

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 99

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

65. évfolyam

2022. március 1.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. július 5–8-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2021. július 7., szerda

2022/C 99/01	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a vasútbiztonságról és a jelzőrendszerekről: az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer (ERTMS) kiépítése jelenlegi állásának értékelése (2019/2191(INI))	2
2022/C 99/02	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről (2020/2117(INI))	10
2022/C 99/03	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeiről – 2020. évi éves jelentés (2020/2124(INI))	21
2022/C 99/04	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2019. évi éves jelentés (2020/2245(INI))	34
2022/C 99/05	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073421/01 – 2021/2759(RSP))	45

HU

2022/C 99/06	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 × DAS-44406-6 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073422/01 – 2021/2760(RSP))	52
2022/C 99/07	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát, valamint az 1507, MIR162, MON810 and NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073423/01 – 2021/2765(RSP))	59
2022/C 99/08	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított Bt 11 (SYN-BTØ11-1) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073424/01 – 2021/2761(RSP))	66
2022/C 99/09	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – Csalás elleni küzdelem – 2019. évi éves jelentés (2020/2246(INI))	73
2022/C 99/10	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a tengeri szélparkok és egyéb megújulóenergia-rendszerek halászati ágazatra gyakorolt hatásáról (2019/2158(INI))	88
2022/C 99/11	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a civil párbeszédről és a polgári részvételről az EU döntéshozatalában (2020/2201(INI))	96
2022/C 99/12	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az EU és a NATO közötti együttműködésről a transzatlanti kapcsolatok összefüggésében (2020/2257(INI))	105
2022/C 99/13	Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az öreg kontinens elöregedéséről – az időszedéssel kapcsolatos 2020 utáni politika lehetőségei és kihívásai (2020/2008(INI))	122
2021. július 8., csütörtök		
2022/C 99/14	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozásáról (2021/2071(INI))	146
2022/C 99/15	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az EU globális emberi jogi szankciórendszeréről (az EU Magnyickij-törvénye) (2021/2563(RSP))	152
2022/C 99/16	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a schengeni térség működéséről szóló éves jelentésről (2019/2196(INI))	158
2022/C 99/17	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az új EKT-ről a kutatás és az innováció szolgálatában (2021/2524(RSP))	167
2022/C 99/18	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása Ahmadreza Dzsali ügyéről Iránban (2021/2785(RSP))	175
2022/C 99/19	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása Hongkongról, nevezetesen az Apple Daily hírlap ügyéről (2021/2786(RSP))	178
2022/C 99/20	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a halálbüntetésről Szaúd-Arábiában, nevezetesen Musztafa Hásim ed-Darvís és Abdelláh el-Hovajti ügyéről (2021/2787(RSP))	185
2022/C 99/21	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálatáról az európai reálgazdaságra gyakorolt hatás fokozása, valamint a döntéshozatal és a demokratikus ellenőrzés átláthatóbbá tétele érdekében (2020/2075(INI))	191

2022/C 99/22	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a nicaraguai helyzetről (2021/2777(RSP))	204
2022/C 99/23	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a törökországi ellenzékkal, különösen a Népek Demokratikus Pártjával (HDP) szembeni elnyomásról (2021/2788(RSP))	209
2022/C 99/24	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az antarktiszi védett tengeri területek létrehozásáról és a Déli-óceán biológiai sokféleségének megőrzéséről (2021/2757(RSP))	214
2022/C 99/25	Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az uniós jog és az LMBTIQ-személyek jogainak a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében Magyarországon történő megsértéséről (2021/2780(RSP))	218

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2021. július 7., szerda

2022/C 99/26	Az Európai Parlament 2021. július 7-i határozata az Európai Parlament eljárási szabályzata 99., 197., 213., 214., 222., 223., 230., 235. cikkének és V. mellékletének módosításáról, valamint új, 106a. cikkel történő kiegészítéséről (2021/2048(REG))	226

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2021. július 6., kedd

2022/C 99/27	Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10537/1/2020 – C9-0215/2021 – 2018/0138(COD))	234

2022/C 99/28

P9_TA(2021)0319

Technológiák használata adatok kezelésére a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelem céljából (ideiglenes eltérés a 2002/58/EK irányelvtől) ***I

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől a technológiáknak a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a gyermekek online szexuális zaklatása elleni küzdelem céljából a személyes és egyéb adatok kezelésére történő használata tekintetében való ideiglenes eltérésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0568 – C9-0288/2020 – 2020/0259(COD))

P9_TC1-COD(2020)0259

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. július 6-án került elfogadásra a 2002/58/EK irányelv bizonyos rendelkezéseitől a technológiáknak a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelem céljából a személyes és egyéb adatok kezelésére történő használata tekintetében való ideiglenes eltérésről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

2022/C 99/29	P9_TA(2021)0320	A harmadik országbeli bizonyítványok elismerése a belvízi hajózásban ***I	
		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2017/2397 irányelvnek a harmadik országbeli bizonyítványok elismerésére vonatkozó átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2021)0071 – C9-0026/2021 – 2021/0039(COD))	
	P9_TC1-COD(2021)0039	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. július 6-án került elfogadásra az (EU) 2017/2397 irányelvnek a harmadik országok által kiállított bizonyítványok elismerésére vonatkozó átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	236
2022/C 99/30		Az Európai Parlament 2021. július 6-i állásfoglalása az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évrre vonatkozó, 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetéről – a 2020. évi pénzügyi év többletének a költségvetésbe való beviteléről – szóló tanácsi álláspontról (09904/2021 – C9-0232/2021 – 2021/0102(BUD))	237
2022/C 99/31		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról szóló 168/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendelet tervezetéről (09827/2021 – C9-0243/2021 – 2020/0112(APP))	239
2022/C 99/32		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az autóbusszal végzett nemzetközi különjáratú személyszállításról szóló megállapodáshoz (Interbus megállapodás) csatolt, az autóbusszal végzett menetrend szerinti és különcélú menetrend szerinti nemzetközi személyszállításra vonatkozó jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (11441/2020 – C9-0027/2021 – 2020/0258(NLE))	240
2022/C 99/33		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Belső Biztonsági Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06488/1/2021 – C9-0227/2021 – 2018/0250(COD))	241
2022/C 99/34		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjáról az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából (06975/3/2021 – C9-0224/2021 – 2018/0210(COD))	242
2022/C 99/35		Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06486/2/2021 – C9-0225/2021 – 2018/0248(COD))	244
2021. július 7., szerda			
2022/C 99/36		Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a 2006/112/EK irányelvnek az említett irányelv egyes rendelkezéseiben használt kifejezések jelentésének meghatározására vonatkozó végrehajtási hatáskörök Bizottságra ruházása tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0749 – C9-0002/2021 – 2020/0331(CNS))	245
2022/C 99/37		Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06115/2/2021 – C9-0214/2021 – 2018/0228(COD))	246
2022/C 99/38		Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2003/76/EK határozat módosításáról szóló tanácsi határozat tervezetéről (09399/2021 – C9-0242/2021 – 2020/0142(APP))	247

2022/C 99/39	Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a felszámolás alatt álló ESZAK eszközeinek, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról szóló 2003/77/EK határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2020)0321 – C9-0216/2020 – 2020/0143(NLE))	248
2022/C 99/40	Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a Vízuminformációs Rendszer megreformálásának céljából a 767/2008/EK, a 810/2009/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1860, az (EU) 2018/1861, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05950/1/2021 – C9-0198/2021 – 2018/0152A(COD))	249
2022/C 99/41	Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05951/1/2021 – C9-0199/2021 – 2018/0152B(COD))	250
2022/C 99/42	Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06487/2/2021 – C9-0226/2021 – 2018/0249(COD))	251
2021. július 8., csütörtök		
2022/C 99/43	Az Európai Parlament 2021. július 8-án elfogadott módosításai az Európai Gyógyszerügynökség által a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök tekintetében a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságkezelés terén betöltött szerep megerősítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0725) – C9-0365/2020 – 2020/0321(COD))	252
2022/C 99/44	Az Európai Parlament 2021. július 8-án elfogadott módosításai a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatához (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))	313
2022/C 99/45	Az Európai Parlament 2021. július 8-i határozata a különbizottságok és a vizsgálóbizottság összetételéről (2021/2802(RSO))	362

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ***■*** jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. július 5–8-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2021. július 7., szerda

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0327

Vasútbiztonság és jelzőrendszerek: az ERTMS kiépítése jelenlegi állásának értékelése**Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a vasútbiztonságról és a jelzőrendszerekről: az Európai Vasúti Forgalmirányítási Rendszer (ERTMS) kiépítése jelenlegi állásának értékelése (2019/2191(INI))**

(2022/C 99/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Vasúti Forgalmirányítási Rendszer európai megvalósítási tervéről szóló, 2017. január 5-i (EU) 2017/6 bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽³⁾ (a továbbiakban: a TEN-T rendelet),
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Megvalósul-e a gyakorlatban az egységes európai vasúti forgalmirányítási rendszer létrehozására irányuló politikai döntés?” című, 2017. október 3-i különjelentésére,
- tekintettel az európai zöld megállapodásra,
- tekintettel a „Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időálló pályára állítása” című, 2020. december 9-i bizottsági közleményre (COM(2020)0789),
- tekintettel a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének (4) bekezdése alapján a vasúti piac fejlődésének nyomon követéséről szóló, 2021. január 13-i hetedik bizottsági jelentésre (COM(2021)0005),
- tekintettel a vasút európai évéről (2021) szóló, 2020. december 23-i (EU) 2020/2228 európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az európai vasúti beszállító ipar versenyképességéről szóló, 2016. június 9-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,

⁽¹⁾ HL L 138., 2016.5.26., 44. o.⁽²⁾ HL L 348., 2013.12.20., 1. o.⁽³⁾ HL L 3., 2017.1.6., 6. o.⁽⁴⁾ HL L 437., 2020.12.28., 108. o.⁽⁵⁾ HL C 86., 2018.3.6., 140. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A9-0181/2021),
- A. mivel az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer (ERTMS) az uniós automatikus vonatbiztosítási szabvány (ATP), amely interoperábilis vasúti rendszert hoz létre Európában;
- B. mivel a Bizottság és az európai vasúti gyártók, pályahálózat-működtetők és vasúttársaságok négy egyetértési megállapodást írtak alá – a legutóbbit 2016 szeptemberében – az ERTMS kiépítésével kapcsolatos együttműködésről;
- C. mivel fontos jogalkotási lépésekre került sor, többek között 2016 júniusában elfogadták a negyedik vasúti csomagot, amely vasúti irányítási kérdéseket szabályoz és megerősíti az Európai Vasúti Ügynökség (az ügynökség) mint az ERTMS-ért felelős rendszerhatóság szerepét, valamint felülvizsgálták a fedélzeti és pálya menti ellenőrző-irányító és jelző alrendszerekre vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokat, amelyeket az (EU) 2016/919 bizottsági rendelet ⁽⁶⁾ fogadott el, jogi érvényt szerezve az egységes európai vonatbefolyásoló rendszer (ETCS) 3. alapkonfiguráció (2. kiadás) és a GSM-R (páneurópai vasúti digitális nyalábolt rendszer) 1. alapkonfiguráció előírásainak;
- D. mivel 2017. január 5-én elfogadták az ERTMS új európai megvalósítási tervét ⁽⁷⁾, amely meghatározza az ERTMS törzshálózati folyosókon történő kiépítésének menetrendjét;
- E. mivel a teljeskörűen kiépített ERTMS lehetővé tenné a meglévő vasúti infrastruktúra forgalmi kapacitásának akár 30 %-os növelését;
- F. mivel a Bizottság egy cselekvési tervet is közzétett az ERTMS-re vonatkozóan ⁽⁸⁾, amely meghatározza az ERTMS megvalósítása és kölcsönös átjárhatósága előtt álló akadályok kezelését célzó intézkedéseket, és amelynek célja, hogy 2023-ra a törzshálózati folyosók egyharmada átalakuljon;
- G. mivel 2014 és 2020 között az uniós költségvetés becslések szerint összesen mintegy 2,7 milliárd euróval támogatta az ERTMS kiépítését, amelyből 850 millió EUR az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből (CEF) ⁽⁹⁾, 1,9 milliárd EUR pedig az európai strukturális és beruházási alapokból (Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és Kohéziós Alap) származott a támogatásra jogosult régiókban;
- H. mivel az ERTMS kiépítésének magában kell foglalnia az ECTS pálya menti összetevői B. osztályú rendszerlétesítményeinek leszerelését, valamint a vasúti járműveknek az ERTMS fedélzeti egységei interoperábilis alrendszereivel való utólagos széles körű felszerelését;
- I. mivel jelenleg jogilag semmi sem kötelezi a tagállamokat olyan intézkedések elfogadására, amelyek biztosítják, hogy a vasúttársaságok beruházzanak az ERTMS-be;
- J. mivel az Európai Számvevőszék figyelmeztetett arra, hogy az ERTMS teljes törzshálózaton való kiépítése jelenleg jóval elmarad az ütemtervtől és nem fog befejeződni a 2030-as határidőre, és a késedelem egyik fő okaként a tagállami koordináció hiányát nevezi meg;
- K. mivel az Alvia vonat 2013. július 24-i, Santiago de Compostela-i balesetében 80 ember életét veszítette és további 144 ember megsérült;
- L. mivel az uniós kiadásokhoz kapcsolódó uniós éghajlat-politikai nyomon követési módszertan szerint az új programozási időszakban az ERTMS az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez 40 %-kal járul hozzá, és tekintettel arra, hogy a kohéziós politikai alapok és az InvestEU alá tartozó kiadások 30 %-át, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ⁽¹⁰⁾ kiadásainak 37 %-át és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz kiadásainak 60 %-át kell elkülöníteni az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedésekre;

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2016/919 rendelete (2016. május 27.) az Európai Unió vasúti rendszerének „ellenőrző-irányító és jelző” alrendszerére vonatkozó kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásról, (HL L 158., 2016.6.15., 1. o.).

⁽⁷⁾ (EU) 2017/6 végrehajtási rendelete.

⁽⁸⁾ A Bizottság 2017. november 14-i munkadokumentuma: „Delivering an effective and interoperable European Traffic Management System (ERTMS) – the way ahead” (A hatékony és interoperábilis Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer (ERTMS) megvalósítása – az előttünk álló út” (SWD(2017)0375).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

2021. július 7., szerda

M. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz megállapítja, hogy a beruházások 20 %-ának digitális célokat kell szolgálnia, és mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet VII. mellékletében a digitális címkézésre vonatkozóan meghatározott módszertan szerint az ERTMS-sel kapcsolatos beruházások 100 %-a digitálisnak minősül;

1. hangsúlyozza, hogy a vasút a legfenntarthatóbb és legenergiahatékonyabb tömegközlekedési és áruszállítási mód, és hogy a vasút még mindig nem érte el teljes potenciálját az ágazatban bekövetkezett pozitív fejlemények ellenére, melyekre jó példa a vasúti személyszállítás és a vasúti áruszállítás volumenének folyamatos növekedése, jóllehet e volumenek az elmúlt néhány évben egyenetlenek voltak;

2. hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodás a vasútra történő jelentős modális váltásra szólít fel, és hogy az új fenntartható és intelligens mobilitási stratégia mérföldköveket határoz meg a nagy sebességű vasúti forgalom 2030-ig és a vasúti teherszállítás 2050-ig történő megduplázása tekintetében, amely célok eléréséhez a vasúti közlekedési kapacitás részarányának növelése szükséges, ami nem valósítható meg az ERTMS Unió-szerte történő kiépítésének felgyorsítása nélkül;

3. hangsúlyozza, hogy az uniós vasúti koordináció egyik legfőbb célja a törzshálózat teherbíró képességének növelése, valamint a vasúti fuvarozás arányának növelése a teher- és személyszállításban;

4. emlékeztet, hogy az ERTMS-t az 1990-es években indították el a vasúti forgalom biztonságának garantálása, a nemzeti vasúti hálózatok és a határokon átnyúló vasúti közlekedés közötti átjárhatóság előmozdítása, a jelzőrendszerek beszerzése és karbantartási költségeinek csökkentése, valamint a vasúti infrastruktúra kapacitásának és a vasúti közlekedési rendszer megbízhatóságának növelése céljából;

5. hangsúlyozza, hogy az ERTMS teljes körű kiépítése hozzá fog járulni egy egységes európai vasúti térség létrehozásához, és alapvetően fontos ahhoz, hogy az európai vasúti ágazat felkészüljön a digitális korra, továbbá növelni fogja a vasúti szállítás jövedelmezőségét, lehetővé teszi a vasútvonalak kihasználtságának növelését, és előfeltétele annak, hogy a vasút más közlekedési módokkal szemben végre versenyképpé váljon; üdvözlí ezért, hogy az új fenntartható és intelligens mobilitási stratégia megerősíti, hogy az ERTMS-t kulcsfontosságú prioritásként kell kezelni ahhoz, hogy kiépülhessen egy valóban intelligens és hatékony közlekedési rendszer, és olyan célok elérésével, mint a megfelelő kapacitáselosztás és a forgalomirányítás mind az utasok, mind az áru fuvarozás tekintetében;

6. hangsúlyozza, hogy az ERTMS a vonatbefolyásolás és -kommunikáció globális szabványává vált, és világszerte közel 50 országban került bevezetésre, ami kiváló lehetőségeket kínál a nagy hozzáadott értékű üzleti tevékenységek és szakértelem Unión belüli növelésére és a nem uniós országokban történő bevezetésére; felszólít egy szabványosított uniós forgalomirányítási rendszer létrehozására, és úgy véli, hogy mielőbb ki kell dolgozni egy uniós szabványt, még mielőtt globális vasúti forgalomirányítási szabványt írnának elő az EU számára; felhívja a Bizottságot, hogy használja ki az EU kétoldalú együttműködését az ERTMS nem uniós országokban történő kiépítésének előmozdítására;

7. üdvözlí a Bizottság arra irányuló munkáját, hogy létrehozza egy ellenőrző-irányító és jelző rendszer (CCS) architektúrájának keretét annak biztosítása érdekében, hogy a vasút teljes mértékben elfogadja az ERTMS-t alkotó digitalizációt, aminek a további szabványosításnak és modulokra osztásnak köszönhetően egyszerűbb és megfizethetőbb frissítéseket és fejlesztéseket kell lehetővé tennie az automatikus felismerés és konfigurálás (plug-and-play) elvének bevezetése és a harmonizált adatmodellezés alkalmazása által;

Irányítás

8. üdvözlí a negyedik vasúti csomag alapján az ügynökségre ruházott új feladatokat, és elismeri az ügynökség mint egyablakos rendszer kiemelkedő szerepét, amely biztosítja az interoperábilis ERTMS fejlesztésének következetességét, hogy az ERTMS kiépítése megfeleljen a hatályos előírásoknak, valamint hogy az ERTMS-hez kapcsolódó európai kutatási és innovációs programokat összehangolják az ERTMS műszaki specifikációinak fejlesztésével; ezért sajnálatát fejezi ki, hogy az ügynökség éves költségvetését a közelmúltban csökkentették;

9. úgy véli, hogy az ügynökséget megfelelő pénzügyi forrásokkal kell ellátni és hatáskörökkel felruházni ahhoz, hogy megbirkózzon az ERTMS kiépítésével és működtetésével kapcsolatos, még mindig fennálló kihívásokkal (az üzemeltetési szabályok és követelmények harmonizálása, előírások fenntartása és módosítása, típusmegfelelőségi és típusjóváhagyások időtartamára vonatkozó eljárások és közbeszerzési eljárások stb.) a versenyképesség fokozása és annak érdekében, hogy az új technológiák műszaki bevezetése terén vezető szerepet vállaljon;

10. kiemeli, hogy az ERTMS koordinátora fontos szerepet tölt be az ERTMS-sel ellátandó vonalak és folyosók mielőbbi meghatározásában, valamint az ERTMS-nek a tagállamokkal és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben és a lehető legköltséghatékonyabb módon történő biztosításában;

2021. július 7., szerda

11. úgy véli, hogy a kiépítési célok elérése érdekében az ERTMS koordinátorának szerepét jelentősen erősíteni kell mind az erőforrások, mind a végrehajtási hatáskörök tekintetében; üdvözli ezért, hogy lehetőség nyílik az ERTMS koordinátora szerepének megerősítésére a TEN-T rendelet közelgő felülvizsgálata során, például azáltal, hogy döntő szerepet biztosítanak számára a projektek kiválasztásában, kibővített felügyeleti jogkörrel ruházzák fel és a CEF-támogatások odaítélését jóváhagyásuktól teszik függővé, különösen a főbb határokon átnyúló összeköttetések tekintetében;
12. üdvözli, hogy az ERTMS koordinátora évente jelentést tesz a Parlamentnek;
13. hangsúlyozza, hogy az ERTMS kiépítésére vonatkozó, az összes tagállam között összehangolt és az ERTMS koordinátora által irányított megközelítés az egyetlen mód a jelenlegi vegyes helyzet leküzdésére, különösen a határon átnyúló projektek tekintetében; felkéri ezért a Bizottságot, hogy mérlegelje egy olyan keret létrehozását a tagállamok, a pályahálózat-működtetők és a vasúti társaságok közötti, az ERTMS kiépítésével kapcsolatos – és az ERTMS koordinátora által irányított – megbeszélésekhez és koordinációhoz, amely elősegítené a bevált módszerek cseréjét, összehangolná a nemzeti megvalósítási terveket, ösztönözné az ERTMS határon átnyúló folyosókon történő kiépítését célzó együttes fellépéseket, javítaná a megfelelőségértékelési eljárásokat és erősítené a tagállamok általános elkötelezettségét; emlékeztet arra, hogy a vasúti pályahálózat-működtetőknek – egymással együttműködésben – több erőfeszítést kell tenniük azért, hogy az ERTMS határon átnyúló szakaszokon történő kiépítése és üzembe helyezése egyidejűleg és műszakilag összehangoltan történjen;
14. úgy véli, hogy különösen szükség van a vasúti rendszer digitalizálására vonatkozó olyan szabályozási keretre, amely az ERTMS-t a digitális vasúti rendszer középpontjába állítja; e tekintetben üdvözli, hogy a vasúti ágazat elkötelezett az ERTMS iparosításának lehetővé tétele iránt, valamint hogy a Shift2Rail közös vállalkozás (S2R közös vállalkozás) hozzájárul egyrészt azon fennmaradó műszaki akadályok felszámolásához, amelyek hátráltatják a vasúti ágazatban az interoperabilitást, másrészt egy integráltabb, hatékonyabb és biztonságosabb uniós vasúti piac megteremtéséhez a műszaki megoldások megfelelő összekapcsolásának garantálásával, valamint azzal a céllal, hogy az EU vasúti rendszere fenntarthatóbbá, digitálisabbá, versenyképesebbé és vonzóbbá váljon; határozottan támogatja annak új utódkezdeményszerését, az Európai Vasút közös vállalkozás rendszerének pillérét, amely összehangolja a rendszer fejlődését, az új technológiai fejlesztéseket, a technológiai átállással kapcsolatos terveket, az iparosítást és a kiépítést, különösen az ERTMS tekintetében, a hatékonyabb együttműködés és a szűkös erőforrások jobb felhasználásának biztosítása érdekében;
15. szorgalmazza az ügynökség és az S2R közös vállalkozás közötti koordináció megerősítését annak érdekében, hogy az európai vasúti rendszerek digitalizációját célzó beruházások között megfelelőbb prioritási sorrendet állítsanak fel; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek egy egyszerű megfigyelőnél jelentősebb szerepet kell játszania az S2R közös vállalkozás irányító testületében;

Interoperabilitás és kiépítés

16. üdvözli az ERTMS sebességének, kapacitásának és biztonságának kielégítő eredményeit, bárhol is valósították meg; sajnála ezért, hogy az európai megvalósítási tervben kitűzött célokhoz képest 2020 végén a törzshálózati folyosóknak csak mintegy 13 %-át üzemeltették az ERTMS-sel összhangban, és az ERTMS kiépítettsége a legtöbb folyosón 7 % és 28 % között mozgott; megjegyzi továbbá, hogy az ERTMS-re irányuló beruházások nem szisztematikusan a törzshálózatra irányulnak – annak ellenére, hogy a TEN-T kiépítésére vonatkozó tervek és iránymutatások az ilyen beruházásokat ajánlják –, sem pedig a törzshálózathoz nem kapcsolódó, elszigetelt útszakaszokra; úgy véli ezért, hogy az ERTMS kiépítésének útjában álló akadályok leküzdése érdekében meg kell erősíteni a folyosó alapú megközelítést, különösen a legalacsonyabb kiépítettségi szinten lévő folyosók, mint például az „Atlanti” folyosó, és főleg annak az Ibériai-félszigeten lévő szakasza esetében; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy készítse el a határokon átnyúló azon törzshálózati vasúti összeköttetések jegyzékét, ahol az ERTMS teljes pálya menti kiépítése nem valósult meg, és tegye közzé megállapításait annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet az ERTMS e vasúti összeköttetéseken való teljes körű kiépítésének uniós hozzáadott értékére;
17. úgy véli, hogy sürgősen tízszeresére kell növelni az ERTMS kiépítési ütemét a digitális átállás megvalósítása, valamint az uniós vasúti rendszer, a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok és a vasúti dolgozók biztonságának javítása érdekében; úgy véli, hogy az ERTMS-t 2030-ig a törzshálózaton, 2040-ig pedig az átfogó hálózaton ki kell építeni; emlékeztet arra, hogy el kell kerülni az ERTMS késedelmes kiépítését és aktiválását, ami veszélyeztetheti a biztonságot; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy tartsa fenn és erősítse meg a TEN-T-re vonatkozó iránymutatásokban, az ERTMS európai megvalósítási tervei és az ellenőrző-irányító és jelző rendszer átjárhatósági műszaki előírásainak felülvizsgálataiban szereplő célok kötelező jellegét;

2021. július 7., szerda

18. úgy véli, hogy az ERTMS teljes potenciáljának kihasználása kétségtelenül a TEN-T törzshálózat befejezésétől függ; ezért kéri a Bizottságot, hogy a TEN-T-rendelet közelgő felülvizsgálata során erősítse meg a törzshálózati koordinátorok szerepét, és emelje be a törzshálózati infrastruktúra európai irányítására vonatkozó intézkedéseket is;

19. hangsúlyozza, hogy jelenleg még mindig mintegy 30 különböző nemzeti jelzőrendszer létezik, elsősorban a túlnyomórészt helyi, belföldi forgalmat lebonyolító területeken, ahol a meglévő B. osztályú rendszereknek még van hátralévő gazdasági élettartama, és hogy a rendszerek e sokfélesége részben magyarázatot ad az ERTMS kiépítési költségeinek széttörédezett és változó voltára; hangsúlyozza, hogy a B. osztályú rendszerek szűk keresztmetszetet jelentenek az ERTMS kiépítése és az uniós hálózaton belüli vasúti forgalom határokon átnyúló működése szempontjából, mivel a vasúti társaságoktól drágább és szigorúbb biztonsági engedélyt követelnek meg, és akadályozzák a vasúti közlekedés versenyképességét, mert Uniószerint gátolják a vasúti rendszerek műszaki és működési kompatibilitását, és ezért többletköltséget eredményeznek az ágazat számára, többek között a karbantartás terén is;

20. hangsúlyozza, hogy a B. osztályú leszerelésének folyamata lassú ütemben halad előre; sajnálatosnak tartja, hogy csak néhány tagállam fogadott el terveket a B. osztályú jelzőrendszerek leszerelését illetően az ERTMS-re vonatkozó nemzeti végrehajtási tervében, és hogy jelenleg nincs uniós szinten sem jogi kötelezettség, sem ütemterv a B. osztályú rendszerek leszerelésére;

21. úgy véli, hogy az ERTMS hatékony és gyors kiépítése csak kötelező célértékek kitűzésével lehetséges, amelyeket a pályahálózat-működtetőkre kiszabott szankciókkal kell megerősíteni abban az esetben, ha megfelelő költségvetés és források rendelkezésre állása esetén a kiépítés határidejét nem tartják be;

22. sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozza ki a B. osztályú rendszerek leszerelésének átfogó stratégiáját, uniós szinten meghatározandó, jogszabályban rögzített határidőkkel és összhangban a kötelező erejű célokkal; úgy véli, hogy e stratégia hatékonysága és az, hogy hosszú távon érdemes-e ebbe beruházni annak függvénye, hogy bevonják-e az összes érdekelt felet – köztük a vasúttársaságokat és a szolgáltatókat –, valamint hogy a tagállamok hajlandóak-e a TEN-T rendelet szerinti kötelezettségeiket teljesíteni;

23. felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy vezessen be olyan jogszabályi rendelkezést, amely biztosítja, hogy az ERTMS-re vonatkozó nemzeti végrehajtási tervek – mind szabályozási, mind földrajzi szempontból – jogilag összhangban legyenek az ERTMS kiépítésére vonatkozóan az uniós jogszabályokban meghatározott kötelező célokkal annak érdekében, hogy a törzshálózaton történő bevezetése 2030-ig, átfogó hálózaton pedig 2040-ig megvalósuljon;

24. hangsúlyozza, hogy hatással van a kölcsönös átjárhatóságra, akadályozza az uniós vasúti hálózat zavartalan működését és a vasúttársaságok nyereségességét az, hogy jelenleg a nemzeti szabályok és az az ERTMS-en belüli, például a műszaki tervezésre vonatkozó és a teljes vasúti hálózaton alkalmazott üzemeltetési követelmények – például nyomtávval, feszültség, kocsiméret – nincsenek harmonizálva, így azok a hálózat teljes hosszán eltérőek lehetnek;

25. hangsúlyozza, hogy az átalakítási költségek a hálózatoktól függően nagyban változnak mind a pályarendszerek, mind a fedélzeti rendszerek tekintetében; megjegyzi, hogy a berendezések élettartama a beruházások hosszú távú értékcsökkenését vonja maga után, ami a jövőbeli beruházások egyik fő gazdasági kritériuma; felhívja a figyelmet a szabványok gyakori változásával összefüggő nehézségekre, amelyek a vasút esetében kiszámíthatatlan módon korlátozzák a berendezések élettartamát, következésképpen a beruházástól eltántorító tényezők lehetnek; ennélfogva hangsúlyozza, hogy szabályozási stabilitásra kell törekedni, hogy a végrehajtott beruházások megtérülhessenek; kéri a Bizottságot, hogy az átjárhatósági műszaki előírások 2030-ra történő aktualizálásakor gondosan elemezze a további változásokat, és biztosítsa az összeegyeztethetőséget;

26. sajnálja, hogy a 2019 közepéig tartó öt évben az Unióban bevezetett új járművek csaknem 80 %-a vagy eltérés hatálya alá tartozott, vagy mentesült az ERTMS-be való illeszkedés követelménye alól; úgy véli, hogy tekintettel az ERTMS átfogó hálózaton történő telepítésére, az ERTMS-hez való illeszkedés követelménye alól nem engedélyezhető eltérés vagy mentesség az új vasúti járművek számára; e tekintetben sürgeti a Bizottságot, hogy indítson konkrét kezdeményezéseket e kérdés kezelésére egy megfelelő szabályozási keret bevezetése és annak biztosítása révén, hogy gazdasági ösztönzők álljanak rendelkezésre arra, hogy előmozdítsák a vasúttársaságok ERTMS fedélzeti egységekbe történő beruházásait;

27. hangsúlyozza, hogy az utólagos átalakítási projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások időkeretei – különösen a kizárólag a nemzeti alkalmazási területre szánt vasúti járművek típusengedélyezési eljárásai esetében – továbbra is eltérőek, mivel a nemzeti biztonsági ügynökségek eltérően értékelik, hogy szükség van-e bizonyos módosítások újbóli engedélyezésére, aminek következtében az egyes vasúti járművek újbóli engedélyezése akár egy hónapig is eltarthat; felhívja a Bizottságot, hogy indítson jogalkotási kezdeményezéseket – többek között a jelenlegi végrehajtási rendeletek aktualizálását – annak biztosítása érdekében, hogy a típusengedélyezési eljárásokat követő engedélyezési eljárásokat – különösen a fedélzeti ERTMS alrendszereknek a nemzeti alkalmazási területre történő utólagos felszerelésével kapcsolatos

2021. július 7., szerda

típusmegfelelési eljárásokat – gyorsított ellenőrzési műveletek révén egyszerűsítsék és harmonizálják annak érdekében, hogy csökkenjen a típusmegfelelési tanúsítványok kiadásához szükséges idő; úgy véli továbbá, hogy a megfelelési eljárásoknak tovább kell erősíteniük az érintett ipari beszállítók és nemzeti biztonsági ügynökségek korai szakaszban történő bevonását annak elkerülése érdekében, hogy a vasúttársaságokat visszatartsák a kiépítéssel kapcsolatos nagy léptékű és ambiciózus projektektől; kéri továbbá, hogy nagyobb mértékben vonják be az ügynökséget a típusmegfelelési eljárásokba, amelyeket akkor végeznek, amikor az utólag átalakított vasúti járműveket kizárólag nemzeti alkalmazási területre szánják;

28. rendszerszintű megközelítést szorgalmaz az ERTMS bevezetésében mind a fedélzeti, mind a pálya menti, rendszerek esetében;

29. emlékeztet arra, hogy a kilenc törzshálózati folyosóra vonatkozó, közelmúltban elkészült döntés-előkészítő tanulmány szerint az ERTMS kiépítésében alkalmazandó, kettős fedélzeti (dual on-board) migrációs stratégia, amely arra helyezi a hangsúlyt, hogy először a járműveket szereljék fel ERTMS-berendezésekkel, jobb gazdasági eredményekkel kecsegtet, mint a kettős pálya menti (dual track-side) migrációs stratégia;

30. megjegyzi, hogy a pálya menti rendszerek telepítésének lassú üteme hátráltatja az ERTMS egyenletes ütemű kiépítését; úgy véli, hogy a pálya menti berendezéseken alapuló migrációs stratégiát – amely szerint az ERTMS-t a már meglévő rendszerek mellé telepítik, amelyek üzemben maradnak mindaddig, amíg a teljes járműflottánál le nem zajlott az ERTMS telepítése – szintén fel kell gyorsítani, különös tekintettel arra, hogy a közeljövőben a vasúti árufuvarozási folyosókról szóló rendeletet⁽¹⁾ összehangolják a felülvizsgált TEN-T iránymutatásokkal, és ennek kapcsán további együttműködést szorgalmaz az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA), a pályahálózat-működtetők és a biztonságért felelős nemzeti hatóságok között a pálya menti ERTMS-verziók teljes körű kompatibilitásának elérése érdekében; emlékeztet arra, hogy a már kiépített, pálya menti ERTMS-verziók közötti inkompatibilitást fel kell számolni, és a jövőben biztosítani kell a kompatibilitást az összes ERTMS-vonal között, ennek érdekében pedig további együttműködést szorgalmaz az ERA, a pályahálózat-működtetők és a biztonságért felelős nemzeti hatóságok között;

31. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe az ERTMS-sel való felszereltséget a vasúti összekapcsoltsági mutató kidolgozásakor;

32. hangsúlyozza, hogy fejlesztésük bonyolult, időigényes és költséges jellege miatt a prototípusok jelentik a fedélzet utólagos átalakításának egyik legnagyobb akadályát; rámutat továbbá annak jelenleg lehetséges kockázatára, hogy ugyanazon prototípus projektje több különböző uniós forrásból részesül finanszírozásban; szorgalmazza a prototípus-fejlesztések uniós platformjának létrehozását a méretgazdaságosság, a harmonizálás és a versenyképesség előmozdítása érdekében, valamint a már finanszírozásban részesült megoldások átlátható nyilvántartásának létrehozását;

33. hangsúlyozza, hogy a „plug-and-play” technológiát alkalmazó szabványosított interfészeket kell alkalmazni a pálya menti és a fedélzeti berendezéseknél is, enélkül ugyanis a vasúti rendszerben nem lehet bevezetni és kiaknázni az ERTMS olyan forradalmi újításait, mint az automatikus vonatüzemeltetés, a jövőbeli rádiós mobilkommunikációs rendszer, a műholdas helymeghatározás vagy a 3. szintű automatizálási technológia; felkéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe, hogy a GSM-R technológia, amely az ERTMS kiépítésének kezdetekor a legkorszerűbbnek számított, mára elavultnak tekinthető a 4G és az 5G kiépítése következtében;

34. hangsúlyozza, hogy a lehető leghamarabb szinergiákat kell biztosítani az ERTMS és az európai globális navigációs műholdrendszer (GNSS) között, különösen mivel a GNSS-jel elérhetőségét a virtuális balizok biztosítják, amelyek telepítése és fenntartása kevesebb költséggel járna, mivel felgyorsítaná az ERTMS kiépítését, és növelné az ERTMS Unión kívüli versenyképességét; felszólítja az uniós vasúti ágazatot, hogy fejlesszen ki olyan műszaki megoldásokat, amelyek révén a GNSS lehetővé teszi az ERTMS nagy léptékű alkalmazását; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy mérlegelje a GNSS belefoglalását az ERTMS ellenőrző-irányító és jelző alrendszereire vonatkozó ÁME-k közeljövőbeli felülvizsgálatába a fennmaradó technológiai hiányosságok orvoslása és az innováció alkalmazása érdekében; felszólítja az ERA-t, hogy szorosan hangolja össze, támogassa és egyszerűsítse a vasúti és az űrágazatban érdekelt szereplők kutatási és fejlesztési projekteit annak érdekében, hogy a GNSS vonat-helymeghatározási adatait a lehető leghamarabb belefoglalják az ERTMS-be; felszólít továbbá az ügynökség és a GNSS Ügynökség közötti együttműködés fokozására, hogy fokozatosan bevezessék a GNSS-t az ERTMS-re vonatkozó előírásokba;

35. hangsúlyozza az ERTMS kiépítésére irányuló közbeszerzés jelenlegi hiányosságait és nehézségeit; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt az ügynökséggel a közbeszerzésekre vonatkozó, az ágazat által 2018-ban elfogadott javaslaton alapuló közös uniós ajánlattételi formátum létrehozása érdekében, és hogy jogalkotási javaslatban foglalkozzon valamennyi technikai szemponttal (pl. karbantartási záradékok) a sikeres közbeszerzés és az elérhető legfrissebb ERTMS-alapkonfigurációval való kompatibilitás biztosítása érdekében;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 913/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról (HL L 276., 2010.10.20., 22. o.).

2021. július 7., szerda

36. elismeri, hogy az ERTMS az uniós ipar innovációs erejének zászlóshajója; felszólítja a Bizottságot, hogy az új európai iparstratégia részeként terjesszen elő jogalkotási javaslatot az ERTMS iparstratégiájára vonatkozóan, kezelve az elégtelen ipari kapacitást, az utólagos átalakításhoz szükséges megfelelő műhelyek hiányát, valamint a megfelelő, stabil és kiszámítható költségvetés és a képzett személyzet hiányát, és biztosítva az ERTMS kiépítésének ipari léptékűvé szélesítését a jelenlegi projektalapú megközelítés helyett;

37. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a zöld megállapodás keretében fokozzák a kettős szakképzést az ERTMS kiépítése által generált új kihívásokkal összefüggésben a digitalizálás és az innováció által teremtett új munkahelyek számára, a vasúti dolgozók átképzésének és továbbképzésének – például az új jelzőrendszerrel kapcsolatos képzések – megfelelő mértékű támogatása révén;

Finanszírozás

38. emlékeztet arra, hogy az uniós vasúti hálózat megfelelő működése az infrastruktúrába és a vasúti gördülőállományba való megfelelő beruházásoktól, valamint a jó karbantartástól függ;

39. megjegyzi, hogy 2014 és 2020 között az uniós költségvetés becslések szerint összesen mintegy 2,7 milliárd euróval támogatta az ERTMS kiépítését, amelyből 850 millió EUR az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből (CEF), 1,9 milliárd EUR pedig az európai strukturális és beruházási alapokból (ERFA és Kohéziós Alap) származott a támogatásra jogosult régiókban;

40. hangsúlyozza, hogy a törzshálózaton az ERTMS kiépítéséhez szükséges beruházásokat 12 milliárd euróra becsülik a pálya menti rendszerek és 5 milliárd euróra a fedélzeti rendszerek tekintetében;

41. hangsúlyozza, hogy az ERTMS kiépítésére irányuló beruházások hozzájárulnak az uniós pénzügyi eszközökben foglalt, az éghajlati és a digitális szempontok érvényesítésével kapcsolatos célok eléréséhez, és ezért ezen eszközök végrehajtása során prioritásként kell őket kezelni;

42. emlékeztet, hogy mind a pálya menti, mind a fedélzeti ERTMS-beruházásokra igénybe vehető uniós pénzügyi támogatás, de ez a kiépítés teljes költségének csak korlátozott részét tudja fedezni, és a beruházások nagy része az egyes pályahálózat-működtetőkre és a vasúttársaságokra hárul; úgy véli, hogy fejleszteni kell a rendelkezésre álló pénzügyi eszközöket az ERTMS-be történő nagy léptékű beruházások ösztönzése érdekében; e tekintetben felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó iránymutatásokat az ERTMS pálya menti és fedélzeti kiépítésének finanszírozására vonatkozó nagyívű stratégia támogatása érdekében;

43. felszólítja a Bizottságot, hogy azonosítsa azokat az intézkedéseket, amelyekkel a tagállamok és az Európai Unió előmozdíthatják az ERTMS fedélzeti kiépítésének kiszélesítését, miközben biztosítja, hogy a beruházások életképesek legyenek az érintett vállalkozások számára, és kellően figyelembe veszi a hálózatüzemeltetők potenciális szolgáltatóként betöltött szerepét;

44. emlékeztet az Európai Számvevőszék azon megállapítására, miszerint az Unióban összességében az ERTMS-projektekre eredetileg elkülönített TEN-T források 50 %-át visszavonták, és ennek legfőbb oka a megvalósítás késedelve és az eredeti projektek hatókörének szűkítése volt; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy orvosolják ezt a problémát;

45. emlékeztet, hogy az uniós források nem elegendőek az összes várható szükséglet fedezésére, ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt és tegyenek tervezési, pénzügyi és politikai kötelezettségvállalásokat az ERTMS-be való beruházás vonzerejének további javítása és a magánbefektetők jogbiztonságának garantálása érdekében; megjegyzi, hogy meghosszabbíthatnák a CEF támogatási megállapodásainak időtartamát, hogy jobban tükrözze az ERTMS-projektek végrehajtásához ténylegesen szükséges időt;

46. hangsúlyozza a határokon átnyúló összeköttetésekhez szükséges berendezések finanszírozásának kiemelt fontosságát; úgy véli, hogy növelni kell az ERTMS kiépítésére nyújtott uniós társfinanszírozás arányát, mivel az jelenleg túl alacsony; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy – az ambiciózus tagállami ERTMS-stratégiák ösztönzése érdekében – vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében akár 50 %-ot is meghaladó társfinanszírozási tényezőt alkalmazzanak az ERTMS-projektekre, ha ezek a projektek olyan ambiciózus, nagy léptékű tervek részét képezik, melyek célja az ERTMS kiépítésének kiterjesztése;

47. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, mozdítsák elő és könnyítsék meg az európai pénzügyi eszközök – pl. az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és annak egyes finanszírozási eszköze, a Kohéziós Alap, az InvestEU – közötti szinergiákat, valamint a Next Generation EU-hoz való hozzáférést, és felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy az ERTMS-t tegyék nemzeti helyreállítási és rezilienciapítési terveik egyik fő prioritásává;

2021. július 7., szerda

48. emlékeztet arra, hogy a Next Generation EU és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz stratégiai szerepet játszik a tagállamok nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervein belül az ERTMS nagyléptékű kiépítését célzó ambiciózus tervek támogatásában, és felkéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítő szakaszában tulajdonítsanak kellő fontosságot az ERTMS finanszírozásának;

49. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az új vonalakra irányuló projekteket csak akkor finanszírozzák uniós alapokból, ha azok magukban foglalják ERTMS-rendszerek telepítését; felszólítja továbbá az ügynökséget, hogy rendszeresen értékelje, hogy az uniós pénzügyi támogatásban részesülő projektek betartják-e az átjárhatósági műszaki előírásokat, hogy elkerülhetők legyenek a telepített ERTMS-verziók inkompatibilitásával összefüggő nehézségek;

50. felszólítja a tagállamokat, hogy a pályahasználati díjak tekintetében legalább 10 évre biztosítsanak 75 %-os engedményt azon vasúttársaságok számára, amelyek valamennyi mozdonyukat sikeresen felszerelik az ERTMS 3. alapkonfigurációjának megfelelő berendezésekkel;

51. hangsúlyozza, hogy az ERTMS-berendezésekhez nyújtott uniós támogatások kiszámításának módja, amely kilométerenkénti átalányon alapul, megfelelő a hosszú vonalszakaszok tekintetében, de kevésbé célszerű a városi csomópontok esetében, ahol számos pálya menti műtárgyra és az ERTMS kis távolságra vonatkozó, összetett kalibrálására van szükség; javasolja annak fontolóra vételét, hogy a költségeket inkább az adott szakaszon található váltók száma alapján számítsák ki;

o

o o

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0328

A Covid19-járvány kereskedelmi vonatkozásai és következményei

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről (2020/2117(INI))

(2022/C 99/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika” című, 2021. február 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0066),
- tekintettel a külföldi támogatások tekintetében az egyenlő versenyfeltételek biztosításáról szóló, 2020. június 17-i bizottsági fehér könyvre (COM(2020)0253),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a 2020. évi kiigazított munkaprogramjáról szóló, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0440), valamint von der Leyen elnök Sassoli elnökhöz és Merkel kancellárhoz intézett „Az Unió 2020. évi helyzete” című, 2020. szeptember 16-i szándéknyilatkozatára,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel az „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),
- tekintettel a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0103),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),
- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0067),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A globális változásra irányuló új EU–USA program” című, 2020. december 2-i közös közleményére (JOIN(2020)0022),
- tekintettel a Bizottság szolgálatainak az EU szabadkereskedelmi megállapodásai kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetei végrehajtásának és érvényesítésének javításával kapcsolatos visszajelzésről és további lehetőségekről szóló, 2018. február 26-i informális dokumentumára, valamint a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetekre vonatkozó 15 pontos cselekvési tervére,
- tekintettel „A mindenki számára előnyös kereskedelem – a felelősebb kereskedelem- és beruházáspolitikára felé” című, 2015. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2015)0497),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelő 21. Konferenciája (COP21) keretében elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

2021. július 7., szerda

- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
 - tekintettel az uniós kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽¹⁾, „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽²⁾, az „Európa digitális jövőjének alakítása: a digitális egységes piac működése előtt álló akadályok felszámolása és a mesterséges intelligencia használatának javítása az európai fogyasztók számára” című, 2021. május 20-i állásfoglalására ⁽³⁾, a fenntartható turizmusra vonatkozó uniós stratégia létrehozásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, „Az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó, WTO-kompatibilis uniós mechanizmus felé” című, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁵⁾, a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a vállalati átvilágításról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, a körforgásos gazdaságról szóló új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, az „Új európai iparstratégia” című, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽⁸⁾, „A közös kereskedelempolitika végrehajtása –2018. évi éves jelentés” című, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽⁹⁾, a világ erdőinek védelmében és helyreállításában az EU szerepéről szóló, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾, az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾, „A digitális kereskedelmi stratégia felé” című, 2017. december 12-i állásfoglalására ⁽¹²⁾, valamint a kereskedelem és beruházás új, előretekinthető és innovatív jövőbeli stratégiájáról szóló, 2016. július 5-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. április 15-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére (A9-0190/2021),
- A. mivel a Covid19 által előidézett világjárvány nyomán olyan példátlan egészségügyi, gazdasági, társadalmi és humanitárius világválság alakult ki, amely a nemzetközi kereskedelemben soha nem látott mértékű szűk keresztmetszeteket és zavarokat okozott, ennek következtében pedig a vírus terjedésével párhuzamosan hirtelen visszaesett a nemzetközi kereskedelem, jelentősen csökkent a globális termelés és foglalkoztatás, csökkent a közvetlen külföldi befektetések szintje és fokozódtak a geopolitikai feszültségek;
- B. mivel a világjárvány rámutatott az EU és a globális ellátási láncok stratégiai sebezhetőségére, többek között a kritikus fontosságú nyersanyagok és az alapvető gyógyászati termékek, például az egyéni védőeszközök és a gyógyszerhatóanyagok tekintetében, és rámutatott arra, hogy globális, regionális és helyi szinten egyaránt nagyobb rezilienciára és diverzifikációra van szükség;
- C. mivel a Covid19-járvány tovább növelte az egyenlőtlenségeket, valamint a polgárok körében tovább fokozta a munkahelyek bizonyos ágazatokban tapasztalható megszűnése, a munka változó jellege, valamint a munkavállalók bérére és jogaira gyakorolt nyomás miatti aggodalmakat; mivel ezekkel a problémákkal foglalkozni kell annak érdekében, hogy a közvélemény továbbra is támogassa a globális kereskedelmet;
- D. mivel a Covid19-járvány azzal a kockázattal jár, hogy visszalépés történik az éghajlatváltozás elleni világméretű küzdelemben, ugyanakkor a bel- és külpolitikában globális fellépésre és együttműködésre van szükség a szakpolitikák kidolgozásához és az éghajlatvédelmi intézkedések észszerűsítéséhez, mivel a vakcina önmagában nem lesz elegendő ahhoz, hogy kezelni lehessen a Covid19 által előidézett társadalmi, környezeti és gazdasági válságot;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0337.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0261.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0109.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0071.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0073.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0040.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0321.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0252.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0212.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.

⁽¹²⁾ HL C 369., 2018.10.11., 22. o.

⁽¹³⁾ HL C 101., 2018.3.16., 30. o.

2021. július 7., szerda

- E. mivel az Európai Unió ugyan jelentősen csökkentette belső üvegházhatásúgáz-kibocsátását, az importba beágyazott ÜHG-kibocsátás mégis folyamatosan nőtt, ami veszélybe sodorta az Unió globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási lábnyomának csökkentésére irányuló uniós erőfeszítéseket;
- F. mivel a Nemzetközi Valutaalap becslései szerint⁽¹⁴⁾ 2022-ben az áruk és szolgáltatások nemzetközi kereskedelme várhatóan 8,4 %-kal nő, és a kereskedelempolitikának teljes mértékben be kell töltenie szerepét a Covid19-világjárványból való kilábalásban; mivel a kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló bizottsági közleményt ki kell egészíteni a felülvizsgálat végrehajtásában kulcsszerepet játszó Európai Parlamenttel folytatott folyamatos párbeszéddel és átláthatósággal, valamint az EU rezilienciájának és stratégiai autonómiájának növelésére irányuló stratégiával, ideértve a belföldi termeléssel, az ellátási láncok közelebb hozásával, a beszállítók diverzifikálásával és a készletfelhalmozással kapcsolatos testeszbott szakpolitikai intézkedéseket és eszközöket is;
- G. mivel az EU – kiterjedt kereskedelmi megállapodás-hálózatával a világ legnagyobb kereskedelmi tömörüléseként – a világ kereskedelmi színterének legnagyobb szereplője, és egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy globális együttműködést folytasson, előmozdítsa az uniós normák, értékek és fenntarthatósági keretek partnerországokban történő végrehajtását, valamint az európai zöld megállapodással és a Párizsi Megállapodással összhangban biztosítsa a világgazdaság fenntartható helyreállítását;
- H. mivel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) belüli megosztottság és a WTO reformjának sürgető szükségessége megnehezítette a globális ellátási láncok fenntartására irányuló összehangolt erőfeszítéseket, és most az olyan multilaterális intézményekbe vetett bizalom helyreállítását kell prioritásként kezelni, amelyek a WTO kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezéséről folytatott tárgyalások gyors előmozdítása révén képesek globális válaszokat adni;
- I. mivel fontos, hogy WTO és más nemzetközi szervek, különösen az Egészségügyi Világszervezet (WTO), az ENSZ intézményei és a Világbank között szoros együttműködés alakuljon ki a válság átfogó kezelése érdekében, különös figyelmet szentelve a fejlődő országokon belüli egészségügyi és gazdasági következményeknek;

Méltányos, reziliens és zöld értékláncok

1. hangsúlyozza, hogy a kereskedelempolitika válaszüthöz érkezett; megjegyzi, hogy megváltozott a geopolitikai helyzet, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is helyt kell állnia ebben az új környezetben; megjegyzi, hogy a Covid19 miatt még szükségesebbé vált az uniós kereskedelempolitika alapos felülvizsgálata; hangsúlyozza, hogy a Parlament kész aktívan hozzájárulni a kereskedelempolitika felülvizsgálatához;
2. hangsúlyozza az emberi jogokat, a munkavállalói jogokat és a környezetvédelmi normákat tiszteletben tartó méltányos, reziliens és fenntartható értékláncok fontosságát; emlékeztet arra, hogy az ellátási láncok kötelező átvilágítását ennek elérése eszközként kell felhasználni; hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) kiszolgáltatott helyzetére, különösen a fejlődő országokban, hiszen a nagyvállalatok nagyobb valószínűséggel tudnak megbirkózni a külső sokkhatásokkal; hangsúlyozza a stratégiai előrejelzés fontosságát annak érdekében, hogy javuljon az EU és a fejlődő országok felkészültsége és rezilienciája a jövőbeli sokkhatásokkal és egészségügyi válságokkal, többek között új mutációk és új világjárványok felbukkanásával szemben, időálló stratégiák és válaszlépések kidolgozását tűzve ki célul; rámutat, hogy a fenntartható ellátási láncra vonatkozó uniós stratégia egyik fő pillére az lenne, hogy a nemzetközi ellátási láncoknak nagymértékben kitett vállalatok tekintetében a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv⁽¹⁵⁾ küszöbön álló felülvizsgálata keretében jogilag kötelező érvényű jelentéstételi kötelezettséget írjanak elő;
3. kéri az EU-t annak biztosítására, hogy a kereskedelem a gazdaságilag hátrányos helyzetűek érdekében is működjön; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a „méltányos és etikus kereskedelmi programok” előmozdítására irányuló konkrét intézkedések – amelyek mellett a Bizottság „A mindenki számára előnyös kereskedelem” elnevezésű stratégiában elkötelezte magát – a jelenlegi körülmények között még inkább relevánssá váltak, mivel a méltányos kereskedelem alulról szerveződő kezdeményezései biztosíthatják, hogy a kereskedelem az ellátási lánc gazdaságilag hátrányos helyzetű szereplőinek javát szolgálja; hangsúlyozza a kiszámítható, hosszú távú megrendelések fontosságát, és tudomásul veszi az ilyen jellegű sikeres megrendelési rendszereket a méltányos kereskedelem ágazatában;

⁽¹⁴⁾ Nemzetközi Valutaalap, Világ gazdasági kilátások: az eltérő helyreállítások kezelése, 2021. április.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/95/EU irányelve (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzétételéről történő módosításáról (HL L 330., 2014.11.15., 1. o.).

2021. július 7., szerda

4. felszólítja a Bizottságot, hogy a fiatalokat és a magánszektor bevonó uniós programokon keresztül támogassa a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos kezdeményezéseket, általában a külső fellépésekben, a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetek végrehajtásában, az uniós küldöttségeken keresztül, valamint a bevált gyakorlatok díjazása és az EU helyi, regionális és nemzeti hatóságai, a civil társadalom, az iskolák és egyetemek közötti tudáscsere elősegítése révén, többek között azáltal, hogy az „Unió városok a méltányos és etikus kereskedelemért” díjat kiterjeszti az iskolákra és egyetemekre, valamint minden évben megszervezi a méltányos kereskedelem hetét, amelynek a Bizottság ad otthont Brüsszelben; kéri, hogy a Bizottság számoljon be a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos kezdeményezésekhez nyújtott uniós és tagállami támogatásokról;

5. megjegyzi, hogy a globális értékláncok gyakran aszimmetrikus – a kockázatokat egyenlőtlenül elosztó és a nőket aránytalanul hátrányosan érintő – hatásokkal járnak, többek között a legkevésbé fejlett országokban is; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a világjárvány során ez az egyenlőtlen kockázatmegosztás oda vezetett, hogy egyes európai vállalkozások – többek között a fejlődő országokban is – az egész ellátási láncukra terhelték a keresletcsökkenéssel járó költségeket, és lemondták a már legyártott, sőt egyes esetekben már ki is szállított megrendeléseket; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a helyi önkormányzatokkal, a magánszektorral és a civil társadalommal, hogy az ellátási láncban méltányosabban osszák el a negatív hatásokat és a kockázatokat; felhívja a Bizottságot, hogy a gyermekmunkával szembeni zéró toleranciára vonatkozóan tett vállalását követően 2021 végéig – amely az ENSZ által bejelentettek értelmében a gyermekmunka felszámolásának éve – terjesszen elő konkrét javaslatokat;

6. hangsúlyozza, hogy a turisztikai értéklánc Európa egyik legfontosabb ipari ökoszisztémája; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság nyomán bevezetett utazási korlátozások és az ellátási láncok megszakadása miatt az idegenforgalomhoz kapcsolódó ágazatok, például a vendéglátóhelyek ágazata, valamint más jelentős iparágak (repülőgépipar, autóipar, acélipar, hajógyártás és tengerészet) kereskedelmi és gazdasági összeomlást szenvednek el;

7. hangsúlyozza, hogy az európai vállalkozások számára a belső piacon és a harmadik országok piacain egyaránt biztosítani kell a tisztességes versenyt és az egyenlő versenyfeltételeket, hogy garantálják a kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatokat a nemzetközi partnerekkel, és megvédjék az egységes piacot a nem uniós szereplők agresszív befektetési stratégiáival szemben, akik megpróbálják kihasználni a jelenlegi válságot; hangsúlyozza e tekintetben a kereskedelemvédelmi eszközök fontosságát; kiemeli, hogy a kereskedelmi szabályérvényesítésről szóló rendeletnek pozitívan kell hozzájárulnia a tisztességes verseny és az egyenlő versenyfeltételek biztosítására irányuló célhoz, és hangsúlyozza, hogy a kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek a kereskedelempolitika szerves részét képezik;

8. felhívja a Bizottságot, hogy hatásvizsgálatokkal alátámasztott jogalkotási javaslatok révén mielőbb egészítse ki 2021-ben az EU piacvédelmi eszköztárát, elsőbbséget biztosítva egy kényszerítő intézkedések elleni eszköznek, a külföldi támogatások és az állami tulajdonú vállalatok által okozott torzulások kezelésére szolgáló eszköznek, valamint a nemzetközi közbeszerzési eszközről szóló tárgyalások lezárásának; rámutat a harmadik országok által alkalmazott területen kívüli szankciók kényszerítő hatására, valamint arra, hogy a pénzügyi eszközök működését meg kell védeni az ilyen intézkedésekkel szemben; megjegyzi az állami pénzügyi beavatkozás fontosságát a Covid19-világjárvány idején;

9. meggyőződése, hogy a nyitottságnak együtt kell járnia stratégiai ágazataink védelmével, és szorosan össze kell kapcsolódnia egy ambiciózus, előremutató iparpolitikával, amely összhangban van a zöld megállapodással és a digitális stratégiával, és amely növelheti az EU képességét arra, hogy ellenálljon a stratégiai ágazatokat érő jövőbeli sokkoknak, fellendítse a gazdasági fellendülést és biztosítsa az uniós vállalkozások versenyképességét, minőségi munkahelyeket teremtve és biztosítva, hogy Európa döntő szerepet játsszon az innovatív termékek és jövőbeli szolgáltatások előállításában;

10. véleménye szerint az ellátási lánc diverzifikálásának és rezilienciájának a felülvizsgált uniós kereskedelempolitika egyik fő prioritását kell képeznie; rámutat a kereskedelmi és biztonsági érdekek összekapcsolódására, és szorgalmazza a közvetlen külföldi befektetések átvilágításának arányos megerősítését és érvényre juttatását, kiegészítve és támogatva ezáltal az ilyen átvilágítás végrehajtása terén az európai stratégiai ágazatok védelme érdekében tett tagállami erőfeszítéseket, valamint megakadályozva a nem uniós szereplőkkel szembeni káros és kihasználható gazdasági függőségek kialakulását;

11. meg van győződve arról, hogy az EU túlságosan függ bizonyos kritikus jelentőségű nyersanyagok, áruk és szolgáltatások – különösen orvosi és gyógyszeripari termékek – korlátozott számú beszállítójától, és ez aláássa stratégiai autonómiáját és geopolitikai célkitűzéseit; kitart amellett, hogy az EU-nak meg kell szüntetnie ezeket a nem kívánatos függőségeket olyan szakpolitikák horizontális kombinációjával, amelyek arra ösztönzik a vállalatokat, hogy készleteket halmozzanak fel, növeljék a gyártást, diverzifikálják a beszerzési stratégiákat és szükség esetén előmozdítsák a termelés vissza- és közelbe történő telepítését, ami új kereskedelmi lehetőségeket teremthet a keleti és déli szomszédságbeli partnerek számára, és ehhez a stratégiai ágazatokra vonatkozó szabályozások közelítésének kell társulnia;

2021. július 7., szerda

12. hangsúlyozza a Covid19-válság által a kritikus ellátási láncokat fenyegető kockázatokat, és felhívja a Bizottságot, hogy készülő ipari stratégiájában fordítson különös figyelmet az uniós ellátási láncok fenntarthatóságára, és határozza meg, hogy mely ellátási láncok profitálhatnak a reziliencia növeléséből a kínálat diverzifikálása, a termelés közelbe történő telepítése és a készletfelhalmozás révén; úgy véli azonban, hogy a vállalatoknak végső soron maguknak kell eldönteniük, hogyan kezelik globális ellátási láncukat;

13. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak globális szinten elő kell mozdítania a körforgásos gazdaságot, és hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi megállapodásoknak fontos szerepet kell játszaniuk a körforgásos gazdaság célkitűzéseinek megerősítésében, az ellátás diverzifikálásában és a kritikus árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos nyitott kereskedelmi kapcsolatok erősítésében, valamint hogy az EU szomszédságával és Afrikával kialakított ellátási láncok lerövidítése vagy módosítása pozitív hatással lehet a fenntartható, zöld, inkluzív és reziliens gazdasági növekedésre, valamint az EU stratégiai érdekeire;

14. megjegyzi, hogy az EU agrár-élelmiszeripari ellátási láncai a világjárvány idején is működőképesek maradtak, azonban sajnálja, hogy az exportkorlátozások és kereskedelmi akadályok számos zavart okoztak e láncokban; megjegyzi, hogy bevált gyakorlatnak tekinthető a mezőgazdasági piaci információs rendszer (AMIS), amely az élelmiszerpiac átláthatóságának fokozása és az élelmezésbiztonságra adott politikai válasz érdekében a mezőgazdasági termékek fő kereskedelmi országait fogja össze; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy ezt a modellt más értékláncokban is alkalmazni lehetne-e; támogatja a kereskedelmet elősegítő intézkedéseket, amelyeket a Covid19-járványra válaszul hoztak meg az élelmiszerbiztonsági normák és egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések előmozdítása céljából; megjegyzi, hogy az Egyesült Nemzetek Élelmezési Világprogramja (WFP) szerint a Covid19-világjárvány miatt 2020-ban 265 millió ember volt kitéve a súlyos élelmiszerhiány kockázatának az alacsony és közepes jövedelmű országokban, szemben a 2019-es évvel, amikor ez a szám 130 millió volt; felkéri a Bizottságot, hogy az ENSZ-szel együttműködve határozza meg és vizsgálja meg azokat a legmegfelelőbb intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy ez a világjárvány ne okozzon élelmiszerválságot a fejlődő világban;

15. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy digitális kereskedelmi stratégiát, amely javítja az európai vállalkozások piacra jutását, megerősíti a digitális infrastruktúrát, harmonizálja a szabályozási keretrendszert, korszerűsíti a kereskedelmi és vámeszközöket, és megvédi az uniós polgárok általános adatvédelmi rendelet⁽¹⁶⁾ szerinti jogait;

16. felszólítja a Bizottságot annak alapos értékelésére, hogy az adatáramlásra vonatkozó új uniós mintazáradék megvédi-e az európaiak adatvédelemhez és magánélethez fűződő jogait egy kereskedelmi partnerrel folytatott jogvita esetén; hangsúlyozza, hogy a magánélet és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokat védő meglévő és jövőbeli intézkedéseket nem szabad nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal aláásni; sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a harmadik országok idevágó kötelezettségvállalásait, amikor értékeli azok megfelelőségét, ideértve az adatok továbbítását is;

17. hangsúlyozza, hogy a Covid19 miatt felgyorsult a digitális forradalom, és elismeri annak fontosságát, hogy az EU vezető szerepet vállaljon a fenntartható, digitálisan vezérelt globális gazdaságra vonatkozó szabványok meghatározásában és a nemzetközi adatáramlás lehetővé tételében, hogy gyorsan felszámolják a kereskedelem különböző akadályait és a különböző szűk keresztmetszeteket; hangsúlyozza, hogy az EU két- és többoldalú kötelezettségvállalásaival globális mércét állíthat fel a méltányos és reziliens digitális kereskedelem tekintetében, valamint az e-kereskedelemről és a beruházások megkönnyítéséről szóló többoldalú tárgyalások során; hangsúlyozza, hogy az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás digitális fejezete mintaként szolgálhat a jövőbeli kereskedelmi megállapodásokhoz;

18. kéri, hogy nyújtsanak ösztönzőket az uniós vállalkozások számára értékláncaikat fenntarthatóbbá tételére és az ellátási láncok lerövidítésére vagy módosítására – amennyiben ez előnyös lehet az EU gazdasága, rezilienciája, geopolitikai céljai és/vagy stratégiai autonómiája szempontjából –, hogy a külső társadalmi, környezeti és gazdasági költségek teljes mértékben beépüljenek az árba, összhangban az olyan uniós politikákkal, mint „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia, valamint a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozása;

19. felszólítja a Bizottságot, hogy alaposan vizsgálja meg, hogy a kereskedelmi és beruházási forgalmon keresztül hogyan és milyen mértékben adják át az EU-ból a kialakulóban lévő és forradalmi technológiákat az autoriter államoknak; felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon új intézkedéseket az ilyen transzferek korlátozására, beleértve a hasonlóan gondolkodó partnerekkel az ellátási láncban folytatott együttműködést is; kéri, hogy kezdjék meg a párbeszédet Tajvannak a félvezetőkéről;

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2021. július 7., szerda

A kritikus fontosságú egészségügyi termékekre vonatkozó kereskedelempolitika: a Covid19-válságból levont tanulságok

20. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelem irányítása – a verseny elé helyezve a nemzetközi együttműködést – alapvető szerepet játszik az orvosi kezelések és vakcinák gyors fejlesztésében, a termelés gyors növelésében, a reziliens globális értékláncok kialakításában és a méltányos globális piaci hozzáférésben, és ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a jelenlegi világjárványnak lendületet kell adnia a megerősített nemzetközi együttműködésnek és az egészségügyi vészhelyzetekre való globális felkészültségnek, ami az EU és a tagállamok „európai csapatként” való további fellépését teszi szükségessé; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a világjárványok és zoonózisok kereskedelmi okaival, például a kereskedelemnek a bioszféra romlására gyakorolt hatásával;

21. üdvözli, hogy több kormány vezetője javaslatot tett egy világjárványra adott válaszlépésekről szóló nemzetközi szerződésre, és kéri, hogy ez tartalmazzon egy erős kereskedelmi pillért; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelmi keretnek elő kell mozdítania az együttműködést, és strukturális és gyorsreagálási mechanizmusokat kell létrehoznia annak érdekében, hogy segítse a kormányokat az egészségügyi vészhelyzetekkel kapcsolatos kihívások leküzdésében; hangsúlyozza, hogy az ilyen megoldásoknak tartalmazniuk kell egyfelől egy olyan szükségletorientált „keresletoldali” megközelítést, amely biztosítja a közös finanszírozást és a globálisan koordinált előzetes beszerzéseket, másfelől pedig egy integrált „kínálatoldali” stratégiát a gyártási kapacitás teljes értékláncban történő bővítéséhez; fenntartja, hogy előrelépésre van szükség a rendelkezésre álló készletek, a globális ellátási hálózatok, a termelési kapacitások és az alapvető egészségügyi termékek árazásának átláthatósága, a szellemi tulajdon-jogi keretben a közegészségügy biztonságát szolgáló mentességek végrehajtása és fejlesztése, az alapvető szolgáltatások globális mobilitásának növelése, a kkv-k rezilienciájának védelme és előmozdítása, valamint az egészségügyi válságok által a nemek közötti egyenlőségre, a jövedelmi egyenlőségre és a kisebbségek helyzetére gyakorolt negatív hatások kezelésére szolgáló interszekcionális megközelítés kidolgozása terén;

22. kéri, hogy a WTO 12. miniszteri konferenciáján hozzanak létre egy új Kereskedelmi és Egészségügyi Bizottságot, amely iránymutatásokat készít arról, hogy a kormányok a közegészségügy biztonságának növelése érdekében hogyan alkalmazhatják a nemzetközi kereskedelmi jogban meglévő mentességeket és rugalmasságot, milyen mechanizmusokat kell bevezetni az egészségügyi vészhelyzetekre való globális reagálás javítása érdekében, és hogy a világjárványra adott válaszlépésekről szóló jövőbeli nemzetközi szerződésről folytatandó tárgyalások céljából lefedtesse a kereskedelmi pillér alapjait;

23. hangsúlyozza, hogy a nyersanyagokkal és az oltóanyagok előállításával és forgalmazásával összefüggő globális ellátási láncoknak profitálniuk kell a nyitott kereskedelmi kapcsolatokból; hangsúlyozza, hogy az oltóanyagok gyártása és forgalmazása terén tapasztalható protekcionizmus akadályozhatja a világjárványra való reagálást; ebben az összefüggésben hangsúlyozza az olyan egyoldalú intézkedések káros hatásait – nem utolsósorban az alacsony és közepes jövedelmű országokra nézve –, mint az exportkorlátozások és -tilalmak, valamint a globális készletek átláthatóságának hiánya és a ritka alapvető áruk tekintetében az ebből következő árspekuláció; ezért felszólítja az EU-t, hogy ösztönözze a WTO kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezésének 2021 végéig történő elfogadását, valamint erőteljesebb globális együttműködésre buzdítson és sokkal szigorúbb követelményeket támasszon az ellátás átláthatóságát, a gyógyszerek előállítását és költségeit, a globális egészségügyi ellátórendszerek rezilienciáját, és az elérhető és megfizethető orvosi termékeket és szolgáltatásokat illetően; felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy a jövőbeni elővásárlási megállapodásokat teljes mértékben nyilvánosságra hozzák, különösen az új generációs vakcinák esetében;

24. kéri az EU-t, hogy integrálja az üzleti titkokkal, a védett adatokkal és a technológiaátadással kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, és ragaszkodjon az ellátók részéről a szükséges átláthatósághoz, beleértve a termékenkénti költség-haszon elemzést is;

25. emiatt aggasztónak tartja, hogy a főbb gyártó országok – például az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Kína, India, valamint kisebb mértékben az EU – újabban korlátozzák az oltóanyagok exportját, és hangsúlyozza, hogy ez veszélyeztetheti az oltóanyag-előállítási kapacitás gyors globális növekedését, megszakíthatja a termelési láncokat, és retorziókhöz vezethet; sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt a termelő országokkal az exportkorlátozások gyors felszámolása érdekében; megerősíti, hogy az EU exportengedélyezési mechanizmusa egy ideiglenes intézkedés, amelyet csak a legvégső esetben lehet alkalmazni, és amelynek egy átláthatósági mechanizmussá kell fejlődnie; ragaszkodik ahhoz, hogy biztosított legyen az ilyen adatokhoz való időben történő, valamint teljes körű hozzáférés; hangsúlyozza, hogy a nagyobb átláthatóság növelte az uniós polgárok bizalmát a lakosság beoltásának EU általi lebonyolítása és a Covid19-világjárvány kezelése iránt;

26. mély aggodalmát fejezi ki a Covid19 variánsainak növekvő száma miatt; hangsúlyozza, hogy amiatt, hogy a harmadik országokban nem gyártanak és forgalmaznak oltóanyagokat, különböző új típusú változatok terjedhetnek el; elismeri, hogy az EU az oltóanyagok egyik legnagyobb exportőre a harmadik országok irányába, de abszolút szinten ezek a kivitelek még nem elegendőek a világméretű járvány leküzdéséhez; hangsúlyozza, hogy a COVAX eszköz jelenleg nem képes az igényeknek megfelelően eljuttatni az oltóanyagokat a legkiszolgáltatottabbakhoz; hangsúlyozza, hogy az

2021. július 7., szerda

oltóanyagokhoz való, időben történő globális hozzáférés elősegítheti a világgazdaság és az EU gazdaságának fellendülését, és javíthatja rezilienciáját; sürgeti a Bizottságot, hogy az EU hitelességének és diplomáciai láthatóságának megerősítése érdekében folytasson hatékony oltóanyag- és orvosi ellátási diplomáciát, és további nemzetközi erőfeszítésekre szólít fel az oltóanyagok COVAX-hoz történő szállításának felgyorsításához;

27. hangsúlyozza, hogy a Covid19 elleni oltóanyagoknak és azok változatainak globális közjavaknak kell lenniük, és hogy a sürgős többoldalú erőfeszítéseket az oltóanyagok világszerte méltányos módon történő elosztására, valamint a globális termelési kapacitások gyors fokozására, hatékony partnerségek kialakítására és technológiatranszferekre kell összpontosítani, többek között az alacsony és közepes jövedelmű országokban is; hangsúlyozza, hogy a levont tanulságok alapján alapvető fontosságú az oltóanyagok és más alapvető egészségügyi technológiák kifejlesztése és gyártása mögött álló köz-magán partnerségi keretek további javítása; üdvözlí a 2021. március 8–9-én tartott, a védőoltások ellátási láncáról és gyártásáról szóló globális C19-csúcstalálkozót, és strukturális platformok létrehozására szólít fel több országban az oltóanyag-termelés gyorsabb növelése érdekében, amely öltetheti egy köz- és magánszféra közötti partnerségben működő elszámolóház formáját, egyesítve a magán- és közsféra feleit a partnerségek előmozdítása és fokozása, a szűk keresztmetszetek nyomon követése, valamint az oltóanyagok gyártását és bevezetését támogató intézkedések azonosítása érdekében; hangsúlyozza a WTO főigazgatójának arra irányuló erőfeszítéseit, hogy támogatja a tagokat a kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezésekről folytatott vitában;

28. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelempolitikának a nyersanyagok kereskedelmének megkönnyítése, a képzett és tapasztalt munkaerő hiányának enyhítése, az ellátási lánc problémáinak megoldása és a szellemi tulajdon-jogok jövőbeli világjárványokra vonatkozó globális keretének felülvizsgálata révén proaktív szerepet kell játszania ebben a törekvésben; e tekintetben ragaszkodik a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodás (TRIPS) alóli ideiglenes mentességről szóló konstruktív párbeszédhez annak biztosítása érdekében, hogy a világjárvány idején az országok ne szembesüljenek megtorlással a Covid19-cel kapcsolatos szabadalmi jogsértések miatt;

29. hangsúlyozza, hogy a kutatók és az ipar jelentős erőfeszítéseket tettek az új Covid-diagnózisok, -kezelések és -oltóanyagok kifejlesztése érdekében; hangsúlyozza a közsféra erőforrásainak kulcsszerepét, amelyek lehetővé teszik a gyógyszeripari vállalatok számára, hogy a kutatás és fejlesztés finanszírozása és jelentős támogatása, valamint a nagy volumenű előzetes adásvételi megállapodások révén a teljes oltóanyag-értékláncban csökkentsék a kockázatot; hangsúlyozza emellett az egészségügyi dolgozók, a betegek, a Covid19-túlélők és a lakosság alapvető hozzájárulását is, akik részt vettek a klinikai vizsgálatokban és a különböző terápiákkal és oltóanyagokkal kapcsolatos egyéb kutatási és fejlesztési tevékenységekben; úgy véli, hogy a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó többoldalú jogi keret olyan védelmet és ösztönzőket biztosíthat, amelyek döntő fontosságúak a jövőbeli világjárványokkal szembeni felkészültség szempontjából, és elismeri e keret szerepét a kormányok, a kutatóintézetek és a gyógyszeripari vállalatok közötti széles körű és példa nélküli együttműködés elősegítésében;

30. hangsúlyozza a nyílt technológia, a know-how és a kutatás megosztásának kritikus jelentőségét a pandémiára való hatékony reagálás szempontjából, valamint a gyógyszeripari vállalatok teljes körű részvételét olyan többoldalú kezdeményezésekben, mint a C-TAP (Covid19 technológia-hozzáférési eszköztár) és a WHO újonnan létrehozott technológiatranszfer-platformja a bennük rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében;

Kereskedelem és fenntartható fejlődés

31. támogatja az európai zöld megállapodás és az európai digitális stratégia beépítését a kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló közleménybe, és olyan határozott kereskedelempolitikát szorgalmaz, amely – az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak végrehajtására vonatkozó uniós kötelezettségvállalással összhangban – a multilateralizmusra, a rezilienciára és a fenntarthatóságra irányul; konkrét cselekvési terv és ütemterv kidolgozására, illetve határidők meghatározására szólít fel e törekvés megvalósítása érdekében; ezért felkéri a Bizottságot, hogy a felülvizsgálati záradékok életbe léptetésével működjön együtt a partnerekkel a meglévő kereskedelmi és beruházási megállapodások frissítése érdekében;

32. üdvözlí, hogy a Párizsi Megállapodást – alapvető elemként – minden egyes kereskedelmi, beruházási és partnerségi megállapodásba beépítették; hangsúlyozza, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások megkötésének előfeltétele a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető egyezményeinek ratifikálása és az emberi jogok tiszteletben tartása; felhívja az Uniót, hogy a megállapodások felülvizsgálata és tárgyalása során vegye fel a kapcsolatot a jövőbeli és a meglévő kereskedelmi partnerekkel az ILO-egyezmények és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások ratifikálása és hatékony végrehajtása érdekében; kéri, hogy valamennyi kereskedelmi megállapodásba építsenek be ambiciózus fejezeteket a nemek közötti egyenlőségről, a nők szerepvállalásáról és a kis- és középvállalkozásokról (kkv-k), valamint a digitális kereskedelemről szóló külön fejezeteket is;

2021. július 7., szerda

33. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás egyedülálló lehetőséget jelent a fenntartható növekedést elősegítő menetrend kialakítására; felhívja ezért a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekre vonatkozó, 15 pontból álló cselekvési terv felülvizsgálatát, hogy azt minden folyamatban lévő tárgyalás keretében végre lehessen hajtani; elvárja, hogy a felülvizsgálat térjen ki a végrehajthatóságra, és e tekintetben emlékeztet Hollandia és Franciaország informális dokumentumára a kereskedelemről, a társadalmi-gazdasági hatásokról és a fenntartható fejlődésről⁽¹⁷⁾; javasolja legalább az uniós kereskedelempolitika végrehajthatóságának terén a közelmúltban elért eredmények figyelembevételét, nevezetesen azt, hogy a partnerek általi meg nem feleléssel szemben végső eszközként egyoldalú szankciókkal – többek között bizonyos termékekre vámtarifák vagy kontingensek bevezetésével vagy a megállapodás más részeinek kölcsönös felfüggesztésével – fel lehet lépni;

34. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről, illetve a mezőgazdaságról szóló fejezetekbe építsenek be az állatjólétre, a tisztességes kereskedelemre és a körforgásos gazdaságra vonatkozó rendelkezéseket; kiemeli a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő ezzel kapcsolatban betöltött szerepét, továbbá a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetek végrehajtásának nyomon követése és ellenőrzése terén szoros együttműködést szorgalmaz az Európai Parlament Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságával; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a közelmúltbeli szakértői testület tanulságait annak érdekében, hogy a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek konkrét és ellenőrizhető kötelezettségvállalásokat tartalmazó ütemtervvel rendelkezzenek;

35. Sajnálja, hogy a fogyasztói elektronikai cikkek („barna termékek”) továbbra is preferenciális elbánásban részesülnek a „zöld árukkal” szemben, és hogy a vámok és a kereskedelmi akadályok szembemennek a fenntartható kereskedelemmel; hangsúlyozza, hogy a zöld árukra és szolgáltatásokra vonatkozó vámok és kereskedelmi akadályok felszámolását a WTO-szabályokkal összhangban úgy kell megtervezni, hogy az elősegítse az éghajlati válság kezelésére szolgáló innovatív megoldásokat, valamint hozzájáruljon a zöld megállapodás céljaihoz, a fenntartható fejlődési célokhoz és világszerte a fenntartható fejlődéshez; kéri, hogy a Bizottság vizsgálja meg az e torzulások kezelésére szolgáló eszközöket, és ne csak beszéljen a zöld megállapodásról, hanem hajtsa is azt végre a kereskedelempolitika valamennyi területén;

36. hangsúlyozza, hogy a csak hosszú idő után megtérülő magas kezdeti költségek, valamint a know-how és a berendezések hiánya jelenleg akadályozza vagy lassítja a fejlődő országokat a zöld és digitális átállásban; kéri, hogy a Bizottság használja fel a rendelkezésére álló valamennyi kereskedelmi eszközt és fejlesztési együttműködési politikát a pénzügyi támogatás, a technikai segítségnyújtás, a technológiaátadás, a kapacitásépítés és a digitalizáció növelésére annak érdekében, hogy képessé tegye a fejlődő országokat a fenntartható reziliencia elérésére és a kellő gondosság ellátási láncon belüli jobb megvalósítására;

37. felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a multilaterális keretben annak érdekében, hogy együttműködjön a hasonló gondolkodású országokkal és kereskedelmi partnerekkel egy erős környezetvédelmi menetrend megvalósításában, beleértve a szabályok fokozatos fejlesztését, hogy megszűnjenek mind a piactorzító, mind a környezeti szempontból káros támogatások a kereskedelmi megállapodásokban és a WTO-ban, ideértve a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának szabályait is, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre építve;

38. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fenntarthatósági hatásvizsgálatokat előzetes, időközi és utólagos alapon, konkrét ütemterv alapján készítsék el, és a lehetséges kockázatokat a lehető leghamarabb kezeljék, és amennyiben az utólagos értékelések alapján szükséges, kezeljék a negatív hatásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet a folyamatban lévő és befejezett fenntarthatósági hatásvizsgálatokról; hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi és beruházási megállapodásokban konkrét célokat kitűző, átfogó keretet kell kidolgozni a fenntartható fejlesztési célok, a zöld megállapodás és az ILO tisztességes munkára vonatkozó menetrendjének előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy új megállapodásokat csak e célok elérését követően szabad megkötni, és hogy a meglévő megállapodásokat ennek megfelelően felül kell vizsgálni;

39. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és a polgárokkal és érdekelt felekkel folytatott párbeszéd kulcsfontosságú a kereskedelempolitika támogatásának megteremtéséhez és az előnyeinek kiaknázásához; üdvözlí ezért az „Acces2Markets” portált és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa ezen eszköz használatát; kitart amellett, hogy az EU politikai és kereskedelmi megállapodásaiban egyértelműen meg kell határozni a civil társadalom és a belső tanácsadó csoportok – amelyek ellenőrző feladatát még inkább ki kellene terjeszteni – szerepét és felelősségi körét, és hogy a hatékony működés érdekében a pénzügyi támogatást kapacitásépítési intézkedéseknek kell kísérniük; hangsúlyozza az uniós küldöttségekben rejlő lehetőségeket a harmadik országbeli belső tanácsadó csoportok munkájának támogatásában, valamint a kereskedelmi megállapodások nyomon követésében és végrehajtásában, különös figyelmet fordítva a kkv-k támogatására a megállapodások és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó intézkedések kihasználásában; sajnálja, hogy e tekintetben hiányzik az átfogó struktúra;

40. Hangsúlyozza, hogy az uniós kereskedelempolitika ellenőrzése során nagyobb koherenciára és átláthatóságra van szükség; hangsúlyozza, hogy az uniós kereskedelempolitikára vonatkozó következetes, egyértelmű, mérhető és objektív kritériumokra, az uniós polgárok szerepvállalására, a Bizottság és az Európai Parlament közötti párbeszéd javítására, a szakpolitikai koherencia növelésére és a kereskedelempolitika valamennyi szempontjának jobb ellenőrzésére van szükség; hangsúlyozza az ezzel kapcsolatos előzetes, félidős és utólagos fenntarthatósági hatásvizsgálatok szerepét; felszólítja

⁽¹⁷⁾ Non-paper from the Netherlands and France on trade, social economic effects and sustainable development, hozzáférhető itt: „the Netherlands at International Organisations (permanentrepresentations.nl)”.

2021. július 7., szerda

a Bizottságot, hogy javaslatai valamennyi szakaszában működjön együtt a Parlamenttel, kövesse nyomon a belső tanácsadó csoportok javaslatait, újítsa fel a civil társadalommal folytatott párbeszédet, és szorosabban működjön együtt az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságban (EGSZB) a civil társadalommal; felhívja a Parlamentet, hogy szervezzen rendszeres konzultációkat a belső tanácsadó csoportokkal;

Multilateralizmus és Európa geopolitikai helye a világban

41. felkéri a Bizottságot, hogy határozzon meg lehetséges konkrét és specifikus intézkedéseket és ütemtervet a nyitott stratégiai autonómia koncepciójának végrehajtására, valamint annak biztosítására, hogy minden lehetőséget megvizsgáljanak; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a geopolitikai verseny és feszültségek a Covid19 kitörését követően felgyorsultak;

42. emlékeztet az erős, diverzifikált és rugalmas uniós kereskedelempolitika geopolitikai jelentőségére; emlékeztet arra, hogy az EU magas energiafüggőségi rátája kihívást jelent a nyitott stratégiai autonómia szempontjából, ami arra kényszerít minket, hogy felgyorsítsuk az energetikai átállást; hangsúlyozza, hogy nyitottságunk alapját az EU piaci ereje, értékei, valamint az együttműködés, a méltányosság, a viszonyosság és a szabályokon alapuló kereskedelem melletti elkötelezettsége kell, hogy képezze;

43. határozottan ajánlja, hogy az EU alakítson ki új partnerségeket, a hasonló gondolkodású partnerekkel folytatott meglévőket pedig erősítse meg; úgy véli, hogy a korlátozott számú partnerrel kötött plurilaterális kereskedelmi megállapodások, és a stratégiai kérdésekre való összpontosítás jobb és konkrétabb lehetőséget kínálnak a nyitott stratégiai autonómia koncepciójának megvalósításához, és támogatást kaphatnak a civil társadalom körében;

44. hangsúlyozza azonban, hogy amennyiben az együttműködés nem lehetséges, az EU-nak önálló intézkedésekkel kell érvényre juttatnia érdekeit az értékeinek védelme és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelem érdekében, a nemzetközi joggal összhangban;

45. üdvözli, hogy a kereskedelempolitika felülvizsgálata során megerősítették a multilateralizmust és a WTO szükséges, mélyreható, valamennyi funkciójára kiterjedő reformjára irányuló széles körű javaslatokat;

46. egyetért azzal, hogy a Bizottság a WTO reformjával kapcsolatos elképzeléseiben hangsúlyt fektet a gazdasági helyreállításra, a fenntartható fejlődésre, a tisztességtelen állami támogatásokra és a digitális kereskedelemre, és sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést menetrendjének – többek között a nemekkel, az emberi jogokkal és a munkaügyi normákkal kapcsolatos célok – végrehajtása érdekében;

47. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák a WTO és a multilaterális rendszer más szervezetei, például a WHO közötti gyors kapcsolatot, konszenzust érjenek el Genfben, biztosítsák, hogy a nemzetközi szervezetek közösen dolgozzanak a globális kihívások kezelésében, valamint hogy a WTO 12. miniszteri konferenciáján lezárják a halászati támogatásokról szóló tárgyalásokat;

48. hangsúlyozza a WTO-val kapcsolatos kereskedelmi és éghajlat-politikai kezdeményezés fontosságát, és megismétli, hogy támogatja a környezeti termékekről szóló megállapodást; ezzel összefüggésben üdvözli az új WTO-főigazgató megközelítését, és arra számít, hogy a Bizottság határozottan támogatja őt abban, hogy új lendületet adjon a szervezetnek, hogy az ilyen módon kezelni tudja a multilaterális kereskedelmi rendszer előtt jelenleg álló kihívásokat;

49. hangsúlyozza a hatékony vitarendezés fontosságát a multilaterális kereskedelmi rendszer stabilitásának és kiszámíthatóságának megteremtése érdekében, valamint annak szükségességét, hogy a Fellebbezési Testület jelenlegi helyzetét az Egyesült Államokkal együttműködésben oldják meg annak érdekében, hogy az újra működőképpé váljon, és ilyen módon biztosítható legyen a kereskedelmi viták megfelelő rendezése; kéri a Bizottságot, hogy a WTO-val kapcsolatos kereskedelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos kezdeményezésének részeként adott esetben tegyen javaslatot a környezetvédelmi szakértőnek a vitarendezéssel összefüggésben történő bevonására;

50. Hangsúlyozza, hogy a WTO tárgyalási szerepének újjáélesztése kulcsfontosságú szerepet fog játszani a szervezet minden alapvető reformjában; megjegyzi különösen, hogy foglalkozni kell az ipari támogatások és az állami tulajdonú vállalatok által okozott versenytorzulásokkal, különösen Kínában, és kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a támogatások kategóriáinak a jogszerű közcélokhoz való hozzájárulásuk alapján történő azonosítására és megkülönböztetésére;

51. hangsúlyozza, hogy a WTO tárgyalási funkciójának felélesztése érdekében az EU-nak együtt kell működnie a hasonló gondolkodású partnerekkel annak érdekében, hogy megtalálja a közös alapot a tágabb értelemben vett WTO-reformhoz; megerősíti, hogy a WTO reformjával kapcsolatos érdemi eredményekhez széles körű konszenzusra és hasonlóan gondolkodó partnerek koalíciójára van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy a többoldalú megállapodások felé

2021. július 7., szerda

tett lépésként folytassa a többoldalú tárgyalásokat; támogatja a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy tárgyalásokat kezdeményez a versenysemlegességről szóló plurilaterális megállapodásról a hasonló gondolkodású partnerekkel; meggyőződése, hogy az EU vezető szerepe és a transzatlanti együttműködés kulcsfontosságú a WTO érdemi reformjának sikeréhez;

52. felhívja a Bizottságot, hogy aktívan keressen megoldást a fejlettségi szint és a nemzetközi kereskedelmi rendszeren belül vállalt kötelezettség mértéke közötti hiányzó összhangra; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a fejlődő országokra és egyedi igényeikre a gazdasági növekedéssel, a fenntartható fejlődéssel és a WTO reformjával kapcsolatban;

53. elengedhetetlennek tartja, hogy a WTO következő miniszteri konferenciája foglalkozzon a szankciórendszerrel annak megelőzése érdekében, hogy a nemzetközi kereskedelmi szabályok egyes tagok általi megsértésének következményeit olyan ágazatok fizessék ki, amelyek nem felelősek a szabályok be nem tartásáért;

54. egyetért a kereskedelempolitikai felülvizsgálatban megfogalmazott javaslattal, amely szerint a G20-csoportnak meg kell erősítenie a szén-dioxid-semlegességgel és a zöld megállapodás más aspektusaival kapcsolatos együttműködést és össze kell hangolnia az erre irányuló erőfeszítéseket; hangsúlyozza azonban, hogy ahhoz, hogy ez a megközelítés eredményes legyen, néhány G20-tagnak növelnie kell kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásait; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust;

55. támogatja a közös érdekeken és közös értékeken alapuló új, előretökélő transzatlanti menetrendet, amelynek célja a csendes-óceáni gazdasági és kereskedelmi együttműködés fejlődésének ellensúlyozása, az érdemi WTO-reform megvalósítása, valamint a közös problémákra közös megoldások keresése;

56. elismeri ugyanakkor, hogy továbbra is vannak eltérő érdekek; kéri a Bizottságot és az Egyesült Államok kormányát, hogy szorosan működjenek együtt a vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételek biztosítását célzó új politikai kontextus keretében annak érdekében, hogy nőjön az uniós vállalatok piaci hozzáférése, folytassák a megfelelőségértékelésre, valamint az ipari vámtarifák felszámolására vonatkozó megállapodások lehetőségének megvizsgálását, állapodjanak meg ambiciózus szociális, technológiai és környezetvédelmi normákról, és építsenek egymás tapasztalataira e szabályok hatékonyabb globális előmozdítása érdekében;

57. mindkét felet felszólítja a kétoldalú kereskedelmi viták rendezésére, támogatja az Airbus-Boeing-vámok felfüggesztését, és sürgeti, hogy ezt az ügyet tartósan oldják meg a digitális adók problémájának megoldása érdekében; sürgeti az Egyesült Államokat, hogy szüntesse meg az acélra és alumíniumra vonatkozó, a 232. szakasz szerinti vámkokat;

58. közös erőfeszítésekre szólít fel, hogy a munkavállalók és a vállalatok kerüljenek a kereskedelempolitika fókuszába a világiárványból való kilábalás, a gazdasági fellendülés felgyorsítása és az oltóanyagok és az alapvető egészségügyi termékek kereskedelmének megkönnyítése érdekében; megismétli, hogy együtt kell működnünk a WTO érdemi reformjának elérése érdekében, és helyre kell állítani egy jól működő Fellebbezési Testületet; mindkét felet a közbeszerzésről szóló megállapodás szerinti WTO-kötelezettségvállalások betartására és arra ösztönöz, hogy közös megoldásokat találjanak a közös problémákra, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az EU-nak szükség esetén önállóan kell fellépnie;

59. támogatja „A globális változásra irányuló új EU–USA program” című közös közleményt, és felszólít egy új EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács mielőbbi létrehozására; szorgalmazza az EU és az Egyesült Államok közötti szoros együttműködést a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiák terén, ideértve az tekintélyuralmi államokkal szembeni közös export- és importkorlátozásokat;

60. felhívja a Bizottságot, hogy a kereskedelmet, az éghajlatot és az ezekhez kapcsolódó reformokat helyezze a transzatlanti kapcsolatok középpontjába, ugyanakkor felhívja a figyelmet az Egyesült Államok új kormánya által ezzel kapcsolatosan táplált komoly ambíciókra, amelyeknek olyan új megközelítéseken kell alapulniuk, mint például az USA–Mexikó–Kanada-megállapodás (USMCA) által bevezetett megközelítések;

61. tudatában van az EU Kínával fennálló kereskedelmi kapcsolatai jelentőségének, Kína ugyanis 2020-ban az EU legfontosabb kereskedelmi partnerévé vált az árukereskedelem terén; szilárd meggyőződése, hogy az EU és Kína közötti kereskedelmi kapcsolatok kiegyensúlyozottabb és kölcsönös megközelítést igényelnek; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikációs folyamata csak akkor kezdődhet, amikor az EU jelentős eredményeket ért el a piactorzító gyakorlatok ellensúlyozását vagy a stratégiai uniós érdekek megvédését célzó erőfeszítések során alkalmazandó megfelelő és eredményes autonóm intézkedések kidolgozása terén, beleértve a kényszermunkával előállított termékek betiltását, a korszerűsített piacvédelmi eszköztárat és az emberi jogokkal kapcsolatos, működőképes szankciós mechanizmust;

2021. július 7., szerda

62. hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikálása elképzelhetetlen az EU és Kína közötti szélesebb kapcsolat változó dinamikájának összefüggésében, és rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy Kína elfogadhatatlan módon egyre több szankcióval sújtja az Európai Parlament és az európai szervezetek megválasztott képviselőit, mivel ez tovább gyengíti a bizalmat és akadályozza a kétoldalú együttműködést; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikációs folyamata addig nem kezdődhet meg, amíg az európai parlamenti képviselőkkel és a parlamenti testületekkel szembeni kínai szankciókat meg nem szüntetik;

63. hangsúlyozza, hogy a Parlament gondosan meg fogja vizsgálni a megállapodást, többek között annak fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezéseit, és emlékezteti a Bizottságot, hogy amikor felkérlik a Kínai Népköztársasággal létrejövő beruházási megállapodás jóváhagyására, figyelembe fogja venni a Kínában, ezen belül Hongkongban fennálló emberi jogi helyzetet;

64. sürgeti a Bizottságot, hogy törekedjen egy Tajvannal kötendő beruházási megállapodás megkötésére, kötelezettséget vállalva a kereskedelmi és beruházási kapcsolatokban való érdemi szerepvállalásra, és megtéve a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy 2021 vége előtt hatásvizsgálatot végezzen, nyilvános konzultációkat tartson és megalapozó tanulmányt készítsen; ismét hangsúlyozza a kétoldalú strukturális párbeszéd fontosságát, a multilateralizmussal és a WTO-val, a technológiával és a közegészségüggyel kapcsolatos kérdésekben is, valamint a létfontosságú alapanyagokkal, például a félvezetőkkel kapcsolatos alapvető együttműködést;

65. üdvözli a kereskedelempolitikai felülvizsgálat Afrika, valamint a keleti és déli szomszédság melletti eredményes, tartós és konstruktív elkötelezettségét, és konkrét lépésekre szólít fel az EU e partnerekkel fennálló kapcsolatainak elmélyítése érdekében, többek között az energiával kapcsolatban;

66. ismételten hangsúlyozza a Délkelet-Ázsiával és Indiával való stratégiai és fenntartható partnerség fontosságát; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is vállaljon szerepet a régióban, és proaktív módon mozgítsa elő a szabályokon alapuló kereskedelmi kapcsolatokat az indiai-csendes-óceáni térséget célzó átfogó és nagyratörő stratégia érdekében;

67. rámutat arra, hogy a Covid19-válság rámutatott az afrikai kontinenssel kialakítandó új partnerség jelentőségére, amely befogadó és fenntartható politikai megközelítést mozdít elő; ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az adósságcsökkentésre és az adósság eltörlésére vonatkozó kérdéssel; hangsúlyozza, hogy az EU-nak aktívan támogatnia kell a belső-afrikai értékláncok diverzifikálását;

68. üdvözli, hogy megvalósult az Afrikai Kontinentális Szabadkereskedelmi Térség (AfCFTA), melynek célja, hogy aktívan segítse Afrika regionális, gazdasági és politikai integrációját, valamint javítsa Afrika globális piacokhoz való hozzáférését;

69. hangsúlyozza az EU Latin-Amerikával és a Karib-térséggel – beleértve a tengerentúli országokat és területeket – fennálló kereskedelmi kapcsolatai iránti elkötelezettségének fontosságát; aggodalmát fejezi ki a Covid19 – különösen a nőkre gyakorolt – hatása miatt ebben a régióban;

70. felhívja az összes uniós intézményt, hogy továbbra is kezelje prioritásként kereskedelmi és fejlesztési együttműködésünket és a világjárványokkal és az egészségügyi veszélyhelyzetekkel szembeni fokozott reziliencia kialakítását; felhívja a Bizottságot, hogy ennek érdekében tartsa fenn a strukturális párbeszédet az említett térségbeli partnerekkel;

o

o o

71. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0331

Az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységei – 2020. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeiről – 2020. évi éves jelentés (2020/2124(INI))**

(2022/C 99/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 15., 126., 175., 177., 208., 209., 271., 308. és 309. cikkére, valamint a Szerződésekhez csatolt, az Európai Beruházási Bank (EBB) alapokmányáról szóló 5. jegyzőkönyvre,
- tekintettel a klímastratégiára és az energiaágazatbeli hitelezésre vonatkozó új politikára, amelyeket 2019 novemberében fogadott el az EBB,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel „A Fenntartható Európa beruházási terv, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv” című, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0021),
- tekintettel a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló rendeletre irányuló, 2020. január 14-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0022),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az EBB 2019. évi pénzügyi jelentésére, amelyet 2020. május 5-én tett közzé,
- tekintettel az EBB „A zöld szál” című, 2019. évi tevékenységi jelentésére, amelyet 2020. május 7-én tettek közzé,
- tekintettel a klímabanki ütemtervnek az EBB igazgatótanácsa által 2020. november 11-én történt elfogadására és az EBB 2020. novemberi új éghajlatváltozási stratégiájára,
- tekintettel az EBB 2019. szeptember 3-án közzétett, az Európai Unión belüli műveleteiről szóló 2019. évi jelentésre,
- tekintettel a „Globális jelenlét: az EBB hatása az Európai Unión kívül” című, 2020. december 10-én közzétett, az EBB által az EU-n kívül 2019-ben támogatott projektekről szóló jelentésre,
- tekintettel az EBB 2020. május 5-én és május 7-én közzétett 2019. évi pénzügyi jelentésére és statisztikai jelentésére,
- tekintettel az EBB ellenőrző bizottságának 2019. évi éves jelentéseire, a csalás kivizsgálásáról szóló tevékenységi jelentésre és a panasztételi mechanizmusról szóló jelentésre,
- tekintettel az EBB-csoport 2019. évi kockázatkezelési adatokról szóló jelentésére, amelyet 2020. július 6-án tettek közzé,
- tekintettel a Párizsi Megállapodás európai uniós ratifikálásának EBB általi 2016. október 7-i jóváhagyására,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel „A Covid19-járvány nyomán hozott koordinált gazdasági válaszingyázkedések” című, 2020. március 13-i bizottsági közleményre (COM(2020)0112),

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU és az 508/2014/EU rendeletnek a Covid19-járványra adott válaszként a tagállamok egészségügyi rendszereibe és gazdaságuk más ágazataiba történő beruházások mozgósítását célzó különös intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. március 30-i (EU) 2020/460 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés),
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a „Fenntartható Európa beruházási terv – a zöld megállapodás finanszírozásának módja” című, 2020. november 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2020. december 11-i, a többéves pénzügyi keretről és a Next Generation EU helyreállítási eszközről, a Covid19-ről, az éghajlatváltozásról, a biztonságról és a külkapcsolatokról szóló következtetéseire,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Az Európai Stratégiai Beruházási Alap: még tenni kell az ESBA teljes sikeréért” című, 03/2019. sz. különjelentésére, amelyet 2019. január 29-én tett közzé,
- tekintettel az EBB „Megoldások a válságra” című, 2020. évi tevékenységi jelentésére, amelyet 2021. január 20-án tettek közzé,
- tekintettel az Európai Számvevőszék 2020. május 12-i „Az Európai Beruházási Tanácsadó Platform: Az uniós beruházások élénkítésére létrehozott platform hatása egyelőre elenyésző” című, 12/2020. számú különjelentésére,
- tekintettel a gazdasági és monetáris unió intézményeiről és szerveiről, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni összeférhetetlenség megelőzéséről szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az ombudsman által az EBB elnökéhez intézett, az összeférhetetlenséggel kapcsolatos kérdésekről szóló, 2016. július 22-i levélre és az EBB elnökének 2017. január 31-i válaszára;
- tekintettel az ombudsman határozatára az Európai Bankhatóság azon határozatával kapcsolatos, 2168/2019/KR sz. ügyben, hogy jóváhagyja az ügyvezető igazgató arra irányuló kérelmét, hogy egy pénzügyi lobbicsoport vezérigazgatójává váljon;
- tekintettel a Counter Balance „Felkészült az EBB a csalás és a korrupció elleni küzdelemre? Az uniós bank irányítási keretének kihívásai” című 2019-es jelentésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Költségvetési Bizottság véleményére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0200/2021),
- A. mivel az EUMSZ 309. cikke értelmében és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban az EBB-nek az a feladata, hogy hozzájáruljon az Unió célkitűzéseinek megvalósításához, többek között hitelek, tulajdonrészek, biztosítékok, kockázatmegosztó eszközök és tanácsadási szolgáltatások révén;
- B. mivel alapokmányának 18. cikke értelmében az EBB-nek biztosítania kell, hogy pénzeszközeit az Unió érdekében a lehető legésszerűbben használják fel;
- C. mivel az EBB az Európai Unió hiteleket nyújtó szerve és a világ egyik legnagyobb multilaterális pénzügyi intézménye; mivel következképpen az EBB az EU természetes partnere a pénzügyi eszközök végrehajtásában, szoros együttműködésben a nemzeti és a multilaterális pénzügyi intézményekkel;

⁽²⁾ HL L 99., 2020.3.31., 5. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0305.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0017.

2021. július 7., szerda

- D. mivel az EBB jelentős szerepet vállalt a gazdaság, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) finanszírozásának mozgósításában a 2020-ban kezdődött Covid19-világjárvány okozta gazdasági veszteségeket követően;
- E. mivel az EBB fontos szerepet játszik az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelésére irányuló uniós stratégiában, a Bizottság által felvázoltak szerint, és évente 350 milliárd EUR további beruházásra van szükség a frissített, 2030-ig teljesítendő éghajlat- és energiapolitikai célok eléréséhez;
- F. mivel az EBB 2019-ben elkötelezte magát amellyel, hogy támogatja az európai zöld megállapodás célkitűzéseit, valamennyi finanszírozási tevékenységét összehangolja a Párizsi Megállapodás céljaival, és „uniós klímabankká” válik;
- G. mivel az EBB igazgatótanácsa jóváhagyta a klímabank 2021–2025 közötti időszakra szóló ütemtervét;
- H. mivel az EBB megkezdte a közlekedésre vonatkozó 2011-es hitelezési politikájának felülvizsgálatát azzal a céllal, hogy támogassa a hozzáférhető, hatékony, környezetbarát és biztonságos közlekedést;
- I. mivel a kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok támogatása az EBB alapvető közpolitikai célja; mivel csak 2020-ban az EBB csoport több mint 425 000 kkv-t és közepes piaci tőkeértékű vállalatot támogatott új finanszírozással; mivel a kkv-k támogatása az EBB teljes aláírt volumenének 40 %-át tette ki;
- J. mivel az EBB beruházása támogatni tudja a szociális ágazatot, beleértve az egészségügyet, az oktatást és a lakhatást;
- K. mivel 2020-ban az EBB 10,23 milliárd EUR értékben hagyott jóvá hiteleket Unión kívüli projektekhez, beleértve 2,3 milliárd EUR-t a legkevésbé fejlett országokbeli projektekhez;
- L. mivel az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrával foglalkozó „bölcsek” magas szintű munkacsoportja 2019. október 7-én közzétette végleges jelentését, amely három lehetőséget vázol fel a jövőbeli Európai Éghajlatvédelmi és Fenntartható Fejlesztési Bank létrehozására, az alábbiak szerint: a) az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankra (EBRD) és az EBB külső finanszírozási tevékenységeire építve; b) a jelenlegi uniós pénzügyi intézmények külső tevékenységeinek összevonása egy új, vegyes tulajdonú pénzügyi intézménybe; c) az EBB összes külső tevékenységének áthelyezése egy EBB-leányvállalatba, jelentős egyéb részvényesekkel; mivel a Tanács 2019. decemberi következtetései szerint csak az a) és c) lehetőséget kell megvizsgálni; mivel még mindig várni kell az egyes lehetőségekre vonatkozó megvalósíthatósági tanulmányok eredményeire, amelyeknek már 2020 őszén be kellett volna érkezniük;
- M. mivel az EBB csoport jelenleg dolgozza ki a szerződő felek környezetvédelmi és fenntarthatósági célkitűzésekkel való összehangolására vonatkozó iránymutatásokat;

Általános megfontolások

1. komoly aggodalmának ad hangot a Covid19-válságból eredő súlyos makrogazdasági egyensúlyhiányok és azoknak a fenntartható gazdasági növekedésre, a beruházásokra, az ellenálló képességre, a foglalkoztatási rátákra, az oktatásra és a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségekre gyakorolt hatása miatt; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány által okozott gazdasági és társadalmi válság jelentősen rontotta a gazdasági növekedést az EU-ban, és hogy ennek egyik fő következménye a beruházások visszaesése, ami jelenleg nem elegendő az uniós célkitűzések teljesítéséhez; hangsúlyozza, hogy a köz- és magánberuházások visszaesése riasztó szintet ért el;
2. kiemeli, hogy az EBB mint az EU állami bankja – az egyetlen olyan nemzetközi pénzügyi intézmény, amely teljes mértékben az uniós tagállamok tulajdonában van, és amelyet teljes mértékben az uniós politikák és normák irányítanak – alapvető szerepet játszik a világjárványt követő gazdasági fellendülés támogatásában és a beruházásoknak az európai prioritások megvalósítására történő irányításában;
3. hangsúlyozza az EBB kulcsfontosságú szerepét a rövid és középtávú gazdasági helyreállítás támogatásában, az európai zöld megállapodással, az európai klímarendeletről, az európai iparstratégiával, a Next Generation EU helyreállítási eszközzel, az EU hosszú távú költségvetésével, az InvestEU-val és más európai pénzügyi eszközökkel összefüggésben; üdvözlí az EBB InvestEU-ban való pénzügyi szerepvállalását mint az EU-n belüli beruházási hiány leküzdésének egyik módját, amelynek kiváltó okait még kezelni kell; üdvözlí továbbá, hogy az InvestEU Tanácsadó Platform keretében az EBB központi szerepet játszik a tanácsadói támogatás nyújtásában;

2021. július 7., szerda

4. támogatja az Európai Tanács azon következtetését, hogy az EBB-nek rendelkeznie kell az uniós politikák végrehajtásához szükséges tőkével, és az EBB Kormányzótanácsának felkérését arra, hogy vizsgálja felül az EBB tőkemegfelelését, tekintettel a többéves pénzügyi keretben és az NGEU-ban foglalt eszközökre, valamint arra, hogy az EBB hogyan járul hozzá az Unió éghajlatváltozás elleni küzdelemre és az európai gazdaság digitalizálására irányuló törekvéseihez;
5. úgy véli, hogy a tőkeemelés indokolt annak érdekében, hogy az EBB hosszú távú finanszírozást tudjon nyújtani, elő tudja mozdítani az inkluzív fenntartható növekedést, valamint a társadalmi és regionális kohéziót és olyan kulcsfontosságú reálgazdasági beruházásokat támogasson, amelyekre egyébként nem került volna sor, a jelenlegi AAA státusz megtartása mellett, amely a bank egy fontos eszköze;
6. megjegyzi, hogy az EBB magas tőkeáttételű intézmény; felhívja az EBB részvényeseit, hogy vizsgálják meg mi lenne az optimális tőkeszerkezet és állapotjanak meg a tőkeemelésről, mind készpénzbefizetés, mind lehívható tőke formájában; hangsúlyozza, hogy a tőkeemelésnek nagyobb átláthatósággal, demokratikus elszámoltathatósággal, hatékonyabb irányítási struktúrával, valamint nagyobb környezeti fenntarthatósággal kell együtt járnia;
7. ezzel összefüggésben felhívja az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg az EBB Kormányzótanácsában való képviselői lehetőséget az EBB tőkéjének az uniós költségvetésből származó források felhasználásával történő jegyzése révén;
8. megjegyzi, hogy a Bizottság 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterve szerint a 2021 és 2030 közötti időszakban az EU-nak évente 350 milliárd EUR-val többet kell befektetnie, mint a 2011–2020 közötti időszakban; hangsúlyozza, hogy az EBB-nek még nagyobb szerepet kell adni az éghajlatváltozással kapcsolatos beruházási hiány kezeléséhez; felhívja a Kormányzótanácsot, hogy ragadja meg a kedvező hitelezési feltételek lehetőségét az EBB számára a kötvények kibocsátásának és lejáratának növelése érdekében, erős tőkepozíciójának megőrzése mellett;
9. üdvözlí az Európai Beruházási Alap (EBA) közelmúltbeli tőkeemelését⁽⁶⁾;
10. kéri az EBB-t mint az EU állami bankját, hogy tegyen meg minden összehangolt erőfeszítést annak érdekében, hogy – a vonatkozó jogi rendelkezésekkel összhangban – erős és politikavezérelt finanszírozási tevékenységet valósítson meg, amely biztosítja a gazdasági hatékonyságot, támogatja a fenntartható növekedést, és nem akadályozza a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférést; felhívja az EBB-t, hogy részesítse előnyben az olyan közcélú projekteket, amelyek előmozdítják az EU politikai célkitűzéseit és a fenntartható gazdasági növekedést, különösen azokat, amelyek egyébként sem az EU-n belül, sem azon kívül nem lennének „bankképesek”, az elkövetkező évtizedek példátlan globális kihívásainak kezelése, különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében;
11. felhívja az EBB-t, hogy erősítse tovább házon belüli kapacitását és szakértelmét annak érdekében, hogy a partnerségeiben biztosítsa a küldetésorientált, hosszú távú kötelezettségvállalást, mozdítsa elő a nemzeti és regionális szereplők közötti koordinációt, és dolgozza ki az innovációt és a növekedést ösztönző beruházásokkal kapcsolatos nagyobb kockázatvállalás feltételeit;
12. kiemeli az EBB által az EU-n belüli beruházásokhoz biztosítandó addicionalitási tényező fontosságát; hangsúlyozza, hogy a stratégiákat össze kell hangolni a többi európai intézménnyel, valamint a multilaterális és nemzeti fejlesztési bankokkal;
13. elismerését fejezi ki az EBB által a célok kitűzése terén tett erőfeszítésekért, és ösztönzi az EBB-t, hogy erősítse meg környezetvédelmi és szociális normáinak helyszíni végrehajtását, és javítsa a támogatott projektek gazdasági, társadalmi és környezeti hatásainak értékelését, valamint addicionalitásukat és fenntarthatóságukat;
14. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek arra kell törekednie, hogy tevékenységei révén ne szorítsa ki a magánberuházásokat;
15. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EBB hitelezési tevékenységében el kell kerülni a további földrajzi egyenlőtlenségek kialakulását a beruházások szélesebb földrajzi és ágazati elosztásának biztosítása, a regionális – nevezetesen a hosszú távú beruházási hiányokból és földrajzi hátrányokból eredő – egyenlőtlenségek kezelése, valamint a gazdasági és társadalmi konvergencia és kohézió fokozása érdekében;
16. üdvözlí az EBB által e tekintetben már megtett erőfeszítéseket, de hangsúlyozza, hogy többet kell tenni e tekintetben, mivel a közelmúltbeli jelentések azt mutatják, hogy a projektek földrajzi koncentrációja tartósan magas;

⁽⁶⁾ <https://www.eib.org/en/press/all/2021-060-capital-increase-for-eif-boosts-finance-for-covid-19-impacted-companies-and-strengthen-support-for-green-and-digital-transformation-of-the-eu-economy>

2021. július 7., szerda

17. felszólítja az EBB-t, hogy járuljon hozzá azon rendszerszintű hiányosságok kezeléséhez, amelyek bizonyos régiókat vagy országokat megakadályoznak abban, hogy teljes mértékben kihasználják az EBB pénzügyi lehetőségeit, többek között azért, hogy fokozza a hitelezési tevékenységei bővítésére irányuló erőfeszítéseit, technikai segítséget és tanácsadást nyújt, különösen azokban a régiókban, amelyek alacsony beruházásokat vonzottak, és amelyek a pandémiai válság idején az állam pénzügyi kapacitásának vagy mozgásterének hiánya miatt nem részesültek jelentős mértékben az állami támogatási szabályoktól való eltérés előnyeiből;

Források mozgósítása a Covid19-világjárvány kezelése érdekében

18. üdvözli, hogy az EBB – hitelek, hiteltörlesztési moratórium, valamint a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok likviditásának enyhítését célzó intézkedések révén – gyorsan mozgósított közel 40 milliárd EUR összegű sürgősségi finanszírozást a Covid19-világjárvány okozta válság leküzdésére;

19. üdvözli továbbá a Covid19-válságra adott válaszként a 25 milliárd EUR összegű Európai Garanciaalap (EGA) ezt követő létrehozását, nem utolsósorban a kkv-knak és az egészségügyi ágazatnak nyújtott pénzügyi támogatásra gyakorolt pozitív hatását; sajnálja azonban az EGA lassú bevezetését, amelynek első forrásait csak 2020 végén hagyták jóvá a tagállamok késedelmes benyújtása és az állami támogatások elszámolási folyamatai miatt; hangsúlyozza, hogy az EGA-t ideiglenes jelleggel hozták létre; javasolja az EGA fenntartását 2021 után is, tekintettel a Covid19-válság elhúzódó hatására és az ismétlődő kijárási korlátozásokra számos tagállamban;

20. megjegyzi, hogy az EGA által a pénzügyi közvetítőknak nyújtott támogatást számos értékelési kritériumhoz, például környezetvédelmi, szociális és vállalatirányítási politikához kell kötni;

21. felhívja az EBB-t annak megfontolására, hogy a már jóváhagyott projektekhez és hitelkeretekhez további ösztönzőket javasoljon annak érdekében, hogy a projektek a lehető leghamarabb elindulhassanak, és biztosítsák a források gyors végrehajtását;

22. üdvözli egy 6 milliárd EUR összegű beruházási eszköz létrehozását az egészségügyi ágazat, nevezetesen az egészségügyi infrastruktúra, a kutatás és az oltóanyag-fejlesztés finanszírozásának támogatására; felhívja az EBB-t, hogy kezelje prioritásként a közegészségügyi rendszerek megerősítését;

23. megjegyzi, hogy a Covid19-re adott válasszal összefüggésben és 2020. szeptember 30-ig az EBB 84 műveletet hagyott jóvá az EU-n belül összesen 23,5 milliárd EUR értékben; megjegyzi továbbá, hogy a jóváhagyott műveletek 88 %-át kkv-kra és közepes piaci tőkeértékű vállalatokra, valamint az egészségügyi ágazatra fordították; kiemeli a kkv-k támogatásának fontosságát, mivel a Covid19-világjárvány hatásai különösen súlyosak e vállalatok számára;

24. üdvözli egy legfeljebb 5,2 milliárd EUR összegű célzott finanszírozási kezdeményezés létrehozását a Covid19-világjárványra válaszul az EU-n kívüli országok támogatása érdekében;

25. üdvözli az EBB részvételét a COVAX-ban 400 millió EUR befektetése révén a COVAX fejlett piaci kötelezettségvállalásába;

26. hangsúlyozza, hogy a Covid19-fertőzések egymást követő és kiszámíthatatlan hullámai fényében ezeket az eszközöket tovább kell erősíteni és bővíteni; kéri az EBB-t, hogy adott esetben álljon készen a meglévő eszközök bővítésére és új támogató pénzügyi kezdeményezések elindítására;

Uniók klímabankká történő átalakítás

27. üdvözli, hogy az EBB 2020-ban hiteleinek 40 %-át környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos célokra folyósította;

28. üdvözli, hogy az EBB a világ legnagyobb zöldkötvény-kibocsátója, amely 12 év alatt 34,6 milliárd EUR összegben adott ki éghajlatvédelmi kötvényt és fenntarthatósági kötvényt; felhívja az EBB-t, hogy folytassa és terjessze ki a zöldkötvények kibocsátását a piac likviditásának növelése érdekében, és továbbra is vegyen részt egy uniós zöldkötvény-standard kidolgozásában;

29. üdvözli a közvetlen hitelezésben rejlő fizikai éghajlati kockázat értékelésére létrehozott új éghajlati kockázattertelési rendszert, és javasolja, hogy az EBB javasoljon összehangolt átvilágítási módszereket cselekvési terveiben, adott esetben a taxonómiai rendelet⁽⁷⁾ alkalmazásával;

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról, (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

2021. július 7., szerda

30. üdvözli az EBB elkötelezettségét aziránt, hogy támogatja a Bizottság fenntartható finanszírozásra vonatkozó cselekvési tervét, különösen az éghajlat-politikai fellépések és a környezeti fenntarthatóság finanszírozásának nyomon követésére vonatkozó uniós taxonómiával való összehangolás, valamint a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre vonatkozó kritériumok elfogadása révén mint a projektek értékelésének alapja;

31. felhívja az EBB-t, hogy tartsa fenn azon kötelezettségvállalását, hogy valamennyi műveletét a lehető leghamarabb összehangolja a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel, és olyan időkereten belül, amely a összhangban van az EU azon célkitűzésével, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósítja a klímasemlegességet; kiemeli, hogy a fejlett alternatív és fenntartható üzemanyagok fejlesztéséhez jelentős beruházásokra lesz szükség a jelenlegi technológiai határ leküzdése érdekében; felhívja az EBB-t, hogy dolgozzon ki és vezessen be zöld átállási szerződéseket a magas kibocsátású ágazatok számára annak biztosítása érdekében, hogy üzleti modelljeiket összehangolják a klímasemlegesség célkitűzéseivel;

32. elismeri annak szükségességét, hogy az EU és a tagállamok a tőkeáramlásokat az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése felé irányítsák annak érdekében, hogy gazdaságaink, vállalkozásaink és társadalmaink ellenállóbbá váljanak az éghajlati és környezeti sokkokkal és kockázatokkal szemben;

33. üdvözli, hogy az EBB igazgatótanácsa elfogadta az EBB ambiciózus klímabanki ütemtervét a 2021–2025-ös időszakra, és különösen azt, hogy abba belefoglalták a szén-dioxidra vonatkozó árnyékárképzési mechanizmust, amely kulcsfontosságú keretet biztosít az átállás és az európai zöld megállapodás végrehajtásának támogatásához, és döntő lépést jelent az EBB uniós klímabankká alakítása, a fenntartható beruházások előmozdítása és a környezet védelme felé a következő kritikus fontosságú évtizedben;

34. üdvözli az EBB éghajlatváltozással kapcsolatos vezető szerepét és azt a döntést, hogy 2025-ig 30 %-ról legalább 50 %-ra növeljék az EBB által éghajlatváltozással és a környezeti fenntarthatósággal – többek között a megújuló energiákkal – kapcsolatos finanszírozást;

35. megjegyzi, hogy az ütemterv 2022 végéig tartó átmeneti időszak bevezetését irányozza elő, ami késedelmet okoz a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel való összhangban; felhívja az EBB-t, hogy a folyamatban lévő értékelési eljárások során törekedjen a Párizsi Megállapodásnak való maximális megfelelésre, és a teljes megfelelést legkésőbb 2023-ra érje el;

36. megjegyzi, hogy az EBB az ütemterv végrehajtásával kapcsolatos jövőbeli munkát tíz új cselekvési terv köré fogja szervezni, amelyek az EBB 2015. évi éghajlat-változási stratégiájának első öt évére fognak épülni; ezzel összefüggésben kéri, hogy rendszeresen és teljeskörűen tájékoztassák az ütemterv végrehajtásáról;

37. felhívja az EBB-t, hogy beruházási stratégiájában, az EU klímabankjaként és az ütemterv végrehajtásával összefüggésben vegye figyelembe az érdekelt felek, a helyi hatóságok, a szakszervezetek és a nem kormányzati szervezetek észrevételeit;

38. üdvözli, hogy az EBB kidolgozta a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kockázateértékelést és elfogadta a víz-energia-fejlesztésre vonatkozó környezetvédelmi, éghajlat-politikai és szociális iránymutatásokat; emlékeztet, hogy a biológiai sokféleség védelme alapvető fontosságú az EU fenntarthatósága szempontjából, és kritikus hatással van az európai gazdasági, egészségügyi és élelmezési feltételekre; felhívja az EBB-t, hogy pénzügyi eszközein belül fejlessze tovább a biológiai sokféleség szempontjának vizsgálatára irányuló elemeket, elkerülendő a biológiai sokféleségre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat;

39. elismeri a Természetitőke-finanszírozási Eszköz végrehajtása során felmerült kihívásokat és elért eredményeket; felhívja az EBB-t, hogy a helyi projektek kezdeti növekedésének támogatása és a jövedelemtermelés elősegítése érdekében vegye fontolóra, hogy a Természetitőke-finanszírozási Eszköz keretében támogatási komponenst is biztosítson; úgy véli, hogy a Természetitőke-finanszírozási Eszköz értékelését be kell építeni az EBB azzal kapcsolatos átfogó értékelésébe, hogy miként lehet támogatni az EU-ban az ökoszisztéma és a biológiai sokféleség helyreállítását;

40. üdvözli, hogy az EBB a klímabank ütemtervében kötelezettséget vállalt arra, hogy nagy hangsúlyt fektet a fenntartható állattenyésztés és tejágazat támogatására, és különösen az állatjólét kezelésére;

41. felhívja az EBB csoportot, hogy új műveleteit annak érdekében használja fel, hogy támogassa a vegyi anyagokra vonatkozó uniós fenntarthatósági stratégia céljait, mivel ezek a műveletek előmozdítanak a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi anyagokkal, anyagokkal és termékekkel kapcsolatos innovációt, a toxikus anyagokról mentes anyagcikluson alapuló körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervet és a közeljövőben elfogadandó, a vízre, a levegőre és a talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervet;

2021. július 7., szerda

42. üdvözli az EBB közlekedésre vonatkozó hitelezési politikájának közelgő felülvizsgálatát, valamint az EBB azon kötelezettségvállalását, hogy 2022 végéig megszünteti a repülőtér bővítéséhez nyújtott támogatást; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EBB közlekedési portfólióját és a közlekedésre vonatkozó hitelezési politikáját a lehető leghamarabb összehangolják a Párizsi Megállapodással;

43. felszólít a közlekedésfinanszírozási politikára vonatkozó új stratégia gyors elfogadására, amelynek célja az uniós közlekedési ágazat legkésőbb 2050-ig történő szén-dioxid-mentesítése, valamint a hozzáférhető, hatékony, környezetbarát és biztonságos közlekedési eszközök előmozdítása; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy az EBB-nek továbbra is részt kell vennie a légi közlekedés innovációjának és környezetbarát technológiájának finanszírozásában; ezzel összefüggésben kéri, hogy az új közlekedéspolitikát vegye figyelembe az uniós régiók, például a szigetek, a legbelső és a legkülső régiók földrajzi sajátosságait is;

44. felhívja az EBB-t, hogy növelje az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedésre, például a kerékpározásra és a tömegközlekedésre való modális váltás támogatását, különösen a hátrányos helyzetű közösségek és települések esetében;

45. hangsúlyozza, hogy az EBB döntő szerepet játszik a méltányos átállást támogató mechanizmus céljainak elérésében, és e tekintetben nagyobb elkötelezettségre és konkrét fellépésre szólít fel, nevezetesen a strukturális programok keretében nyújtott hitelek, az InvestEU-n keresztül és a közszektor-hitelezési eszköz finanszírozási partnereként; felkéri az EBB-t, hogy használja ki a közszektor-hitelezési eszköz finanszírozási partnereként betöltött szerepét arra, hogy megerősítse a kisebb projektek és a közösségvezérelt kezdeményezések finanszírozására, valamint az önkormányzatokkal és más állami szervezetekkel való partnerségek kiépítésére irányuló kapacitását, hogy a gazdasági átállás folyamatában senki se maradjon le;

46. hangsúlyozza, hogy a tagállamok és a régiók eltérő helyzetekből indulnak; megjegyzi, hogy a karbonsemleges gazdaságra való átállásnak inkluzívnak és méltányosnak kell lennie, és senkit nem szabad hátrahagynia; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani az átmenet által leginkább érintett polgárok és munkavállalók védelmére; javasolja az EBB-nek, hogy proaktívan működjön együtt a tagállamokkal azon régiók támogatása érdekében, ahol a munkahelyek nagymértékben függenek a magas kibocsátású iparágaktól;

47. üdvözli az EBB új energiahitel-nyújtási politikáját és azon kötelezettségvállalását, hogy 2021 végéig megszünteti a fosszilis tüzelőanyagokba való beruházásokat; felhívja az EBB-t, hogy értékelje a magas szén-dioxid-kibocsátású projektek felé irányuló, 2021-ben végrehajtott beruházásoknak a frissített 2030-as éghajlat-politikai célokkal való összeegyeztethetőségét; ragaszkodik hozzá, hogy az EBB hajtsa végre az energiahatékonyság elvét, és tűzze ki célul az energiaszegénység kezelését valamennyi energiahitelében;

48. üdvözli az „Intelligens finanszírozás – intelligens épületek” kezdeményezést, amely megkönnyíti az energiahatékonysági projektekbe történő beruházásokat; felszólít az energiahatékonyságot és az energiaszegénység kezelését előmozdító lakáscélú beruházások megerősítésére, valamint a szociális és megfizethető lakhatásba való további beruházásokra, az épület-korszerűsítési stratégiához való hozzájárulás érdekében is;

Az innováció, a kkv-k, az ipar és a digitalizáció támogatása

49. úgy véli, hogy a múltban elkövetett hibákat nem szabad megismételni, és hogy az innovációba, az infrastruktúrába, az oktatásba és a készségekbe való hatékony beruházás kulcsfontosságú eleme a gazdasági és társadalmi válságból való kilábalásnak, a fenntartható és inkluzív növekedés biztosításának, valamint a minőségi munkahelyek és a hosszú távú versenyképesség megteremtésének; hangsúlyozza, hogy ezenfelül a kiszámítható szabályokkal, egyenlő versenyfeltételekkel és hatékony adminisztrációval jellemezhető szabályozási környezet szintén hozzájárul a magánberuházások növeléséhez;

50. üdvözli, hogy 2020-ban az EBB 14,43 milliárd EUR-val támogatta az innovációt és a készségeket; felhívja az EBB-t, hogy továbbra is fokozza az innovációra és a készségekre irányuló támogatását;

51. kiemeli az EBB szerepének fontosságát az InvestEU program sikerében a világjárványt követő helyreállítás során; hangsúlyozza, hogy az InvestEU program végrehajtása tekintetében továbbra is az EBB lesz a fő beruházási partner;

52. reményét fejezi ki, hogy az InvestEU program további kockázatvállalást tesz majd lehetővé az EBB számára a reálgazdasági projektek és különösen a kkv-knak – többek között tőketámogatás formájában – nyújtandó támogatás tekintetében;

53. emlékeztet, hogy a kkv-k alkotják az európai gazdaság gerincét, az EU-ban működő összes vállalkozás 99 %-át teszik ki, és mintegy 100 millió embert foglalkoztatnak; üdvözli, hogy 2019-ben az EBB összesen 30,56 milliárd EUR összberuházással nyújtott finanszírozást a kkv-knak és a közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak, 425 000 vállalatot támogatva;

2021. július 7., szerda

54. emlékeztet rá, hogy a mikrovállalkozások, kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok támogatásának továbbra is az EBB alapvető célkitűzésének kell maradnia, sőt – a jelenlegi gazdasági válság idején – tovább kell erősíteni, különösen segítve őket finanszírozással, nemzetközivé válással, a dekarbonizációban való támogatással és az IKT-eszközökhöz való hozzáféréssel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a kkv-k gyakran korlátozott adminisztratív erőforrásokkal rendelkeznek, és így könnyen hozzáférhető finanszírozási csatornákat kell biztosítani számukra; üdvözlí az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy online segítséget és tanácsadást nyújtsanak a kkv-k-nak az EBB-hitelekhez való hozzáférés terén, és kéri, hogy ezt a tanácsadási kapacitást bővítsék ki;

55. felhívja az EBB-t, hogy egészítse ki az adatközpontú társadalom átlátható, megbízható, interoperábilis és inkluzív módon történő kiépítésére irányuló erőfeszítéseket, különös tekintettel a kkv-k versenyképességük fokozása érdekében történő átalakítására;

56. hangsúlyozza e tekintetben, hogy az európai kkv-k lemaradásban vannak a digitális technológiák alkalmazása terén, mivel az EU-ban a gyártó vállalatok mindössze 66 %-a alkalmaz legalább egy digitális technológiát;

57. kiemeli, hogy növelni kell a nők által vezetett kkv-k számára nyújtott hitelezést a nemek közötti egyenlőséget szem előtt tartó helyreállítás előmozdítása érdekében;

58. felhívja az EBB-t, hogy mozgósítson elegendő támogatást az infrastruktúrára ahhoz, hogy gyorsabb internetsebességet biztosítson az EU valamennyi régiója számára, és áthidalja a meglévő digitális szakadékot, és kéri, hogy az EBB továbbra is támogassa a digitális készségek fejlesztését, különösen a gazdaság azon ágazataiban dolgozók számára, ahol kiigazításra és átképzésre van szükség;

59. megjegyzi, hogy a Covid19-járvány rávilágított az EU ellátási láncainak sérülékenységre és az informatikai hálózatok elégtelenségére; felhívja az EBB-t, hogy hangolja össze beruházási stratégiáját a belső piaci értékláncok nagyobb ellenálló képességének biztosítása és az európai ipari ágazat megerősítése érdekében, különösen a stratégiai területeken;

60. felhívja az EBB-t, hogy vállaljon szerepet az innovációs ökoszisztémák és a tudásalapú gazdaságok létrehozásának támogatásában és finanszírozásában EU-szerte, valamint a helyi ipari átalakulás előmozdításában, ahol az egyetemek, a vállalkozások, a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások hosszú távú partnerségeket alakíthatnak ki a közjó érdekében, és amelyek érdemben hozzájárulhatnak a zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez és a gazdaság digitalizációjához;

61. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek nagy hangsúlyt kell fektetnie a fiatalokat célzó projektekre, különösen az induló vállalkozásokra, valamint az ifjúsági munkanélküliség és a bizonytalan állású fiatalok jelentős problémájának kezelését célzó projektekre;

Beruházás a szociális infrastruktúrába és a jólétbe

62. megjegyzi, hogy a jelenlegi Covid19-válság során a szociális jóléti rendszerekre példa nélküli nyomás nehezedett a tagállamokban; felhívja az EBB-t, hogy a Bizottsággal és a tagállamokkal karöltve növelje a szociális ágazatba irányuló beruházásokat;

63. elismeri, hogy a Covid19-válság aránytalan hatást gyakorolt a társadalom bizonyos részeire, sürgeti az EBB-t, hogy támogassa a tagállamokat azokban a projektekben, amelyek célja az egyenlőtlenségek – többek között a nemek közötti egyenlőtlenségek és a marginalizált közösségeket érintő egyenlőtlenségek – kezelése;

64. üdvözlí az EBB azon kötelezettségvállalását, hogy beruház a szociális ágazatba, ezáltal előmozdítva a jólétet, az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférést, valamint a modern tudásalapú gazdaságban igényelt készségek elsajátítását;

65. felhívja az EBB-t, hogy támogassa a tagállamokat a szociális jogok európai pillérének, a fenntartható fejlődési céloknak és az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban meghatározott szociális reformoknak a végrehajtásában,

66. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány világszerte negatív hatásokat gyakorolt a gyermekek oktatására és jólétére: gyermekek milliói még mindig nem férnek hozzá az oktatáshoz a kijárási korlátozások miatt, ezért a visszaesés veszélye fenyegeti őket, és ez akár egész életükre kihathat; üdvözlí az EBB oktatási beruházásait, hiszen ezek elősegítik a szegénység és az egyenlőtlenségek felszámolását, fokozzák a gazdasági növekedést és javítják a nemek közötti egyenlőséget; kéri az EBB-t, hogy növelje az oktatásba irányuló beruházását, hogy világszerte segítsen enyhíteni a Covid19-válság oktatási rendszerekre gyakorolt súlyos hatásait;

2021. július 7., szerda

A fejlesztés és a fenntarthatóság támogatása az EU-n kívül

67. üdvözli, hogy az EBB a világ legnagyobb multilaterális hitelezője, amely az EU külső együttműködési és fejlesztési politikáinak támogatására törekszik; megjegyzi, hogy az EBB több mint 50 éve aktív az EU-n kívül, és 2020 végéig 150 különböző országban 150,1 milliárd EUR hitelt nyújtott, amelyből 2020-ban 10,23 milliárd EUR-t írtak alá;

68. felhívja az EBB-t, hogy függessze fel a függőben lévő hiteleit, gondosan mérje fel jövőbeli műveletei adósságra gyakorolt hatását, és tegye közzé, hogy támogatja egy multilaterális adósságrendezési mechanizmus létrehozását, amely mind a válság hatásának, mind pedig a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend finanszírozási követelményeinek kezelésére szolgál, mivel az EBB valamennyi részvényese elkötelezte magát a G20-ak azon kötelezettségvállalása mellett, hogy a Covid19-járvánnyal összefüggő adósságválságot követően 77 ország adósságát felfüggesztik;

69. hangsúlyozza, hogy az EBB harmadik országokban végrehajtott beruházásait teljes mértékben össze kell hangolni az Unió külső fellépéseivel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos prioritásokkal;

70. elismeri, hogy az EBB tovább fogja erősíteni az EU-n kívüli zöld beruházásokhoz nyújtott támogatását; kitart amellett, hogy az EBB-nek ugyanazokat a normákat és kritériumokat – beleértve a klímabank-ütemterv keretében nemrégiben elfogadottakat – kell alkalmaznia az Unión belüli és kívüli projektek értékelése során;

71. ezzel összefüggésben úgy véli, hogy az EBB-nek fokoznia kell az EU-n kívüli projektek nyomon követését és róluk szóló jelentéstételt, valamint javítania kell a gazdasági, társadalmi és környezeti hatások elemzését, növelnie kell az eredménymérési keret hatékonyságát, amellet, hogy meg kell erősítenie a harmadik országbeli projektek emberi jogi átvilágítási folyamatait;

72. úgy véli, hogy fontolóra kell venni testre szabott mutatók bevezetését az egyenlőtlenségek csökkentésének, a fogadó országok adóbevételek-teremtésének, valamint a nemekre és a marginalizált csoportokra gyakorolt hatás mérésére;

73. megjegyzi, hogy a magánszektor beruházásai elengedhetetlenek lesznek a fenntartható fejlődési célok finanszírozási hiányának megszüntetéséhez; emlékeztet rá, hogy az EBB döntő szerepet játszik a magánberuházások kockázatmentesítésében, különösen instabil helyzetekben; aggodalmát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy az uniós fejlesztési alapokat a magánberuházások kockázatmentesítésére használják fel, mivel nem áll rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy ez a pénzügyi eszköz képes lenne az addicionalitás és a fejlesztési célkitűzések megvalósításra, amint arról az EFFA végső felülvizsgálata és az Európai Számvevőszék 7/2020. sz. véleménye nemrégiben beszámolt; hangsúlyozza, hogy az adományozóknak előnyben kell részesíteniük a vissza nem térítendő támogatásokon alapuló finanszírozást mint alapértelmezett lehetőséget, különösen a legkevésbé fejlett országok esetében, és háttérbe kell szorítaniuk a támogatásötvö-zést, a garanciákat vagy a kölcsönöket, mivel nem szolgálják a fenntartható fejlődési célokat, és növelhetik az országok adósságterheit;

74. üdvözli, hogy az Európai Tanács és a Parlament között megállapodás jött létre a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozóan; külön megjegyzi, hogy az EBB szerepet fog játszani az Európai Fenntartható Beruházási Alappal összefüggésben;

75. kiemeli, hogy az éghajlatváltozás döntően fontos kihívás a fenntartható fejlődés megvalósítása szempontjából, mivel az életkörülmények romlásával és a szegénység súlyosbodásával fenyeget; ezért felhívja az EBB-t, hogy kezelje prioritásként az olyan projektberuházásokat, amelyek segítik a harmadik országokat az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósításában, és amelyek biztosítják a társadalmi és környezeti igazságosságot, az élelmezésbiztonságot, a közszolgáltatásokat és a tisztességes gazdasági lehetőségeket a polgárok számára; nagyra értékeli, hogy az EBB tovább fogja erősíteni az EU-n kívüli zöld beruházásokhoz nyújtott támogatását, ami segít majd hangsúlyozni az EU globális vezető szerepét az éghajlati és környezeti fenntarthatóság terén;

76. felhívja az EBB-t, hogy – külső hitelezési megbízatásának tiszteletben tartása mellett – növelje kötelezettségvállalását a legkevésbé fejlett és a konfliktusokkal küzdő országokban, fokozza az együttműködik az uniós küldöttségekkel, és erősítse helyszíni jelenlétét olyan további személyzettel, amely a fejlesztési kérdésekre összpontosít;

2021. július 7., szerda

Az irányítás, az elszámoltathatóság, az átláthatóság és az integritás megvalósítása

77. emlékeztet az EBB és a Parlament közötti intézményközi megállapodásra irányuló kérésére, amelynek célja az EBB dokumentumaihoz és adataihoz való hozzáférés javítása és a demokratikus elszámoltathatóság fokozása, beleértve azt a lehetőséget is, hogy írásbeli választ igénylő kérdéseket nyújtsanak be az EBB-nek, továbbá a Parlament és a képviselők jogainak meghatározása a dokumentumokhoz és adatokhoz való hozzáférés, valamint a rendszeres meghallgatások, és gazdasági párbeszédtek tekintetében;

78. javasolja továbbá, hogy addig is hozzák létre az EBB és a Parlament közötti, azonnali hatállyal alkalmazandó ideiglenes együttműködési megállapodás jegyzőkönyvét az intézményközi párbeszéd javítása, valamint az EBB átláthatóságának és elszámoltathatóságának fokozása érdekében;

79. felhívja az EBB-t, hogy rendszeres strukturált párbeszédtek révén fokozza a Parlamentnek a döntéseiről, az elért előrehaladásról és a hitelezési tevékenységei hatásáról való jelentéstételt, és alkalmazza az ESBA-rendeletben⁽⁸⁾ meghatározott jelentéstételi és elszámoltathatósági rendelkezéseket;

80. felszólítja az EBB-t, hogy folytasson intenzívebb kommunikációs tevékenységet; létfontosságúnak tartja, hogy a bank párbeszédet folytasson az uniós polgárokkal annak érdekében, hogy jobban elmagyarázza szakpolitikai céljait, és bemutassa, hogyan járul hozzá a polgárok mindennapi életéhez;

81. üdvözli, hogy az EBB 2020 decemberében nyilvános konzultációt indított átláthatósági politikájának felülvizsgálatáról; megjegyzi azonban, hogy a jelenlegi javaslat nem felel meg a Parlament és a civil társadalmi szervezetek azon kérésének, hogy a többi pénzügyi intézmény által alkalmazott bevált gyakorlatokkal és normákkal összhangban erősítse meg átláthatósági politikáját;

82. felhívja az EBB-t, hogy – a nemzetközi bevált gyakorlatokkal összhangban – biztosítsa több információ kellő időben történő közzétételét az összes finanszírozási tevékenységről, többek között a környezeti és társadalmi értékelések közzétételét, hogy a lehetséges kedvezményezettek, érintett csoportok és helyi civil társadalmi szervezetek hozzáférhessenek ezekhez;

83. ismételten ösztönzi az EBB-t, hogy „a közzététel véelme” alapján működjön; különösen kéri, hogy időben tegyék közzé az Igazgatási Bizottság üléseinek napirendjét és jegyzőkönyvét, és örömmel veszi tudomásul, hogy az igazgatótanács üléseinek napirendjét és jegyzőkönyvét közzéteszik; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli átláthatósági politikának meg kell erősítenie az átláthatósági követelményeket valamennyi műveletre vonatkozóan, és az EBB összes ügyfelével aláírt egyedi szerződési feltételekbe szigorú, de arányos átláthatósági kötelezettségeket foglalva elő kell írnia a projektgazdák számára, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé a környezeti hatásvizsgálatot;

84. ismételten felszólít a Bizottság által az EBB alapokmányának 19. cikke szerinti eljárás keretében kiadott, az EBB finanszírozási műveleteiről szóló vélemények közzétételére annak értékelése céljából, hogy e műveletek megfelelnek-e a vonatkozó uniós jogszabályoknak és uniós politikáknak; felhívja a Bizottságot és az EBB-t, hogy jussanak megállapodásra a szóban forgó vélemények és az alapjukul szolgáló indokok teljes átláthatóságának biztosítása érdekében;

85. megjegyzi, hogy az EBB korábbi alelnökének az Iberdrola igazgatótanácsának tagjává történő kinevezése komoly összeférhetlenségi aggályokat vetett fel annak ellenére, hogy a kinevezést előzetesen, kellő időben bejelentették, és megfelel az EBB Igazgatási Bizottsága volt tagjaira alkalmazandó szabályoknak; megjegyzi továbbá, hogy az EBB etikai és szabálykövetési bizottsága által a kinevezés előtt kiadott kötelező vélemény nem tartalmazott semmiféle kifogást az ügyre vonatkozóan, és további magyarázatot kér e véleménnyel kapcsolatban; megjegyzi, hogy ez a közszolgálati jogviszony megszűnését követően szinte visszavonulási időszak nélkül való alkalmazás veszélyezteti az EBB hírnevét és függetlenségét; emlékeztet rá, hogy az európai ombudsman úgy találta, hogy az Európai Bankhatóság azon döntése, hogy nem tiltja ügyvezető igazgatója számára, hogy egy pénzügyi ágazat lobbijának vezérigazgatójává váljon, hivatali visszasszágnak minősült, és hogy a munkahelyváltás megtiltása szükséges és arányos intézkedés lett volna; kéri az EBB-t, hogy mérje fel, szükséges-e tovább javítani az összeférhetlenségi szabályait és gyakorlatait;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap, (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.).

2021. július 7., szerda

86. aggályosnak tartja, hogy az EBB nyolc alelnöke az ágazati feladatain felül felügyeli a saját országából származó projektjavaslatokat, az országokkal kapcsolatos egyéb feladatok mellett; sajnálattal állapítja meg, hogy az EBB nem teljesítette a Parlament arra irányuló kérését, hogy az Igazgatási Bizottság magatartási kódexébe belefoglaljanak egy olyan rendelkezést, amely kizárja annak lehetőségét, hogy tagjaik felügyeljék a hitelnyújtást vagy a projektek végrehajtását saját országukban;

87. üdvözli az EBB belső felülvizsgálatát és csalás elleni politikájának felülvizsgálatát, valamint azt a szándékot, hogy e politikát csoportszintre emeljék, így az EBB-re és az EBA-ra egyaránt vonatkozzon; arra ösztönzi az EBB-t, hogy alkalmazzon ambiciózus és tág megközelítést e felülvizsgálat esetében, és foglalkozzon az átvilágítási és belsőkontroll-mechanizmusokban lévő hiányosságokkal, valamint erősítse meg a csalás és korrupció elleni politikáját, ahogy ezt a Parlament már több alkalommal is kérte;

88. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EBB csalás elleni vizsgálati hivatala kiterjedt hatáskörökkel, elegendő forrásokkal és függetlenséggel rendelkezzen; felhívja az EBB-t, hogy adott esetben fokozza az együttműködést az európai ombudsmannal, az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF) és az Európai Ügyészséggel és jelentse a csalási eseteket a nemzeti hatóságoknak; arra ösztönzi az EBB-t, hogy erősítse meg a panaszkezelési főosztály és a csalásokkal foglalkozó vizsgálati osztály függetlenségét és hatékonyságát;

89. emlékeztet arra, hogy a Bizottság arra kérte az EBB-t, hogy több információt osszon meg az olyan szerződéses feltételek tényleges alkalmazásáról, amelyek lehetővé teszik az EBB számára a finanszírozás megszüntetését vagy visszavonását ⁽⁹⁾, és elvárja, hogy a Parlament teljes körű hozzáféréssel rendelkezzen majd ezekhez az információkhoz;

90. üdvözli az EBB-csoport nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiája és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terve végrehajtása terén tett előrelépéseket; tudomásul veszi a sokszínűség és befogadás terén elért eredményekről szóló, 2019. évi jelentést; megjegyzi, hogy az EBB munkavállalóinak 51,4 %-át nők teszik ki;

91. sajnálja, hogy a nők még mindig nincsenek kellőképpen képviselve a vezetői és magas rangú beosztásokban; úgy véli, hogy e téren több tennivaló van még a cselekvési terv második szakaszának 2021-es végrehajtásakor, ezért felhívja az EBB-t, hogy ösztönözze továbbra is a nők részvételét, és tevékenyen mozdítsa elő a nemek közötti egyenlőségek a felső vezetői pozíciókban; kéri az EBB-t, hogy szervezetén belül még inkább mozdítsa elő a sokszínűség és a befogadás minden formáját és tűzzön ki ambiciózus célokat;

92. sürgeti az EBB-t, hogy – ahol csak lehet – gyűjtsön nemek szerint lebontott adatokat, és dolgozzon ki eszközöket és módszereket az EBB Európai Unión belüli és kívüli projektjeire és műveleteire vonatkozó nemi szempontú elemzés és nemi szempontú hatásvizsgálat elvégzéséhez, és e célból konzultáljon független szakértőkkel;

93. komoly aggodalmának ad hangot az EBB-beli munkakörnyezetben állítólag előforduló zaklatások miatt; elismeri, hogy a közelmúltban az EBB erőfeszítéseket tett e problémák és más, a személyzetet érintő problémák megoldására; sürgeti az EBB-t, hogy gondoskodjon a mindenféle zaklatással szembeni zéró tolerancia tényleges alkalmazásáról, ideértve a megelőző és óvintézkedéseket, valamint a megfelelő és megbízható panaszkezelési és áldozattámogatási mechanizmusokat; sürgeti az EBB vezetőségét, hogy kezdjen valódi párbeszédet a személyzet képviselőivel aggályaik kezelése érdekében;

94. üdvözli, hogy az EBB felül fogja vizsgálni környezetvédelmi és szociális normáit, és széles körű, inkluzív nyilvános konzultációra szólít fel e kérdésekről; kiemeli, hogy az EBB-nek lehetősége van arra, hogy további normákat vezessen be más szakpolitikai prioritásokra; ezért felhívja az EBB-t, hogy a lehetséges beruházások kedvezőtlen hatásainak értékelésekor szociális megfontolásokat is vegyen figyelembe;

95. ismételten hangsúlyozza, hogy az uniós jogban meghatározott ⁽¹⁰⁾ fenntarthatóság tág fogalom, és a beruházások csak akkor tekinthetők fenntarthatónak, ha a társadalmi vagy környezeti fenntarthatósági célkitűzésekkel összefüggésben figyelembe veszik a jelentős károkozás elkerülésének elvét; örömmel veszi tudomásul, hogy az EBB elkötelezte magát amellett, hogy az éghajlat-politikai fellépések és a környezeti fenntarthatóság nyomán követésére vonatkozó módszertanát teljes mértékben összehangolja az uniós taxonómiában meghatározott kerettel, beleértve a jelentős károkozás elkerülése elvének beépítését ⁽¹¹⁾ is minden műveletébe;

⁽⁹⁾ Az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról szóló, 2014. április 16-i 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat értékelésének összefoglalása (SWD(2019)0333), 2019. szeptember 13.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2088 rendelete (2019. november 27.) a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről, 2. cikk, (HL L 317., 2019.12.9., 1. o.).

⁽¹¹⁾ EBB klímabanki ütemterv

2021. július 7., szerda

96. felhívja az EBB-t, hogy használja ki ezt az alkalmat emberi jogi politikájának megerősítésére; nevezetesen elvárja, hogy az emberi jogi átvilágítási kötelezettségeket erősítsék meg, és a projekttervezésben jobban érvényesítsék az emberi jogi szempontokat, különösen a nem uniós országokban megvalósítandó projektek tekintetében;

97. elvárja az EBB-től, hogy végezzen alapos nyomon követést, amely teljes mértékben figyelembe veszi az érintett résztvevők és érdekelt felek által kifejezett aggályokat, különösen az emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatban;

98. kiemeli, hogy az EBB-beruházást befogadó vállalatoknak a jó kormányzás elveit kell követniük, többek között adóügyekben is; üdvözli, hogy az EBB nem kezd új vagy megújított műveleteket az adózási szempontból és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem céljából jegyzékbe vett joghatóságokban bejegyzett vagy székhellyel rendelkező szervezetekkel, és eseti kockázatértékelést végez az olyan felekkel történő szerződéskötéskor, amelyek általában együttműködő joghatóságokban vannak bejegyezve vagy rendelkeznek székhellyel, azonban még nem oldották meg a jó adóügyi kormányzás terén fennálló hiányosságokat (a nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének II. mellékletében felsorolt joghatóságok);

99. kiemeli, hogy kiterjedt ellenőrzésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a szerződő felek ne húzassanak hasznot az ilyen joghatóságokhoz fűződő egyéb jogi kapcsolatokból; felhívja az EBB-t, hogy hajtson végre megelőző intézkedéseket és rendszeres értékeléseket az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek, valamint a káros adóügyi gyakorlatok partnerek általi használata ellen,

100. ösztönzi az EBB csoportot, hogy a jövőben frissítse a nem együttműködő joghatóságokra vonatkozó politikáját, a jó adóügyi kormányzás jövőbeli uniós vagy nemzetközi szintű fejleményei alapján; emlékeztet arra, hogy a politika általános tilalmat ír elő a nem együttműködő joghatóságokban bejegyzett vagy székhellyel rendelkező szerződő felekkel közös műveletekre vonatkozóan, kivéve szigorú feltételek mellett;

101. tudomásul veszi az EBB pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó, 2020. decemberi keretét; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a felvázolt keret nem részletezi a bank tevékenységeinek az uniós joggal való összehangolására irányuló konkrét eljárásokat, nevezetesen az ügyfél-átvilágítást és különösen a fokozott átvilágítást;

102. megismétli a Parlament korábbi aggályait a pénzügyi közvetítők által kezelt alapok feletti ellenőrzés hiánya, valamint a végső kedvezményezettek és a támogathatósági kritériumok betartásának nyomon követésével kapcsolatos nehézségek miatt;

103. üdvözli, hogy az EBB jelenleg végzi a partnerek összehangolására vonatkozó iránymutatások kidolgozását; kéri az EBB-t, hogy dolgozzon ki ambiciózus cselekvési tervet a „partnerek összehangolási keretére”, és biztosítsa, hogy az iránymutatások nagyobb átláthatóságot és szigorúbb átvilágítást írjanak elő partnerei, valamint arra vonatkozó jogosultságuk felett, hogy az EBB által támogatott alapokat szigorú, etikai, feddhetetlenségi, társadalmi és környezetvédelmi kritériumok alapján folyósítsák; ismételten hangsúlyozza, hogy az említett keretnek magában kell foglalnia az összes pénzügyi közvetítőre és vállalati ügyfélre vonatkozó azon követelményt, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025-ig tudományosan megalapozott kibocsátási célértékeket alkalmazó, a Párizsi Megállapodással összehangolt, előremutató dekarbonizációs tervvel rendelkezzenek;

104. kéri az EBB-t, hogy – az üzleti szempontból érzékeny adatok védelme mellett – tegyen közzé rendszeresebb, mélyreható és átfogó információkat az EBB tőkeáttétellel finanszírozott alapjaiért (198) felelős pénzügyi közvetítőkről, és szerződéseikbe foglaljon bele olyan záradékokat, amelyek az ezen intézmények hitelezési tevékenységével kapcsolatos kötelező közzétételekre vonatkoznak;

105. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek meg kell erősítenie és teljes mértékben ki kell használnia azokat a szerződéses záradékokat, amelyek lehetővé teszik számára a kifizetések felfüggesztését vagy műveletei sértetlenségének és jó hírnevének védelmét szolgáló egyéb mérséklő intézkedéseket abban az esetben, ha a projektek nem felelnek meg a környezetvédelmi, szociális, emberi jogi, adózási és átláthatósági normáknak;

106. felszólít olyan szigorú kizárási politika alkalmazására, amely lehetővé teszi a csalásban, korrupcióban, pénzmosásban vagy a törvénysértés egyéb formáiban részt vevő szervezetek kizárását az EBB általi finanszírozásból;

107. üdvözli az Európai Számvevőszéknek az EBB által kezelt uniós költségvetési forrásokkal kapcsolatos munkáját, és felhívja az intézményeket, hogy állapodjanak meg a Számvevőszék ellenőrzési jogainak az uniós szerződések keretein belüli megerősítéséről;

2021. július 7., szerda

108. tudomásul veszi a Számvevőszék „Az Európai Beruházási Tanácsadó Platform: Az uniós beruházások élénkítésére létrehozott platform hatása egyelőre elenyésző” című 12/2020. sz. különjelentésében megfogalmazott kritikát, és felhívja az EBB-t, hogy vonja le a jövőbeli munkájához szükséges következtetéseket;

109. felkéri hívja a Számvevőszéket, hogy készítsen különjelentést, amely ajánlásokat tartalmaz az EBB tevékenységeinek teljesítményéről és az uniós szakpolitikákkal és célkitűzésekkel való összhangjukról;

110. tudomásul veszi a Számvevőszék „Az Európai Stratégiai Beruházási Alap: még tenni kell az ESBA teljes sikeréért” című, 03/2019. sz. különjelentését, különös tekintettel a valamennyi uniós pénzügyi eszközre és költségvetési garanciára alkalmazandó, összehasonlítható teljesítmény- és nyomonkövetési mutatók szükségességére vonatkozó észrevételre; kéri a Bizottságot, hogy az EBB-vel együttműködésben biztosítsa a megfelelő nyomon követést, mivel ez utóbbi intézmény az InvestEU fő végrehajtója;

o

o o

111. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Beruházási Banknak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0332

Az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzése – 2019. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2019. évi éves jelentés (2020/2245(INI))

(2022/C 99/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) csoport 2019. évi tevékenységi jelentésére,
- tekintettel az EBB-csoport 2019. évi pénzügyi jelentésére és az EBB-csoport 2019. évi statisztikai jelentésére,
- tekintettel az EBB-csoport 2019. évi fenntarthatósági jelentésére és az EBB-csoport azt kísérő szénlábnym-jelentésére,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank 2019. évi átláthatósági politikájának végrehajtásáról szóló jelentésre,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) panasztételi mechanizmusáról szóló 2019. évi jelentésére,
- tekintettel az EBB afrikai, karibi, csendes-óceáni és tengerentúli országokban és területeken végzett tevékenységéről szóló 2019. évi éves jelentésre,
- tekintettel a Számvizsgáló Bizottság 2019. évről szóló éves jelentéseire,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) „Európa átalakításának felgyorsítása” című 2019/2020. évi beruházási jelentésére:
- tekintettel az EBB-csoport 2019. évi vállalatirányítási jelentésére,
- tekintettel a csalás kivizsgálásáról szóló 2019. évi tevékenységi jelentésre,
- tekintettel az EBB-csoport 2019. évi operatív tervére,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak készített 2019. évi ESBA-jelentésre,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Az Európai Stratégiai Beruházási Alap: még tenni kell az ESBA teljes sikeréért” című, 2019. január 29-i 03/2019. sz. különjelentésére ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Az Európai Beruházási Tanácsadó Platform: Az uniós beruházások élénkítésére létrehozott platform hatása egyelőre elenyésző” című, 2020. május 12-i 12/2020. számú különjelentésére,
- tekintettel az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról szóló 2019. évi jelentésre:
- tekintettel Az Unió kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról szóló, 2014. április 16-i 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat Bizottság általi értékelésére (SWD(2019)0333) és annak összefoglalójára (SWD(2019)0334), amelyet 2019. szeptember 13-án tettek közzé,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. és 9. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 15., 126., 174., 175., 208., 209., 271., 308. és 309. cikkére, valamint annak az EBB alapokmányáról szóló 5. jegyzőkönyvére és a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló 28. jegyzőkönyvére,

⁽¹⁾ <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=49051>

2021. július 7., szerda

- tekintettel az Európai Beruházási Bank eljárási szabályzatára,
 - tekintettel „az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap” című, 2015. június 25-i (EU) 2015/1017 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾),
 - tekintettel az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) garanciaalapjának 2018. évi kezeléséről szóló, 2019. május 28-i bizottsági jelentésre (COM(2019)0244),
 - tekintettel az Európai Bizottság, az Európai Számvevőszék és az Európai Beruházási Bank között létrejött, 2016. szeptemberi háromoldalú megállapodásra,
 - tekintettel 2020. július 10-i állásfoglalására az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2018. évi éves jelentés ⁽³⁾),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0215/2021),
- A. mivel az EBB-t a Szerződés arra kötelezi, hogy különféle célzott beruházási eszközök, például hitelek, tulajdonrészek, biztosítékok, kockázatmegosztó eszközök és tanácsadási szolgáltatások révén hozzájáruljon az uniós integrációhoz, a gazdasági és társadalmi kohézióhoz és regionális fejlesztéshez;
- B. mivel az EUMSZ 309. cikke értelmében az EBB elsődleges célja, hogy az Unió érdekében hozzájáruljon a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez az EUMSZ 309. cikke értelmében azáltal, hogy megkönnyíti a kevésbé fejlett régiók fejlesztésére irányuló projektek és több tagállam közös érdekű projektjeinek finanszírozását, amelyek méretük vagy jellegük miatt az egyes tagállamokban rendelkezésre álló különböző eszközökkel nem finanszírozhatóak teljes mértékben;
- C. mivel az EBB-csoport szerződés alapján köteles hozzájárulni az uniós integrációhoz és a regionális fejlődéshez, az EUMSZ 309. cikkével és a 28. jegyzőkönyvvel összhangban;
- D. mivel az EU a pénzügyi válság óta a beruházások rendkívül alacsony szintjével szembesül, miközben sürgős beruházásokra van szükség a gazdaság és a társadalom szükséges zöld és digitális átalakulásához;
- E. mivel az EBB 2019 novemberében új energiahitel-nyújtási politikát fogadott el, 2020 decemberében pedig a klímabank-ütemtervet;
- F. mivel az EBB-től elvárják, hogy kulcsszerepet játsszon az európai zöld megállapodásnak a fenntartható európai beruházási terv révén történő finanszírozásában;
- G. mivel az EBB-nek a méltányos átállási mechanizmuson keresztül támogatnia kell a méltányos zöld átállást;
- H. mivel az olyan közpolitikai céloknak, mint a területi és társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődés, az ifjúsági munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem és a fenntartható fejlődés a Bank törekvéseinek és célkitűzéseinek középpontjában kell állniuk, mivel feladata az, hogy hozzájáruljon a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez;
- I. mivel 2014 és 2019 között a Bank több mint 100 milliárd EUR finanszírozást nyújtott a kohéziós régiókban;
- J. mivel az EBB azt tervezi, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban működő első multilaterális fejlesztési bankká válik, és a Tanács már felkérte az EBB-t és az EBRD-t, hogy a jövőbeli megbeszélésekre nyújtsák be ezeket a terveket;

⁽²⁾ HL L 169., 2015.7.1., 1. o.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0191.

2021. július 7., szerda

- K. mivel a csalás – beleértve az adócsalást és a pénzmosást –, valamint a terrorizmus finanszírozása és a korrupció elleni biztosítékokat megfelelően bele kell foglalni az EBB átvilágításába és szerződéses feltételeibe;
- L. mivel az EBB külső hitelezési tevékenységei révén fontos szerepet tölt be az Unió kívül a világ legnagyobb multilaterális pénzügyi intézményeként;
- M. mivel az EBB központi szerepet játszik a fenntartható fejlődési menetrend végrehajtásának biztosítására irányuló uniós erőfeszítésekben;

Az EBB finanszírozási tevékenységeinek 2019. évi főbb eredményei

1. megjegyzi, hogy a Bank 2019-ben 63,3 milliárd EUR értékben helyezett ki hitelt (amelyből 61,9 milliárd EUR a Bank saját forrásaiból származott), ami összhangban van a 2019. évi operatív tervben meghatározott céllal (63 milliárd EUR $\pm$ 10 %) és jelentősen meghaladta a 2018. évi volument (55,6 milliárd EUR, ebből 54,3 milliárd EUR a Bank saját forrásaiból); megjegyzi, hogy a teljes folyósított összeg 2019-ben 48,1 milliárd EUR-t tett ki (amelyből 47,5 milliárd EUR a Bank saját forrásaiból származott), szemben a 2018. évi 52,6 milliárd EUR-val (ebből 51,8 milliárd EUR származott a Bank saját forrásaiból); megállapítja, hogy az EBB stabil pénzügyi eredményeket ért el, és 2019-ben 2,4 milliárd EUR éves nettó többletet könyvelt el, szemben a 2018. évi 2,3 milliárd EUR-val;
2. megjegyzi, hogy az értékvesztett hitelek 2019 végén a teljes hitelfortfólió 0,4 %-át (2019 végén 0,3 %-át) tették ki, annak ellenére, hogy a bank a közelmúltban magasabb kockázatú hitelezési műveletek felé mozdult el;
3. elismeréssel veszi tudomásul, hogy 2019-ben az EBB az Európai Unióban, a csatlakozás előtt álló országokban és az EFTA-országokban végrehajtott összes új művelet legalább 30 %-ában teljesítette a kohéziós hitelezésre vonatkozó éves célkitűzését; megjegyzi, hogy 2019-ben az EU 16,13 milliárd eurót biztosított az uniós kohéziós régiók projektjei számára; hangsúlyozza a regionális fejlesztés, valamint az EU társadalmi és gazdasági kohézióval kapcsolatos célkitűzései további támogatásának alapvető fontosságát, amint azt a Szerződések 28. jegyzőkönyve előírja;
4. tudomásul veszi, hogy az EBB 2019. évi operatív terve kitért az Egyesült Királyság Unióból való kilépésére, valamint az EBB 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben betöltött szerepéről folytatott viták eredményeire; támogatja a magasabb kockázatú „különleges tevékenységek” üzletágára való összpontosítást, beleértve az ESBA-hoz és a tanácsadási szolgáltatásokhoz kapcsolódó projekteket is, amelyek keretében 2019-ben várhatóan 530 új megbízatás 35 milliárd EUR értékű beruházást támogat;
5. üdvözli az EBB-csoport új tőkefinanszírozási stratégiáját, amelynek célja a tőkepiac beruházási hiányosságainak jobb kezelése; felhívja az EBB-t, hogy hajtsa végre „Az EBB és az új uniós küldetési keret” című tanulmány[1] ajánlásait, hogy a meglévő kockázatmegosztási mechanizmusokra (pl. ESBA, InnovFin) építve megfelelő, hosszú távú, magasabb kockázatú pénzügyi eszközök révén mozdítsa elő a kockázatvállalást;
6. üdvözli az új éghajlati kockázatértékelés 2019-es elfogadását, amely szisztematikus értékelést nyújt a közvetlen hitelezésben rejlő éghajlati fizikai kockázatról, lehetővé téve az EBB és ügyfele számára annak megértését, hogy az éghajlatváltozás hogyan befolyásolhatja a finanszírozott projektet, és korrekciós intézkedéseket határozzanak meg;
7. üdvözli, hogy 2019 márciusában új adópolitikát fogadtak el, amely adókikerülés elleni intézkedéseket foglal magában az adózási integritás átvilágítási ellenőrzése és az adókikerülés elleni eszköztár révén; tudomásul veszi, hogy az EBB nem fog beruházni a tiltott joghatóságok uniós feketelistáján szereplő országokban, és a szabályokat be nem tartó joghatóságok esetében „fokozott körültekintéssel” fog eljárni; megismétli, hogy fokozott adózási átvilágítást kell alkalmazni minden olyan esetben, amikor adóparadicsomok jelennek meg az ügyfelek, a projektgazdák vagy a közvetítők vállalati struktúrájában;
8. felhívja az EBB-t, hogy adózási átvilágítása során teljes mértékben használja ki az adókikerülés elleni eszköztárát a kockázaterézékeny projektek esetében, és szükség esetén alkalmazza az áthelyezési követelményeket; tudomásul veszi az EBB-csoportnak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó felülvizsgált keretrendszerét, és felhívja az EBB-t, hogy a 2020 januárjában hatályba lépett ötödik pénzmosási irányelv fényében aktualizálja politikáját, és működjön együtt az illetékes hatóságokkal a jogszabályok megsértése esetén alkalmazandó megfelelő szankciók és a pénzügyi közvetítőkre vonatkozó szigorú normák biztosítása érdekében;

2021. július 7., szerda

9. megjegyzi, hogy 2019-ben az EBB panasztételi mechanizmusa 84 új ügyet vett nyilvántartásba, 173 ügyet kezelt és 113 ügyet zárt le; felkéri az EBB-t, hogy folytassa arra irányuló erőfeszítéseit, hogy lehetővé tegye a civil társadalom számára az aggodalomra okot adó ügyek bejelentését, amelyeket hatékony és független módon vizsgál ki; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy nyomon kövessék a panaszkezelési mechanizmus ajánlásának végrehajtását; felhívja az EBB-t, hogy konkrét intézkedések révén foglalkozzon a panasztételi mechanizmus megállapításaival;

10. üdvözli, hogy az EBB végrehajtja kizárási politikáját, és elkötelezett annak szigorú alkalmazása mellett diszkrecionális kizárási eljárások és vitarendezési megállapodások révén; kéri az EBB-t, hogy számoljon be a tiltott megatartás vagy a finanszírozott tevékenységeket érintő egyéb visszaélések nyomán a kifizetések felfüggesztésére/megszakítására és/vagy a kölcsönök behajtására vagy a kölcsönök korábbi visszakövetelésére vonatkozó döntések számáról és hatályáról; felhívja az EBB-t, hogy számoljon be az állítólagos helytelen magatartás által érintett pénzügyi támogatás jellegéről és az ilyen esetek földrajzi eloszlásáról, amennyiben ez jogilag lehetséges;

11. üdvözli az EBB-csoport Covid19-cel kapcsolatos frissítését az EBB 2019. évi pénzügyi jelentésében, amely kiemeli az uniós kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok támogatását célzó, 2020-ban elfogadott veszélyhelyzet-reagálási csomagot, amely magában foglalja a bankoknak szóló likviditási hitelkereteket és garanciarendszereket, valamint az eszközfedeztetű értékpapír-vásárlási programokat, és mérlegeli egy, a kkv-k finanszírozására összpontosító európai garanciaalap (EGAA) létrehozását; elismeréssel veszi tudomásul, hogy az EBB csoport az Unión kívülre is kiterjesztette támogatásait, különös tekintettel az egészségügyi és a magánszektorba történő beruházásokra; sürgeti az EBB-t, hogy követelje meg az Európai Garanciaalap vagy a Covid19 kezelése érdekében bevezetett egyéb finanszírozási programok által támogatott vállalatoktól a Bizottság által a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben javasolt 2030-as célok elérését, valamint a kötelező szociális és környezeti feltételek teljesítését, beleértve a decarbonizációs tervek elfogadását is, rezilienciájuk növelése érdekében, továbbá tartózkodjanak az osztalékok és a felső vezetés számára bónuszok kifizetésétől és a részvényvisszavásárlástól;

12. üdvözli e tekintetben az InvestEU Alap kkv-keretét; hangsúlyozza, hogy a hosszú távú finanszírozásra kell összpontosítani, nevezetesen olyan projektek támogatásával, amelyeket egyébként nem finanszíroznának, különösen az innovatív induló vállalkozások és a kkv-k számára; hangsúlyozza azonban, hogy az EBB finanszírozási tevékenysége nem helyettesíti a tagállamok fenntartható költségvetési politikáit; felhívja az EBB-t, hogy az európai vállalatok támogatása érdekében növelje az áttörést jelentő innovációkba, különösen a zöld átalakulásba történő beruházásokat;

13. felhívja az EBB-t, hogy növelje a technológiai átállással kapcsolatos finanszírozást, támogassa a jelenlegi és jövőbeli munkaerő-piaci igényekhez igazodó készségek fejlesztését, továbbra is mozdítsa elő a munkavállalók és vállalkozók digitális készségeibe, a digitális infrastruktúrába és a digitalizációhoz szükséges kapacitásépítésbe való beruházást, biztosítson forrásokat a hosszú távú kutatás és innováció, valamint a kkv-k számára, támogassa a szociális gazdaságot, valamint fokozza a társadalmi és területi kohéziót, nevezetesen a középületek és az infrastruktúra terén jelenleg fennálló beruházási hiányok pótlása révén;

14. tudomásul veszi a tagállamok eltérő gazdasági helyzetét és kapacitásait, és hangsúlyozza, hogy méltányos átállást kell biztosítani annak érdekében, hogy a leginkább érintett régiók és országok alkalmazkodni tudjanak a küszöbön álló változásokhoz, hogy senki se maradjon le; kiemeli, hogy proaktívan kell támogatni azokat a területeket, ahol a munkahelyek jelenleg a magas kibocsátású iparágaktól függenek, jelentős beruházásokat kell eszközölni a képzésbe és alternatív gazdasági lehetőségekbe a minőségi munkahelyek biztosítása érdekében, ezáltal biztosítva a zökkenőmentes átállást; úgy véli, hogy e tekintetben döntő fontosságú lesz a más uniós finanszírozási eszközökkel való összhang és koordináció;

15. emlékeztet a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervre, amelyet azzal a szándékkal dolgoztak ki, hogy iránymutatást nyújtson az EBB nemi esélyegyenlőségi stratégiájának végrehajtásához, és integrálja a nemek közötti egyenlőség előmozdítását az EBB üzleti modelljébe; felhívja az EBB-t, hogy számoljon be a cselekvési terv első szakaszában elért eredményekről, az olyan célkitűzések kapcsán, mint például az átvilágítási keret felülvizsgálata, hogy az magában foglalja az EBB-beruházások által a nők jogaira gyakorolt hatások és a felmerülő kockázatok kezelését, az egyenlő hozzáférés biztosítása az EBB-beruházások által generált előnyökhöz vagy a beruházás a nők gazdaságban és munkaerőpiacon való részvételébe;

2021. július 7., szerda

Az ESBA működése és hatékonysága

16. megjegyzi, hogy az ESBA különálló irányítási struktúrával rendelkezik, és beruházási műveletei két tematikus területen zajlanak, konkrétan az EBB által kezelt infrastrukturális és innovációs támogatási kereten, valamint az Európai Beruházási Alap (EBA) által kezelt kkv-kereten belül;

17. tudomásul veszi az Európai Beruházási Tanácsadó Platform 2019. évi jelentésében ismertetett eredményeket; elismerését fejezi ki az Európai Beruházási Tanácsadó Platform (EBTP) pozitív hatását illetően; felszólít az EBB belső pénzügyi és tanácsadói kapacitásainak további megerősítésére a végrehajtás és a hosszú távú finanszírozási horizont mellett tartós elkötelezettség biztosítása érdekében az uniós küldetések olyan területein, mint a rák legyőzése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a zöld megállapodással kapcsolatos átalakítás által leginkább érintett régiók méltányos átállásának biztosítása, az óceánok védelme, a környezetbarátabb városi élet, valamint a talaj és az élelmiszerek egészségének biztosítása; üdvözlí, hogy a Számvevőszék ajánlásainak nyomán követése során az EBB 2019 júliusában ismertette „A Számvevőszék 5. ajánlására adott válasz: az ESBA által támogatott beruházások földrajzi eloszlásának javítása” című tanulmányát; tudomásul veszi ezen elemzés következtetéseit; amely dokumentálja az EBB és a Bizottság részéről az ESBA-beruházások kiegyensúlyozottabb földrajzi eloszlásának elősegítése érdekében tett jelentős erőfeszítéseket annak érdekében, hogy azok Unió-szerte hozzájáruljanak a fenntartható hosszú távú gazdasági konvergenciához;

18. felhívja az EBB-t, hogy a területi és társadalmi kohézió biztosításában betöltött szerepével összhangban tegye kiegyensúlyozottabbá az EBB-finanszírozás földrajzi eloszlását; felhívja az EBB-t, hogy orvosolja azokat a hiányosságokat, amelyek megakadályozzák, hogy egyes régiók vagy tagállamok teljes mértékben hasznosíthassák pénzügyi eszközeit;

19. kéri a helyi és regionális önkormányzatok technikai segítségnyújtásának és pénzügyi szakértelmének megerősítését, különösen az alacsony beruházási kapacitással rendelkező régiókban, még a projektek jóváhagyása előtt, a hozzáférhetőség javítása érdekében; kéri a nemzeti fejlesztési bankokkal és intézményekkel való együttműködés fokozását;

Az EBB szerepe az európai zöld megállapodás finanszírozásában

20. emlékeztet arra, hogy 2019 novemberében az európai zöld megállapodás mögött meghúzódó politikai ambícióval összhangban az EBB igazgatótanácsa úgy határozott, hogy növeli az EBB csoport éghajlat-politikai és környezetvédelmi kötelezettségvállalását azzal a céllal, hogy az EBB-t „az éghajlat-politikát támogató uniós bankból” „uniós klímabankká” alakítsa át, és vállalta, hogy fokozatosan növeli az éghajlat-politikára és a környezeti fenntarthatóságra szánt finanszírozásának arányát, hogy az 2025-ben elérje műveleteinek 50 %-át, és 2020 végétől kezdődően összehangolja valamennyi finanszírozási tevékenységét a Párizsi Megállapodás céljaival; üdvözlí az éghajlat-politikai ütemterv elfogadását; felhívja az EBB-t annak vizsgálatára, hogy a 2020 novembere előtt már előkészítés alatt álló projektek összhangban vannak-e a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzéssel, az üzletmenet-folytonosság biztosítása mellett, figyelembe véve a 2022 végéig előirányzott átmeneti időszakot;

21. üdvözlí, hogy az EBB az általános megközelítés részeként fokozatosan növekvő árnyékköltséget alkalmaz a szén-dioxid-kibocsátásra annak biztosítása érdekében, hogy az EBB műveletei összhangban legyenek az 1,5 °C-os célkitűzéssel, biztosítva ugyanakkor a karbonsemleges gazdaságra való méltányos átállást, amely senkit sem hagy hátra;

22. megjegyzi, hogy az éghajlati probléma nem oldható meg az ipar támogatása nélkül, és nagy léptékű változás csak akkor érhető el, ha az ipar szükségleteit is figyelembe veszik, és biztosítják a szükséges ösztönzőket az innovatív éghajlatvédelmi megoldásokhoz;

23. megjegyzi, hogy az EBB fenntarthatósági jelentése szerint az EBB portfóliójának abszolút kibocsátása 2019-ben évi 3,9 millió tonna CO₂-egyenértékre becsülhető, szemben a 2018-as évi 2,2 millió tonna CO₂-egyenértékkel. megjegyzi, hogy az ugyanebből a finanszírozásból származó teljes kibocsátáscsökkenés vagy elkerült kibocsátás 2019-ben évi 3,1 millió tonna CO₂-egyenértékre becsülhető, szemben a 2018. évi 3,5 millió tonna CO₂-egyenértékkel. felhívja az EBB-t, hogy fokozza az abszolút kibocsátások csökkentésére irányuló erőfeszítéseit; felhívja az EBB-t, hogy az átláthatóság növelése érdekében szisztematikusan tegye közzé az üvegházhatású gáz(ÜHG)-lábnyom kiszámítását minden olyan projekt esetében, ahol szénlábnyom-számítást kell végezni;

2021. július 7., szerda

24. üdvözlí az EBB igazgatótanácsa által 2019 novemberében elfogadott energiakölcsönzési politikát, és különösen a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos energetikai projektek finanszírozásának megszüntetéséről szóló határozatot; megjegyzi azonban, hogy a közös érdekű projektek 4. listáján szereplő gázinfrastruktúra-projektek és a 2019. november 14-ig már értékelés alatt álló gázprojektek 2021 végéig nincsenek kizárva az EBB általi finanszírozásból; hangsúlyozza, hogy ezek a projektek akkor finanszírozhatók, ha hozzájárulnak az EBB azon feladatához, hogy elősegítse a méltányos átállást és a kiegyensúlyozott fejlődést az EU-ban; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2019-ben az EBB 685 millió euró összegű finanszírozást nyújtott a kőolaj- és földgázszállításához és -elosztáshoz; felhívja az EBB-t, hogy értékelje és kezelje a szén-dioxid-intenzív eszközökkel kapcsolatos technológiai bezáródás potenciális kockázatait;

25. emlékezteti az EBB-t a Parlament azon felhívására, hogy fejtse ki, hogy a transzanatíoi földgázvezeték és az Adria-gázvezeték projektjeit 2020 végéig hogyan fogják összehangolni a Párizsi Megállapodás céljaival; megjegyzi, hogy az európai ombudsman vizsgálatot folytat a projekttel kapcsolatban (*) annak nyomán, hogy az EBB nem biztosította egyik projekt megfelelő éghajlati hatásvizsgálatát sem; sürgeti az EBB-t, hogy kezelje a környezeti hatásvizsgálat esetleges hiányosságait, és kezelje prioritásként a negatív környezeti, éghajlati és társadalmi hatásokat;

26. megjegyzi, hogy a jelenlegi energiahitel-nyújtási politika értelmében az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázzal működő gáztüzelésű erőművek és az ilyen gáz szállítására tervezett gázhálózati projektek támogathatóak, amennyiben „hiteles tervvel” rendelkeznek, beleértve az EBB finanszírozási szerződésében szereplő kibocsátási pályát; felhívja az EBB-t annak biztosítására, hogy a kritériumok, amelyek alapján ezek a tervek hitelesnek tekinthetők, összhangban legyenek a méltányos átálláshoz való hozzájárulásról szóló megbízatásával annak elkerülése érdekében, hogy olyan gázprojekteket támogasson, amelyek nincsenek összhangban az éghajlat-politikai célokkal; tudomásul veszi, hogy az EBB 2022 elején elvégzi az energetikai hitelezési politika féldős felülvizsgálatát;

27. megjegyzi, hogy 2019-ben az EBB számos vízenergiával kapcsolatos projektet támogatott; üdvözlí „A vízenergia-fejlesztésre vonatkozó környezeti, éghajlati és szociális iránymutatások” című kiadványt; üdvözlí, hogy az EBB jelenleg korszerűsíti a közvetített hitelezésre vonatkozó jelentéstételi követelményeit, hogy azok igazodjanak a Párizsi Megállapodáshoz és a fenntartható finanszírozásra vonatkozó uniós taxonómiához, továbbá felülvizsgálja a környezeti és társadalmi fenntarthatósági keretét; hangsúlyozza, hogy a fenti új követelményeknek fokozniuk kell a pénzügyi közvetítők bevonásával végzett EBB-műveletek átláthatóságát, az Unión belüli és kívüli vízerőmű-projektek lehetséges negatív környezeti vagy emberi jogi hatásainak azonosítása és elkerülése érdekében, egyúttal megőrizve a kkv-k hozzáférését a finanszírozáshoz;

28. emlékeztet arra, hogy az EBB csoport rendelkezik egy környezetvédelmi és szociális kerettel, és üdvözlí, hogy az EBB jelentést tesz a környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokról, illetve előzetes és utólagos értékeléseket készít a környezeti és társadalmi hatásokra vonatkozó átvilágításról; aggodalmát fejezi ki annak kockázata miatt, hogy az EBB és az EBA pénzügyi közvetítőkön keresztül finanszíroz karbonintenzív tevékenységeket; felhívja az EBB csoportot, hogy továbbra is kövessen nyomon a kötelező erejű környezetvédelmi, társadalmi, irányítási és méltányos adózási kritériumokat a partnerek környezetvédelmi célkitűzésekkel való összehangolására vonatkozó jövőbeli iránymutatások részeként, beleértve a korlátozott tevékenységek listáját, valamint azt a követelményt, hogy az ügyfeleknek egyértelmű és kötelező erejű dekarbonizációs tervekkel kell rendelkezniük a Párizsi Megállapodással összhangban, egyúttal megőrizve a kkv-k hozzáférését a finanszírozáshoz;

29. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők, különösen a fiatal gazdálkodók és az új belépők pénzügyi szükségletei jelentős nagyságúak, és hogy az ágazatban működő mezőgazdasági termelők és vállalkozások sikerességének aránya elmarad az átlagtól a finanszírozás igénylésekor; felhívja az EBB-t, hogy dolgozzon ki olyan kezdeményezéseket, amelyek növelik a mezőgazdasági ágazat hitelhez jutásának esélyeit;

30. tudomásul veszi az EBB csoport növekvő részvételét a mezőgazdasági ágazatban; kitart amellett, hogy az EBB-financezírozásnak támogatnia kell a vidéki közösségeket és a mezőgazdasági ágazat átállását az európai politikai célkitűzésekkel összhangban, többek között az állatjólét fokozottabb tiszteletben tartása mellett, és el kell kerülnie a földterület teherbíró képességét meghaladó állományösszűréshez való hozzájárulást;

(*) A CEE Bankwatch Network, Counter Balance, Re: Common és a Friends of the Earth Europe környezetvédelmi civil szervezetek beadványa nyomán.

2021. július 7., szerda

31. megjegyzi, hogy az Unión belül a közlekedésre biztosított finanszírozás 2019-ben magasabb volt, mint 2018-ban (9 325 millió EUR, szemben a 2018-as 8 237 millió EUR-val), és hogy a közutak és autópályák finanszírozásának csökkenését ellensúlyozta a vasút és a légi közlekedés finanszírozásának növekedése; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a közlekedésfinanszírozási politikát és az EBB közlekedési portfólióját összhangba hozzák a klímabank ütemtervével, különösen a közlekedési ágazat 2050-ig történő dekarbonizációjával, valamint a Bizottság fenntartható és intelligens mobilitásra vonatkozó, az új európai zöld megállapodásra reagáló stratégiájával, az uniós közlekedéspolitika más területeivel való összhang biztosítása mellett, biztosítva ugyanakkor a méltányos átmenetet és a kiegyensúlyozott társadalmi és területi fejlődést; üdvözli az EBB azon kötelezettségvállalását, hogy nem finanszírozza a meglévő repülőtéri kapacitások bővítését és a fosszilis tüzelőanyagok szállítására és tárolására szolgáló kikötői infrastruktúrát; kéri, hogy a politika kerülje el a karbonintenzív eszközök terén a technológiai bezáródást, és támogassa a nulla szén-dioxid-kibocsátású mobilitás felé történő modális váltást mind a teherszállítás, mind a személyszállítás tekintetében városi és városközi szinten egyaránt, például a vasút, a biztonságos kerékpározás és a tiszta tömegközlekedés támogatása révén, különösen a rosszul ellátott közösségek és települések, valamint a megújuló energiaforrásokon alapuló villamosítási infrastruktúra tekintetében;

32. üdvözli, hogy az EBB 2019-ben vezető szerepet játszott a zöldkötvény-piacon azáltal, hogy 4,1 milliárd EUR értékű éghajlatvédelmi kötvényt és fenntarthatósági kötvényt bocsátott ki; hangsúlyozza a éghajlatvédelmi kötvények és fenntarthatósági kötvények alapjául szolgáló bevételek átlátható és hiteles dokumentálásának és nyomon követésének fontosságát, valamint az uniós fenntartható finanszírozási taxonómiával és a küszöbön álló uniós zöldkötvény-standarddal való összhang biztosításának fontosságát;

33. üdvözli az EBB környezeti és szociális keretének közelgő felülvizsgálatát, valamint a fizikai, az átmeneti és a rendszerszintű kockázatok értékelésére szolgáló éghajlati, környezeti és társadalmi kockázatkezelési eszközök kidolgozását; felhívja az EBB-t annak biztosítására, hogy a keret 2021 végéig hatályba lépjen; üdvözli az EBB arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy az (EU) 2020/852 rendelet⁽²⁾ alapján elfogadja a jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumokat, és indokolt esetben szigorúbb normákat állapítson meg;

Az EBB EU-n kívüli műveletei

34. elismeri, hogy az EBB Unión kívüli műveleteit irányító legfontosabb megbízatás a külső hitelezési megbízatás, amelynek keretében az EBB 2014 és 2020 közötti műveleteit egy erre a célra létrehozott, 32,3 milliárd eurós felső összeghatárú garanciaalap fedezi, amely jogalapot és garanciát nyújt az EBB-nek az EU-n kívüli 68 jogosult országban végrehajtott finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére; megjegyzi, hogy a Bizottság azt javasolta, hogy a külső hitelezési megbízatás jelenlegi formájában ne folytatódjon; tudomásul veszi az Európai Fenntartható Fejlődési Alap Plusz (EFFA+) új EBB-mandátumoknak megfelelő garanciájának létrehozását;

35. üdvözli, hogy az EBB 2019 folyamán támogatást nyújtott az igazságos átmenet mechanizmus kialakításához, amely segíti a klímasemleges gazdaságra való áttállás által leginkább érintett területeket és régiókat, különösen azokat, amelyek a legkevésbé képesek kezelni az áttállás költségeit; kiemeli az EBB jelentőségét a mechanizmus következő években történő végrehajtásában, biztosítva, hogy egyetlen régió se maradjon le;

36. megjegyzi, hogy az Unió fejlesztési politikája az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközön (NDICI) keresztül valósul meg, amelynek az EBB kulcsfontosságú végrehajtója; aggodalmát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy az uniós fejlesztési alapokat a magánberuházások kockázatmentesítésére használják fel, mivel nem áll rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy ez az addicionalitás és a fejlesztési célkitűzések megvalósításához vezet, amint arról az EFFA végső felülvizsgálata és az Európai Számvevőszék 2020. szeptember 11-i 7/2020. sz. véleménye nemrégiben beszámolt; hangsúlyozza, hogy az adományozóknak alapértelmezett lehetőségként előnyben kell részesíteniük a támogatásalapú finanszírozást, különösen a legkevésbé fejlett országok esetében, hogy elkerülhető legyen az adósságtéher növelése;

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

2021. július 7., szerda

37. megismétli, hogy az EBB külső műveleteinek az elvárások szerint hozzá kell járulniuk az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez, elősegítve a fejlődő országok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődését, különösen a leghátrányosabb helyzetű országokban, valamint az Unió által jóváhagyott célkitűzéseknek való megfelelést; elismeri, hogy a szegénység felszámolása, a hazai erőforrások mozgósítása és az emberi jogok az EU fejlesztésfinanszírozási struktúrájának központi témái; emlékeztet arra, hogy az érdekelt felek bevonása a fenntartható és inkluzív fejlődés sarokköve;

38. megjegyzi, hogy az EBB-t köti az Európai Unió Alapjogi Chartája, hangsúlyozza, hogy az emberi jogi elvek beépülnek a projektek szintjén alkalmazott átvilágítási eljárásaiba és normáiba, többek között azáltal, hogy lehetővé teszik a kifizetések felfüggesztését az emberi jogok vagy a környezetvédelmi és szociális normák súlyos megsértése esetén; megjegyzi, hogy 2018 végén megerősítették a panasztételi mechanizmusokat; felhívja az EBB-t annak biztosítására, hogy panasztételi mechanizmusa könnyen hozzáférhető, gyors és hatékony legyen annak érdekében, hogy képes legyen feltárni és orvosolni az EBB-hez kapcsolódó projektek során esetlegesen elkövetett emberi jogi jogsértéseket; kéri, hogy erről 2021 végéig tegyenek jelentést a Parlamentnek és az igazgatótanácsnak;

39. felhívja az EBB-t, hogy tevékenységei révén teljes mértékben támogassa az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérését az EU Miniszterek Tanácsa és az Európai Parlament által meghatározott külön megbízatások keretében;

Az EBB irányítása, átláthatósága és elszámoltathatósága

40. ismételten hangsúlyozza, hogy az EBB-csoport valamennyi művelete és politikája tekintetében fontos az etika, a feddhetetlenség, az átláthatóság, kommunikáció és az elszámoltathatóság;

41. aggodalmát fejezi ki az EBB pénzügyi közvetítőkön, például kereskedelmi bankokon és befektetési alapokon keresztül végzett műveletei átláthatóságának hiánya miatt; hangsúlyozza, hogy értékelni kell a közvetített hitelek gazdasági és társadalmi hatását a végső kedvezményezettekkel kapcsolatos információk hozzáférhetővé tétele révén; felhívja az EBB-t, hogy hozzon létre standard jelentéstételi kötelezettségeket a pénzügyi közvetítővel és a végső kedvezményezettekkel szemben, szükség esetén tiszteletben tartva a pénzügyi közvetítő és a végső kedvezményezett közötti titoktartási megállapodásokat, ugyanakkor szilárd struktúrát biztosítva az adatgyűjtéshez;

42. súlyos aggodalmának ad hangot az EBB-vel szemben a munkahelyi zaklatásról és szexuális zaklatásról, a zaklatás elkövetőinek büntetlenségéről, a munkavállalók elégedetlenségéről, a vezető beosztású alkalmazottak felvételi eljárásainak hiányosságairól és a vezetőségben a tényleges munkavállalói részvétel hiányáról szóló állítások miatt; felhívja az EBB-t, hogy a bizalom helyreállítása és az elszámoltathatóság kultúrájának megteremtése érdekében biztosítsa valamennyi állítólagos zaklatási ügy független kivizsgálását, és biztosítsa a korábbi és a folyamatban lévő vizsgálatok eredményeivel és az alkalmazott szankciókkal kapcsolatos átláthatóságot; felhívja az EBB-t, hogy tegye közzé a 2010–2021 közötti időszakra vonatkozó személyzeti elégedettségi felmérések eredményeit; felszólít az EBB felsővezetői, vezetői, szakmai és igazgatási pozícióira vonatkozó felvételi eljárásai átláthatóságának és minőségének független értékelésére; felhívja az EBB-t, hogy terjesszen elő cselekvési tervet a vezetőség és a személyzet közötti bizalom helyreállítására és a munkavállalók döntéshozatalban való részvételének erősítésére;

43. aggodalmát fejezi ki azon hírek kapcsán, amelyek szerint számos korábbi alelnök a várakozási időszak tiszteletben tartása nélkül vett fel munkát az EBB-vel kapcsolatban álló szervezeteknél; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EBB magatartási kódexe nem szabályozza szigorúan és tiltja ezeket a gyakorlatokat; sajnálja, hogy a munkaviszony megszűnését követő időszakra vonatkozó politika folyamatban lévő felülvizsgálatát még nem fejezték be, és hangsúlyozza, hogy szigorúbb szabályokat kell bevezetni; felhívja az EBB-t, hogy a munkaviszony megszűnését követő időszakra vonatkozó politikáját hangolja össze a Bizottság és a társintézmények politikájával;

44. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az alelnökök – más országok mellett – továbbra is felelősek származási országukért, ami összeférhetetlenséget okozhat; felhívja az EBB-t, hogy teljesítse a Parlament arra irányuló kérését, hogy az Igazgatási Bizottság magatartási kódexébe belefoglaljanak egy olyan rendelkezést, amely kizárja annak lehetőségét, hogy tagjaik felügyeljék a hitelnyújtást vagy a projektek végrehajtását saját országukban;

45. üdvözli az EBB 2019. február 6-i határozatát, amely belső szabályokat állapít meg a személyes adatoknak a Főfelügyelőség csalások kivizsgálásával foglalkozó osztálya és megfelelés-ellenőrzési irodája által történő kezelésére vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a vállalati megfelelési program tekintetében megfelelő forrásokat kell fordítani a külső tevékenységek, az összeférhetetlenség, a közbeszerzés és az ajándékok ellenőrzésére és nyomon követésére;

2021. július 7., szerda

46. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a felső vezetés szintjén és az EBB csoport irányító testületeiben továbbra is hiányzik a sokszínűség és a nemek közötti egyensúly, valamint hogy a támogatási feladatkörökben nagyon magas a nők aránya; megjegyzi, hogy a bank célokat tűzött ki arra vonatkozóan, hogy 2021-re a női vezetők arányát 33 %-ra, felsővezetői szinten a nők arányát 40 %-ra, vezetői szinten pedig a nők arányát 50 %-ra emeljék; sürgeti az EBB-t, hogy fokozza a nemek közötti egyensúly előmozdítására irányuló erőfeszítéseit a személyzet minden szintjén; sürgeti az EBB-t, hogy ösztönözze azokat a tagállamokat, amelyek alelnökjelölteket javasolnak, hogy vegyék figyelembe a sokszínűsége és a nemek közötti egyensúlyra vonatkozó célkitűzéseket is; felhívja az EBB-t, hogy titkárságán belül alakítsa ki valamennyi tagállam állampolgárainak megfelelő képviselőt, tiszteletben tartva ugyanakkor a jelöltek kompetenciáit és érdemeit; felhívja az EBB-t, hogy tegye közzé a közép- és felsővezetői pozíciók nemek szerinti és nemzeti megoszlását;

47. sajnálja, hogy az EBB még mindig nem teszi közzé teljes körűen ügyfelei tényleges tulajdonosának adatait; hangsúlyozza, hogy egyes esetekben a projektgazdák vagy a pénzügyi közvetítők nem közlik az érintett gazdasági szereplők adatait; hangsúlyozza, hogy a kedvezményezettek és tényleges tulajdonosaik közötti összhangban van a meglévő jogi kerettel; emlékeztet arra, hogy a tagállamok kivételes körülmények között mentességet biztosíthatnak a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk nyilvántartásain keresztül történő közzététel és az ilyen információkhoz való hozzáférés alól; kéri az EBB-t, hogy használja fel a rendelkezésre álló eszközöket, és hajtsa végre a pénzmosás elleni ötödik irányelv által támogatott normákat az ilyen adatok hozzáférhetővé tétele érdekében; kéri annak feltárását, hogy milyen intézkedéseket lehetne hozni abban az esetben, ha egyes joghatóságok indokolatlanul megtagadják az információszolgáltatást; ismételten hangsúlyozza, hogy az EBA-nak és az EBB megfelelés-ellenőrzési irodájának együtt kell működnie annak érdekében, hogy összhangot teremtsenek az EBB-csoport pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos politikáinak kialakításában és végrehajtásában;

48. felhívja az EBB-t, hogy weboldalán tegye közzé az ügyfeleivel kapcsolatos, tényleges tulajdonosra vonatkozó adatokat annak érdekében, hogy növelje műveleteinek láthatóságát, és kiküszöbölje a korrupció és az összeférhetetlenség lehetőségét;

49. felkéri az EBB-t, hogy a közvetlen és közvetett hitelek nyújtását az országonkénti adó- és számviteli adatok közzétételétől, illetve a kedvezményezettek és a finanszírozási műveletekbe bevont pénzügyi közvetítők tekintetében a tényleges tulajdonosra vonatkozó adatok megadásától tegye függővé;

50. felhívja az EBB-t, hogy a Parlament kéréseivel összhangban zárja le az EBB-csoport csalás elleni politikájának 2019-ben indított felülvizsgálatát; üdvözlí az EBB és az OLAF közötti intenzív párbeszédet annak aktualizálásáról; felkéri az EBB-t, hogy használja ki az OLAF támogató szerepét, amelyet a Bizottság 2019 áprilisában elfogadott új csalás elleni stratégiája megerősít; fenntartja, hogy az Európai Ügyészség megbízatásának ki kell terjednie az EBB-finanszírozást érintő bűncselekmények üldözésére is;

51. ismételten hangsúlyozza az érintett nemzeti, regionális és helyi érdekelt felek, köztük az éghajlat-politikai szakértők, a szakszervezetek, a civil társadalmi szereplők, az üzleti élet képviselői, a kkv-k és a tudományos élet bevonásának fontosságát a beruházások hatásának értékelése során; többek között az átlátható kommunikáció révén, valamint a projekt által érintett emberek szükségletei és elvárásai felmérésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a konzultációknak valamennyi érdekelt közösséget be kell vonniuk, hozzáférhetőnek kell lenniük a kiszolgáltató csoportok számára, az érdekelt felek sajátosságaikhoz kell igazodniuk, és a projekt teljes életciklusa során folyamatosnak kell lenniük; felszólít arra, hogy a földterülettel és természeti erőforrásokkal kapcsolatos beruházások esetében tartsák tiszteletben az összes érintett közösség (az őslakos népesség mellett) szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésének elvét; kéri az EBB-t, hogy számoljon be a fenti elvek végrehajtásáról; üdvözlí, hogy a Bank konzultált az érdekelt felekkel egyes kiválasztott szakpolitikákról, az EBB csoport átláthatósági politikájának 7.10. és 7.11. cikke szerint;

52. felhívja az EBB-t, hogy vegye figyelembe a nagyszabású infrastrukturális projektek jelentette valamennyi környezeti kockázatot, és csak olyan projekteket finanszírozzon, amelyek mind a helyi lakosság számára, mind környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból bizonyítottan hozzáadott értéket képviselnek; hangsúlyozza, hogy ebben az összefüggésben fontos mind a korrupció és a csalás esetleges kockázatainak szigorú nyomon követése, mind pedig a finanszírozandó projektekre vonatkozó alapos előzetes és utólagos értékelések végzése;

2021. július 7., szerda

53. emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 287. cikkének (3) bekezdése meghatározza a Számvevőszéknek az EBB-vel kapcsolatos ellenőrzési hatásköreit; emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék hatáskörébe tartozik az EBB uniós kiadások és bevételek kezelésével kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése; emlékeztet arra, hogy az 5. jegyzőkönyv (az EBB alapokmánya) 12. cikke értelmében az ellenőrző bizottság hatáskörébe tartozik az EBB alaptőkéjének ellenőrzése; rámutat, hogy a Számvevőszék ennél fogva nem tud átfogó képet adni az EBB csoport műveletei és az uniós költségvetés között fennálló kapcsolatokról; emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 308. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a Tanács számára, hogy egyszerű határozattal, a Szerződés teljes felülvizsgálata nélkül módosítsa az EBB alapokmányáról szóló jegyzőkönyvet; hangsúlyozza, hogy az új többéves pénzügyi keretben egyre fontosabbak az EBB által kezelt uniós garanciák és egyéb pénzügyi eszközök; ezért felhívja a Tanácsot, hogy módosítsa az 5. jegyzőkönyv 12. cikkét annak érdekében, hogy a Számvevőszék szerepet kapjon az EBB alaptőkéjének ellenőrzésében; megjegyzi, hogy az uniós költségvetésből finanszírozott vagy támogatott műveletek ellenőrzéséről szóló, a Bizottság, az EBB és a Számvevőszék közötti jelenlegi háromoldalú megállapodás 2020-ban lejárt; felhívja a Bizottságot, a Számvevőszéket és az EBB-t, hogy erősítsék meg a Számvevőszék szerepét, és erősítsék tovább ellenőrzési jogkörét az EBB tevékenységei tekintetében az alkalmazási szabályokról szóló háromoldalú megállapodás megújítása keretében;

54. felkéri az EBB-csoportot és a Bizottságot, hogy indítsák el a 2014 májusáig visszanyúló pénzügyi és igazgatási keretmegállapodás (FAFA) azon rendelkezéseinek felülvizsgálatát, amelyek meghatározzák az EBB csoportra bízott központilag irányított uniós eszközökre vonatkozó szabályokat;

55. kéri az EBB-t, hogy a Bizottsággal együtt tárja fel, hogyan koordinálható a korai felismerési és kizárási rendszer (EDES) és az EBB kizárási politikája a szinergiák elérése és az EBB műveleteit és az Unió pénzügyi érdekeit érintő kritikus helyzetek teljes körű lefedésének garantálása érdekében;

56. tudomásul veszi, hogy 2019 márciusában elfogadták az EBB-csoport visszaélést bejelentő politikáját, továbbá, hogy az megfelel az (EU) 2019/1937 irányelvben⁽⁶⁾ foglalt általános elveknek és normáknak, amely egy későbbi időpontban lépett hatályba; sajnálja, hogy a politika kizárólag a visszaélések belső bejelentésére vonatkozik; elvárja, hogy az EBB visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozó politikája ambiciózus célokat és magas szintű normákat állapítson meg; sürgeti az EBB-t, hogy vonja be mind a belső, mind a külső visszaélést bejelentő személyeket, és határozzon meg egyértelmű és jól meghatározott eljárásokat, időkereteket és iránymutatásokat annak érdekében, hogy a visszaélést bejelentő személyeket a lehető legjobb iránymutatással lássa el, és megvédje őket minden lehetséges megtorlástól;

57. felhívja az EBB-t, hogy erősítse meg kommunikációs stratégiáját; úgy véli, hogy mivel az EBB a világ vezető adományozója és multilaterális hitelfelvevője, alapvető fontosságú, hogy világos és releváns kommunikációt folytasson küldetéséről és státuszáról, valamint az, hogy megszólítsa a társadalom legkülönbözőbb rétegeit;

58. megjegyzi, hogy 2019-ben tovább nőtt az EBB vizsgálati osztályán a bejelentések száma, 228 új bejelentéssel (2018-ban 184), amelyek közül 69 % a személyzet tagjaitól, 30 %-a pedig külső forrásokból, többek között a projektekkel kapcsolatos felektől, a civil társadalomtól és a médiától származott; megállapítja, hogy a vizsgálati intézkedések 59 %-a családi ügyekre vonatkozik, amelyeket a korrupció (15 %) és az összejárás (6 %) követ, és hogy a vizsgált bejelentések több mint egyharmada a közlekedési ágazatra vonatkozik;

59. megjegyzi, hogy 2019-ben a 220 lezárt ügyből 40 nyert bizonyítást, ami a lezárt ügyek 18 %-ának felel meg, és vagy az illetékes hatóságokhoz, vagy az EBB-csoport szolgálataihoz utalták tovább őket; megjegyzi továbbá, hogy a fenti továbbítások 62 %-a (40-ből 25) került az OLAF-hoz; kéri az EBB-t, hogy számoljon be a megtett intézkedések eredményéről, beleértve a behajtott összegeket is, amennyiben ezek adatai elérhetőek;

60. felhívja az EBB-t, hogy fokozza a proaktív átláthatóságot azáltal, hogy a nem bizalmas dokumentumokat kellő időben nyilvánosan hozzáférhetővé teszi egy felhasználóbarát adatbázisban; ismételten ösztönzi az EBB-t, hogy „a közzététel feltételezése” és ne a „bizalmas ügykezelés feltételezése” alapján tevékenykedjen;

61. felhívja az EBB csoportot, hogy javítsa elszámoltathatóságát; kéri egyetértési megállapodás megkötését az EBB-csoport és a Parlament között annak érdekében, hogy a jövőben javuljon a Parlament hozzáférése az EBB stratégiai orientációval és finanszírozási politikákkal kapcsolatos dokumentumaihoz és adataihoz a bank elszámoltathatóságának

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

2021. július 7., szerda

mege erősítése érdekében; javasolja, hogy negyedévente folytassanak párbeszédet a Parlament illetékes bizottságaival az EBB beruházási stratégiájában való részvétel és a megfelelő felügyelet biztosítása érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Parlament nagyobb mértékben ellenőrizze az EBB igazgatótanácsának döntéseit; felhívja a Bizottságot az információi jobb megosztására, hogy átláthatóbbá tegye a Parlament felé az EBB igazgatótanácsában képviselt álláspontjait; ismételten felszólít a Bizottság által az EBB alapokmányának 19. cikke szerinti eljárás keretében kiadott, az EBB finanszírozási műveleteiről szóló vélemények közzétételére annak értékelése céljából, hogy e műveletek megfelelnek-e a vonatkozó uniós jogszabályoknak és uniós politikáknak; felhívja a Bizottságot és az EBB-t, hogy jussanak megállapodásra a szóban forgó vélemények és az alapjukként szolgáló indokok jogilag lehetséges mértékű, teljes átláthatóságának biztosítása érdekében;

62. kéri, hogy időben tegyék közzé az Igazgatási Bizottság és az igazgatótanács üléseinek teljes napirendjét és jegyzőkönyvét; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli átláthatósági politikának meg kell erősítenie az átláthatósági követelményeket valamennyi műveletre vonatkozóan, és az EBB összes ügyfelével aláírt egyedi szerződési feltételekbe szigorú átláthatósági kötelezettségeket foglalva elő kell írnia a projektgazdák számára, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé a környezeti hatásvizsgálatot és a kapcsolódó dokumentumokat; kéri az EBB-t, hogy tegyen közzé rendszeresebb, mélyreható és átfogó információkat az EBB tőkeáttétellel finanszírozott alapjaiért felelős pénzügyi közvetítőkről, és szerződéseikbe foglaljon bele olyan záradékokat, amelyek az ezen intézmények hitelezési tevékenységével kapcsolatos kötelező közzétételekre vonatkoznak;

A Parlament ajánlásainak nyomon követése

63. felszólítja az EBB-t, hogy továbbra is készítsen jelentést a Parlament éves állásfoglalásaiban szereplő korábbi ajánlások végrehajtásának állásáról, különös tekintettel az alábbiakra:

- a) befektetési stratégiájának (gazdasági, környezeti és társadalmi) hatásai és az Unió érdekében a belső piac kiegyensúlyozott és folyamatos fejlődéséhez való hozzájárulás terén elért eredmények,
- b) az összeférhetetlenség hatékonyabb megelőzését szolgáló intézkedések,
- c) az átláthatóság megerősítését célzó intézkedések, az ügyfelek feddhetetlenségére vonatkozó átvilágítását követve az adókikerülés, a csalás és a korrupció megelőzése érdekében;
- d) az ezen állásfoglalásban elfogadott felhívások és kérések nyomon követése érdekében tett intézkedések;

o

o o

64. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, és kéri a Tanácsot és az EBB igazgatótanácsát, hogy vitassa meg a Parlament itt ismertetett álláspontját.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0333

A géntechnológiával módosított DAS-81419-2 szójabab

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073421/01 – 2021/2759(RSP))

(2022/C 99/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 szójat tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D073421/01,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2016. október 26-án elfogadott és 2016. december 5-én közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a rovarokkal szemben ellenálló, géntechnológiával módosított, élelmiszerként és takarmányként történő felhasználásra, importra és feldolgozásra szánt DAS-81419-2 szójabab 1829/2003/EK rendelet szerinti forgalomba hozataláról (kérelem: EFSA-GMO-NL-2013-116), EFSA Journal 2016; 14(12): 4642, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4642>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a 9. parlamenti ciklus során a következő további állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),

2021. július 7., szerda

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

-
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081).

2021. július 7., szerda

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,

- A. mivel 2012. február 9-én a Dow Agro Sciences Ltd az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkének megfelelően kérelmet nyújtott be Hollandia illetékes nemzeti hatóságához a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 szójababot (a továbbiakban: géntechnológiával módosított szójababot) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a géntechnológiával módosított szójababot tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel a szóban forgó kérelemről az EFSA 2016. október 26-án kedvező véleményt fogadott el, amelyet 2016. december 5-én közzétettek;
- C. mivel a géntechnológiával módosított szójababot két szintetikus úton előállítható Bt-toxin, a Cry1F és a Cry1Ac előállítására fejlesztették ki, amelyek védelmet biztosítanak a Lepidoptera rendbe tartozó egyes kártevőkkel szemben, és ellenálló a glufozinát gyomirtó szerrel szemben ⁽⁶⁾;

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktéllhatások értékelésének hiánya

- D. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt ⁽⁷⁾; mivel következésképpen számítani kell arra, hogy a géntechnológiával módosított szójabab nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátnak, és hogy ezért a termésben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;
- E. mivel a glufozinát 1B. kategóriájú, reprodukciót károsító anyagnak minősül, így megfelel az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ kizárási kritériumainak; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó jóváhagyás 2018. július 31-én lejárt ⁽⁹⁾;
- F. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékanyagok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként;
- G. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási mintákhoz és kitétségekhez, egyes metabolitok előfordulásához és kombinált hatások felbukkanásához vezetnek, amelyekre figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;

A Bt-toxinokkal kapcsolatos lezáratlan kérdések

- H. mivel a géntechnológiával módosított növények engedélyezésének toxikológiai vizsgálata izolált Bt-toxinokkal történik; mivel kevés jelentőség tulajdonítható az elszigetelt fehérjékkel végzett toxikológiai vizsgálatoknak, mivel a géntechnológiával módosított növényekben, például a kukoricában, a gyapotban és a szójababban előforduló Bt-toxinok természetüknél fogva mérgezőbbek, mint az izolált Bt-toxinok; mivel ennek az az oka, hogy a növényi szövetben jelen

⁽⁶⁾ Az EFSA véleménye, 1. o.

⁽⁷⁾ Lásd például: Bonny S, „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (A géntechnológiával módosított, gyomirtó szerek ellenálló növények, gyomok és a gyomirtó szerek: áttekintés és hatások), Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” (A géntechnológiával módosított növények hatása a gyomirtóhasználatra az USA-ban – az első tizenhat év), Environmental Sciences Europe; 2012. szeptember 28., 24(1) kötet, <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

2021. július 7., szerda

lévő proteázgátlók (PI) növelhetik a Bt-toxinok toxicitását a lebomlásuk késleltetésével; mivel ezt a jelenséget számos tudományos vizsgálat igazolta, többek között a Monsanto 30 évvel ezelőtti végzett tanulmánya, amely kimutatta, hogy még a rendkívül alacsony PI-szintek is akár 20-szorosára növelték a Bt-toxinok toxicitását ⁽¹⁰⁾;

- I. mivel ezeket a hatásokat soha nem vették figyelembe az EFSA kockázatértékelései során, még akkor sem, ha azok minden, az Unióban behozatalra vagy termesztésre engedélyezett Bt-növény esetében relevánsak; mivel nem zárható ki, hogy a proteázgátlók és a Bt-toxinok közötti kölcsönhatásból eredő fokozott toxicitás kockázatokat hordoz a Bt-toxinokat tartalmazó élelmiszereket fogyasztó emberekre és ilyen takarmányokat fogyasztó állatokra nézve;
- J. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-toxinoknak való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-toxinok adjuváns tulajdonságokkal rendelkezhetnek ⁽¹¹⁾, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- K. mivel a gyomirtó szerek maradáanyagainak és metabolitjainak a Bt-toxinokkal fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-testületének hatáskörébe tartozó műveletnek, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként; mivel ez problematikus, hiszen ismert, hogy a glufoszináttal való permetezésből származó maradáanyagok megzavarják a mikrobiomot, ami például a Bt-toxinokkal kombinálva erősítheti az immunreakciókat ⁽¹²⁾;

A tagállami illetékes hatóságok észrevételei

- L. mivel a tagállamok illetékes hatóságai a három hónapos konzultációs időszak alatt észrevételeket nyújtottak be az EFSA-nak ⁽¹³⁾; mivel a kritikus észrevételek között szerepel az a visszajelzés, hogy a károsítók és a betegségek nyomásával kapcsolatban benyújtott adatok nem elégségesek a géntechnológiával módosított szójabab és a környezet közötti ökológiai kölcsönhatás részletes elemzéséhez, hogy a kérelmező csak a be- és kirakodás során előforduló, géntechnológiával módosított szójabab jelentős nem szándékos veszteségeit említi a környezeti expozíció módjaként, és hogy a szójabab feldolgozásából vagy felhasználásából származó hulladáanyagok (pl. trágya, géntechnológiával módosított szójababbal táplált állatok ürüléke) egyéb expozíciós útvonalait nem értékelték külön, és hogy a javasolt felügyeleti terv nem foglalkozik az emberek és az állatok egészségének általános felügyeletére vonatkozó kérdésekkel, ezért nem tekinthetők kellően kidolgozottak;

Antidemokratikus döntéshozatal

- M. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége;
- N. mivel a Bizottság elismeri, hogy gondot okoz az a tény, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;
- O. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel 9. ciklusában az Európai Parlament már 18 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO

⁽¹⁰⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors”, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, 1145–1152. o., <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹¹⁾ Áttekintéshez lásd: Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L.: „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals”, *Journal of Applied Toxicology*, 2016. május, 36(5), 630–648. o., <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

⁽¹²⁾ Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C.: „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins”, EFSA Supporting Publications, 2019. január, 16(1): 1551, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551>

⁽¹³⁾ A géntechnológiával módosított szójababbal kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <https://open.efsa.europa.eu/>

2021. július 7., szerda

engedélyezését sem; mivel a tagállamok többek között az elővigyázatosság elvének az engedélyezési eljárás során való figyelmen kívül hagyása, valamint a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;

- P. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- Q. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésétől olyan esetben, amikor a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽¹⁴⁾;

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- R. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügygel kapcsolatos egyéb jogszervi tényezőket; mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknek e jogszervi tényezők körébe kell tartozniuk;
- S. mivel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó 2017-es jelentése megállapította, hogy a veszélyes peszticidek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre ⁽¹⁵⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra ⁽¹⁶⁾; mivel a géntechnológiával módosított szójabab behozatalának engedélyezése növelné a keresletet a reprodukciót károsító, az Unióban már nem engedélyezett gyomirtó szerrel kezelt növény iránt, növelve ezáltal a harmadik országokban dolgozók expozícióját; mivel a munkavállalók fokozott kitettségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;
- T. mivel az erdőirtás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik legfontosabb oka; mivel a fosszilis tüzelőanyagok elégetése után a földhasználatból és a földhasználat – főképp erdőirtás révén történő – megváltoztatásából eredő kibocsátás az éghajlatváltozás második legjelentősebb oka ⁽¹⁷⁾; mivel a Párizsi Megállapodás, valamint a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény keretében elfogadott 2011–2020 közötti, a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiai terv, továbbá a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célok támogatják a fenntartható erdőgazdálkodásra, valamint az erdők védelmére és helyreállítására irányuló erőfeszítéseket ⁽¹⁸⁾; mivel az ENSZ 15. fenntartható fejlődési célja magában foglalja az erdőirtások 2020-ra történő megállításának célkitűzését ⁽¹⁹⁾; mivel az erdők olyan többfunkciós szerepet töltenek be, amely a fenntartható fejlődésre vonatkozó legtöbb ENSZ-cél eléréséhez is hozzájárul ⁽²⁰⁾;

⁽¹⁴⁾ A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ha nincs meg a tagállamok minősített többsége a fellebbviteli bizottságban, az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”.

⁽¹⁵⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁶⁾ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 2019. július 23-i közleménye: „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” (COM (2019)0352), 1. o.

⁽¹⁸⁾ Lásd ugyanott, 2. o.

⁽¹⁹⁾ A 15.2. célt lásd: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁽²⁰⁾ A Bizottság 2019. július 23-i közleménye: „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” (COM (2019)0352), 2. o.

2021. július 7., szerda

- U. mivel a szója termesztés az erdőirtás egyik kulcsfontosságú hajtóereje a dél-amerikai Amazonas-vidék, Cerrado és Gran Chaco erdeiben; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztett szója 97 %-a, illetve 100 %-a géntechnológiával módosított szója ⁽²¹⁾; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztésre engedélyezett, géntechnológiával módosított szójababok túlnyomó többsége szintén engedélyezett az Unióba történő behozatalra; mivel a géntechnológiával módosított szójabab termesztése Argentínában és Brazíliában már engedélyezett ⁽²²⁾;
- V. mivel egy friss, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány szerint a Brazíliából származó szójaimport miatt az Uniónak a legnagyobb a szén-dioxid-lábnyoma a világon, 13,8 %-kal nagyobb, mint a legnagyobb szójaimportőr Kínáé, mivel a szójatermeléshez kapcsolódó erdőirtás miatt nagyobb arányú a kibocsátása ⁽²³⁾; mivel egy másik közelmúltbeli tanulmány megállapította, hogy a brazil Amazonas és Cerrado régiókból az Unióba exportált, főként állati takarmányozás céljára szolgáló szója mintegy egyötödéhez „kapcsolódhat illegális erdőirtás” ⁽²⁴⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁵⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
4. üdvözlí, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot ⁽²⁶⁾; ugyanakkor súlyos csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság a Parlament és a tagállamok többségének kifogása ellenére továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szójabab behozatalát ⁽²⁷⁾;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a lehető legsürgősebben tegyen előrelépést a fenntarthatósági kritériumok kidolgozása terén, a Parlament teljes körű bevonásával; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást e folyamat végrehajtásának módjáról és időkeretéről;
6. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet ⁽²⁸⁾;

⁽²¹⁾ International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, „Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years”, az ISAAA 53. sz. tájékoztatója (2017, 16. és 21. o., <http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf>)

⁽²²⁾ <https://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=339&Event=DAS81419>

⁽²³⁾ Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E.K.J., Löfgren, P., Börner, J., Godar, J., „Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports”, Global Environmental Change, 62. kötet, 2020. május, 102067, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623>

⁽²⁴⁾ Rajão, R., Soares-Filho, B., Nunes, F., Börner, J., Machado, L., Assis, D., Oliveira, A., Pinto, L., Ribeiro, V., Rausch, L., Gibbs, H., Figueira, D., „The rotten apples of Brazil's agribusiness”, Science, 2020. július 17., 369. kötet, 6501. szám, 246–248. o., <https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246>.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽²⁶⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁷⁾ https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

⁽²⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 102. pont.

2021. július 7., szerda

7. felhívja a figyelmet arra, hogy az 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások⁽²⁹⁾, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatott tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben a tagállamok minősített többsége nem támogatja azt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
8. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelést a gyomirtó szerek bomlástermékei jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
9. újból felszólítja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradékanyagainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú behozatalra szánják;
10. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmiszeri vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalt, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállónak tettek;
11. üdvözli a Bizottság bejelentését, hogy jogalkotási javaslatot tesz az erdőirtással vagy erdőpusztulással összefüggő termékek uniós piacon való forgalomba hozatalának elkerülését vagy minimalizálását célzó intézkedésekről; időközben, tekintettel az Amazonas, a Cerrado és a Gran Chaco erdőkben zajló erdőirtás elleni fellépés sürgősségére, valamint arra, hogy a géntechnológiával módosított szójabab iránti uniós kereslet hozzájárul a régióban zajló erdőirtáshoz, felhívja a Bizottságot, hogy szükség esetén a 178/2002/EK rendelet 53. cikkét alkalmazva haladéktalanul függessze fel a Brazíliában és Argentínában termesztett, géntechnológiával módosított szójabab behozatalt mindaddig, amíg az erdőirtással és az ahhoz kapcsolódó emberi jogi jogsértésekkel összefüggő termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának megakadályozására tényleges, jogilag kötelező erejű mechanizmusokat nem vezetnek be;
12. ismételten felszólít a növényi eredetű fehérjék előállításáról és az e fehérjékkel való ellátás biztosításáról szóló európai stratégia⁽³⁰⁾ végrehajtására, amely lehetővé tenné az Unió számára a géntechnológiával módosított szójabab behozataltól való függőségének csökkentését, valamint a rövidebb élelmiszerláncok és a regionális piacok kialakítását;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

⁽³⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 64. pont.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0334

A géntechnológiával módosított DAS-81419-2 × DAS-44406-6 szójabab

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 × DAS-44406-6 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073422/01 – 2021/2760(RSP))

(2022/C 99/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 × DAS-44406-6 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D073422/01,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2020. október 15-én elfogadott és 2020. november 20-án közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a géntechnológiával módosított, rovarokkal szemben ellenálló és gyomirtó szernek ellenálló, élelmiszerként és takarmányként történő felhasználásra, importra és feldolgozásra szánt DAS-81419-2 × DAS-44406-6 szójabab engedélyezése iránt a 1829/2003/EK rendelet szerint benyújtott kérelemről (EFSA-kérelem: GMO-NL-2016-132), EFSA Journal 2020; 18(11): 6302, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2020.6302>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a 9. parlamenti ciklus során a következő további állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),

2021. július 7., szerda

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

-
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről és az (EU) 2018/1111 bizottsági végrehajtási határozat hatályaon kívül helyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081).

2021. július 7., szerda

- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel 2016. március 2-án a Dow AgroSciences Ltd kérelmet nyújtott be az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkével összhangban Hollandia illetékes nemzeti hatóságához; mivel a kérelem a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 x DAS-44406-6 szójababot („géntechnológiával módosított szójabab”) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozott; mivel a kérelem a géntechnológiával módosított szójababot tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szának;
- B. mivel a szóban forgó kérelemről az EFSA 2020. október 15-én kedvező véleményt fogadott el, amelyet 2020. november 20-án közzétettek;
- C. mivel a géntechnológiával módosított szójababot úgy fejlesztették ki, hogy ellenálló legyen a gyomirtó szerek három alábbi csoportjával szemben: glifozát, 2,4-diklorofenoxi-ecetsav (2,4-D) és más kapcsolódó fenoxi gyomirtó szerek (AAD-12) és glufoszinát, valamint hogy ellenálló legyen a Lepidoptera rendbe tartozó kártevőkkel szemben a Bt-toxinok (Cry1F és a Cry1Ac) kifejezése révén⁽⁶⁾;

A gyomirtó szerek maradáékanyagai, a metabolitok és a koktélhatások értékelésének hiánya

- D. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽⁷⁾; mivel következőképpen számítani kell arra, hogy a géntechnológiával módosított szójabab nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufoszinátnak, gifozátnak és 2,4-D-nek, ezért a termésben nagyobb mennyiségű maradáékanyag lehet jelen;
- E. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015 novemberében arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatása, az Európai Vegyianyag-ügynökség 2017 márciusában pedig azt a következtetést vonta le, hogy a veszélyes/rákkeltő anyagnaként történő besorolása nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség – az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekre szakosodott ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagnaként sorolta be;
- F. mivel a glufoszinát 1B. kategóriájú, reprodukciót károsító anyagnak minősül, így megfelel az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kizárási kritériumainak⁽⁸⁾; mivel a glufoszinát Unióban való használatára vonatkozó jóváhagyás 2018. július 31-én lejárt⁽⁹⁾;
- G. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradáékanyagok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testülete (az EFSA GMO-testülete) hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és így módon toxicitását maga a genetikai módosítás idézheti elő⁽¹⁰⁾;

⁽⁶⁾ Az EFSA véleménye, 1. o.

⁽⁷⁾ Lásd például: Bonny, S.: Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (A géntechnológiával módosított, gyomirtó szerek ellenálló növények, gyomok és a gyomirtó szerek: áttekintés és hatások), Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” (A géntechnológiával módosított növények hatása a gyomirtóhasználatra az USA-ban – az első tizenhat év), Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24(1) <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁰⁾ A glifozát esetében csakugyan ez a helyzet áll fenn, ahogyan arra a glifozátra vonatkozó hatályos maradáékanyag-határértékekről szóló, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti EFSA-felülvizsgálat is rámutat. EFSA Journal 2018, 16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

2021. július 7., szerda

- H. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási mintákhoz és kitétségekhez, egyes metabolitok előfordulásához és kombinált hatások felbukkanásához vezetnek, amelyekre figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;
- I. mivel ezért nem vonható le az a következtetés, hogy a géntechnológiával módosított szójabab fogyasztása biztonságos az emberi és állati egészségre nézve;

A Bt-toxinokkal kapcsolatos lezáratlan kérdések

- J. mivel a géntechnológiával módosított növények engedélyezésének toxikológiai vizsgálata izolált Bt-toxinokkal történik; mivel kevés jelentőség tulajdonítható az izolált fehérjékkel végzett toxikológiai vizsgálatoknak, mivel a géntechnológiával módosított növényekben, például a kukoricában, a gyapotban és a szójababban előforduló Bt-toxinok természetüknél fogva mérgezőbbek, mint az izolált Bt-toxinok; mivel ennek az oka, hogy a növényi szövetben jelen lévő proteázgátlók (PI) növelhetik a Bt-toxinok toxicitását a lebomlásuk késleltetésével; mivel ezt a jelenséget számos tudományos vizsgálat igazolta, többek között a Monsanto 30 évvel ezelőtt végzett tanulmánya, amely kimutatta, hogy még a rendkívül alacsony PI-szintek is hússzorosára növelték a Bt-toxinok toxicitását ⁽¹¹⁾;
- K. mivel ezeket a hatásokat soha nem vették figyelembe az EFSA kockázatértékelései során, még akkor sem, ha azok minden, az Unióban behozatalra vagy termesztésre engedélyezett Bt-növény esetében relevánsak; mivel nem zárható ki, hogy a proteázgátlók és a Bt-toxinok közötti kölcsönhatásból eredő fokozott toxicitás kockázatokat hordoz a Bt-toxinokat tartalmazó élelmiszereket fogyasztó emberekre és ilyen takarmányokat fogyasztó állatokra nézve;
- L. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-toxinoknak való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-toxinok adjuváns tulajdonságokkal ⁽¹²⁾ rendelkezhetnek, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- M. mivel a gyomirtó szerek maradványainak és metabolitjainak a Bt-toxinokkal fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-területének hatáskörébe tartozónak, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként; mivel ez problematikus, hiszen ismert, hogy a glufoszináttal való permetezésből származó maradványok megzavarják a mikrobiomot, ami például a Bt-toxinokkal kombinálva erősítheti az immunreakciókat ⁽¹³⁾;

A tagállami illetékes hatóságok észrevételei

- N. mivel a tagállamok illetékes hatóságai a három hónapos konzultációs időszak alatt észrevételeket nyújtottak be az EFSA-nak ⁽¹⁴⁾; mivel a kritikus észrevételek között szerepelt, hogy a természetes környezetbe történő horizontális génátvitel nyomon követésére jelenleg rendelkezésre álló eszközök nem alkalmasak a ritka események észlelésére, és hogy a kérelmező figyelmen kívül hagyja a genetikai változékonyság kialakulásának lehetőségét a mutáns pat, epsps és cry génvariánsok vagy ezek töredékeinek átvitele révén, hogy a géntechnológiával módosított szójabab emberek és állatok tekintetében való biztonságosságának a hagyományos szójababbal való lényegi egyenértékűsége alapján szolgáltatott adatok nem meggyőzőek, és hogy a cry toxinok együttes környezeti hatásai további kutatást igényelnek;

⁽¹¹⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors”, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, 1145–1152. o., <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹²⁾ Áttekintéshez lásd: Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L.: „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals”, *Journal of Applied Toxicology*, 2016. május, 36(5), 630–648. o., <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

⁽¹³⁾ Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C.: „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins”, EFSA Supporting Publications, 2019. január, 16(1):1551, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551>

⁽¹⁴⁾ A géntechnológiával módosított szójababbal kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2012-00753>

2021. július 7., szerda

Nem demokratikus döntéshozatal

- O. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége;
- P. mivel a Bizottság elismeri, hogy problematikus az a tény, hogy a GMO-k engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;
- Q. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. ciklusban az Európai Parlament már 18 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO esetében sem az engedélyezést; mivel a tagállamok többek között az elővigyázatosság elvének az engedélyezési eljárás során való figyelmen kívül hagyása, valamint a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;
- R. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- S. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésétől olyan esetben, amikor a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽¹⁵⁾;

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- T. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügygel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknek e jogszerű tényezők körébe kell tartozniuk;
- U. mivel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó 2017-es jelentése megállapította, hogy a veszélyes peszticidok – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre ⁽¹⁶⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra ⁽¹⁷⁾; mivel a géntechnológiával módosított szójabab behozatalának engedélyezése növelné a keresletet a reprodukciót károsító, az Unióban már nem engedélyezett gyomirtó szerrel kezelt növény iránt, növelve ezáltal a harmadik országokban dolgozók kitettségét; mivel a munkavállalók fokozott kitettségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;

⁽¹⁵⁾ A 182/2011/EU rendelet (6. cikkének (3) bekezdése) szerint az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”, ha a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többsége által biztosított támogatás.

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

2021. július 7., szerda

- V. mivel az erdőirtás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik legfontosabb oka; mivel a földhasználatból és a földhasználat – főképp erdőirtás révén történő – megváltoztatásából eredő kibocsátás az éghajlatváltozás második legjelentősebb okozója – a fosszilis tüzelőanyagok elégetése után ⁽¹⁸⁾; mivel a Párizsi Megállapodás, valamint a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény keretében elfogadott, 2011–2020 közötti időszakra szóló, biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiai terv, továbbá a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célok támogatják a fenntartható erdőgazdálkodásra, valamint az erdők védelmére és helyreállítására irányuló erőfeszítéseket ⁽¹⁹⁾; mivel az ENSZ 15. fenntartható fejlődési célja magában foglalja az erdőirtások 2020-ra történő megállításának célkitűzését ⁽²⁰⁾; mivel az erdők olyan többfunkciós szerepet töltenek be, amely a fenntartható fejlődésre vonatkozó legtöbb ENSZ-cél eléréséhez is hozzájárul ⁽²¹⁾;
- W. mivel a szójatermesztés az erdőirtás egyik fő motivációja a dél-amerikai Amazonas-vidék, Cerrado és Gran Chaco erdeiben; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztett szója 97 %-a, illetve 100 %-a géntechnológiával módosított szója ⁽²²⁾; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztésre engedélyezett, géntechnológiával módosított szójababok túlnyomó többsége szintén engedélyezett az Unióba történő behozatalra; mivel a géntechnológiával módosított szójabab termesztése Argentínában és Brazíliában már engedélyezett ⁽²³⁾;
- X. mivel egy friss, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány szerint a Brazíliából származó szójaimport miatt az Uniónak a legnagyobb a szén-dioxid-lábnyoma a világon, 13,8 %-kal nagyobb, mint a legnagyobb szójaimportőr Kínáé, mivel a szójatermesztéshez kapcsolódó erdőirtás miatt nagyobb arányú a kibocsátás ⁽²⁴⁾; mivel egy másik közelmúltbeli tanulmány megállapította, hogy a brazil Amazonas és Cerrado régiókból az Unióba exportált, főként állati takarmányozás céljára szolgáló szója mintegy egyötödéhez „kapcsolódhat illegális erdőirtás” ⁽²⁵⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
 2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁶⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
 3. felszólítja a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozattervezetét;
 4. üdvözlí, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot ⁽²⁷⁾; ugyanakkor súlyos csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság a Parlament és a tagállamok többségének kifogása ellenére továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szójabab behozatalát ⁽²⁸⁾;

⁽¹⁸⁾ „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozása” című, 2019. július 23-i bizottsági közlemény (COM (2019)0352), 1. o.

⁽¹⁹⁾ Lásd ugyanott, 2. o.

⁽²⁰⁾ Lásd a 15.2. célt: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁽²¹⁾ „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozása” című, 2019. július 23-i bizottsági közlemény (COM (2019)0352), 2. o.

⁽²²⁾ International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, „Global status of /GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years”, az ISAAA 53. sz. tájékoztatója, 2017, 16. és 21. o., <https://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf>

⁽²³⁾ <https://www.isaaa.org/gmaprovaldatabase/event/default.asp?EventID=416&Event=DAS81419%20x%20DA4406>

⁽²⁴⁾ Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E. K., Löfgren, P., Börner, J., Godar, J., „Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports”, Global Environmental Change, 62., 2020. május, 102067, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623>

⁽²⁵⁾ Rajão, R., Soares-Filho, B., Nunes, F., Börner, J., Machado, L., Assis, D., Oliveira, A., Pinto, L., Ribeiro, V., Rausch, L., Gibbs, H., Figueira, D., „The rotten apples of Brazil's agribusiness” (Brazília agrárparának rothadt gyümölcsei), Science, 2020. július 17., 369/6501., 246–248. o., <https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246>.

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽²⁷⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁸⁾ https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

2021. július 7., szerda

5. felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető legsürgősebben tegyen előrelépést a fenntarthatósági kritériumok kidolgozása terén, a Parlament teljes körű bevonásával; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást e folyamat végrehajtásának módjáról és időkeretéről;
6. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet⁽²⁹⁾;
7. felhívja a figyelmet arra, hogy a 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások⁽³⁰⁾, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatandó tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben ezt a tagállamok minősített többsége nem támogatja; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
8. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelést a gyomirtó szerek bomlástermékei jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
9. újból felszólítja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradékanyagainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú behozatalra szánják;
10. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;
11. üdvözli a Bizottság bejelentését, hogy jogalkotási javaslatot tesz az erdőirtással vagy erdőpusztulással összefüggő termékek uniós piacon való forgalomba hozatalának elkerülését vagy minimalizálását célzó intézkedésekről; időközben, tekintettel az Amazonas, a Cerrado és a Gran Chaco erdőkben zajló erdőirtás elleni fellépés sürgősségére, valamint arra, hogy a géntechnológiával módosított szójabab iránti uniós kereslet hozzájárul a régióban zajló erdőirtáshoz, ismételten felhívja a Bizottságot, hogy szükség esetén a 178/2002/EK rendelet 53. cikkét alkalmazva haladéktalanul függessze fel a Braziliában és Argentínában termesztett, géntechnológiával módosított szójabab behozatalát mindaddig, amíg az erdőirtással és az ahhoz kapcsolódó emberi jogi jogsértésekkel összefüggő termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának megakadályozására tényleges, jogilag kötelező erejű mechanizmusokat nem vezetnek be;
12. ismételten felszólítja a növényi eredetű fehérjék előállításáról és az e fehérjékkel való ellátás biztosításáról szóló európai stratégia végrehajtására⁽³¹⁾, amely lehetővé tenné az Unió számára a géntechnológiával módosított szójabab behozatalától való függőségének csökkentését, valamint a rövidebb élelmiszerláncok és a regionális piacok kialakítását;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 102. pont.

⁽³⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

⁽³¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 64. pont.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0335

A géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukorica és a géntechnológiával módosított, az 1507, a MIR162, a MON810 és az NK603 egyszeres genetikai események közül kettőt vagy hármat ötvöző kukorica

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát, valamint az 1507, MIR162, MON810 and NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073423/01 – 2021/2765(RSP))

(2022/C 99/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát, valamint az 1507, MIR162, MON810 and NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D073423/01,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2020. november 25-én elfogadott és 2021. január 13-án közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének szakvéleménye a géntechnológiával módosított, élelmiszerként és takarmányként felhasznált 1507 × MIR162 × MON 810 × NK603 kukoricáról az 1829/2003/EK rendelet értelmében (EFSA-GMO-NL-2015-127. sz. kérelem), EFSA Journal 2021; 19(1):6348, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2021.6348>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Ezen túlmenően, a kilencedik parlamenti ciklusban a Parlament a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),

2021. július 7., szerda

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,

-
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat, négyet vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről és az (EU) 2018/1111 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081),

2021. július 7., szerda

- A. mivel 2015. december 8-án a Pioneer Overseas Corporation (a továbbiakban: kérelmező) az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkének megfelelően kérelmet nyújtott be a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát (a továbbiakban: a több transzgén tartalmazó géntechnológiával módosított kukoricát) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel a kérelem emellett kiterjedt a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricát alkotó, említett egyszeres genetikai események tíz alkombinációját tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára is; mivel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica hat alkombinációját már engedélyezték; mivel a bizottsági végrehajtási határozat tervezete kiterjed a fennmaradó négy alkombinációra;
- C. mivel az EFSA 2020. november 25-én kedvező véleményt adott, amelyet 2021. január 13-án tettek közzé;
- D. mivel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica négy genetikailag módosított kukoricaesemény keresztezéséből származik, glufozinátot és glifozátot tartalmazó gyomirtó szerrel szembeni ellenálló képességet biztosít, valamint három rovarölő fehérjét („Bt” vagy „Cry” fehérjét) expresszál: Cry1F, Cry1Ab és Vip3Aa20, amelyek mérgezőek a Lepidoptera rendbe tartozó egyes kártevőkre⁽⁶⁾;
- E. mivel a bizottsági végrehajtási határozattervezetben szereplő négy alkombináció esetében a kérelmező nem szolgáltatott semmilyen kísérleti adatot;

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktéllhatások értékelésének hiánya

- F. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽⁷⁾; mivel következtésképpen számítani kell arra, hogy a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátoknak és glifozátoknak, és hogy ezért a természetben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;
- G. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015 novemberében arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatása, az Európai Vegyianyag-ügynökség 2017 márciusában pedig azt a következtetést vonta le, hogy a besorolás nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség – az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekre szakosodott ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be;
- H. mivel a glufozinát 1B. kategóriájú, reprodukciót károsító anyagnak minősül, így megfelel az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁸⁾ kizárási kritériumainak; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó jóváhagyás 2018. július 31-én lejárt⁽⁹⁾;
- I. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékanyagok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő

⁽⁶⁾ Az EFSA véleménye, 11. o., 4. táblázat.

⁽⁷⁾ Lásd például: Bonny S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact”, Environmental Management, 2016. január; 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years”, Environmental Sciences Europe; 2012. szeptember 28., 24(1) kötet, <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

2021. július 7., szerda

gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és ily módon toxicitását maga a genetikai módosítás idézheti elő⁽¹⁰⁾;

- J. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási mintákhoz és kitettségekhez, egyes metabolitok előfordulásához és kombinált hatások felbukkanásához vezetnek, amelyekre figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;
- K. mivel ezért nem vonható le az a következtetés, hogy a több transzgént tartalmazó kukorica vagy alkombinációinak fogyasztása biztonságos az emberi és állati egészségre nézve;

A maradékanyag-határértékek és a kapcsolódó ellenőrzések hiánya

- L. mivel a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítására irányuló 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ értelmében a harmadik országokban előállított élelmiszerekre és takarmányokra egyedi maradékanyag-határértékeket (a továbbiakban: MRL-ek) kell megállapítani, amennyiben a peszticidek használata az Unión belüli mezőgazdasági gyakorlatból eredő maradékanyag-határértékektől eltérő maradékanyag-értékeket eredményez; mivel valóban ez a helyzet a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított importált növények esetében, annak következtében, hogy nőtt a géntechnológiával nem módosított növényeknél használt gyomirtó szerek mennyisége;
- M. mivel azonban a glifozátra vonatkozó jelenlegi maradékanyag-határértékek (MRL) 2018-as EFSA általi felülvizsgálata szerint a rendelkezésre álló adatok nem voltak elégségesek ahhoz, hogy az EPSPS tekintetében géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatban meg lehessen állapítani a glifozát MRL-jét és kockázatfelmérési értékeit⁽¹²⁾; mivel a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica esetében jelen van az EPSPS-módosítás⁽¹³⁾;

A Bt-toxinokkal kapcsolatos lezáratlan kérdések

- N. mivel a géntechnológiával módosított növények engedélyezésének toxikológiai vizsgálata izolált Bt-toxinokkal történik; mivel kevés jelentőség tulajdonítható az elszigetelt fehérjékkel végzett toxikológiai vizsgálatoknak, mivel a géntechnológiával módosított növényekben, például a kukoricában, a gyapotban és a szójababban előforduló Bt-toxinok természetüknél fogva mérgezőbbek, mint az izolált Bt-toxinok; mivel ennek az az oka, hogy a növényi szövetben jelen lévő proteázgátlók (PI) növelhetik a Bt-toxinok toxicitását a lebomlásuk késleltetésével; mivel ezt a jelenséget számos tudományos vizsgálat igazolta, többek között a Monsanto 30 évvel ezelőtt végzett tanulmánya, amely kimutatta, hogy még a rendkívül alacsony PI-szintek is 20 %-kal növelték a Bt-toxinok toxicitását⁽¹⁴⁾;
- O. mivel ezeket a hatásokat soha nem vették figyelembe az EFSA kockázateértékelései során, még akkor sem, ha azok minden, az Unióban behozatalra vagy termesztésre engedélyezett Bt-növény esetében relevánsak; mivel nem zárható ki, hogy a PI és a Bt-toxinok közötti kölcsönhatásból eredő fokozott toxicitás kockázatokat hordoz a Bt-toxinokat tartalmazó élelmiszereket fogyasztó emberekre és ilyen takarmányokat fogyasztó állatokra nézve;
- P. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-toxinoknak való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-toxinok adjuváns tulajdonságokkal rendelkezhetnek⁽¹⁵⁾, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;

⁽¹⁰⁾ Valóban ez a helyzet a glifozát esetében, amint az az EFSA „Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005” című tanulmányában szerepel, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.). Lásd a (26) preambulumbekendést.

⁽¹²⁾ Indokolással ellátott vélemény a glifozát szermaradék-határértékeinek a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti felülvizsgálatáról EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 4. o. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹³⁾ Az EFSA véleménye, 12. o.

⁽¹⁴⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors”, Journal of Agricultural and Food Chemistry, 38, 1145-1152. o., <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹⁵⁾ felülvizsgálatért lásd Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals”, Journal of Applied Toxicology, 2016. május, 36(5), 630. és 648. o. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

2021. július 7., szerda

- Q. mivel a gyomirtó szerek maradékanyagainak és metabolitjainak a Bt-toxinokkal fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-tesztületének hatáskörébe tartozó műveletnek, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként; mivel ez problematikus, hiszen ismert, hogy a glufoszináttal való permetezésből származó maradékanyagok megzavarják a mikrobiomot, ami például a Bt-toxinokkal kombinálva erősítheti az immunreakciókat ⁽¹⁶⁾;

Bt-növények: a nem célszervezetekre gyakorolt hatások és fokozott rezisztencia

- R. mivel a rovarölő szerek használatától eltérően – amikor az expozíció a permetezéskor és azt követően korlátozott ideig áll fenn – a genetikailag módosított Bt-növények használata a célszervezetek és a nem célszervezetek Bt-toxinokkal szembeni folyamatos expozíciójához vezet;
- S. mivel az a feltételezés, hogy a Bt-toxinok egyetlen célspecifikus hatásmechanizmust mutatnak, már nem tekinthető helyesnek, és nem zárható ki a nem célszervezetekre gyakorolt hatás ⁽¹⁷⁾, mivel a jelentések szerint egyre több nem célszervezet érint számos módon; mivel egy közelmúltban készült áttekintés 39 olyan lektorált publikációt említ, amelyek a Bt-toxinok számos „tartományon kívüli” fajra gyakorolt, jelentős káros hatásáról számolnak be ⁽¹⁸⁾; mivel számos nem célszervezet lehet kitéve a Bt-toxinoknak az EU-ban importált Bt-növények kiszóródása, illetve az azokból származó hulladék és trágya révén; mivel a kockázatértékelés nem értékelte a nem célszervezetekre gyakorolt hatásokat;
- T. mivel a kockázatértékelés nem mérlegelte a célkártevők Bt-toxinokkal szembeni rezisztenciájának kialakulását, amelynek lehetséges következménye a környezet szempontjából kevésbé biztonságos rovarölő szerek használata vagy a géntechnológiával módosított növényekre történő gyakoribb és magasabb dózisban történő kijuttatás a művelés szerinti országban; mivel az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége azt tervezi, hogy a következő három-öt évben fokozatosan megszünteti a Bt-kukorica számos hibridjét, valamint egyes Bt-gyapotfajtákat az ilyen növényekkel szembeni rovarrezisztencia növekedése miatt ⁽¹⁹⁾;
- U. mivel bár voltak arra vonatkozó állítások, hogy a Bt-növények használata a rovarölő szerek használatának csökkenéséhez vezet, egy, az Egyesült Államokban nemrégiben közzétett tanulmány ⁽²⁰⁾ megállapítja, hogy „a Bt-növények rovarölőszer-használati mintázatokra gyakorolt befolyását vizsgáló több elemzés a jelek szerint nem vette figyelembe a vetőmagkezelést, így túlbecsülhette a Bt-növényekhez kapcsolódó rovarölőszer-használat (különösen a »kezelt terület«) csökkenését”;
- V. mivel az Unió részes fele a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezménynek, amely egyértelművé teszi, hogy mind az exportáló, mind az importáló országok nemzetközi felelősséggel rendelkeznek a biológiai sokféleség tekintetében;

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- W. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügyvel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknek e jogszerű tényezők körébe kell tartozniuk;

⁽¹⁶⁾ Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins”, EFSA Supporting Publications, 2019. január, 16(1): 1551, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551>

⁽¹⁷⁾ Lásd például: Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment”, *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

⁽¹⁸⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bohn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design”, *RAGES* 2 020.4. o [https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report](https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report%20Insecticidal%20Bt%20plants.pdf) Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

⁽¹⁹⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

⁽²⁰⁾ Douglas, M.R., Tooker, J.F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”, *Environmental Science and Technology* 2015, 49, 8, 5088-5097. o. <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

2021. július 7., szerda

- X. mivel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó 2017-es jelentése megállapította, hogy a veszélyes peszticidek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre⁽²¹⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra⁽²²⁾; mivel a géntechnológiával módosított kukorica behozatalának engedélyezése növelné a keresletet a reprodukciót károsító, az Unióban már nem engedélyezett gyomirtó szerrel kezelt növény iránt, növelve ezáltal a harmadik országokban dolgozók expozícióját; mivel a munkavállalók fokozott kitettségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;

Nem demokratikus döntéshozatal

- Y. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazása során nem nyilvánított véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége;
- Z. mivel a Bizottság elismeri, hogy problematikus az a tény, hogy a GMO-k engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;
- AA. mivel az Európai Parlament a 8. parlamenti ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. parlamenti ciklusban az Európai Parlament már 18 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO esetében sem az engedélyezést; mivel a tagállamok többek között az elővigyázatosság elvének az engedélyezési eljárás során való figyelmen kívül hagyása, valamint a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;
- AB. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- AC. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésétől olyan esetben, amikor a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása⁽²³⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁴⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;

⁽²¹⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽²²⁾ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁽²³⁾ A 182/2011/EU rendelet (6. cikkének (3) bekezdése) szerint a Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többsége által biztosított támogatás.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2021. július 7., szerda

4. üdvözlí, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot⁽²⁵⁾; ugyanakkor mély csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság azóta is folytatja a géntechnológiával módosított szervezetek behozatalának engedélyezését, annak ellenére, hogy a Parlament ezt ellenzi és a tagállamok többsége ellene szavaz;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a lehető legsürgősebben tegyen előrelépést a fenntarthatósági kritériumok kidolgozása terén, a Parlament teljes körű bevonásával; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást e folyamat végrehajtásának módjáról és időkeretéről;
6. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelnie kell a gyomirtó szerek bomlástermékeinek jelenlétét és a kombinált hatások teljes körét, többek között magával a géntechnológiával módosított növényvel való kölcsönhatásaikat is;
7. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalt, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;
8. felhívja az EFSA-t, hogy vizsgálja meg a natív Bt-toxinok és a géntechnológiával módosított növények szintetikus transzgenjei által expresszált fehérjék közötti lényeges különbségeket, és bővítse ki kockázateértékelését annak érdekében, hogy teljes mértékben figyelembe vegye a Bt-toxinok, a géntechnológiával módosított növények és azok összetevői, a kiegészítő gyomirtó szerekkel való permetezés maradékanyagai, a környezet, valamint az egészségre és az élelmiszer-biztonságra gyakorolt hatások közötti kölcsönhatásokat és kombinációs hatásokat;
9. felhívja az EFSA-t, hogy a továbbiakban ne fogadja el az olyan izolált fehérjéken alapuló toxicitási vizsgálatokat, amelyek szerkezete és biológiai hatásai valószínűleg eltérnek a növény által termelt fehérjétől, továbbá követelje meg, hogy minden vizsgálatot a géntechnológiával módosított növényből származó szöveteken végezzenek el;
10. felhívja az EFSA-t, hogy kérjen adatokat a géntechnológiával módosított növényekből származó élelmiszerek és takarmányok fogyasztásának a bél-mikrobiómára gyakorolt hatásáról;
11. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet⁽²⁶⁾;
12. felhívja a figyelmet arra, hogy a 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal⁽²⁷⁾ kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatott tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben a tagállamok minősített többsége nem támogatja azt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el egy általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁵⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 102. pont.

⁽²⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0336

A géntechnológiával módosított Bt 11 kukorica (SYN-BTØ11-1)

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított Bt 11 (SYN-BTØ11-1) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D073424/01 – 2021/2761(RSP))

(2022/C 99/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított Bt 11 (SYN-BTØ11-1) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D073424/01,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 11. cikke (3) bekezdésére és 23. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2020. november 25-én elfogadott és 2021. január 13-án közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének szakvéleménye a géntechnológiával módosított Bt11 kukorica 1829/2003/EK rendelet szerinti engedélyének megújítása céljából végzett értékelésről (EFSA-GMO RX-016. sz. kérelem), *EFSA Journal*, 2021., 19(1):6347, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2021.6347>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a 9. parlamenti ciklusban a Parlament a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),

2021. július 7., szerda

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

-
- az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat, négyet vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),
 - az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081).

2021. július 7., szerda

- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel 2018. szeptember 24-én a Syngenta Crop Protection NV/SA az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkének megfelelően kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a géntechnológiával módosított Bt11 kukoricát (a továbbiakban: géntechnológiával módosított kukorica) tartalmazó vagy abból álló azon termékek forgalomba hozatalára vonatkozó engedély megújítása iránt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel az EFSA a géntechnológiával módosított kukoricára vonatkozó engedély megújításával kapcsolatban 2020. november 25-én kedvező véleményt adott ki, amelyet 2021. január 13-án közzétettek; mivel az EFSA a géntechnológiával módosított kukoricára vonatkozó első engedély kapcsán 2009. január 28-án kedvező véleményt ⁽⁶⁾ adott ki, amelyet 2009. február 17-én közzétettek;
- C. mivel a géntechnológiával módosított kukorica ellenálló képességet biztosít a glufozinátot tartalmazó gyomirtó szerekkel szemben, és emellett Cry1Ab „Bt-toxin” rovarölő fehérjét termel, amely mérgező bizonyos pikkelyesszárnyú rovarok számára; ⁽⁷⁾

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktéllhatások értékelésének hiánya

- D. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt ⁽⁸⁾; mivel következtésképpen számítani kell arra, hogy a géntechnológiával módosított kukorica nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátnak, és hogy ezért a termésben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;
- E. mivel a glufozinát 1B. kategóriájú, reprodukciós toxicitású anyagnak minősül, és így az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁹⁾ előírt „kizárási kritériumok” vonatkoznak rá; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó jóváhagyás 2018. július 31-én lejárt ⁽¹⁰⁾;
- F. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékanyagok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének (a továbbiakban: az EFSA GMO-testülete) hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (a továbbiakban: metabolitok) összetételét és így módon toxicitását maga a genetikai módosítás idézheti elő;
- G. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási mintákhoz és kitétségekhez, egyes metabolitok előfordulásához és kombinált hatások megjelenéséhez vezetnek, amelyekre kiemelt figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;

⁽⁶⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének véleménye a Syngenta által benyújtott EFSA-GMO-RX-Bt11 hivatkozási számú, a rovarokkal szemben ellenálló, géntechnológiával módosított Bt11 kukoricából előállított, már létező termékekre vonatkozó engedély 1829/2003/EK rendelet alapján történő megújítása iránti kérelemről, *EFSA Journal*, 2009., 7(2):977, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/977>

⁽⁷⁾ Az EFSA 2009. évi véleménye, 2. o.

⁽⁸⁾ Lásd például: Bonny, S.: Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (A géntechnológiával módosított, gyomirtó szerekkel ellenálló növények, gyomok és a gyomirtó szerek: áttekintés és hatások), *Environmental Management*, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, valamint Benbrook, C.M.: Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years (A genetikailag módosított növények hatása a peszticidek használatára az USA-ban – az első tizenhat év), *Environmental Sciences Europe*, 2012. szeptember 28., 24(1) kötet, <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

2021. július 7., szerda

A Bt-toxinokkal kapcsolatos lezártan kérdések

- H. mivel a géntechnológiával módosított növények engedélyezésének toxikológiai vizsgálata izolált Bt-toxinokkal történik; mivel csekély jelentőség tulajdonítható az izolált fehérjékkel végzett toxikológiai vizsgálatoknak, tekintettel arra, hogy a géntechnológiával módosított növényekben, például a kukoricában, a gyapokban és a szójababban előforduló Bt-toxinok természetüknél fogva mérgezőbbek, mint az izolált Bt-toxinok; mivel ennek az az oka, hogy a növényi szövetben jelen lévő proteázgátlók (PI) növelhetik a Bt-toxinok toxicitását a lebomlásuk késleltetésével; mivel ezt a jelenséget számos tudományos vizsgálat igazolta, többek között a Monsanto 30 évvel ezelőtt végzett tanulmánya, amely kimutatta, hogy még a rendkívül alacsony PI-szintek is hússzorosára növelték a Bt-toxinok toxicitását ⁽¹¹⁾;
- I. mivel ezeket a hatásokat az EFSA kockázatértékelései keretében nem veszik figyelembe, jóllehet azok minden, az Unióban behozatalra vagy termesztésre engedélyezett Bt-növény esetében relevánsak; mivel nem zárható ki, hogy a proteázgátlók és a Bt-toxinok közötti kölcsönhatásból eredő fokozott toxicitás kockázatokat hordoz a Bt-toxinokat tartalmazó élelmiszereket fogyasztó emberekre és ilyen takarmányokat fogyasztó állatokra nézve;
- J. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-toxinoknak való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-toxinok adjuváns tulajdonságokkal ⁽¹²⁾ rendelkezhetnek, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- K. mivel a gyomirtó szerek maradékanyagainak és metabolitjainak a Bt-toxinokkal fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-testületének hatáskörébe tartozónak, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként; mivel ez problematikus, hiszen ismert, hogy a glufoszináttal való permetezésből származó maradékanyagok megzavarják a mikrobiómát, ami például a Bt-toxinokkal kombinálva erősítheti az immunreakciókat ⁽¹³⁾;

Bt-növények: a nem célszervezetekre gyakorolt hatások és fokozott rezisztencia

- L. mivel a rovarölő szerek használatától eltérően – amikor az expozíció a permetezéskor és azt követően korlátozott ideig áll fenn – a géntechnológiával módosított Bt-növények használata a célszervezetek és a nem célszervezetek Bt-toxinokkal szembeni folyamatos expozíciójához vezet;
- M. mivel az a feltételezés, hogy a Bt-toxinok egyetlen célspecifikus hatásmechanizmust mutatnak, már nem tekinthető helyesnek, és nem zárható ki a nem célszervezetekre gyakorolt hatás ⁽¹⁴⁾, mivel a jelentések szerint a hatások több módon is egyre több nem célszervezetet érintenek; mivel egy közelmúltban készült áttekintés 39 olyan lektorált publikációt említ, amelyek a Bt-toxinok számos „tartományon kívüli” fajra gyakorolt, jelentős káros hatásáról számolnak be ⁽¹⁵⁾; mivel az Unióban számos nem célszervezet lehet kitéve a Bt-toxinoknak az importált Bt-növények kiszóródása, illetve az azokból származó hulladék és trágya révén; mivel a kockázatértékelés nem értékelte a nem célszervezetekre gyakorolt hatásokat;
- N. mivel a kockázatértékelés nem mérlegelte a célkártévkö Bt-toxinokkal szembeni rezisztenciájának kialakulását, amelynek lehetséges következménye a környezet szempontjából kevésbé biztonságos peszticidek használata vagy a géntechnológiával módosított növényekre történő gyakoribb és magasabb dózisban történő kijuttatás a művelés szerinti országban; mivel az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége azt tervezi, hogy a következő három-öt évben fokozatosan kivezeti a Bt-kukorica számos hibridjének, valamint egyes Bt-gyapfajták alkalmazását az ilyen növényekkel szembeni rovarrezisztencia növekedése miatt ⁽¹⁶⁾;

⁽¹¹⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L.: Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors (A szerin proteázgátlók szerepe a *Bacillus thuringiensis* felerősített rovarirtó aktivitásában), *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38., 1145–1152. o., <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹²⁾ Az áttekintést lásd itt: Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L.: An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals (Körkép az emlősökben jelen lévő *Bacillus thuringiensis* Cry-toxinok biztonságosságáról és biológiai hatásairól), *Journal of Applied Toxicology*, 2016. május, 36(5), 630–648. o., <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

⁽¹³⁾ Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C.: Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins (Szakirodalmi áttekintés a fehérjék adjuvanticitási/immunogenitási vizsgálataihoz), *EFSA Supporting Publications*, 2019. január, 16(1): 1551, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551>

⁽¹⁴⁾ Lásd például: Hilbeck, A., Otto, M.: Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment (A *Bacillus thuringiensis* Cry-toxinok sajátosságai és kombinált hatásai a GMO-k környezeti kockázatértékelésével összefüggésében), *Frontiers in Environmental Science*, 2015., 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

⁽¹⁵⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Böhn, T.: Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design (Rovarirtó hatású Bt-növények: az EFSA géntechnológiával módosított Bt-növényekkel kapcsolatos kockázatértékelési megközelítése kialakításánál fogva nem célravezető), *RAGES*, 2020., 4. o., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

⁽¹⁶⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

2021. július 7., szerda

- O. mivel bár voltak arra vonatkozó állítások, hogy a Bt-növények használata a rovarölő szerek használatának csökkenéséhez vezet, egy, az Egyesült Államokban nemrégiben közzétett tanulmány⁽¹⁷⁾ megállapítja, hogy „a Bt-növények peszticidhasználati mintázatokra gyakorolt befolyását vizsgáló több elemzés a jelek szerint nem vette figyelembe a vetőmagkezelést, így túlbecsülhette a Bt-növényekhez kapcsolódó rovarölőszer-használat (különösen a »kezelt terület«) csökkenését»;
- P. mivel az Unió részes fele a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezménynek, amely egyértelművé teszi, hogy a biológiai sokféleség tekintetében az exportáló és az importáló országokra egyaránt vonatkoznak nemzetközi kötelezettségek;

A tagállami illetékes hatóságok észrevételei

- Q. mivel a tagállamok illetékes hatóságai a három hónapos konzultációs időszak alatt számos észrevételt nyújtottak be az EFSA-hoz⁽¹⁸⁾; mivel ezek az észrevételek kritikákat fogalmaztak meg a kérelmező szakirodalmi kutatása kapcsán, valamint arra vonatkozóan, hogy az engedélyezési időszak tekintetében a géntechnológiával módosított kukoricára vonatkozó ellenőrzési jelentésekben komoly hiányosságok tapasztalhatók, és hogy a növényi anyagokban jelen lévő glufoszinát-maradékanyagok szintjeivel, többek között a releváns metabolitokkal kapcsolatos, helyszíni vizsgálatokból származó adatok alátámasztanak az élelmiszer-, takarmány- és környezetbiztonsági értékelést; mivel az egyik illetékes hatóság egyfelől kérte, hogy értékeljék a géntechnológiával módosított növényeknek a termesztő és exportáló országok biológiai sokféleségére gyakorolt hatását, többek között azt, hogy az adott növény behozatala miként befolyásolja az unióbeli növényválasztékot, másfelől pedig felvetette azt az etikai kérdést is, hogy engedélyezhető-e olyan áruknak az Unióba történő behozatala, amelyek esetében a növények kezelői kitétek a reprodukciós toxicitását, az Unióban már nem engedélyezett glufoszinátoknak;

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- R. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügyvel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknek e jogszerű tényezők körébe kell tartozniuk;
- S. mivel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó 2017-es jelentése megállapította, hogy a veszélyes peszticidek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre⁽¹⁹⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra⁽²⁰⁾; mivel a géntechnológiával módosított kukorica behozatalának engedélyezése növelné a keresletet a reprodukciós toxicitását, az Unióban már nem engedélyezett gyomirtó szerrel kezelt növény iránt, növelve ezáltal a harmadik országokban dolgozók expozícióját; mivel a munkavállalók fokozott kitettségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;

Nem demokratikus döntéshozatal

- T. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. május 17-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége;
- U. mivel a Bizottság elismeri, hogy problematikus az a tény, hogy a GMO-k engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;

⁽¹⁷⁾ Douglas, M.R., Tooker, J.F.: Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops (A vetőmagkezelés széles körű használata a neonicotinoid rovarölő szerek és a megelőző növényvédelem alkalmazásának gyors ütemű terjedéséhez vezetett a szántóföldi növények egyesült államokbeli termesztésében), *Environmental Science and Technology*, 2015., 49., 8., 5088–5097. o., <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽¹⁸⁾ A géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatos, az országok által benyújtott észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el:
<http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

⁽¹⁹⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽²⁰⁾ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

2021. július 7., szerda

- V. mivel az Európai Parlament a 8. parlamenti ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. parlamenti ciklusban az Európai Parlament már 18 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO esetben sem az engedélyezést; mivel a tagállamok többek között az elővigyázatosság elvének az engedélyezési eljárás során való figyelmen kívül hagyása, valamint a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;
- W. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- X. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésétől olyan esetben, amikor a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽²¹⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²²⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
4. üdvözlí, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot ⁽²³⁾; ugyanakkor mély csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság azóta is folytatja a géntechnológiával módosított szervezetek Unióba történő behozatalának engedélyezését, annak ellenére, hogy a Parlament ezt továbbra is ellenzi és a tagállamok többsége ellene szavaz;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a lehető legsürgősebben tegyen előrelépést a fenntarthatósági kritériumok kidolgozása terén, a Parlament teljes körű bevonásával; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást e folyamat végrehajtásának módjáról és időkeretéről;
6. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelnie kell a gyomirtó szerek bomlástermékeinek jelenlétét és a kombinált hatások teljes körét, többek között magával a géntechnológiával módosított növényvel való kölcsönhatásaikat is;
7. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználást szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;
8. felhívja az EFSA-t, hogy vizsgálja meg a natív Bt-toxinok és a géntechnológiával módosított növények szintetikus transzgenjei által expresszált Bt-toxinok közötti lényeges különbségeket, és bővítse ki kockázatértékelését annak érdekében, hogy teljes mértékben figyelembe vegye a Bt-toxinok, a géntechnológiával módosított növények és azok összetevői, a kiegészítő gyomirtó szerekkel való permetezés maradékanyagai, a környezet, valamint az egészségre és az élelmiszer-biztonságra gyakorolt hatások közötti kölcsönhatásokat és kombinációs hatásokat;

⁽²¹⁾ A 182/2011/EU rendelet (6. cikkének (3) bekezdése) szerint a Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többsége által biztosított támogatás.

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽²³⁾ <https://tillmetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

2021. július 7., szerda

9. felhívja az EFSA-t, hogy a továbbiakban ne fogadja el az olyan izolált fehérjéken alapuló toxicitási vizsgálatokat, amelyek szerkezete és biológiai hatásai valószínűleg eltérnek a növény által termelt fehérjékétől, továbbá követelje meg, hogy minden vizsgálatot a géntechnológiával módosított növényből származó szöveteken végezzenek el;
10. felhívja az EFSA-t, hogy kérjen adatokat a géntechnológiával módosított növényekből származó élelmiszerek és takarmányok fogyasztásának a bél-mikrobiómára gyakorolt hatásáról;
11. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet ⁽²⁴⁾;
12. felhívja a figyelmet arra, hogy a 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások ⁽²⁵⁾, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatott tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben a tagállamok minősített többsége nem támogatja azt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005, 102. pont.

⁽²⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0337

Az EU pénzügyi érdekeinek védelme – Csalás elleni küzdelem – 2019. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – Csalás elleni küzdelem – 2019. évi éves jelentés (2020/2246(INI))**

(2022/C 99/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 310. cikkének (6) bekezdésére és 325. cikkének (5) bekezdésére,
- tekintettel a Bizottság és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) korábbi éves jelentéseiről szóló állásfoglalásaira,
- tekintettel a Bizottság 2020. szeptember 3-i, „31. éves jelentés az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – Csalás elleni küzdelem – 2019” című jelentésére (COM(2020)0363) és az azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumokra (SWD(2020)0156, SWD(2020)0157, SWD(2020)0158, SWD(2020)0159 és SWD(2020)0160),
- tekintettel az OLAF 2019. évi jelentésére és az OLAF Felügyelő Bizottságának tevékenységi jelentésére,
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek a 2019-es pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére, az intézmények válaszaival együtt ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (OLAF-rendelet),
- tekintettel a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az Európai Csalás Elleni Hivatal vizsgálatainak hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. december 23-i (EU, Euratom) európai parlamenti és tanácsi (EU, Euratom) 2020/2223 rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a Törvényszék (első tanács) T-617/17. sz., Vialto Consulting Kft. kontra Európai Bizottság ügyben 2019. június 26-án hozott ítéletére ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Törvényszék (hatodik tanács) T-399/17. sz., Dalli kontra Bizottság ügyben 2019. június 6-án hozott ítéletére ⁽⁵⁾ és a Bíróság (első tanács) C-615/19 P sz., Dalli kontra Bizottság ügyben 2021. február 25-én hozott ítéletére,
- tekintettel a Törvényszék T-290/18. sz., Agmin Italy SpA kontra Európai Bizottság ügyben 2020. május 13-án hozott ítéletére ⁽⁶⁾,
- tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek „Az uniós kiadásokat érintő csalás elleni küzdelem: intézkedésre van szükség” című, 2019. január 10-i 01/2019. sz. különjelentésére,

⁽¹⁾ HL C 377., 2020.11.9., 13. o.⁽²⁾ HL L 248., 2013.9.18., 1. o.⁽³⁾ HL L 437., 2020.12.28., 49. o.⁽⁴⁾ HL C 295., 2019.9.2., 24. o.⁽⁵⁾ HL C 255., 2019.7.29., 31. o.⁽⁶⁾ HL C 215., 2020.6.29., 29. o.⁽⁷⁾ HL L 305., 2019.11.26., 17. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az Európai Számvevőszéknek „A csalások kezelése az uniós kohéziós kiadások terén: az irányító hatóságoknak hatékonyabbá kell tenniük a csalások felderítését, a válaszlépéseket és a koordinációt” című, 2019. május 16-i 06/2019. sz. különjelentésére,
 - tekintettel az Európai Számvevőszéknek „A 2017. évi számvevőszéki ellenőrzésről röviden – A 2017. évi éves jelentések bemutatása” című, 2018. október 9-i áttekintésére;
 - tekintettel a Bizottság által megrendelt, „A héabevétel-kiesés vizsgálata a 28 uniós tagállamban és az erről szóló jelentések: 2020-as zárójelentés” című, 2020. szeptember 10-i szakértői jelentésre,
 - tekintettel az Európai Parlament és a Tanács az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 irányelvére ⁽⁸⁾ (PIF-irányelv),
 - tekintettel az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
 - tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1798 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel „az Egyesült Nemzetek korrupció elleni egyezménye szerinti végrehajtás-felülvizsgálati mechanizmus keretében az Európai Unió tekintetében végzett felülvizsgálatról” szóló, 2020. december 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0793),
 - tekintettel „A visszaélést bejelentő személyek szerepéről az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében” című, 2017. február 14-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹³⁾,
 - tekintettel „A Bizottság csalás elleni stratégiája: fokozott fellépés az uniós költségvetés védelme érdekében” című, 2019. április 29-i bizottsági közleményre (COM(2019)0196),
 - tekintettel a Herkules III program folyamatos végrehajtására,
 - tekintettel a csalás elleni uniós program létrehozásáról és az 250/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/785 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁴⁾,
 - tekintettel a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló 2021–2025 közötti uniós stratégiáról szóló, 2021. április 14-i bizottsági közleményre (COM(2021)0170),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0209/2021),
- A. mivel a tagállamok és a Bizottság *de jure* megosztott felelősséggel rendelkeznek, és szorosan együtt kell működniük az Unió pénzügyi érdekeinek védelme, valamint a csalás és a korrupció elleni küzdelem érdekében; mivel *de facto* az uniós kiadások mintegy 74 %-át a tagállami hatóságok kezelték, és az EU 2019. évi költségvetése tekintetében beszédtek az Unió tradicionális saját forrásait (TOR);
- B. mivel miközben a Bizottságnak teljesítenie kell a megosztott irányítás szerinti felügyeleti, kontroll- és ellenőrzési feladatait, a Bizottság csupán az összes kiadás körülbelül 10 %-ának nyomon követésére képes;

⁽⁸⁾ HL L 198., 2017.7.28., 29. o.

⁽⁹⁾ HL L 283., 2017.10.31., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 274., 2019.10.28., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL C 252., 2018.7.18., 56. o.

⁽¹²⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

⁽¹³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 172., 2021.5.17., 110. o.

2021. július 7., szerda

- C. mivel az EUMSZ 310. cikkének (6) bekezdése kimondja, hogy „Az Unió és a tagállamok a 325. cikk rendelkezéseivel összhangban küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen”; mivel az EUMSZ 325. cikkének (2) bekezdése értelmében a „tagállamok az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás leküzdésére megteszik ugyanazokat az intézkedéseket, mint amelyeket a saját pénzügyi érdekeiket sértő csalás leküzdésére tesznek”; mivel az EUMSZ 325. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „a tagállamok összehangolják az Unió pénzügyi érdekeinek csalással szembeni védelmét célzó tevékenységüket”, és hogy „a Bizottsággal együtt megszervezik a megfelelő hatáskörrel rendelkező hatóságai közötti szoros és rendszeres együttműködést”; mivel az EUMSZ 325. cikkének (4) bekezdése értelmében az Európai Számvevőszékkel konzultálni kell minden olyan intézkedésről, amelyet a jogalkotónak az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás megelőzése és az ellene való küzdelem terén el kell fogadnia;
- D. mivel az EUMSZ 83. cikke szerint a korrupció több államra kiterjedő vonatkozású, különösen súlyos bűncselekmény;
- E. mivel a tagállamok jogi és közigazgatási rendszereinek sokféleségét megfelelően kezelni kell annak érdekében, hogy egységesebb közigazgatási és jelentéstételi rendszereket lehessen létrehozni az EU-ban, és a szabálytalanságokat hatékonyan meg lehessen előzni és kézzelfoghatóbb és kielégítőbb eredményekkel lehessen küzdeni a csalás és a korrupció ellen;
- F. mivel a héa a nemzeti költségvetések fontos bevételi forrása, és a héa-alapú saját források a 2019. évi teljes uniós költségvetési bevételek 11,97 %-át tették ki;
- G. mivel egyes tagállamokban a szisztematikus, intézményesített és magas szintű korrupciós esetek, továbbá az arra irányuló egyértelmű kísérletek, hogy gyengítsék a fékeket és ellensúlyokat, valamint a pénzügyek nyomon követéséért és ellenőrzéséért felelős intézmények függetlenségét, súlyosan sértik az Unió pénzügyi érdekeit, ugyanakkor veszélyeztetik a demokráciát, az alapvető jogokat és a jogállamiságot is; emlékeztet továbbá arra, hogy a korrupció káros hatással van a polgárok intézményekbe vetett bizalmára;
- H. mivel az Európai Számvevőszék szerint a Bizottság nem látja át kellőképpen a csalások nagyságrendjét, természetét és okait, és nem minden potenciális csalást jelentettek a szabálytalanságkezelő rendszerben (IMS);
- I. mivel a korrupció valamennyi tagállamot sújtja valamilyen mértékben, és nemcsak az EU gazdaságát terheli, hanem Európa-szerte aláássa a demokráciát és a jogállamiságot;

Általános megjegyzések

1. üdvözlí az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről és a csalás elleni küzdelemről szóló 31. éves bizottsági jelentést (PIF-jelentés), amely hangsúlyozza a csalás és a szabálytalanságok elleni uniós szintű küzdelem intézményi keretének megszilárdítása tekintetében 2019-ben elért eredményeket, különösen, hogy 18 tagállam 2019 végére átültette nemzeti jogába a PIF-irányelvben foglalt intézkedéseket, és 2020 júniusáig további négy tagállam ültette át azokat; felszólítja valamennyi tagállamot, amely ezt még nem tette meg, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést és biztosítsák az irányelv teljes és megfelelő átültetését a lehető legrövidebb időn belül; felszólítja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az összes tagállamban az átültetés folyamatát, és amennyiben a tagállamok nem hajtják végre az irányelv átültetését, éljen a kötelezettségszegési eljárás megindítására vonatkozó előjogaival;
2. sajnálja, hogy a Bizottságnak 2020. december 3-án indokolással ellátott véleményt kellett küldenie Írországnak és Romániának a PIF-irányelv nemzeti jogba való átültetésének elmulasztása miatt; megjegyzi, hogy Románia 2020. december 15-én ültette át nemzeti jogába a PIF-irányelvet;
3. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás egyik előfeltétele, beleértve az uniós alapok hatékony és eredményes elosztását és kezelését, valamint a korrupció és a pénzeszközök helytelen kezelése elleni küzdelmet; e tekintetben melegen üdvözlí az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszeréről szóló, (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet elfogadását;

2021. július 7., szerda

4. üdvözlí, hogy a Bizottság azonnal megkezdte az egyértelmű módszertanra és a lehetséges esetek elemzésére irányuló munkáját; elismeri, hogy a Bizottság több alkalommal egyértelműen kijelentette, hogy teljesíti „a Szerződések őreként” betöltött szerepét, és indokolatlan késedelem nélkül alkalmazni fogja az (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletet annak hatálybalépésétől kezdve, hogy 2021 első felében a szükséges előkészítő munka során egyetlen eset se vesszen el; emlékeztet arra, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 2021. január 1-jétől valamennyi kötelezettségvállalásra és kifizetésre alkalmazandó, ugyanakkor biztosítékokat nyújt a végső kedvezményezettek és a kedvezményezettek számára;

Felderített csalárd és nem csalárd szabálytalanságok

5. megállapítja, hogy 2019-ben összesen 11 726 csalárd és nem csalárd szabálytalanságot jelentettek be (a 2018-ban bejelentett eseteknél 2 %-kal kevesebbet), amelyek értéke körülbelül 1,6 milliárd EUR-t tett ki, ami 34 %-os csökkenést jelent 2018-hoz képest; e tekintetben megjegyzi, hogy az egyes évek tekintetében az ügyek számára és a kapcsolódó értékre vonatkozó adatokat folyamatosan értékeli és frissíti, és azokat hosszú távú perspektívában kell figyelembe venni;

6. megjegyzi, hogy a csalárdként bejelentett felderített szabálytalanságok száma jelzi a felderítés szintjét és azt, hogy a tagállamok és az uniós szervek milyen mértékben képesek feltárni a potenciális csalásokat, de ez a szám nem mutatja közvetlenül az uniós költségvetést vagy egy adott tagállamot érintő csalások szintjét; megjegyzi, hogy nem egyértelmű, hogy évente hány csalárd szabálytalanságot jelentenek be, ami nagyon megnehezíti a csalás elleni intézkedések hatékonyságának értékelését; emlékeztet arra, hogy 2019-ben az Európai Számvevőszék két különjelentése kiemelte a Bizottság hiányosságait a csalások nagyságrendjére, jellegére és okaira vonatkozó ismeretei tekintetében, valamint azonosította a Bizottság csaláskockázat-kezeléssel kapcsolatos stratégiai megközelítésének gyengeségeit, és felszólította a Bizottságot, hogy hozzon proaktívabb intézkedéseket e problémák kezelése érdekében; felhívja ezért a Bizottságot, hogy dolgozzon ki az EU-ban elkövetett csalások mértékére vonatkozó becslések megbízhatóságának és pontosságának javítására szolgáló módszertant; megállapítja, hogy a szabálytalanság felderítése és bejelentése azt jelenti, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében korrekciós intézkedéseket hoztak, és adott esetben büntetőeljárást indítottak;

7. megjegyzi, hogy a 2019-ben bejelentett csalárd szabálytalanságok száma (939 eset – az összes szabálytalanság 8 %-a) és az azokhoz kapcsolódó pénzösszegek (körülbelül 461,4 millió EUR – a szabálytalanságok által érintett összes pénzösszeg 28 %-a) 2018-hoz képest jelentősen csökkentek; megállapítja, hogy 2019-ben a bejelentett csalárd szabálytalanságok száma 40 %-kal kevesebb volt, mint 2015-ben, és 25 %-kal alacsonyabb volt mint a 2015–2019 közötti öt éves időszak átlaga; megjegyzi, hogy 2019-ben 514, kiadással kapcsolatos, csalárdként bejelentett szabálytalanság a 2019. évi kifizetések 0,3 %-át tette ki, míg 425, bevétellel kapcsolatos, csalárdként bejelentett szabálytalanság a 2019-ben beszédett tradicionális saját források bruttó összegének 0,3 %-a volt;

8. figyelembe veszi, hogy a 2019-ben regisztrált nem csalárd szabálytalanságok száma (10 787 eset) 2018-hoz képest nem változott, míg az érintett pénzösszegek 8 %-kal, kb. 1,2 milliárd EUR-ra csökkentek; megjegyzi, hogy 2019-ben 6 550, kiadással kapcsolatos, nem csalárdként bejelentett szabálytalanság a 2019. évi kifizetések 0,5 %-át tette ki, míg 4 237, bevétellel kapcsolatos, nem csalárdként bejelentett szabálytalanság a 2019-ben beszédett tradicionális saját források bruttó összegének 1,5 %-a volt;

9. hangsúlyozza, hogy a felderített csalárd vagy nem csalárd szabálytalanságok számának változása pillanatfelvételt jelent, amelyet más releváns tényezők összefüggésében kell vizsgálni; hangsúlyozza, hogy a csalárd és nem csalárd szabálytalanságok teljes számának bejelentett csökkenése vagy a csalárd tevékenység általános csökkenésének kedvező alakulására, vagy kedvezőtlen helyzet esetén a csalárd tevékenység felderítési szintjének csökkenésére utalhat;

10. kiemeli, hogy különösen a csalárd szabálytalanságok esetében a felderítések néhány tagállamban összpontosultak, ami arra utal, hogy az uniós költségvetés védelme érdekében eltérő megközelítéseket alkalmaznak a büntetőjog alkalmazása tekintetében; sajnálatának ad hangot és rámutat arra, hogy sok tagállamban a maffiajellegű szervezett bűnözés ellen nem léteznek külön törvények, miközben annak szerepvállalása az EU pénzügyi érdekeit érintő, határokon átnyúló tevékenységekben és ágazatokban folyamatosan növekszik; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon ezekkel a tagállami különbségekkel, és vegyen fontolóra új harmonizációs intézkedéseket;

2021. július 7., szerda

11. emlékeztet arra, hogy az adatok és a jelentéstételi technológiák érvényességének és összehasonlíthatóságának hiányosságai a tagállamok eltérő mértékű digitalizációja mellett továbbra is súlyosan akadályozzák a Bizottság számára a szabálytalanságkezelő rendszerben és az OWNRES-rendszerben rendelkezésre álló információk minőségét és megbízhatóságát; sajnálja, hogy az uniós forrásokkal való visszaélés, csalás és hűtlen kezelés felderítése többnyire mintavételre alapuló ellenőrzéseik során a Bizottság és az Európai Számvevőszék által tett véletlen felfedezésekre vagy az OLAF vizsgálatai során napfényre került ügyekre korlátozódik; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon ismételt megállapításai miatt, amelyek szerint egyes nemzeti hatóságok munkájában túl sok a hiba, és ezért munkájuk megbízhatatlan; hangsúlyozza, hogy ezek a hiányosságok hatással vannak a tagállamok által a Bizottságnak bejelentett, a felderített csalárd és nem csalárd szabálytalanságok számára vonatkozó adatok minőségére; megjegyzi, hogy 2019-ben három tagállam nem jelentett csalárd szabálytalanságot⁽¹⁵⁾; különösen aggódik amiatt, hogy egyes nemzeti hatóságok nem rendelkeznek megfelelő személyzettel és képzéssel, valamint hogy hiányoznak a belső ellenőrzések;

12. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság miatt megemelkedtek az uniós költségvetés végrehajtásának kockázatai; aggodalommal állapítja meg, hogy a csalárd szabálytalanságok több mint felét két tagállam jelentette be, és hogy egyes tagállamok rendszerint egyetlen csalási esetet sem jelentenek; felhívja a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet ezekre az esetekre azáltal, hogy nyomon követi és fellép az uniós költségvetés teljes körű védelmének biztosítása érdekében, továbbá hogy végezzen véletlenszerű helyszíni ellenőrzéseket, különösen rendkívüli válsághelyzetek esetén; osztja a Bizottság azon nézetét, hogy a csalás és a szabálytalanságok elleni küzdelem rendkívül fontos válság idején⁽¹⁶⁾;

13. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy szorosabban működjenek együtt az információcsere, az adatgyűjtés javítása és az ellenőrzések hatékonyságának fokozása terén; e tekintetben felhívja a tagállamokat, hogy egységes, géppel olvasható formátumban tegyék közzé a végső kedvezményezettekre vonatkozó adatokat, és biztosítsák a Bizottság nyomkövetési eszközeivel való interoperabilitást; határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy alaposan elemezze a továbbra is fennálló rendszerszintű hiányosságokat okozó mögöttes okokat és lehetséges strukturális problémákat egyes nemzeti hatóságok munkájának megbízhatósága tekintetében, és fordítson kiemelt figyelmet az országok rendszerei közötti esetleges különbségekre; felhívja a Bizottságot, hogy intézzon egyértelmű országspecifikus ajánlásokat a nemzeti hatóságokhoz; kéri a Bizottságot, hogy alakítson ki strukturált párbeszédet a nemzeti hatóságokkal, a Számvevőszéket pedig arra kéri, hogy folyamatosan dolgozzon a kapacitásbővítésen és a bevált gyakorlatok cseréjén a nemzeti hatóságok által végzett munka megbízhatóságának javítása érdekében, és továbbra is tájékoztassa a Parlamentet az elért eredményekről; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson további támogatást az Eurofisc hálózat keretében folytatott együttműködés javításához;

14. ezzel összefüggésben ismét felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egységes rendszert a tagállamokból származó, szabálytalanságokra és csalásokra vonatkozó összehasonlítható adatok gyűjtésére annak érdekében, hogy szabványosítsa a jelentéstételi eljárást és garantálja a szolgáltatott adatok minőségét és összehasonlíthatóságát;

Bevételek – saját forrásokat érintő csalások

15. megjegyzi, hogy 2019-ben 425 szabálytalanságot jelentettek bevételekhez kapcsolódó csalásként, ami 21 %-kal alacsonyabb, mint a 2015–2019 közötti időszakra vonatkozó évi 541 szabálytalanság öt éves átlaga; megjegyzi továbbá, hogy a tradicionális saját források érintett becsült és megállapított összege (80 millió EUR) 2019-ben 19 %-kal alacsonyabb a 98 millió eurós öt éves átlagnál; megjegyzi, hogy a csalás elleni szervezeti egységek által végzett ellenőrzés volt a legsikeresebb módszer a csalárd esetek felderítésére;

16. megjegyzi, hogy 2019-ben 4 237 szabálytalanságot tártak fel és jelentettek be nem csalárdként, az öt éves átlagnál 6 %-kal kevesebbet, és hogy a tradicionális saját források érintett becsült és megállapított összege 2019-ben 397 millió EUR volt, ami 3 %-kal alacsonyabb az öt éves átlagnál; megállapítja továbbá, hogy a nem csalárd szabálytalanságokat elsősorban az áruátengedést követő ellenőrzések során derítették fel;

17. hangsúlyozza a héa megfizetésének elmulasztásával járó csalások jelenlegi helyzetének súlyosságát, különös tekintettel az úgynevezett körhintacsulásra; felszólítja az összes tagállamot, hogy vegyen részt az Eurofisc hálózatban, annak minden tevékenységi területén, a csalás elleni küzdelem szempontjából hasznos információk cseréjének megkönnyítése érdekében;

⁽¹⁵⁾ Ciprus, Luxemburg és Málta.

⁽¹⁶⁾ PIF-jelentés: 10.2. fejezet, 31. o.

2021. július 7., szerda

18. a héabevétel-kiesésről szóló 2020. évi jelentés alapján megjegyzi, hogy 2018-ban az uniós héabevétel-kiesés 140 milliárd EUR-ra csökkent, és 2019-ben 130 milliárd EUR alá csökkenhet; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a héabevétel-kiesés 2020-ban elérheti az 164 milliárd EUR-t, és kéri a Bizottságot, hogy adjon részletes magyarázatot arra vonatkozóan, hogy ez a növekedés egyáltalán kapcsolódik-e a Covid19-világjárványhoz;

19. mély aggodalmát fejezi ki a héacsalásnak az uniós költségvetésre és a nemzeti költségvetésekre gyakorolt kiterjedt hatása miatt; nagyon fontosnak tartja, hogy fokozzák a héacsalás legkiterjedtebb formája, az „eltűnő kereskedő” révén elkövetett, Közösségen belüli csalás (MTIC-csalás) elleni küzdelmet, amely csalás becsült éves költsége 40–60 milliárd EUR; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az MTIC-csalás kezelésére szolgáló különböző lehetséges megoldások erősségeit és gyengeségeit, nevezetesen a kutatók által kifejlesztett valós idejű digitális tranzakcióalapú jelentéstételi rendszer bevezetését (TX++) vagy a végleges héarendszer és a digitális, valós idejű tranzakcióalapú jelentéstétel kombinációját;

20. megállapítja, hogy 2019-ben a tagállamok 16, bevétellel kapcsolatos csalásellenes intézkedést jelentettek be: nyolc intézkedést a vámcsalás, ötöt az adócsalás, hármat pedig a kettő kombinációjának területén; megállapítja, hogy a Bizottság értékelési folyamatot indított 2019-ben annak meghatározására, hogy mennyire bizonyult hasznosnak az 515/97/EK tanácsi rendelet⁽¹⁷⁾ a vámcsalások megelőzésében;

21. megjegyzi, hogy a Bizottság 2017 és 2019 között valamennyi tagállamban helyszíni ellenőrzéseket végzett a vámtételekre vonatkozó ellenőrzési stratégia tekintetében, és megállapította, hogy az Unió pénzügyi érdekei nem részesültek hatékony védelemben, ami az uniós költségvetés tradicionális saját forrásainak jelentős veszteségéhez vezetett; megjegyzi, hogy az OLAF ajánlásokat tartalmazó vizsgálati jelentéseket adott ki hat olyan tagállamnak, amelyek nem hajtották végre maradéktalanul az alulértékelési csalások következtetéses kezeléséhez szükséges intézkedéseket; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a Parlamentnek azokról a tagállamokról, amelyek jó példával szolgálhatnak bevált gyakorlatokra vonatkozóan, valamint azokat is, ahol továbbra is jelentős kihívásokkal kell szembenézni;

22. megállapítja, hogy a 2017-es és 2018-as évhez hasonlóan 2019-ben is a napelemek voltak a csalások és szabálytalanságok által pénzügyi értelemben leginkább érintett termékek; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el az ilyen jellegű csalások rendszerszintű jellegét, és határozottan sürgeti a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tegyenek határozott lépéseket e tekintetben;

23. megjegyzi, hogy komoly kétségek merülnek fel az Egyesült Királyság által az uniós költségvetésbe átvitt tradicionális saját források (vámok) pontosságával összefüggésben a Kínából az Egyesült Királyságon keresztül importált textiltermékekkel és cipőkkel kapcsolatban felmerült, az OLAF által vizsgált alulértékelési csalások, valamint a Bizottság által a saját források kezelése keretében végzett vizsgálatok következményeként; határozottan bírálja azt, hogy az Egyesült Királyság továbbra sem hajlandó az uniós költségvetés rendelkezésére bocsátani a tradicionális saját források terén 2011 és 2017 közötti időszakban keletkezett – 2,679 milliárd EUR (bruttó) összeget kitevő – veszteségek összegét; üdvözlí, hogy a Bizottság 2019 márciusában a Bíróság elé utalt egy kötelezettségszegési eljárást az Egyesült Királyság ellen a tradicionális saját források alulértékelt behozatal miatti veszteségei miatt; kéri a Bizottságot, hogy számoljon be az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

24. mély aggodalmát fejezi ki a Bizottság Költségvetési Főigazgatósága (DG BUDG) által 2019-re vonatkozóan fenntartott nem számszerűsíthető fenntartás miatt, amely szerint az alulértékeléssel elkövetett csalások részben átkerültek más tagállamokba, és a végleges számszerűsítésig bizonyos fokig hatást gyakorolnak a tradicionális saját források beszedésére; megjegyzi, hogy a Bizottság valamennyi tagállamban végzett ellenőrzéseket az alulértékelések kapcsán, és azt is megvizsgálta, hogy a tagállamok mennyire felkészültek az alulértékelés problémáinak kezelésére, különösen a Kínából származó textiltermékek és lábbelik tekintetében; megállapítja, hogy az EU-ba behozott áruk alulértékelésével elkövetett bevételi csalás jelenleg és később is fenyegetést jelent a bevétel szempontjából, és olyan komoly kihívást, amellyel az elkövetkezendő években meg kell birkózni; megjegyzi, hogy a Bizottság nyomon fogja követni a helyzetet, és pénzügyileg felelősségre fogja vonni a tagállamokat az esetleges veszteségeikért; aggodalmának ad hangot, előzetes számítások szerint a tradicionális saját források 2019. évi veszteségei elérik a 2019. évi tradicionális saját források 1 %-át; kéri a Bizottságot, hogy amint lezárultak, haladéktalanul tájékoztassa a Parlamentet az ellenőrzései és a számszerűsítési számítások megállapításairól és következményeiről;

⁽¹⁷⁾ A Tanács 515/97/EK rendelete (1997. március 13.) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.).

2021. július 7., szerda

25. újból emlékeztet arra, hogy a különböző felderítési módszerek (kifizetési ellenőrzések, a kifizetést követő ellenőrzések, a csalás elleni szolgálatok és más hatóságok általi ellenőrzések) kombinációja a leghatékonyabb a csalások feltárásához, és hogy az egyes módszerek hatékonysága az érintett tagállamtól, a tagállami közigazgatás koordinációjának hatékonyságától és attól függ, hogy a tagállam megfelelő egységei képesek-e egymással kommunikálni; felszólítja a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Tanácsot azokról a tagállamokról, amelyek jó példával szolgálhatnak bevált gyakorlatokra vonatkozóan, valamint azokról is, ahol a helyzet javítása tekintetében továbbra is jelentős kihívásokkal kell szembenézni;

26. megjegyzi, hogy az elmúlt öt évben a tradicionális saját források éves visszafizetési rátája 52 és 66 % között mozgott, és hogy a 2019-ben bejelentett ügyek esetében a visszafizetési arány jelenleg körülbelül 57 %; megjegyzi, hogy a visszafizetési eredmények tagállamok közötti eltérései olyan tényezőkből adódhatnak, mint a csalás vagy szabálytalanság típusa vagy az érintett adós típusa; megjegyzi, hogy 2020 márciusában az 1989–2019 közötti időszak minden évének tekintetében a teljes visszafizetési arány 61 % volt; ismételten kéri a Bizottságot, hogy évente számoljon be az OLAF által megfogalmazott ajánlások nyomán behajtott uniós saját források összegéről, valamint hogy a mentesítésért felelős hatóságot tájékoztassa a még visszafizetendő összegekről;

Kiadási csalások

27. megállapítja, hogy a csalárdként bejelentett kiadási szabálytalanságok száma 2019-ben 514 eset volt, amelyek 381,4 millió EUR összeget tettek ki 2019-ben (a 2019. évi kifizetések 0,3 %-a);

28. megállapítja, hogy a nem csalárdként bejelentett kiadási szabálytalanságok száma 2019-ben 6 550 eset volt, amelyek a 2019-es kifizetések 0,5 %-át jelentik;

29. megjegyzi, hogy a közös agrárpolitikát (KAP) illetően a szabálytalanságok felderítése néhány tagállamban összpontosult, különösen a csalárd szabálytalanságok esetében, ami arra utal, hogy a büntetőjognak az uniós költségvetés védelme érdekében történő alkalmazásával kapcsolatos eltérő megközelítések vagy a csalás gyanújával kapcsolatos jelentéstételi gyakorlatok olyan jelentős tényezők lehetnek, amelyek a tagállamok közötti különbségekhez vezethetnek; megjegyzi, hogy míg 2019-ben a teljes pénzügyi összeg viszonylag stabil volt, a közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó összegek nőttek, miközben a vidékfejlesztéssel kapcsolatos összegek csökkentek; megjegyzi különösen, hogy a közvetlen támogatás területén a felderítések többsége hamisított dokumentumok vagy támogatási kérelmek használatát jelezte, míg a vidékfejlesztés terén sok esetben a végrehajtáshoz kapcsolódott; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a pénzügyi támogatásban való részesüléshez szükséges mesterséges feltételek megteremtése a közvetlen támogatás terén elkövetett egyik gyakori csalástípus, amely az etikát és a feddhetetlenséget érintő csalárd szabálytalanságok működési módját mutatja; megjegyzi, hogy programozási életciklussal összhangban a 2007–2013-as programozási időszakhoz kapcsolódó felderítések visszaesése, valamint a 2014–2020-as programozási időszakhoz kapcsolódó felderítések lassú megkezdése miatt jelentősen csökkent a vidékfejlesztés területén előforduló csalárd szabálytalanságok száma, és hogy a vidékfejlesztés terén még mindig több csalárd és nem csalárd szabálytalanságot tártak fel, mint a közvetlen támogatások esetében; rámutat ugyanakkor, hogy a piaci intézkedések esetében volt a legmagasabb a csalásfelderítési arány (FDR) 0,87 %-os aránnyal, a csalárd szabálytalanságok tekintetében több mint négyszerese a vidékfejlesztés esetében megállapítottaknak, és a nem csalárd szabálytalanságok esetében a vidékfejlesztéshez képest csaknem kétszeres szabálytalanságfelderítési arányt (IDR) jelentettek; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék 2017. évi éves jelentése⁽¹⁸⁾ alapján a kiadások kifizetésének módja hatással van a hibakockázatra, és konkrétan a hibák főként a költségtérítésekre korlátozódtak, míg a jogosultságalapú kifizetések hibaaránya a 2 %-os lényegességi küszöb alatt volt;

30. megismétli arra irányuló felhívását, hogy vezessenek be maximális támogatási összeget arra vonatkozóan, hogy mekkora összeget kaphat egy természetes személy a KAP első és második pilléréből, valamint a kohéziós alapok esetében; úgy véli, hogy a természetes személyenként meghatározott maximális összegek sokkal nehezebben kerülhetők meg; emlékeztet, hogy a kedvezményezettek mesterségesen feloszthatják vállalkozásaikat vagy további vállalkozást hozhatnak létre, amelyek mindegyike megkaphatja a finanszírozás maximális összegét, hogy megkerüljék a jogi személyenként meghatározott felső határt; üdvözlí a KAP-javaslat azon szándékát, hogy az ugyanazon csoporthoz tartozó összes vállalkozást egyetlen kedvezményezettnek tekintsék; azonban úgy ítéli meg, hogy ez nem elegendő, mivel az átláthatatlan és rendkívül összetett vállalati struktúrák, amelyekben gyakran több tagállam és/vagy harmadik ország szervezetei vesznek

⁽¹⁸⁾ Európai Számvevőszék, A számvevőszéki ellenőrzésről röviden – A 2017. évi éves jelentések bemutatása, 11. o.

2021. július 7., szerda

részt, nagyon megnehezítik annak biztosítását, hogy az ugyanazon csoporthoz tartozó valamennyi vállalkozást azonosítsák, és valójában egyetlen kedvezményezettként kezeljék, és megteremtik e megkötések megkerülésének lehetőségét; felhívja a Bizottságot, hogy a költségvetési rendelet⁽¹⁹⁾ felülvizsgálatára irányuló javaslatába foglaljon bele javaslatokat a KAP-ra és a kohéziós alapokra vonatkozó, természetes személyenkénti felső határookra vonatkozóan;

31. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a KAP-támogatások továbbra is ösztönzik a bűnözői és oligarchikus struktúrák általi nagyarányú földszerzést; megismétli a Bizottsághoz intézett sürgős felhívását, hogy hozzon létre egy panaszkezelési mechanizmust azon mezőgazdasági termelők és kkv-k számára, akik földszerzéssel, a nemzeti hatóságok súlyos kötelességszegésével, a pályázatok során alkalmazott szabálytalan vagy részrehajló bánásmóddal vagy támogatáselosztással, bünszervezetek, szervezett bűnözés vagy oligarchikus struktúrák általi nyomásgyakorlással vagy megfélemlítéssel, vagy alapvető jogaik más súlyos megsértésével szembesülnek, hogy közvetlenül a Bizottsághoz nyújthassanak be panaszt; üdvözli, hogy az új KAP-rendelethez javasoltak egy ilyen panasztételi mechanizmust;

32. tudomásul veszi a kohéziós politikával kapcsolatos adatok elemzésének összetettségét és a 2007–2013-as programozási időszak különböző fázisait; megjegyzi, hogy a bejelentett pénzüsszegek jelentősen alacsonyabbak voltak a 2018. évi kivételes évnél, de a kohéziós alapok esetében átlagosan emelkedő tendenciát mutatnak; kiemeli az igazságügyi hatóságokkal való együttműködés fontosságát, és hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a csalárd és nem csalárd pénzügyi szabálytalanságok váratlan visszaesésére és – eltekintve a „kivételes” esetektől – a 2014–2020 közötti programozási időszak tekintetében a csalárd szabálytalanságokhoz kapcsolódó pénzüsszegek visszaesésére 2019-ben valamennyi alap esetében, de különös tekintettel az ERFA-ra; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak, az OLAF-nak és az EPPO-nak mielőbb teljes körűen meg kell vizsgálnia, hogy a tagállamok bejelentéssel kapcsolatos eltérő koncepciói a magas pénzüsszegekkel járó csalárd szabálytalanságok felderítését illetően nem kapcsolódnak-e valamilyen módon a tagállami érdekelt felek esetleges összeférhetetlenségéhez vagy akár bűnözői tevékenységekhez;

33. rendkívül aggasztónak tartja az uniós társfinanszírozásban részesülő infrastrukturális beruházásokról szóló médiabeszámolókat, amely beruházások rendeltetését a minimálisan előírt három-ötéves időszak után módosították; sajnálatát fejezi ki a csalásra és a beruházások rendeltetésének módosításával megvalósult személyes gazdagodásra vonatkozó állítások miatt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem tudott további információkkal szolgálni a fennmaradó kételyek eloszlátása érdekében; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy megfelelően nyomon kövesse ezeket az állításokat, és felszólítja a Bizottságot, hogy megállapításairól számoljon be a Parlamentnek; felhívja továbbá a Bizottságot annak elemzésére, hogy mely tagállamokban vannak súlyos problémák az uniós társfinanszírozású infrastrukturális projektek rendeltetésének módosítása tekintetében;

34. úgy véli, hogy a háromtól öt évig terjedő minimális tartósságra vonatkozó jogszabályi követelmény túl rövid a jelentős társfinanszírozási összeghez és az ilyen projektek hosszú élettartamához viszonyítva; sajnálja, hogy a társjogalkotók nem határoztak hosszabb tartóssági követelmények bevezetéséről a közös rendelkezésekről szóló rendelet⁽²⁰⁾ felülvizsgálata során; megállapítja, hogy jelentős különbségek vannak a tagállamok között az infrastrukturális beruházások tartósságára és a rendeltetés korai módosítására vonatkozó nemzeti szabályok tekintetében;

35. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen alapos elemzést a társfinanszírozott beruházások felhasználási követelményeinek tartósságára vonatkozó különböző nemzeti szabályokról, valamint az infrastruktúra és a felszerelések rendeltetésének idő előtti módosításáról, különös figyelmet fordítva arra, hogy a nemzeti szabályok túlmutatnak-e az európai minimumkövetelményeken; kéri a Bizottságot, hogy megállapításairól készítsen jelentést a Parlamentnek;

36. ismét hangsúlyozza a KAP-ra és a kohéziós politikára vonatkozó átláthatósági követelményeket, amelyek a tagállamok felelős hatóságait a végső kedvezményezettek nyilvánosan elérhető listájának vezetésére kötelezik; határozottan felszólítja a tagállamokat, hogy ezeket az adatokat egységes, géppel olvasható formában tegyék közzé, és biztosítsák az információk interoperabilitását; kéri, hogy a Bizottság gyűjtse és összesítse az adatokat, és tegye közzé az egyes alapok legnagyobb kedvezményezettjeinek listáját az egyes tagállamokban;

37. megállapítja, hogy a 2019-ben feltárt csalárd szabálytalanságok között az egészségügyi infrastruktúrával kapcsolatos intézkedések esetében sérültek a közbeszerzési szabályok, és a leggyakoribb felderített problémák az igazoló dokumentumokkal függtek össze: 15 tagállam jelentett be szabálytalanságokat az egészségügyi infrastruktúrákkal kapcsolatos intézkedések terén, ezekből hét tagállam szintén csalárd szabálytalanságot jelentett be; az, hogy más tagállamok

⁽¹⁹⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽²⁰⁾ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

2021. július 7., szerda

ezen a területen nem jelentettek szabálytalanságokat, nem azt jelenti, hogy őket e kockázatok nem is érintik, és felhívja a Bizottságot, az OLAF-ot és az Európai Ügyszéget, hogy a csalárd tevékenységek – különösen a Covid19-világjárvány elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységek – ne maradjanak megoldatlanok;

38. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék és a Bizottság azon folyamatosan benyújtott jelentései miatt, amelyek szerint számos tagállamban továbbra is hiányosságok tapasztalhatók a közbeszerzések terén; felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a nyilvánvaló hiányosságokkal rendelkező tagállamok alapos elemzését a mögöttes okokról, és pontosan határozza meg, hogy ezek milyen mértékben erednek formai hibákból vagy rendszerszintű csalásból és korrupcióból; úgy véli, hogy a kisebb formai hibákat eltérően kell kezelni, és a Bizottságnak nagyobb figyelmet kellene fordítania a súlyosabb kérdésekre, mint például a pályázati kritériumok szándékos manipulálása bizonyos vagy egyetlen ajánlattevő alkalmazásának előnyben részesítése érdekében, az ajánlattevők kiválasztásával kapcsolatos korrupció, az összeférhetetlenség és más csalárd visszaélések;

39. rámutat, hogy alapvető fontosságú a kiadások elszámolásának teljes átláthatósága, különösen a közvetlenül uniós alapokból vagy pénzügyi eszközökkel finanszírozott infrastrukturális munkálatok esetében; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós polgárok számára biztosítson teljes körű hozzáférést a társfinanszírozott projektekkel kapcsolatos információkhoz;

40. hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében biztosított átutalások és hitelek elszámolása terén, és felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a Parlament számára az információkhoz való teljes körű hozzáférést;

41. felkéri a Bizottságot, hogy fokozza csalásmegelőzési és -felderítési munkáját annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzek továbbra is eljussanak a megcélzott kedvezményezettekhez, és hatékony és mérhető többlehaszonnal járjon gyakoroljanak a polgárok életére nézve;

A digitalizáció mint az EU pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló eszköz

42. hangsúlyozza, hogy a jelentéstétel, a nyomon követés és az ellenőrzés fokozott digitalizálása, interoperabilitása és harmonizálása már régóta esedékes és elengedhetetlen az Unióban tekintettel a visszaélés, a csalás, a hűtlen kezelés, az összeférhetetlenségek, a kettős finanszírozás és más rendszerszintű problémák határokön átnyúló jellegére; aggodalmát fejezi ki továbbá a közvetítők által kezelt pénzügyi eszközök ellenőrzése és a kedvezményezettek létesítő okirat szerinti székhelyének ellenőrzése terén feltárt hiányosságok miatt; megismétli, hogy a közvetlen és közvetett források kifizetését a tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatoknak a kedvezményezettek és pénzügyi közvetítők általi nyilvánosságra hozatalától kell függővé tenni;

43. sajnálatának ad hangot, amiért a jelenlegi szabályok mellett a vállalatok és vállalatcsoportok tulajdonosi szerkezetére és tényleges tulajdonosaira vonatkozó információk hiánya jelentősen hozzájárul a források jelenlegi elosztásának átláthatatlanságához, és akadályozza a szabálytalanságok hatékonyabb feltárását; ismételt hangsúlyozza az átfogó, megbízható és összehasonlítható adatok alapvető fontosságát az európai kiadások hatékony, eredményes és időben történő ellenőrzése és az uniós adófizetők pénzének védelme szempontjából;

44. megismétli a Bizottsághoz intézett sürgős felhívását, hogy tegyen javaslatot a költségvetési rendeletben egy olyan, interoperábilis digitális jelentéstételi és nyomonkövetési rendszer létrehozására vonatkozó jogalapra, amely lehetővé teszi a tagállami hatóságok számára a megosztott irányítás területén a megfelelő időben történő, egységes és szabványosított jelentéstételt; ösztönzi a meglévő adatbányászati és kockázateértékelési eszközök, például az Arachne kötelező használatát a tervezett jelentéstételi és nyomonkövetési rendszer egyik elemeként; hangsúlyozza, hogy az ilyen interoperábilis jelentéstételi és nyomonkövetési rendszer nemcsak a visszaélések, a csalás, a hűtlen kezelés, az összeférhetetlenség, a kettős finanszírozás és más rendszerszintű problémák korábbi és hatékonyabb felderítését tenné lehetővé, hanem az uniós források valódi elosztásának átfogó áttekintését is és annak megállapítását, hogy adott esetben nem jönnek-e létre eredetileg nem tervezett koncentrációk néhány oligarchikus vagy akár bűnöző végső kedvezményezett kezében;

45. emlékeztet arra, hogy ez a rendszer nem vezethet a nemzeti hatóságok bürokratikus túlterheléséhez, és nem okozhatja az adatok feltorlódását; felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg, mely mutatók és adatok valóban relevánsak, szükségesek és arányosak az auditálási és ellenőrzési célok, valamint a tervezett programozási célok elérése szempontjából, és csökkentse a rendszerbe beépítendő mutatók és mérőföldkövek számát;

46. megjegyzi, hogy a költségvetési rendelet 135. cikke által létrehozott korai felismerési és kizárási rendszernek (EDES) hatékony szankciókat kell biztosítania a megbízhatatlan személyekre vagy szervezetekre vonatkozóan az uniós költségvetésből finanszírozott odaítélési és közbeszerzési eljárásokból való kizárás és pénzügyi szankciók kiszabása révén; sajnálja, hogy az adatbázis csak nagyon kevés gazdasági szereplőt sorol fel (2021 májusáig hatot); felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a kritériumokat az összetettség csökkentése és a korai felismerési és kizárási rendszer gyakorlatban való jobb alkalmazhatósága érdekében;

2021. július 7., szerda

47. kéri a Bizottságot, hogy a költségvetési rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslatában vegye fontolóra a korai felismerési és kizárási rendszer kiterjesztését a megosztott irányítás alá tartozó alapokra, tiszteletben tartva az arányosság és a megfelelőség elvét; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák a meglévő, európai és nemzeti adatbázisok és adatbányászati eszközök fokozott interoperabilitását; elismeri, hogy az európai adatvédelmi biztos szerint az interoperabilitás megvalósítása nem jelent problémát az általános adatvédelmi elvek szempontjából, feltéve, hogy erre egyértelmű jogalap áll rendelkezésre;

48. üdvözlí az e-közbeszerzésre vonatkozó jelenlegi szabályokat, amelyek előírják, hogy az ajánlattételi lehetőségeket közzé kell tenni a Tenders Electronic Daily (TED) portálon, a közbeszerzési dokumentumoknak elektronikusan hozzáférhetőnek kell lenniük, és a TED-felhívásoknak tartalmazniuk kell hiperhivatkozásokat, a gazdasági szereplőknek elektronikusan kell benyújtaniuk ajánlataikat, az ajánlatkérő szervezeteknek pedig el kell fogadniuk az elektronikus számlákat;

49. megjegyzi, hogy a közbeszerzés digitális átalakulása megy keresztül; üdvözlí a közbeszerzés digitális technológiákat szem előtt tartó újragondolásának folyamatát; úgy véli, hogy ennek a reformnak túl kell mutatnia az elektronikus eszközökre való egyszerű áttérésen, és magában kell foglalnia az odaítélés előtti és utáni szakaszokat; kitart amellett, hogy a reformoknak lehetővé kell tenniük az adatalapú megközelítések integrálását a közbeszerzési eljárás különböző szakaszaiban; felszólítja a Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a közbeszerzési eljárások keretében odaítélt keretmegállapodásokra, mivel az ezekkel kapcsolatos csalás és korrupció fokozott kockázatot jelent az Unió pénzügyi érdekeire nézve;

50. megállapítja, hogy a közszolgáltatások fokozódó digitalizációja és a fokozott átláthatósági szabályok következtében az uniós államháztartással kapcsolatban több információ érhető el elektronikus formátumban; megjegyzi továbbá, hogy a számítástechnikai kapacitás és a jelenleg elérhető szoftverek lehetővé teszik nagy mennyiségű összetett adat viszonylag rövid időn belüli feldolgozását, ami új lehetőségeket teremt a csalások felderítésére olyan speciális adatelemzési technikák alkalmazásával, mint a nagy adathalmazokon, az adatbányászaton és a nyílt hozzáférésű adatokon alapuló mesterségesintelligencia-technológiák; úgy véli, hogy a nyílt hozzáférésű adatok bősége lehetőséget kínál megbízható „reputációs rendszerek” létrehozásának támogatására, amelyek segíthetnek a bűncselekmények megelőzésében; kéri a Bizottságot, hogy végezzen rendszerszintű elemzést annak megvizsgálása érdekében, hogy miként használják az új technológiákat a csalások felderítése és megelőzése terén, értékelje korlátaikat, és tegyen javaslatokat használatuk javítására;

A Bizottság csalás elleni új stratégiája

51. üdvözlí a Bizottság új csalás elleni stratégiájának 2019. április 29-i elfogadását; üdvözlí a csalással szembeni zéró tolerancia politikáját; üdvözlí, hogy a Bizottság ismét bevezette a csalási ügyek szervezeti felügyeletét azáltal, hogy az OLAF-ot erősebb tanácsadói és felügyeleti szereppel ruházta fel; emlékeztet arra, hogy a stratégia csak a Bizottság szolgálatai és végrehajtó ügynökségei számára irányoz elő kötelező erejű cselekvési tervet, annak ellenére, hogy a legtöbb felelősség a tagállamokra hárul; egységes megközelítésre szólít fel, amelynek a tagállamokra is ki kell terjednie;

52. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg csalás elleni stratégiájának felülvizsgálatát annak érdekében, hogy az teljes mértékben tükrözze az Európai Ügyészség működőképességét és a csalás elleni küzdelemben betöltött szerepét;

53. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi tagállam prioritásként kezelje a csalás elleni nemzeti stratégiák kidolgozását és létrehozását, figyelembe véve a Covid19-válság új kihívásait és a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket is; sajnálja, hogy a 2018. évi nyomon követés azt mutatta, hogy csak 10 tagállam számolt be arról, hogy csalás elleni nemzeti stratégiát fogadott el, vagy aktualizált, és erről tájékoztatta az OLAF-ot is, 17 tagállam pedig még mindig nem fogadott el csalás elleni nemzeti stratégiát⁽²¹⁾, és mindössze négy tagállam fontolgatja új csalás stratégia elfogadását vagy előkészítését⁽²²⁾; felhívja azokat a tagállamokat, amelyek még nem fogadtak el csalás elleni nemzeti stratégiát, hogy ezt indokolatlan késedelem nélkül tegyék meg; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a már elfogadott csalás elleni nemzeti stratégiákat, vizsgálja meg, hogy a tagállamok miért vannak lemaradva azok elfogadása terén, és ösztönözze a többi tagállamot az elfogadás terén való előrelépésre;

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)

54. üdvözlí, hogy 2019-ben elkezdődtek az OLAF-rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az OLAF-vizsgálatok hatékonysága tekintetében történő felülvizsgálatáról szóló tárgyalások; üdvözlí, hogy a felülvizsgált (EU, Euratom) 2020/2223 rendelet 2021. januárban hatályba lépett, amely jelentősen megerősíti az OLAF szerepét, és megnyitja

⁽²¹⁾ Belgium, Dánia, Németország, Észtország, Írország, Spanyolország, Horvátország, Ciprus, Luxemburg, Litvánia, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia, Finnország és Svédország.

⁽²²⁾ Belgium, Spanyolország, Hollandia és Románia.

2021. július 7., szerda

az utat az Európai Ügyészséggel való zökkenőmentes együttműködés előtt; megjegyzi, hogy az új szabályok tartalmazzák a két hivatal egymást kiegészítő szerepének egyértelmű meghatározását, az esetek bejelentésére vonatkozó egyértelmű szabályokat, valamint javítanak azon, hogy az OLAF hogyan folytathatja saját vizsgálatait; elismeri, hogy az új jogi keret hatékonyabbá teszi az OLAF-ot azáltal, hogy egyszerűsíti a helyszíni ellenőrzésekre és vizsgálatokra vonatkozó szabályokat, lehetővé teszi, hogy az OLAF az illetékes nemzeti hatóságokon keresztül hozzáférjen a bankszámla-információkhoz, megerősíti a csalásellenes koordinációs szolgálatok munkájára vonatkozó szabályokat a tagállamokban, valamint egy ellenőri tisztség létrehozása révén jobb garanciákat nyújt az OLAF vizsgálataiban érintettek számára;

55. úgy véli, hogy az OLAF megerősített hatásköre, az Európai Ügyészség megnyitása, valamint a csalás elleni küzdelem teljes uniós rendszerében a család azonosítására, kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására irányuló munka összehangolása jelentős előrelépés az EU pénzügyi érdekeinek védelme terén; üdvözlí e tekintetben az Európai Ügyészség, az Eurojust, valamint az Europol közötti munkamegállapodások megkötését, amelyek meghatározzák az együttműködés szabályait, és azt, hogy az uniós szervek hogyan működjenek együtt az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelemben;

56. megismétli az OLAF vizsgálatainak fontosságával és az erőfeszítések koordinálásával együttjáró szerepével kapcsolatos értékelését az EU pénzügyi érdekeinek védelme és a csalás elleni küzdelem terén;

57. emlékeztet arra, hogy az OLAF-ot nemcsak belső vizsgálatok céljára hozták létre, hanem azért is, hogy támogassa a tagállamokat a külső vizsgálatokban; hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség létrehozását követően az OLAF lesz az egyetlen hivatal, amely az EU pénzügyi érdekeinek védelméért felel azokban a tagállamokban, amelyek úgy döntöttek, hogy nem csatlakoznak az Európai Ügyészséghez; emlékeztet arra, hogy a szubszidiaritás elve megakadályozza az OLAF-ot abban, hogy vizsgálatokat indítson ott, ahol a tagállamok jobb helyzetben vannak a fellépéshez, de ez nem zárja ki, hogy az OLAF elemzéseket végezzen a visszatérő esetekről, tendenciákról és mintákról, valamint arról, hogy e jelenségek észlelésére való képessége hogyan vezetett megerősített együttműködéshez és sikeres intézkedésekhez;

58. határozottan úgy véli, hogy az OLAF-ot költségvetési eszközökkel és személyzetrel kell megerősíteni annak érdekében, hogy teljes mértékben képes legyen megelőzési és vizsgálati feladatait ellátni, nem utolsósorban az Európai Ügyészség munkájában részt nem vevő tagállamokban; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az OLAF továbbra is erős és teljes mértékben működőképes partner maradjon az Európai Ügyészség számára; hangsúlyozza, hogy az OLAF és az Európai Ügyészség közötti jövőbeni együttműködésnek a szoros együttműködésen, a hatékony információcserén és a komplementaritáson kell alapulnia, elkerülve a párhuzamosságokat vagy a hatásköri ütközéseket;

59. megismétli, hogy az OLAF célja, hogy segítse a csalás, a korrupció és az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely más jogellenes tevékenység megelőzését és az azokkal szembeni küzdelmet szolgáló módszerek megtervezését és kidolgozását; emlékeztet arra, hogy az OLAF megbízatásának egyik kulcseleme az Unió pénzügyi érdekeinek védelme terén az operatív tapasztalatok és a bevált eljárási gyakorlatok tagállamok közötti és tagállamokkal való megosztásának előmozdítása és összehangolása; sajnálja ezért, hogy a PIF-jelentés nem tartalmazza kifejezetten az OLAF kiadásokra vonatkozó vizsgálati eredményeinek értékelését; felkéri az OLAF-ot, hogy vizsgálati tapasztalatainak elemzésére építve nyújtson kézzelfogható iránymutatást és tanácsot a tagállamoknak és a Bizottságnak;

60. tudomásul veszi az OLAF és az Európai Számvevőszék közötti információcserére és együttműködésre vonatkozó, 2019-ben aláírt igazgatási megállapodást, és üdvözlí a Számvevőszék és az OLAF közötti strukturáltabb együttműködést;

61. üdvözlí az OLAF és a társjogalkotók között – a Bizottság szolgálataival szoros együttműködésben – létrejött megállapodást arról, hogy valamennyi 2020 utáni kiadási programra vonatkozó jogszabályba területenként harmonizált, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó általános rendelkezéseket illesszenek be;

Az Európai Ügyészség (EPPO)

62. üdvözlí, hogy Laura Codruța Kövesi 2019-ben kinevezték európai főügyésznek, valamint hogy az Európai Ügyészség (EPPO) 2021. június 1-jén megkezdte működését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Ügyészség működőképessé válásának időpontját több alkalommal el kellett halasztani a pénzügyi és emberi erőforrások hiánya, valamint néhány tagállamban az európai és delegált ügyészek kinevezése során tapasztalt súlyos késedelmek miatt; kéri a Bizottságot, hogy növelje az Európai Ügyészség pénzügyi és személyzeti erőforrásait annak érdekében, hogy képes legyen kezelni a kivételesen nagy összegű helyreállítási alaphoz eredő kihívásokat;

63. tudomásul veszi, hogy 2019-ben elindították az európai ügyészek kinevezésére irányuló eljárást, és hogy 22 európai ügyész 2020. szeptember 28-án esküt tett az Európai Unió Bírósága előtt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy elsősorban Szlovénia nem jelölt ki delegált európai ügyészt és megszüntette kinevezési eljárását, valamint hogy számos más

2021. július 7., szerda

tagállamban jelentős késedelmek tapasztalhatók; megjegyzi, hogy Laura Codruta Kövesi főügyész mélyszélesen aggódik amiatt, hogy miután Szlovéniában késedelmes volt a delegált ügyészek toborzása, „a jóhiszemű együttműködés hiánya tapasztalható”; sürgeti a Bizottságot, hogy szigorúan kövesse nyomon azokat a tagállamokat, amelyek még nem jelöltek ki delegált európai ügyészeket, vagy nem igazították ki nemzeti jogszabályaikat az Európai Ügyészség működőképessé tételéhez, szükség esetén azáltal, hogy a költségvetési rendelet 63. cikkének (2) és (8) bekezdése és az ágazatspecifikus szabályok alapján felfüggeszti finanszírozásukat, és/vagy kötelezettségszegési eljárásokat indít; megjegyzi továbbá, hogy 2019 végéig 18 tagállam értesítette a Bizottságot arról, hogy a PIF-irányelvet beépítette nemzeti jogába; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak érdekében, hogy valamennyi tagállamot az Európai Ügyészséghez való csatlakozásra ösztönözze, és sürgeti azt az öt tagállamot, amelyek még nem csatlakoztak az Európai Ügyészséghez, hogy ezt indokolatlan késedelem nélkül tegyék meg;

64. emlékeztet arra, hogy a Tanács (EU) 2018/1696 végrehajtási határozata szerint az európai ügyészek kinevezésével foglalkozó választótestület értékeli a jelölteket és a Tanács számára rangsort állít fel, amelyet a Tanács köteles figyelembe venni, amely azonban a végrehajtási határozat szerint nem kötelező erejű; emlékeztet arra, hogy a Belgium, Bulgária és Portugália által jelölt jelöltek esetében a Tanács nem követte a választótestület preferenciájának sorrendjét; emlékeztet arra, hogy 2020. július 27-én Ausztria, Észtország, Hollandia és Luxemburg nyilatkozatot adott ki, amely kijelenti, hogy „el kell kerülni a kiválasztással foglalkozó nemzeti tanácsadó testületek rangsorai, valamint a kiválasztással foglalkozó európai tanácsadó testület rangsorai közötti versengést, mivel az erodálhatja a kinevezési folyamat európai alkotóelemét”;

65. mély aggodalommal mutat rá, hogy Málta nem jelölt három megfelelő jelöltet az Európai Ügyészi Kollégiumba, ami késlelteti a Kollégium létrehozását; rendkívül aggasztónak tartja továbbá azon médiahíreket is, amelyek szerint a portugál kormány téves információkat szolgáltatott a Tanácsnak a kiválasztással foglalkozó európai választótestület által második helyre rangsorolt jelölt titulusáról és tapasztalatáról, és hogy az érintett jelöltet portugál európai ügyészé nevezte ki; további aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az egyik sikertelen belga pályázó panaszt nyújtott be az Bírósághoz a kiválasztási eljárással kapcsolatban; sajnálja, hogy ezek a kérdések beárnyékolják az Európai Ügyészi Kollégium megalakulását, és felhívja az érintett tagállamokat, hogy bocsássanak a Parlament rendelkezésére minden szükséges információt és dokumentációt a kiválasztási eljárás jogszerűségének teljes körű értékeléséhez;

66. emlékeztet arra, hogy az európai és delegált ügyészeknek függetlennek kell lenniük, és annak gyanúja, hogy egy nemzeti kormány a kiválasztással foglalkozó európai tanácsadó testület ajánlásával ellentétes módon beavatkozott egy jelölt érdekében, súlyos és negatív hatást gyakorolna az Európai Ügyészség mint intézmény hírnevére, feddhetetlenségére és függetlenségére;

A korrupció elleni küzdelem

67. üdvözli az (EU) 2019/1937 irányelv (a visszaélések bejelentéséről szóló irányelv) elfogadását, és megjegyzi, hogy az átültetés határideje 2021. december 17.; felhívja a Bizottságot, hogy kísérelje szorosan figyelemmel és segítse a tagállamokat az irányelv teljes körű, megfelelő és kellő időben történő átültetésében, és hogy a határidő lejártá után kezdje meg a tagállamok általi végrehajtás értékelését;

68. kiemeli a független média és az oknyomozó újságírók fontosságát, és megismétli, hogy többek között SLAPP-ellenes jogszabályok révén kell megvédeni őket; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson a visszaélést bejelentő személyek számára biztosítotthoz hasonló, komoly jogi védelmet, és dolgozzon ki a független oknyomozó újságírást védő és finanszírozását szolgáló átfogó intézkedéseket, beleértve a bajba jutott újságírók számára egy gyors reagálású mechanizmust és a közéletből való kirekesztést célzó koncepciós perek (SLAPP) elleni hatékony jogszabályokat;

69. hangsúlyozza a korrupció megelőzésére és leküzdésére irányuló bizottsági jogalkotási és szakpolitikai kezdeményezések terén elért előrelépés fontosságát, valamint a tagállamok jogi keretének az újonnan létrehozott jogállamisági jelentés szerinti rendszeres nyomon követését és értékelését; emlékeztet azonban arra, hogy bár ismételten sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság már nem tartja szükségesnek külön korrupcióellenes jelentés közzétételét, az újonnan létrehozott jogállamisági jelentés rendkívül leíró jellegű; felhívja a Bizottságot, hogy egészítse ki ezeket a jelentéseket azzal, hogy ajánlásokat ad ki azokra a helyzetekre vonatkozóan, amelyekben hiányosságokat tártak fel;

70. rendkívül aggasztónak tartja a jogállamiságról szóló 2020. évi jelentés megállapításait, amelyek szerint több tagállamban, például Bulgáriában, Horvátországban, Csehországban, Magyarországon, Máltán és Szlovákiában aggályok merültek fel a korrupciós ügyek – köztük a magas szinten elkövetett korrupciós ügyek – kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonás és elbírálásuk hatékonyságával kapcsolatban; kitart amellett, hogy a magas rangú tisztviselőket vagy közvetlen környezetüket érintő korrupciós ügyek kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonásuk érdekében, amennyiben súlyos vádak merülnek fel, a magas szintű korrupciót következetes és határozott fellépéssel kell üldözni;

2021. július 7., szerda

71. hangsúlyozza, hogy a büntetőjog érvényesítésével megbízott intézményeknek hatékonyan és pártatlanul kell működniük, és ahhoz, hogy feladataikat el tudják látni, megfelelő finanszírozással, emberi erőforrásokkal, technikai kapacitással és speciális szakértelemmel kell rendelkezniük;

72. kiemeli, hogy a korrupció és a csalás összekapcsolódása az EU-n belül negatív hatással lehet az Unió költségvetésére; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a korrupció megelőzésért felelős hatóságok hálózatának létrehozását az Európai Unióban;

73. üdvözlí, hogy az Unió megfigyelő szerepet tölt be a Korrupció Elleni Államok Csoportjában (GRECO), ugyanakkor megismétli azt az ajánlását, hogy az EU váljon a GRECO tagjává; teljes mértékben támogatja a 2019. decemberi stockholmi nyilatkozatot, amely a korrupció elleni küzdelem megerősítésére szólítja fel az európai döntéshozókat;

74. megjegyzi, hogy az EUMSZ 83. cikkével együttesen értelmezett 218. cikke a megfelelő jogalap ahhoz, hogy az EU a GRECO teljes jogú tagjává váljon; megjegyzi, hogy ahhoz, hogy az EU a GRECO teljes jogú tagjává váljon, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának meghívására, valamint az Európa Tanács és az EU közötti, a tagság feltételeiről szóló megállapodás megkötésére lenne szükség; megjegyzi, hogy az EUMSZ 218. cikke meghatározza a nemzetközi megállapodások megkötésére alkalmazandó döntéshozatali eljárást: a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján fel kell hatalmaznia a Bizottságot arra, hogy az Európa Tanáccsal tárgyalásokat folytasson a GRECO-tagság feltételeiről, és kérje a Parlament egyetértését, a Tanács pedig ezt követően végleges határozatot fogadhat el a megállapodás megkötéséről;

75. megjegyzi, hogy a GRECO-ban való teljes körű uniós tagságot követően az uniós intézményeket az Államok Csoportja nyomon követheti és értékelheti; hangsúlyozza, hogy a GRECO értékelési rendszerének figyelembe kell vennie az EU mint egy átruházott hatáskörök elvén alapuló uniós sajátos jellegét és intézményeit, valamint az uniós jog sajátosságait; hangsúlyozza, hogy a tagság részletes szabályairól szóló megállapodásban előzetesen tisztázni kell az EU mint önálló jogalany – valamennyi tagállammal együtt – GRECO-ban fennálló jogait és kötelezettségeit, valamint a tagságára vonatkozó rendelkezéseket;

76. megjegyzi, hogy a közbeszerzések tekintetében az átláthatóság fokozása, a korrupció elleni küzdelem és az összeférhetetlenségek megelőzése terén a tagállamok 2019-ben nyolc jogalkotási, szervezeti és igazgatási jellegű intézkedésről számoltak be;

77. ismételtlen felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy belső korrupcióértékelési mechanizmust az uniós intézmények számára;

78. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a cseh főügyész az igazságügyi miniszter állandó nyomására hivatkozva mondott le a közelmúltban; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a cseh igazságszolgáltatási rendszer sebezhetőségét, és alaposan vizsgálja meg, hogy a cseh kormány tagjait érintő bármely más ügyet visszavontak-e vagy idő előtt lezártak-e nyomásgyakorlás vagy indokolatlan beavatkozás miatt; felhívja a Bizottságot, hogy az összes többi tagállam esetében is végezzen ilyen elemzést, és tájékoztassa a Parlamentet megállapításairól és következtetéseiről;

Ajánlások

79. ismét felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy digitális, interoperábilis egységes rendszert a tagállamokból származó, szabálytalanságokra és csalásokra vonatkozó összehasonlítható adatok gyűjtésére annak érdekében, hogy szabványosítsa a jelentéstételi eljárást és garantálja a szolgáltatott adatok minőségét és összehasonlíthatóságát; hangsúlyozza a definíciók harmonizálásának fontosságát, mivel így összehasonlítható adatokhoz juthatunk az EU egész területéről;

80. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a tagállamok által a szabálytalanságkezelő rendszerben bejelentett adatok teljes átláthatóságát és minőségét; sürgeti a tagállamokat, hogy időben jeleítsék be a teljes adatokat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kapcsolják össze a szabálytalanságkezelő rendszert a korai felismerési és kizárási rendszerrel és az Arachne-vel, és biztosítsanak hozzáférést valamennyi tagállam és a Bizottság számára;

81. úgy véli, hogy az információcsere vonatkozásában a tagállamok közötti szorosabb együttműködés szükséges annak érdekében, hogy mind az adatgyűjtés, mind az ellenőrzések hatékonysága javuljon;

82. hangsúlyozza, hogy az EU feketelistájának számító korai felismerési és kizárási rendszerben óriási lehetőségek rejlenek, hogy megjelöljék az uniós forrásokkal visszaélő személyeket és vállalatokat; továbbá tudomásul veszi a Törvényszék T-290/18. sz. (Agmin Italy SpA kontra Bizottság) ügyben 2020. május 13-án hozott ítéletét, amelyben a Bíróság megerősítette a testület és az engedélyezésre jogosult tisztviselők szerepének érvényességét, továbbá azt, hogy

2021. július 7., szerda

a testület által vezetett kontradiktórius eljárás teljes mértékben tiszteletben tartotta az érintett szervezet meghallgatáshoz való jogát; felkéri a Bizottságot, hogy a költségvetési rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslatába foglalja bele a korai felismerési és kizárási rendszernek a megosztott irányítás alá tartozó alapokra való kiterjesztését; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa e rendszer számára a teljes munkaidőben történő működéshez szükséges pénzügyi és személyzeti erőforrásokat;

83. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a KAP és a kohéziós alapok tekintetében több mint 290 nyomonkövetési és jelentéstételi rendszer működik, ami a csalás és a korrupció megelőzése és hatékony kivizsgálása érdekében lehetetlenné teszi ezen alapok végső kedvezményezettjeinek ellenőrzését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a helyzet orvoslása érdekében hozzanak létre időszerű és pontos adatokat tartalmazó harmonizált vagy egységes jelentéstételi rendszert;

84. emlékeztet arra, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés – többek között a maffia-típusú bűnözés – elleni küzdelem terén mind uniós, mind nemzeti szinten határozottabb és hatékonyabb válaszra és koordinációra van szükség, különös tekintettel a transznacionális és határokon átnyúló vonatkozásokra, annak érdekében, hogy kezelni lehessen a csalók azon állandó képességét, hogy alkalmazkodjanak az új technológiákhoz és forgatókönyvekhez; hangsúlyozza, hogy ezt a mesterséges intelligenciával kapcsolatos eszközök, az adatbányászat és egyéb releváns digitális eszközök használata révén és a személyes adatok védelmének tiszteletben tartásával lehet elérni;

85. hangsúlyozza az uniós és nemzeti csalás elleni intézmények és szervek különös fontosságát a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül rendelkezésre álló megnövelt uniós források összefüggésében; emlékeztet az uniós intézmények, az Európai Ügyészség, az OLAF, az uniós ügynökségek, különösen az Europol és az Eurojust, valamint a nemzeti hatóságok közötti együttműködés támogatásának és megerősítésének fontosságára a csalás és a korrupció hatékonyabb felderítése és kezelése érdekében, elkerülve a szerepek közötti átfedéseket és előmozdítva az információcserét; emlékeztet arra, hogy a jövőben több és megfelelőbb erőforrást kell biztosítani az Európai Ügyészség, az OLAF és az érintett uniós ügynökségek költségvetései számára; megismétli azon kérését, hogy az Európai Ügyészség a 2021. évi költségvetésben szereplő pénzügyi forrásokat további személyzet felvételére használhassa fel, tekintettel az EU új hosszú távú költségvetésének, a NextGenerationEU és más, költségvetérelt projektek elfogadásából eredő megnövekedett munkaterhelésre;

86. kiemeli az illetékes hatóságok közötti strukturált információcsere fontosságát a két vagy több tagállam közötti ügyletek számviteli nyilvántartásainak keresztellenőrzése tekintetében a strukturális és beruházási alapokkal kapcsolatos, határokon átnyúló csalások megelőzése érdekében; ismételten kéri a Bizottságot, hogy munkaprogramjába foglaljon bele egy, az uniós kiadások területén történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló horizontális rendeletre irányuló jogalkotási javaslatot; hangsúlyozza, hogy az információcserének digitális formátumban és interoperábilis vagy megosztott informatikai rendszereken és eszközökön keresztül kell történnie az időszerűbb és hatékonyabb együttműködés elősegítése érdekében;

87. sajnálja, hogy csak 13 tagállam használta az Arachne adatbázist a kockázatelemzés során; ismételten hangsúlyozza ennek az eszköznek, valamint az informatikai rendszerek és adatbázisok interoperabilitásának fontosságát a kockázatelemzés és a csalások felderítése szempontjából; újra felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat a Tanácsban, hogy tegyenek lépéseket a Parlament álláspontja felé, amely szerint kötelezővé kell tenni az Arachne használatát; felhívja a tagállamokat, hogy kellő időben megbízható adatokat biztosítsanak a rendszer számára; úgy véli, hogy a Bizottságnak, a Számvevőszéknek, az Európai Ügyészségnek és az OLAF-nak hozzáféréssel kell rendelkeznie ezekhez az adatokhoz;

88. megjegyzi, hogy 16 tagállam megerősítette a csalások és szabálytalanságok informatikai eszközök használatával történő felderítése érdekében a kockázatelemzést; felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő a bevált gyakorlatok cseréjét ezen országok és a tapasztalatokkal nem rendelkező tagállamok között;

89. aggodalommal állapítja meg, hogy a költségvetési rendeletben 2018-ban elfogadott új rendelkezés érvényessége, valamint e jelenség elismert jelentősége és hatása ellenére a PIF-jelentésben nem áll rendelkezésre információ az összeférhetetlenségi esetek elemzéséről, felhívja a Bizottságot, hogy a következő PIF-jelentésben pótolja ezt a hiányosságot, és fordítson nagyobb figyelmet a közbeszerzéshez kapcsolódó csalásokra;

90. kiemeli, hogy a korrupció elleni hatékony küzdelem és az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a Bizottságnak holisztikus, koherens és szisztematikus megközelítést kell alkalmaznia, jobb szabályokat kidolgozva az átláthatóságra, az összeférhetetlenségre, a belső kontrollmechanizmusokra, a törvénytelen lobbitevékenységre és a forgóajtó-jelenségre vonatkozóan, ami árthat az intézmények és az érdekképviselők közötti kapcsolatoknak;

2021. július 7., szerda

91. felkéri a Bizottságot, hogy tárja fel a PIF-jelentés más éves jelentésekkel – például a jogállamiságról szóló jelentéssel – és információforrásokkal együtt történő megosztásának és elemzésének új módjait, többek között az Europol, az Eurojust és az Európai Ügyészség közötti fokozott párbeszéd révén, hogy segítse elő a csalárd és nem csalárd szabálytalanságok tendenciáinak azonosítását, tárja fel a hiányosságokat és ismertesse a hasznos tanulságokat a csalásbiztos intézkedések valamennyi érdekelt fél általi elfogadásának javítása érdekében;

92. üdvözli az OLAF által 2019-ben a kifejezetten a nem uniós országok támogatására szervezett eseményeket; határozottan buzdítja a Bizottságot, az OLAF-ot és minden más, az EU pénzügyi érdekeinek védelméért felelős uniós intézményt és szervet, hogy aktívan vegyék fel a kapcsolatot és működjenek együtt a tagjelölt, potenciális tagjelölt és a keleti partnerséghez tartozó országok partnerhatóságaival, előmozdítva az esetleges csalási ügyek hatékony kezelését célzó intézkedéseket; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki célzott és rendszeres mechanizmusokat az ezen államokban végrehajtott, az uniós finanszírozást érintő csalások megelőzése és az ellenük való fellépés céljából;

93. sajnálja, hogy a Parlamentnek többször is foglalkoznia kell számos ajánlásával, amelyekre a Bizottságtól nem kap egyértelmű választ; sajnálattal jegyzi meg, hogy néhány észrevétel és ajánlás kapcsán a Bizottság nem tett semmilyen kézzelfogható lépést vagy intézkedést; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelmű magyarázatot a Parlamentnek minden olyan esetben, amikor úgy dönt, hogy nem követi valamelyik ajánlását;

o

o o

94. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0338

Az offshore szélparkok és egyéb megújuló energiarendszerek hatása a halászati ágazatra

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a tengeri szélparkok és egyéb megújulóenergia-rendszerek halászati ágazatra gyakorolt hatásáról (2019/2158(INI))

(2022/C 99/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a Bizottságnak „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című 2020. május 20-i közleményében (COM(2020)0380) szereplő, 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiára,
- tekintettel a Bizottságnak a tengeri szélparkok és a halászat közötti pozitív kölcsönhatásokról szóló, 2020. májusi ajánlásokaira,
- tekintettel a Bizottság kék gazdaságról szóló 2020. évi, 2020. június 11-i jelentésére,
- tekintettel „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0562),
- tekintettel a Bizottságnak a tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégiáról szóló, 2020. november 19-i közleményére (COM(2020)0741),
- tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) ⁽¹⁾,
- tekintettel a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról szóló, 2014. július 23-i 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ (a tengeri területrendezési irányelv),
- tekintettel a megújuló forrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelős 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel „A nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend a 2030 utáni időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési célok keretében” című 2018. január 16-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az OSPAR adat- és információkezelési rendszerének „EMODNET emberi tevékenységek: hajóforgalom-sűrűség térképezése – szolgáltatás, 2019” és „Tengeri megújulóenergia-fejlesztések – 2018” elnevezésű térképezési szolgáltatásaira,
- tekintettel az Északi-tengerrel foglalkozó tanácsadó testületnek (NSAC) a tengeri szélparkok fejlesztése és halászat közötti kölcsönhatásokról szóló, 2020. december 28-i véleményére,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet (az európai klímarendelet) módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről szóló, 2021. június 24-én első olvasatban elfogadott állásponjtjára ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

⁽²⁾ HL L 257., 2014.8.28., 135. o.

⁽³⁾ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁽⁴⁾ HL C 458., 2018.12.19., 9. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0309.

2021. július 7., szerda

- tekintettel a Halászati Bizottság (PECH) által 2020. november 12-én kért, a tengeri szélenergia és más tengeri megújuló energiaforrások használatának az európai halászatra gyakorolt hatásáról szóló tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0184/2021),
- A. mivel az Unió célja, hogy a zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban legkésőbb 2050-re klímasemlegessé váljon; mivel a Bizottság 2030-ra az üvegházhatásúgáz-kibocsátás legalább 55 %-os csökkentésére vonatkozó célt, míg a Parlament 2030-ra az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 60 %-os csökkentésére vonatkozó célt javasolt; mivel a tengeri megújuló energia a tagállamok által e cél elérése érdekében választható lehetőségek egyike; mivel a fenntarthatóság három pillérét figyelembe vevő integrált megközelítés révén kulcsszerepet kell játszania e célkitűzések elérésében;
- B. mivel az Unió a Szerződések alapján az ellátás biztonságának garantálásáért, a tagállamok pedig saját energiaellátásuk szerkezetének meghatározásáért és az energiaforrások kiválasztásáért felelősek, tiszteletben tartva ugyanakkor az EU 2050-re vonatkozó energiasemlegességi céljait;
- C. mivel a Bizottság becslései szerint 2050-ben az Unió villamosenergia-szükségletének 30 %-át tengeri szélenergia fogja fedezni, ami az EU-27 jelenlegi 12 GW-os tengeri szélenergia-kapacitásáról 2050-re a 300 GW-os célértékre való növekedésnek felel meg; mivel a Bizottság becslései szerint a kereslet 2050-re eléri a 40 GW óceánenergia-kapacitást;
- D. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 194. cikke értelmében az uniós energiapolitikának biztosítania kell az energiapiac működését és az energiaellátás biztonságát, továbbá elő kell mozdítania az energiahatékonyságot, az energiatakarékosságot és a megújuló energiaforrások kifejlesztését, valamint elő kell segítenie az energiahálózatok összekapcsolását; mivel a tagállamok energiaszerkezetének meghatározása továbbra is nemzeti hatáskörbe tartozik, ezért az energiaszerkezetek nagymértékben diverzifikáltak;
- E. mivel az Északi-tenger, a Balti-tenger és az Atlanti-óceán északkeleti része adja az EU-27 vizei teljes tengeri szélenergia-kapacitásának több mint 85 %-át;
- F. mivel a tagállamok és az európai tengeri medencék földrajzi jellemzői az Unió egész területén nagyon eltérőek; mivel jelenleg a tengeri szélparkok és más megújuló energiaforrások fejlesztése az Északi-tengerre és a Balti-tengerre koncentrálódik, ahol a körülmények kedvezőbbek; mivel a jövőben medencénként és tagállamonként is nagyon eltér majd, hogy mennyire lehetséges vagy tanácsos a megújuló tengeri energia létesítményeinek létrehozása, illetve méretük vagy kapacitásuk növelése;
- G. mivel az EU-Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodásban rögzítették, hogy az uniós halászhajók továbbra is kölcsönösen hozzáférhetnek az Egyesült Királyság vizeihez, és ezért továbbra is osztoznának az európai tengeri területen, amely jelenleg 110 tengeri szélparkot foglal magában, több mint 5 000 szélturbinával;
- H. mivel a szélenergia-ellátás a változó időjárási körülmények miatt rendszertelen és instabil lehet;
- I. mivel a szélenergia tárolási lehetőségei továbbra is rendkívül korlátozottak;
- J. mivel más tengeri megújuló energiaforrások, például a hullám- és az árapály-technológia, geotermikus technológia, az úszó fotovoltaiikus létesítmények és az algák bioüzemanyag előállítására való felhasználása, fontos szerepet játszanak a Bizottság tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégiájában, bár nagyméretű kereskedelmi létesítmények egyelőre nem működnek; mivel ezek az energiaforrások hozzájárulhatnak a klímasemlegesség megvalósításához és Európa vezető szerepének megerősítéséhez, valamint új munkahelyeket teremthetnek; mivel folytatni kell a kutatást és az innovációt, mivel más tengeri megújuló energiaforrások ígéretesek és megfelelőbbek lehetnek egyes területeken, és kisebb hatást gyakorolhatnak a halászati tevékenységekre, a halállományokra és a tengeri környezetre;

2021. július 7., szerda

- K. mivel a tengeri szél erőművek átlagos élettartama 25–30 év; mivel eddig nagyon kevés szél erőművet kellett leszerelni, az újrahazsnoztás pedig még mindig nagyon összetett kérdés: a leszerelt szél turbináknak csak 85–90 %-át hasznosítják újra; mivel körforgásos gazdaságon és életciklus-alapú megközelítésen alapuló, hosszú távú elképzelésre van szükség az egyéb tevékenységekre, például a halászárra, a helyi közösségekre és ökoszisztémákra gyakorolt hatások értékeléséhez; mivel a környezetbarát tervezés egyedi anyagok használata és az infrastruktúra kialakítása révén elősegítheti a helyi biológiai sokféleség fejlődését; mivel az újrahazsnoztási módszereket vagy az infrastruktúrák mesterséges zátonyként való megtartását a projekt kidolgozásának korai szakaszában kell értékelni;
- L. mivel a tengeri szélenergia-kapacitással kapcsolatos, 2050-re kitűzött cél megvalósításának leginkább költség- és terület-hatékony módja az lenne, ha a különböző ágazatok ugyanazt a tengeri területet együtt használnák a járulékos előnyök megközelítése alapján, amely szerint minden egyes tevékenység profitál a másiktól, mivel a tevékenységek együttélésének a környezet és a társadalmi-gazdasági előnyök szempontjából pozitív hozadékai lehetnek;
- M. mivel egyre fokozódik a verseny a tengeri tér különböző felhasználásai között, és ennek során gyakran figyelmen kívül hagyják a nyilvánvaló történelmi, kulturális, társadalmi és gazdasági értékkel bíró felhasználási módokat, például a halászárrat;
- N. mivel a tengeri területrendezésről szóló irányelv kimondja, hogy a tagállamoknak figyelembe kell venniük az olyan tevékenységek és használat kölcsönhatásait, mint az akvakultúra, a halászárr, valamint a megújuló energia előállítására szolgáló létesítmények és infrastruktúrák, továbbá a tenger alatti kábelek, elő kell segíteniük a fontos tevékenységek együttes létezését, és ökoszisztéma-alapú megközelítést kell alkalmazniuk;
- O. mivel a tagállamok tengeri területrendezési terveik révén a tengeri energiaágazatok, a tengeri közlekedés és a halászárr és akvakultúra-ágazatok fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulásra, valamint a környezeti állagmegóvásra, a környezetvédelem és a környezeti állapotjavulás előmozdítására kell, hogy törekedjenek, ideértve a környezet éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességének javítását is; mivel e tekintetben különös figyelmet kell fordítani a halászárr és akvakultúra-ágazat érdekeire, ezek nem szorulhatnak ki, mivel a tagállamok folytatják munkájukat és a nemzeti tengeri területrendezési tervek későbbi felülvizsgálatát;
- P. mivel az Unió biodiverzitási stratégiájáról szóló bizottsági javaslat szerint „az EU olyan megoldásokat fog előtérbe helyezni, mint a hullámenergia, a tengeri szélenergia, amely lehetővé teszi a halállományok helyreállítását”, míg az Európai Parlament Unió Belső Politikák Főigazgatósága által közzétett újabb tanulmány⁽⁶⁾ szerint „a tengeri megújuló energiaforrások kitermelését célzó létesítményekkel kapcsolatos esetleges halászárr előnyöket nem ismerjük eléggé, és további empirikus bizonyítékokra van szükség”;
- Q. mivel a Bizottság „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniói stratégia” című közleményében azt kérte az állami hatóságoktól, hogy hosszú távra és kellő időben tervezzék meg a tengeri megújuló energiák alkalmazását, felmérve környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságukat, biztosítva más tevékenységekkel – például a halászárral és az akvakultúrával – való párhuzamos működésüket, és gondoskodjanak arról, hogy a nyilvánosság elfogadja a tervezett telepítéseket;
- R. mivel a halászárr viszonylag csekély hatást gyakorol a GDP-re; mivel számos tagállamban rendkívül fontos a halász közösségek számára;
- S. mivel az Unióban a halászhajók mintegy 80 %-a kisüzemi hajó, ezek legtöbbje pedig több generációra visszamenő családi vállalkozás, amelyek elsősorban a part menti vizeken folytatják tevékenységüket;
- T. mivel a jelenlegi és jövőbeli tengeri megújulóenergia-fejlesztések összeadódása gyakorolja a legnagyobb hatást a tengerfenéken élő fajokra és rákfélékre irányuló halászárr műveletekre;
- U. mivel a tenger energetikai célú kiaknázásához – a környezet védelmének, valamint a halászárr és más gazdasági tevékenységek fenntartható fejlődésének biztosítása mellett – közös tervezés és a halmozódó hatások – többek között a társadalmi-gazdasági hatások – alapos értékelése szükséges;

⁽⁶⁾ Tanulmány – „Impact of the use of offshore wind and other marine renewables on European fisheries”, Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, Strukturális és Kohéziós Politikai B. Tematikus Főosztály, 2020. november 12.

2021. július 7., szerda

- V. mivel az tengeri szélparkok és más tengeri megújulóenergia-rendszerek tengeri környezetre és halászati erőforrásokra gyakorolt hatásaira vonatkozóan további kutatásokra van szükség;
- W. mivel a Parlament ragaszkodik hozzá, hogy az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlati célkitűzése az ÜHG-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő, 1990-hez képest 60 %-os csökkentése legyen;
- X. mivel fel kell térképezni az Unió tengeri szélerőforrásait, és olyan módon kell előmozdítani a tengeri megújulóenergia-projektet, amely összhangban van a tengeri tér többi felhasználási módjával, elsősorban a halászattal, törekedve a szinergiákra és védve a biológiai sokféleséget;
- Y. mivel a halászati gyakorlatok tengeri szélparkok megépítése előtt, alatt és után történő nyomon követése és empirikus elemzése fontos az együttélés jobb megértése érdekében;
- Z. mivel a megújuló energiával kapcsolatos tengeri eszközök alapjai tengeri élőlényeket magukhoz vonzhatják, és mesterséges zátonyhatással bírhatnak;
- AA. mivel a Nemzetközi Hidrográfiai Szervezet (IHO) a kockázatok minimalizálása érdekében javasolja a halászati tevékenységek elkerülését a tenger alatti kábelek mindkét oldalán legalább 0,25 tengeri mérföld (463 méter) távolságon belül;
1. hangsúlyozza, hogy el kell kerülni az tengeri szélerőművek által az ökoszisztémákra, a halállományokra és a biológiai sokféleségre, és következésképpen a halászat egészére hosszú távon kifejtett lehetséges negatív hatást; hangsúlyozza, hogy fejlesztésük során életciklus-alapú megközelítésre van szükség, az építkezéstől kezdve az üzemeltetésen át a leszerelésig, ezért a meglévő tengeri szélerőművek hatásainak felméréséhez alapos és részletes tanulmányokra van szükség;
 2. hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energiaforrásokat úgy kell alkalmazni, hogy az lehetőséget teremtsen más tevékenységek számára, a közös környezeti, társadalmi és gazdasági előnyök szerinti megközelítés alapján, előnyöket biztosítva a halászok és a helyi közösségek számára;
 3. arra figyelmeztet, hogy a tengeri megújuló energia csak akkor lesz fenntartható, ha nincs negatív hatása a környezetre vagy a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra, különösen a halászáttól függő régiókban;
 4. aggodalmát fejezi ki a tengeri szélerőművek leszerelésével és a leszerelés környezeti hatásaival kapcsolatos kutatások hiánya miatt;
 5. kijelenti, hogy továbbra is tagállami hatáskörbe tartozik a nemzeti energiaszerkezetről és a technológiákról hozott döntés;
 6. hangsúlyozza, hogy a megújuló energia és az energiahatékonyság a klímasemleges gazdaság elérésének egyik legfontosabb hajtóerő; kiemeli, hogy a megújuló energiára vonatkozó 2030-as cél elérése érdekében a megújuló tengeri villamosenergia-infrastruktúra kapacitását és termelését ennek megfelelően növelni kell;
 7. kiemeli a többek között szél- és napenergiából származó megújuló hidrogénben rejlő komoly lehetőségeket az Unió klímasemlegességi céljának elérése terén;
 8. hangsúlyozza, hogy az úszó szélparkok a mélytengeri területeken is fejleszthetők, ami kiterjeszti a szélenergia fejlesztésének megvalósítási zónáját, ugyanakkor csökkenti a parti láthatóságot; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a fenntartható úszó tengeri széltechnológia fejlesztését és forgalmazását, mivel ez jobban csökkenti a halászatra gyakorolt hatást;
 9. hangsúlyozza, hogy minimalizálni kell a tengeri szélparkok nagyarányú kiépítésének kockázatát, ez ugyanis károsítja a tengeri medence fizikai működését, különösen a tengeri és légáramlatokat, ami hozzájárulhat a rétegzett vízoszlop összekeveréséhez, és következésképpen befolyásolhatja a tápanyag-körforgalmat, a hullámképződést, az árapály-amplitúdókat és az üledékszállítás – e hatásokat pedig szorosan figyelemmel kell kísérni –, miközben a forgó lapátokból származó infrahangok elriaszthatják a halakat és a tengeri emlősöket a tengeri szélparkok közeléből, továbbá a tenger alatti kábelek elektromágneses mezeje és a cölöpverés víz alatti zaja káros hatással lehetnek a rákfélékre és a tengeri élővilágra is; e tekintetben hangsúlyozza az említett negatív hatások elkerülését és enyhítését célzó további fejlesztés és kutatás szükségességét;

2021. július 7., szerda

10. tudomásul veszi, hogy fontos a bevált gyakorlatok alkalmazása a helyi ökoszisztémák rendellenességeinek minimalizálásában és az ezeket ért károk enyhítésében a tengeri tevékenységek tervezési, üzemeltetési és leszerelési szakaszában;
11. úgy véli, hogy a tengeri megújulóenergia-termelő egységek telepítését be kell építeni az egyes államok fejlesztési stratégiáiba és energetikai szuverenitásába, és reagálnia kell ezekre, ugyanakkor összhangban kell lennie az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel;
12. kiemeli, hogy figyelembe kell venni azon területek morfológiai és földrajzi jellemzőit, ahová a tengeri szélparkokat telepíteni kívánják;
13. úgy véli, hogy a tengeri megújulóenergia-termelő infrastruktúra telepítésére vonatkozó döntéseket a kapcsolódó hatások legmegfelelőbb tudományos értékelése alapján kell meghozni, és be kell vonni az adott területek felhasználásában érintett valamennyi érdekelt felet, különösen az ott működő halászati közösségeket és szervezeteiket;
14. hangsúlyozza, hogy meg kell vizsgálni a tengeri élővilágra és halászatra gyakorolt lehetséges hatásokat, például a megújuló energiát felhasználó tengeri rendszerek mesterséges zátonyhatásait, amelyek az üzemeltetési szakaszra korlátozódhatnak, és meg kell vizsgálni, hogy a leszerelés miként valósítható meg oly módon, hogy annak előnyei ne legyenek átmenetiek; hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkok leszerelésekor a helyszíneket olyan állapotban kell hagyni, hogy az lehetővé tegye a halászati tevékenységeket – amennyiben ezek a telepítés előtt vagy a működés alatt engedélyezve voltak –, valamint védje és tiszteletben tartsa a környezetet;
15. rámutat arra, hogy a tengeri szélparkok telepítésekor figyelembe kell venni a tengerfenék jellemzőit, hogy ne építsenek ki infrastruktúrát olyan helyen, ahol az adott esetben megváltoztathatja a helyi élőhelyet és ökoszisztémát;
16. javasolja az élőhelyek és a biológiai sokféleség – többek között a halászati erőforrások – megőrzésére irányuló, egyértelműen meghatározott célkitűzések fényében annak értékelését, hogy a védett tengeri területeken hogyan ötvözik és integrálják a tengeri szélparkokat; hangsúlyozza, hogy ezeken a védett tengeri területeken irányítóbizottságokat kell létrehozni a tevékenységek jobb egymás mellett élésének elérése érdekében, és hogy a védett tengeri területekért felelős illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia a tevékenységeket;
17. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkokat lehetőség szerint olyan övezetekben kell elhelyezni, ahol a halászat nem megengedett, a halászati ágazatra gyakorolt negatív hatások minimalizálása érdekében;
18. kijelenti, hogy a tengeri szélparkok hatással lehetnek a halászatra azáltal, hogy megváltoztatják a kereskedelmi céllal halászott tengeri fajok térbeli eloszlását és bőségét, vagy akkor, ha biztonsági okokból lezárják őket, vagy ha kötelező megváltoztatni a halászati tevékenységet vagy módszert, például aktívról passzívra;
19. ragaszkodik a halászokkal folytatott párbeszéd és együttműködés kialakításához a folyamat korai szakaszában; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a helyi ökoszisztémákat és a helyi közösség sajátosságait; kiemeli, hogy megfelelő kompenzációt kell biztosítani a halászok számára, ha a tengeri szélparkok létrehozása befolyásolja tevékenységüket;
20. tudomásul veszi, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló bizottsági közlemény szerint az Unió „olyan megoldásokat fog előtérbe helyezni, mint a hullámenergia, a tengeri szélenergia (a halállományok megújítása mellett)”, ezzel figyelembe véve a tengeri szélparkok és a védett területek ötvözésének lehetőségét;
21. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkok környezeti, társadalmi és gazdasági hatása a helyspecifikus feltételektől, az ökoszisztémáktól és az emberi tevékenységektől függ, és hogy a tengeri szélparkok tervezésében, megvalósításában és kezelésében az érdekelt felek között megvalósuló együttműködés kulcsfontosságú a közös érdekű kérdések megoldása során;
22. megjegyzi, hogy elsősorban a kisüzemi, part menti és kézműves halászati ágazatot terheli a tengeri megújulóenergia-termelő egységek telepítése, tekintettel a partok viszonylagos közelségére;
23. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi és part menti halászokat különösen hátrányosan fogja érinteni az állományok áthelyeződése, mivel nincs kapacitásuk távolabbi halászerületek felkeresésére vagy a halászati módszerük megváltoztatására, különösen, ha a tengeri szélparkok a parti tengerben találhatók (legfeljebb 12 tengeri mérföldre a parttól); végső megoldásként megfelelő kompenzációra szólít fel;

2021. július 7., szerda

24. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkok területén működő vagy keresztülhaladó halászhajók számára meg kell könnyíteni a biztosításhoz való hozzáférést, mivel ez jelenleg rendkívül problematikus a halászhajók biztosítási kötvényei által kínált elégtelen kártérítési szintek miatt;
25. rámutat, hogy a hagyományos halászerületekhez való hozzáférés bármilyen korlátozása közvetlenül érinti a part menti uniós tagállamokbeli halászok megélhetését és az ettől függő, part menti munkahelyeket; hangsúlyozza ezért, hogy szükség esetén végső megoldásként megfelelő kártérítést kell nyújtani; rámutat továbbá arra, hogy a hozzáférés korlátozása alááshatja az élelmezésbiztonság felelősségteljes és fenntartható biztosítását;
26. felhívja a tagállamokat, hogy – a tengeri területrendezési rendelkezéseknek megfelelően – a helyi halászok egyedi történelmi és hagyományos halászerületeit jelöljék ki olyan területekké, ahol tengeri megújuló energiaforrásokat nem lehet kitermelni;
27. hangsúlyozza, hogy a megújuló tengeri energiaforrások és a halászat átfedéseinek elemzése arra enged következtetni, hogy az elkövetkező években jelentősen meg fog növekedni a térháztartatott illető konfliktusok lehetősége bizonyos európai tengeri medencékben; e tekintetben hangsúlyozza az idejében és minden érintett fél bevonásával történő területrendezés szükségességét, mind a tengeri szélparkok elhelyezése, mind kialakítása tekintetében; kéri, hogy a konfliktusok csökkentése és elkerülése érdekében már korai szakaszban kerüljön sor tényleges részvételre és párbeszédre, és hozzanak létre hálózatokat;
28. hangsúlyozza, hogy jelenleg van néhány példa a tengeri szélparkok területén folytatott (aktív vagy passzív) halászati tevékenységekre; hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkok más felhasználási területeken történő elhelyezésével kapcsolatos közös tervezést (társtervezést) célzó együttműködési megközelítések csökkenthetik a halászatra gyakorolt lehetséges hatásokat, megerősíthetik a különböző érintett ágazatok közötti kapcsolatot, és lehetővé tehetik közöttük a hasznos együttműködést.
29. elismeri az akvakultúrában és az algatermesztésben, valamint a passzív halászatban rejlő lehetőségeket a tengeri szélparkok területén; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy több kutatásra van szükség ökológiai hatásuk és gazdasági potenciáljuk felméréséhez;
30. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy függetlenül a halászati tevékenységeket érintő tilalmaktól és korlátozásoktól, a halászok a halászeszközök véletlen károsodásának, elakadásának és elvesztésének kockázata miatt hajlamosak elkerülni a halászatot a tengeri szélparkok területén, még akkor is, ha az egyébként megengedett, és hogy ebből következően a lehetséges felelősségviseléstől való félelem olyan aggály, ami akadályozza az egymás mellett létezést;
31. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók és a szigetek energiaszerkezetei nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától, habár helyi sajátosságaik elősegítenék a megújuló energiaforrások használatának fejlesztését; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet és külön támogatást a tengeri megújuló energia fejlesztésére ezeken a területeken a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség minimalizálása érdekében;
32. tudomásul veszi a tengeri szélelelgiával kapcsolatos úszó eszközökben rejlő lehetőségeket, ezek ugyanis a partvontaltól távolabb fekvő, mély vizeken helyezhetők el, ahol kisebb a vizuális hatás, és kevesebb a potenciális térbeli átfedés a halászati területekkel;
33. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélérőművek leszerelése a tenger alatti infrastruktúra fennmaradó része révén nem okozhat tartós környezeti hatásokat, és nem jelenthet biztonsági kockázatot a halászhajók számára; rámutat továbbá arra, hogy a környezetre gyakorolt hatások csökkentése érdekében tovább kell fejleszteni az újrafeldolgozási módszereket; alapvetően fontosnak tartja annak biztosítását, hogy tengeri szélparkokat csak akkor építsenek, ha a tengeri szélérőművek életciklus-folyamatait integrált módon közelítik meg, ami azt jelenti, hogy kezdettől fogva egyértelműnek kell lennie, hogy a tengeri szélérőműveket hogyan lehet fenntartható módon megtervezni, megépíteni, használni, leszerelni és újrafeldolgozni; hangsúlyozza továbbá, hogy a jövőbeli alternatív felhasználásra, illetve a szerkezetek eltávolítására vonatkozó leszerelési stratégiákat kezdettől fogva be kell építeni a kialakítási és telepítési tervekbe, a hosszú távú fenntartható hatást pedig figyelembe kell venni a körforgásos gazdaság elveinek való megfelelés érdekében;
34. sürgeti egy olyan nemzetközi szabvány létrehozását, amely meghatározza a turbinák leszerelésének módját, átfogó áttekintést nyújt a leszerelésre vonatkozó szabályokról és előírásokról, ugyanakkor megfelel a körforgásos gazdaság elveinek;

2021. július 7., szerda

35. hangsúlyozza, hogy pénzügyi intézkedésekre van szükség az olyan elhagyott tengeri infrastruktúrákból eredő hosszú távú kockázatok fedezésére, amelyeket el kellene távolítani ahhoz, hogy a halászat biztonságosan folytatható lehessen;
36. hangsúlyozza, hogy minden, a helyszínen hagyott tengerfenék alatti infrastruktúrát megfelelő ellenőrzésnek kell alávetni;
37. kiemeli, hogy a közelmúltban készült empirikus vizsgálatok közül hiányoznak a megújuló tengeri energiaforrások halászatra gyakorolt gazdasági, társadalmi-gazdasági és társadalmi-kulturális hatásainak értékelései; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy a környezeti hatások tanulmányozásán túl végezzen kutatást annak érdekében, hogy felmérje a tengeri megújuló energiaforrásokba irányuló beruházások halászatra lehetségesen gyakorolt gazdasági és társadalmi hatásait, valamint meghatározza a negatív hatások leküzdésének megfelelő módjait;
38. hangsúlyozza, hogy szabványosított nyomonkövetési programokra és a halászati erőfelfejtésre vonatkozó adatok harmonizálására van szükség ahhoz, hogy lehetővé váljon a tengeri megújuló energia bővítésének kumulatív ökológiai, társadalmi-gazdasági és környezeti hatásvizsgálata, valamint hogy javítani kell az adatok kompatibilitását és összehasonlíthatóságát;
39. javasolja, hogy a kutatási eredmények és adatok gyűjtésének és cseréjének megkönnyítése érdekében a tagállamok fokozzák az együttműködést, valamint a bevált gyakorlatok megosztását a tengeri szélparkok kutatásának területén; emlékeztet rá, hogy a tengeri szélenergia az egyik legfejlettebb technológia, de más megújulóenergia-rendszerek ígéretesek és bizonyos esetekben megfelelőbbek lehetnek olyan területeken, ahol halászati tevékenységekre kerül sor, és így kevesebb káros hatást gyakorolhatnak a gazdaságra, a társadalomra és a környezetre; kiemeli e tekintetben a kutatásba és fejlesztésbe történő beruházások fellendítésének fontosságát;
40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a határokon átnyúló együttműködést a tengeri területrendezés terén, többek között az Egyesült Királysággal, amely a legnagyobb tengeriszélenergia-termelő Európában, annak érdekében, hogy megoldásokat találjanak a közös problémákra, integrálják a villamosenergia-hálózatokat, és megismerjék a bevált gyakorlatokat;
41. megállapítja, hogy a tengeri területrendezésnek kulcsszerepet kell játszania olyan módon, hogy minden egyes tengeri területet saját jellemzői alapján kezel, és ezen belül nagyobb hangsúlyt kell fektetni a helymegosztási lehetőségek és a tengeri szélparkok többféle használata megvalósításának értékelésére, ami rendkívül fontos ahhoz, hogy mind a fenntartható halászat és akvakultúra, mind a tengeri energiaágazat számára előnyös helyzet alakuljon ki, a halászokat pedig ténylegesen be kell vonni a döntéshozatali folyamatba (szemben a „konzultációra” és a „megfigyelőkre” alapuló, túlságosan homályos elképzelésekkel), a vállalt kötelezettségek teljesítésébe és a használatból adódó konfliktusok előzetes megoldásába;
42. felhívja a tagállamokat mint a tengeri területrendezésben illetékes hatóságokat, hogy folyamatos munkájukban és a nemzeti tengeri területrendezési terveik felülvizsgálatában vegyék figyelembe, hogy a tengeri szélenergia-termelői halászatra gyakorolt negatív hatásait el kell kerülni, ezért azokat a halászterületektől távol kell elhelyezni;
43. támogatja az ökoszisztéma-alapú megközelítés alkalmazását a tengeri területrendezésben azzal a szándékkal, hogy rendszeralapú keretet biztosítson a tengeri ökoszisztémák megismeréséhez és kezeléséhez, valamint azok társadalmi-gazdasági tevékenységekkel való kölcsönhatásához;
44. kiemeli a közösségi energiatermelési rendszerek fontosságát, ezek ugyanis lehetővé teszik a tengerparti közösségek és szövetkezetek, köztük a halászok számára, hogy saját villamos energiát termeljenek, és nyereségüket visszaforgassák a közösségbe;
45. hangsúlyozza, hogy a tengeri szélparkokat csak akkor szabad megépíteni, ha garantáltan kizárhatók negatív környezeti és ökológiai, valamint a halászokra és akvakultúra-termelőkre gyakorolt negatív gazdasági, társadalmi-gazdasági és társadalmi-kulturális hatások, a kék gazdaság és az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban;
46. sürgeti a tagállamokat, hogy az energiaszerkezetük meghatározásakor vegyék figyelembe a tengeri megújuló energia tengeri ökoszisztémára és halászatra gyakorolt hatásait;
47. sürgeti a tagállamokat, hogy folytassák a megújuló energia egyéb formáinak fejlesztésével és használatával kapcsolatos munkát is;

2021. július 7., szerda

48. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen hatásvizsgálatot az új tengeri szélparkok olyan területeken történő megépítésének várható gazdasági, társadalmi és környezeti hatásairól, ahol ezek a létesítmények valószínűleg konfliktusba kerülnek a halászati ágazattal és a tengeri élővilág fenntarthatóságával;
49. hangsúlyozza, hogy a part menti környezetben és gazdaságban tevékenykedő ágazatokon átívelő együttműködés a méltányos átállásnak is hajtóereje lesz; kéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje az olyan kezdeményezéseket, amelyek aktiválják a tengeri helyi gazdaságokat és gazdasági tevékenységeket, és szinergiákat alakítanak ki az ágazatok között, amelyek az időtálló gazdasági helyreállítás alapját képezhetik;
50. hangsúlyozza, hogy már vannak példák a halászati és a tengeri szélenergia-ágazat egymás mellett létezésére, és e tapasztalatot fel kell használni a tengeri infrastruktúra teljes életciklusára vonatkozó legjobb elérhető gyakorlatok megtalálására és megosztására;
51. hangsúlyozza, hogy az érdekelt feleknek jogukban áll részt venni a tengeri területrendezésben, és arról véleményt nyilvánítani;
52. hangsúlyozza, hogy az érdekelt felekkel, különösen a halászokkal, az akvakultúra-termelőkkel és a part menti közösségekkel folytatott korai, méltányos, tényleges és folyamatos konzultáció és bevonásuk, az átlátható iránymutatások kidolgozása és kompenzáció fizetése csökkentheti a konfliktusok lehetőségét, és egyenlő versenyfeltételeket teremthet a halászat és a megújuló tengeri energiaforrások között;
53. felszólítja az Uniót, hogy a zöld megállapodás céljaival összhangban mozdítsa elő és támogassa a tengeri szélparkokat külső fellépései során, különösen olyan harmadik országok esetében, ahol az energiához való hozzáférés egyenlőtlen és korlátozott;
54. hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésével összhangban az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni, ha a döntéseket úgy kell meghozni, hogy a szükséges ismeretek vagy információk még nem állnak rendelkezésre;
55. megjegyzi, hogy további uniós szintű intézkedésekre, többek között jogszabályokra lehet szükség, mivel a bizonyítékok alapján arra lehet következtetni, hogy a tagállamok tengeri területrendezése nem garantálja a halászok és más érdekelt felek egyenlő bevonását, adott esetben pedig a halászoknak nyújtandó ellentételezést;
56. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a tengeri területrendezési tervek garantálják a halászok egyenlő bevonását és tevékenységeik fenntartható folytatását, valamint tisztességesen tükrözzék a halászok, a kagylószedők és az akvakultúrával foglalkozók jogos érdekeit;
57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0345

Civil párbeszéd és polgári részvétel az EU döntéshozatalában

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása a civil párbeszédéről és a polgári részvételtől az EU döntéshozatalában (2020/2201(INI))

(2022/C 99/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 10. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az EUSZ 11. cikkére,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferenciára vonatkozó európai parlamenti álláspontról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferenciára vonatkozó európai parlamenti álláspontról szóló, 2020. június 18-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság módosítások formájában kiadott álláspontjára,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0213/2021),
- A. mivel a 2019-es európai parlamenti választások eredményei azt a pozitív üzenetet hordozzák, hogy az európai polgárok egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak az uniós szintű fejlemények iránt, és úgy vélik, hogy az uniós jogszabályok hatással vannak mindennapi életükre; mivel 2019-ben a részvételi arány 50,6 %-os volt, ami az 1994-es választások óta a legmagasabb, és figyelemre méltó növekedés 2014-hez képest, amikor a részvételi arány 42,6 %-os volt; mivel annak ellenére, hogy 2019-ben a részvételi arány magasabb volt a népesség valamennyi csoportjában, a növekedés a fiatalabb generáció részvételének tudható be, mivel jelentősen növekedett a 25 év alattiak és a 25–39 évesek körében a részvétel; mivel a részvételi arány általános növekedése ellenére továbbra is jelentős különbségek vannak az egyes tagállamok között;
- B. mivel a 2020. júniusi, a polgári szerepvállalásról szóló Eurobarométer felmérésben ⁽³⁾ a válaszadók 55 %-a vélte úgy, hogy az európai választásokon való szavazás a leghatékonyabb módja annak, hogy az uniós szintű döntéshozók tudomására hozzák véleményüket; mivel bár a cél az, hogy folyamatosan javuljon a demokrácia működése az EU-ban, több Eurobarométer-felmérés szerint az uniós polgárok nem elégedettek azzal, ahogyan a demokrácia működik; mivel ezt a felfogást nemcsak uniós, hanem nemzeti szinten is mérték; mivel az uniós polgárok jelentős hányada úgy érzi, hogy hangja nem hallatszik el az EU-hoz, amelyet tőle távoli entitásként érzékel;
- C. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 10. és 11. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20., 21., 24., 227. és 228. cikke megteremtik az uniós szakpolitikák kialakításában és a jogalkotásban való polgári részvétel alapját;
- D. mivel az EUSZ 10. cikkének (3) bekezdése értelmében „minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében”, és „a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni”;
- E. mivel az EUSZ 11. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében az intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy a polgárok és az érdekképviselői szervezetek az Unió bármely területen végzett tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak, és azokat nyilvánosan megvitathassák, valamint az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet kell fenntartaniuk;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0010.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0153.

⁽³⁾ FL 4023. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés.

2021. július 7., szerda

- F. mivel a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁽⁴⁾ (19) bekezdése hangsúlyozza, hogy a nyilvános és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció elengedhetetlen a megalapozott döntéshozatalhoz és a jogalkotás minőségének javításához;
- G. mivel az EUMSZ 165. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza az EU-t, hogy ösztönözze a fiatalok és a szociálpedagógusok csereprogramjait, valamint a fiatalok részvételét Európa demokratikus életében;
- H. mivel az uniós polgárok csak bizonyos feltételek mellett indíthatnak eljárást közvetlenül az Európai Unió Bírósága (EUB) előtt a Szerződések, köztük az Alapjogi Charta szerinti jogaik érvényesítése érdekében; mivel az uniós polgárok számára az európai parlamenti demokratikus választások szolgálnak a legfőbb alulról építkező eszközként, míg más eszközök, így az európai polgári kezdeményezés, az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és a Parlamenthez benyújtott petíciók a dinamikus parlamentarizmus fontos kiegészítői;
- I. mivel eddig hat sikeres európai polgári kezdeményezésre került sor, legutóbb a „Minority Safepack” (Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés) és az „End the Cage Age” (Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek!) kezdeményezésre; mivel az európai polgári kezdeményezésre vonatkozó (EU) 2019/788 rendelet⁽⁵⁾ 2020 januárjában lépett hatályba, és célja, hogy megkönnyítse az uniós polgárok számára, hogy felkérjék a Bizottságot arra, hogy jogalkotási javaslatokat terjesszen elő a saját és az Unió hatáskörébe tartozó területeken; mivel a „Minority Safepack” kezdeményezés volt az első olyan európai polgári kezdeményezés, amelyet az Európai Parlamentben az európai polgári kezdeményezésről szóló felülvizsgált rendelet alapján vitattak meg, és amelyet 2020 decemberében a Parlament túlnyomó többséggel, a leadott szavazatok 76 %-ával támogatott; mivel azonban az európai polgári kezdeményezések hatása csekély, ami részben annak tudható be, hogy a Bizottság nem tesz eleget a nyomon követésnek;
- J. mivel az európai ombudsman ajánlásai jogilag nem kötelező erejűek, de a megállapításoknak való megfelelés aránya következetesen magas;
- K. mivel az EUMSZ 24. és 227. cikke értelmében az uniós polgároknak és a valamely tagállamban lakóhellyel vagy létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személyeknek jogukban áll petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, amennyiben az ügy közvetlenül őket érinti, és az Unió tevékenységi körébe tartozik;
- L. mivel a Bizottság által folytatott online nyilvános konzultációk többnyire meghatározott célcsoportokat céloznak meg, nincsenek széles körben terjesztve és csak korlátozott ideig tartanak, ami azt jelenti, hogy a lakosság jelentős hányadát nem éri el; mivel az Európai Számvevőszék a Bizottság konzultációs politikájának 2019-es átfogó felülvizsgálata során azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy javítson azon, ahogy a polgárokat a fokozottabb szerepvállalás előmozdítása érdekében megszólítja;
- M. mivel a Bizottság által folytatott civil párbeszédnek inkább a polgárok tájékoztatására, mintsem arra szolgálnak, hogy vitát folytassanak velük elképzeléseikről és arról, hogy miben szeretnének változást látni az EU-ban, és nem biztosítanak visszajelzési mechanizmust arra vonatkozóan, hogy tájékoztassák a polgárokat szerepvállalásuk eredményeiről;
- N. mivel a meglévő részvételi eszközök, így az európai polgári kezdeményezés, a nyilvános konzultációk és a civil párbeszéd jelenlegi formájukban nem elegendőek a polgárok számára ahhoz, hogy befolyásolhassák az uniós döntéshozatalt; mivel ez nagyrészt annak tudható be, hogy az intézményi szintű döntéshozatali folyamat során nincs hatékony nyomon követés;
- O. mivel a részvétel legtöbb formájával az egyes polgárok általában alig élnek széles körben; mivel az egyes polgárok nagyrészt nem ismerik a meglévő részvételi eszközöket, és ezért a meglévő eszközök révén gyűjtött vélemények és adatok tekintetében alulreprezentáltak; mivel a polgárok részvétele nem helyettesíti a szervezett civil társadalmat;
- P. mivel a jelenlegi részvételi eszközök nem aknázzák ki a polgárok részvételi potenciálját, és ezért nem elégséges mértékben járulnak hozzá az EU demokratikus legitimitásának megerősítéséhez és a polgárok szükségleteinek és elképzeléseinek megfelelő EU iránti elkötelezettségének növeléséhez;
- Q. mivel a meglévő részvételi eszközök reformja – miközben különös figyelmet fordít a társadalom leginkább alulreprezentált csoportjaira, különösen a fiatalokra – és az európai közsféra továbbfejlesztése hozzájárulhat az EU demokratikus legitimitásának megerősítéséhez;

⁽⁴⁾ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/788 rendelete (2019. április 17.) az európai polgári kezdeményezésről (HL L 130., 2019.5.17., 55. o.).

2021. július 7., szerda

- R. mivel a polgári részvétel és átláthatóság uniós szintű növelése kulcsfontosságú az Uniónak a polgárokhoz való közelebb hozása, az Unió intézményeibe vetett polgári bizalom növelése, valamint a valódi többszintű demokrácia elérésének érdekében; mivel az átláthatóság hiánya meggátolja a nyilvános vitát bármely jogalkotási terület esetében; mivel nem minden érdekelt fél rendelkezik egyenlő mértékű hozzáféréssel az Unió intézményeihez vagy az azok munkájára vonatkozó információhoz; mivel a Bizottságnak nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet kell folytatnia a polgárokkal és a civil társadalmi szervezetekkel; mivel az EU-nak biztosítania kell, hogy a civil társadalom aktívan részt vehessen a nyilvános vitában, és képes legyen befolyásolni a politikai és döntéshozatali folyamatokat;
- S. mivel a polgárok részvételének lehetővé tétele érdekében az EU jobb megismertetése révén erősíteni kell a polgárok állampolgári ismeretei oktatásának európai dimenzióját;
- T. mivel egyre nagyobb az igény az európai polgári ismeretek oktatására a tagállamokban; mivel ebben az összefüggésben el kell ismerni a civil társadalmi szervezeteknek a polgárságra való oktatás és tanulás terén végzett munkáját, és ösztönözni kell az állampolgári ismeretek oktatásának holisztikus megközelítését, beleértve mind a formális, mind a nem formális oktatást és tanulást;
- U. mivel a polgári részvétellel kapcsolatos, már meglévő sikeres projektek – például a „European HomeParliaments” és az uniós ifjúsági párbeszéd megmutatták, hogy a polgárok rendszeresen részt kívánnak venni az uniós döntéshozatali folyamatokban;
- V. mivel a Tanács továbbra is zárt ajtós intézmény, amint az az európai ombudsman az OI/2/2017/TE számú vizsgálatában is szerepel, amelyben megerősítette, hogy a Tanács jogalkotási dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés, valamint a döntéshozatali folyamat esetében nincs átláthatóság;
- W. mivel az OECD fogalom meghatározása szerint a nyílt kormányzás „az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a részvétel elve által ihletett, innovatív és fenntartható közpolitikákon és gyakorlatokon alapuló olyan kormányzási kultúra, amely előmozdítja a demokráciát és az inkluzív növekedést”;
- X. mivel a tagállamok által az Európa jövőjéről 2018-ban folytatott polgári konzultációk hatékony eszköznek bizonyultak a polgárok uniós ügyekbe való bevonására; mivel a folyamat konkrét nyomon követésének és folyamatosságának hiánya miatt a részvétel-orientált dinamika vegyes eredményekhez vezetett;
- Y. mivel az Európa jövőjéről szóló konferenciának a nyilvánosság lehető legnagyobb mértékű részvételét kell ösztönöznie, és értékes tapasztalatokkal szolgálhat a polgárok széles körű bevonása terén annak megértése érdekében, hogy mit várnak valójában az EU-tól és az intézmények munkájától;
1. hangsúlyozza, hogy el kell gondolkodni arról, hogy az Unió miként tud hatékonyabban együttműködni a polgárokkal a képvisleti demokrácia uniós alapelveinek megfelelően; úgy véli, hogy a polgároknak nagyobb beleszólást kell kapniuk az uniós döntéshozatalba annak érdekében, hogy az Unió jobban tükrözze a polgárok nézeteit, és ellenállóbbá, demokratikusabbá és hatékonyabbá váljon; e tekintetben úgy véli, hogy a Szerződés módosítását nem szabad kizárni, bár önmagában nem lehet cél, és hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciának lehetőséget kell biztosítania arra, hogy konstruktív párbeszédet folytassanak a polgárokkal ezekről a kulcsfontosságú kérdésekről;
2. úgy véli, hogy minden olyan reform, amely szociálisabbá, méltányosabbá, koherensebbé, egységesebbé, célzottabbá, jobban működővé, szuverénebbé és elszámoltathatóbbá teszi az Uniót, megerősítést kap a polgárok részvételi mechanizmusok révén történő közvetlen bevonásától;
3. hangsúlyozza, hogy alapvető feszültség áll fenn a két elképzelés, a tagállamok köré szerveződő EU és az uniós intézmények köré szerveződő EU között, amelyen túl lehetne lépni, ha kidolgoznák a polgárok Európai Uniójára vonatkozó megközelítést és eszközöket;
4. hangsúlyozza, hogy a meglévő részvételi eszközök több szempontból is hiányosak, ezért azokat javítani kell és újakat kell kidolgozni annak érdekében, hogy a polgárok részvétele kivihetőbbé, inkluzívabbá, jelentőségteljesebbé és hatékonyabbá váljon; úgy véli, hogy a nyilvánosság szélesebb körű politikai diskurzusban való részvételének megkönynyítése, valamint a politikai eredmények befolyásolásának lehetőségével és a meglévő mechanizmusokban szinergiákkal történő felruházásuk érdekében elengedhetetlen, hogy a polgárok szerepvállalását úgy alakítsák, hogy az megfeleljen elvárásaiknak; úgy véli, hogy ennek az alulról felfelé építkező részvételi programnak ki kell egészítenie a képvisleti demokráciát az EU-ban;

2021. július 7., szerda

5. hangsúlyozza, hogy az európai polgári kezdeményezés az egyetlen olyan uniós szintű részvételi eszköz, amely képes potenciálisan jogalkotást indítani; kéri, hogy az erre adott választ minden egyes sikeres európai polgári kezdeményezésről szóló parlamenti állásfoglalás elfogadása révén erősítsék meg; megjegyzi, hogy a Bizottságnak teljes mértékben eleget kell tennie azon jogi kötelezettségének, hogy megfelelően indokolja, hogy miért tett vagy nem tett lépéseket egy európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban, és úgy véli, hogy ennek átfogóbbnak kell lennie annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok pontos képet kapjanak arról, hogy mit várhatnak el egy európai polgári kezdeményezésben való részvételtől vagy annak elindításától; sajnálja, hogy a Bizottság nem követi nyomon a sikeres európai polgári kezdeményezéseket jogalkotási intézkedésekkel; úgy véli, hogy – az (EU) 2019/788 rendelet 15. cikkével összhangban – amennyiben a Bizottság a kitűzött határidőn belül nem tette közzé szándékait, vagy közleményben jelezte, hogy nem kíván intézkedéseket hozni egy olyan európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban, amely megfelelt az eljárási követelményeknek és összeegyeztethető a Szerződésekkel, különösen az EUSZ 2. cikkében foglalt alapvető uniós értékekkel, a Parlament eljárási szabályzatának 222. cikke értelmében dönthet úgy, hogy az európai polgári kezdeményezés nyomán saját kezdeményezési jogalkotási jelentést készít; sürgeti a Bizottságot, hogy kötelezze el magát amellett, hogy az ilyen jellegű, jogalkotást kezdeményező eljárás keretében készült jelentések Parlament általi elfogadását követően jogalkotási javaslatot nyújt be; e tekintetben javasolja a Parlament és a Bizottság közötti jelenlegi keretmegállapodás módosítását; kéri, hogy módosítsák az európai polgári kezdeményezésről szóló rendeletet annak érdekében, hogy ösztönözzék a Bizottságot jogalkotási javaslat előterjesztésére, amennyiben a benyújtott európai polgári kezdeményezés megfelel a vonatkozó követelményeknek;
6. rámutat, hogy az Európai Számvevőszék jelentését⁽⁶⁾ követően, amely elismeri az Európai Bizottság nyilvános konzultációinak hatékonyságát, és tekintettel a polgárok kielégítő megítélésére, a Bizottságnak javítania kell a nyilvános konzultációs folyamatot a polgárok nagyobb részvételének előmozdítása, valamint hozzájárulásuk jobb nyomon követése és értékelése érdekében;
7. rámutat, hogy a civil párbeszéd jelenlegi koncepcióját és gyakorlatát meg kell erősíteni és aktualizálni kell;
8. hangsúlyozza a polgárok és a civil társadalom bevonásának előnyeit az európai közsféra kialakítását, valamint az EU képviselői intézményei és demokratikus eljárásai által biztosított demokratikus legitimitásának kiegészítését illetően;
9. hangsúlyozza, hogy nem minden érdekelt fél – nevezetesen a polgárok és a civil társadalmi csoportok – egyformán aktív politikailag, hangadó és bír azonos befolyással; ezért úgy véli, hogy az uniós részvételi demokrácia megköveteli a nem szervezett polgárok támogatását, valamint az uniós csatornákon belül és kívül a választási és részvételi lehetőségekhez való hozzáférésük előmozdítását;
10. úgy véli, hogy a demokrácia, a jó kormányzás és a hatékony döntéshozatal szempontjából alapvető fontosságú a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalma; úgy véli, hogy az uniós intézményeknek a lehető legmagasabb szintű átláthatósági, elszámoltathatósági és feddhetetlenségi normákra kell törekedniük; hangsúlyozza, hogy a részvételi demokrácia alapja, hogy a polgárok hozzáférjenek az európai intézmények dokumentumaihoz; kéri különösen a Tanácsot, hogy növelje a döntéshozatali folyamatára vonatkozó átláthatóságot és a dokumentumokhoz való hozzáférést;
11. hangsúlyozza az új technológiákban rejlő lehetőségeket, amelyek új utakat biztosíthatnak a polgárokkal való kapcsolattartáshoz, egy hatékony, alulról építkező megközelítés biztosításához és a polgárok azon képességének javításához, hogy elszámoltassák az intézményeket;
12. hangsúlyozza, hogy a fokozott átláthatóságra és elszámoltathatóságra irányuló intézkedéseket és részvételi eszközöket ötvöző nyílt kormányzat jó válasz az uniós polgárok által az uniós döntéshozatal terén működő ügynökség érzékelhető hiánya miatt kialakult demokratikus deficitre;
13. üdvözli egy etikai bizottság, mint független átláthatóságért felelős hatóság tervezett felállítását az EU intézményeiben;
14. felhívja a figyelmet az új „Állampolgárság, egyenlőség, jogok és értékek” programra, amely várhatóan nagyobb láthatóságot és hatékonyságot fog biztosítani azoknak a tevékenységeknek, amelyek hozzájárulnak a polgárokkal folytatott párbeszédhez és a demokráciában való részvételhez; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e program „polgárok” ágának folytonosságát és megnövelt forrásait, beleértve a testvérvárosi és emlékeztető szolgáló tevékenységeket; üdvözli, hogy

⁽⁶⁾ 14/2019. sz. különjelentés: „Ossza meg velünk véleményét!”, Európai Számvevőszék, 2019. szeptember.

2021. július 7., szerda

e program keretében olyan tevékenységeket vezettek be, amelyek célja további európai értékek előmozdítása, mint például a közös európai történelem ismertségének növelése; felszólít a civil párbeszédért felelős csoportnak az új program keretében való gyors létrehozására;

15. fontosnak tartja a különböző országok polgárai közötti eszmecserék előmozdítását európai, nemzeti, regionális és helyi szinten, különösen a városok és régiók hálózatain keresztül, valamint a régióközi párbeszéd elősegítésével; felhívja a Bizottságot, hogy e célra a „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” program „Polgári részvétel és szerepvállalás” ágán keresztül biztosítson elegendő finanszírozást;

16. hangsúlyozza, hogy a polgárok aggályaival kapcsolatos jobb tájékoztatás segíteni fogja az uniós intézményeket abban, hogy figyeljenek és reagáljanak ezekre az aggályokra azáltal, hogy megfelelő csatornákat biztosítanak a polgárok megszólításához és a hozzászólások összegyűjtéséhez, és megfelelő nyomon követést biztosítanak az ezt követő döntéshozatali folyamat során; kéri, hogy javítsák a részvételi mechanizmusokat oly módon, hogy a polgárok szerepvállalása érdemi hatást gyakorolhasson az uniós döntéshozatalra;

17. hangsúlyozza, hogy különösen a fiatalokat kell bevonni az Európa jövőjéről szóló politikai vitába, és következetesen be kell vonni őket a részvételi mechanizmusokba és a rendszeresen tartott civil párbeszédbe, mivel a mai döntések határozzák meg jövőjüket; hangsúlyozza, hogy azonosítani kell a fiatalok érdekeihez igazított új kommunikációs és interakciós eszközöket;

18. helyesli a Bizottság által folytatott gyermekekkel kapcsolatos konzultációkat, valamint támogatja egy uniós gyermekrészvételi platform jövőbeni létrehozását; üdvözlí a fiatalok befogadását az Európa jövőjéről szóló konferencia digitális platformjába és polgári vitacsoportjaiba; sürgeti az Unió intézményeit, hogy hozzanak létre intézkedéseket a gyermekek és fiatalok strukturális alapú hasonló bevonásának jövőbeni biztosítása érdekében, megfelelő visszajelzési mechanizmusokkal;

19. sürgeti a fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek az események és programok tervezésében, végrehajtásában és értékelésében történő valós részvételét; elismerését fejezi ki az uniós ifjúsági párbeszéd arra irányuló erőfeszítéseiről, hogy bevonják a fiatalokat és az ifjúsági szervezeteket a szakpolitikák kialakításába és a döntéshozatalba; kéri az Unió intézményeit, hogy kötelezzék el magukat az uniós ifjúsági párbeszéd eredményei alapján megtett kézzelfogható intézkedések mellett;

20. hangsúlyozza, hogy párbeszédet kell folytatni az oktatási intézményekkel és a polgári oktatási szervezetekkel annak biztosítása érdekében, hogy az aktív európai polgárság az egész EU-ban a tanterv részévé váljon; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson támogatást az oktatási programok valamennyi tagállamban történő kiegészítése érdekében, különösen az európai és globális polgári ismeretek oktatására vonatkozó közös tanterv kidolgozásának támogatásával, előmozdítva többek között a meglévő uniós intézményeknek, valamint a tagállamok történelmének és kultúrájának jobb megértését, ösztönözve továbbá az Európai Unió előnyeire vonatkozó objektív és kritikai gondolkodást; hangsúlyozza, hogy a tantervekbe be kell építeni egy, az EU működéséről és történelméről szóló modult, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy ilyen modulra vonatkozó iránymutatásokra;

21. emlékeztet az uniós oktatási miniszterek által 2015. március 17-én elfogadott „Nyilatkozat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról” című dokumentumra, amelyben európai, nemzeti, regionális és helyi szinten megerősített intézkedésekre szoltítottak fel pluralista társadalmunk megőrzése érdekében;

22. felhívja a Bizottságot, hogy az uniós ügyek iránti érdeklődés, részvétel és vita ösztönzése érdekében évente indítsa el az Európai Unió Olympiad versenyét az EU működéséről és történelméről a középiskolákban, a szakképzésben és más oktatási struktúrákban részt vevő fiatalok számára; hangsúlyozza, hogy az Erasmus+ programot is fel kell használni az európai polgári ismeretek oktatásának fokozására, különösen a diákok és a fiatalok körében; megismétli, hogy a Bizottságnak a sikeres Erasmus+ programra építve jobban kell támogatnia az európai és Európán kívüli uniós ügyeket és tanulmányi programokat;

23. úgy véli, hogy a fiatalok részvételének biztosítása a civil párbeszédre irányuló kezdeményezések hosszú távú hatásának lényeges részét képezi majd; hangsúlyozza ezért annak fontosságát, hogy valamennyi uniós tanulási tevékenység során a fiatalokra összpontosítsanak, és javasolja, hogy mozgítsák elő a fiatalok bevonására szolgáló eszközöket, különös tekintettel a közösségi médiára, a mobilalkalmazásokra, a mobil játékokra, a kvízekre és más ifjúságbarát formátumokra; üdvözlí az egyenrangú felek közötti oktatási programokat, amelyekre jó példa az Ifjúsági Európai Parlament és az uniós ifjúsági párbeszéd;

24. hangsúlyozza a tudományos élet, a kutatók és az egyetemek jelentőségét a polgárok részvételi mechanizmusokkal kapcsolatos know-how-jának az uniós döntéshozatali folyamatban való részvételük növelése érdekében történő javításában;

2021. július 7., szerda

25. hangsúlyozza, hogy a polgárok közötti hatékony párbeszéd és a polgárok aktív részvétele szorosan kapcsolódik az állampolgári ismeretek oktatásának európai dimenziójához; hangsúlyozza ezért, hogy erősíteni kell az állampolgári ismeretek oktatásának európai dimenzióját annak érdekében, hogy lehetővé váljon polgárok részvétele és képessé váljanak arra, hogy jól tájékozott polgárként járjanak el és teljes mértékben részt vegyenek a polgári és társadalmi életben mind európai, mind tagállami szinten, a politikai, jogi, társadalmi és gazdasági koncepciók és struktúrák, valamint a globális fejlemények és fenntarthatóság megértése alapján; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó európai stratégiát az állampolgári kompetenciák Unión belüli erősítésére, és dolgozzon ki támogató intézkedéseket, amelyek célja, hogy az EU-ban élő összes polgár számára egyenlő hozzáférést biztosítsanak az állampolgári ismeretek oktatásához, lehetővé téve számukra politikai jogaik gyakorlását;

26. javasolja az állampolgári ismeretek oktatásával foglalkozó európai hálózat létrehozását, amely platformot biztosítana az állampolgári ismeretek oktatása európai dimenziójának erősítését célzó módszerekkel bevált gyakorlatok és ismeretek cseréjéhez; hangsúlyozza, hogy új modellekre és eszközökre van szükség az állampolgári ismeretek oktatásához;

27. kiemeli a média szerepét a polgárok uniós politikáról és magáról az EU-ról alkotott véleményének alakításában; hangsúlyozza, hogy Európa-szerte fenn kell tartani a független és sokszínű médiakörnyezetet, de úgy véli, hogy nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az uniós kérdésekkel kapcsolatos dezinformáció és a médiában megjelenő téves jelentések kezelése érdekében, különösen a tényeken alapuló páneurópai médiaprojektek fokozott támogatása révén;

28. hangsúlyozza, hogy a polgároknak joguk van hozzáférni az Európai Unióra, annak szakpolitikáira és döntéshozatali folyamataira vonatkozó megbízható, független és tényszerű ismeretekhez; elismeri, hogy diverzifikált hozzáférést kell teremteni egy semleges, független és informatív közös európai hírközponthoz, amely az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető, és proaktív kommunikációt kell kialakítani az uniós polgárokkal; emlékeztet továbbá a meglévő médiaorgánumok értékére; szükségesnek tartja a félretájékoztatás és dezinformáció terjedésének konkrét kezelését, különösen válságok idején, amikor a leginkább szükség van érvényes, megbízható és időszerű információkra; hangsúlyozza, hogy a média függetlensége kulcsfontosságú e folyamatok szempontjából; felszólít arra, hogy az online platformok működésébe vezessenek be olyan alulról jövő visszajelzéseket, tényellenőrzést és moderálást a félretájékoztatással és a dezinformációval kapcsolatban, amelyek tisztteletben tartják a polgári jogokat és a véleménynyilvánítás szabadságát; ezért elengedhetetlennek tartja az újságírók képzsének megerősítését a független és kritikus gondolkodás előmozdítása érdekében;

29. üdvözli az európai demokráciáról szóló cselekvési terv azon célkitűzését, hogy a polgárok demokratikus rendszerekben való részvételét megalapozott döntéshozatal révén javítsa; hangsúlyozza, hogy az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület keretében biztosítani kell a fiatalok részvételét és a hátrányos helyzetű emberek polgári szerepvállalását; üdvözli az európai demokráciáról szóló cselekvési terv keretében bejelentett, a tömegtájékoztatás szabadságának, a véleménynyilvánítás szabadságának és a minőségi újságírásnak a megerősítésére irányuló intézkedéseket; várakozással tekint a Bizottság azon javaslatai elé, amelyek gyakorlati és hatékony eszközökre irányulnak az újságírók biztonságának jobb biztosítása érdekében, akik túl gyakran fenyegetéseknek és indokolatlan megfélemlítésnek vannak kitéve, ezáltal korlátozva a polgárok tájékoztatáshoz való jogát; aggodalommal állapítja meg, hogy nincsenek konkrét javaslatok a művészi szabadság biztosítására és a cenzúrázott és büntetőeljárás alá vont művészek védelmének biztosítására, és felkéri a Bizottságot, hogy az európai demokráciáról szóló cselekvési terv keretében fejlessze tovább ezt a területet;

30. elismeri valamennyi uniós polgár azon jogát, hogy az EU valamelyik hivatalos nyelvén tájékoztatást kérjen és kapjon az uniós intézményektől; rámutat, hogy valódi párbeszéd és az uniós polgárok aktív és tájékozott részvétele az uniós döntéshozatalban csak akkor lehetséges, ha nincs nyelvi akadály, ezért felhívja a Bizottságot, hogy tegyen sokkal nagyobb, a polgárokkal az EU valamennyi hivatalos nyelvén való kommunikációra irányuló erőfeszítéseket; megjegyzi, hogy az inkluzivitás, a tudatosság és a láthatóság erősítése érdekében javítani kell az online tartalmak hozzáférhetőségét; javasolja, hogy valamennyi uniós honlap felhasználóbarát, és az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető legyen;

31. emlékeztet arra, hogy az európai politikákat és jogszabályokat a legtöbb esetben a helyi és regionális önkormányzatok hajtják végre, és hogy ők képesek könnyebben elérni a polgárokat és központi szerepet játszani a polgárok uniós ismereteinek kialakításában, hiszen ez a polgárokhoz legközelebb álló kormányzati szint; hangsúlyozza, hogy az első lépés az európai intézmények kapcsolattartó irodái számára elkülönített források növelése és területi hálózatuk Európa-szerte történő fejlesztése lehetne;

2021. július 7., szerda

32. üdvözli a Régiók Európai Bizottsága „A helyi és regionális önkormányzatok a polgárokkal folytatott állandó párbeszédbe” című, 2020. október 14-i véleményét⁽⁷⁾; kéri, hogy a polgárok részvételének uniós szintű eszközei mellett hozzanak létre egy többszintű kormányzati hálózatot, amely az európai intézmények és a polgárok közötti közvetítési láncként szolgálna;

33. megismétli, hogy az EU legitimitásának és a polgároknak az intézmények munkájába vetett bizalmának növelése érdekében teljes mértékben be kell vonni a polgárokat az uniós döntéshozatali folyamatba; hangsúlyozza, hogy ezért állandó részvételi mechanizmusokra van szükség, amelyek lehetővé teszik és ösztönzik a polgárok részvételét nemcsak a szavazásban, hanem az uniós döntéshozatalban és más meglévő csatornákon és eszközökben is; e mechanizmusok tekintetében támogatja a figyelemfelkeltő fejlesztő tevékenységeket a mechanizmusok hatásainak és hatékonyságának maximalizálása érdekében; hangsúlyozza, hogy európai, nemzeti, regionális és helyi szinten is szükség van ilyen mechanizmusokra, valamint a különböző szintű intézmények közötti megfelelő horizontális és vertikális koordinációra;

34. hangsúlyozza, hogy a polgárokat bevonó rendszeres részvételi folyamatok különböző célokat is szolgálhatnak, például az éves politikai vagy jogalkotási prioritások befolyásolását, konkrét kérdésekkel kapcsolatos konkrét javaslatok kidolgozását, intézményi kérdések megvitatását vagy bizonyos közösségi források felhasználásáról való döntéseket; hangsúlyozza azonban, hogy bár a civil részvétel egyes területeken hasznosnak bizonyul, fontos, hogy megfelelő és átlátható nyomonkövetési eljárások révén a polgárok tisztában legyenek a szerepvállalás eredményeivel, ideértve annak korlátait is;

35. megjegyzi, hogy a polgári részvételi mechanizmusok számos, egymást kiegészítő eszközt foglalnak magukban, például a polgári közgyűléseket, a polgári kezdeményezéseket, a nyilvános konzultációkat, a civil párbeszédet, a részvételen alapuló költségvetés-tervezést, a népszavazásokat stb.;

36. emlékeztet rá, hogy a civil részvételi mechanizmusoknak lehetőséget kell adniuk az egyének számára ötleteik és aggodalmaik kifejezésére; hangsúlyozza, hogy e párbeszédnek lehetővé kell tenniük a részvételt, és inkluzívnak, nyitottnak, meggondoltnak, transznacionálisnak, átláthatónak, pártatlannak, elszámoltathatónak, hatékornak, láthatónak és érdekesnek kell lenniük;

37. hangsúlyozza, hogy a lehető legtöbb ember elérése érdekében inkluzív megközelítést kell alkalmazni; hangsúlyozza, hogy a résztvevők kiválasztásának megfelelő kommunikációs mechanizmusok alkalmazásával biztosítani kell a lakosság kiegyensúlyozott képviseletét a sokszínű közönség elérése érdekében, hogy teljes mértékben érvényesüljön a társadalmi és területi sokszínűség; hangsúlyozza, hogy minden polgár számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani a részvételi mechanizmusokhoz, beleértve azokat is, akik hátrányos helyzetű területeken élnek, vagy akik kevésbé vannak kitéve az uniós információknak; kéri, hogy a részvételi mechanizmusokat terjesszék ki mindenre, köztük az EU-ban tartózkodó nem uniós polgárokra, valamint a más tagállamban vagy harmadik országban tartózkodó uniós polgárokra is, akik számára igényeikhez igazított alternatív mechanizmusokat kell kínálni;

38. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a polgárok az összes uniós hivatalos nyelven hozzáférhessenek a részvételi mechanizmusokhoz; emlékeztet arra, hogy a nyelvi akadályok eltávolítják a polgárokat az európai intézményektől, és akadályozzák egy valóban inkluzív európai demokrácia kialakulását;

39. hangsúlyozza, hogy fontos a fogyatékossgal élő személyek számára teljes körű hozzáférést biztosítani azokhoz a különféle eszközökhöz, amelyeket az Unió polgárai számára biztosít, különösen szisztematikus tolmácsolás és jelnyelvi fordítás, valamint könnyen olvasható nyelvezet által;

40. felhívja a figyelmet arra, hogy a civil társadalmi szervezeteknek, a szociális partnereknek és az egyéb szereplőknek fontos szerepet kell játszaniuk a részvételi eszközökben; úgy véli, hogy a részvételüket támogató megfelelő módszerek kulcsfontosságúak; hangsúlyozza, hogy az ilyen eszközök sikere érdekében be kell vonni a Régiók Bizottságát (RB) és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot (EGSZB);

41. hangsúlyozza, hogy a részvételi mechanizmusok célját, szabályait és időkeretét hatékonyságuk érdekében már a kezdetektől fogva közölni kell; hangsúlyozza, hogy a polgári szerepvállalásról szóló kommunikációnak ki kell emelnie bármely mechanizmus gyakorlati szerepét, mivel ellenkező esetben az elvárásoknak való meg nem felelés csökkenti a részvételt és ezáltal a legitimitást;

42. hangsúlyozza, hogy megfelelő egyensúlyt kell teremteni a rendszeresen tartott civil párbeszéd közös formátuma és eltérő nemzeti gyakorlatai között annak érdekében, hogy a polgárok számára olyan európai keretet biztosítsanak, amely figyelembe veszi a nemzeti szintű tanácskozások különböző hagyományait;

43. hangsúlyozza, hogy a digitális technológiáknak ki kell egészíteniük a személyes részvétel eszközeit, és azokat különösen a hagyományos részvételi eszközökben való részvétel terén nehézségekkel küzdő közösségek részvételének ösztönzésére kell felhasználni;

⁽⁷⁾ HL C 440., 2020.12.18., 49. o.

2021. július 7., szerda

44. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki akadálymentes, innovatív és inkluzív eszközöket a polgári részvétel és a civil párbeszéd számára, jobban kihasználva a digitális technológiákat, hogy lehetővé tegyék minden polgár (például a fiatalabb és az idősebb emberek, a fogyatékkal élő emberek, a mobil uniós polgárok, a vidéki vagy a kevésbé sűrűn lakott területeken élő emberek) számára az uniós döntéshozatalban való hatékony részvételt, tanulva abból, ahogyan a Covid19-világjárvány katalizátorként működött a digitális eszközök használatának területén; rámutat egy nem bürokratikus és átfogó weboldal hozzáadott értékére, amely tájékoztatást nyújt a polgárok számára valamennyi európai részvételi kezdeményezésről; hangsúlyozza a közösségi média kulcsfontosságú szerepét, különösen a gyermekek tekintetében; hangsúlyozza, hogy az ilyen innovatív eszközöknek a képvisleti demokrácia támogatására kell irányulniuk, és minden szinten biztosítani kell az átláthatóságot;

45. felszólít a dezinformációval kapcsolatos tényellenőrzésre és moderálásra a polgárokkal való kapcsolattartásra használt online platformok működésében;

46. felhívja a figyelmet rá, hogy minden részvételi folyamat megkezdése előtt az uniós intézményeknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy hatáskörük és jogalkotási eljárásaik fényében nyomon követik a párbeszéd eredményeit, mivel a polgárok gyakran a nyomkövetés elmaradása miatt csalódtak; hangsúlyozza, hogy a polgároknak tisztában kell lenniük a polgárok szerepvállalásával és a párbeszéd struktúráival annak érdekében, hogy az elvárások megfeleljenek a valóságnak, ellenkező esetben fennáll a polgárok szavazati jogtól való megfosztásának veszélye; hangsúlyozza, hogy minden új részvételi eszközt jelentős kommunikációs kampánynak kell kísérnie, magas szintű politikai szerepvállalással uniós és nemzeti szinten, hasonlóan a 2019. évi európai parlamenti választások sikeres választási kampányához;

47. hangsúlyozza, hogy az intézményeknek aktívan segíteniük kell a résztvevőket a részvételi folyamat során; hangsúlyozza, hogy e folyamat végén egyértelműen meg kell határozni annak eredményét, hogy arra kötelezően választ kelljen adni; javasolja, hogy az ilyen gyakorlatok végén a résztvevők kapjanak érthetően megfogalmazott írásbeli visszajelzést minden egyes javaslatról vagy ajánlásról, amelyben az uniós intézmények egyértelművé teszik a javaslatok vagy ajánlások végrehajtására irányuló szándékukat, vagy megindokolják azon döntésüket, hogy nem hajtják azokat végre; elismeri, hogy meg kell oldani a leküzdendő nehézségeket és kihívásokat, ha azt akarjuk, hogy nagyobb mértékű legyen a részvételi mechanizmusok hozzájárulása a demokratikus minőséghez, valamint a felelősségvállaláshoz és az európai identitástudathoz;

48. hangsúlyozza, hogy létre kell hozni egy keretet a civil párbeszéd nyomon követésére annak érdekében, hogy hatékonyan figyelembe lehessen venni a polgárok észrevételeit; javasolja, hogy a nyomon követés részeként az eredményt fogalmazzák meg saját kezdeményezésű jelentések és nyilvános meghallgatások formájában, a polgárokat – ideértve az alulreprézantált csoportokat, nevezetesen a fiatalokat – pedig vonják be ezekbe a lépésekbe;

49. úgy véli, hogy a polgárok részvételi folyamatait a lehető legmagasabb szintű átláthatóságnak kell jellemeznie; megjegyzi, hogy az átláthatóság és a nyílt hozzáférés megerősíti a közintézményekbe vetett bizalmat és ezáltal azok legitimitását; kiemeli, hogy az uniós intézmények demokratikus legitimitásának a nyilvánosság bevonása révén történő előmozdításához az uniós döntéshozatal jobb megértésére van szükség; felszólít egy olyan uniós szintű nyílt kormányzási norma létrehozására, amely alapul szolgálhatna más kormányzati szintek számára;

50. javasolja, hogy a Bizottság „Ossza meg velünk véleményét!” weboldala váljon olyan egyablakos forrássá, amely uniós szinten hozzáférést biztosít valamennyi részvételi eszközhöz; megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány ösztönözte a digitális média és az online konferenciarendszerek alkalmazását, ezért úgy látja, hogy a digitalizáció további lehetőségeket kínál a polgári szerepvállalásra; rámutat arra, hogy ez segítette a polgárokat abban, hogy gyorsabban, szélesebb körben és inkluzívabban részt vegyenek a döntéshozatalban; úgy véli, hogy az EU-nak elő kell mozdítania a polgárok szerepvállalásának új és innovatív módjait, lehetővé téve a polgárokkal folytatott többnyelvű párbeszédet megkönnyítő digitális technológiai eszközök használatát; felhívja a Bizottságot, hogy használja ki a polgárok szerepvállalásának további digitális lehetőségeit az EU összes hivatalos nyelvén, beleértve az oktatóanyagokat, a múltbeli példákat és a vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos információkat; úgy véli, hogy rendelkezéseket kell hozni a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen személyek tekintetében;

51. ösztönzi független civil társadalmi, tudományos és szociális partnerekkel kialakítandó fórum létrehozását a folyamat monitorozása és az uniós intézmények általi nyomon követése érdekében;

52. ösztönzi a civil társadalmi szervezetek önkéntes részvételen alapuló, független hálózata létrehozásának elősegítését a különböző – többek között az egyes régiók közötti – demokráciával kapcsolatos kezdeményezések összefogása érdekében, az információmegosztás és a tudásátadás megkönnyítése, valamint a bevált gyakorlati módszerek alkalmazásának biztosítása érdekében; úgy véli, hogy ez növelni fogja a polgárok tudatosságát az uniós döntéshozatali eljárásokkal kapcsolatban, és több lehetőséget biztosít a polgárok számára a politikai döntéshozatal befolyásolására;

2021. július 7., szerda

53. üdvözli az EGSZB és az RB elnökének arra irányuló javaslatát, hogy hozzanak létre a polgárok uniós döntéshozatali folyamatokban való részvételével foglalkozó intézményközi munkacsoportot;
54. elkötelezi magát arra, hogy együtt fog működni a többi uniós intézménnyel és érdekelt féllel a polgárok további hozzájárulási csatornáinak megerősítése érdekében, ideértve a civil párbeszéd kiterjesztését és a polgárok részvételét szolgáló állandó mechanizmus létrehozását, egy formálisan kötelező erejű nyomonkövetési folyamattal együtt;
55. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a civil párbeszédről szóló intézményközi megállapodásra az EUSZ 11. cikkének (2) bekezdése alapján, amely kimondja, hogy az intézményeknek nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet kell fenntartaniuk az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal;
56. hangsúlyozza a polgári felelősségvállalás és aktív részvétel helyi, regionális, nemzeti és európai szintű összehangolt és következetes előmozdításának fontosságát; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy meg kell erősíteni az Európai Bizottság képviselőinek és az Európai Parlament kapcsolattartó irodáinak szerepét, tevékenységeit és függetlenségét a tagállamokban a polgári szerepvállalás és a polgárokkal való közvetlen párbeszéd elősegítése, az információhoz való hozzáférés és az információk terjesztése, valamint az Európai Unióval és annak szakpolitikáival kapcsolatos tudatosság növelése érdekében, a polgárok digitális és fizikai részvételét szolgáló kommunikációs eszközök széles körű és jól összehangolt használata révén;
57. rámutat az új európai Bauhaus-kezdeményezésre, mint a polgárok részvételét ösztönző és elősegítő közelmúltbeli innovációra; kiemeli, hogy a kezdeményezés összehozza a polgárokat, a szakértőket, a vállalkozásokat és az intézményeket, és elősegíti a jövő élettereinek megfizethetőbbé és hozzáférhetőbbé tételéről szóló megbeszéléseket;
58. javasolja, hogy vezessenek be polgári részvételi mechanizmusokat a kísérleti projekteknél, ideértve a „részvételi költségvetés-tervezést” is, lehetővé téve az uniós költségvetés kiadási oldalának formálását és „crowdsourcing” (közösségi ötletbörze) kialakítását annak érdekében, hogy a polgárok részt vehessenek a politikáknak az uniós döntéshozókkal való közös létrehozásában;
59. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 48. cikke szerinti konvent-módszer megreformálásával és az uniós intézmények megfelelő szerepvállalása mellett meg kell könnyíteni a polgárok részvételét az EU strukturális reformjaiban; javasolja ennek megvitatását az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében;
60. üdvözli az Európa jövőjéről szóló konferenciát, és úgy véli, hogy ez nagyszerű lehetőség arra, hogy a polgárokkal érdemi párbeszédet folytassanak Európa jövőjéről, és választ adjanak kérdéseikre;
61. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a civil társadalmi szervezetek az intézményi képviselők mellett kiegyensúlyozott mértékben vegyenek részt az Európa jövőjéről szóló konferencián; hangsúlyozza, hogy a konferencia eredményeit szilárdan nyomon kell követni, folyamatosan tájékoztatni kell a polgárokat az ebből eredő döntéshozatali folyamat különböző lépéseiről, biztosítva, hogy a polgárokkal folytatott párbeszédnek értelme legyen, és az Európa jövőjéről szóló konferencia hivatalos lezárását követően is folytatódjon;
62. hangsúlyozza, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében szervezett polgári agoráknak kísérleti szerepet kell játszaniuk a polgárok kulcsfontosságú vitákban való részvételének állandó mechanizmusaként történő jövőbeli intézményesítésükben;
63. úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia jelentős mértékben hozzá fog járulni a polgárok uniós döntéshozatali folyamatban való részvételének továbbfejlesztéséhez, és előkészíti az utat a polgárok részvételét szolgáló új állandó mechanizmus létrehozása előtt;
64. úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia lehetőséget nyújt arra, hogy megvitassák a polgároknak a Bizottság éves munkaprogramjának befolyásolásához és az Unió helyzetéről szóló beszédhez vezető konzultációs folyamatban való aktív részvételére irányuló lehetséges mechanizmusokat; megjegyzi, hogy egy ilyen mechanizmus éves ciklusban működhetne, minden év első hónapjaiban a polgárok nemzeti és regionális agoráival kezdődhetne, amelyek előkészítenék az Európa-napon megrendezhető transznacionális európai polgári fórumon megvitatandó prioritásokat; rámutat arra, hogy az európai polgári fórummal kapcsolatos prioritásokat az uniós intézményeknek kell bemutatni, hogy azok beépüljenek abba a konzultációs mechanizmusba, amely a Bizottság éves munkaprogramjának létrehozásához vezet;
65. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0346

Az EU és a NATO közötti együttműködés a transzatlanti kapcsolatok összefüggésében**Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az EU és a NATO közötti együttműködésről a transzatlanti kapcsolatok összefüggésében (2020/2257(INI))**

(2022/C 99/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),
- tekintettel az Észak-atlanti Szerződésre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címére, és különösen annak 21. és 42. cikkére,
- tekintettel az EU és a NATO közötti kapcsolatokról szóló, 2018. június 13-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a katonai mobilitásról szóló, 2018. december 11-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az INF-szerződés jövőjéről és az Európai Unióra gyakorolt hatásról szóló, 2019. február 14-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) főtitkáranak a közepes hatótávolságú nukleáris erőkről szóló szerződésről szóló, 2019. augusztus 2-i nyilatkozatára,
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek és a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló 2008/118/EK irányelvnek az uniós keretben végzett védelmi feladatok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2019. november 26-i jogalkotási állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a honvédelem és biztonság területét érintő beszerzésekről szóló 2009/81/EK irányelv és a védelmi vonatkozású termékek transzferéről szóló 2009/43/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a „Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan” című dokumentumról szóló 2016. november 14-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanács 2017. június 8-i (EU) 2017/971 határozatára ⁽⁸⁾ a nem végrehajtási jellegű uniós katonai KBVP-missziókra vonatkozó tervezési és végrehajtási szabályok meghatározásáról, valamint az Európai Uniónak a szómáliai biztonsági erők kiképzéséhez hozzájáruló katonai missziójáról szóló 2010/96/KKBP határozat, az Európai Uniónak a mali fegyveres erők kiképzéséhez hozzájáruló katonai missziójáról (EUTM Mali) szóló 2013/34/KKBP határozat, és az Európai Unió közép-afrikai köztársasági katonai kiképzési KBVP- missziójáról (EUTM RCA) szóló (KKBP) 2016/601 határozat módosításáról,
- tekintettel a Bizottság által az európai védelem jövőjéről szóló vitaanyagban (COM(2017)0315) 2017. június 7-én előterjesztett védelmi csomagra,

⁽¹⁾ HL C 28., 2020.1.27., 49. o.⁽²⁾ HL C 388., 2020.11.13., 22. o.⁽³⁾ HL C 449., 2020.12.23., 149. o.⁽⁴⁾ HL C 232., 2021.6.16., 71. o.⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0009.⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0008.⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0102.⁽⁸⁾ HL L 146., 2017.6.9., 133. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az Európai Tanács biztonságról és védelemről szóló, 2018. december 13–14-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács biztonságról és a védelemről szóló, 2020. június 17-i következtetéseire,
- tekintettel a harmadik államok egyes PESCO-projektekben való részvételére irányuló kivételes felkérés általános feltételeinek meghatározásáról szóló, 2020. november 5-i 2020/1639/KKBP tanácsi határozatra ⁽⁹⁾,
- tekintettel „A dinamikusabb, reziliensebb és versenyképesebb uniós ipar felé történő átmenetet elősegítő helyreállítás” című, 2020. november 16-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a PESCO 2020. évi stratégiai felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Egyesült Államok, Kanada és Norvégia katonai mobilitással kapcsolatos PESCO-projektben való részvételének jóváhagyásáról szóló, 2021. május 6-i tanácsi határozatra,
- tekintettel az indiai–csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. április 16-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Egyesült Államoknak a Párizsi Megállapodáshoz való újbóli csatlakozására vonatkozó határozatára,
- tekintettel a 2021. június 15-i EU–USA csúcstalálkozón elfogadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel a 2021. június 15-i EU–Kanada csúcstalálkozón elfogadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat által 2020. november 6-án javasolt éghajlatváltozási és védelmi ütemtervre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A globális változásra irányuló új EU–USA program” című, 2020. december 2-i közös közleményére (JOIN(2020)0022),
- tekintettel az EU és az USA kapcsolatairól szóló, 2020. december 10–11-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanácsnak az Európai Békekeret létrehozásáról szóló, 2021. március 22-i 2021/509 határozatára,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az EU kiberbiztonsági stratégiája a digitális évtizedre” című, 2020. december 16-i közös közleményére (JOIN(2020)0018),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által tett 2017. június 7-i „A rugalmasság stratégiai megközelítése az EU külső fellépéseiben” című közös nyilatkozatra (JOIN(2017)0021),
- tekintettel az Európai Tanács tagjainak a biztonságról és a védelemről szóló, 2021. február 26-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács tárgyalói között az Európai Védelmi Alapról (EDF) 2020. december 10-én született megállapodásra,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács tárgyalói között a következő többéves pénzügyi keretre (2021–2027) vonatkozó Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (NDICI) 2020. december 18-án kötött politikai megállapodásra,
- tekintettel az EU és a NATO által 2003. március 14-én kötött adatbiztonsági megállapodásra,

⁽⁹⁾ HL L 371., 2020.11.6., 3. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az EU–NATO együttműködésről szóló, 2016. július 8-án az Európai Tanács elnöke, az Európai Bizottság elnöke és a NATO főtitkára által Varsóban aláírt közös nyilatkozatra,
- tekintettel a varsói közös nyilatkozat végrehajtására vonatkozó 74 pontos közös javaslatra, amelyet az Európai Unió Tanácsa és a NATO Tanácsa 2016. december 6-án és 2017. december 5-én hagyott jóvá,
- tekintettel az EU–NATO együttműködésről szóló, az Európai Tanács elnöke és az Európai Bizottság elnöke, valamint a NATO főtitkára által 2018. július 10-én Brüsszelben aláírt közös nyilatkozatra, valamint az Észak-atlanti Tanács 2018. július 11–12-i brüsszeli ülésén részt vevő állam- és kormányfők által kiadott brüsszeli csúcstalálkozó-nyilatkozatra,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a NATO főtitkára által a közös javaslatcsomag végrehajtásáról 2017 júniusában és decemberében, valamint 2018 júniusában, 2019-ben és 2020-ban közösen benyújtott öt eredményjelentésre,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, beleértve a fenntartható fejlődés békés és befogadó társadalmainak előmozdítására törekvő 16. célt,
- tekintettel a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés VI. cikkében a nukleáris fegyverrel rendelkező részes államok számára előírt nukleáris leszerelési kötelezettségre,
- tekintettel a walesi csúcstalálkozó nyilatkozatára, amelyet az Észak-atlanti Tanács walesi ülésén részt vevő állam- és kormányfők adtak ki 2014. szeptember 5-én,
- tekintettel a brüsszeli csúcstalálkozó nyilatkozatára, amelyet az Észak-atlanti Tanács 2021. június 14-i brüsszeli ülésén részt vevő állam- és kormányfők adtak ki,
- tekintettel a G7-ek vezetőinek „Közös cselekvési programunk a jobb újjáépítésért tett globális fellépés terén” című, 2021. június 13-i közleményére,
- tekintettel a 2021. június 16-án Genfben sorra került EU-Oroszország csúcstalálkozóra,
- tekintettel az ENSZ „Közös jövőnk biztosítása” című leszerelési programjára,
- tekintettel a NATO főtitkára által 2020. november 25-én kinevezett, „NATO 2030. Egyesülve az új korszakért” elnevezésű, Thomas de Mazière és Wess Mitchell társelnökök irányította vitacsoport jelentésére,
- tekintettel a NATO 2030 Ifjú Vezetők Csoportja által 2021. február 4-én kiadott, a „NATO 2030: A változás elfogadása és az értékek megőrzése” című jelentésre,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a biztonsági testületnél tett 2020. december 15-i látogatására,
- tekintettel az alelnök/főképviselő részvételére a NATO védelmi minisztereinek 2021. február 17–18-i ülésén, valamint a NATO külügyminisztereinek 2021. március 23–24-i ülésén,
- tekintettel Jean-Claude Junckernek, a Bizottság elnökének az Unió helyzetéről szóló, 2016. szeptember 14-i beszédére,
- tekintettel a NATO és az EU politikai vezetői által a „Beyond Westlessness” (Túl a nyugatlanságon) elnevezésű különleges müncheni biztonsági konferencián 2021. február 19-én tett nyilatkozatokra,
- tekintettel a közös kül- és biztonságpolitikával (KKBP), valamint a közös biztonság- és védelempolitikával (KBVP) foglalkozó parlamentközi konferencia 2021. március 3-i ülésén folytatott eszmecserére,
- tekintettel az Európai Számvevőszék 09/2019. sz. „Európai védelem” című, 2019. szeptember 12-i felülvizsgálatára,

2021. július 7., szerda

- tekintettel a Külügyi Bizottság, a Biztonság- és Védelempolitikai Albizottság és a NATO Parlamenti Közgyűlésével fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség 2021. március 15-i együttes ülésén a NATO főtitkárával folytatott eszmecsere,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0192/2021),
- A. mivel az európai és transzatlanti szolidaritás és partnerség képezi a transzatlanti partnerség múltbeli, jelenlegi és jövőbeli biztonságának alapját; mivel a NATO és az EU jellegét tekintve eltér egymástól, de ugyanolyan változékony geopolitikai környezetben fejlődik;
- B. mivel mind az EU, mind a NATO gondolkodási folyamatokat indított el a példa nélküli globális biztonsági változásokhoz való megfelelő alkalmazkodás érdekében; mivel 2020 júniusában az uniós vezetők megállapodtak abban, hogy elindítják a „stratégiai iránytű” meghatározására irányuló folyamatot; mivel a NATO vezetői 2021. június 14-i csúcstalálkozójukon úgy határoztak, hogy elkezdik a munkát a következő stratégiai koncepción, amelyet a 2022-ben tartandó következő csúcstalálkozójukon fognak jóváhagyni;
- C. mivel 2020 novemberében az uniós tagállamok hírszerző szolgálatai egymással együttműködve elkészítették az EU első átfogó, 360 fokos minősített elemzését az EU-t jelenleg vagy esetleg a közeljövőben fenyegető veszélyek és kihívások teljes köréről; mivel a tervek szerint 2021 novemberében az alelnök/főképviselő benyújtja a stratégiai iránytű tervezetét, amelyet a tagállamok megvitatnak, majd a tervek szerint 2022 márciusában elfogadnak; mivel a stratégiai iránytű célja a „közös európai biztonsági és védelmi kultúra” kialakulásának elősegítése;
- D. mivel az Európai Unió kifejezetten elismeri a NATO szerepét Európa és polgárai védelmében (EUSZ 42. cikk (7) bekezdés); mivel a közös védelemben a NATO-ra hárul az elsődleges felelősség (az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke); mivel a kapacitás szempontjából a NATO a szövetséges erők műszaki és humán interoperabilitásának, valamint felszerelési politikáik koherenciájának egyik legfőbb szavatolója marad; mivel a NATO-szerződés 5. cikkében és az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdésében foglalt kollektív önvédelem iránti elkötelezettség a szövetségesek közötti, illetve a tagállamok közötti szolidaritás garanciája;
- E. mivel a közös értékek, a közös történelem, valamint az EU, az európai NATO-tagállamok, az USA és Kanada közötti különleges kapcsolat alkotja a transzatlanti szövetség lényegét és alapját; mivel az EU és a NATO közös biztonsági kihívásokkal és ugyanazzal az egyre nagyobb kihívást jelentő biztonsági környezettel néz szembe, valamint közösen a védelmi érdekeik is;
- F. mivel a 2016. évi együttes nyilatkozatot követően megkezdődött az EU és a NATO közötti együttműködési folyamat, amelynek középpontjában 74 közös fellépési javaslat állt a hibrid fenyegetések elleni küzdelem, az operatív együttműködés – többek között a tengeren és a migráció területén –, a kiberbiztonság és védelem, a védelmi képességek, a védelmi ipar és kutatás, a gyakorlatok, valamint a keleti és déli partnerek kapacitásépítési erőfeszítéseinek támogatása terén;
- G. mivel Európa biztonsága és védelme azon alapul, hogy az európaiak politikai akarattal, illetve polgári és katonai cselekvési képességgel vállalják felelősségüket egy olyan stratégiai környezetben, ami az elmúlt években jelentősen romlott; mivel a NATO-t nem egy múltbéli projekt folytatásának, hanem a világ biztonságát és stabilitását biztosító jövőképpnek kell tekinteni, amelynek a továbbiakban is az új kihívásokhoz kell igazítani politikai stratégiáját, meg kell őriznie a politikai szolidaritást és kohéziót, valamint hiteles, technikai szempontból innovatív szervezetnek kell maradnia;
- H. mivel az EU és a NATO közötti kapcsolatok egyetlen jogi keretét továbbra is a 2003-ban elfogadott keretrendszer képezi, amely a „Berlin plusz” megállapodással összhangban az EU közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) katonai műveleteinek tervezése és végrehajtása tekintetében a NATO kollektív tervezési struktúráinak, eszközeinek és képességeinek az EU-val való megosztására korlátozódik;
- I. mivel a NATO főtitkára, Jens Stoltenberg 2020. november 10-én kijelentette, hogy „sürgősen folytatnunk kell a nukleáris fegyverzetellenőrzést és leszerelést”, a NATO szövetségesek pedig 2020. december 15-én megerősítették a fegyverzetellenőrzés, a leszerelés és a nonprolifерáció fenntartása és megerősítése iránti elkötelezettségüket;

2021. július 7., szerda

- J. mivel az EU és tagállamai – különösen a 2016. évi uniós globális stratégia közzététele óta – olyan szakpolitikákat folytattak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy aktívabb és befolyásosabb globális szereplővé váljanak a béke és a biztonság terén, és így fokozták együttműködésüket a biztonság és a védelem területén; mivel a mérföldkövek közé tartozik az Európai Védelmi Alap (EDF) (és elődprogramjainak) létrehozása, az állandó strukturált együttműködés (PESCO) és a koordinált éves védelmi szemle (CARD) elindítása, valamint az Európai Békekeretről szóló megállapodás;
- K. mivel a koordinált éves védelmi szemle (CARD) eszközt biztosít az EU számára a védelmi képességek fejlesztését célzó tagállami erőfeszítések további összehangolására és a további együttműködési területek azonosítására;
- L. mivel a KBVP keretében jelenleg 5 000 fős uniós katonai és polgári állományt alkalmaznak hat katonai és 11 polgári misszióban és műveletben három kontinensen; mivel ezek a missziók sikeresen biztosítottak támogatást, kapacitásépítést és kiképzést azzal a céllal, hogy a konfliktus sújtotta és a konfliktust követő helyzetben lévő térségekben biztosítsák a békét, a biztonságot és a stabilitást; mivel Európa képessége nagymértékben azon alapul, hogy az Unió képes legyen hiteles módon beavatkozni a külső műveleti színhelyeken;
- M. mivel az elmúlt hónapokban az EU és a NATO között példátlan mértékű magas szintű együttműködésre került sor: például 2020 decemberében a NATO-főtitkár és az uniós biztosok testülete között első ízben került sor megbeszélésre, illetve 2021 februárjában a NATO-főtitkár részt vett az Európai Tanács ülésén;
- N. mivel a NATO a védelmi tervezési folyamatán (NDPP) keresztül négyévente meghatározza „ambíciószintjét”, és e célból minőségi és mennyiségi szempontból meghatározza azon erőket, felszereléseket és képességeket, amelyekkel a szövetségeseknek rendelkezniük kell ahhoz, hogy támogatni tudják a NATO-missziók teljes spektrumát, valamint válaszolni tudjanak a lehetséges fenyegetésekre és kihívásokra;
- O. mivel az Egyesült Államok már régóta kéri az EU-t és az uniós tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a saját biztonsági és védelmi beruházásaik terén, ami jelentős hozzájárulást jelent a szövetségben belüli tehermegosztáshoz;
- P. mivel a Covid19-világjárvány jelentős hatást gyakorol a nemzetközi kapcsolatokra és az állami költségvetésekre, tovább súlyosbította a fennálló globális feszültségeket és biztonsági kihívásokat, mint például a haderők felelőtlen és agresszív telepítését; mivel Kína és Oroszország különösen arra törekedett, hogy a világjárványt stratégiai érdekei előmozdítására használja fel; mivel az EU és a NATO a világjárvány kezdete óta szorosan együttműködik, és olyan kérdésekkel foglalkozik, mint az orvostechnikai felszerelések és az egészségügyi személyzet elosztása, a polgárok hazatelepítése, a kibér- és hibrid fenyegetések, a dezinformációs tevékenységek és az ellenséges propaganda elleni küzdelem;
- Q. mivel a Bizottság a védelmi cselekvési terv benyújtásakor hangsúlyozta, hogy az ipari többletkapacitás, a széttagoztság és az európai katonai képesség elégtelen megvalósítása évente 25–100 milliárd EUR összegbe kerül, ami az uniós tagállamok nemzeti védelmi költségvetését terheli;
- R. mivel a demokráciáknak megfelelő választ kell adniuk napjaink kihívásaira; mivel számos NATO-tag és uniós tagállam a demokráciát fenyegető belső kihívásokkal néz szembe; mivel globálisan úgy tűnik, hogy az olyan önkényuralmi rendszerek, mint Oroszország és Kína, megszüllődötték befolyásukat és agresszív menetrendet követnek;
- S. mivel a NATO megerősített előretolt jelenlétét – négy többnemzetiségű harccsoport jelenlétével Észtországban, Lettországban, Litvániában és Lengyelországban – a szövetség keleti határán az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Kanada és Németország vezeti;
- T. mivel a NATO sikeresen tesztelte gyors légi mobilitási kezdeményezését, hogy a Covid19-világjárvány idején lehetővé tegye az orvosi eszközök sürgős szállítását;

A transzatlanti kapcsolatok 70 éve a NATO révén

1. meggyőződése, hogy az európai Unió és a NATO a biztonság és a védelem terén egybehangzó érdekekkel rendelkezik; üdvözlöi a 2016. évi együttes nyilatkozat aláírása óta létező, és a 2018-as brüsszeli nyilatkozat óta megerősített, fokozott EU–NATO együttműködést, és hangsúlyozza, hogy az EU és a NATO közötti új erőre keltett stratégiai partnerség alapvető fontosságú ahhoz, hogy szembe lehessen nézni a biztonsági kihívásokkal, amelyekkel Európa és szomszédjai szembesülnek;

2021. július 7., szerda

elismeri a szövetség által elért eredményeket, és hangsúlyozza azok folyamatos jelentőségét; hangsúlyozza, hogy a NATO-nak fokoznia kell a fenyegetések változó jellegéhez és megnövekedett mértékéhez való alkalmazkodással kapcsolatos erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a világban a kollektív biztonság és béke terén továbbra is hiteles és fenntartható globális szereplő maradjon; emlékeztet arra, hogy az egyben NATO-szövetséges uniós tagállamok számára a NATO a kollektív védelem elsődleges kerete; kéri, hogy az EU mélyítse tovább a transzatlanti kapcsolatokat és a NATO-val kialakított nélkülözhetetlen partnerségét;

2. ismételten megerősíti korábbi elkötelezettségét az EU biztonság- és védelempolitikai törekvései iránt, és megismétli az EU azon törekvését, hogy a béke és a biztonság globális szereplője legyen; hangsúlyozza, hogy a NATO továbbra is alapköv a tagjai és a transzatlanti közösség egészének biztonsága és kollektív védelme szempontjából, és a szövetségesek közötti konzultációk és biztonsági döntések alapvető fóruma; újírolag megerősíti, hogy támogatja az erős transzatlanti együttműködést, partnerséget és barátságot, amely az elmúlt 70 évben hozzájárult Európa sikeréhez, és a második világháború vége óta a stabilitásának és biztonságának alapját képezi;

3. aláírzza, hogy az EU-NATO partnerség és a transzatlanti együttműködés egésze a demokrácia, a szabadság, az emberi jogok tiszteletben tartása, a jogállamiság, valamint a béke, a nemzetközi együttműködés előmozdítása és a szabályokon alapuló nemzetközi rend alapvető értékeinek közös támogatására és közös történelemre épül; hangsúlyozza, hogy a NATO több mint katonai szövetség, és a közös demokratikus értékek szimbóluma;

4. hangsúlyozza, hogy a NATO értékes partnere azon uniós tagállamoknak is, amelyek nem tagjai a szövetségnek; elismeri, hogy a NATO többek között a Partnerség a Békéért (PBP) programján és a Partnerségi Interoperabilitási Kezdeményezésen (PII) keresztül együttműködik a NATO-n kívüli uniós tagállamok némelyikével; emlékeztet arra, hogy az EU és NATO közötti együttműködés nem sértheti a NATO-n kívüli uniós tagállamok biztonsági és védelmi politikáját; emlékeztet arra, hogy a NATO és a nem NATO-tag uniós tagállamok közötti együttműködés az EU-NATO együttműködés szerves részét képezi. üdvözlö a nem NATO-tag uniós tagállamok részvételét a szövetség kezdeményezéseiben, tiszteletben tartva ugyanakkor a semlegességi politikákat, a vonatkozó alkotmányos kereteket, a harmadik országok bevonását és az EU törekvéseit; hangsúlyozza, hogy a két szervezet jellemzői nagyban különböznek egymástól, és hogy együttműködésüket a kölcsönösség és a befogadás elveire építve, az egyes tagállamok egyedi karakterű biztonság- és védelempolitikájának sérelme nélkül, a két szervezet döntéshozatali autonómiájának és eljárásainak teljes tiszteletben tartása mellett kell folytatni; emlékeztet a két szervezet eltérő jellegére és szerepére: az EU egy polgári szervezet, amelynek az EUSZ 43. cikkének (1) bekezdése szerint van egy területen kívüli műveleteket (petersbergi feladatok) végző katonai ága, a NATO ezzel szemben egy katonai és politikai szövetség, amelynek feladata a tagjai kollektív területi védelmének megszervezése;

5. hangsúlyozza, hogy a transzatlanti közösségnek számos újonnan megjelenő fenyegetéssel, rendszerszintű versennyel és demokratikus társadalmaink számára példa nélküli közös kihívásokkal kell szembenéznie, amelyek veszélyeztetik a jogállamiságot és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását, közvetlenül vagy közvetve érintik a tagállamok és polgáraik biztonságát, és kiterjednek a hagyományos fenyegetésektől, a nem hatékony fegyverellenőrzéstől és a tömegpusztító fegyverek elterjedésétől, a nukleáris fegyverek kockázatának csökkentésétől, az instabilitástól a déli és keleti szomszédságban, az éghajlatváltozásig, a pandémiáig és a terrorizmusig, a hibrid fenyegetésekig, a félretájékoztatástól és a nem biztonságos technológiáktól a hibrid fenyegetésekig, a dezinformációig és a nem biztonságos technológiák használatáig; hangsúlyozza, hogy a szabályokon alapuló nemzetközi rend ebből eredő kihívásaira tekintettel az erősebb EU-NATO együttműködés hozzájárul a hatékony globális kormányzáshoz és multilateralizmusához;

6. hangsúlyozza, hogy a transzatlanti közösség csak az együttműködés elmélyítésével és a partnerség új szintre emelésével tudja sikeresen kezelni ezeket a kihívásokat; hangsúlyozza, hogy az EU és a NATO egyaránt egyedülálló képességekkel és erősségekkel rendelkezik; ezért úgy véli, hogy az erőfeszítések és a felett együttműködés egymást kiegészítő jellege rendkívül fontos a transzatlanti biztonság fenntartása szempontjából; hangsúlyozza, hogy e közös kihívások jobb kezelése érdekében az EU és a NATO közötti partnerség keretében prioritásként kell kezelni a politikai kohézió és egység fenntartását, valamint a politikai konzultáció megerősítését;

7. biztos abban, hogy a transzatlanti közösség nemcsak az új kihívásokhoz való alkalmazkodásra, hanem azok kezelésére is képes; háláját fejezi ki a számos uniós, NATO- és nemzeti alkalmazott által végzett kiváló munkáért, akik keményen dolgoznak polgáraink védelméért;

2021. július 7., szerda

8. kegyelettel és tisztelettel adózik a transzatlanti szövetség valamennyi, szolgálatban elesett vagy megsebesült, valamint a jelenleg is szolgálatot teljesítő tagja előtt;

A transzatlanti és az EU–NATO együttműködés fokozása

9. üdvözlí a 2021. június 14-i NATO-csúcstalálkozó által a transzatlanti egységről és együttműködésről küldött határozott jelzést, amely megmutatta, hogy a szövetség továbbra is létfontosságú, és továbbra is képes alkalmazkodni a jelenlegi és az új kihívásokhoz; úgy véli, hogy az EU és a NATO közötti együttműködésről levont következtetéseknek tükröződniük kell a NATO következő stratégiai koncepciójával kapcsolatos munkában is; üdvözlí, hogy a NATO főtítkára kinevezte a független szakértői csoportot, és elismerését fejezi ki különösen az EU és a NATO közötti szorosabb együttműködésre vonatkozó ajánlásaival kapcsolatban; támogatja a Bizottság elnökének és az alelnöknek/főképviselőnek az EU és az USA közötti biztonsági és védelmi párbeszédre vonatkozó 2020. decemberi javaslatait; üdvözlí a Biden-kormány egyértelműen kinyilvánított szándékát, hogy párbeszédet folytasson az EU és a NATO partnereivel minden területen;

10. határozottan üdvözlí a 2021. június 15-i EU-USA csúcstalálkozót és a szilárd NATO-EU együttműködés szilárd támogatottságának kifejezését; üdvözlí, hogy az EU és az USA közösen elismerte, hogy az uniós biztonsági és védelmi kezdeményezések hozzájárulhatnak mind az európai, mind a transzatlanti biztonsághoz, és üdvözlí a külön a biztonság és védelem ügyének szentelt EU–USA párbeszéd megindítására irányuló, kinyilvánított szándékot; hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok európai biztonsági jelenléte kulcsfontosságú jelentőséggel bír Európa biztonsága szempontjából, és kiemeli teljes mértékű elkötelezettségét a transzatlanti biztonsági együttműködés iránt; hangsúlyozza, hogy a EU és az USA közötti partnerség az EU és a NATO közötti sikeres együttműködés kulcsfontosságú eleme; hangsúlyozza, hogy a transzatlanti partnerség számára előnyös a kiszámítható külpolitikai döntéshozatal és a többoldalú kötelezettségvállalás; úgy véli, hogy az amerikai kormányváltás lehetőséget jelent arra, hogy megerősítsék az olyan közös értékeket, mint a demokrácia, a jogállamiság, a multilateralizmus, a béke és a jólét, valamint a közös fenyegetések leküzdése terén fokozzák a nemzetközi együttműködést, amely lehetőség szerint közös szankciókat is magában foglalhat;

11. teljes mértékben osztja a legutóbbi NATO-csúcstalálkozó záróközleményében kifejtett nézetet, mely szerint a NATO-n és az EU-n belül zajló stratégiai folyamatok egyedülálló lehetőséget kínálnak arra, hogy tovább erősítsük konzultációinkat és együttműködésünket polgáraink biztonságának fokozása, valamint az euroatlanti térségben és azon túl a béke és stabilitás előmozdítása érdekében; éppen ezért megismétli felhívását az EU stratégiai iránytűjével kapcsolatos és a NATO következő stratégiai koncepciójával kapcsolatban bejelentett, párhuzamosan végzett, folyamatban lévő és jövőbeli munkára az egyértelmű prioritások kijelölése, valamint további szinergiák azonosítása céljából a transzatlanti kapcsolatok megerősítése és az EU és a NATO közötti együttműködés előmozdítása érdekében; az összes érintett szereplőt arra kéri, hogy használja ki ezt a lehetőséget e folyamatok összekapcsolására mind politikai, mind technikai szinten; hangsúlyozza, hogy minkét folyamatnak koherensnek kell lennie, a közös regionális és globális fenyegetéseket kell azonosítania, és meg kell határoznia az e fenyegetések kezeléséhez szükséges következő lépéseket; kifejezi azon elképzelését, hogy az EU stratégiai iránytűje lefektetheti a NATO következő stratégiai koncepciójának naprakésszé tételéhez való uniós hozzájárulás alapjait; úgy véli, hogy ezeknek a folyamatoknak külön ki kell emelniük az egyes szervezetek hozzáadott értékét, adott esetben segíteniük kell a feladatok jobb elosztásának meghatározását, és állandó párbeszéd és szoros koordináció révén fel kell térképezniük, hogy az EU-nak vagy a NATO-nak kell-e egymást kölcsönösen erősítő módon vezető szerepet vállalnia egy adott területen;

12. arra számít, hogy a stratégiai iránytű végrehajtása elmélyíti majd az EU szolidaritását, és elősegíti a tagállamok közötti közös stratégiai kultúra kialakulását; üdvözlí a 2020. novemberi első közös fenyegetéselemzést, és felszólít az elfogadott közös veszélyértékelés felé történő előrelépésre; úgy véli, hogy az EU integrált megközelítést naprakésszé lehet tenni, figyelembe véve a stratégiai iránytű folyamata során végrehajtott fenyegetéselemzés eredményeit; úgy véli, hogy az EU közvetlen szomszédságában lévő országok, különösen a keleti partnerség és a Nyugat-Balkán biztonsági dimenzióját megfelelően figyelembe kell venni a stratégiai iránytű kidolgozása során, mivel az európai biztonsági környezet és Európa ellenálló képessége nem érhető el az EU valamennyi szomszédjának hosszú távú biztonsága és ellenálló képessége nélkül;

13. hangsúlyozza, hogy a NATO esetében az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke, valamint az EU esetében az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdése és az EUMSZ 222. cikke fontos eszközt jelent, amely válsághelyzetben szolidaritást garantál az adott szervezetek tagjai számára; emlékeztet arra, hogy az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkére a 2001. szeptemberi New York-i és washingtoni terrortámadások után hivatkoztak az Egyesült Államokkal való szolidaritás kifejezése céljából, a 42. cikk (7) bekezdésére pedig a 2015. novemberi párizsi terrortámadások után a Franciaországgal való szolidaritás kifejezése céljából; a stratégiai koncepció felülvizsgálata és a stratégiai iránytű kidolgozása során vitát szorgalmaz az EUSZ

2021. július 7., szerda

42. cikkének (7) bekezdése és az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke közötti kapcsolatról, amelyek meghatározzák az EU és a NATO szolidaritás és biztonság iránti egyértelmű elkötelezettségét, ugyanakkor úgy véli, hogy teljes mértékben tiszteletben kell tartani mindkét szervezet önálló döntéshozatalát;

14. üdvözli, hogy a 2021. június 14-i NATO-csúcstalálkozó záróközleménye pozitívan fogalmaz az EU és a NATO közötti együttműködésről; ugyanakkor úgy véli, hogy jelentősen több erőfeszítésre van szükség az EU és a NATO közötti együttműködés előmozdításához és egy érdemi stratégiai partnerség kialakításához; hangsúlyozza, hogy az EU a NATO partnere, és hogy az EU–NATO együttműködés kölcsönösen erősíti egymást, és az átláthatóság, a viszonyosság, az inkluzivitás, a két szervezet döntéshozatali autonómiája elfogadott irányadó elvein alapul; hangsúlyozza, hogy a koherens, egymást kiegészítő és interoperábilis védelmi képességek fejlesztése elengedhetetlen az euroatlanti térség biztonságának növeléséhez, összhangban az egységes haderők elvével; megismétli, hogy a – lehetőség szerint partnerségben vagy kölcsönösen elfogadott módon, de szükség esetén önállóan megvalósuló – európai katonai cselekvési képesség elengedhetetlen a NATO alapvető feladatainak teljesítéséhez való hozzájáruláshoz, valamint az elrettentés fokozásához, és ekképpen az európai kontinens egészének biztonsága szavatolásához;

15. úgy véli, hogy az EU és a NATO közötti jövőbeli együttműködésnek építenie kell mind az EU polgári válságkezeléssel és kapacitásépítéssel kapcsolatos egyedülálló szakértelméből, különösen a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálatból (CPCC), mind katonai válságkezelési szakértelméből, nevezetesen a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatból (MPCC), valamint a 37 helyszíni katonai művelet 2003 óta történő telepítéséből nyert tapasztalatokra, valamint a partnerországok katonai szereplőinek a „Kapacitási Támogatási Eszköz és a béketeremtési mechanizmus keretében” nyújtott segítségre;

16. üdvözli a 2021. június 14-i NATO-csúcstalálkozón kiadott közlemény egyértelmű megfogalmazását az ellenálló képesség fontosságáról; hangsúlyozza, hogy mind az EU-nak, mind a NATO-nak meg kell erősítenie és hatékonyabban kell koordinálnia az együttműködést az ellenálló képesség kulcsfontosságú területén, és kiemeli az EU arra irányuló törekvését, hogy értelmes megközelítést dolgozzon ki a reziliencia különböző polgári és katonai vonatkozásainak megerősítése érdekében, többek között a kritikus infrastruktúrák védelme terén, például a közlekedési, az energia- és az informatikai ágazatban, valamint az EU mint a félretájékoztatás és az álhírek elleni küzdelem kulcsfontosságú szereplője tekintetében;

17. üdvözli a Tanács 2021. május 6-i kedvező határozatát, amely felhatalmazta a katonai mobilitási projekt koordinátorát, Hollandiát, hogy meghívja az Egyesült Államok, Kanada és Norvégiát ezek kérésének megfelelően a PESCO katonai mobilitással kapcsolatos projektjében részvételre; hangsúlyozza, hogy ez a részvétel fontos lépést jelentene az EU és a NATO képességfejlesztési erőfeszítései közötti nagyobb koherencia felé, és az újjáélesztett transzatlanti partnerség konkrét példája lenne; emlékeztet arra, hogy a harmadik országok PESCO-projektekben való kivételes részvétele – feltéve, hogy ez nem ássa alá az uniós KBVP előmozdításának célkitűzését, és megfelel az elfogadott politikai, anyagi és jogi feltételeknek – az Unió stratégiai érdekét képezheti, különösen akkor, ha technikai szakértelmet vagy további képességeket biztosít; úgy véli, hogy ez különösen igaz az olyan stratégiai partnerekre, mint a NATO szövetségesei, a nyugat-balkáni országok és a keleti partnerségbeli partnerek; emlékeztet arra az álláspontjára, hogy a harmadik országok részvétele csak kivételes lehet, amelyről eseti alapon és az uniós tagállamok meghívására döntenek, és hangsúlyozza, hogy e részvételnek hozzáadott értéket kell nyújtania, és hozzá kell járulnia a KBVP megerősítéséhez; emlékeztet továbbá arra, hogy a harmadik országok részvételének tiszteletben kell tartania a (KKBP) 2020/1639 határozatban foglalt vonatkozó szabályokat;

18. hangsúlyozza a transzatlanti együttműködés fontosságát számos nemzetközi kérdésben, mint például az éghajlatváltozás, a pandémiára való reagálás, a kialakulóban lévő forradalmi technológiák, a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság, a terrorizmus elleni küzdelem, beleértve a dzsihadista és államilag támogatott terrorizmust, az energiaügy, a tengerhajózási biztonság és reziliencia, valamint a világűr területén;

19. elismeri az EU és a NATO közötti fontos együttműködést a Nyugat-Balkánon, például az EU koszovói jogállamiság-missziója (EULEX) és a koszovói erők (KFOR) között; elismeréssel adózik az EUFOR Althea műveletnek, amelynek műveleti parancsnoksága a Szövetséges Erők Európai Főparancsnokságán (SHAPE) található a NATO-val kötött Berlin Plusz megállapodások alapján, amely ezen intézkedések keretében hozzájárul a bosznia-hercegovinai biztonságos környezet megteremtéséhez, mióta 2004-ben átvette e szerepet a NATO Stabilizációs Eredjéről (SFOR); megjegyzi, hogy az e missziók és műveletek során szerzett tapasztalatok és az azokból levont tanulságok elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy az EU és a NATO közötti jelenlegi és jövőbeli együttműködés békét, biztonságot és stabilitást biztosítson az érintett régiókban, a helyi partnerek támogatásában és képzésében, valamint a kapacitásépítésben; megjegyzi,

2021. július 7., szerda

hogy a NATO-integráció fontos szerepet játszott a Nyugat-Balkánon azáltal, hogy stabilizálta ezeket az országokat, ami fontos volt az uniós perspektíva és a fokozatos uniós integráció szempontjából; úgy véli, hogy az EU-nak és a NATO-nak több támogatást kell nyújtania a nyugat-balkáni országoknak a például Oroszországból, Kínából, Törökországból és Szaúd-Arábiából érkező, valamint radikális csoportoktól és nem állami szereplőktől származó rosszindulatú külföldi beavatkozás elleni küzdelemben; üdvözli, hogy az uniós csatlakozási folyamatban részt vevő három nyugat-balkáni ország – Albánia, Montenegró és Észak-Macedónia – NATO-szövetségessé vált;

20. felszólítja a tagállamokat és a NATO-szövetségeseket, hogy minden lehetséges eszközzel támogassák a tagjelölt és potenciális tagjelölt uniós országokkal, valamint a keleti és déli szomszédságbeli partnerekkel folytatott katonai-biztonsági együttműködés megerősítését, mivel ennek hiányában a régió biztonsága és stabilitása nem biztosítható; emlékeztet arra, hogy az EU fontos szerepet játszhat a NATO nyitott ajtókkal kapcsolatos politikájának támogatásában azáltal, hogy szoros politikai és operatív szinergiákat tart fenn a csatlakozni kívánó országokkal, nevezetesen Bosznia-Hercegovinával, Ukrajnával és Grúziával; hangsúlyozza a NATO különböző partnerországai által az euroatlanti biztonsághoz nyújtott hozzájárulás jelentőségét; szorosabb koordinációt és hatékony munkamegosztást sürget az EU és a NATO között a harmadik országokkal folytatott együttműködés terén, különös hangsúlyt fektetve a NATO „Megerősített lehetőségek” partnerségére (EoP); megismétli, hogy támogatja mind az EU, mind a NATO bővítését;

Az EU és a NATO előtt álló fenyegetések és kihívások

21. mélyszéles aggodalmának ad hangot az Oroszország által Putyin elnök vezetése alatt folytatott folyamatos revizionista, militarista és agresszív politikák miatt; üdvözli az Oroszországgal kapcsolatosan a közelmúltbeli NATO- és EU–USA csúcstalálkozók során alkalmazott egyértelmű megfogalmazást, és üdvözli az Oroszországgal kapcsolatos magas szintű EU–USA párbeszéd létrehozását; hangsúlyozza, hogy mind a NATO-nak, mind az EU-nak egy következetes proaktív stratégiát kell követnie, és a nemzetközi jogot tiszteletben tartva, gyorsan és egységesen kell reagálnia az Oroszország által elkövetett agresszióra és provokációra, megismétli, hogy korábban elítélte a Krím félsziget Oroszország általi 2014-es jogellenes és törvénytelen elcsatolását; elítéli, hogy Oroszország folyamatosan alkalmaz kibertámadásokat, félretájékoztatási kampányokat, álhíreket, merényleteket és méregtámadásokat az ellenzéki személyiségek ellen; felhívja az EU-t és a NATO-t, hogy az Oroszország által Ukrajna, Grúzia és Moldova ellen közvetlenül és közvetve gyakorolt agressziók és tevékenységek, valamint a balti-tengeri és fekete-tengeri régiókban, az Azovi-tengeren, a Földközi-tenger keleti térségében és az Északi-sarkvidéken folytatott asszertív tevékenységek elleni fellépés érdekében fokozzák és terjesszék ki a jelenlegi kötelezettségvállalásokat; felidézi annak fontosságát, hogy tiszteletben tartsák a nemzetközi határokat és Oroszország szomszédainak területi integritását; emlékeztet arra, hogy a transzatlanti partnereknek össze kell hangolniuk az elrettentés és az Oroszországgal folytatott párbeszéd kettős megközelítését, rendszeres kapcsolatot tartva fenn a fegyverzetellenőrzés, a katonai átláthatóság és a biztonsággal kapcsolatos egyéb kérdések terén;

22. elítéli a vezető európai tisztviselőkkel és más uniós polgárokkal, köztük az Európai Parlament elnökével szembeni közelmúltbeli orosz szankciókat, és sajnálja, hogy Putyin elnök egyértelműen elutasította a párbeszédet, valamint megsértett számos fontos nemzetközi kötelezettségvállalást, és folyamatosan megsérti az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, továbbá úgy véli, hogy Oroszország folytatódó agresszív fellépése és növekvő katonai magabiztossága fenyegetést jelent az euroatlanti biztonságra és stabilitásra nézve; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Oroszország a közelmúltban nagyszabású katonai tevékenységeket folytatott Ukrajnában és Ukrajna körül; ezzel összefüggésben határozottan támogatja Ukrajna szuverenitását és területi integritását, és felszólít katonai képességeinek és ellenálló képességének megerősítésére;

23. elismeri, hogy Kína növekvő befolyását, magabiztosságát, valamint katonai, technológiai és politikai felemelkedését összehangolt transzatlanti stratégiával kell kezelni; ennek fényében üdvözli a közelmúltbeli NATO- és EU–USA csúcstalálkozók során használt erőteljes megfogalmazást; súlyos aggodalmát fejezi ki a Kínai Kommunista Párt hatóságai által többek között a hongkongi demokrácia elnyomása, a vallási és kulturális kisebbségekkel, különösen a hszincsiangi uigurokkal szembeni megkülönböztető bánásmód, a Tajvan elleni fenyegetések vagy a Dél-kínai-tengeren folytatott agresszív politikák és fellépések miatt; rámutat továbbá annak jelentőségére, hogy Kína tekintélyelvű rendszerként rendszerszintű versenybe lépett a transzatlanti partnerséggel, aláásva a szabályokon alapuló, évtizedek alatt kiépült nemzetközi rendet, és azt, ahogyan megpróbálja ezt átalakítani a KKP saját értékei és érdekei szerint; emlékeztet arra, hogy az „Egy övezet, egy út” kezdeményezésén, a kibertérben, az Északi-sarkvidéken és Afrikában folytatott tevékenységein, az európai kritikus infrastruktúrákba történő befektetéseiben, valamint a dokumentált szellemi tulajdon-lopásain keresztül Kína egyre nagyobb mértékben van jelen a nemzetközi szinten és Európában; az információs és kommunikációs technológiák

2021. július 7., szerda

(ikt) területén folytatott kínai tevékenységek szoros megfigyelését szorgalmazza, különös tekintettel a Digitális Selyemút kezdeményezésre, annak érdekében, hogy megelőzhetőek legyenek a kínai vállalatok ellenőrzése alatt álló infrastruktúrától való függőségek, amelyek magukban hordozzák azt a kockázatot, hogy az ikt területén a nemzetközi normák fejlődése egyoldalú kínai befolyás alá kerül; felszólítja az EU-t és a NATO-t, hogy fokozzák a koordinációt a kritikus digitális infrastruktúra és a távközlési hálózatok külföldi országok általi manipulálással szembeni védelme érdekében, fokozatosan kivonva a nem demokratikus országok, például Kína által gyártott berendezéseket;

24. ösztönzi az EU-t és a NATO-t, hogy kezdjenek stratégiai párbeszédet Kínával kapcsolatos közös és összehangolt megközelítés kialakítása érdekében, az egyes szervezetek erősségeire és kapacitásaira támaszkodva, a közösen elfogadott stratégiai célok alapján a lehető legnagyobb hozzáadott érték megteremtése érdekében;

25. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a transzatlanti partnerség önkényhatalmi ellenfelei és versenytársai nem csupán katonai, hanem politikai, gazdasági, technológiai és társadalmi eszközöket is használnak társadalmaink és demokráciánk aláadására; rámutat a hibrid fenyegetésekre, a kibertámadások, külföldi beavatkozások, a választásokba történő beavatkozások és a félretájékoztatási kampányok jelentette jelentős biztonsági és gazdasági kihívásokra, amelyek a demokráciánk természete elleni támadásnak minősülnek; elítéli a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az EU tagállamai és a NATO szövetségei ellen a közelmúltban állami és nem állami szereplők által egyre gyakrabban indított kibertámadásokat és kémkedést, amelyek az egészségügyi ágazatot is megcélolták; hangsúlyozza, hogy az ellenálló képesség terén minden európai erőfeszítésnek – a védelmi tevékenységeinkhez nyújtott támogatás biztosításához szükséges alapként – tartalmaznia kell egy világos, nyilvános kommunikációs stratégiát is, amelynek célja a transzatlanti biztonsági kihívások tudatosítása a közvéleményben; úgy véli, hogy az EU-nak és a NATO-nak arra kell törekednie, hogy átfogó megközelítésben állapodjon meg és hajtson végre bátrabb, összehangoltabb, arányos válaszlépéseket és megfelelő konfliktusmegelőzési és válságkezelési mechanizmusokat a közös új fenyegetések elleni küzdelem érdekében;

26. kiemeli, hogy a NATO továbbra is egyedülálló fórum az EU és korábbi tagállama, az Egyesült Királyság közötti védelmi együttműködés terén; átfogó, inkluzív és stratégiai biztonsági és védelmi partnerséget szorgalmaz az EU és az Egyesült Királyság között; felhívja a NATO-t és az EU-t, hogy fokozzák a demokrácia védelmére irányuló közös fellépést a nemzetközi szinten, többek között a multilaterális szervezetek megerősítése révén, hogy megvédjék a szabályokon alapuló multilaterális rendet az egyre növekvő tekintélyelvű hatalmakkal szemben; felszólítja a világ hasonlóan gondolkodó demokráciáival való szorosabb kapcsolatok aktív fejlesztésére; úgy véli, hogy az olyan országokkal való megerősített biztonsági partnerség, mint Japán, Ausztrália és India – amelyek az USA-val együtt az úgynevezett négyoldalú biztonsági párbeszédet alkotják –, valamint Dél-Korea, Új-Zéland, fokozottan együttműködve Tajvannal, nem csak általános biztonságunkat növeli, hanem hozzájárulhat az ENSZ és más multilaterális fórumok által meghatározott globális normák és szabályok eredményesebb végrehajtásához; ösztönzi továbbá az EU és a NATO együttműködését az ASEAN-tagokkal ebben az összefüggésben;

27. felhívja az EU-t, a NATO-t és az ENSZ-t, hogy vizsgálják meg a szorosabb együttműködés lehetőségeit a válságkezelés, a humanitárius fellépések, a békefenntartás és a partnerek kapacitásépítése terén, különösen a közös műveleti területeken; egy befogadóbb környezet megteremtését szorgalmazza, amely növelné a nők részvételét a három alapvető feladatban, valamint a politikai és katonai struktúrákban; sürgeti az EU-t és a NATO-t, hogy működjenek együtt az ENSZ BT nőkről, békéről és biztonságról szóló 1325. sz. határozatának szisztematikusabb végrehajtása, valamint a közös oktatási és képzési tevékenységek fejlesztése érdekében;

28. hangsúlyozza, hogy következetes, világos, koherens és összehangolt EU–NATO megközelítésre van szükség a déli szomszédsággal kapcsolatban, amely egyaránt foglalkozik a hagyományos fenyegetésekkel, például a terrorizmussal, valamint Oroszország és Kína növekvő, agresszív jelenlétével; rámutat a NATO „Óceáni pajzs” művelete és az Atalanta uniós haderő között a kalóztámadások elleni küzdelem és az Ádeni-öbölben való biztonságos áthaladás biztosítása terén folytatott korábbi együttműködésre;

29. szorgalmazza az uniós EUNAVFOR MED IRINI és a NATO Sea Guardian művelete közötti együttműködést és koordinációt; hangsúlyozza, hogy mindkét művelet hozzájárul a Földközi-tenger biztonságához és stabilitásához;

30. aggasztják az indiai- és csendes-óceáni térségben tapasztalható növekvő feszültségek, amelyek veszélyeztetik a regionális és globális stabilitást, és a régió hasonló gondolkodású partnereivel való fokozott együttműködésre szólít fel, amelynek magában kell foglalnia a rendszeres politikai párbeszédet és konzultációt, az információcserét, valamint a képzések és gyakorlatok összehangolását;

2021. július 7., szerda

31. felszólítja az EU-t és a NATO-t, hogy tanúsítsanak szilárd elkötelezettséget és hangolják össze tevékenységeiket az elmúlt két évtized afganisztáni fejlődésének fenntartása érdekében, tekintettel a „Resolute Support” misszió Afganisztánból történő kivonására, amelynek rendezett és összehangolt módon kell történnie; ösztönzi az Afganisztánon belüli béketárgyalások további támogatását, ragaszkodva ahhoz, hogy a folyamat megőrizze az afgán nép 2001 óta elért politikai, gazdasági és társadalmi eredményeit, különösen a nők, a gyermekek és a kisebbségek jogainak védelmét, és azokra építsen;

32. támogatja az EU, az ENSZ és a NATO közötti fokozott koordinációt Irakban, többek között az EU iraki tanácsadó missziója (EUAM) és a NATO iraki missziója (NMI) révén, amelyek egyaránt hozzájárulnak az ország stabilizálásához;

33. ösztönzi az EU és a NATO közötti párbeszédet és az együttműködést Latin-Amerika és a Karib-térség partnerországaival; megjegyzi, hogy Kolumbia az egyetlen latin-amerikai NATO-partnerország, és hangsúlyozza, hogy további partnerségeket kell megszilárdítani a régióban;

34. elismeri, hogy az ellenséges államok és nem állami szereplők által elkövetett hibrid és kibertámadások megkérdőjelezik az államközi konfliktus, kémkedés és szabotázs hagyományos meghatározását; felszólítja az EU-t, hogy fejlessze tovább saját eszköztárát a kritikus infrastruktúrák hibrid támadások elleni védelmére; üdvözli Európai Védelmi Ügynökségnek (EDA) a védelmi és biztonsági ágazatban a fenntartható energiával foglalkozó konzultációs fóruma (CF SEDSS) keretében annak érdekében végzett munkát, hogy javítsák a kritikus infrastruktúrák védelmét az EU-ban; hangsúlyozza, hogy mind az EU-nak, mind a NATO-nak tovább kell erősítenie saját önálló képességeit a hibrid és kibertámadások megelőzésére, megakadályozására és az azokra való reagálásra, beleértve a saját intézményei elleni támadásokat is; üdvözli a NATO 2021. évi csúcstalálkozóján kiadott közlemény egyértelműsítését, mely szerint az Észak-atlanti Tanács dönthet úgy, hogy hibrid hadviselés esetén az 5. cikkre hivatkozik, ahogyan azt fegyveres támadás esetén teheti; fokozott együttműködésre és kibervédelmi képzésre szólít fel; javasolja egy, a kiberfenyegetésekkel kapcsolatos közös információs központ, valamint a kiberbiztonsággal foglalkozó közös EU-NATO munkacsoport létrehozását, a kiberfenyegetésekre adandó kollektív válaszok meghatározása és elfogadása érdekében; e tekintetben felszólít az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA) és a NATO Kibervédelmi Kiválósági Együttműködési Központja közötti szoros koordinációra; felszólít az EU és a NATO közötti fokozott koordinációra a rosszhindulatú kiberbiztonsági incidensek elkövetőinek kollektív azonosítása tekintetében;

35. üdvözli a hibrid fenyegetések elleni küzdelem európai kiválósági központja (Hybrid COE), az európai intézmények, szervek és hivatalok számítógépes vészhelyzeteket elhárító csoportja (CERT-EU) és a NATO számítógép-incidenskezelő képessége (NCIRC) által végzett munkát, és ezt az EU-NATO együttműködés jó példájának tekinti; úgy véli, hogy a hibrid fenyegetések elleni küzdelem európai kiválósági központján keresztül tovább lehetne fejleszteni a kiberfenyegetésekre adott közös választ, többek között közös tanfolyamok és képzések révén; meggyőződése, hogy további lépésekre van szükség, például a polgári és katonai komponensek közötti több szinergia létrehozására irányuló erőfeszítésekre a közös reziliencia előmozdítása és ezáltal a jövőbeli hibrid fenyegetések elhárítása érdekében; rámutat továbbá arra, hogy az EU és a NATO közös értékeink alapján alakíthatják ki a globális kibernormákat; úgy véli, hogy az EU-nak és a NATO-nak össze kellene hangolniuk a nemzetközi fegyverzet-ellenőrzésre vonatkozó menetrend kidolgozásával kapcsolatos álláspontjaikat a katonai felhasználású, kialakulóban lévő, diszruptív technológiák (EDT-k) kiemelt területein;

36. felhívja az EU-t és a NATO-t, hogy fokozzák a katonai képességek terén a globális technológiai vezető szerep elérésére és fenntartására irányuló közös erőfeszítéseket, többek között a forradalmi technológiákon, kvantuminformatikán és mesterséges intelligencián alapuló kutatási projektek közösségi finanszírozása révén, ezáltal elősegítve a demokratikus értékeken alapuló, élvonalbeli katonai képességek fejlesztését; kiemeli a polgári irányultságú induló vállalkozások és kkv-k szerepét a jelenkori innovációban a kialakulóban lévő technológiák területén; hangsúlyozza továbbá, hogy a kialakulóban lévő technológiák lehetőségeket kínálnak védelmi pozícióink megerősítésére is; hangsúlyozza továbbá, hogy az interoperabilitás, a közös technológiai szabványok, valamint az élvonalbeli technológiákba, a kutatásba és az innovációba való közös beruházás kulcsfontosságú ahhoz, hogy az EU és a NATO továbbra megvalósítsa a polgáraink a lehető legjobb módon való védelmére irányuló célkitűzését; hangsúlyozza, hogy az alapvető jogokat tiszteletben tartó és a közérdeket támogató mesterséges intelligencia fejlesztéséhez szükség van egy olyan uniós mesterségesintelligencia-keret megerősítésére, amely bevonja a köz-, a magánszféra és a civil társadalom érdekelt feleit; javasolja, hogy az olyan kezdeményezések, mint az európai védelmi ipari fejlesztési program, a PESCO és az EDF könnyítsék meg a kis- és középvállalkozások (kkv-k) szerepvállalását az inkubációt és a tőkebefektetést támogató erőfeszítések előmozdítása révén; ösztönzi, hogy dolgozzanak ki egy sor közös uniós mesterségesintelligencia-képességet a műszaki hiányosságok áthidalására annak biztosítása érdekében, hogy azok a tagállamok, amelyek nem rendelkeznek megfelelő technológiai-ipari szakértelemmel vagy képességekkel ahhoz, hogy védelmi minisztériumaikban mesterségesintelligencia-rendszereket valósítsanak meg, ne maradjanak le;

2021. július 7., szerda

37. megállapítja a technológiai fejlődés gyorsaságát, beleértve a digitalizációt és a mesterséges intelligencia (MI) megnövekedett lehetőségeit, és felszólítja az EU tagállamokat és a NATO-szövetségeket, hogy törekedjenek szorosabb együttműködésre annak érdekében, hogy e megatrendek tekintetében megőrizzék technológiai előnyüket, biztosítsák informatikai rendszereik interoperabilitását, és közösen törekedjenek az ezekre az új technológiákra vonatkozó közös etikai normák kidolgozására és ezek globális előmozdítására; felszólítja az EU-t és a NATO-t, hogy vállaljanak vezető szerepet a bizonyos fokú autonómiával rendelkező fegyverek fejlesztésére és etikus használatára vonatkozó átfogó szabályozási keret létrehozására irányuló globális erőfeszítésekben; ösztönzi az EU-t és a NATO-szövetségeket, hogy aktívan vegyenek részt az érdemi emberi ellenőrzés nélküli, halált okozó autonóm fegyverrendszerek betiltását célzó, jogilag kötelező erejű eszközre irányuló nemzetközi tárgyalásokon; kiemeli, hogy az EU és a NATO közötti együttműködés alapvető fontosságú az ellenfelek – például Kína és Oroszország – technológiai dominanciával és a technológia rosszindulatú használatával kapcsolatos törekvéseinek ellensúlyozása érdekében;

38. elismeri, hogy az éghajlatváltozás, mint a „fenyegetés és válság megsokszorozója”, példátlan kihívást jelent a globális béke, a jólét, a biztonság – beleértve az emberi biztonságot is – és a stabilitás tekintetében; felszólítja az EU és a NATO közötti fokozott párbeszédre, valamint az éghajlatváltozás és annak a nemzetközi biztonságra gyakorolt sokrétű következményei elleni fellépésre; emlékeztet arra, hogy az EU szélesebb hatáskörökkel és eszközökkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára, hogy átfogó választ adjon az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség összeomlása jelentette kihívásokra; hangsúlyozza, hogy mind az EU-nak, mind a NATO-nak növelnie kell a zöld technológiákba történő beruházásokat a katonai hatékonyság javítása érdekében, a környezeti lábnyom minimalizálása és az ökoszisztémák további károsodásának elkerülése mellett;

39. elismeri, hogy a világűr kritikus fontosságú terület, és hogy az új technológiák gyorsan lehetővé teszik annak a védelem egyik területként történő felhasználását; elismeri, hogy ez egyszerre teremt lehetőséget az EU és a NATO közötti együttműködésre, valamint kihívásokat a transzatlanti biztonság tekintetében; elismeri, hogy a NATO űrbeli működőképessége a tagállamok világűrbe telepített eszközeitől függ, ugyanakkor kiemeli, hogy a meglévő uniós programokra, például a Galileóra és a Kopernikusra építve meg kell erősíteni az együttműködést; úgy véli, hogy az EU és a NATO világűrrel kapcsolatos együttműködése hozzájárulhat az űrbiztonsági szabványok és a bevált gyakorlatok nemzetközi közösségen belüli előmozdításához, kölcsönös előnyöket biztosítva a kommunikáció, a navigáció és a hírszerzés területén; hangsúlyozza, hogy az EU-nak és a NATO-nak törekednie kell arra, hogy megakadályozza a világűr hadviselésre való felhasználását; rámutat az űrbiztonság és a műholdak egyre növekvő fontosságára, hangsúlyozza az Európai Unió Műholdközpontjának fontosságát, és kéri az ügynökséget, hogy készítsen elemzést és jelentést az EU és a tagállamok műholdjainak biztonságáról és/vagy űrszeméttel, kibertámadásokkal és közvetlen rakétatámadásokkal szembeni sérülékenységről;

40. elismeri az Északi területek (High Nord) és az Északi-sarkvidék növekvő stratégiai jelentőségét, valamint politikai, gazdasági, környezeti és biztonsági dimenzióit, továbbá elismeri az EU és a NATO közötti koordináció fontosságát az Északi-sarkvidéken; hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidéknek továbbra is a békés együttműködés térségének kell maradnia, és bizalomépítő intézkedésekre szólít fel annak érdekében, hogy elkerüljék a régióban a katonai jelenlét növeléséhez vezető lépéseket; megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidéki Tanácsot megbízták a konstruktív párbeszéd és a fenntartható fejlődés megerősítésével; emlékeztet arra, hogy az EU megfigyelői státusz iránti kérelmet nyújtott be az Északi-sarkvidéki Tanácsban, emlékeztet arra, hogy az EU jelenleg aktualizálja északi-sarkvidéki politikáját, és ismételt felszólít az összes északi-sarkvidéki partnerrel folytatott fokozott együttműködésre, mind kétoldalú, mind regionális szinten, többek között az Északi-sarkvidéki Tanácsban, a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanácsban és az Északi Dimenzió partnerségein belül valamennyi közös érdekű kérdésben; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák a hajózás szabadságát az Északi-sarkvidéken; emlékeztet az Északi-sarkvidéken folytatott együttműködés parlamenti dimenziójára, többek között az Északi-sarkvidék Parlamenti Képviselőinek Állandó Bizottsága (SCPAR) révén, amelyben az Európai Parlament is részt vesz;

41. elismerően nyilatkozik az EU és a NATO által a Covid19-világjárvány alatt folytatott szoros együttműködésről; hangsúlyozza a NATO-szövetségesek és az uniós tagállamok fegyveres erőinek a Covid19-világjárvány idején betöltött fontos szerepét, és üdvözlí a polgári támogató műveletekhez – különösen a tábori kórházak telepítéséhez, a betegek szállításához, valamint a felszerelések szállításához és elosztásához – nyújtott katonai segítséget; olyan EU–NATO kezdeményezéseket szorgalmaz, amelyek célja a katonai logisztikai képességek határokon átnyúló felhasználásának megkönnyítése az ilyen vészhelyzetek kezelése érdekében, hogy lehetővé tegyék a nagyobb fokú koordinációt, a szinergiát, a szolidaritást és a támogatást; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az EU és a NATO vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) felkészültségét; meggyőződése, hogy az EU és a NATO által a Covid19-válság kezelése során tett közös erőfeszítések közvetlenül hozzájárulnak társadalmaink fokozott rugalmasságához; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány megmutatta azokat a kihívásokat, amelyeket a diszruptív, különösen a nem hagyományos jellegű vészhelyzetek, például a világjárványok és a természeti katasztrófák jelentenek a jelenlegi ellenálló képességünk számára; aggodalommal jegyzi meg, hogy a Covid19-válság nemcsak a közegészségügyre és a gazdaságra, hanem a biztonságra is negatív hatással volt,

2021. július 7., szerda

mivel felgyorsította a geopolitikai rivalizálást és növelte a bizonytalanságokat, például az ellátási láncok folyamatossága tekintetében, ami tartós következményekkel jár az európai és nemzetközi biztonságra és stabilitásra nézve; felszólít az EU és a NATO közötti együttműködés megerősítésére a nem hagyományos vészhelyzetek jobb kezelése érdekében, amelynek a Covid19-világjárvány tanulságain alapuló gyakorlatokat is magában kell foglalnia, rendszeres képzési gyakorlatokat azzal a céllal, hogy a tagállamokat és szövetségeket jobban felkészítsék a természeti és ember okozta katasztrófák előrejelzésére és jobb kezelésére, valamint a vészhelyzeti felszerelések és a szükséges eszközök készleteinek fejlesztésére;

Itt az ideje, hogy megvalósítsuk az EU védelmi törekvéseit

42. meggyőződése, hogy a tagállamoknak fokozniuk kell arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy megfeleljenek az EU ambíciószintjének, és javítaniuk kell az EU azon képességét, hogy képesebb, bevethetőbb, interoperábilisabb és fenntarthatóbb katonai és polgári képességekkel és erővel lépjen fel, ami lehetővé tenné az EU számára, hogy méltányosabban és határozottabban járuljon hozzá a transzatlanti biztonsághoz, miközben lehetővé teszi számára a stratégiai autonómia irányába történő előrelépést és az Európai Védelmi Unió (EDU) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikke szellemében történő fokozatos kialakítását, amennyiben az Európai Tanács egyhangúan így határoz; hangsúlyozza, hogy a stratégiai autonómia erősíti a transzatlanti biztonságot, és semmiképpen sem célozza az intézkedések és az erőforrások megkettőzését, illetve a NATO-ról való leválasztását vagy annak gyengítését, hanem valójában az a célja, hogy kiegészítse a NATO erőfeszítéseit és képességeit, illetve hogy azokkal interoperábilis legyen; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az EU stratégiai autonómiája nemcsak a védelmi képességeknek az erős és független európai védelmi technológiai és ipari bázison (EDTIB) alapuló fejlesztését foglalja magában, hanem azt az intézményi kapacitást is, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy – amennyiben lehetséges – partnerekkel, különösen a NATO-val, és szükség esetén függetlenül lépjen fel; úgy véli, hogy ezek a fokozott európai képességfejlesztési erőfeszítések lehetővé teszik az EU számára, hogy nagyobb felelősséget vállaljon az európai biztonságért – többek között az európai szomszédságban – és a globális stabilitásért, valamint hogy jobban előmozdítsa a közös EU-NATO érdekeket és értékeket; hangsúlyozza, hogy a stratégiai autonómiával rendelkező Európai Unió a transzatlanti szövetség sarokköve lesz, és elősegíti a ma és a közeljövőben felmerülő számos globális kihívás hatékonyabb és eredményesebb megközelítését;

43. határozott meggyőződése, hogy a példátlan mértékű kihívások miatt az EU PESCO-val és képességfejlesztéssel kapcsolatos törekvéseinek egy teljes körű haderőcsomagra kell kiterjednie; emlékeztet arra, hogy az EU védelmi beruházásai a transzatlanti közösség egészének biztonságába történő beruházások, amelyek igazságosabb tehermegosztást eredményeznek a transzatlanti NATO-partnerek között; hangsúlyozza, hogy a közös fenyegetésekre való megfelelő reagálás érdekében elő kell mozdítani a védelmi képességek fejlesztését; úgy véli, hogy az uniós tagállamoknak, különösen az EU és a NATO 21 közös tagjának koherens módon kell fellépniük, és mérlegelniük kell a képességfejlesztésre vonatkozó egyértelmű „európai ambíció” meghatározását, különösen a kutatásba és innovációba való beruházásuk növelése révén, és a transzatlanti partnerség figyelmen kívül hagyása nélkül; felhívja az EU és a NATO 21 közös tagját, hogy alkalmazzák az „egyetlen haderő” elvét azáltal, hogy az EU-n és a NATO-n belül tervezési célokra a potenciálisan rendelkezésre álló képességek ugyanazon körét jelentik be; arra ösztönzi mindkét szervezet tagjait, hogy tegyenek határozottabb erőfeszítéseket annak érdekében, hogy az eredmények közötti nagyobb összhangot érjenek el az NDPP és a képességfejlesztéssel kapcsolatos uniós kezdeményezések, különösen a jelentős hatással bíró képességfejlesztési célok (HICG), az uniós képességfejlesztési terv (CDP) és az uniós koordinált éves védelmi szemle tekintetében, amennyiben a követelmények átfedésben vannak, a szükségtelen párhuzamosságok elkerülése és az új fenyegetésekre való jobb reagálás érdekében; kiemeli az EDA fontos szerepét az EU képességfejlesztési tervének elkészítésében; hangsúlyozza, hogy az EU célkitűzéseinek bármely felülvizsgálata során foglalkozni kell átfogó céljaival és a jelentős hatással bíró képességfejlesztési célokkal is; hangsúlyozza, hogy egy ilyen felülvizsgálat alapvető fontosságú a PESCO-hoz hasonló kezdeményezések valamennyi előnyének kiaknázása szempontjából; meggyőződése továbbá, hogy az EU-nak javítania kell a tervezés, a kutatás és a képességfejlesztés közötti kapcsolatot;

44. úgy véli, hogy a NATO európai szövetségeseinek – adott esetben és amennyiben lehetséges a NATO-n kívüli európai partnerek támogatásával – törekedniük kell a megfelelő teher- és felelősségmegosztás biztosítására azzal a céllal, hogy megfelelően kivegyék részüket NDPP-ből, tükrözve az európaiaknak a szövetségen belüli jelentőségét és szerepét; úgy véli, hogy ez azzal a járulékos hatással járna, hogy megerősítené Európa önvédelmi képességét, és következképpen egyben növelné operatív kapacitását is;

45. hangsúlyozza, hogy a transzatlanti partnerség csak akkor lehet sikeres, ha valamennyi tagállam teljesíti kötelezettségvállalásait – többek között védelmi beruházási vállalásait –, és részt vesz a kölcsönös támogatásnyújtásban; hangsúlyozza a NATO 2 %-os célját, amelyet a 2014. szeptemberi walesi NATO-csúcstalálkozón megerősítettek, és amelyet egyes európai NATO-szövetségesek teljesítettek, és hangsúlyozza, hogy a célkitűzés elérése az európai biztonságba és

2021. július 7., szerda

stabilitásba való befektetés is, ezáltal biztosítva az új globális kihívásokra való felkészültséget; emlékeztet továbbá arra a kötelezettségvállalásra, hogy az éves védelmi költségvetés 20 %-át a kutatás és fejlesztés kulcsfontosságú területére fordítják; hangsúlyozza, hogy a meglévő biztonsági kihívások mellett új fenyegetések, például a kiber- és hibrid fenyegetések jelennek meg, ezért további erőforrásokra van szükség; hangsúlyozza, hogy amint arra a világjárvány rámutatott, a biztonságot nem lehet csak a GDP elköltött százalékában mérni, és hogy számos más tényezőt is figyelembe kell venni a szövetség közös védelmi erőfeszítéseinek növelését célzó hozzájárulási törekvések értékelésekor; kéri, hogy abszolút értékben ne csökkentsék a védelmi kiadásokat azok a gazdasági kihívások, amelyekkel az EU és a NATO-tagok a Covid19-világjárvány miatt szembesülnek;

46. hangsúlyozza, hogy Európának lehetőség szerint átfogóan és következetesen kell kezelnie ezeket a stratégiai kihívásokat az EU „integrált megközelítésén” keresztül, amelyet megfelelőbb koordinációs mechanizmusok és parancsnoki struktúrák, valamint az új fenyegetések és kihívások figyelembevétele révén folyamatosan fejleszteni kell, majd ezután kell mérlegelnie, hogy mely képességeket tudná közösen fejleszteni, ami végső soron egyaránt szolgálná az uniós tagállamoknak a NATO kollektív védelméhez való hozzájárulását, ugyanakkor pedig javítaná képességeik átjárhatóságát;

47. ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja a védelmi csomagba tartozó irányelvek tényleges végrehajtását a védelem és a biztonság területét érintő közszerzések és a védelmi vonatkozású termékek transzfere tekintetében; hangsúlyozza, hogy a szóban forgó irányelvek maradéktalan végrehajtása fontos lépést jelentene az európai védelmi unió felé az EU védelmi politikájának koherensebbé tétele és az európai védelmi ipar fejlődésének előmozdítása révén; meggyőződése, hogy ezek végrehajtása ténylegesen ellensúlyozni tudja a védelmi termékek uniós belső piacának folyamatos szétzúzódezettségét, amely továbbra is szükségtelen párhuzamosságokhoz és a tagállamok védelmi kiadásai terén tapasztalható hatékonysági problémák megsokszorozódásához vezet; hangsúlyozza egy olyan, erős, versenyképes és innovatív európai védelmi technológiai és ipari bázis (EDTIB) fontosságát, amely a belső piaci szabályokat és az EU fegyverkivitelről szóló közös álláspontját teljes mértékben tiszteletben tartó uniós védelmieszköz-piac kialakulásával val párosul; úgy véli, hogy ez növelné Európa biztonságát, és jobban felvértezné mindkét szervezet tagjait; további erőfeszítésekre szólít fel a teljes mértékben működőképes közös védelmi piac biztosítása érdekében; kiemeli az EDF fontosságát a nemzeti források közös kutatás, fejlesztés, vásárlás, közbeszerzés, karbantartás és képzés céljából történő összevonásának vonatkozásában, és projektfinanszírozásának hosszú távú stratégiai orientációjára szólít fel; nagyobb szinergiákra szólít fel az EDTIB és a magánszektor vezető szereplői között a kialakulóban lévő kettős felhasználású technológiák, például a mesterséges intelligencia fejlesztése terén, biztosítva ugyanakkor a szinergiákat más szereplőkkel (a civil társadalom tagjaival, kutatókkal stb.); hangsúlyozza az EDA és a NATO közötti együttműködés fontosságát, és elismeri a transzatlanti védelmi technológiai és ipari együttműködés (TADIC) keretében folytatott uniós védelmi ipari együttműködés értékét; emlékeztet arra a hosszú távú törekvésre, hogy erős transzatlanti együttműködést építsenek ki a védelmi és ipari ágazatban a transzatlanti technológiai és ipari fejlődés elősegítése érdekében, kitérve többek között az ellátás biztonságával, a szellemi tulajdonjogok közös megközelítésével, a közvetlen külföldi befektetésekkel és a védelmi piacokhoz való kölcsönös hozzáféréssel kapcsolatos kérdésekre; felhívja a Bizottságot, hogy aktívan működjön együtt a NATO-val a transzatlanti technológiai és ipari fejlődés elősegítése érdekében; emlékeztet arra, hogy az európai védelmi vonatkozású kezdeményezések kiegészítik a NATO kezdeményezéseit, és céljuk a tagállamok védelem területén való részvételének ösztönzése; ösztönzi az EDA és a NATO nemzetközi személyzete közötti szoros együttműködést;

48. hangsúlyozza az olyan közös európai projektek fontosságát, mint a jövőbeli légi hadviselési rendszer (FCAS), az Eurodrone, a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartása mellett, valamint a fő szárazföldi hadviselési rendszer (MGCS), és további ambiciózus és kézzelfogható projektekre szólít fel;

49. üdvözli az EU és az USA által a közelmúltbeli EU–USA csúcstalálkozón tett kötelezettségvállalást, hogy törekszenek az EVÜ és az USA közötti igazgatási megállapodás megkötésére; hasonló megállapodások megkötését szorgalmazza más nem uniós NATO-szövetségekkel – különösen azokkal, amelyekkel adott esetben megkezdődtek az uniós csatlakozási tárgyalások – tiszteletben tartva ugyanakkor az EU és tagállamai biztonsági és védelmi érdekeinek védelméhez szükséges biztosítékokat, a transzatlanti védelmi együttműködés elmélyítése érdekében, annak biztosítása révén, hogy az alkalmazott katonai technológia technikai szinten teljes mértékben interoperábilis legyen;

50. üdvözli az új START-szerződés meghosszabbítását, mivel ez mindkét aláíró fél számára további időt biztosít arra, hogy tárgyalásokat folytassanak egy új fegyverzetellenőrzési eszközről való megállapodás érdekében; felhívja az EU-t és a NATO-t, hogy törekedjenek más államok, nevezetesen Kína bevonására; emlékeztet arra, hogy fokozni kell az együttműködést és a beruházásokat a légi és rakétavédelem kulcsfontosságú területén; komoly aggodalmának ad hangot az

2021. július 7., szerda

INF-szerződés lejártja miatt, amely új biztonsági kockázatot teremtett különösen az európai országok számára; felszólít arra, hogy ismerjék el és megfelelően kezeljék Európa biztonsági aggályait; sajnálja, hogy a Nyitott Égbolt Szerződésből annak több részes fele nemrégiben kilépett;

51. újílag megerősíti, hogy teljes mértékben támogatja az EU és tagállamai elkötelezettségét a nukleáris fegyverek nonprolifrációjára vonatkozó, illetve a leszerelési rendszer sarokkövéként szolgáló atomsorompó-szerződés iránt; hangsúlyozza, hogy hatékony intézkedéseket kell hozni a nukleáris leszerelés irányába; megismétli korábbi nyilatkozatát, miszerint a nemzetközi béke és biztonság erősödik egy olyan világban, amely mentes a nukleáris fegyverektől és azok elterjedésétől; sürgeti az EU-t és a NATO-t, hogy törekedjenek a hatékony nemzetközi fegyverzet-ellenőrzési, leszerelési és nonprolifrációs rendszerek megőrzésére és megerősítésére irányuló ambiciózus menetrendre, amely a globális, transzatlanti és európai biztonság sarokköve, és emlékeztet arra, hogy olyan politikákat kell folytatni, amelyek célja a nukleáris arzenálok csökkentése és a hiperszonikus rakéták telepítésének korlátozása; aggodalmát fejezi ki Iránban az urándúsítási programmal kapcsolatos jelenlegi fejlemények és kezdeményezések miatt; ismételten hangsúlyozza, hogy továbbra is támogatja az átfogó közös cselekvési tervet (JCPOA), amely a lehető legjobb biztosíték arra, hogy Irán kizárólag békés módon használja fel az atomenergiát; üdvözlí a tárgyalások újrakezdését, és felszólítja valamennyi felet, hogy térjenek vissza a teljes körű megfeleléshez;

52. felhívja az EU-t és intézményeit, hogy – az „integrált megközelítés” által lefektetett alapokra építve – alakítsanak ki egy olyan közös biztonsági és védelmi kultúrát, amely tiszteletben tartja a tagállamok biztonság- és védelempolitikáinak sajátos jellegét, valamint egy a szakpolitikai döntéshozatal egészében érvényesített stratégiai megközelítést, amelyet különösen a kereskedelem, az ellátási lánc irányítása, a beruházások átvilágítása, a fejlesztési együttműködés, az infrastruktúra, a mobilitás és a digitális technológiák területén hozott döntésekre kell alkalmazni; hangsúlyozza a stratégiai iránytű kulcsszerepét ebben a tekintetben; hangsúlyozza, hogy egyes olyan területeken, mint a hibrid és a kiberfenyegetések, valamint a dezinformációs kampányok elleni fellépés, az uniós intézmények helyzetükből adódóan megfelelő közös reagálást tudnak kidolgozni; üdvözlí e tekintetben a biztonsági unióra vonatkozó, 2020. decemberi csomagot, és úgy véli, hogy ez egy megfelelő első lépés, amelyet mielőbb további intézkedéseknek kell követnie; tudomásul veszi az Unió egész területén magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről szóló irányelvre irányuló javaslatot;

53. hangsúlyozza a katonai mobilitás jelentőségét a haderők EU-n belüli és kívüli gyors mozgásának biztosításában, ami fontos a hatékony és megelőző védelem szempontjából; kéri az EU-t és a tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a katonai mobilitás eljárási akadályainak további csökkentése érdekében; üdvözlí az EU nélkülözhetetlen szerepét a katonai mobilitás fokozásában, és kéri a projekt megvalósítására irányuló erőfeszítések jelentős fokozását, különösen a PESCO révén, valamint azáltal is, hogy a tagállamokat ipari bázisaik arra való ösztönzésére buzdítják, hogy uniós társfinanszírozásra jogosult, versenyképes projektekre tegyenek javaslatot; fokozott szinergiákra szólít fel az EU részéről a különféle érintett szereplők között; hangsúlyozza, hogy a katonai mobilitás sikeréhez az uniós intézményeket, a tagállamokat és a NATO-t átfogó összkormányzati megközelítésre van szükség; felszólít egy olyan cselekvési terv megfontolására, amely a katonai mobilitással kapcsolatos EU-NATO közös érdekekre összpontosít azáltal, hogy növeli az ambíciókat olyan területeken, mint a digitalizáció, a közlekedési infrastruktúra és rendszerek kiberrezilienciája, valamint a mesterséges intelligencián alapuló megoldások katonai mobilitás érdekében történő alkalmazásának lehetősége; úgy véli, hogy ez a projekt egyaránt demonstrálja az EU és a NATO közötti együttműködés hozzáadott értékét, valamint azt, hogy az uniós eszközök és hatáskörök hogyan járulhatnak hozzá a NATO kollektív védelméhez; üdvözlí, hogy jelentős összegű uniós forrást különítettek el együttműködésen alapuló védelmi projektek céljából, bár annak mértéke nem felel meg a kezdeti ambícióknak; emlékeztet arra, hogy a jelenlegi 46 PESCO-projekt közül 38 felel meg a NATO védelmi tervezésében szereplő prioritásoknak, és üdvözlí harmadik országok potenciális részvételét az ilyen projekteken, a vonatkozó tanácsi határozat rendelkezéseivel összhangban;

Egy ambiciózus partnerség felé

54. teljes mértékben egyetért a legutóbbi NATO-közleményben szereplő kijelentéssel, amely szerint az Európai Unió továbbra is a NATO egyedülálló és alapvető partnere; ennek tükrében megismétli szilárd meggyőződését, hogy az EU és a NATO közötti kapcsolatokat valóban stratégiai szintre kell emelni annak érdekében, hogy a partnerségben rejlő lehetőségeket teljes mértékben ki lehessen aknázni, építve a már eddig elért, példátlan eredményekre, valamint arra az átfogó célkitűzésre, hogy valódi szervezetközi kapcsolatot építsenek ki; rendszeres rendkívüli csúcstalálkozókat szorgalmaz a NATO és az EU állam- és kormányfői részvételével a bizalom és a megértés legmagasabb szintű fenntartása érdekében, és kifejezi az EU-NATO partnerségi tanácsra vonatkozó hosszú távú elképzelését; vitára ösztönöz továbbá az uniós védelmi miniszterek állandó tanácsának létrehozásáról, amelynek szorosan együtt kellene működnie a NATO védelmi minisztereinek üléseivel; hangsúlyozza e tekintetben az inkluzivitás elvét;

2021. július 7., szerda

55. ismételten kiemeli az inkluzivitás elvét, és ösztönzi a közös informális találkozók, valamint az EU és a NATO intézményei vezetőinek közös nyilatkozatait és kommunikációját; megismétli az EU-hoz és a NATO-hoz intézett korábbi felhívásait, hogy szervezzenek rendszeres és ambiciózusabb közös gyakorlatokat, a párhuzamos és koordinált gyakorlat (PACE) jelenlegi alkalmazására építve, gondoskodva valamennyi tagállam és szövetséges részvételéről, amely az EU és a NATO kölcsönös megértésének javítását szolgálja, és tovább erősítene a személyzetközi együttműködést; ösztönzi a nem minősített és minősített információknak a jövőbeli gyakorlatok során inkluzív és megkülönböztetésmentes módon történő fokozott cseréjét, a valós válsághelyzetekben történő információcsere első lépéseként;

56. felhívja valamennyi tagot, hogy törekedjenek a Ciprus és a NATO közötti biztonsági megállapodás megkötésére;

57. üdvözlí a 74 közös bevetési javaslattal kapcsolatban elért előrelépést; úgy véli azonban, hogy a teljes körű végrehajtás biztosításához több politikai támogatásra van szükség; felszólít továbbá kiemelt projektek előterjesztésére, például a kialakulóban lévő és diszruptív technológiák és a légi üzemanyag-feltöltés területén, amelyeket például a katonai mobilitással kapcsolatos projektek alapján modelleztek a felelősségvállalás növelése, valamint az együttműködés kézzelfoghatóbbá és eredményközpontúbbá tétele érdekében;

58. hangsúlyozza, hogy az EU-nak és a NATO-nak össze kell hangolnia a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket a hírszerzési információk tagállamok és NATO-szövetségesek közötti megosztására vonatkozó jelenlegi gyakorlatok javítása révén, különös hangsúlyt fektetve a közös helyzetismeret javítására a kulcsfontosságú területeken, ideértve a kialakulóban lévő biztonságos menedékhelyeket, a kialakulóban lévő és diszruptív technológiák és a hibrid taktikák terroristák általi használatát;

59. elismeri, hogy az intézményi korlátokra tekintettel az EU és a NATO közötti együttműködés nagyrészt informális és technikai személyzetközi szinten valósul meg, időnként korlátozva az összes tagállam aktív részvételét; ezeket a korlátokat a transzatlanti, valamint az európai biztonság szempontjából sebezhető pontnak tekinti, többek között az EU KBVP-műveletei NATO-struktúrákhoz való hozzáféréseinek lehetséges blokkolása miatt; úgy véli, hogy ez a helyzet fenntarthatatlan, és ezért határozottan sürgeti az összes érdekelt felet, hogy jóhiszeműen működjenek együtt egy olyan megoldás megtalálása érdekében, amely formálisabb és kiszámíthatóbb együttműködést tenne lehetővé valamennyi szinten, a két szervezet közti valódi és szilárd kapcsolat kialakítása céljából; üdvözlí az EU jövőbeli katonai parancsnoki képességeiről folytatott vitát, amelynek interoperábilisnak és a NATO-val kompatibilisnek kell lennie az egységes haderők leghatékonyabb műveleti kapacitásának biztosítása érdekében;

60. hangsúlyozza a szövetségesek közötti egység, szolidaritás és kohézió megerősítésének szükségességét; elismeri a Földközi-tenger keleti részén található szövetségesek közötti súlyos vitákat; üdvözlí a NATO dezescalációs mechanizmusának létrehozását; emlékeztet az S-400 orosz rakétarendszer Törökország általi felvásárlásával kapcsolatos aggodalmaira; hangsúlyozza a párbeszéd és a kölcsönös tiszteleten alapuló további bizalomépítő intézkedések fontosságát; mely aggodalmát fejezi ki Törökország, egy stratégiai fontos szomszéd és NATO-szövetséges magatartása miatt; felszólítja Törökországot, hogy kerülje el a további provokatív és destabilizáló intézkedéseket, és arra ösztönzi, hogy folytasson olyan kül-, biztonság- és belpolitikát, amely összhangban áll egy uniós tagjelölt ország és NATO-szövetséges kötelezettségeivel és elvárásaival;

61. emlékeztet arra, hogy mind az EU, mind a NATO közös demokratikus elvekre épül; emlékeztet arra, hogy az Észak-atlanti Szerződés közvetlenül kapcsolódik az ENSZ Alapokmányához; felszólítja a NATO-t, hogy követelje meg tagjaitól az ENSZ Alapokmánya valamennyi cikkének való teljes körű megfelelést; hangsúlyozza, hogy a transzatlanti partnerségnek nemcsak erős hadseregekre, hanem erős és ellenálló társadalmakra is szüksége van; hangsúlyozza a szabályokon alapuló nemzetközi rend tiszteletben tartásán alapuló erős demokratikus alapok és az erős transzatlanti partnerség közötti, egymást kölcsönösen erősítő kapcsolatot, amelyek csak együtt tudják biztosítani demokráciánk hosszú élettartamát; támogatja a Bideni közigazgatás által előterjesztett, a demokráciák globális csúcstalálkozójára vonatkozó elképzelést; fokozott erőfeszítésekre szólít fel a fiatalabb generációk ambiciózus törekvéseinek figyelembevétele és a fiatalok demokratikus folyamatokban való hatékony részvételének lehetővé tétele érdekében, valamint arra, hogy egyértelműen mutassák be a fiataloknak azokat a stratégiai kihívásokat, amelyekkel társadalmainknak szembe kell nézniük annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalok elkötelezzék magukat e kritikus kérdések iránt, és aktívan támogassák közös erőfeszítéseinket;

62. emlékeztet arra, hogy az Eurobarométer felméréseiben az EU biztonság és a védelem terén betöltött szerepének megerősítését az uniós polgárok prioritásként nevezték meg; javasolja, hogy az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencián foglalkozzanak az EU és a NATO közötti együttműködéssel, valamint általában a biztonsági és védelmi kérdésekkel annak biztosítása érdekében, hogy az emberek hallathassák hangjukat;

2021. július 7., szerda

63. hangsúlyozza a proaktív, hatékony és átlátható kommunikáció fontosságát mind az EU-ban, mind azon kívül, és még szorosabb együttműködésre szólít fel a NATO és az EU megfelelő személyzete között a stratégiai kommunikáció terén, különös tekintettel a félretájékoztatás, a külföldi beavatkozás és a kibertámadások elleni küzdelemre, olyan stratégiai jelentőségű területeken, mint a Nyugat-Balkán és a keleti partnerség országai; jobb információmegosztásra szólít fel a hibrid támadások azonosítása terén a reakcióképesség növelése érdekében; ragaszkodik azonban ahhoz, hogy mind az EU-nak, mind a NATO-nak fenn kell tartania saját független kapacitásait; támogatja azt az elképzelést, hogy független kiválósági központokat hozzanak létre a stratégiai fontos régiókban beszélt idegen nyelvek tanulmányozására;

64. hangsúlyozza a parlamenti diplomácia fontosságát, és megismétli a NATO Parlamenti Közgyűlése (PA) szerepének megerősítésére irányuló korábbi felhívásait; javasolja, hogy az Európai Parlament NATO Parlamenti Közgyűlésbe delegált küldöttségének státuszát a NATO Parlamenti Közgyűlésének Állandó Bizottsága minősítse fel teljes jogállássá, tükrözve az EU és a NATO közötti együttműködés fontosságát; a Parlament Külügyi Bizottsága és az Egyesült Államok Képviselőházának Külügyi Bizottsága együttes ülésére szólít fel annak érdekében, hogy megvitassák a transzatlanti partnerséget fenyegető közös biztonsági fenyegetéseket, valamint azt, hogy az EU és a NATO közötti megerősített együttműködés miként segíthetne ezek kezelésében;

65. üdvözli, hogy egy NATO főtitkára 2020. december 15-én első ízben vett részt a biztonsági testület ülésén, ami a NATO és az EU közötti partnerség megerősítése érdekében a kölcsönös elkötelezettség határozott üzenetét közvetítette; elismerését fejezi ki Jens Stoltenberg NATO-főtitkárnak az EU és a NATO közötti kapcsolatok előmozdítását célzó vezető szerepéért és elszántságáért, amely megfelel az EU vezetése által kitűzött ambícióknak és prioritásoknak;

o

o o

66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a NATO főtitkárnak, az Európai Védelmi Ügynökségnek, az EU és a NATO-tagállamok kormányainak és nemzeti parlamentjeinek, valamint a NATO Parlamenti Közgyűlésének.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0347

Az öreg kontinens előregeedése – az idősödéssel kapcsolatos politika 2020 utáni lehetőségei és kihívásai

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az öreg kontinens előregeedéséről – az idősödéssel kapcsolatos 2020 utáni politika lehetőségei és kihívásai (2020/2008(INI))

(2022/C 99/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6., 153., 156. és 174. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta) és különösen annak 21., 23., 24., 25., 26., 31., 32., 33., 34. és 35. cikkére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának azon ítéletére, amely kimondja, hogy az életkoron alapuló megkülönböztetés tilalma az egyenlő bánásmód különleges eseteként az uniós jog általános elve ⁽¹⁾,
- tekintettel az aktív idősorról szóló, 2010. június 7-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a digitalizáció korában az idősorúak emberi jogairól, részvételéről és jóllétéről szóló, 2020. szeptember 9-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel az idősorról szóló második, 2002. április 8. és 12. között tartott világtalálkozón elfogadott, az idősorra vonatkozó politikai nyilatkozatra és madridi nemzetközi cselekvési tervre,
- tekintettel az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának az idősödésről szóló, 2017. szeptember 22-én Lisszabonban megrendezett negyedik miniszteri konferenciáján elfogadott, „Fenntartható társadalom minden életkorban: a hosszabb életben meglévő lehetőségek megvalósítása” című miniszteri nyilatkozatra,
- tekintettel az idősorúak emberi jogainak maradéktalan érvényesülésével foglalkozó független ENSZ-szakértőnek a koronavírus-betegség (Covid19) által az idősorúak emberi joginak érvényesülésére gyakorolt hatásról szóló jelentésére, amelyet 2020. július 21-én az ENSZ Közgyűlésének 75. ülészakára nyújtott be,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
- tekintettel az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évéről (2012) szóló, 2011. szeptember 14-i 940/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾ és az Európai Bizottság 2010. szeptember 6-i erről szóló eredeti közleményére (COM(2010)0462),
- tekintettel „A kompetenciafejlesztési pályákról: Új lehetőségek felnőttek számára” című, 2016. december 19-i tanácsi ajánlásra ⁽³⁾,
- tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2018. május 22-i tanácsi ajánlásra ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ A Bíróság 2005. november 22-i ítélete, *Werner Mangold* kontra *Rüdiger Helm*, C-144/04, ECLI: EU:C:2005:709.

⁽²⁾ HL L 246., 2011.9.23., 5. o.

⁽³⁾ HL C 484., 2016.12.24., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 189., 2018.6.4., 1. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az idősödő társadalomban a nők szerepéről szóló, 2010. szeptember 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ és a „Gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében” című, 2018. november 15-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A demográfiai kihívás és a nemzedékek közötti szolidaritás” című, 2010. november 11-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A szegénységről: a nemek közötti egyenlőség szempontjai” című, 2016. május 26-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a munka és magánélet közötti egyensúly szempontjából kedvező munkaerőpiaci körülmények megteremtéséről szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetése és megelőzése érdekében egy uniós stratégia szükségességéről szóló, 2017. június 14-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a kohéziós politika eszközeinek a demográfiai változások kezelésére való, régiók általi alkalmazásáról szóló, 2017. november 14-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 28-án első olvasatban elfogadott álláspontjára ⁽¹²⁾,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽¹³⁾, amely meghatározza a valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem jogi keretét,
- tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2008. július 2-i bizottsági javaslatra (COM(2008)0426) és a Parlament erre vonatkozó, 2009. április 2-i álláspontjára ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Bizottságnak az „Európa demográfiai jövője: kovácsoljunk lehetőséget a kihívásból!” című 2006. október 12-i közleményére (COM(2006)0571),
- tekintettel a „European Economy – The impact of ageing on public expenditure: projections for the EU25 Member States on pensions, health care, long-term care, education and unemployment transfers (2004–2050)” (Európai gazdaság – Az öregedés hatása az állami kiadásokra: prognózisok az EU25-tagállamokra nézve a nyugdíjakra, egészségügyre, hosszú távú ellátásra, oktatásra és munkanélküliséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozóan (2004–2050)) című, 2006. december 15-i bizottsági jelentésre,
- tekintettel a Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság „Adequate social protection for long-term care needs in an ageing society” (Megfelelő szociális védelem a hosszú távú gondozási igények kielégítésére az elöregedő társadalomban) című, a Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Tanácsában részt vevő miniszterek számára készült 2014. október 7-i jelentésére,
- tekintettel a „Kezdeményezés a dolgozó szülők és gondozók körében a munka és a magánélet közötti egyensúly támogatására” című, 2017. április 26-i bizottsági közleményre (COM(2017)0252),
- tekintettel a „The 2018 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies” (2018. évi jelentés az idősöedésről: Alapul vett feltételezések és az előrejelzés módszertana) című, 2017. november 24-i bizottsági jelentésre,

⁽⁵⁾ HL C 308. E, 2011.10.20., 49. o.

⁽⁶⁾ HL C 363., 2020.10.28., 80. o.

⁽⁷⁾ HL C 74. E, 2012.3.13., 19. o.

⁽⁸⁾ HL C 76., 2018.2.28., 93. o.

⁽⁹⁾ HL C 204., 2018.6.13., 76. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 331., 2018.9.18., 60. o.

⁽¹¹⁾ HL C 356., 2018.10.4., 10. o.

⁽¹²⁾ HL C 108., 2021.3.26., 965. o.

⁽¹³⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 137. E, 2010.5.27., 68. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel a „The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016–2070)” (2018. évi jelentés az idősödésről: Gazdasági és költségvetési prognózisok az EU 28 tagállamára vonatkozóan (2016–2070)) című, 2018. május 25-i bizottsági intézményközi dokumentumra,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel a demográfiai változások hatásairól szóló, 2020. június 17-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0241),
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) „Active Ageing: A Policy Framework” (Tevékeny időskor: szakpolitikai keret) című, 2002. április 1-i jelentésére,
- tekintettel a WHO „Global Age-Friendly Cities: A Guide” (Globális idősbárát városok: útmutató) című, 2007. október 1-i jelentésére,
- tekintettel a WHO-nak az időskorról és az egészségről szóló 2015. szeptember 30-i világjelentésére,
- tekintettel a WHO időskorra és egészségre irányuló 2016–2020-as globális stratégiájára és cselekvési tervére, valamint a 2021–2030-as időszaknak az egészséges időskor évtizedévé történő nyilvánításáról szóló ENSZ-határozatra,
- tekintettel a Közgyűlés 1991. december 16-i 46/91. sz. határozatával elfogadott, az idősekre vonatkozó ENSZ-alapelvekre,
- tekintettel a 2015. évi globális életkormutatóra (Global AgeWatch Index),
- tekintettel a világnépesség öregedéséről szóló 2019. évi ENSZ-jelentésre,
- tekintettel arra az álláspontra, hogy a tevékeny időskor az Európa 2020 stratégia egyik kulcsfontosságú eleme,
- tekintettel fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési programra,
- tekintettel az Egyesült Királyság egyenlőségről szóló, 2010. évi törvényére, amely jogellenesnek tekinti az emberekkel szemben a nemváltoztatás, a szexuális irányultság és a nem alapján alkalmazott megkülönböztetést,
- tekintettel a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről, valamint a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁵⁾ (a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv),
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
- tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0194/2021),

Általános megjegyzések

- A. mivel Európa népességének elöregedése olyan demográfiai jelenség, amelyben mind a termékenységi arányszám, mind a halandóság csökken, a várható élettartam pedig növekszik;
- B. mivel az Unió népessége csökken; mivel 1960-ban az Unió lakosai a világ népességének 13,5 %-át tették ki, míg ez az arány 2018-ban 6,9 % volt, 2070-re pedig várhatóan 4 % lesz⁽¹⁶⁾; mivel ez a helyzet többek között azzal függ össze, hogy az Unióban a világ más régióihoz képest csökkent a születési ráta, ami a népesség korösszetételét és a különböző korcsoportok relatív arányát befolyásoló elöregedéséhez vezet, és hozzájárul a demográfiai piramis megfordulásához;

⁽¹⁵⁾ HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0241.

2021. július 7., szerda

mivel a demográfiai átmenet egyetemes jelenség, és az uniós népesség világon belüli részarányának csökkenése az tükrözi, hogy a globális folyamat hamarabb elindult⁽¹⁷⁾; mivel nem szabad alábecsülni az idősek társadalomban való aktív részvételét; mivel a 65–74 évesek több mint 20 %-a és a 75 év felettiek mintegy 15 %-a vesz részt formális és/vagy informális önkéntes tevékenységekben⁽¹⁸⁾;

- C. mivel a jelenlegi demográfiai helyzet súlyosan érinti az Unió társadalmi, gazdasági és területi kohézióját; mivel fontos, hogy az Unió minden politikájában általánosan érvényesítse a demográfiai szempontokat; mivel a munkaképes korú (15 és 64 év közötti) népesség várhatóan jelentősen, a 2016-os 333 millióról 2070-re 292 millióra fog csökkenni; mivel 2100-ra a 80 éves és idősebb emberek várhatóan a lakosság 14,6 %-át teszik ki⁽¹⁹⁾;
- D. mivel a nemek közötti egyenlőség az Unió alapszerződésekben és a Chartában elismert egyik alapértéke, és mivel az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy ezt az értéket valamennyi tevékenységébe beépíti;
- E. mivel a hosszú élettartam olyan figyelemre méltó kollektív eredmény, amely a gazdasági és társadalmi fejlődésen, valamint az egészségügy terén elért jelentős előrelépésen alapul, melyek jelentősen javították az életminőséget, és az elmúlt 50 évben 10 évvel növelték a férfiak és nők átlagos várható élettartamát; mivel 2016 és 2070 között a várható élettartam a férfiak esetében 78,3 évről 86,1 évre, a nők esetében pedig 83,7 évről 90,3 évre nő; mivel az átlagos várható élettartam növekedését minden körülmények között a civilizáció fejlődésének tényezőjeként kell tekinteni, és sohasem korlátozó tényezőnek; mivel az adatok azt mutatják, hogy 2018-ban a várhatóan egészségben eltöltött életek száma a nőknél 64,2 év, a férfiaknál pedig 63,7 év volt⁽²⁰⁾; mivel azonban a várható élettartam és az egészségben eltöltött életek közötti eltérés aggodalomra ad okot, és azt sürgősen kezelni kell;
- F. mivel a jobb egészségben eltöltött hosszabb élet értéket képvisel mind az egyének, mind a társadalmak számára, és új lehetőségeket teremt az idősek gazdasági és társadalmi életben való részvétele és befogadása számára; mivel az időskori társadalmi szerepvállalás viszont hozzájárul az egyéni egészséghez és jólléthez; mivel korreláció van az élettartam és a társadalmi státusz között; mivel a különböző társadalmi tevékenységekben, például az önkéntességben, a sport- és hobbitevékenységekben való részvétel, valamint a családdal vagy a barátokkal való rendszeres kapcsolattartás pozitív hatással van az idősek általános egészségi állapotára, és megakadályozza elszigetelődésüket;
- G. mivel az Unió népességének természetes változása 2012 óta negatív, és 2019-ben több halálozást regisztráltak, mint születést (4,7 millió, illetve 4,2 millió); mivel az Unióban csökken a termékenységi arányszám, és 2018-ban 1,55-re esett vissza; mivel ez számos tényezőhöz kapcsolódik, beleértve a jobb egészségi állapotot és az oktatás magasabb szintjét⁽²¹⁾, valamint az általános társadalmi-gazdasági helyzetet, beleértve a bizonytalanságot és a jövedelmek leértékelődését, amely minden csoportot érint, de leginkább a fiatalokat sújtja, különös tekintettel életminőségükre, a munka és a magánélet közötti egyensúlyra és az élettervezésre; mivel a demográfiai változás közép- és hosszú távon hatással lehet az Unió gazdasági és társadalmi fenntarthatóságára; mivel a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés az életminőség egyik döntő tényezője; mivel a demográfiai változás gazdasági és társadalmi hatása rámutat a szociális biztonság és az egészségügyi ellátó rendszerek megerősítésének szükségességére;
- H. mivel egyes kutatások szerint összefüggés van a termékenységi ráták és az olyan szakpolitikák között, amelyek ösztönzik a jobb munkalehetőségeket, a tisztességes munka- és életkörülményeket, a rugalmas munkarendet, a tisztességes családtámogatást, az anyasági, apasági és szülői szabadság alatti pénzügyi támogatást, a korai gyermekkortól kezdve biztosított minőségi gyermekgondozást, valamint a gondozási feladatok terén a férfiak és a nők közötti egyenlőbb tehermegosztást;

⁽¹⁷⁾ ENSZ, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017.

⁽¹⁸⁾ Eurostat, „Idősödő Európa – Statisztikák a társadalmi életéről és vélemények”, 2020. júliusi adatok.

⁽¹⁹⁾ Eurostat, „Népességszerkezet és idősödés”, 2020. augusztusi adatok.

⁽²⁰⁾ A demográfiai változások hatásáról szóló jelentést kísérő 2020. június 17-i bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2020) 0109), 7. o.

⁽²¹⁾ ENSZ, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017, 11. o.

2021. július 7., szerda

- I. mivel a részidős foglalkoztatás aránya magasabb a nők körében (31,3 %), mint a férfiaknál (8,7 %), és ez az idős nőkre is vonatkozik (az idős férfiak 49,8 %-a, szemben az idős nők 64,1 %-ával); mivel az EU-28-ban a 65 és 74 év közötti korosztályban a szokásos munkaidő a férfiaknál heti 30,3 óra, a nőknél pedig heti 24,1 óra, és mivel a férfiak várhatóan 38,6 évig részei a munkaerőnek, míg a nők 33,7 évig ⁽²²⁾;
- J. mivel a nemek közötti foglalkoztatási különbség megszüntetésének feltétele az alapvető szociális jogok érvényesülése és az alapvető szociális szolgáltatások nyújtása;
- K. mivel az 55 és 64 év közötti nők foglalkoztatási rátája alacsonyabb, mint a férfiaké (a nők esetében e ráta 52,4 %, a férfiak esetében pedig 65,4 %), és legnagyobb valószínűséggel nők nyújtják az otthoni informális ápolási-gondozási szolgáltatásokat ⁽²³⁾;
- L. mivel a munkaképes korú (15–64 éves) személyek teljes száma az Unióban 2005 és 2030 között 20,8 millióval csökken, ahogy a demográfiai robbanás generációja nyugdíjba vonul, és ezért a tagállamok egészségügyi és nyugdíjrendszerei fokozottabb terhelésnek lesznek kitéve; mivel a teljes eltartottsági ráta 2100-ra várhatóan eléri az 57 %-ot, ami majdnem kétszerese a 2019-es aránynak (31 %);
- M. mivel az EU-28-ban a medián életkor a 2001. évi 38,3 évről 2018-ra 43,1 évre emelkedett ⁽²⁴⁾; mivel 2018-ban az uniós polgárok 19 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt, és mivel szükségleteiket figyelembe kell venni az uniós, nemzeti és regionális szintű politikai döntéshozatal során;
- N. mivel az élet olyan változásokkal jár együtt, mint a társ, a családtagok vagy a barátok elvesztése, az egészségi állapot romlása, valamint az egyén szokásainak, munkarendjének és pénzügyi helyzetének megváltozása; mivel az idősek különösen ki vannak téve a társadalmi kirekesztés és az elszigeteltség jelenségeinek; mivel az Unióban egyre több felnőtt tapasztal társadalmi elszigetelődést (75 millió ember – a lakosság 18 %-a); mivel a társadalmi elszigetelődés veszélyes az idősebbek körében a legnagyobb, miközben a magányosság érzése a 26 és 45 év közötti korosztályban a legjelentősebb ⁽²⁵⁾;
- O. mivel a 65 év alatti gondozók több mint 50 %-a munka mellett végzi a gondozást; mivel – ahogy arra a Bizottság többször is rámutatott – a gondozási feladatok a nők alacsony munkaerőpiaci részvételének fő okai közé tartoznak, mert vagy csökkentik a munkaidejüket, vagy pedig teljesen feladják a fizetett munkát, ami évente 370 milliárd EUR veszteséget jelent Európának; mivel a becslések szerint az Unióban a gondozási szolgáltatások 80 %-át informális gondozók nyújtják, akik többnyire nők (75 %), ami jelzi a nemek között az ápolás-gondozás területén fennálló különbséget, amely erősen befolyásolja a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenséget; mivel az informális gondozók által hivatalos munkaszerveződés nélkül nyújtott ellátás különösen problematikus, mert emiatt kívül rekednek a munkaerőpiacon, és nincs lehetőségük a legalizálásra; mivel ez a helyzet kettős negatív hatáshoz vezet, mivel egyrészt ezek az informális gondozók (főként nők) általában alacsonyan fizetettek, nem részesülnek szociális védelemben, nem fizetnek társadalombiztosítási hozzájárulást, és emiatt aktív életük végén vagy nem kapnak nyugdíjat, vagy csak a minimálnyugdíjat kapják meg, másrészt pedig ez a helyzet negatívan hat az államra és annak illetékes intézményeire is, amelyek nem kapják meg a társadalombiztosítási hozzájárulást és a munkáltatók és munkavállalók által fizetett adókat;
- P. mivel a fogyatékossgal élő személyek vagy az etnikai, faji, nyelvi, szexuális vagy más kisebbségéhez tartozó emberek minden korosztályban elrejtették vagy elrejtik identitásuk egy részét félelemből vagy az elutasítás vagy bántalmazás veszélye miatt; mivel a fogyatékossgal élő vagy más faji, etnikai vagy társadalmi származású, más genetikai jellemzőkkel, nyelvvél vagy szexuális irányultsággal rendelkező idős emberek nagyobb megkülönböztetéssel, megfélemlítéssel és több beleegyezésük nélküli eljárással szembesülnek, és esetükben nagyobb a társadalmi kirekesztés kockázata;

⁽²²⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²³⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament Kutatószolgálat: Az Európai Unió demográfiai kilátásai, 2020. március, 3. o.

⁽²⁵⁾ EU Science Hub, a Bizottság tudományos szolgálata és tudásközpontja: „How lonely are Europeans?” („Mennyire magányosak az Európaiak?”), 2019. június 12.

2021. július 7., szerda

- Q. mivel a Covid19-világjárványnak is nagy hatása van a demográfiára; mivel sok idős emberek halt meg, és néhány tanulmány azt állítja, hogy a koronavírus jelentős hatást gyakorolt az Unió népességi tendenciáira, például a várható élettartam csökkenésére vagy a családtervezésre;
- R. mivel az idősödéssel kapcsolatos szakpolitikai intézkedések kidolgozása során megfelelően figyelembe kell venni a nemek közötti egészségi különbségeket és a társadalmi-kulturális tényezőkhez kapcsolódó egészségi egyenlőtlenségeket; mivel bizonyos életkorral összefüggő betegségek és egészségi állapotok, mint például a depresszió vagy a szív- és érrendszeri betegségek eltérően hatnak a nőkre és a férfiakra; mivel bizonyos betegségek és egészségi állapotok, például az Alzheimer-kór vagy a demencia, a mellrák, az inkontinencia, a csontritkulás és az ízületi gyulladások jobban sújtják a nőket, mint a férfiakat; mivel ezeknek az egészségi állapotoknak a prevalenciája növekedni fog előregedő társadalmainkban;
- S. mivel a demográfiai változás nem egységesen érint minden országot és régiót, hanem nagyobb hatást gyakorol a már leszakadó régiókra, tovább súlyosbítva a meglévő területi és társadalmi egyenlőtlenségeket; mivel a vidéki területeket, a peremterületeket és a legkülső régiókat, köztük a szigeteket rendkívüli módon sújtja az elnéptelenedés, ugyanis főként a fiatalok és a nők elhagyják ezeket a területeket, ami az ott élő idősök arányának növekedését eredményezi, ami növelheti a társadalmi elszigetelődés kockázatát; mivel egyes régiókban a vidéki lakosságot kevésbé fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, mint a városi lakosságot ⁽²⁶⁾;
- T. mivel az idősök (80 éves és idősebb) száma az Unióban 2010 és 2030 között 57,1 %-kal nő ⁽²⁷⁾, ami jelentős következményekkel jár a társadalombiztosítási rendszerekre nézve;
- U. mivel a Covid19-világjárvány miatt bevezetett kijárási korlátozás és az ebből adódó gazdasági recesszió aránytalanul sújtotta a nőket a gondozási feladatok egyenlőtlen megosztása, az ágazati specializáció és a növekvő kapcsolati erőszak miatt;
- V. mivel 2000 és 2015 között az unióban a 60 év feletti lakosság száma a városokban 68 %-kal, a vidéki területeken pedig 25 %-kal nőtt;
- W. mivel az Európai Területrendezési Megfigyelő Hálózat előrejelzései szerint az európai agglomerációk népessége 2050-ig 24,1 millióval fog növekedni, ami az Unió teljes népességének közel felét teszi ki, míg a vidéki népesség 7,9 millió fővel fog csökkenni;
- X. mivel az idősebb nők az idősebb férfiakhoz képest általában nagyobb eséllyel szembesülnek súlyos nehézségekkel az alapvető javakhoz és szolgáltatásokhoz, például az egészségügyi szolgáltatásokhoz, a tartós ápolás-gondozáshoz és a tisztességes lakhatáshoz való hozzáférés terén, ami számos tényezőre vezethető vissza, például a nemek közötti bérszakadéka és nyugdíjszakadéka, a nők hosszabb élettartamára vagy az egyedül élő idősebb nők magasabb részarányára ⁽²⁸⁾;
- Y. mivel az idősebbek körében nagyobb valószínűséggel fordul elő a korlátozott internet-hozzáférés, valamint az, hogy nem tudnak a meglévő és kialakulóban lévő technológiákról, vagy kevés az ismeretük ezekről; mivel az 55 és 74 év közöttiek mindössze 35 %-a rendelkezik alapvető digitális készségekkel, míg ez az arány a 16–24 évesek körében 82 % ⁽²⁹⁾, és ennek következtében az idősebbek jobban ki vannak téve a kirekesztésnek, beleértve a digitális kirekesztést is; mivel a tagállamok által a Covid19-világjárványra válaszul hozott lezárások és szociális intézkedések az idősök társadalmi és digitális kirekesztését egyaránt súlyosbították; mivel az akadálymentes és felhasználóbarát technológiák segíthetnek a kihívások leküzdésében; mivel a Tanács 2020-ban foglalkozott ezzel a problémával, és következtetéseket fogadott el a digitalizáció korában az időskorúak emberi jogairól, részvételéről és jólétéről;

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament Kutatáshozjáró Szolgálat, Az Európai Unió demográfiai kilátásai, 2020. március, 16. o.

⁽²⁷⁾ Az Eurostat alapforgatókönyve.

⁽²⁸⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²⁹⁾ Európai Bizottság, A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI), 2020, 52. o.

2021. július 7., szerda

- Z. mivel 1998 és 2018 között a gyors elnéptelenedés és az előregedés miatt az Unió egyes régióiban akár 15 %-kal is csökkent a népesség; mivel a gyors demográfiai változás aránytalanul nagy kiigazítási költségekkel jár; mivel a gyorsan zsugorodó népességű régiók majdnem kétharmadában alacsony az egy főre jutó GDP ⁽³⁰⁾; mivel a népesség előregedése a munkaképes korú népesség csökkenését okozza, és Unió-szerte a települések és falvak hanyatlásához vezethet; mivel a települések és falvak összeolvasztására vagy más településekbe vagy városokba való integrálására vonatkozó döntések a települések és falvak teljes eltűnését is eredményezhetik;
- AA. mivel a demográfiai lehetőségeket és kihívásokat kezelő szakpolitikai intézkedéseknek egy inkluzív, jogokon és tényeken alapuló, emberközpontú megközelítést kell követnie, és biztosítania kell az egyenlőség – különösen a nemek közötti egyenlőség – és a megkülönböztetésmentesség elveit, és védelmeznie kell a nők jogait, különösen a szexuális, reprodukív és gazdasági jogait; mivel a demográfiai kihívások kezelése semmiképpen sem áthatja alá az egyének reprodukív autonómiáját; mivel a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz és árucikkekhez való hozzáférés létfontosságú a fizikai, mentális és társadalmi jóléthez;
- AB. mivel egyes tagállamokban a demográfiai változásokat a szexuális és reprodukív egészség és jogok aláásása érdekében instrumentalizálják, ami hozzájárul a személyes szabadságjogok csorbításához; mivel minden, a demográfiai változással foglalkozó szakpolitikának jogalapúnak, emberközpontúnak és személyre szabottnak kell lennie, továbbá tényeken kell alapulnia, és érvényesítenie kell a szexuális és reprodukív jogokat;
- AC. mivel az az idősödéssel és demográfiai változással kapcsolatos uniós politikáknak és fellépéseknek összhangban kell lenniük a 2020 és 2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiával; mivel szoros összefüggés van a demográfiai kihívások és a nemek közötti egyenlőség érvényesítése között, aminek tükröződnie kell a megfelelő szakpolitikai válaszokban;
- AD. mivel az időfelhasználási statisztikák azt mutatják, hogy a gondozási munka Európa-szerte egyenlőtlenül oszlik meg a nemek között; mivel a jóléti és szociális szolgáltatások kiterjedtségével és a nők különböző tevékenységi rátáival kapcsolatos jelentős nemzeti különbségek ellenére a nők aránytalanul nagy részt vállalnak az ápolási-gondozási teherből, ami alapvetően kihat a munkaerőpiaci teljesítményükre és termékenységgel kapcsolatos válaszaikra;
- AE. mivel a rendkívül idős személyekre különös figyelmet kell fordítani annak érdekében, hogy szükség esetén segítsék az önálló képességüket elvesztő személyeket, és megakadályozzák elszigetelődésüket;
- AF. mivel a szegénység veszélyének kitett 65 éves és idősebb nyugdíjasok aránya az Unióban 2013 óta fokozatosan nő;
- AG. mivel az idősek közreműködnek a társadalomban, és ezt a Covid19-világjárvány alatt is folytatták, például munkavállalóként, gondozóként vagy önkéntesként; mivel például számos idősebb egészségügyi szakember tért vissza a nyugdíjból, hogy támogassa a világjárvány megfékezése érdekében tett erőfeszítéseket; mivel az informális gondozók, akiknek többsége nő, többet dolgoztak, hogy ellentételezzék a világjárvány alatt visszaszoruló oktatási, gyermekgondozási és tartós ápolás-gondozási szolgáltatásokat;
- AH. mivel az idősödő népesség tudásforrásként szolgálhat a vidéki területek helyi hagyományairól, élelmezéséről és életmódjáról, ami viszont felhasználható a helyi idegenforgalom és vállalkozások fejlesztésére;
- AI. mivel a vidéki térségekre vonatkozóan a közeljövőben kidolgozandó hosszú távú jövőkép felvázolja a demográfiai változások által a társadalmi-gazdasági szerkezetre gyakorolt hatás kezelésére irányuló uniós stratégiát;

⁽³⁰⁾ SWD(2020)0109, 42. o.

2021. július 7., szerda

- AJ. mivel a generációs megújulás a közös agrárpolitika (KAP) egyik konkrét, 2020 utáni célkitűzése; mivel a tudástranszfer és a nemzedékek közötti tanulás elengedhetetlen a nemzedékek közötti együttműködés és szolidaritás fokozásához, és ezáltal a nemzedékek közötti szakadék áthidalásához;

Egészség és gondozás

- AK. mivel a technológia egészségügyi felhasználásából eredő etikai kockázatokat mindig megfelelően figyelembe kell venni;
- AL. mivel a WHO az egészséges idősor fogalmát az időskori jóllétet lehetővé tevő funkcionális képesség fejlesztésének és fenntartásának folyamatként határozza meg; mivel korreláció van az észlelt egészségi állapot és a jövedelem között; mivel 2017-ben az első jövedelmi ötödben (a népesség legalacsonyabb jövedelmű 20 %-ában) lévő idős emberek kevesebb mint egyharmada (32,4 %-a) érezte az egészségi állapotát jónak vagy nagyon jónak, szemben a népesség legmagasabb jövedelmű 20 %-ába tartozó az idősokkal, ahol ez az arány 54,7 % ⁽³¹⁾; mivel az európai egészségfelmérés eredményei azt mutatják, hogy az idősok többségének krónikus betegsége vagy panasa van, és csak kilencből egy nyilatkozott úgy, hogy nincs ilyen problémája és mivel számos fogyatékos idős korban jelentkezik vagy akkor erősödik fel; mivel az Unióban az idősok (65 éves és annál idősebb személyek) közel fele legalább egy tisztálkodással vagy háztartási tevékenységgel kapcsolatos nehézségről számolt be ⁽³²⁾; mivel 2018-ban az Unió népességének körülbelül egynegyede szembesült egészségi problémáknak betudható tartós korlátozottsággal ⁽³³⁾; mivel a 60 éves és annál idősebb felnőttek mintegy 15 %-a szenved valamilyen mentális zavarban;
- AM. mivel a legtöbb fejlett országban a 65 éves vagy annál idősebb személyeket tekintik idősoknak; mivel a 65 év feletti korosztály nagyon heterogén, és jelentős különbségek tapasztalhatók egészségi állapotukban, éltvitelükben, anyagi helyzetükben, valamint élet- és szociális körülményeikben; mivel ezért el kell kerülni az általánosítást; mivel nem felel meg az idősok valós gazdasági és társadalmi tevékenységeinek, ha az adatgyűjtés felső korhatárát 65 évben határozzák meg, ami hiányos és pontatlan adatokat eredményez; mivel az idősok sok statisztikából és adatgyűjtésből hiányoznak, mivel általában nem gyűjtenek statisztikákat a 65 év feletti személyekről; mivel ez többé nem megfelelő módszer, hiszen egyre nő a magasabb életkort elérő népesség aránya;
- AN. mivel annak ellenére, hogy a nemek között az oktatásban tapasztalható különbség a legtöbb európai országban a nők számára kedvez, a nők az anyaság miatt büntetést fizetnek a munkaerőpiacon, míg a férfiak az aktivitási ráta és a bérek révén apasági bónuszban részesülnek; mivel fontos rámutatni azokra a nehézségekre, amelyekkel a nők szembesülnek, amikor az anyaságot össze kívánják egyeztetni a szakmai karrierrel, mivel szűkülnek az anyaságot és a szakmai előmenetelt is biztosító elérhető lehetőségek; mivel a karrier és az anyaság közötti zsonglörködés rendszerint végül ahhoz vezet, hogy kitolódik az anyasági kor, csökken a gyermekek potenciális száma, illetve a nők gyakran gyermek nélkül maradnak; mivel mindezen tényezők miatt a termékenységi ráta a reprodukciós ráta alá csökken, ennek következtében pedig a népesség előregedik;
- AO. mivel az életkor előrehaladtával növekszik azoknak a személyeknek a száma, akik mások segítségére szorulnak, vagy akiknek egészségügyi és tartós ápolási-gondozási szükségleteik vannak; mivel az ilyen szolgáltatásokra szoruló aránya a 80 évesnél idősebbek körében magasabb; mivel a külső segítségre szorulás mértékét súlyosbítja az öregedés, de más elemek is hatással vannak rá, például a társadalmi-gazdasági és környezeti tényezők, az iskolai végzettség, a társas kapcsolatok és a személyes jóllét; mivel a gondozási és támogatási szükségletek sokfélék, és az autonómiát és függetlenséget biztosító alkalmas eszközök eltérőek; mivel az idősebb eltartott személyek gondozásának túlnyomórészt nem hivatalos, rendszerint nem fizetett, 60 éves vagy annál idősebb női gondozók biztosítják;

⁽³¹⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU* (Idősödő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019., 53. o.

⁽³²⁾ Eurostat, *Disability statistics – elderly needs for help or assistance* (Fogyatékosági statisztikák – időskori segítség vagy asszisztencia iránti igény), 2019-es adatok.

⁽³³⁾ Eurostat, *Functional and activity limitations statistics* (Funkcionális és tevékenységi korlátozásokra vonatkozó statisztikák), 2020-as adatok.

2021. július 7., szerda

- AP. mivel a demográfiai változások miatt nyomás nehezedik az informális és formális gondozási rendszerekre, amit tovább súlyosbít a formális gondozók hiánya; mivel az Eurofound kutatásai azt mutatják, hogy hozzáférést kell biztosítani az otthoni vagy közösségi gondozáshoz a kisebb tartós ápolási-gondozási igényű emberek számára, nemcsak az informális gondozók támogatása és az gondozottak életminőségének javítása érdekében, hanem azért is, hogy gyorsan azonosítsák az újonnan felmerülő igényeket, és reagáljanak azokra;
- AQ. mivel az Unióban nincs egységes meghatározása annak, hogy ki minősül segítségre szorulóknak; mivel az idősebb kor nem feltétlenül egyenlő a függőséggel;
- AR. mivel vannak olyan idős emberek, akik különböző tényezők, például a lakóhelyük, egészségi állapotuk, a motiváció hiánya, valamint a rendszeres fizikai, szellemi, kulturális vagy társadalmi tevékenység és rekreációs szokások vagy lehetőségek hiánya miatt nem tudják kihasználni a tevékeny időskorra vonatkozó intézkedéseket és politikákat; mivel az idősek a sport-, kulturális és mozgásrehabilitációs központokhoz való hozzáférés terén is nehézségekkel szembesülhetnek, és meg kell küzdeniük a pénzügyi korlátokkal, illetve az egyéni pszichofizikai körülményeiknek megfelelő tevékenységek hiányával vagy elégtelenségével; mivel a tevékeny időskorra vonatkozó hatékony stratégia pozitív hatást gyakorolhat az idősekre, a társadalomra és a gazdaság egészére;
- AS. mivel a nők és a férfiak egészséges időskorához és önellátásához vezető feltételeknek az időskorra életszakaszként tekintő átfogó megközelítéssel való megteremtése, valamint a lakhatás és a helyi környezet olyan módon történő átalakítása, ami lehetővé teszi az idősek számára, hogy a lehető leghosszabb ideig saját otthonukban és környezetükben éljenek, rendszerszintű és egyéni előnyökkel jár;
- AT. mivel a gondozásnak és támogatásnak az idősek autonómiájának, függetlenségének és jóllétének fenntartására kell irányulnia; mivel a várostervezés tekintetében, valamint az intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fokozása szempontjából kulcsfontosságú az idősbárát környezetben, saját közösségben, helyben történő öregedés gondolata; mivel továbbá az autonómia és a függetlenség fenntartásának lehetőségei olyan körülményektől függenek, mint az idősbárát környezet, a szolgáltatások hozzáférhetősége és megfizethetősége, ideértve a minőségi lakhatást és a közösségi alapú ellátást is; mivel a demográfiai változás miatt a sajátos egészségügyi szükségletek megfelelő kielégítésére, valamint támogató szolgáltatásokra és létesítményekre van szükség;
- AU. mivel terjedőben vannak az atipikus foglalkoztatási formák, és ezek ugyan rugalmasságot biztosítanak a gondozási feladatok ellátásához, nem mindig reagálnak a dolgozó emberek szükségleteire, és ellehetetlenül a gondozás menetének megszervezése, ami még nehezebbé teszi a nők számára az anyaság és munka összeegyeztetését;
- AV. mivel az egészségügyi kockázatok felhalmozódása, a sérülések és az egész életen át tartó krónikus betegségek növelik a fogyatékoság kockázatát; mivel az idősebbek gyakrabban konzultálnak általános orvosokkal és szakorvosokkal, de egyes tagállamokban arról is beszámolnak, hogy – többek között az orvosi szolgáltatások magas ára, a nagy távolságok és a hosszú várólisták miatt – nagyobb nehézségekbe ütközik számukra az orvosi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, mint az átlagos népesség számára⁽³⁴⁾; mivel az ápolási-gondozási ágazatba történő beruházás elengedhetetlen ahhoz, hogy tisztességes életet biztosítsunk a gondozásra szoruló és gondozók számára; mivel az idősebb korosztályok kiszolgáltatottabbak, és ezért fogékonyak a betegségekre, valamint körükben gyakoribbak a különböző betegségekre, többek között a Covid19-hez kapcsolódó komplikációk és halálesetek; mivel a Covid19 rávilágított arra, hogy szilárdabb egészségügyi rendszerekre és intenzívebb ellátási kapacitásra van szükség; mivel ebben az összefüggésben sürgősen biztosítani kell az orvosi kezeléshez való hozzáférést és az egyéni védőeszközök biztosítását a tartós ápolást nyújtó létesítményekben;
- AW. mivel a Covid19-világjárvány bebizonyította, hogy a hozzáférhető és magas színvonalú közszolgáltatások és gondozási szolgáltatások hatékony választ nyújtanak a lakosság szükségleteire, beleértve az időseket is, akik a világjárvány idején számos helyzetben tapasztaltak és tapasztalnak továbbra is életkoron alapuló megkülönböztetést az orvosi és ápolási szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, például akadályokkal szembesültek az orvosi kezelések terén; mivel a Covid19-világjárvány újra rávilágított a megfelelő lakhatás, a jó minőségű gondozási létesítmények és a megfelelő gondozási és támogató szolgáltatási hiányára; mivel az Unióban a Covid19-fertőzések és -halálesetek legnagyobb része az ápolási és gondozási intézményekhez, az idősek és fogyatékosággal élők bentlakásos

⁽³⁴⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU* (Idősödő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban.), 2019., 70. o.

2021. július 7., szerda

ellátásához és más szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódik ⁽³⁵⁾; mivel a világjárvány idején sok idős ember halt meg az intenzív osztályok túlterheltsége miatt; mivel egyes esetekben az intenzív kezelés rendelkezésre bocsátására vonatkozó döntés egyik fő kritériuma a beteg életkora volt; mivel sok idős ember akadályokba ütközött a Covid19-cel nem összefüggő gyógykezeléshez való hozzáférésben, a gondozási szolgáltatásokat pedig általában visszafogták vagy teljesen leállították a világjárvány alatt;

AX. mivel az Unió időseddő népessége új kihívásokat teremt a nemek közötti egyenlőség terén, mivel továbbra is elsősorban a nők látják el a gondozást (mind a fizetett, mind a nem fizetett gondozást) ⁽³⁶⁾; mivel a koronavírus-válság súlyosbította ezt a helyzetet;

AY. mivel az idősök kevésbé állnak ellen a szélsőséges időjárési viszonyoknak, például az ismétlődő hőhullámoknak;

A méltósággal való megőregedés joga

AZ. mivel a méltóságteljes élet biztosítása azt jelenti, hogy gondoskodni kell a munkavállalók időben történő nyugdíjba vonulásához való jogról, lehetővé téve számukra, hogy nyugdíjas éveiket egészségben és önállóan élvezhessék; mivel a nyugdíjba vonuláshoz való jognak a munkával töltött időhöz kell kapcsolódnia, és nem függhet az átlagos várható élettartam változásaitól, sem bármely más olyan tényezőtől, amellyel nyomást gyakorolnak a munkavállalókra; mivel a nyugdíjas évek gondtalan élvezetéhez olyan jövedelemre van szükség, amely biztosítja a tisztességes életkörülményeket, beleértve az egészség megőrzését, a kulturális gazdagodást és az új készségek elsajátítását, lehetővé téve a nyugdíjasok számára, hogy teljes mértékben részesüljenek annak a társadalmi közegnek, amelyben élnek;

BA. mivel a méltóságban töltött életet, különösen az idősök esetében, nem lehet elválasztani a hozzáférhető lakhatáshoz való jogtól és a higiénikus és kényelmes körülményektől, és lehetővé kell tenni az idősök számára, hogy társadalmi és családi védelem mellett öregedjenek meg; mivel az ingatlanspekulációból eredően számos alkalommal az idősök voltak azok akik először az utcára kerültek, ami növelte társadalmi elszigeteltségüket és funkcionális függőségüket;

BB. mivel a nők jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának többek között a nemek közötti foglalkoztatási különbség tartós problémája, a bér- és nyugdíjszakadék, a szakmai pályafutás családi és gondozási feladatok miatti megszakításának gyakorisága, valamint a részmunkaidős ⁽³⁷⁾, néha bizonytalan és ideiglenes foglalkoztatás ⁽³⁸⁾ miatt, különösen az egyedülálló anyák esetében; mivel ezek a tényezők sok nő számára megnehezítik, hogy későbbi életük során pénzt takarítsanak meg, és különösen kiszolgáltatottá teszik őket az időskori szegénységgel szemben;

BC. mivel az Eurostat szerint a nők az összes uniós tagállamban alacsonyabb nyugdíjat kapnak, mint a férfiak; mivel az Unióban a 65 éves és idősebb nők átlagosan 30 %-kal alacsonyabb nyugdíjat kapnak, mint a férfiak;

BD. mivel egy 2019-es Eurobarométer felmérés azt mutatja, hogy az Unióban élők 40 %-a érzi úgy, hogy életkora alapján hátrányos megkülönböztetésben részesül; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés több szinten is jelen van, és különböző formákban nyilvánul meg, többek között az egyéni megközelítésekben és az önmagunkról alkotott képben, valamint a generációk közötti kapcsolatokban; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés bizonyítottan rontja az egészséget és csökkenti a várható élettartamot, továbbá akadályozza a társadalmi, kulturális és polgári életben való

⁽³⁵⁾ Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és mások: „High impact of COVID-19 in long-term care facilities, suggestion for monitoring in the EU/EEA” (A Covid19 jelentős hatása a tartós ápolási-gondozási létesítményekben, javaslat az EU/EGT-n belüli nyomon követésre), *Eurosurveillance*, 25. kötet, 22. szám, 2020. június 4.

⁽³⁶⁾ A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete, „Ageing societies, migration and climate change bring new challenges for gender equality” (Az öregedő társadalmak, a migráció és az éghajlatváltozás új kihívások elé állítják a nemek közötti egyenlőséget), 2019. december 10.

⁽³⁷⁾ 2018-ban az EU27-ben élő nők 30,5 %-a, a férfiaknak pedig 9,2 %-a dolgozott részmunkaidőben (Eurostat, munkaerő-felmérés).

⁽³⁸⁾ Az elmúlt években a határozott idejű szerződéssel rendelkező 15–64 évesek aránya nem változott. 2018-ban ez az arány az összes foglalkoztatott 12,1 %-át tette ki, és a nőknél valamivel magasabb (13,1 %), mint a férfiak esetében (11,2 %) (Eurostat).

2021. július 7., szerda

teljes körű részvételt, és mind nemzeti, mind uniós szinten az idős munkaezőpiaci szolgáltatásokhoz és aktív részvételéhez, illetve munkahelyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésének korlátozásához vezethet, ami marginalizálódáshoz és társadalmi kirekesztést eredményezhet; mivel a munkakörülményekről szóló legfrissebb európai felmérés szerint a munkahelyi megkülönböztetés leggyakoribb formája az életkoron alapuló megkülönböztetés volt; mivel a megkülönböztetés egyéb, az idősök által kiemelt formái közé tartozik a pénzügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz, a képzéshez és a szabadidős tevékenységekhez való hozzáférés⁽³⁹⁾; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés és az életkorral kapcsolatos sztereotípiák elleni sikeres küzdelem – többek között a munkaezőpiacon – alapvető fontosságú a tevékeny idősor, a generációk közötti nagyobb szolidaritás megeremtése és az idősebb munkavállalók által szerzett tapasztalatok hasznosítása szempontjából; mivel e tekintetben alapvető fontosságú az árukhoz és szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés megerősítése;

- BE. mivel a WHO szerint a tevékeny idősor az egészséget, a részvételt és a biztonságot szolgáló lehetőségek optimalizálásának folyamata annak érdekében, hogy az idősödéssel összefüggésben javítsák az életminőséget, lehetővé téve az emberek számára, hogy egész életükben kiaknázzák jólléttel kapcsolatos lehetőségeiket, és igényeiknek, vágyaiknak és képességeiknek megfelelően részt vehessenek a társadalomban, miközben megfelelő védelmet, biztonságot és ellátást biztosítanak számukra, amikor segítségre van szükségük;
- BF. mivel az Unió és számos tagállama aktív szerepet játszik az idős emberek jogainak védelméért szolgáló, nemzetközi szintű eszközökről folyó vitában; mivel tevételesen támogatni és ösztönözni kell ezt a nemzetközi vitát; mivel a 2000/78/EK tanácsi irányelv meghatározza ugyan a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános keretét, nem foglalkozik a társadalmi élet más területein jelentkező megkülönböztetéssel, valamint a halmozott megkülönböztetéssel;
- BG. mivel az idősök néha erőszak, visszaélés és egyéb aggasztó cselekmények – például csalás és tisztességtelen üzleti gyakorlatok, a jogképességtől vagy a saját ügyeik intézéséhez szükséges eszközöktől való megfosztás – áldozatává válnak; mivel az idősökkel szembeni visszaélés jelenségéről több adatot kell gyűjteni, és kutatásokat kell végezni az előfordulásával és megelőzési módjaival kapcsolatban; mivel erőfeszítéseket kell tenni az idősökkel szembeni rossz bánásmódra vonatkozó átfogóbb adatok előállítása érdekében;
- BH. mivel az Unió az idősökkel szemben elkövetett bűncselekmények elleni küzdelem területén olyan kísérleti kezdeményezéseket finanszíroz, mint az EuROPeAN, a MILCEA és a WeDO;
- BI. mivel a vidéki vagy távoli területeken élő idősök az életkorral összefüggésben nagyobb kockázatokkal szembesülhetnek, ideértve a szegénységet, a minőségi egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatásokhoz való gyengébb hozzáférést, a kevesebb szociális támogatást vagy a társadalmi interakció kevesebb lehetőségét, valamint a tömegközlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányát;

A foglalkoztatás és a tevékeny idősor

- BJ. mivel egy 2012-es Eurobarométer felmérés szerint az Unióban az emberek 60 %-a ellenezte a kötelező nyugdíjkorhatár emelését, míg 61 %-uk úgy vélte, hogy mindenki számára lehetővé kell tenni, hogy a törvényes nyugdíjkorhatárt követően is dolgozzon; mivel pénzügyi szükségleteiktől függően az 50 éves vagy idősebb munkavállalók csaknem fele inkább kevesebb órát dolgozna, míg a nyugdíjasok jelentős része szívesen dolgozna legalább néhány órát hetente⁽⁴⁰⁾; mivel a nyugdíjkorhatár elérését követő munkavállalás olyan munkahelyi politikákkal függ össze, amelyek támogatják a foglalkoztathatóságot és azt, hogy a munkavállalók tovább dolgozzanak, amennyiben úgy kívánják; mivel azonban a nem foglalkoztatott idős embereket rendkívül kis arányban alkalmazzák, és az idős munkavállalók esetében nagy a kockázata annak, hogy tartósan munkanélkülivé válnak; mivel az 55 és 64 év közötti személyek szegénységi rátája és társadalmi kirekesztettsége magasabb, mint a valamennyi életkorra vonatkozó uniós átlag; mivel az Unióban az emberek 56 %-a aggódik amiatt, hogy idősorában nem lesz elegendő jövedelme⁽⁴¹⁾; mivel az életkor emelkedésével csökken annak a valószínűsége, hogy az emberek új munkahelyet találjanak, részben a strukturális akadályok, ezen belül az életkor alapján történő megkülönböztetés miatt⁽⁴²⁾; mivel egyes adatok szerint

⁽³⁹⁾ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, közlemények a koronavírus-világjárvány alapvető jogi következményeiről az EU-ban: az idősökkel foglalkozó, 2020. júniusi 3. szám, valamint a szociális jogokkal foglalkozó, 2020. november 30-i 6. szám.

⁽⁴⁰⁾ Az Eurofound „Nyugdíj” című, 2021. május 19-i cikke.

⁽⁴¹⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 79. o.

⁽⁴²⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 77. o.

2021. július 7., szerda

- a nyugdíjas, de saját döntésük nyomán továbbra is dolgozó emberek általánosságban elégedettebbek az életükkel, mint az teljesen nyugdíjba vonult emberek ⁽⁴³⁾; mivel 50 év felett általában csökken az az érzés, hogy az életnek célja van, de ez sokkal erősebb azoknál az embereknél, akik nyugdíjba vonulás után is dolgoznak, vagy akik gyermekgondozási vagy tartós ápolási és gondozási feladatokat látnak el ⁽⁴⁴⁾; mivel az idősebb munkavállalók munkanélkülisége elleni küzdelem továbbra is nagyon fontos az Unióban;
- BK. mivel a megfelelő munkakörülmények és foglalkoztatási feltételek megteremtése, beleértve a jobb munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, a munka és a magánélet közötti jobb egyensúlyt, az életkornak megfelelő munkakörnyezetet, az alacsonyabb mennyiségi előírásokat és az autonóm munkaidő-beosztást is, sok idős embert ösztönözhet a munkaerőpiacon maradásra;
- BL. mivel különös figyelmet kell fordítani a fizikai vagy pszichológiai szempontból nagyon megterhelő munkakörökben dolgozó munkavállalók szükségleteire; mivel ez a probléma munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiákkal, a munka és a magánélet közötti egyensúlyt támogató szakpolitikákkal, a munkahelyi vagy azon kívüli oktatási és képzési lehetőségekhez való hozzáférés biztosításával és azok felkarolásával, a generációk közötti munkahelyi cserekapcsolatok támogatásával és a fokozatos nyugdíjba vonulás lehetőségével kezelhető, melyek mindegyike egyéni és társadalmi előnnyel egyaránt jár;
- BM. mivel az előregedett, csökkent munkaerővel rendelkező Unió nyomást gyakorolhat az állami költségvetésekre, valamint a társadalombiztosítási és egészségügyi rendszerekre; mivel a becslések szerint az előregedés teljes költsége ⁽⁴⁵⁾ 2070-re a GDP 26,7 %-a lesz ⁽⁴⁶⁾; mivel a Bizottság megbízásából 2018-ban az ezüstgazdaságról (az 50 éves és annál idősebb emberekről) készített tanulmány becslése szerint az uniós ezüstgazdaság GDP-hez való hozzájárulása 2025-re eléri a 6,4 billió EUR-t és a 88 millió munkahelyet; mivel ez az uniós GDP 32 %-ának és az uniós foglalkoztatás 38 %-ának felelne meg ⁽⁴⁷⁾;
- BN. mivel az aktív időszak szempontjából elengedhetetlen a teljes életciklust felölelő szemlélet népszerűsítése és a munkáltatók körében az idősbárát munkakörnyezet fontosságának tudatosítása; mivel sok régióban az egyik fő kihívás továbbra is a fiatalok és az idősek munkanélkülisége elleni küzdelem; mivel az Uniónak és a tagállamoknak továbbra is megfelelő választ kell adniuk a munkaerőpiaci kihívásokra; mivel szükség van a gazdasági szerkezetátalakítás által különösen veszélyeztetett idősebb munkavállalók készségeinek fejlesztésére, és az idősek munkaerőpiaci mobilitását támogató politikai törekvésekre, különösen az újrafoglalkoztatás terén;
- BO. mivel a munkáltatók gyakran vonakodnak megfelelő képzést nyújtani az idősebb munkavállalóknak; mivel az egész életen át tartó tanulás hozzájárul a tevékeny időskorhoz, és lehetővé teszi az emberek számára, hogy munkát vállaljanak és teljes mértékben részt vegyenek a társadalomban; mivel a Parlament állásfoglalást fogadott el az „Erasmus +” létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról;
- BP. mivel a minőségi foglalkoztatás, és azon belül a tisztességes bérek, valamint a munkavállalók egészségének, biztonságának és a munka és a magánélet közötti egyensúlyának egész pályafutásuk során történő biztosítása a kiegyensúlyozott, munkával töltött élet, valamint a nyugdíjba vonulás utáni tevékeny és egészséges időskor előfeltétele; mivel ez nemcsak a munkahelyi kockázatok előfordulási gyakoriságának csökkentését, hanem a munkavállalók egészséges szokásainak ösztönzését és támogatását, valamint az olyan kockázatok kezelését is magában foglalja, mint a pszichoszociális kockázatok és a váz- és izomrendszeri megbetegedések; mivel az idősebb munkavállalók egészségét és teljesítményét nem az életkoruk határozza meg, hanem olyan, egymással szorosan összefüggő tényezők sora, mint például az egyéni életmód és a munkahelyi veszélyeknek való kitettség; ⁽⁴⁸⁾ mivel

⁽⁴³⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 15. o.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 26. o.

⁽⁴⁵⁾ Az idősködésről szóló 2018-as jelentés meghatározása szerint a népességelöregedés teljes költségét a nyugdíjakra, az egészségügyi ellátásra, a tartós ápolás-gondozásra, az oktatásra és a munkanélküli ellátásra fordított közkiadások alapján számítják ki.

⁽⁴⁶⁾ A „The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)” (2018. évi jelentés az idősködésről: Gazdasági és költségvetési prognózisok az EU 28 tagállamára vonatkozóan (2016-2070)) című, 2018. május 25-i bizottsági intézményközi dokumentum.

⁽⁴⁷⁾ A Bizottság 2018. április 12-i jelentése az ezüstgazdaságról.

⁽⁴⁸⁾ Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség „Az idősködő munkaerő: munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági vonatkozások – kutatási áttekintés” című, 2016. október 4-i jelentése.

2021. július 7., szerda

a minőségi, biztonságos és egészséges munkahelyek nemcsak a munkavállalók jóléte, hanem a vállalatok versenyképessége és a jóléti rendszerek fenntarthatósága szempontjából is fontosak;

BQ. mivel a demográfiai változás munkaerőpiaci hatása rámutatott az üzletvezetés és a munkamódszerek további javításának fontosságára, valamint a digitális megoldások, például a távmunka jelentős szerepére, különös tekintettel a Covid19-világjárványra, mivel ezek számos lehetőséget kínálnak a munkavállalók munkakörülményeinek javítására, ideértve a nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkavállalókat is, és befogadóbb munkakörnyezet biztosítását, különösen a munka és a magánélet összeegyeztetése szempontjából és a fogyatékkal élők számára;

BR. mivel a magas munkanélküliséggel rendelkező régiókat magasabb idősödési arány és csökkenő népesség jellemzi;

BS. mivel az 55 és 64 év közötti munkavállalók 2019-ben az Unió munkaerőjének 59,1 %-át tették ki⁽⁴⁹⁾; mivel 2016-ban a családi gazdaságok vezetőinek mintegy egyharmada 65 éves vagy annál idősebb volt, és többségük (57 %) legalább 55 éves volt; mivel csak minden tizedik mezőgazdasági üzem vezetője volt 40 év alatti;

A demográfiai kihívások kezelése az uniós források támogatásával

BT. mivel a tevékeny idősorra vonatkozó stratégiákat előmozdító programoknak, projekteknek és fellépéseknek valamennyi szakpolitikai területen tükröződniük kell, és mivel a demográfiai kihívások kezelése érdekében a tagállamoknak minden rendelkezésre álló uniós eszközt – így például az európai strukturális és beruházási alapokat, különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA), a Kohéziós Alapot, az Európai Szociális Alap Pluszt (ESZA+) és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt is – fel kell használniuk; mivel az uniós alapok megkönnyítik az alapvető infrastruktúra biztosítását;

BU. mivel az olyan kezdeményezések, mint az Access City díj ösztönzik a nyilvános tereknek az idősek és a mozgáskorlátozottak igényeire való igazítását, és jótékony hatással vannak a személyek önállóságára; mivel amellet, hogy az ilyen kezdeményezések javítják a személyek életminőségét, biztosítják társadalmi befogadásukat és garantálják az alapvető jogaik egyenlő gyakorlását, pozitív gazdasági hatással is járhatnak;

BV. mivel az egyszemélyes háztartások száma 2010 óta 19 %-kal nőtt; mivel 2019-ben az Unióban a 65 éves vagy idősebb nők 40 %-a egyedül élt, ami több mint kétszerese az egyedül élő férfiak arányának⁽⁵⁰⁾; mivel számos tagállamban a fiatalok, az egyedülálló személyek, az idősek, a fogyatékkal élők, valamint a krónikus betegségben szenvedő és a funkcióképességükben korlátozott személyek lakhatása nem megfelelő, az akadálymentesítési problémák, az alacsony minőség, valamint a magas megélhetési és lakhatási költségek miatt; mivel a lakóhelyeknek megfizethetőnek, könnyen megközelíthetőnek, biztonságosnak és kényelmesnek kell lenniük, és ezek mindegyike különösen fontos, nem csak az idősek számára; mivel sok idős ember kisebb valószínűséggel újítja fel otthonát, ha nem ő a tulajdonos;

BW. mivel az emberi jogok egyetemesek, elidegeníthetetlenek, oszthatatlanok, egymástól függenek és összefüggenek, továbbá mindenfajta megkülönböztetés nélkül minden embert és nemzedéket megilletnek; mivel az idősek emberek, beleértve a fogyatékkal élőket is, a társadalom értékes tagjai, ezért helyénvaló, hogy a lehető legteljesebb mértékben részt vegyenek a társadalmi életben, életüket pedig méltósággal és a lehető legfüggetlenebb módon kell tudniuk élni; mivel a nemzedékek közötti szolidaritásnak kell vezérelnie az Unió fellendülését, hogy egy olyan igazságosabb, inkluzívabb és reziliensebb társadalom jöhessen létre, amely senkit sem hagy hátra;

BX. mivel az összes tagállam és az Unió részes felei a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek, és így jogi kötelezettségük garantálni az egyéni autonómiát, a megkülönböztetésmentességet, a társadalomban való teljes körű és tényleges részvételt, az esélyegyenlőséget és az akadálymentességet; mivel az Európai Unióban több mint 80 millió fogyatékkal élő ember van, akinek többsége nő és lány, és mivel a legtöbb fogyatékos az életkorral

⁽⁴⁹⁾ Eurostat, „Employment rate of older workers, age group 55-64” (Az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátája, 55-64 éves korcsoport), hozzáférés: 2021. június 2.

⁽⁵⁰⁾ COM(2020)0241, 10. o.

2021. július 7., szerda

jelentkezik; mivel a fogyatékossgal élő emberek jobban ki vannak téve a szegénység és a megkülönböztetés veszélyének⁽⁵¹⁾; mivel az idősödéssel kapcsolatos politikáknak biztosítaniuk kell a fogyatékossgal élő emberek védelmét és társadalmi befogadását, valamint a munkaerőpiachoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket; mivel a mobilitás a független életvitel és az autonómia kulcsa; mivel kritikus fontosságú a teljes mértékben akadálymentes, háztól házig érő közlekedési lánc biztosítása;

BY. mivel a neurodegeneratív betegségeket, például az Alzheimer-kórt és a demencia más formáit az európai országok többségében sokszor nem diagnosztizálják; mivel egyértelmű jelek mutatják, hogy a demencia jelenlegi 9 millió megerősített esete 2050-re meg fog kétszereződni⁽⁵²⁾; mivel a demencia az időskori függőség és a fogyatékossgal egyik vezető oka az Európai Unióban, és jelenleg mintegy 10 millió embert érint, gyakorisága pedig 2020-ig várhatóan meg fog kétszereződni;

BZ. mivel a vidéki gazdaság és munkahelyteremtés támogatása továbbra is a KAP kulcsfontosságú eszköze a vidéki térségekben;

CA. mivel élelmezésbiztonságunk a mezőgazdaság sikeres generációs megújulásától függ;

Az idősekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

1. hangsúlyozza, hogy az idősök megbecsülése, és az őket érő megkülönböztetés elleni küzdelem csak a társadalmi, kulturális és gazdasági integrációs politika révén lehetséges, ami a jó életminőséget biztosító méltányos nyugdíjak biztosítására összpontosít; hangsúlyozza tehát a felosztó rendszerű és a generációk közötti szolidaritáson és hozzájáruláson alapuló állami társadalombiztosítási rendszerek fontosságát, amelyek mindenki számára biztosítják a szegénységtől és a társadalmi kirekesztéstől mentes tisztességes életminőséget, saját hozzájárulásuktól függetlenül (ami különösen fontos például azon nők esetében, akik egész karrierjük során gondozóként dolgoztak);

2. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az idősekkel, különösen a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket, különösen a foglalkoztatás, a pénzügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az egészségügy, a lakhatás, az autonómia előmozdítása, az oktatás, a képzés és a szabadidős tevékenységek terén; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozgósítsák elő az idős kor pozitív társadalmi megítélését és az idősök társadalmi befogadását azáltal, hogy megfelelő intézkedések révén ösztönzik az idősbarát környezetet az EU-ban, valamint valamennyi kormányzati szinten támogassák a bevált gyakorlatok cseréjét, és erősítsék meg az ezüst gazdaság iránti támogatásukat az EU-ban; felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a 2000/78/EK irányelv 20 éves végrehajtásáról szóló jelentés nyomán abból a célból, hogy megerősítse a foglalkoztatás és munkavégzés terén az életkor alapján történő megkülönböztetés elleni keretrendszert;

3. hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség, a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének és a kisebbségi jogok védelmének fontosságát a demográfiai kihívások kezelése tekintetében;

4. sajnálatát fejezi ki a nemek között a nyugdíjak terén fennálló különbségek miatt, és kéri és a tagállamokat, hogy terjesszenek elő konkrét intézkedéseket ennek kezelésére, többek között a nemek közötti bérszakadék elleni küzdelem és a nők foglalkoztatási arányának növelése révén, valamint a bizonytalan és be nem jelentett munka elleni küzdelem és a minimáljövedelem mindenki számára való biztosítása révén;

5. hangsúlyozza, hogy a törvény szerinti nyugdíjkorhatár meghosszabbítása nem a megfelelő eszköz a jelenlegi gazdasági és társadalmi válság kezelésére és megoldására, mivel ez az idősebb munkavállalók alapvető jogainak további romlásához vezethet;

6. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy több lehetőséget biztosíthassanak a vidéki térségekben élő nők számára, elengedhetetlen a következő többéves pénzügyi keretben fenntartani a meglévő, erre a célra szolgáló alprogramot; kéri különösen, hogy nyújtsanak támogatást a női mezőgazdasági termelőknek a földhöz való hozzáférést, a létesítménytámogatást és a társadalombiztosítási fedezet előmozdítását célzó intézkedések révén;

⁽⁵¹⁾ COM(2020)0241, 22. o.

⁽⁵²⁾ Az Alzheimer Europe „Dementia in Europe Yearbook 2019: Estimating the prevalence of dementia in Europe” (Demencia Európában, 2019. évi évkönyv: A demencia európai gyakoriságának felbecslése) című, 2020. február 17-i jelentése.

2021. július 7., szerda

7. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tűzzék ki a nemzedékek közötti szolidaritás és az aktív idősödés évét, kiegészítve és továbbfejlesztve a Generációk Közötti Szolidaritás Európai Napjának és az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évének (2012) a céljait és szellemét annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet az idősök által tapasztalt problémákra, és elősegítsék az azokat enyhítő stratégiákat, valamint felszámolják a sztereotípiákat és előítéleteket, erősítsék a nemzedékek közötti kapcsolatokat és szolidaritást, fellépjenek a társadalmi kirekesztés ellen, és foglalkozzanak a szexuális egészség kérdéseivel; hangsúlyozza e kezdeményezés jelentőségét nemcsak a demográfiai változások, hanem a kiszolgáltatott csoportokat, többek között az időseket és gondozóikat különös mértékben sújtó Covid19-világjárvány összefüggésében is; felkéri továbbá a tagállamokat, hogy a demográfiai kihívások kezelése során konzultáljanak tudományos szakértőkkel és civil társadalmi szervezetekkel; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy mielőbb hajtsák végre „Az idősorúak emberi jogai, részvétele és jóléte a digitalizáció korában” című tanácsi következtetéseket, beleértve a „munkahelyi részvételt és önkéntességet biztosító platform” létrehozását, valamint a nemzedékek közötti tapasztalatcserék és kapcsolatok előmozdítását;

8. emlékeztet a nemek közötti bérszakadékból eredő, a nemek közötti nyugdíjszakadékra, amely jelenleg 37 %-os, és a nők munkával töltött éveinek során felhalmozódó egyenlőtlenségekből és a munkaerőpiacról való távollét időszakából fakad, és amely a nőket sújtó megkülönböztetés és egyenlőtlenség többféle formájának az eredménye; hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások fényében sürgősen orvosolni kell ezt a hiányosságot, mivel ennek hatásait az idősebb nők még sokáig erőteljesen érzékelik;

9. üdvözlöi a Bizottság „Idősödés: A generációk közötti szolidaritás és felelősség előmozdítása” című, 2021. január 27-i zöld könyvét (COM(2021)0050); felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki cselekvési tervet a demográfiai változásról és a nemzedékek közötti szolidaritásról, figyelembe véve az egyes korcsoportok helyzetének sokféleségét és összetettségét, valamint a tagállamokban fennálló különbségeket; hangsúlyozza, hogy egy ilyen tervnek társadalmilag inkluzívnak kell lennie, és a méltóságteljes, aktív és egészséges időskort kell célul kitűznie, valamint hogy azt a WHO egészséges időskor évtizedével összhangban, valamennyi generáció képviselőinek bevonásával kell kidolgozni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fenntartható fejlődési célok végrehajtása során fordítsanak különös figyelmet az idősök helyzetére; ismételten felhívja a tagállamokat, hogy további késedelem nélkül fogadják el a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot, ami elengedhetetlen a társadalmi élet minden területén megkülönböztetés minden típusa és a halmozott megkülönböztetés elleni küzdelemhez;

10. emlékeztet rá, hogy a demográfiai változás olyan jelenség, amely nem csak a vidéki időseket érinti, hanem valójában minden generációt, lakóhelytől függetlenül; hangsúlyozza ezért a kapcsolódó politikák életciklus-alapú megközelítésének fontosságát valamennyi régióra, így a városi területekre is kiterjedően;

11. úgy véli, hogy a vidéki térségek számára kialakítandó hosszú távú jövőképben különös hangsúlyt kell fektetni az időseknek a vidéki közösség életébe való aktív bevonását szolgáló programokra;

12. hangsúlyozza az idősekkel szembeni erőszak alaposabb kivizsgálásának és jobb megelőzésének szükségességét;

13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az Európa Tanács nők elleni és családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményének aláírására és megerősítésére;

Egészség és tartós idősgondozás

14. hangsúlyozza, hogy az idős nőket nagyobb részben terhelik a tartós ápolás-gondozás magas költségei, mivel a nők várható élettartama magasabb, miközben életük végéhez közeledve rosszabb egészségügyi állapot jellemzi őket, ami növeli a tartós ápolás és segítség iránti igényüket; arra is emlékeztet, hogy a nem hivatalos gondozók döntő többségét a nők teszik ki, aminek következtében különösen az idősebb, aktív korú nők kisebb eséllyel tudnak belépni a munkaerőpiacra, hogy felhalmozzák saját nyugdíjjogosultságaikat;

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak méltó életet a segítségre szoruló személyek számára; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a segítségre szoruló személyek számára nyújtott, személyre szabott, minőségi támogatásra vonatkozó stratégiákat; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a különböző betegségekkel – többek között neurodegeneratív betegségekkel, például Alzheimer-kórral és demenciával – élő személyek sajátos szükségleteit, a diagnózistól a kezelésig és a tartós ápolás-gondozásig;

2021. július 7., szerda

16. rámutat a rugalmas munkaformák fontosságára, amelyek lehetővé teszik a nők és a férfiak számára a munka és a családi élet összeegyeztetését, valamint a figyelemfelkeltő kampányok szükségességére a házimunka, a gondozás és az ápolás egyenlő elosztása érdekében az ellátási infrastruktúrába történő jobb befektetés és az egyenlő, nem átruházható és fizetett szülési és apasági szabadság révén annak érdekében, hogy előrelépést érjünk el a fizetett és nem fizetett munka nemek szerinti jobb megosztásában;
17. hangsúlyozza a nemek munkaerőpiaci szegmentálódása leküzdésének szükségességét, különösen a jövőorientált, magasan fizetett foglalkozások esetében, például a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM), az ikt és a digitális szektor területén; hangsúlyozza az egész életen át tartó oktatás fontosságát ezeken a területeken, az idősebb nők esetében is, annak érdekében, hogy növeljék folyamatos munkaerőpiaci részvételüket;
18. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyenlő hozzáférést az egészségügyi és gondozási szolgáltatásokhoz, többek között az otthoni, valamint a bentlakásos vagy közösségi alapú tartós ápolás-gondozáshoz és palliatív ellátáshoz, mindennemű megkülönböztetés nélkül;
19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák és mozdítsák elő a szexuális és reprodukzív jogokat, és garantálják a szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz és árukhoz való egyetemes hozzáférést;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy az uniós demográfiai kihívások kezelésében tényeken és az emberi jogokon alapuló megközelítést alkalmazzon, biztosítva, hogy minden uniós lakos teljes mértékben élvezhesse szexuális és reprodukzív egészségét és jogait; elítél minden olyan kísérletet, amely a nemek közötti egyenlőség, valamint a szexuális és reprodukzív egészség és jogok aláásása érdekében a demográfiai változások eszközként való felhasználására irányul, és felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e tekintetben álljanak ki az uniós értékek mellett;
21. hangsúlyozza, hogy kiemelten fontos teljeskörűen védeni az idős emberek ellátáshoz és támogatáshoz való jogát, lehetővé téve számukra az egyéni igényekhez igazodó, megfizethető, minőségi és holisztikus ellátási és támogatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint támogatva a jólétet, az autonómiát, az önállóságot és a közösségi befogadást mindennemű megkülönböztetés nélkül; hangsúlyozza a megfelelően finanszírozott szociális védelmi rendszerek kulcsfontosságú szerepét a gondozás megfizethetővé és ténylegesen hozzáférhetővé tételében;
22. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy európai gondozási megállapodást és egy európai gondozói programot, amelynek célja az áttérés egy olyan gondozási gazdaság felé, amely uniós szintű beruházásokat és jogszabályokat foglal magában, valamint átfogó megközelítést alkalmaz valamennyi gondozási szükséglet és szolgáltatás tekintetében, az élet teljes hossza tekintetében meghatározva az ellátás minőségi irányelveit – többek között a gyermekek, az idősek és a tartósan rászoruló személyek számára –, illetve meghatározva és elismerve a házi gondozás különféle típusait, garantálva a gondozók pénzügyi támogatását, szabadságuk megfelelő időtartamát, valamint biztosítva a szolgáltatások megfizethetőségét;
23. kéri a nők magasabb foglalkoztatási arányának előmozdításához szükséges intézkedések elfogadását, biztosítva többek között az elérhető áron nyújtott gondozást és gyermekfelügyeletet, a megfelelő szülői szabadságok rendszerét, valamint a munkaidő és a munkahelyek rugalmasságát a férfiak számára is; emlékeztet arra, hogy az OECD prognózisai szerint a teljesen egyenlő részvételi arány 2030-ra az egy lakosra jutó GDP 12,4 %-os növekedését eredményezné;
24. felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden szakpolitikai területen vegyék figyelembe az egészségügyi szempontok érvényesülését, és mérjék fel a szakpolitikai döntések egészségügyi hatásait az összes releváns területen;
25. emlékeztet arra, hogy a magasabb születési arányszámok több munkalehetőséget, stabil foglalkoztatást és lakhatást, tisztességes munka- és életkörülményeket, rugalmas munkafeltételeket, nagyvonalú családi támogatást és mindkét szülő számára fizetett szülői szabadságot, a korai évektől kezdve minőségi gyermekgondozást tesznek szükségessé, valamint a fizetetlen gondozási és háztartási kötelezettségek egyenlő elosztását a férfiak és nők között; hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások és a várható élettartam előre jelzett növekedése fényében kulcsfontosságú annak biztosítása, hogy a nők teljes mértékben részt vegyenek a munkaerőpiacon karriermegszakítás, szüneteltetések vagy részmunkaidős és ideiglenes munkára való átállás nélkül, mivel ezáltal csökken a nők időskori szegénységének kockázata; ezért nyomatékosan kéri a tagállamokat, hogy gyorsan és teljeskörűen ültessék át és hajtsák végre a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet, és felkéri őket, hogy lépjenek túl az irányelvben megállapított minimumszabályokon;
26. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják tovább a digitális technológiák – például a távgondozás és a távorvoslás – további felhasználási lehetőségeit, különösen a demográfiai hanyatlás által érintett és távoli régiókban; hangsúlyozza, hogy e technológiáknak teljes mértékben meg összhangban kell állniuk a meglévő adatvédelmi keretrendszerrel, ugyanakkor a technológia egészségügyben történő felhasználásával kapcsolatos etikai kérdéseket is mindig megfelelően figyelembe kell venni; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az idősek nappali ellátását nyújtó központokat az iskolákhoz és óvodákhoz közel alakítsák ki, ami előmozdíthatja a generációk közötti kapcsolatok kialakulását;

2021. július 7., szerda

27. úgy véli, hogy mindenkinek jogot kell biztosítani arra, hogy megválassza a saját maga és a családja számára megfelelő minőségi gondozási szolgáltatást; úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatások kialakítása megközelítésének figyelembe kell vennie a felhasználók minden kategóriáját és a köztük lévő különbségeket, valamint az általuk igényelt gondozási szolgáltatások típusai terén eltérő, széles skálán mozgó preferenciákat; megjegyzi, hogy a gondozási szolgáltatásokat úgy kell kialakítani, hogy erősítsék a gondozás folytonosságát, a megelőző egészségügyi ellátást, a rehabilitációt, valamint a független életvitelt;

28. olyan szabályozási keretet szorgalmaz, amely garantálja a minőségi gondozási szolgáltatásokat, a távgondozást és a távorvoslást azáltal, hogy jogi garanciákat biztosít az ellátást nyújtó szakemberek számára, és meghatározza a képzéshez szükséges követelményeket, azzal a céllal, hogy életkortól függetlenül, minden földrajzi területen minden uniós polgár számára biztosítva legyen az ellátás és az alapellátás;

29. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy rugalmas, megfelelő és az igényekhez igazított ápolási-gondozási modelleket támogassanak, és hangsúlyozza, hogy a tevékeny és egészséges idősor, illetve a munkaképes korú, idősebb emberek jóléte és foglalkoztathatósága elengedhetetlen a szociális biztonsági és ellátórendszerek fenntarthatóságának biztosításához; felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az idősbárát környezetek és az otthoni, családi alapú és közösségi alapú gondozási megoldások kialakítását, többek között a demenciában szenvedők számára is, hozzák létre a támogató szolgáltatások és orvosi felszerelések nyilvános hálózatát, mozdítsák elő a mobilitást, az önálló életvitelt, a társadalmi befogadást és az autonómiát, valamint segítsék elő a civil társadalom és a szociális gazdaság e kérdésekkel kapcsolatos kezdeményezéseit;

30. felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el jobban a házi gondozás értékét, javítsák a szociális védelmet és a házi gondozók támogatásának különböző formáit, biztosítsanak szakmai támogatást, képzést és partneri tanácsadást a házi gondozók számára, és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben vezessék be az időseket gondozó családtagok – különösen az átmeneti ellátást és napközi gondozási szolgáltatásokat igénylők – számára biztosított időszakos könnyítések különböző formáit, valamint a rugalmas munkafeltételeket is magukban foglaló támogató szolgáltatásokat; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy terjesszenek elő célzott stratégiákat a házi gondozók segítésére és az idősok gondozásához való hozzájárulásuk elismerésére, és terjesszenek elő javaslatokat a megfelelő helyettesítési szolgáltatásokra vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a házi gondozásnak önkéntes választásnak kell lennie, és hogy a házi gondozók terheinek enyhítése érdekében formális gondozási szolgáltatásokat kell kialakítani;

31. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fejlesszék az időseket támogató önkéntes és segítői tevékenységeket, amelyek – amint azt a Covid19-világjárvány is megmutatta – válsághelyzetben különleges szerepet játszanak;

32. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel a nők – különösen a későbbi életszakaszokban fennálló – szegénysége ellen, ami negatív hatással van mind a nők szociális biztonságára, mind az EU GDP-szintjére, valamint biztosítsák a munkavállalók megfelelő szociális védelmét;

33. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hozzáférést a rehabilitációs és újrabeilleszkedési szolgáltatásokhoz annak érdekében, hogy támogassák az idősebb munkavállalókat abban, hogy az egészséggel kapcsolatos pályafutásuk megszűnése után visszatérjenek a munkaerőpiacra, mivel az aktív idősor kulcsfontosságú az egészség szempontjából;

34. hangsúlyozza, hogy a szegénység feminizációja számos tényező következménye, mint amilyen a nemek közötti egyenlőtlenségek a szakmai előmenetelben, a nők gyakori nem rendes szerződéssel való foglalkoztatása, az önálló vállalkozókat segítő partnerek társadalombiztosítási státuszának hiánya, valamint az egyedülálló anyák által vezetett háztartásokat veszélyeztető szegénység;

35. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány bizonyítékként szolgál arra nézve, hogy mennyire elengedhetetlen a tagállamok számára a szilárd, inkluzív és válságbiztos egészségügyi rendszerek megléte; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő számú szakembert az egészségügyi és gondozási szolgáltatások területén, és biztosítsák a geriatriai ellátáshoz való hozzáférést az egész EU-ban; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő munka- és foglalkoztatási feltételeket az orvosi és ápolói szakmákban, továbbá hajtsanak végre oktatási és képzési beruházásokat, hogy garantálni tudják a gondozás minőségét; ösztönzők kidolgozását szorgalmazza az idősgondozói szakma választásának elősegítésére;

Szociális védelem és társadalmi integráció

36. kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak méltányos életszínvonalat az idősok számára, és ennek kapcsán kéri őket bevált gyakorlataik megosztására, különösen az öregségi nyugdíjminimumok meghatározását illetően;

2021. július 7., szerda

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki ajánlásokat az időskori szegénység és társadalmi kirekesztés kockázatának csökkentésére, különös tekintettel a nemek közötti nyugdíszakadéokra, a fogyatékkal élő idős személyekre, az idős migránsokra, az idős romákra, az etnikai, faji, nyelvi vagy szexuális kisebbségek és más csoportok idős tagjaira, akiket a szegénység és a társadalmi kirekesztés aránytalan mértékben érint; arra ösztönzi a Szociális Védelmi Bizottságot, hogy elemezze részletesebben ezeket a szegénységgel és társadalmi kirekesztettséggel nagymértékben küzdő csoportokat;

Aktív időskor

38. hangsúlyozza, hogy az egész életen át tartó tanulás életkornak megfelelő lehetőségeinek megteremtése és megvalósítása a társadalmi és gazdasági fenntarthatóságnak és a személyes jólét fokozásának létfontosságú és nélkülözhetetlen eleme; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre beruházásokat a készségekbe és az oktatásba, és dolgozzanak ki formális, nem formális és informális oktatási, képzési és egész életen át tartó tanulási projekteket, valamint az idősök jobb integrációjának lehetőségeit, ideértve az online oktatást is, függetlenül attól, hogy még jelen vannak-e a munkaerőpiacon, vagy már nyugdíjasok;

39. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az idősök digitális készségeit, ami nemcsak abban segítheti őket, hogy élvezzék az online oktatás előnyeit, hanem javíthatja az egészségügyi ellátáshoz és más digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket is; kéri, hogy dolgozzanak ki az idősök igényeihez igazodó, akadálymentes és megfizethető digitális készségfejlesztő programokat; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon konkrét intézkedéseket az idősökre vonatkozóan; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a továbbképzési és átképzési kezdeményezéseket, különösen a kiszolgáltatott csoportok esetében, annak érdekében, hogy segítsék az embereket a minőségi munkahelyek megtalálásában, és hogy megfeleljenek a munkaerőpiac igényeinek, ellensúlyozzák a digitális szakadékat, és biztosítsák, hogy ezek a személyek hatékonyan alkalmazkodjanak az innovatív irányítási és munkamódszerekhez, valamint a digitális megoldásokhoz, például a távmunkához, és élvezhessék azok előnyeit;

40. felhívja a tagállamokat, hogy az ESZA+ és az ERFA forrásainak igénybevételével támogassák a minőségi munkahelyek létrehozását, támogassák a munka és a magánélet közötti egyensúly javítását, biztosítsanak munkalehetőségeket az elnéptelenedés kockázatának kitett régiókban, különös figyelmet fordítva a nők munkaerőpiaci részvételének javítására; hangsúlyozza a tanácsadási szolgáltatások, az egész életen át tartó tanulás és a munkavállalók át- és továbbképzését szolgáló programok fontosságát minden életkorban;

41. felhívja a tagállamokat és az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatát, hogy alakítsák ki az idősebb álláskereső munkaeerőpiaci integrációjával kapcsolatos gyakorlatok cseréjét;

42. üdvözli, hogy a Bizottság elkötelezett a minden munkavállalót megillető tisztességes bérek iránt, akár a törvényben előírt minimálbér, akár kollektív tárgyalások útján valósul meg;

43. hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások kezelésének a jogokon alapuló megközelítést kell követnie, ami az egyenlő esélyek, a párbeszéd és a szolidaritás előmozdításán és megteremtésén keresztül valósul meg a különböző generációkból származó emberek közötti verseny helyett;

44. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a munka és a magánélet egyensúlyáról szóló irányelv megfelelő végrehajtását, valamint támogassák a férfiakra és a nőkre vonatkozó, a munka és a magánélet közötti egyensúly könnyebb megteremtését célzó regionális és helyi kezdeményezéseket és projekteket;

45. üdvözli a Bizottság „digitális önkéntesprogram”⁽⁵³⁾ indítására irányuló javaslatát, amely lehetővé teszi a képzett fiatalok és a tapasztalt időskorú polgárok számára, hogy megosszák digitális készségeiket a hagyományos vállalkozásokkal; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák a nemzedékek közötti tudásátadást célzó önkéntességet és mentorálást, hogy ellensúlyozzák a társadalmi kirekesztést, lehetővé tegyék a készségek és a tapasztalatok megosztását, ösztönözzék a fiatal és az idős munkavállalók készségeinek fejlesztését, és őrizzék meg az európai örökség részét képező hagyományos kézművességet;

46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az internet, az egyéb információs technológiák és a mesterséges intelligencia kulturális, szórakoztatási, oktatási, munkavégzési, kommunikációs és orvosi célokra – többek között távgondozásra és biztonságos távorvoslásra – történő használata, valamint a személyes adatok legmagasabb szintű védelmének biztosítása révén hidalják át a digitális szakadékat, és vizsgálják tovább a munkaképes korú, különösen

⁽⁵³⁾ A Bizottság „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i közleménye (COM(2020)0103).

2021. július 7., szerda

a helyhez kötött élő személyek társadalmi befogadásának és munkaerőpiaci integrációjának lehetőségeit, elismerve ugyanakkor a közvetlen személyes kapcsolat, valamint a méltóságteljes és emberközpontú megközelítés fontosságát; különösen olyan stratégiákat szorgalmaz, amelyek hosszú távon javítják a digitális készségeket, a konnektivitást és hozzáférést biztosítanak az eszközökhöz;

47. megjegyzi, hogy a vidéki és távoli területeken a konnektivitás és a szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása alapvető fontosságú e régiók elnéptelenedésének és az ott élő idősebb népesség társadalmi és digitális kirekesztődésének kezeléséhez; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy a maguk sokféleségében ismerjék el a vidéki és távoli területek jelentőségét, és a helyi gazdaságba történő beruházások és a vállalkozói szellem ösztönzése, továbbá az infrastruktúrák javítása révén fejlesszék a bennük rejlő lehetőségeket;

48. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a különösen az egyedülálló anyákat sújtó, a válság által tovább súlyosbított, társadalmi kirekesztésüket fokozó szegénység elleni küzdelemben;

49. hangsúlyozza a folyamatosan fejlődő digitális technológiák alapvető hatását az emberek mindennapi életére, ezért hangsúlyozza a gyors internet, illetve a létfontosságú, naprakész technológiai felszerelések szükségességét az iskolákban, kórházakban és minden más releváns közszolgáltatási létesítményben, a hatékony e-kormányzást is ideértve; úgy véli, hogy az egész életen át tartó tanulás és a digitalizáció által együttesen nyújtott lehetőségek elengedhetetlenek ahhoz, hogy hogy a vidéki és a távoli területeken az idősebb népesség is többféle lehetőséggel rendelkezzen, beleértve a kiegészítő jövedelem lehetőségét is; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az olyan oktatási és képzési programokat, amelyek segítik az idősebb népességet a készségek fejlesztésében és az ismeretek megszerzésében olyan területeken, mint az e-kereskedelem, az online marketing és az IKT; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy minden háztartás hozzáférjen a gyors internethez és a digitális készülékekhez, és mozgítsák elő a digitális készségek elsajátítását, különösen a kiszolgáltatott csoportok számára;

50. úgy véli, hogy az EU zöld és digitális átállásának teljes mértékben ki kell aknáznia az idősebb vidéki közösségekben rejlő lehetőségeket; e tekintetben emlékeztet annak fontosságára, hogy a vidéki területeken biztosítsák a szélessávú internethez és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az e-készségek elterjedését és a fenntartható fejlődés új megközelítéseit, például az intelligens falvak koncepcióját és az élelmiszerrendszer fenntartható átalakítását;

51. kiemeli, hogy a mezőgazdaság fejlődése, digitalizációja és szakosodása miatt mind az ágazaton belül dolgozóknak, mind az abba belépőknek megfelelő szintű digitális, technikai és gazdasági képzésre van szükségük, és kéri a csereprogramok, a viták, az online képzések és az e-tanulás előmozdítását;

52. felhívja a tagállamokat, hogy – különösen olyan intézkedések útján, mint az egyénre szabott képzés és az optimalizált munkaidő – vegyék figyelembe az idősebb munkavállalók sajátos munkaerőpiaci helyzetét;

53. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a strukturális alapok fokozott felhasználásában az állami gyermekgondozásba, valamint az idős és segítségre szoruló emberek gondozásába történő beruházások terén;

54. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az idősek szervezeteinek, valamint a társadalmi részvétel egyéb formáinak működését és fejlesztését;

55. felhívja a Bizottságot és a Szociális Védelmi Bizottságot, hogy a következő nyugdíj-megfelelőségi jelentésében tanulmányozza mélyrehatóan a nem hagyományos munkaerőpiaci pályákat, és részletesen elemezze a nemek közötti nyugdíjszakadékot annak minden dimenziójában és a nyugdíjrendszer mindhárom pillérében; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy értékelje a nyugdíjminimumok megfelelőségét, amelyek különösen fontosak az időskori szegénység elkerülése szempontjából;

56. hangsúlyozza, hogy a kialakulóban lévő ezüst gazdaság az egyik fő gazdasági mozgatórugóvá válhat, különösen a vidéki térségekben, és lehetőségeket teremthet az egészségügyi és a tartós gondozási ágazat számára, hatékonyabb minőségi ellátást kínálva; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós és a nemzeti stratégiákban vegyék figyelembe az ezüst gazdaságban rejlő lehetőségeket, és azt erőteljesebben mozgítsák elő többek között az időseket célzó idegenforgalomban és kulturális cserékben;

57. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók különösen hajlamosak az elnéptelenedésre, és különleges intézkedéseket igényelnek a gyakran előforduló negatív demográfiai változások enyhítése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy használják fel proaktív módon a rendelkezésre álló strukturális és beruházási alapokat az e régiókban tapasztalt kihívások kezelésére;

2021. július 7., szerda

58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az idős emberek érdekeit képviselő és védő szervezeteket vonják be az időseket érintő döntések előkészítésébe;

59. hangsúlyozza, hogy a távmunka számos lehetőséget kínálhat a távoli térségeknek, mivel ez az egyik legjobb eszköz a digitális technológiák felhasználására a vidéki és a távoli területek lakosságának megtartása érdekében, és ugyanakkor a helyi közösségek és gazdaságaik számára is előnyös; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő uniós távmunka-menetrendet az EU-szerte az otthoni munkavégzésre vonatkozó egyértelmű minimumszabályokat és feltételeket meghatározó jogszabályi keret kidolgozása céljából;

60. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fogyatékkal és az idősödéssel kapcsolatos politikákba és programokba foglalják bele az idős fogyatékkal élőket jogait, biztosítva a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCPRD) teljes körű betartását;

Egyedi politikák és kutatás

61. felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti és helyi beruházásokkal ötvözve használják fel az uniós alapokat és a magánberuházásokat megfizethető megfelelő, biztonságos és akadálymentes lakások biztosítására, valamint arra, hogy az épületeket igazítsák az idősebb, kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű emberek igényeihez; hangsúlyozza, hogy az épületeknek akadálymentességi jellemzőkkel kell rendelkezniük; hangsúlyozza, hogy a biztonságos lakhatás olyan, ahol korlátozott a veszély előfordulása, és ahol vészhelyzet esetén könnyebb reagálni; emlékeztet, hogy az akadálymentes lakások biztosításának megfelelő infrastruktúrával kell párosulnia;

62. hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok nélkülözhetetlen szerepét a vidéki és távoli területeken egyre mélyülő demográfiai kérdések érdemi és fenntartható kezelésében;

63. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a bevált gyakorlatokat az idősödéssel kapcsolatos politika hatékonyságát tekintve;

64. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsanak elő olyan kezdeményezéseket, amelyek erősítik a nemzedékek közötti kapcsolatokat, és támogatják az egészségügyi vagy pénzügyi okokból otthonukat elhagyni kényszerülő időseket abban, hogy megfizethető és az igényeiknek megfelelő lakást találjanak;

65. felhívja a tagállamokat, hogy a nyugdíjrendszerek reformja és a nyugdíjkorhatár kiigazítása során vegyék figyelembe a nemi dimenziót, tekintettel a nők és a férfiak munkavégzési módjai közötti eltérésekre, valamint a munkaerőpiacon a nőkkel szembeni megkülönböztetés nagyobb mértékű kockázatára;

66. felhívja a tagállamokat, hogy a Covid19-re adott nemzeti válaszlépéseik részeként előzzék meg és orvosolják az idősebb nők elleni erőszakot, és hozzanak létre segélyhívó vonalakat és támogató szolgáltatásokat, külön figyelmet fordítva a bentlakásos gondozásra;

67. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre hatékony programokat a nőkkel szembeni erőszak leküzdésére, amelyek az életkort is számításba veszik annak érdekében, hogy megelőzzék az idősek, többségében nők ellen irányuló esetleges fizikai, szexuális, pszichológiai és gazdasági visszaéléseket; javasolja, hogy végezzenek statisztikai felméréseket az idősekkel szembeni erőszak növekedésére vonatkozóan azzal a céllal, hogy rávilágítsanak erre a komoly problémára – amelyet az idősek általában nem tudnak bejelenteni, mivel az általuk elszenvedett nem megfelelő bánásmódot esetleg az öregség és a függés részeként fogadják el –, továbbá azzal a céllal, hogy a társadalom egésze hatékonyabban és nagyobb elkötelezettséggel küzdjön az idősekkel szembeni visszaélések ellen;

68. kiemeli, hogy a védett és támogatott lakhatás csökkentheti a gondozás intézményesítettségét; felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a védett, támogatott és többgenerációs lakhatás, valamint a minőségi kritériumok szerinti lakásátalakítások támogatásának lehetőségeit;

69. ösztönzi a tagállamokat, hogy hajtsanak végre a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos, az idősebbeknek szóló tájékoztató és ismeretterjesztő kampányokat és intézkedéseket, amelyek bemutatják a fiziológiai változások és a motoros képességek romlásának hatását a közúti közlekedésben való részvétel képességére, fokozva ezzel minden úthasználó biztonságát;

70. ösztönzi a tagállamokat, hogy növeljék az ESZA+-ból, az ERFA-ból és az Igazságos Átmenet Alapból az idősebb munkavállalók képzésére és átképzésre fordított kiadásokat, biztosítva a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, különös hangsúlyt fektetve a vállalatok idősebbek foglalkoztatására való ösztönzésére, valamint a közcélú infrastruktúrát – többek között a közlekedést –, és a nyilvános tereket az idősebbek igényeihez igazítva; felkéri a tagállamokat, hogy a vidéki területeken a strukturális alapok segítségével növeljék a közszolgáltatásokba történő befektetéseket, amelyek vonzanak

2021. július 7., szerda

a fiatalabb generációt és növelnék az e területeken élő idős emberek jóllétét; felszólít az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap forrásainak nagyobb mértékű felhasználására a vidéki és hátrányos helyzetű területeken élő idősök elszigeteltsége és társadalmi kirekesztése elleni fellépéshez, különös tekintettel az elnéptelenedés kockázatának kitett területekre; felkéri a tagállamokat, hogy e tekintetben használják ki a Next Generation EU által kínált lehetőségeket;

71. hangsúlyozza a megfelelő, megbízható és összehasonlítható adatok fontosságát, amelyek a demográfiai kihívások kezelésére irányuló politikák és intézkedések alapjául szolgálnak; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az uniós statisztikai keretet az adatgyűjtés felső korhatárának növelésével, az intézményekben élő személyek bevonásának biztosításával, valamint a nemek és az életkor szerint lebontott adatok biztosításával, a magánélet és az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyűjtsenek több adatot és fokozottabban támogassák az egészséges időskorral, az időskori megbetegedésekkel, valamint az idősök életkörülményeivel kapcsolatos kutatások fejlesztését;

72. üdvözli a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervet, és felszólít a pillérben felvázolt elvek gyors és hatékony végrehajtására; felhívja a Bizottságot, hogy az idősök uniós jogalkotási folyamatban való képviselésének javítása és megerősítése érdekében, valamint a meglévő uniós ifjúsági parlament mintájára fontolja meg egy ilyen kezdeményezésnek az uniós Jogok, egyenlőség és polgárság program általi finanszírozását;

73. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fellépéseiket összpontosítsák az idősök egészségben megélt éveinek növelésére; e tekintetben hangsúlyozza az egész életen át tartó egészségfejlesztést és -oktatást, a betegségmegelőzést és a rendszeres vizsgálatokat célzó programok fontosságát, valamint új kezdeményezések, például jobb betegségmegelőzési politikák és hatékonyabb egészségügyi programok fontosságát az egészségben történő megöregedés folyamatának ösztönzése érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tevékenyen vegyenek részt a WHO által elindított egészséges időskor évtizedében azáltal, hogy kidolgozzák az EU-ban az egészséges időskorra vonatkozó terveket, amelyek lefedik az egészségügyi ellátáshoz és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint az egészségfejlesztésre és a megelőzésre vonatkozó stratégiákat; felhívja a Bizottságot, hogy az Európai horizont program részeként hozzon létre egy ambiciózus kutatási menetrendet a testi és lelki egészséget illetően; ösztönzi a tagállamokat, hogy fontolják meg a többéves pénzügyi keret és a Next Generation EU által biztosított források e célra történő felhasználását;

74. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a generációk közötti tapasztalatcserét többek között azáltal, hogy előmozdítják a fiatalok idősebbek számára végzett önkéntes munkáját, valamint mozdítsák elő és finanszírozzák a többgenerációs központokat, mivel ezek döntő fontosságúak lehetnek az életkoron alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemben és az idősök társadalmi befogadásának biztosításában; ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre közösségi gondozási központokat, önkéntes mozgalmakat és egész életen át tartó tanulási lehetőségeket az iskolák és óvodák közelében lévő idős emberek számára, és ösztönzzék a generációk közötti kapcsolatok előmozdítását az e szolgáltatások közötti cserék támogatásával; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő az idősök társadalmi, kulturális és politikai részvételét elősegítő programokat, projekteket és intézkedéseket;

75. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és támogassák az inkluzív munkaerőpiacot és az egyenlő részvételt lehetővé tevő társadalmakat, amelyekben mindenki készségei és tehetsége szerint vehet részt; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki foglalkoztatottsági és pályaorientációs stratégiákat az elöregedő munkaerőre és az ingatagabb munkaerőpiacokra való felkészítés érdekében, tekintettel a munkaerőpiacok gyakori és mélyreható átalakulására; hangsúlyozza, hogy az ilyen stratégiáknak tartalmazniuk kell az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás előmozdítását minden korosztály számára, az egészséges munkahelyeket, amelyek biztosítják az észszerű alkalmazkodást az egészségügyi problémákkal küzdő vagy fogyatékkal élő munkavállalók számára, a szakmai és a magánélet összeegyeztethetőségét, valamint a nemzedékek közötti tapasztalatcserék előmozdítását a munkahelyen belül; felszólít továbbá arra, hogy a sokszínűségi charták uniós platformja fordítson nagyobb figyelmet az életkoron és a fogyatékonyságon alapuló sokféleség elősegítésére a munkahelyeken; felhívja a Bizottságot, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság új keretstratégiájában hangsúlyozza a nőket és a férfiakat érintő, az életkorral összefüggő pszichoszociális és fizikai kockázatokat; hangsúlyozza, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság kulcsfontosságú;

76. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a munkához való hozzáférést a 60 évesek vagy idősebbek számára, különösen a nők számára, mivel ez növelné az életük során szerzett jövedelmüket, és vezessenek be részdíós, alacsony kockázatú szakmai tevékenységeket az idősebbek számára, amikor még egészségesek és felelősséget

2021. július 7., szerda

tudnak vállalni; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fizetett munkalehetőségeket teremtsenek olyan személyek számára, akik már elérték a törvényes nyugdíjkorhatárt, és továbbra is aktívak szeretnének maradni vagy újra aktívak szeretnének lenni, nemcsak kiegészítő jövedelem szerzése céljából, hanem a társadalmi kirekesztés elkerülése miatt is; ösztönzi továbbá az önkéntesség és a mentorálás támogatását a generációk közötti tudástranszfer fokozása céljából; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések és tevékenységek nem mehetnek a fiatal álláskeresőkre vagy a tartósan munkanélküliek rovására;

77. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el uniós stratégiát a gondozókról; hangsúlyozza, hogy a gondozási szolgáltatásokba történő befektetés elengedhetetlen, mivel ez nemcsak növeli a nők foglalkoztatási arányát, munkalehetőséget biztosít a formális gazdaságban a korábban nem hivatalos gondozók számára, és elősegíti a nők számára munka és magánélet közötti egyensúlyt, hanem beruházások révén szintén javítja az idősebb emberek életkörülményeit a hosszú távú ellátási intézményekben, intézkedések révén javítja a mentális egészséget és segít leküzdeni az elszigeteltséget, megelőzi és megszünteti az idősebb nők ellen elkövetett erőszakot, valamint az emberek egészségébe és oktatásába történő befektetések révén biztosítja, hogy az emberek idősebb korukban is aktívak maradjanak és jó egészségnek örvendjenek; felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el az idősgondozási rendszerek hozzáférhetőségére és fenntarthatóságára vonatkozó mutatókat, valamint az idősgondozási szolgáltatásokra vonatkozó közös minőségi keretet; hangsúlyozza, hogy az idősök gondozását nemzeti hatáskörben kell tartani;

78. felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az idősekre, akik különösen kiszolgáltatottak a vírusfertőzésekkel, ezen belül a Covid19-cel szemben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy küzdjenek az idősök által a Covid19-világjárvány során tapasztalt elszigeteltség, elhanyagoltság és társadalmi kirekesztés ellen figyelemfelkeltő kampányok előmozdítása, kutatások folytatása, eszmecsere elősegítése, valamint az uniós strukturális és beruházási alapok ötvözése révén; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy biztosítsák a betegjogok alkalmazását a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban, valamint a biztonságos és megfizethető gyógyszerek elérhetőségét és az azokhoz való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rámutatott arra, hogy nagyobb szolidaritásra van szükség az EU részéről; felhívja a Bizottságot, hogy a Charta 25. cikke alapján dolgozza ki és fogadja el az idősök jogainak uniós chartáját;

79. elismeri, hogy a kohéziós politika és a KAP kiemelkedő szerepet játszhat a demográfiai problémákkal küzdő vidéki és távoli területeken élő nők foglalkoztathatóságának és befogadásának ösztönzésében és fokozásában; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák a rendelkezésre álló források e célra történő felhasználását;

80. felhívja a tagállamokat, hogy használják fel a REACT-EU forrásait a demográfiai változások kezelésére ⁽⁵⁴⁾;

81. kiemeli, hogy az új technológiák és innovatív módszerek hasznosnak bizonyulhatnak az általános érdekű szolgáltatások költségeinek csökkentése érdekében, miközben megőrzi az életszínvonalat és a szolgáltatások minőségét a távoli és ritkán lakott területeken; ösztönzi a tagállamokat, valamint az érintett regionális és helyi önkormányzatokat, hogy fektessenek be a nem konvencionális és innovatív intézkedésekbe, amelyek célja alapvető szolgáltatások nyújtása a lakosság számára, valamint a megfelelő környezet megteremtése, hogy visszacsábítsák az embereket, és visszafordítsák az elnéptelenedés folyamatát;

82. felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák a bevált gyakorlatok cseréjét a megfelelő demográfiai politikák és kezdeményezések kialakításával kapcsolatban az uniós népesség előregedése által támasztott lehetőségek kiaknázása és a kihívások kezelése érdekében;

83. emlékeztet a családi gazdálkodás sajátos jellegére, amely ötvözi a mezőgazdasági tevékenységet és a családi életet, és ahol az idősebb mezőgazdasági termelők a nyugdíjkorhatár elérése után is aktívak maradnak;

84. elismeri, hogy az idősök, beleértve a mezőgazdasági termelőket is, a szociális innováción, az inkluzív vidéki közösségeken és az egészségesebb életkörülményeken alapuló, élénk ezüst gazdaság hajtóerőivé válhatnak a vidéki területeken; felhívja a Bizottságot, hogy gondosan tanulmányozza ezt a lehetőséget a vidéki térségekre és a tevékeny idősokra vonatkozó hosszú távú jövőképek kialakításakor;

85. felhívja a közintézményeket, hogy mozgítsák elő egy olyan különleges védelmi rendszer létrehozását, amely figyelembe veszi a mezőgazdasági idénymunka rendkívül ideiglenes jellege miatt a mezőgazdasági munkavállalókat sújtó munkanélküliség sajátos jellegét; rámutat, hogy ez nagyobb biztonságot nyújthatna azoknak, akik úgy döntenek, hogy a mezőgazdaságban vállalnak munkát;

⁽⁵⁴⁾ COM(2020)0241, 20. o.

2021. július 7., szerda

86. rámutat, hogy az idősödő munkaerő és a generációs megújulás hiánya komolyabb problémát jelent a mezőgazdaságban, mint más ágazatokban; úgy véli, hogy a generációs megújulás céljából új hivatások létrehozása – biztosítva a mezőgazdaságon belüli foglalkozások vonzerejét és jövedelmezőségét – kulcsfontosságú e tendencia megfordításához;

87. elismeri, hogy az Európai Unióban a mezőgazdasági üzemek mindössze 11 %-át irányítja 40 évesnél fiatalabb termelő⁽⁵⁵⁾; felhívja a tagállamokat, hogy számolják fel azokat az akadályokat – többek között a termőföldre való nehéz hozzáférést –, amelyek miatt a fiatal termelők nem tudnak bejutni a mezőgazdasági szektorba; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy mozgósítsák elő a generációk közötti együttműködés új módjait, például a partnerségeket, a részes művelést, a hosszú távú bérletet és más módozatokat, amelyek kezelhetik a termőföld hiányát és arra ösztönözhetik a fiatalokat, hogy termelőkké váljanak;

88. újra felhívja a figyelmet a mezőgazdaságban a generációs megújulás előtt álló akadályok némelyikére, amelyek összefüggnek a termőföldre való hozzáféréssel és a gazdaságok egyik generáció részéről a következő számára történő átadásával; emlékeztet, hogy az idősebb mezőgazdasági termelők, szembeesülve az alacsony nyugdíj, a megszűnő jövedelem (például a KAP-kifizetések) és vidéken a nyugdíjba vonulást követő társadalmi kirekesztettség kockázatával, többnyire aktívak maradnak és tovább megtartják üzeimeiket; e tekintetben hangsúlyozza, hogy testre szabott politikai eszközökre van szükség a gazdaság zökkenőmentes átadásának és a gazdák tevékeny időskorának garantálásához a vidéki közösségekben;

89. megjegyzi, hogy számos tagállamban a nemzeti nyugdíjrendszerek nem biztosítanak elegendő jövedelmet a nyugdíjas mezőgazdasági termelők számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a mezőgazdasági tevékenységnek a törvényes nyugdíjkorhatáron túli kiterjesztése – ami lassítja a generációk megújulását – gyakran az egyetlen módja e helyzet kezelésének; hangsúlyozza, hogy a közös agrárpolitika keretében nyújtott támogatásoknak nem céljuk a nyugdíjrendszer felváltása;

90. megjegyzi, hogy egyre nagyobb szükség van a magasan képzett fiatal mezőgazdasági szakemberekre, különösen a régiókban, és felhívja a figyelmet arra, hogy minden intézkedést meg kell hozni annak érdekében, hogy ösztönözzék a fiatalokat a mezőgazdasági szakmák tanulására, valamint hogy megkönnyítsék a tudás átadását az idősebbek részéről a fiatalabb generáció számára;

91. úgy véli, hogy az idősebb és a fiatalabb generációk közötti mezőgazdasági partnerségek kulcsfontosságúak a nemzedékek közötti szolidaritás, a tudástranszfer és a kölcsönös tanulás elmélyítéséhez, ami különösen fontos az új technológiák és a digitális készségek mezőgazdaságban való alkalmazása szempontjából;

92. úgy véli, hogy Európában a mezőgazdasági munkaerő túlnyomó többségét még mindig a családi munkavállalók teszik ki, de megjegyzi, hogy az ilyen típusú munkaerő évek óta folyamatosan csökken, és a közeljövőben várhatóan még tovább fog csökkenni; hangsúlyozza, hogy a vidéki területeken élők megállíthatatlan elvándorlása az Unió egyes részeiről olyan gazdasági, társadalmi és környezeti problémákhoz vezet, amelyek ambiciózusabb és összehangoltabb politikákat tesznek szükségessé;

93. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy támogassák a vidéki területek sokszínűségét, ösztönözve az olyan projektekbe történő beruházásokat, amelyek a helyi gazdaságokat támogatják, ideértve a közlekedés jobb hozzáférhetőségét és a digitális konnektivitást; fontosnak tartja emlékeztetni arra, hogy a mezőgazdasági foglalkoztatás fenntartása közvetlen hatással van a vidéki gazdaságok életben tartására; úgy véli továbbá, hogy nem szabad alábecsülni azt a kihívást, amellyel minden mezőgazdasági termelőnek szembe kell néznie a modern technológia és az innováció mezőgazdaságban betöltött szerepének megértése és az abban való szerepvállalás terén; ennél fogva hangsúlyozza az egész életen át tartó szakképzés, a tanácsadási szolgáltatások és az ismeretek cseréjének fontosságát mind a KAP keretén belül, mind azon kívül;

94. úgy véli, hogy megfelelő közszolgáltatások révén meg kell könnyíteni a nők hozzáférését a mezőgazdasági termeléshez, lehetővé téve számukra, hogy fejlesszék foglalkoztatásukat a mezőgazdaságban;

95. megjegyzi, hogy a népesség előregedése – különösen a mezőgazdasági és vidéki területeken – elkerülhetetlen tendencia, amelyet figyelembe kell venni a gazdasági és szociális politikák kialakításakor; úgy véli, hogy az idősödő népesség kérdése többdimenziós megközelítést igényel, és hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a szakpolitikai területek és a támogatási eszközök közötti szélesebb körű kiegészítő jelleget és szinergiát; emlékeztet arra, hogy a megfelelő erőforrások és szolgáltatások elengedhetetlenek ahhoz, hogy az időseknek számukra megfelelő környezetet biztosítsanak;

⁽⁵⁵⁾ Eurostat, „Mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági munkaerő – statisztika”, 2018. novemberben kivonatolt adatok.

2021. július 7., szerda

96. hangsúlyozza, hogy a földhöz való hozzáférés, a közvetlen kifizetések és a támogatások terén mind az uniós országok között, mind az azokon belül fennálló egyenlőtlenségek azon problémák közé tartoznak, amelyekkel foglalkozni kell annak érdekében, hogy megálljon a regionális hanyatlás, hogy az időseket arra ösztönözzék, hogy a nyugdíjkorhatár elérése után befejezzék a mezőgazdasági tevékenységet, és hogy a fiatalok ösztönzést kapjanak a mezőgazdaságba való belépésre;

97. felhívja a tagállamokat, hogy stratégiai terveik kidolgozásakor vegyék figyelembe az idősek (65 év felettiek) arányát a vidéki régiókban, és vegyék fontolóra olyan intézkedések bevezetését, amelyek kiterjednek a vidéki területek idős lakosaira vagy rájuk irányulnak, például az adott korcsoportnak az érintett régió gazdasági életében való tényleges és aktív részvételére alkalmazandó feltételek rugalmasabb megközelítése révén;

98. rámutat arra, hogy a Covid19-világjárvány nyomán kialakult helyzet fényében el kell köteleződni az élő és dinamikus vidék mellett, felszámolva a bürokráciát, beruházva az infrastruktúrába és a minőségi szolgáltatásokba a vidéki területeken, a mezőgazdaságban az öregedési folyamat megfékezése és a nők mint a mezőgazdasági üzemek vezetői szerepének előmozdítása érdekében;

99. megjegyzi, hogy a hatékony mobilitási rendszer a regionális gazdasági fejlődés, a területi kohézió és a regionális potenciál fejlesztésének egyik előfeltétele; rámutat, hogy ezért biztosítani kell a szükséges finanszírozást a közlekedési összeköttetések fejlesztéséhez és fenntartásához, ami arra ösztönözheti az idősebb generációt, hogy hosszabb ideig maradjon a mezőgazdaságban, és odavonzhatja a regionális központokból származó fiatalokat, hogy vidéken dolgozzanak;

100. kiemeli a KAP szerepét és jelentőségét a mezőgazdasági ágazatbeli generációs megújulás ösztönzésében; felhívja a tagállamokat, hogy stratégiai terveikben részesítsék előnyben a fiatal mezőgazdasági termelők számának növelésére irányuló intézkedéseket, és mozdítsák elő az összhangot a nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló egyéb eszközökkel;

101. kiemeli a közösségvezérelt helyi fejlesztésre irányuló kezdeményezések központi szerepét az élő és virágzó helyi vidéki gazdaságok megtartásában és helyreállításában, valamint a LEADER megfelelő szintű finanszírozásának szükségességét; sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják fel a LEADER kínálta kapacitásokat;

102. felhívja a figyelmet a nem kormányzati szervezetek által nyújtott szolgáltatások fontosságára, különösen az idősek esetében; felszólít a nem kormányzati szervezetek régiókban végzett tevékenységei finanszírozásának megerősítésére;

o

o o

103. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0348

Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozása

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozásáról (2021/2071(INI))

(2022/C 99/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a rendelet),
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 7. cikkére,
 - tekintettel a jogállamiság európai unióbeli helyzetéről és a feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről, az intézményközi megállapodásról, az Európai Unió Helyreállítási Eszközéről és a jogállamiságról szóló rendeletről szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel az (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletről: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer alkalmazásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről – A jogállamiság európai unióbeli helyzetéről szóló, 2020. szeptember 30-i közleményére (COM(2020)0580),
 - tekintettel a Bizottságnak a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban előterjesztett, indokolással ellátott, 2017. december 20-i javaslatára (COM(2017)0835),
 - tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az eljárási szabályzat 58. cikke alapján a Költségvetési Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság közös tanácskozásaira,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság levelére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0226/2021),
- A. mivel a rendeletben foglalt feltételrendszer a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre (MFF), a Next Generation EU (NGEU) helyreállítási tervre és a sajátforrás-határozatra ⁽⁶⁾ vonatkozó általános politikai megállapodás részét képezte, és alkalmazása nem késleltethető, különös tekintettel az említett eszközök alkalmazására;

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0287.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0360.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0103.

⁽⁵⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽⁶⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről, és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

2021. július 8., csütörtök

- B. mivel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó MFF és az NGEU összege olyan, az Unió történetében példátlan költségvetést jelent, amelynek célja az Unió gazdasági és társadalmi helyreállítása a Covid-világjárványt követően, és ezért minden eddiginél nagyobb szükség van a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó elvek kellő időben történő és megfelelő alkalmazására, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére;
- C. mivel a rendelet szerint a jogállamiság tisztelete a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó elvek tiszteletben tartásának alapvető előfeltétele;
- D. mivel a rendelet 2021. január 1-jén hatályba lépett, és ezen időpont óta teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban a rendelet hatálybalépését követően végrehajtott valamennyi kifizetésre;
- E. mivel a Bizottság úgy határozott, hogy eleget tesz a 2020. december 10–11-i, nem kötelező erejű európai tanácsi következtetéseknek, és kijelentette, hogy a rendelet alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat fog kidolgozni;
- F. mivel a rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalásában a Parlament arra kérte a Bizottságot, hogy legkésőbb 2021. június 1-jéig és a Parlamenttel folytatott konzultációt követően fogadja el az iránymutatásokat;
- G. mivel az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében az „Értékek és jogok, jogállamiság, biztonság” téma is megvitatásra kerül, így lehetőség nyílik az uniós értékek – köztük a jogállamiság – megsértésének nyomon követésére, megelőzésére és kezelésére szolgáló uniós eszközök alapos átgondolására;
1. sajnálattal fogadja, hogy a Bizottság úgy döntött, hogy a rendelet alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat dolgoz ki; ismételten hangot ad azon véleményének, hogy a rendelet szövege egyértelmű, alkalmazásához nincs szükség további értelmezésre, és hogy a társjogalkotók e célból nem ruháztak hatásköröket a Bizottságra; tudomásul veszi az iránymutatások szövegének tervezetét, amelyet a Bizottság megosztott a Parlamenttel és a tagállamokkal;
 2. hangsúlyozza, hogy az iránymutatások jogilag nem kötelező erejűek; csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság jelen esetben eltér attól a szokásos gyakorlatától, hogy csak azokban az esetekben fogalmaz meg jogi aktus alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat, ha bizonyos idő elteltével kiderül, hogy a jogi aktus tényleges végrehajtásához útmutatásra van szükség; hangsúlyozza, hogy az iránymutatások kidolgozásának folyamata semmiképpen sem késleltetheti tovább a rendelet alkalmazását;
 3. emlékeztet rá, hogy az iránymutatások nem módosíthatják, bővíthetik vagy szűkíthetik a rendelet szövegét; hangsúlyozza, hogy új érték teremtéséhez az iránymutatásoknak azt kell egyértelművé tenniük, hogy a rendelet jogszabályi rendelkezéseit hogyan fogják alkalmazni a gyakorlatban, ezért kellő időben ismertetniük kell a Bizottság által alkalmazandó eljárást, fogalommeghatározásokat és módszertant;
 4. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem tartotta be a rendelet szerinti kötelezettségeinek a Parlament által 2021. június 1-jéig történő teljesítésére kitűzött határidőt, többek között az iránymutatások kidolgozása tekintetében; üdvözlí, hogy 2021. június 23-án a Parlament elnöke az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 265. cikke alapján felszólította a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket kötelezettségei teljesítésének és a rendelet teljes körű és azonnali alkalmazásának biztosítása érdekében;
 5. úgy véli, hogy a Bizottság nem használta ki hatékonyan a rendelet hatálybalépése óta eltelt időt; ezért arra ösztönzi a Bizottságot, hogy ne késlekedjen tovább a rendelet alkalmazásával és a jogállamiság elvének a tagállamok általi bármiféle lehetséges megsértésének gyors és alapos kivizsgálásával, ha az kellően közvetlenül érinti az Unió költségvetésével való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll; ismételten hangsúlyozza, hogy egyes tagállamokban a helyzet már most azonnali, a rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedést tesz szükségessé, azaz e tagállamok írásbeli értesítését és erről a Parlament tájékoztatását;
 6. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság 2019–2024 közötti időszakra vonatkozó politikai iránymutatása kimondta, hogy „nem köthetünk kompromisszumokat, ha az alapvető értékeink védelmezéséről van szó”, valamint hogy a teljes uniós eszköztár európai uniós szintű használata biztosítva lesz; emlékeztet arra, hogy az EUSZ 17. cikkének (3) bekezdése és az EUMSZ 245. cikke szerint a Bizottság „teljes mértékben független”, tagjai pedig nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat semmilyen kormánytól; emlékeztet továbbá arra, hogy az EUSZ 17. cikke (8) bekezdésének értelmében a Bizottság „az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel”;

2021. július 8., csütörtök

7. kéri, hogy a Bizottság rendszeresen és proaktív módon évente legalább kétszer tegyen jelentést a Parlamentnek az új és folyamatban lévő, vizsgálat alatt álló ügyekről, és ezt a lehető leghamarabb kezdje meg az első ügyekkel;

8. elkötelezi magát amellett, hogy a rendelet végrehajtását szigorúan ellenőrzi, minden esetben, ha a jogállamiság elveinek a tagállamokban való, a rendelet hatálya alá tartozó lehetséges megsértésével kapcsolatos aggályok merülnek fel; vállalkozik arra, hogy rendszeres üléseket szervez a rendelet végrehajtásának a felelős bizottságokban az előadók irányításával történő nyomon követése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy megfelelő időben, alapos tájékoztatás nyújtásával válaszoljon a felelős bizottságok vizsgálatára;

A jogállamiság elveinek megsértése

9. hangsúlyozza, hogy a rendelet vonatkozik mind a jogállamisági elvek megsértésének egyedi eseteire, mind az olyan „rendszerszintű” jogsértésekre, amelyek széles körben elterjedtek, vagy amelyekre a hatóságok ismétlődő gyakorlatai vagy mulasztásai, vagy az e hatóságok által elfogadott általános intézkedések miatt kerül sor;

10. felhívja a Bizottságot, hogy az iránymutatásokban tegye egyértelművé, hogy a jogállamiságnak a tagállamokban a 2021. január 1-jét megelőzően hozott határozatokból vagy történt eseményekből eredő megsértése is a rendelet hatálya alá tartozik, amennyiben hatása még mindig fennáll;

11. külön felhívja a figyelmet a rendelet 3. cikkében felsorolt esetekre, amelyek a jogállamiság elveinek megsértésére engedhetnek következtetni; sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az említett listán szereplő jogsértések lehetséges előfordulását a tagállamokban, ugyanakkor rámutat arra, hogy a hatóságok egyéb gyakorlatai vagy mulasztásai is relevánsak lehetnek; megjegyzi, hogy már a Bizottság 2020. évi éves jogállamisági jelentése is számos tagállam vonatkozásában tartalmaz olyan jogsértésekre utaló jelzést, amely releváns lehet a rendelet alkalmazása szempontjából;

12. hangsúlyozza, hogy a tagállami szervezetek azon magatartástípusai, amelyek a rendelet 4. cikke szerinti feltételrendszer alkalmazásának szempontjából relevánsak, nem zárják ki más helyzeteknek vagy a hatóságok uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő egyéb magatartásának lehetséges relevanciáját;

13. hangsúlyozza az uniós intézmények, a tagállamok, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség (EPPO) közti együttműködés fontosságát; emlékeztet arra, hogy alapot szolgáltat a rendelettel összhangban való fellépésre, ha az EPPO-val és az OLAF-fal folytatott együttműködés nem érdemi vagy nem történik meg kellő időben; hangsúlyozza, hogy az EPPO esetében az érdemi és kellő időben való együttműködés nem csak a nemzeti hatóságokat kötelezi arra, hogy aktívan segítsék és támogassák az EPPO nyomozásait és büntetőeljárásait, hanem a nemzeti kormányokat is arra, hogy biztosítsák delegált európai ügyészek kellő időben és pártatlanul történő kinevezését; úgy véli emellett, hogy az OLAF ajánlásai nyomon követésének módszeres elmaradása a rendelet értelmében vett mulasztásnak minősülhet;

14. emlékeztet arra, hogy a jogállamiság elvei megsértésének megállapításához a Bizottságnak objektív, pártatlan, tisztességes és alapos minőségi értékelést kell végeznie, melynek során figyelembe kell vennie a rendelkezésre álló forrásokból és elismert intézményektől származó releváns információkat, többek között az Európai Unió Bíróságának és egyéb releváns nemzeti és nemzetközi bíróságoknak, például az Emberi Jogok Európai Bíróságának az ítéleteit, a Számvevőszék jelentéseit, a Bizottság éves jogállamisági jelentését és az uniós igazságügyi eredménytáblát, az OLAF és az EPPO vonatkozó jelentéseit, valamint a releváns nemzetközi szervezetek és hálózatok, köztük az Európa Tanács szervei, például a Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) és a Velencei Bizottság – különös tekintettel ennek jogállamisági ellenőrzőlistájára –, valamint az Európai Unió Legfelsőbb Bírósági Elnökeinek Hálózata és az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata következtetéseit és ajánlásait; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az ügyek kidolgozása során hogyan fogja gyűjteni, elemezni és értékelni ezeket az információkat;

15. úgy véli különösen, hogy a Bizottság éves jogállamisági jelentése a jogállamiság elve megsértésének objektív, pártatlan, tisztességes és minőségi értékeléseként fontos információforrás az e rendelet szerinti bizottsági értékeléshez; felhívja a Bizottságot, hogy éves jogállamisági jelentésébe foglaljon bele egy olyan szakaszt, amely azokra az esetekre vonatkozik, amikor a jogállamiság valamely tagállamban történő megsértése kellően közvetlenül érinti az uniós

2021. július 8., csütörtök

költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll, és az iránymutatásokban tegye egyértelművé, hogy az éves jelentést hogyan fogják szisztematikusan felhasználni a rendelet szerinti bizottsági értékeléséhez;

16. kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre világos, pontos és felhasználóbarát panaszbenyújtási rendszert, állapítson meg a Bizottság panaszokra való reagálására vonatkozó határidőket; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom – beleértve a független nem kormányzati szervezeteket és a polgárokat –, valamint a tényalapú oknyomozó újságírás és média kiemelt helyzetben van a jogállamiság esetleges helyi és nemzeti szintű megsértéseinek azonosításához, és ezért be kell őket vonni a jelentéstételbe; emlékeztet annak szükségességére, hogy a rendeletet oly módon alkalmazzák, hogy az az (EU) 2019/1937 irányelvben ⁽⁷⁾ foglalt elvekkel összhangban biztosítsa az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelmét;

17. emlékeztet rá, hogy a rendeleten alapuló intézkedéseket kell hozni abban az esetben, ha a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértése kellően közvetlenül érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll; hangsúlyozza, hogy ez átfogó, proaktív és kockázatalapú megközelítést feltételez a Bizottság részéről az uniós kiadások védelme érdekében, még a tényleges kifizetések teljesítése előtt;

18. emlékeztet arra, hogy a rendelet hatóköre kiterjed valamennyi kormányzati szerv tevékenységére, beleértve azon tagállami szervezeteket, amelyeket közjogi intézményként, illetve a magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervként hoztak létre, a költségvetési rendeletben foglaltakkal összhangban; hangsúlyozza, hogy az egy tagállamban közfeladatot ellátó szerv irányítási típusának semmilyen megváltoztatása nem mentesítheti az adott szervet a rendeletnek való megfelelésre vonatkozó kötelezettség alól;

Az uniós költségvetés védelme

19. hangsúlyozza, hogy egyértelmű kapcsolat áll fenn a jogállamiság tiszteletben tartása és az uniós költségvetésnek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel – gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség – összhangban történő hatékony végrehajtása között, a költségvetési rendeletben meghatározottak szerint; emlékeztet arra, hogy a rendelet 5. cikke szerint „a Bizottság ellenőrzi, hogy az alkalmazandó jogot betartották-e, és szükség esetén minden megfelelő intézkedést megtesz az uniós költségvetés védelme érdekében”;

20. emlékeztet arra, hogy a rendelet világosan meghatározza a jogállamiságot, amely az Unió többi értékének – többek között az alapvető jogok és a megkülönböztetés tilalma – összefüggésében értendő; úgy véli, hogy a demokrácia és az alapvető jogok tartós megsértése – ideértve a kisebbségekkel szembeni államilag támogatott hátrányos megkülönböztetést, valamint a médiaszabadság elleni és az egyesülési és gyülekezési szabadság elleni támadásokat – hatással van azokra a projektekre, amelyekről a tagállamok úgy döntenek, hogy uniós forrásokból finanszírozzák őket, és ezért ezek kellően közvetlen hatást gyakorolhatnak az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére; kéri a Bizottságot, hogy az iránymutatásaiban ezt vegye figyelembe;

21. emlékeztet rá, hogy különösen – de nem kizárólag – akkor van szükség a rendelet alapján hozott intézkedésekre, amikor a költségvetési rendeletben, a közös rendelkezésekről szóló rendeletben és más ágazatspecifikus jogszabályokban meghatározott egyéb eljárások nem tennék lehetővé az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét; hangsúlyozza, hogy ez nem azt jelenti, hogy a rendeletet „végső eszköznek” kell tekinteni, hanem azt, hogy a Bizottság sokféle eljárást – többek között a rendeletet – alkalmazhat az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére, amelyeket hatékonyságuktól és eredményességüktől függően eseti alapon – szükség esetén pedig párhuzamosan használva – kell kiválasztani; felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg az alkalmazandó eszközök kiválasztásának működését, valamint eljárási és technikai normáit;

22. rámutat arra, hogy a rendelet kiterjed valamennyi uniós alapra, és alkalmazandó a „rendszerszintű” jogsértésekre, valamint az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét fenyegető súlyos kockázatok eseteire, amelyek ellen nehéz lehet fellépni olyan más uniós eljárások révén, amelyek csak meghatározott kiadási programokra vonatkoznak, és amelyek a költségvetésre gyakorolt, már bekövetkezett hatásokkal kapcsolatosak; hangsúlyozza, hogy a rendelet az egyetlen olyan uniós jogszabály, amely a jogállamiság tiszteletben tartását összekapcsolja az uniós költségvetéssel; úgy véli ezért, hogy a rendelet egyedi rendelkezéseit teljes körűen alkalmazni kell a jogállamiság uniós költségvetés melletti kiegészítő jellegű védelmének biztosítása érdekében;

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

2021. július 8., csütörtök

23. hangsúlyozza, hogy a „rendszerszintű”, például az igazságszolgáltatási rendszer működését, a bírák és az igazságszolgáltatás függetlenségét vagy a közigazgatási szervek semlegességét, vagy a korrupció, csalás, adókijátszás és összeférhetetlenség megelőzésére és az ezek elleni küzdelemre irányuló felhatalmazással rendelkező intézmények megfelelő működését, vagy a visszalépés tilalma elvének megsértését⁽⁸⁾ érintő jogsértések általában kellően közvetlen hatást gyakorolnak az uniós források megfelelő kezelésére, felhasználására és ellenőrzésére; kéri a Bizottságot, hogy tisztázza a kritériumokat a rendszerszintű jogsértések esetén alkalmazandó intézkedések tekintetében;

Intézkedések elfogadása

24. emlékeztet rá, hogy a rendelet 6. és 7. cikke meghatározza a rendeleten alapuló intézkedések elfogadásának és megszüntetésének valamennyi lépését és pontos ütemtervét; hangsúlyozza, hogy az intézkedések elfogadására és megszüntetésére irányuló eljárásnak tiszteletben kell tartania az objektivitást, a megkülönböztetésmentességet és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód elvét, és azt részrehajlás nélkül és tényeken alapuló megközelítés alapján kell lefolytatni;

25. megjegyzi, hogy a rendelet 6. cikkének (4) bekezdése a Bizottság számára előírja annak lehetőségét, hogy értékeléséhez az írásos értesítés elküldése előtt és az után is további tájékoztatást kérjen; hangsúlyozza, hogy az írásos értesítés elküldése előtti ilyen kéréseknek kivételesnek és egyszeri jellegűnek kell maradniuk annak érdekében, hogy ne veszélyeztessék a rendeletben foglalt intézkedések elfogadásának pontos ütemtervét;

26. emlékeztet rá, hogy a Bizottság által tett, a rendeleten alapuló intézkedések elfogadására irányuló bármely javaslat nyomán a Tanácsnak egy hónapon belül cselekednie kell, amely időszak kivételes körülmények között legfeljebb további két hónappal hosszabbítható meg; úgy véli, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy az időben történő döntéshozatal érdekében ezeket a határidőket teljes mértékben tiszteletben tartsák; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson tájékoztatást arról, hogy milyen módon fogja valamennyi főigazgatóság vonatkozásában biztosítani a költségvetéssel kapcsolatos feltételrendszer harmonizált megközelítését és következetes alkalmazását;

27. úgy véli, hogy az átláthatóság elengedhetetlen a tagállamok és a polgárok feltételrendszer iránti bizalmának növeléséhez; kiemeli, hogy a jogállamiság elveivel kapcsolatos egyedi és rendszerszintű jogsértések értékeléséhez a tagállamokkal szembeni pártatlan, tisztességes és objektív bánásmódra, többek között részrehajlás nélküli és tényeken alapuló vizsgálatokra van szükség; rámutat, hogy a rendeletben foglalt eljárás minden egyes lépését maradéktalanul átlátható módon kell végrehajtani; felhívja a Bizottságot, hogy hozza létre azokat az átláthatósági szabályokat és elveket, amelyeket a feltételrendszer aktiválásakor alkalmazni fog;

28. emlékeztet rá, hogy a rendelet alapján hozott intézkedéseknek arányosnak kell lenniük az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt tényleges vagy lehetséges hatás fényében, figyelembe véve a jogállamisági elvek megsértésének jellegét, időtartamát, súlyosságát és hatókörét; úgy véli, hogy a hatás súlyossága általában tükrözi a jogsértések súlyosságát;

Végző címzettek és kedvezményezettek védelme

29. emlékeztet arra, hogy a rendelet értelmében elengedhetetlen a végző címzettek és kedvezményezettek jogos érdekeinek megfelelő védelme;

30. emlékeztet rá, hogy amennyiben az intézkedéseket elfogadó határozat másként nem rendelkezik, a rendelet alapján hozott megfelelő intézkedések bevezetése nem érinti a tagállamoknak a jogosult végző címzettekkel és kedvezményezettekkel szembeni kötelezettségeit, ideértve a kifizetések teljesítésére vonatkozó kötelezettséget is;

31. hangsúlyozza, hogy súlyos korrupció, nepotizmus, rendszerszintű csalás, politikai pártokkal való jogellenes kapcsolat és összeférhetetlenség esetében, és különösen a költségvetési rendeletben meghatározott korai felismerési és kizárási rendszer (EDES) által feltárt, vagy az OLAF vagy az EPPO vizsgálata alatt levő esetekben a Bizottságnak eseti alapon gondosan értékelnie kell, hogy folytatható-e a címzetteknek és kedvezményezetteknek való kifizetések;

32. felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a rendelet 5. cikkének (4) bekezdését, és haladéktalanul hozzon létre egy weboldalt vagy internetes portált, amely tájékoztatást és útmutatást nyújt a végző címzetteknek és kedvezményezetteknek, és amely megfelelő eszközöket – például egy egyszerű, könnyen használható és strukturált panaszbejelentő űrlapot – biztosít számukra ahhoz, hogy tájékoztassák a Bizottságot, ha az e rendeleten alapuló intézkedések elfogadását követően a kifizetések folytatására vonatkozó jogi kötelezettség megszegésére kerül sor; kéri a Bizottságot, hogy magyarázza el, hogy milyen módon fog hatékony és eredményes panasztételi mechanizmust bevezetni a kérelmezők, címzettek és kedvezményezettek számára;

⁽⁸⁾ A Bíróság 2021. április 20-i, *Repubblica kontra Il-Prim Ministru* ítélete, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311, 59–64. pont.

2021. július 8., csütörtök

33. hangsúlyozza, hogy a rendelet alapján hozott intézkedések a megosztott irányítás keretében nem tekinthetők úgy, hogy befolyásolják a kedvezményezettek számára a jogos követelések kifizetéseihez rendelkezésre álló forrásokat; emlékeztet arra is, hogy a szóban forgó intézkedések által érintett tagállamoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a Bizottság részére a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló kötelezettségeik teljesítéséről;

34. felhívja a Bizottságot, hogy – beleértve digitális nyomkövetési eszköz révén –, elemezze a rendelkezésére álló összes információt, és tegyen meg minden tőle telhetőt annak biztosítása érdekében, hogy a kormányzati szervek vagy tagállamok által jogszerűen fizetendő összegeket ténylegesen kifizessék a végső címzetteknek vagy kedvezményezetteknek, ami magában foglalhatja pénzügyi korrekciók végrehajtását a programok uniós támogatásának az alkalmazandó ágazatspecifikus és pénzügyi szabályokkal összhangban történő csökkentésével;

35. kéri, hogy a Bizottság az iránymutatások végleges változatába foglalja bele a Parlament javaslatait.

o

o o

36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0349

Az EU globális emberi jogi szankciórendszere (uniós Magnyickij-törvény)

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az EU globális emberi jogi szankciórendszeréről (az EU Magnyickij-törvénye) (2021/2563(RSP))

(2022/C 99/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EU által korlátozó intézkedések alá vetett, személyes és kereskedelmi érdekeltségeiket az EU határain belül érvényesítő vezetőkkal rendelkező rendszerekkel szembeni következetes politikáról szóló, a Tanácshoz intézett 2012. február 2-i ajánlására ⁽¹⁾,
- tekintettel az emberi jogi jogsértésekre vonatkozó szankciók európai rendszeréről szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, amelyek az emberi jogok súlyos megsértésében részt vevő személyekkel szembeni célzott szankciók uniós szintű bevezetésére szólítanak fel, többek között az EU emberi jogi fellépéseinek és politikáinak részét képező uniós szankciók értékeléséről szóló 2008. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽³⁾, a kínzás világszerte történő felszámolásáról szóló 2014. március 11-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, valamint a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtására vonatkozó 2020. évi éves jelentésről szóló 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című, 2019. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a harmadik országokban tapasztalható korrupcióról és emberi jogokról szóló, 2017. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, valamint „Az emberkereskedelem elleni küzdelem az uniós külkapcsolatok terén” című, 2016. július 5-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértéseiről eljárási szabályzatának 144. cikkével összhangban elfogadott valamennyi (úgynevezett sürgősségi) állásfoglalására,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címének a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) keretében alkalmazott szankciók elfogadásáról szóló 2. fejezetére,
- tekintettel az EUSZ 21. cikkére az Unió nemzetközi fellépéseinek elveiről, többek között az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartásáról,
- tekintettel az EUSZ 31. cikkének a KKBP-re vonatkozó különös rendelkezésekről szóló (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (EUMSZ) a harmadik országokkal, valamint egyénnel, csoportokkal és nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szembeni szankciók elfogadásáról szóló 215. cikkére,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződésnek az uniós korlátozó intézkedésekkel vagy a terrorizmus elleni küzdelmet szolgáló uniós intézkedésekkel érintett magánszemélyek vagy más jogalanyok tisztességes eljáráshoz való jogának biztosításáról szóló 25. nyilatkozatára,
- tekintettel a Bizottság és az alelnök/főképviselő 2020. október 19-i, az emberi jogok súlyos megsértései elleni korlátozó intézkedésekről szóló közös javaslatára (JOIN(2020)0020),

⁽¹⁾ HL C 239. E, 2013.8.20., 11. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 108. o.

⁽³⁾ HL C 295. E, 2009.12.4., 49. o.

⁽⁴⁾ HL C 378., 2017.11.9., 52. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0012.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0014.

⁽⁷⁾ HL C 337., 2018.9.20., 82. o.

⁽⁸⁾ HL C 101., 2018.3.16., 47. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (KKBP) 2020/1999 tanácsi határozatra ⁽⁹⁾ és (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló (EU) 2020/1998 rendelet végrehajtásáról szóló, 2021. március 2-i (EU) 2021/371 tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽¹¹⁾ és 2021. március 22-i (EU) 2021/478 tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹³⁾,
 - tekintettel az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendeletre ⁽¹⁴⁾,
 - tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervről (2020–2024) szóló, 2020. november 18-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó 2012. évi uniós stratégiai keretre,
 - tekintettel az (EU) 2020/1998 tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló, 2020. december 17-i bizottsági iránymutató feljegyzésre (C(2020)9432),
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ egyéb emberi jogi egyezményeire és jogi eszközeire,
 - tekintettel az ENSZ korrupció elleni egyezményére és a Közgyűlésnek a korrupció megelőzésére és leküzdésére, valamint a nemzetközi együttműködés megerősítésére irányuló kihívásokról és intézkedésekről szóló, 2021. június 2–4-i rendkívüli ülészakán elfogadott politikai nyilatkozatra,
 - tekintettel az emberi jogok európai egyezményére és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvekre,
 - tekintettel a „Magánszemélyekkel szembeni célzott szankciók az emberi jogok súlyos megsértése miatt: uniós szintű hatások, tendenciák és kilátások” című, 2018. április 26-i tanulmányára,
 - tekintettel a spanyol legfelsőbb bíróság büntetőtanácsának a venezuelai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2017. november 13-i (KKBP) 2017/2074 tanácsi határozatról szóló, 2020. november 26-i határozatára ⁽¹⁵⁾,
 - tekintettel a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az EU globális emberi jogi szankciórendszerével (az EU Magnyickij-törvénye) kapcsolatos kérdésekre (O-000047/2021 – B9-0028/2021 és O-000048/2021 – B9-0029/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság által benyújtott állásfoglalási indítványra,
- A. mivel az EUSZ 21. cikke kimondja, hogy az Unió fellépése a következő elvekre épül: „a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása”;
- B. mivel az EUMSZ 215. cikke értelmében az EU szankciókat fogad el az EU saját intézkedéseiként (azaz autonóm szankciók formájában) és/vagy az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak végrehajtása érdekében azokban az esetekben, amikor nem uniós országok, természetes vagy jogi személyek, csoportok vagy nem állami szervezetek nem tartják tiszteletben a nemzetközi jogot vagy az emberi jogokat, vagy olyan politikákat vagy fellépéseket folytatnak, amelyek nem tartják tiszteletben a jogállamiságot vagy a demokratikus elveket;

⁽⁹⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 13. o.⁽¹⁰⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.⁽¹¹⁾ HL L 71. I, 2021.3.2., 1. o.⁽¹²⁾ HL L 99. I, 2021.3.22., 1. o.⁽¹³⁾ HL L 198., 2017.7.28., 29. o.⁽¹⁴⁾ HL L 283., 2017.10.31., 1. o.⁽¹⁵⁾ HL L 295., 2017.11.14., 60. o.

2021. július 8., csütörtök

- C. mivel a Bizottság „Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a reziliencia előmozdítása” című, 2021. január 19-i közleménye (COM(2021)0032) intézkedéseket vázol fel az uniós szankciók hatékonyságának javítására, annak biztosítására, hogy azokat ne kerüljék meg és ne ássák alá, valamint a szankciókra vonatkozó információcsere-tár létrehozására, továbbá ütemtervet tartalmaz az uniós szankciók rendszerszintű be nem tartásának észlelésétől az Európai Unió Bírósága előtti jogsértési eljárásokig történő elmozduláshoz;
- D. mivel a holland kormány 2018 novemberében megbeszélést kezdeményezett az uniós tagállamok között egy célzott, uniós szintű emberi jogi szankciórendszerrel; mivel a Tanács végül 2020. december 7-én elfogadta az EU globális emberi jogi szankciórendszerének létrehozásáról szóló vonatkozó határozatot és rendeletet;
- E. mivel az Európai Parlament módszeresen elítéli az emberi jogok megsértésének eseteit;
- F. mivel az Európai Parlament által elfogadott állásfoglalások nagyon gyakran felszólítják az uniós intézményeket, hogy fogadjanak el szankciókat – többek között egyedi szankciókat – az emberiség elleni bűncselekményekkel vagy az emberi jogok súlyos megsértésével gyanúsított személyekkel szemben;
- G. mivel a korrupció pusztító hatással lehet az emberi jogok helyzetére, és gyakran aláássa az intézmények működését és legitimitását, valamint a jogállamiságot; mivel a Parlament felszólított rá, hogy az emberi jogok súlyos megsértésével kapcsolatos visszaéléseket és rendszerszintű korrupciós cselekményeket vegyék figyelembe az EU globális emberi jogi szankciórendszerében is;
- H. mivel az Egyesült Államok, Kanada és az Egyesült Királyság hasonló szankciórendszert fogadott el; mivel az alapvető jogok, a demokrácia és a jogállamiság értékeit valló, hasonlóan gondolkodó országok közötti együttműködés összehangoltabbá és ezáltal hatékonyabbá teszi a célzott szankciók alkalmazását; mivel az Egyesült Királyság kormánya 2021. április 26-án globális korrupcióellenes szankciórendszert indított;
1. üdvözlö az EU globális emberi jogi szankciórendszerének (EU GHRSR) elfogadását, amely alapvető kiegészítője az EU emberi jogi és külpolitikai eszköztárának, amely megerősíti az EU globális emberi jogi szereplőként betöltött szerepét azáltal, hogy lehetővé teszi számára korlátozó intézkedések meghozatalát az emberi jogok súlyos megsértésében részt vevő jogi és természetes személyekkel szemben a világon mindenütt; hangsúlyozza, hogy az új rendszernek egy szélesebb körű, koherens és egyértelműen meghatározott stratégia részét kell képeznie, amely figyelembe veszi az EU külpolitikai célkitűzéseit; hangsúlyozza, hogy a stratégiának arra is törekednie kell, hogy meghatározza a célkitűzésekhez kapcsolódó konkrét referenciaértékeket, és részletezze, hogy a szankciók hogyan segíthetik elő e referenciaértékek teljesítését; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a Tanács úgy határozott, hogy az új rendszer elfogadásakor a minősített többségi szavazás helyett egyhangú szavazást alkalmaz, és megismétli arra irányuló felhívását, hogy vezessenek be minősített többségi szavazást az EU GHRSR hatálya alá tartozó szankciók elfogadásához;
2. üdvözlö a rendszer hatályának meghatározását, amely felsorolja a konkrét súlyos emberi jogi visszaéléseket, beleértve a szexuális és nemi alapú erőszakkal kapcsolatos visszaéléseket is, és felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot a nemek közötti egyenlőségre és jogokra vonatkozó jelenlegi uniós jogszabályok módosítására, hatályának a korrupciós cselekményekre való kiterjesztése révén; sürgeti az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a tagállamokat, hogy alkalmazzanak benne rugalmasságot a felmerülő emberi jogi kihívások és fenyegetések, illetve az államhatalommal vagy szükségállapotokkal való visszaélés, többek között a Covid19-cel kapcsolatos korlátozások vagy az emberijog-védők elleni erőszak figyelembevétele érdekében; kiemeli, hogy az uniós szankciók az emberi jogokat megsértő személyekre irányulnak, és nem céljuk, hogy befolyásolják az emberi jogok lakosság általi gyakorlását;
3. üdvözlö azt a bejelentést, hogy a Bizottság 2021-ben felülvizsgálja a szankciókat megkerülő és aláásó gyakorlatokat, valamint felülvizsgálja a szankciók végrehajtásával és érvényesítésével kapcsolatos jelenlegi tagállami jelentéstételi kötelezettségeket; felhívja a Bizottságot és a Bizottság alelnökét / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy vegyék figyelembe e felülvizsgálat eredményeit annak érdekében, hogy ennek megfelelően további jogszabályi változtatásokat és végrehajtási iránymutatásokat javasoljanak;

2021. július 8., csütörtök

4. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a rendszer ugyanolyan mértékben vegye célba az emberi jogokat megsértők gazdasági és pénzügyi támogatóit is; arra az esetre, ha a meglévő rendszer felülvizsgálata nem terjed ki korrupciós cselekményekre, felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támaszkodjanak az Egyesült Királyság globális korrupcióellenes szankciókról szóló jogalkotási javaslatára, az USA globális Magnyickij-törvényére vagy a korrupciós külföldi tisztviselők áldozatainak járó igazságszolgáltatásról szóló kanadai törvényre vagy más hasonló rendszerekre, és fogadjanak el uniós korrupcióellenes szankciórendszert az EU GHRSR kiegészítése érdekében;
5. üdvözlí az Egyesült Államok 2016. évi globális Magnyickij-törvényét és azt, hogy ez a törvény vezető szerepet játszott azzal, hogy más nemzetközi szereplőket, köztük az EU-t inspirálta az emberi jogok védelmére irányuló erőfeszítéseikben;
6. üdvözlí a rendszer keretében hozott első végrehajtási határozatokat, amelyek bizonyítják az EU elkötelezettségét az új, ambiciózus eszköz megfelelő alkalmazása mellett; ösztönzi a Tanácsot, hogy teljes mértékben használja ki ezt az eszközt hatásának erősítése érdekében;
7. meggyőződése, hogy az új rendszer hatékony és visszatartó erejű; szilárd meggyőződése, hogy a rendszer legitimitásának biztosításához elengedhetetlen a lehető legmagasabb szintű bírósági felülvizsgálat és a végrehajtás megfelelő ellenőrzése; hangsúlyozza, hogy rendszeresen felül kell vizsgálni a jegyzékbe vételt, a szankcionált személyek vagy szervezetek jegyzékbe vételére és jegyzékből való törlésére vonatkozó, világosan meghatározott és átlátható kritériumokat és módszertant, valamint a megfelelő jogi eljárásokat, amelyek révén meg lehet támadni a jegyzékbe vételt az alapos bírósági felülvizsgálati és jogorvoslati jogok garantálása érdekében;
8. elítéli az EU-val, annak intézményeivel, parlamenti képviselőivel, testületeivel vagy polgáraival szemben kizárólag azért alkalmazott ellenszankciókat, mert az EU GHRSR-en keresztül előmozdítják és védik az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartását; emlékeztet rá, hogy a megtorló intézkedések célja, hogy az EU-t visszatartsák attól, hogy a Szerződésben foglalt kötelezettségeivel összhangban folytassa az emberi jogok védelmére irányuló globális fellépéseit; hangsúlyozza, hogy gyors, határozott és összehangolt uniós válasza van szükség a harmadik országok által alkalmazott megtorló szankciók ellenében, és hogy biztosítani kell, hogy az ilyen országokkal kötött kétoldalú megállapodások ne ássák alá az EU GHRSR vagy általában véve az EU külpolitikai hitelességét;
9. hangsúlyozza, hogy valamennyi uniós tagállamnak egységesen és gyorsan kell értelmeznie a szankciók alkalmazását és végrehajtását; sürgeti a Bizottságot, hogy a Szerződések őreként biztosítsa, hogy az uniós szankciók megsértéséért kiszabott nemzeti szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek; úgy véli, hogy a megfelelő intézkedések meghozatalának elmulasztása az emberi jogok tartós megsértése által jellemzett helyzetekben aláássa az EU emberi jogi stratégiáját, szankciókkal kapcsolatos politikáját és hitelességét; úgy véli, hogy a szankciók szigorúbb érvényesítése érdekében központosított felügyeleti mechanizmusra van szükség a végrehajtás és a megfelelés tekintetében; üdvözlí azt a bejelentést, hogy a Bizottság javasolja szankciós adattár létrehozását és (kritériumokat és határidőket is tartalmazó) ütemterv kidolgozását az uniós szankciók rendszeres be nem tartásának felderítésétől az Európai Unió Bírósága előtt indított kötelezettségzegési eljárások felé való elmozdulás érdekében;
10. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön bejegyzett hatóságok, vállalatok és egyéb szereplők teljes mértékben megfeleljenek a Tanács korlátozó intézkedésekről szóló határozatainak; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák az együttműködést és az információmegosztást, továbbá megerősített európai felügyeleti és végrehajtási mechanizmust szorgalmaz; felhívja a Tanácsot, hogy rendszeresen frissítse a szankcionált vállalatok listáját, mivel az ott szereplő vállalatok hajlamosak jogi kiskapukat használni és egyéb kreatív megoldásokat keresni a szankciók megkerülése érdekében;
11. meggyőződése, hogy a korlátozó intézkedések és különösen a vagyoni eszközök befagyasztásának megsértése az Unió pénzügyi érdekeit sértő jogellenes tevékenységnek minősül; kéri annak értékelését, hogy helyénvaló-e felülvizsgálni az (EU) 2017/1371 irányelvet és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendeletet annak érdekében, hogy megbízzák az Európai Ügyészséget azzal a feladattal, hogy kivizsgálja, büntetőeljárás alá vonja és bíróság elé vigye az EU GHRSR alapján elfogadott korlátozó intézkedések megsértését megvalósító bűncselekmények elkövetőit és bűntársaikat;

2021. július 8., csütörtök

12. sajnálja, hogy az Európai Parlamentnek nincs intézményesített szerepe a folyamatban; felszólít az EU GHRSR parlamenti felügyeletére, valamint az Európai Parlament szerepének növelésére az emberi jogok súlyos megsértésének eseteiben az EU GHRSR legitimitásának növelése érdekében, és felszólít egy külön parlamenti munkacsoport létrehozására, amely ellenőrzi a szankciórendszer végrehajtását; felszólít a Parlamenttel és a tagállamokkal való szisztematikus és intézményesített információmegosztásra és jelentéstételre az EKSZ és a Bizottság részéről;

13. ragaszkodik egy átlátható és inkluzív folyamathoz a civil társadalmi szereplők hozzájárulásának megkönnyítése érdekében, beleértve egy uniós szintű tanácsadó bizottság létrehozását és a civil társadalmi szervezetekkel, az emberijog-védőkkel és az oknyomozó újságírókkal való rendszeres találkozókat, a rendszer jelenlegi állásának nyomon követése és végrehajtásának javítása céljából; felhívja az EKSZ-t, hogy adjon ki iránymutatást a folyamatban való részvétel módjáról, és hangsúlyozza, hogy az információkat szolgáltató személyek, így az emberi jogi jogvédők és szervezetek érdekében bizalmas kezelésre és tanúvédelmi mechanizmusra van szükség;

14. hangsúlyozza, hogy a célzott szankcióknak tényleges és tartós eredmények elérésére kell irányulniuk; felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy különítsenek el megfelelő forrásokat és szakértelmet az EU GHRSR hatásának érvényesítésére és rendszeres nyomon követésére, valamint szorosan kövessék nyomon a jegyzékbe vételeket és a jegyzékből való törléseket; ragaszkodik ahhoz, hogy mind az EU-ban, mind az érintett országokban több figyelmet és erőforrást kell fordítani a jegyzékbe vételről szóló nyilvános kommunikációra, többek között a vonatkozó dokumentumoknak az érintett személyek vagy szervezetek helyi nyelvére történő lefordítása révén;

15. emlékeztet rá, hogy az uniós szankciórendszerek végrehajtása érdekében egységes és koherens stratégiára van szükség, és felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy biztosítsák a koherenciát az EU GHRSR és az EU külpolitikája között, különösen az emberi jogokat és a demokráciát támogató politikái, valamint a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) és a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) tekintetében; felszólít továbbá az uniós szankciórendszerek és a nemzetközi büntetőjog, a nemzetközi humanitárius jog, valamint a jogállamisággal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos uniós politikák közötti összehangra;

16. ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU GHRSR összhangban legyen és kiegészítse az EU országspecifikus és horizontális korlátozó intézkedéseit, ágazati intézkedéseit és fegyverembargóit, valamint a szankciókra vonatkozó meglévő nemzetközi kereteket, különösen az ENSZ Biztonsági Tanácsával kapcsolatban;

17. felhívja az EU-t, hogy hozzon létre transzatlanti szövetséget az Egyesült Államokkal a demokrácia globális védelme érdekében, és tegyen javaslatot egy demokráciavédelmi eszköztárra, amely magában foglalná a szankciókkal és a pénzmosás elleni politikákkal kapcsolatos együttes fellépéseket, valamint biztosítsa, hogy szankciópolitikája kapcsolódjon az EU-hoz és a nemzetközi vizsgálatokhoz, valamint számos más nemzetközi igazságügyi eszközhöz, például a nemzetközi törvényszékekhez és az uniós igazságszolgáltatási központ létrehozására irányuló kezdeményezéshez;

18. meg van győződve a partnerekkel és hasonló gondolkodású országokkal való együttműködés és koordináció előnyeiről az EU GHRSR végrehajtása során; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szankciók megállapítása során építsenek az EU és az USA közötti – a közös történelemből és a közös demokratikus értékekből táplálkozó – szoros együttműködésre és stratégiai kapcsolatra, és felszólít a célzott szankciókról szóló rendszeres megbeszélésekre, különösen a transzatlanti jogalkotói párbeszéd keretében; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy működjenek együtt a külső igazságügyi intézményekkel, így a Nemzetközi Büntetőbírósággal, az Emberi Jogok Európai Bíróságával, az Amerika-közi Emberi Jogi Bírósággal, az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Bíróságával és más ad hoc törvényszékekkel, az ENSZ által támogatott törvényszékekkel és más szervekkel, többek között az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatalával és a nemzetközi felügyeleti és ellenőrző szervekkel, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel, a NATO-val és az Európa Tanáccsal, azzal a céllal, hogy az emberi jogok megsértésének súlyos eseteit az EU GHRSR alapján szankcionálják, illetve azoktól elrettentsenek; felszólítja az EU-t, hogy mozdítsa elő a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának a világ minden országa általi ratifikálását;

19. hangsúlyozza, hogy a büntetlenség elleni küzdelem érdekében az EU és tagállamai által tett valamennyi erőfeszítés elsődleges céljának továbbra is annak kell lennie, hogy a súlyos emberi jogi jogsértések és atrocitással járó bűncselekmények elkövetőit a hazai vagy nemzetközi igazságszolgáltatás keretében büntetőjogi felelősségre vonják; újfent felhívja a figyelmet e tekintetben az egyetemes joghatóság elvének fontosságára, és üdvözlí az ezen elv alapján számos tagállamban a közelmúltban lefolytatott bírósági eljárásokat;

2021. július 8., csütörtök

20. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós tagjelölt országok és potenciális tagjelölt országok – az EU közös kül- és biztonságpolitikájával való szélesebb összehangoltságuknak megfelelően – igazodjanak az EU GHRSR-hez;
21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.
-

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0350

Éves jelentés a schengeni térség működéséről

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a schengeni térség működéséről szóló éves jelentésről (2019/2196(INI))

(2022/C 99/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 77. cikkének (2) bekezdésére, amely létrehozza a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget, amely „biztosítja a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét”,
- tekintettel az EUMSZ 21. cikkének (1) bekezdésére és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 45. cikkére, amely biztosítja a polgárok számára a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot,
- tekintettel az EUMSZ 18. cikkére és a Charta 21. cikkének (2) bekezdésére, amely tiltja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetést,
- tekintettel a Chartának a menedékjogról, valamint kitoloncolás, kiutasítás vagy kiadatás esetén a védelemhez való jogról szóló 18. és 19. cikkére,
- tekintettel a Schengeni Megállapodás 1985. június 14-i aláírása óta folyamatosan fejlődő schengeni vívmányokra, amelyek immár magukban foglalnak számos uniós jogi aktust a belső és külső határok igazgatása, a vízumpolitika, a visszatérési politika, a rendőrségi együttműködés és az adatvédelem területére vonatkozóan, továbbá olyan jogi aktusokat, amelyek létrehoznak és irányítanak két uniós ügynökséget (az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget (Frontex) és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökséget (eu-LISA)), egy pénzügyi programot (a külső határok és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköz) és négy nagyméretű IT-rendszert (a Schengeni Információs Rendszert, a Vízuminformációs Rendszert, a az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszert (ETIAS) és a határregisztrációs rendszert (EES)), illetve ezek interoperabilitását,
- tekintettel a schengeni térség működéséről szóló legutóbbi éves jelentés óta a térségnek a folyamatos kihívások fényében történő megerősítése érdekében elfogadott jogszabályokra, nevezetesen a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1860 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾, a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾, az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/817 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾, az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾, az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet

⁽¹⁾ HL L 312., 2018.12.7., 1. o.

⁽²⁾ HL L 312., 2018.12.7., 14. o.

⁽³⁾ HL L 312., 2018.12.7., 56. o.

⁽⁴⁾ HL L 135., 2019.5.22., 27. o.

⁽⁵⁾ HL L 135., 2019.5.22., 85. o.

2021. július 8., csütörtök

módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾, az (EU) 2016/794 rendeletnek az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozása céljából történő módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i (EU) 2018/1241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾, a hamis és eredeti okmányok online (FADO) rendszeréről és a 98/700/IB tanácsi együttes fellépés hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. március 30-i (EU) 2020/493 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾, az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾ (az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet), valamint a Közös Vízügyi Vízumkódex (vízügyi kódex) létrehozásáról szóló 810/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1155 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,

- tekintettel a Schengeni határellenőrzési kódexnek a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó szabályok tekintetében történő felülvizsgálatával, a Vízuminformációs Rendszer reformjával, az ETIAS jogszabályi keretének kiteljesítésével, a visszatérési irányelvvel, valamint a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközzel (2021–2027) kapcsolatos, folyamatban lévő jogalkotási munkára, továbbá a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről szóló rendeletre irányuló új javaslatra (COM(2020)0612),
- tekintettel az Európai Tanács következtetéseire, a Tanács ajánlásaira és a Bizottság közleményeire, iránymutatásaira és ütemterveire, amelyek célja a belső és külső schengeni határokon a Covid19-re adott válaszingedmények következtében kialakult helyzet kezelése, mint amilyen például a Bizottság 2020. március 16-i „COVID-19: Az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésre állását biztosító határigazgatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatások” című közleménye ⁽¹¹⁾, a Bizottság 2020. március 30-i, „COVID-19: Iránymutatás az EU-ba irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozásának végrehajtásáról, az uniós polgárok hazaszállítására vonatkozó átutazási megállapodások megkönnyítéséről, és a vízumpolitikára gyakorolt hatásokról” című közleménye (C(2020)2050) és annak későbbi meghosszabbításai, például a 2020. április 8-i meghosszabbítása (COM(2020)0148), a Covid19-járvány megfékezésére irányuló intézkedések fokozatos megszüntetését célzó, a Bizottság elnöke és az Európai Tanács elnöke által benyújtott közös ütemterv, valamint a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatti korlátozására vonatkozó koordinált megközelítésről szóló, 2020. október 13-i (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlás ⁽¹²⁾,
- tekintettel a schengeni vívmányok Horvátország általi teljes körű alkalmazásának ellenőrzéséről szóló, 2019. október 22-i bizottsági közleményre (COM(2019)0497),
- tekintettel a Bizottság új migrációs és menekültügyi paktumról szóló, 2020. szeptember 23-i közleményére (COM(2020)0609),
- tekintettel a schengeni térség működéséről szóló éves jelentésről szóló, 2018. május 30-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az 1053/2013/EU tanácsi rendelet 22. cikke szerint a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus működéséről szóló, 2020. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2020)0779),
- tekintettel a schengeni térségnek a Covid19-világjárvány kitörését követő helyzetéről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel „a schengeni vívmányok rendelkezéseinek Bulgáriában és Romániában történő teljes körű alkalmazásáról: a belső szárazföldi, tengeri és légi határokon végzett ellenőrzések megszüntetéséről” szóló, 2018. december 11-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,

⁽⁶⁾ HL L 236., 2018.9.19., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 236., 2018.9.19., 72. o.

⁽⁸⁾ HL L 107., 2020.4.6., 1. o.

⁽⁹⁾ HL L 295., 2019.11.14., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 188., 2019.7.12., 25. o.

⁽¹¹⁾ HL C 86. I, 2020.3.16., 1. o.

⁽¹²⁾ HL L 337., 2020.10.14., 3. o.

⁽¹³⁾ HL C 76., 2020.3.9., 106. o.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0175.

⁽¹⁵⁾ HL C 388., 2020.11.13., 18. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) a „Migráció: Alapjogi kérdések a szárazföldi határokon” című, 2020. december 8-i jelentésére,
 - tekintettel a visszatérési irányelv végrehajtásáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
 - tekintettel a Covid19 kapcsán bevezetett intézkedések demokráciára, jogállamiságra és alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2020. november 13-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságnak a Frontex felügyeletével foglalkozó munkacsoportja létrehozására és a munkacsoport által végzett munkára,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság schengeni ellenőrzéssel foglalkozó munkacsoportja által ezen állásfoglalás kapcsán végzett előkészítő munkára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0183/2021),
- A. mivel a schengeni térség egyedülálló megállapodás, és az Európai Unió egyik legnagyobb vívmánya, amely több mint 25 éve lehetővé teszi a személyek belső határellenőrzések nélküli szabad mozgását a schengeni térségen belül; mivel ezt különböző kompenzációs intézkedések révén tették lehetővé, ilyen például az információcserének a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásával való megerősítése, valamint egy értékelési mechanizmus létrehozása abból a célból, hogy ellenőrizze a schengeni vívmányok tagállamok általi végrehajtását, illetve erősítse a schengeni térség működésébe vetett közös bizalmat; mivel a kölcsönös bizalom megköveteli emellett a szolidaritást, a büntetőügyekben folytatott biztonsági, igazságügyi és rendőrségi együttműködést, továbbá közös álláspontot a vízumok és az adatvédelem terén;
- B. mivel a teljes körűen működő schengeni térség és annak schengeni tagjelölt országokkal való jövőbeni bővítése továbbra is kulcsfontosságú a további politikai, gazdasági és társadalmi integráció, a kohézió előmozdítása és az országok és régiók közötti szakadék áthidalása szempontjából, valamint a szabad mozgás elve védelmének előfeltétele; mivel Schengen jövőjének nem szabad szétzúzódnak lennie;
- C. mivel a belső határellenőrzések megszüntetése az egyik alapvető, gyakorlati alkotóeleme az európai eszme polgárok által megalkotott fogalmának, és döntő fontosságú a belső piac működése szempontjából; mivel a schengeni térség veszélyben van, ami nem utolsósorban a belső határellenőrzések tagállamok általi, különösen az utóbbi években jellemző, egyre fokozódó alkalmazásának köszönhető;
- D. mivel a Covid19-világjárványra reagálva a legtöbb tagállam, köztük schengeni tagállamok is, visszaállították a belső határellenőrzést vagy részben vagy egészben lezárták határaikat, vagy az utazók egyes típusai – többek között a területükön tartózkodó uniós állampolgárok és családtagjaik vagy nem uniós polgárok – előtt zárták le azokat; mivel – különösen a világjárvány kezdetén – a belső határellenőrzések visszaállításával és megszüntetésével kapcsolatos hatékony koordináció hiánya a tagállamok között és a Bizottsággal megkérdőjelezte magát a schengeni együttműködés koncepcióját;
- E. mivel 2015 óta a tagállamok összesen 268 alkalommal vezettek be belső határellenőrzéseket, ugyanakkor ez jelentős növekedést jelent a 2006 és 2014 közötti időszakhoz képest, amikor belső határellenőrzéseket csupán 35 alkalommal vezettek be ⁽¹⁸⁾;

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0362.

⁽¹⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0307.

⁽¹⁸⁾ 2021. május 19-i helyzet, https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-area_en

2021. július 8., csütörtök

- F. mivel az Európai Parlament többször is aggodalmát fejezte ki sok ilyen belső határellenőrzés szükségességét és arányosságát illetően;
- G. mivel a tagállamok közötti kölcsönös bizalom és szoros együttműködés kulcsfontosságú elemei annak az alapnak, amelyre a schengeni térség épül;
- H. mivel az elmúlt években fontos uniós jogalkotási eszközöket fogadtak el azzal a céllal, hogy javítsák a külső határokon végzett határellenőrzések eredményességét és hatékonyságát, és hozzájáruljanak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség magas szintű biztonságához; mivel ezek az eszközök az EU információs rendszereinek új architektúrájáról és a rendszerek átjárhatóságáról rendelkeznek;
- I. mivel továbbra is érkeznek beszámolók a migránsok, köztük a nemzetközi védelmet kérők ellen elkövetett erőszakról és az EU külső határán történő visszafordításokról; mivel az Európai Parlament, az OLAF, a Frontex és az európai ombudsman vizsgálatot indított ezen állítások kivizsgálására; mivel az Unió még nem rendelkezik hatékony mechanizmussal arra, hogy ellenőrizze az alapvető jogok érvényesülését a külső határain;
- J. mivel a schengeni vívmányok Egyesült Királyság általi alkalmazásának 2017. évi schengeni értékelése során a Schengeni Információs Rendszer területén súlyos hiányosságokat tártak fel;
- K. mivel a schengeni értékelési mechanizmus első értékelési ciklusából kiderült, hogy az értékelésekből fakadó ajánlások és a megfelelő reformok jobb és gyorsabb végrehajtására van szükség, különös tekintettel arra, ahogy a mechanizmus az alapvető jogok tiszteletben tartását értékeli;
- L. mivel a Frontex éves sebezhetőségi értékelése megvizsgálja, hogy a tagállamok mennyire képesek a külső határokon jelentkező fenyegetések és kihívások kezelésére, és konkrét korrekciós intézkedéseket javasol a sebezhetőségek enyhítésére, ezért kiegészíti a schengeni értékelési mechanizmus keretében végzett értékeléseket;
- M. mivel Bulgária és Románia tekintetében a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazása a belső határellenőrzések eltörlése tekintetében még nem valósult meg, bár a Parlament erre már a 2011. június 8-i állásfoglalásában is felszólított;
- N. mivel a Bizottság a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazásának ellenőrzéséről szóló, 2019. október 22-i közleményében kijelentette, hogy Horvátország megtette az intézkedéseket a schengeni szabályok teljes körű alkalmazásához szükséges feltételek biztosításához;

A schengeni térség működése

1. úgy véli, hogy magát a schengeni együttműködés koncepcióját, azaz a belső határellenőrzések mellőzésének biztosítását és a mozgási szabadság garantálását még inkább megkérdőjelezte a Covid19-világjárvány; ezzel összefüggésben ismételten aggodalmának ad hangot az egyes tagállamokban a belső határellenőrzések jelenlegi helyzetével kapcsolatban, és a Covid19 terjedésének korlátozása érdekében bevezetett közegészségügyi intézkedések teljes körű támogatása mellett e tekintetben emlékeztet arra, hogy minden ilyen, a világjárvány elleni küzdelemre és az alapvető jogok és szabadságok korlátozására irányuló intézkedésnek mindig tiszteletben kell tartania a törvény szellemét és betűjét;
2. emlékeztet arra, hogy a hatályos uniós jog értelmében a belső határellenőrzést vissza lehet állítani, feltéve, hogy az szükséges, arányos, ideiglenes jellegű és végső eszközként alkalmazható; e tekintetben megismétli azon álláspontját, hogy a belső határellenőrzések 2015 óta történt meghosszabbítása közül sok nem volt kellően megalapozott, és nem felelt meg a meghosszabbítások szükségességére és arányosságára vonatkozó szabályoknak, ezért jogellenes volt;
3. elismeri, hogy a Bizottság kísérletet tett egy közös európai válasz koordinálására; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy egyes tagállamok az új kihívásokra adott nem koordinált válaszként továbbra is belső határellenőrzéseket vezetnek be anélkül, hogy megfelelően figyelembe vennék a schengeni térség mint belső határellenőrzések nélküli térség fenntartásához fűződő közös európai érdeket; megismétli, hogy a bevezetett ellenőrzések negatív hatást gyakorolnak az áruk, a tőke, a szolgáltatások és a személyek Unión belüli szabad mozgására; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a határt átlépő munkavállalók különösen nehéz helyzetét;

2021. július 8., csütörtök

4. emlékeztet arra, hogy a Bizottság annak ellenére, hogy jelentős hiányosságokat tárt fel a schengeni vívmányok végrehajtása terén, lassan vagy egyáltalán nem kezdeményezett a kötelezettségszegési eljárásokat; esmételen felhívja a Bizottságot, hogy gyakoroljon megfelelő ellenőrzést a schengeni vívmányok alkalmazása felett, értékelje, hogy tiszteletben tartották-e a szükségesség és az arányosság elvét, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást; hangsúlyozza, hogy sürgősen fokozni kell a schengeni államok közötti kölcsönös bizalmat és együttműködést, valamint biztosítani kell a schengeni térség megfelelő irányítását;

5. ismételen hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a Szerződésekben és a Chartában foglalt jogszabályokat, és jogszerűen és megkülönböztetéstől mentesen kell végrehajtaniuk a határokkal kapcsolatos intézkedéseket; kritikus fontosságúnak tartja a schengeni térség működésével kapcsolatos rendszeres politikai és nyilvános vitát;

6. megjegyzi, hogy e jogalkotási ciklus során eddig nem történt előrelépés a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex felülvizsgálatát illetően, amelyre vonatkozóan az intézményközi tárgyalásokat a Tanács továbbra is akadályozza; üdvözlí a Bizottság bejelentését, miszerint új javaslatokat fog előterjeszteni a schengeni irányításra vonatkozóan; csalódottságát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság továbbra is figyelmen kívül hagyja a Parlament felé történő jelentéstételi kötelezettségét, mivel nem terjeszti elő a belső határellenőrzés nélküli térség működéséről szóló éves jelentést (a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex 33. cikke) és az éves átfogó jelentés a schengeni értékelési mechanizmus 20. cikkével összhangban, és ezzel akadályozza az ellenőrzést és az építő politikai vitát;

7. miután több alkalommal is szorgalmazta a schengeni vívmányok rendelkezéseinek Bulgáriában és Romániában történő teljes körű alkalmazását, sürgeti a Tanácsot, hogy tegyen eleget vállalásainak, és haladéktalanul hozzon döntést a belső szárazföldi, tengeri és légi határokon végzett ellenőrzések megszüntetéséről, valamint tegye lehetővé a szóban forgó tagállamok számára a belső határokon végzett ellenőrzésektől mentes szabad mozgás térségéhez való jogos csatlakozást; készen áll arra, hogy a Tanácsnak a csatlakozási okmány 4. cikke szerinti felkérésére véleményt nyilvánítsa a schengeni vívmányok rendelkezéseinek Horvátországban történő teljes körű végrehajtásáról; úgy véli, hogy a szolidaritás és a felelősség mindenkire egyformán vonatkozik, és a schengeni térségnek csak széttöredezettség nélkül lehet jövője;

8. elengedhetetlennek tartja, hogy az uniós vízümpolitika hatékony, felhasználóbarát és biztonságos legyen, és e tekintetben üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy 2025-ig digitalizálja a vízümeljárást; úgy véli, hogy a tagállamokban huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok integrációja kulcsfontosságú eleme a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításának, ezért kéri a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és tartózkodási engedélyek kiadására vonatkozó minimumszabályok harmonizálásának megfontolását;

9. megismétli a tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy biztosítsák a visszatérési irányelv⁽¹⁹⁾ megfelelő végrehajtását minden tekintetben, és felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon annak végrehajtását;

10. ösztönzi a tagállamokat, hogy erősítsék meg az információcserét és fejlesszék tovább a határokon átnyúló rendőrségi együttműködést, például a közös nyomozócsoportok fokozott alkalmazása révén;

11. üdvözlí, hogy időközben számos, az előző éves jelentésben⁽²⁰⁾ kért intézkedést végrehajtottak (a Schengeni Információs Rendszer jogi keretének felülvizsgálata és az Eurosur reformja); megjegyzi azonban, hogy a megfogalmazott ajánlások többsége továbbra is érvényes;

12. rámutat arra, hogy a külső határok hatékony működése elengedhetetlen a schengeni térség életképességéhez; aggodalommal állapítja meg, hogy a schengeni értékelő jelentések és a sebezhetőségi értékelések továbbra is rámutatnak a külső határok védelmének és igazgatásának hiányosságaira és sebezhetőségeire; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a Tanács és a Frontex által nekik címzett ajánlásokat, amelyek célja a hiányosságok és sebezhetőségek orvoslása, különösen az alapvető jogoknak a határigazgatással kapcsolatos tevékenységekben való tiszteletben tartására vonatkozó ajánlásokat, hangsúlyozza a közelmúltban elfogadott jogalkotási intézkedések fontosságát;

13. aggodalmát fejezi ki a jelenlegi utazási korlátozásoknak a menekültek és a nemzetközi védelmet igénylő emberek jogaira kifejtett hatása miatt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az ilyen intézkedések elfogadása teljes mértékben összhangban legyen a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex 3. és 4. cikkében, valamint a Chartában rögzített követelményekkel;

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

⁽²⁰⁾ HL C 76., 2020.3.9., 106. o.

2021. július 8., csütörtök

14. súlyos aggodalmának ad hangot a Frontex visszafordításban való részvételével és az ügynökség tevékenységei során az alapvető jogok potenciális megsértésével kapcsolatos ismétlődő állítások miatt, és úgy véli, hogy meg kell erősíteni és hatékonyan érvényesíteni kell a belső jelentéstételi mechanizmusokat, valamint a Frontex tevékenységeinek parlamenti és nyilvános ellenőrzését; hangsúlyozza, hogy az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló 1896. rendelet 46. cikke arra utasítja a Frontex ügyvezető igazgatóját, hogy függessze fel, szüntesse meg vagy ne kezdje meg a tevékenységeket, ha megsértik e tevékenységek lebonyolításának feltételeit, beleértve az alapvető jogok tiszteletben tartását is;

15. kijelenti e tekintetben, hogy teljes mértékben támogatja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságon belül a Frontex felügyeletével foglalkozó munkacsoport létrehozását és folyamatban lévő munkáját, amelynek célja a Frontex tevékenységeivel és szervezésével kapcsolatos valamennyi vonatkozás értékelése, a Frontex integrált határigazgatással kapcsolatos megerősített szerepe és erőforrásai, valamint az uniós vívmányok helyes alkalmazása, beleértve az alapvető jogok tiszteletben tartását is;

16. mély aggodalmát fejezi ki a Földközi-tengeren bekövetkező halálesetek magas száma miatt; emlékeztet arra, hogy a tengeren bajba jutott személyek számára történő segítségnyújtás mind az uniós, mind a nemzetközi jog szerint jogi kötelezettség, és hogy a kutatás-mentés az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet szerinti integrált európai határigazgatás szerves eleme; felhívja a Frontextet, hogy jelentősen javítsa a tengeren végzett operatív tevékenységeiről rendelkezésre álló információkat, többek között a Parlamentnek történő rendszeres és megfelelő jelentéstétel révén, például a tengeri mentést koordináló tripoli központtal és a líbiai parti őrséggel való együttműködésével kapcsolatban;

17. mély aggodalmát fejezi ki a külső határokon alkalmazott erőszakról és – többek között az egyik tagállamból a másikba, majd egy nem uniós országba történő – visszafordításokról érkező folyamatos és komoly jelentések miatt; ismét hangsúlyozza, hogy a tagállamok kötelesek megakadályozni az illetéktelen határátlépéseket, és emlékeztet arra, hogy ez a kötelezettség nem sérti a nemzetközi védelmet kérő személyek jogait; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és hajtsák végre a határokon történő visszafordításra és rossz bánásmódra vonatkozó állítások hatékony, független és azonnali kivizsgálását, és biztosítsák, hogy a hiányosságokat azonnal orvosolják;

18. tudomásul veszi az alapvető jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását biztosító megfelelő nyomon követési mechanizmusok hiányát a külső határok igazgatása tekintetében, és úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) fokozott operatív szerepet kell kapnia e tekintetben, többek között a schengeni értékelési és ellenőrzési mechanizmuson keresztül; felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a nemzeti ellenőrző szervek tényleges létrehozásáról, valamint arról, hogy azok képesek legyenek feladataikat elegendő erőforrások, megfelelő megbízatás és magas szintű függetlenség révén ellátni; ösztönzi a tagállamokat, hogy a Frontexszel, az Alapjogi Ügynökséggel, az UNHCR-rel és az érintett nem kormányzati szervezetekkel együttműködve folyamatosan fektessenek be a határőrizeti hatóságok szakmai magatartásába, beleértve a menekültügyi és menekültjoggal kapcsolatos képzést is;

19. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló új rendelet alapvető jogokra vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása – például az, hogy 2020. december 5-ig 40 emberi jogi megfigyelőt vegyenek fel a rendelet előírásainak megfelelően – késedelmet szenvedett; üdvözlöi az álláshirdetések közzétételét, és kéri, hogy sürgősen kerüljön sor a folyamatban lévő munkaerő-felvételre; hangsúlyozza, hogy minden felvett megfigyelőnek képesnek kell lennie az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet 110. cikkében előírt feladatok teljesítésére, ezért a feladatoknak megfelelő adminisztratív besorolásba kell felvenni őket; kéri továbbá, hogy az Alapjogi Ügynökség és a nemzeti emberi jogi intézmények szakértőinek bevonásával növeljék az ügynökség panasztételi mechanizmusának függetlenségét;

Schengeni értékelési és monitoringmechanizmus (SEMM)

20. úgy véli, hogy a SEMM jelentős javulásokat hozott a schengeni térség irányításában, és a kölcsönös bizalom és a kollektív felelősség fokozásával hozzájárult működésének biztosításához; hangsúlyozza azonban az értékelési mechanizmus sui generis jellegét az uniós jogban, és emlékeztet arra, hogy továbbra is a Bizottság felelős a Szerződések és az intézmények által azok alapján elfogadott intézkedések végrehajtásának biztosításáért;

2021. július 8., csütörtök

21. üdvözli a Bizottság szándékát a SEMM felülvizsgálatára; emlékeztet a schengeni irányítási csomagról 2012-ben folytatott tárgyalások során a jogalapjáról folytatott megbeszélésekre, és ragaszkodik ahhoz, hogy a mechanizmus reformjában a Tanáccsal egyenrangú félként vehessen részt, lehetőleg a rendes jogalkotási eljárás alkalmazásával, vagy a SEMM létrehozásáról szóló 1053/2013/EU tanácsi rendelet⁽²¹⁾ elfogadásakor alkalmazott módszerrel;

22. hangsúlyozza az egyértelmű határidők bevezetésének fontosságát a bármiféle reformhoz kapcsolódó eljárás minden lépését illetően, ideértve az ajánlások tagállami végrehajtását, a bizottsági javaslatoknak a schengeni értékelő munkacsoport szakértői csoportja általi értékelését és a cselekvési tervek bemutatását; megismétli a többéves és az éves tervezés rugalmassága növelésének és a Bizottság szerepe megerősítésének a fontosságát, különösen abban az esetben, amikor a tagállamok nem nyújtanak be véleményt, és valóban bejelentetlen látogatásokra van szükség; úgy véli, hogy az alapvető jogokat a schengeni értékelések során következetesen értékelni kell; végül úgy véli, hogy a Parlament ellenőrző szerepének és a folyamat átláthatósága javításának a reform kulcsfontosságú részét kell képeznie;

23. felhívja a Bizottságot, hogy fordítson elegendő forrást a schengeni rendszer átfogó értékelésének biztosítására, többek között a tagállami helyszíni látogatások számának növelésével; rámutat arra, hogy bár a Bizottság 198 értékelő jelentést fogadott el a 2015–2019 közötti időszakban, csak 45 schengeni értékelést zártak le; felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák az értékelések eredményeinek és a tanácsi ajánlásoknak a végrehajtását; megjegyzi, hogy az első schengeni értékelési ciklus öt évet vett igénybe; úgy véli, hogy az értékelési folyamatot és az ajánlások elfogadásának folyamatát, amely átlagosan 32 hetet vesz igénybe, fel kell gyorsítani, és különösen felhívja a Tanácsot, hogy gyorsítsa fel a Bizottság által kiadott ajánlások elfogadását;

24. felszólítja a Tanácsot, hogy tartson rendszeres miniszteri szintű megbeszéléseket a schengeni térség megfelelő működéséről, ideértve az olyan helyzetekben folytatott megbeszéléseket is, amikor az értékelő jelentések súlyos hiányosságokat mutattak, és ezáltal vállalja a schengeni értékelési folyamat által ráruházott politikai szerepet; felhívja továbbá a Bizottságot és a Tanácsot, hogy akadályozzák meg e mechanizmus céljának bárminemű veszélyeztetését, nevezetesen annak megállapítását, hogy teljesült-e a belső határellenőrzések megszüntetésére vonatkozó valamennyi előfeltétel egy tagjelölt ország esetében, és biztosítsák a schengeni vívmányoknak a szóban forgó tagállamok által történő betartását;

25. úgy véli, hogy a jövőbeni schengeni értékelési mechanizmusnak tartalmaznia kell az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség operatív tevékenységeinek értékelését, tekintettel a külső határok igazgatásában és a visszaküldési műveletekben játszott, egyre növekvő szerepére; úgy véli továbbá, hogy a mechanizmusnak meg kell erősítenie a szinergiákat az Európai Határ- és Parti Őrség sebezhetőségi felméréseivel; ismét hangsúlyozza, hogy el kell kerülni az átfedéseket, és a schengeni értékelők számára hozzáférést kell biztosítani a sebezhetőségi értékelések eredményeihez;

26. emlékeztet arra, hogy többek között az alapvető jogok is az integrált határigazgatás végrehajtásának átfogó elemét képezik; emlékeztet továbbá arra, hogy a schengeni vívmányokat a Chartával összhangban kell végrehajtani; hangsúlyozza ezért, hogy a schengeni értékeléseknek azt is meg kell vizsgálniuk, hogy a külső határokon tiszteletben tartják-e az alapvető jogokat, beleértve a visszaküldés tilalmát, az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jogot, a megkülönböztetésmentesség elvét és a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jogot; úgy véli, hogy a jövőbeni mechanizmusnak biztosítania kell, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének szakértői legyenek a külső határok igazgatása és a visszaküldés esetleges értékelését célzó helyszíni látogatásért felelős csapat hivatalos tagjai; úgy véli, hogy valamennyi érintett bel- és igazságügyi ügynökség számára lehetővé kell tenni a részvételt;

27. úgy véli, hogy súlyos hiányosságok feltárása esetén sokkal gyorsabb nyomon követésre van szükség, amelynek célja a súlyos hiányosságok késedelem nélküli elhárítása; úgy véli, hogy a „súlyos hiányosság” fogalom meghatározását és az ilyen hiányosságok esetén alkalmazandó gyorsított eljárást szerepeltetni kell a felülvizsgált mechanizmusban; úgy véli, hogy a bevált gyakorlatokat tartalmazó jelenlegi, nem kötelező érvényű katalógusoknak az uniós jog alapján kézikönyvek formájában hivatalos státuszt kell kapniuk az átláthatóság fokozása és az értékelések objektív kritériumok alapján történő összehasonlítása érdekében;

⁽²¹⁾ A Tanács 1053/2013/EU rendelete (2013. október 7.) a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról és a végrehajtó bizottságnak a Schengeni Értékelő és Végrehajtását Felügyelő Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 1998. szeptember 16-i határozatának hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2013.11.6., 27. o.).

2021. július 8., csütörtök

28. csatlódottságát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság még nem nyújtotta be az 1053/2013/EU rendelet 20. cikkében előírt éves jelentést, annak ellenére, hogy a Parlament és a Tanács erre több alkalommal is felhívta;

29. hangsúlyozza, hogy a jó irányítás és az átláthatóság előmozdítása érdekében az uniós intézményeknek a lehető legnyitottabb módon kell végezniük munkájukat; úgy véli, hogy a Bizottságnak honlapján nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie az egyes tagállamok értékelési folyamataira és a tanácsi ajánlások tagállamok általi teljesítésére vonatkozó információkat; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak megfelelő platformot kell biztosítani a schengeni értékelési dokumentumokban szereplő minősített információkhoz való biztonságos és titkosított hozzáféréshez a hozzáférési joggal rendelkező szereplők, különösen az európai parlamenti képviselők számára a demokratikus ellenőrzés és felügyelet gyakorlásának megkönnyítése érdekében;

30. megjegyzi, hogy a Bizottság 2020 novemberében ismét ellátogatott Horvátországba a külső határ ügyében, és ismét megerősítette, hogy a schengeni vívmányok alkalmazásához szükséges feltételek teljesültek; felszólítja Horvátországot, hogy folytassa a folyamatban lévő intézkedések végrehajtását és orvosolja a feltárt hiányosságokat, különösen a személyzet képzését, a személyzet létszámát és a szárazföldi határőrizeti kapacitást illetően; ragaszkodik az alapvető jogok tiszteletben tartásának alapos értékeléséhez, miután nem kormányzati szervezetek és a média több alkalommal is a határőrök által elkövetett visszaélésekről, erőszakról és visszafojtásokról számoltak be; üdvözli a rendőrök irreguláris migránsokkal és nemzetközi védelmet kérelmezőkkel szembeni fellépéseinek nyomon követésére szolgáló független mechanizmus létrehozását; felhívja a Bizottságot, hogy folytassa annak értékelését, hogy a határigazgatási műveletek valamennyi tagállamban megfelelnek-e az alapvető jogokkal kapcsolatos követelményeknek, és az emberi jogok megsértése esetén tegye meg a szükséges intézkedéseket;

31. kiemeli a schengeni rendszer visszatérő hiányosságait és fejlesztésre szoruló területeit, amelyeket a Bizottság azonosított: a vonatkozó schengeni vívmányok hiányos vagy nem megfelelő átültetése, végrehajtása és alkalmazása; elégtelen létszám és nem megfelelő képesítés és/vagy képzés; eltérő és következtelen nemzeti gyakorlatok a schengeni vívmányok következtelen végrehajtása miatt; széttagolt igazgatási struktúrák, a különböző hatóságok elégtelen koordinációja és integrációja mellett; valamint a schengeni térségen belüli együttműködés gyakorlati, technológiai és szabályozási akadályai; emlékeztet arra, hogy ezek a problémák alapvető akadályokat jelentenek Schengen megfelelő működésében, és sürgeti a tagállamokat, hogy végre fordítsanak ezekre megfelelő figyelmet;

Nagyméretű információs rendszerek használata a bel- és igazságügy területén

32. megjegyzi az új nagyméretű IT-rendszerek fejlesztése és a közöttük lévő interoperabilitás terén elért eredményeket; felhívja a tagállamokat, a Bizottságot és az érintett ügynökségeket, hogy tartsák fenn a végrehajtás tervezett menetrendjét, amely előírja az új informatikai rendszerek bevezetését, a meglévő rendszerek reformjának befejezését és e rendszerek interoperabilitását 2023 végéig; megjegyzi továbbá, hogy e rendszerek végrehajtásához stabil jogi keretre van szükség; emlékeztet arra, hogy e rendszerek használata hatással lesz azon személyek magánélethez és adatvédelemhez való jogára is, akiknek az adatait ezekben a rendszerekben tárolni fogják, és hangsúlyozza, hogy a végrehajtás során végig gondoskodni kell az e rendszereket létrehozó jogi aktusokban meghatározott biztosítékok érvényesítéséről;

33. emlékeztet az eu-LISA döntő szerepére az új informatikai rendszerek megvalósításában; hangsúlyozza továbbá a nemzeti összetevők fontosságát e rendszerek átfogó felépítése szempontjából, és sürgeti a tagállamokat, hogy rendelkezzenek a megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokról az időben történő megvalósításhoz;

34. üdvözli a Vízuminformációs Rendszer (VIS) reformjával kapcsolatban elért politikai megállapodást, különös tekintettel a műveletek megkezdésére vonatkozó egyértelmű és jogilag kötelező erejű határidő meghatározására;

35. hangsúlyozza, hogy a nemzeti kapcsolattartó pontoktól kiegészítő információk kérésére szolgáló SIRENE-iroda tevékenységének jelentős növekedése várható, és ismét felszólítja a tagállamokat, hogy erősítsék meg az iroda rendelkezésére álló eszközöket annak biztosítása révén, hogy megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal rendelkezzen új feladatainak ellátásához;

36. elismeri a Közös Kutatóközpont által az ujjlenyomatok, tenyérnyomatok, arcképek és DNS Schengeni Információs Rendszerben történő felhasználásával kapcsolatban végzett vizsgálatokat;

2021. július 8., csütörtök

37. úgy véli, hogy a Bizottság és a Tanács súlyosan figyelmen kívül hagyta kötelezettségeit, miután a 2017. évi értékelés során súlyos hiányosságokat tártak fel a Schengeni Információs Rendszer Egyesült Királyság általi használata terén; emlékeztet a schengeni ellenőrzéssel foglalkozó munkacsoport azon kérésére, hogy a Bizottságnak és a Tanács elnökségének címzett 2020. június 15-i leveleiben foglaltaknak megfelelően haladéktalanul szüntessék meg az Egyesült Királyság hozzáférést; megállapítja, hogy nem uniós országgént az Egyesült Királyság a továbbiakban nem rendelkezik hozzáféréssel a Schengeni Információs Rendszerhez; szorgalmazza az EU és az Egyesült Királyság közötti folyamatos biztonsági együttműködés szoros nyomon követését az adatátvitel tekintetében az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás által biztosított hat hónapos időszak folyamán;

Az európai integrált határigazgatás többéves stratégiai szakpolitikai ciklusa

38. üdvözlí a Frontex által az új szakpolitikai ciklus első lépéseként bemutatott, az európai integrált határigazgatásra vonatkozó stratégiai kockázatelemzést;

A schengeni térség jövője

39. megjegyzi, hogy az elmúlt évek különböző válságai, például a jelenlegi világjárvány, valamint a tagállamok nagyrészt összehangolatlan és néha egyoldalú fellépései aláásták a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat, és veszélybe sodorták Schengent; meggyőződése, hogy ennek megfelelően fokozni kell a holisztikus megoldások megtalálására irányuló erőfeszítéseket, és hogy ezeket az intézkedéseket megfelelően össze kell hangolni; ezzel összefüggésben üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy stratégiát fogadjon el a schengeni térség jövőjéről, és üdvözlí továbbá a schengeni fórum létrehozását, amelynek lehetővé kell tennie a Parlamenttel és a Tanáccsal a schengeni térség helyzetéről és jövőjéről folytatott magas szintű politikai vitákat is;

40. úgy véli, hogy a Schengeni határellenőrzési kódex – különösen a belső határellenőrzésre vonatkozó szabályok tekintetében – már nem felel meg a célnak, és sürgős és érdemi reformot igényel a kölcsönös bizalom és szolidaritás megerősítése, valamint a schengeni térség integritásának és teljes körű helyreállításának biztosítása érdekében; e tekintetben megjegyzi, hogy egyértelműbb szabályokra van szükség a közegészségügyi vészhelyzetekre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy bár a belső határellenőrzések visszaállításáról továbbra is az egyes tagállamok döntenek, ez csak végső megoldás lehet, korlátozott ideig és annyiban, amennyiben az ellenőrzések szükségesek és arányosak az azonosított súlyos fenyegetéssel, különös figyelmet fordítva a szabad mozgáshoz való jogra és a megkülönböztetésmentesség elvére gyakorolt hatásukra, valamint azokra a hatásokra, amelyeket e határellenőrzések gyakorolhatnak a határmenti régiókra, ugyanakkor fenntartva a különböző jogalapok közötti különbségtételt; úgy véli, hogy minden olyan esetben, amikor egy tagállam meghosszabbítja a határellenőrzést, további biztosítékokat és felügyeleti intézkedéseket kell alkalmazni, és az ilyen intézkedéseket minden körülmények között vissza kell vonni, amint az azok alapjául szolgáló okok megszűnnek;

41. úgy véli, hogy strukturált és átlátható konzultációs mechanizmust kell létrehozni krízishelyzetek esetére annak érdekében, hogy meghatározzák a belső határokon végzett ellenőrzésekkel szembeni enyhítő vagy alternatív intézkedéseket, valamint a külső határokon kötelezően alkalmazandó egységes szabályokat;

42. felhívja a Parlament igazgatását, hogy hozzon létre egy külön, a schengeni irányítást támogató egységet annak érdekében, hogy a Parlament megfelelően gyakorolhassa demokratikus ellenőrzési és felügyeleti feladatait a schengeni vívmányokkal kapcsolatban;

o

o o

43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok nemzeti parlamentjeinek, valamint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0353

Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában**Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az új EKT-ről a kutatás és az innováció szolgálatában (2021/2524(RSP))**

(2022/C 99/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kutatás és az innováció szolgálatában álló új EKT-ről a Bizottságnak feltett kérdésre (O-000031/2021 – B9-0026/2021),
 - tekintettel a Bizottságnak az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című, 2020. szeptember 30-i közleményére (COM(2020)0628),
 - tekintettel az Európai Tanács 2020. december 1-jei következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Kutatási Térség (EKT) 2016–2018 közötti időszakban elért eredményeiről szóló jelentésre,
 - tekintettel a 2020. június 23-i innovációs eredménytáblára,
 - tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-66/18. sz. ügyben 2020. október 6-án hozott ítéletére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság 2005. március 11-i ajánlására a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság által benyújtott állásfoglalási indítványra,
- A. mivel az EKT-nak a kutatók szabad mozgásának, valamint a tudományos ismeretek és technológiák szabad áramlásának megvalósítása révén történő kiteljesítése kulcsfontosságú prioritás az Európai Unió számára;
- B. mivel az EKT a szabályozási és igazgatási keretek közötti különbségek csökkentése révén a kutatás és innováció (K+I) terén tett nemzeti erőfeszítések szétaprózódásának megszüntetését irányozta elő;
- C. mivel az EKT fontos mechanizmusokat nyújtott a kutatók szabad mozgásának, valamint a tudástechnológiák és az innováció cseréjének biztosításához; mivel továbbá az EKT egy bevetté vált, jól ismert keret, amely ösztönzi a tagállamok kutatói és az „EKT-központok” közötti, határokon átnyúló közös K+I tevékenységeket;
- D. mivel a kutatásnak a kutatás integritásának alapelvein kell alapulnia, és az Európai Tudományos Akadémiák Szövetsége (ALLEA) által kidolgozott, a kutatás integritására vonatkozó európai magatartási kódexet a kutatói közösség számára hivatkozási alapként kell tekinteni; mivel a függetlenség és az objektivitás a tudományba vetett bizalom kiépítésének és fenntartásának kulcsfontosságú elemei;
- E. mivel az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseink eléréséhez, a digitális átállás megvalósításához és az európai gazdaság helyreállításához létfontosságú az Európai Unióban a K+I felgyorsítása, valamint a tagállamokban a magán- és állami K+I közötti együttműködés javítása az új technológiai megoldások korai piaci bevezetése és társadalmi elterjedése, valamint a meglévő technológiai megoldások javítása érdekében; mivel a minőségi foglalkoztatás megteremtése gazdasági lehetőségeket kínál az EU számára; mivel az alapkutatásba való befektetés a jövőbe való befektetést jelent, és mivel az ilyen kutatás finanszírozása nem kapcsolódhat szervesen a gazdasági jövedelmezőséghez; mivel az állami finanszírozású kutatások jelentős tudományos áttöréseket eredményeztek;

⁽¹⁾ 2020. október 6-i Európai Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-66/18, EU:C:2020:792.⁽²⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

2021. július 8., csütörtök

- F. mivel főszabályként a K+I-nek tiszteletben kell tartania a technológiasemlegesség elvét; mivel azonban fontos hangsúlyozni, hogy a technológiai döntéseknek tiszteletben kell tartaniuk a hatályos szakpolitikai kereteket;
- G. mivel a K+I elengedhetetlen a Európa helyreállításának lehetővé tételéhez, a digitális és zöld átállás társadalmilag felelős módon történő támogatásához és felgyorsításához, az Unió fenntarthatóságának és versenyképességének fokozásához, valamint az Unió rezilienciájának megerősítéséhez;
- H. mivel a Covid19-válság hátrányosan érintett számos fiatal kutatót, akik romló munkakörülményeket tapasztaltak és kevésbé értek hozzá a laboratóriumokhoz és más alapvető létesítményekhez, és ennek következtében kevesebb lehetőségük volt projektjeik befejezésére és a szakmai előmenetelhez szükséges képesítések megszerzésére;
- I. mivel az Európai Unió felsőoktatási ágazatában a legmagasabb pozícióknak csupán 24 %-át töltik be nők; mivel a nők még mindig alulreprezentáltak a doktoranduszok között számos természettudományi, technológiai, műszaki tudományos és matematikai (STEM) területen – beleértve az IKT-t és a műszaki tudományokat –, de a gyártás és az építőipar területén is;
- J. mivel a többi uniós finanszírozási program és uniós politika felé irányuló szinergikusabb megközelítés a kevésbé jól teljesítő országokban hasznosíthatná különösen az elmúlt évtizedben kiépített K+I kapacitásokat; mivel ehhez az erőforrások összevonására lenne szükség olyan tevékenységek támogatása érdekében, amelyek előmozdítják a humántőke fejlesztését, az innovatív technológiák és új üzleti modellek bevezetését, továbbá az infrastruktúra karbantartásának és fejlesztésének támogatása céljából; mivel az intelligens szakosodási prioritások keretében a strukturális alapokból finanszírozott beruházások és a keretprogram által támogatott kiváló K+I kezdeményezések célzott kombinációja jelentősen javíthatná egyes régiók teljesítményét és erősíthetné az EKT egészét; mivel ebben az összefüggésben azt is hangsúlyozni kell, hogy szükség van a kutatási infrastruktúrák használatának uniós szintű optimalizálására és jobb összehangolására;
- K. mivel a Bizottság arra irányuló inkluzív megközelítésének, hogy az egymással kölcsönösen összefüggő politikák közötti szinergiák előmozdítása érdekében összehangolja az EKT-t az európai oktatási térséggel és az európai iparpolitikával, az EKT, az európai oktatási térség vagy az iparpolitika bonyolultabbá tétele helyett szinergiákhoz kell vezetnie;
- L. mivel az EKT-nek hozzá kell járulnia az EU számos stratégiájához és nemzetközi kötelezettségvállalásához, például a kkv-stratégiához és a digitális stratégiához, az európai zöld megállapodáshoz és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz;
- M. mivel a világra való nyitottság és a nemzetközi együttműködés elengedhetetlen a sikeres uniós K+I politikákhoz; mivel a keretprogramhoz társult országok az EKT szerves részét képezik, és már most is hozzájárulnak céljaihoz; mivel az európai szomszédság kiemelt figyelmet érdemel; mivel valamennyi keleti és déli országának részesülnie kell az uniós tagállamokkal folytatott tudományos cserékből és együttműködésből;
- N. mivel az EKT nem teljesíthető ki a tudományos élet Unión belüli szabadságának garantálása, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának a tudományos élet szabadságára, a felsőoktatási intézmények alapításának szabadságára és a vállalkozás szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek tiszteletben tartása nélkül; mivel az EUB szerint a tudományos élet szabadsága nemcsak egyéni dimenziót foglal magában – amely összefügg a véleménynyilvánítás szabadságával, és különösen a kutatás területén a kommunikáció, a kutatás és az eredmények terjesztésének szabadságával –, hanem magában foglal egy, a tudományos intézmények autonómiájában tükröződő intézményi és szervezeti dimenziót is;

Célkitűzések

1. üdvözlöi a Bizottságnak az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című közleményét, amely a tagállamokkal szoros együttműködésben végrehajtandó stratégiai célkitűzéseket és fellépéseket határoz meg annak érdekében, hogy elsőbbséget biztosítsanak a kutatási és innovációs beruházásoknak és reformoknak, hogy elérjék a GDP 3 %-ában meghatározott célt, hogy Unió-szerte javuljon a kutatók kiválóságához való hozzáférése, valamint hogy lehetővé váljon, hogy a kutatási eredmények elérjék a tudományos közösséget, a társadalmat és a reálgazdaságot, biztosítva ugyanakkor, hogy a közfinanszírozású K+I ténylegesen hozzájáruljon a társadalmi jóléthez;

2021. július 8., csütörtök

2. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el egy európai kutatási és innovációs paktumot, amely az alábbi 2030-ig teljesítendő kötelezettségvállalásokat foglalja magában: a K+I-re fordított közkiadások növelése a GDP 0,81 %-át kitevő jelenlegi átlagos szintről 1,25 %-ra, az egész EU-ban összehangolt módon; a közös programok és az európai partnerségek állami K+F finanszírozásának növelése a jelenlegi, valamivel 1 % alatti szintről 5 %-ra; valamint közös megállapodás az EKT-fellépések kiemelt területeiről (horizontális és tematikus szinten egyaránt);
3. hangsúlyozza a K+I és a vállalkozói szellem közötti szoros kapcsolatot, amely lehetőségeket teremt új unikornisok, induló vállalkozások és kkv-k létrehozására; emlékeztet egy olyan digitális ökoszisztéma létrehozásának fontosságára, amely főként az „EKT innovációs központok” révén hozzájárulna a technológiai innovációhoz és a kkv-k növekedéséhez;
4. elismeri az egyetemek és a felsőoktatási intézmények kulcsszerepét az élénk K+I ökoszisztémák létrehozásában; kiemeli a diákoknak mint az innovátorok következő generációjának központi szerepét ezekben az ökoszisztémákban;
5. ragaszkodik ahhoz, hogy az EKT összefüggésében a „kutatás” és az „innováció” kifejezések használata ne korlátozódjon a technológiai innovációra, hanem azok a társadalom- és bölcsészettudományok valamennyi aspektusa szempontjából széles körben releváns, az egyes általános célkitűzésekbe teljes mértékben beépített átfogó témaként ágyazódnak be;
6. úgy véli, hogy az EKT felülvizsgálatának horizontális megközelítést kell tartalmaznia a kutatóintézetek, köztük az egyetemek közötti együttműködés megerősítésére; felszólít az egyetemi szövetségek költségvetési támogatásának növelésére, valamint egy olyan támogató keret létrehozására, amely lehetővé teszi a szövetségek rugalmas fejlődését; úgy véli továbbá, hogy az egyetemek közötti együttműködést nem szabad csupán a szövetségekre korlátozni, hanem több finanszírozási rendszert is elérhetővé kell tenni az egyetemek számára a szövetségeken kívüli együttműködéshez;
7. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy szinergiákat hozzanak létre a felsőoktatás, a kutatóintézetek és a civil társadalmi szervezetek mint valódi partnerek között a K+I összefüggésében, valamint az ipari szövetségek között, teljes mértékben kihasználva ezáltal az egyetemek kettős szerepét; ezzel összefüggésben megismétli, hogy minőségi kutatási infrastruktúra felhasználásával kedvező feltételeket és lehetőségeket kell teremteni a kutatók számára; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa e partnerségek inkluzív kialakítását az átláthatóság, az érdekelt felek kiegyensúlyozott képviselete és a folyamatos nyitottság alapján, és biztosítson elegendő lehetőséget az ilyen különféle érdekelt felek részvételére;
8. hangsúlyozza, hogy minden finanszírozási felhívásnak átláthatónak kell lennie, és azt jóval előre be kell jelenteni; hangsúlyozza továbbá, hogy a közös ipari technológiai ütemterveknek jobban figyelembe kell venniük az alulról felfelé irányuló inputokat és az inkluzív részvételt, és nem kizárólag az ipart kell elsődleges inputforrásnak tekinteniük, hanem el kell fogadniuk a legújabb, legkorszerűbb kutatásokat és innovációkat, valamint a fogyasztói szervezetek és a szociális partnerek észrevételeit is;
9. felhívja a tagállamokat, hogy az „új EKT”-t alakítsák olyan konkrét szakpolitikákká és finanszírozási intézkedésekké, amelyek célja, hogy hozzájáruljanak a „zöld” és „digitális” kettős átaláláshoz, egy ambiciózus európai zöld megállapodás és ipari stratégia végrehajtásához, a reziliens helyreállításhoz és a kielégítetlen egészségügyi szükségletek kielégítéséhez; hangsúlyozza, hogy az egész EU-ban megfelelő kapcsolatokra van szükség az innováción és az ipari ökoszisztémákon belül és azok szereplői között – beleértve az egyetemi világot, az ipart, a közzsféra különböző szintjeit, valamint a nagyközönséget és a civil társadalmat – annak biztosítása érdekében, hogy felgyorsuljon a kutatási eredmények gazdasági és a társadalmi alkalmazása; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a kkv-k alapvető szerepét az innováció és a technológiafejlesztés kezelésében, valamint a hagyományos kkv-kban rejlő, még felszabadítandó potenciált; hangsúlyozza az „EKT-központok” mint olyan eszközök szerepét, amelyek biztosítják a magas színvonalú tudomány elérhetőségét valamennyi uniós városban és régióban, valamint fenntartható növekedésre lehetőséget adó régiókat;
10. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a K+I minőségének javítására irányuló folyamat lelassult, és Unió-szerte egyenlőtlen előrehaladást mutat ⁽³⁾;
11. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány idején a K+I fontos szerepet játszott a válság leküzdését célzó multiszektorális és tudományágakon átívelő megoldások kidolgozásában; e tekintetben üdvözlő az „EKT a koronavírus ellen” cselekvési tervet, amely egy példája a tagállamokkal közösen végrehajtott, gyorsan meghatározott és jól célzott fellépésnek;

⁽³⁾ Lásd az EKT tekintetében elért eredményekről szóló 2018. évi jelentést.

2021. július 8., csütörtök

12. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány nemcsak a K+I együttműködés, hanem a nyílt tudományos gyakorlatok és infrastruktúrák fontosságát is bizonyította a legsürgősebb társadalmi igények gyors megoldásában; hangsúlyozza, hogy az EKT kulcsszerepet játszik a nyílt tudomány előmozdításában és a kutatási eredmények, adatok és infrastruktúra megosztásában, valamint annak biztosításában, hogy az államilag finanszírozott kutatásból származó valamennyi tudományos publikációt alapértelmezés szerint nyílt hozzáféréssű folyóiratokban tegyék közzé, míg a kutatási eredményeket és adatokat a FAIR (lekérdezhető, hozzáférhető, interoperábilis, újrafelhasználható) elvek szerint bocsássák rendelkezésre;
13. kiemeli, hogy a Covid19-világjárvány növelte a jobb konnektivitás iránti igényt, és ezért felgyorsította a digitális átállást; sajnálja azonban, hogy a technológiamegosztást és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat nem vették kellőképpen figyelembe;
14. felszólít az alapkutatás és az alkalmazottabb jellegű kutatás közötti egyensúly megteremtésére, amely konkrét innovációt eredményez az EKT egészében, és hangsúlyozza, hogy mindkettő kulcsfontosságú;
15. kiemeli, hogy az alapkutatás olyan tudósok tevékenységét jelenti, akik tudásépítés érdekében vizsgálnak kérdéseket, függetlenül a gazdasági jövedelmezőségtől vagy a rövid távú alkalmazhatóságtól;
16. rámutat arra, hogy az új EKT-nak teljes mértékben fel kell karolnia a zöld és digitális kettős átállást, és hozzá kell járulnia ebben az összefüggésben a K+I törekvések felgyorsításához, többek között a K+I beruházások jobb összehangolásához és megerősítéséhez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel (RRF) fennálló szinergiák kiaknázása révén, valamint a magán- és állami K+I közötti együttműködés javítása révén, nemcsak a tagállamokon belül, hanem a tagállamok között is, annak érdekében, hogy felgyorsuljon az olyan innovatív technológiák és megoldások társadalmi elterjedése és korai piaci bevezetése, amelyek létfontosságúak uniós éghajlat-politikai célok eléréséhez, valamint a kettős átállás kínálta lényeges gazdasági előnyök kiaknázásához;

Finanszírozás és szinergiák

17. hangsúlyozza, hogy tekintettel arra, hogy Európa a Covid19-válság által súlyosbított sürgető társadalmi, ökológiai és gazdasági kihívásokkal néz szembe, legfőbb ideje átalakítani az EKT eszközrendszerét, hogy megvalósuljon Európa helyreállítása, és új, társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból ellenálló modellt építsenek ki az EU számára; ezért aggodalmát fejezi ki a nemzeti politikák és a tagállamokkal uniós szinten megállapodott politikák összehangolásának lassú üteme miatt;
18. felkéri a tagállamokat, hogy növeljék a K+I-re szánt nemzeti költségvetéseket; üdvözlí e tekintetben, hogy a Tanács a 2020. december 1-jei következtetéseiben ismételten megerősítette a GDP 3 %-át kitevő beruházási célkitűzést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezekben a következtetéseketben a Tanács nem kötelezte el magát a K+I állami finanszírozására vonatkozóan javasolt, a GDP 1,25 %-át kitevő beruházási célkitűzés mellett;
19. emlékeztet a K+I hozzájárulásának fontosságára a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok és az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésében; ösztönzi a tisztaenergia-technológiák területére vonatkozó nemzeti K+I költségvetések általános növelését, amelyek elősegítik a 2030 és 2050 felé konkrét és releváns utakat kijelölő nemzeti célkitűzéseket és finanszírozási célokat;
20. hangsúlyozza az európai finanszírozási eszközök – különösen a Horizont Európa, az Erasmus+, a kohéziós politikai alapok, a NextGenerationEU, az Egységes piac program, az InvestEU, a LIFE+, az Igazságos Átmenet Alap és az EU külső fellépési eszközei, a földközi-tengeri térségben folytatott kutatási és innovációs partnerség (PRIMA), az EU4Health és a Digitális Európa program – közötti szinergiák megteremtésének és kiaknázásának fontosságát, és kéri a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelmű, egyszerű és gyakorlati útmutatást és egyszerűsített eszközöket a tagállamok számára arra vonatkozóan, hogy miként lehet ezeket a nemzeti szinergiákat a legjobban megvalósítani; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) fontosságát, amely támogatni fogja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, beleértve a kutatási és innovációs infrastruktúrákat is, és nagyban hozzá fog járulni az „új EKT” megvalósításához;
21. úgy véli, hogy a helyreállítási tervek és a NextGenerationEU lehetőséget kínálnak a tudásháromszög megerősítésére és a készségek, az oktatás és a kutatás megerősítésére; hangsúlyozza, hogy strukturáltabb kapcsolatokra van szükség az európai oktatási térség és az európai innovációs térség megerősítésére irányuló kezdeményezésekkel; üdvözlí a Tanács azon tervét, hogy az EKT megerősítését beépítse a nemzeti helyreállítási tervekbe;
22. hangsúlyozza a tudományos élet, a kutatóintézetek és az ipar közötti együttműködés fontosságát a projektek tervezési szakaszától kezdve a tudomány, valamint az erőforrások és a kiegészítő előnyök megosztását célzó innovatív technológiák és megoldások előmozdítása, valamint a technológiai innovációs projektek közös megvalósítása érdekében

2021. július 8., csütörtök

piackész termékek, szolgáltatások vagy folyamatok létrehozása és a jólét növelése érdekében; ösztönzi az „új EKT” keretében a különböző szereplők közötti kölcsönös cseréket és fokozott együttműködést az oktatási tapasztalat javítása, a tudásátadás folyamatának felgyorsítása, a tudatosság növelése és a társadalmi, környezeti és gazdasági kihívások leküzdését célzó megoldások biztosítása céljából;

23. kiemeli az ökoszisztémákkal kapcsolatos multidiszciplináris és több érdekelt fél bevonására épülő megközelítésben rejlő lehetőségeket, amelyek ötvözik Európa kreatív és kulturális erősségeit és értékeit; tudomásul veszi a különböző ágazatok és tudományágak – többek között a művészet, a formatervezés és a kreatív területek, valamint a társadalom- és bölcsészettudományok – egyesítése által teremtett szinergiaelőnyöket;

24. elismeri a magánszektor szerepét K+I képességeink javításában, az új innovációk kidolgozásában, valamint Európa versenyképességének és fenntarthatóságának növelésében; hangsúlyozza, hogy jelentős társadalmi hatás érhető el többek között a legújabb kutatási ismereteknek az induló és a meglévő vállalkozásokban és az iparban való felhasználása révén; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a tudományos élet és az üzleti világ közötti hosszú távú stratégiai együttműködést a közérdekű célok előmozdítása és a tudásháromszög integrálása érdekében a jobb társadalmi eredmények elérése céljából; hangsúlyozza, hogy az ipar és a kkv-k jelentős szerepet játszhatnak a hosszú távú beruházásokhoz való hozzájárulásban és a „halál völgy” áthidalásában, és felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne jobban kihasználni az állami és a magánszektor K+I beruházásai közötti szinergiákat, többek között a képzés, a készségek és a kutatási tevékenység fejlesztése terén is;

25. megismétli, hogy az „új EKT” összefüggésében fontos a szellemi tulajdonra vonatkozó meglévő keret alkalmazása, a küszöbön álló egységes szabadalom támogatása és minden szükséges rugalmasság annak érdekében, hogy egyensúlyt lehessen teremteni a hatékony szellemi tulajdon-jogok érvényesítése és az innováció ösztönzése között; kiemeli, hogy a közelgő egységes szabadalom szerepet játszhat az eljárások egyszerűsítésében és az európai innovátorok adminisztratív terheinek csökkentésében;

A szakadék áthidalása

26. úgy véli, hogy a K+I-re fordított, jelentősen megnövelt közkiadások sikerének egyik kulcsa a különböző európai, nemzeti és magánfinanszírozási források integrálása, beleértve a Horizont Európa, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az uniós kohéziós alapok és a nemzeti K+F finanszírozás konvergenciáját is;

27. felszólít a Horizont Európán belül egy, a részvétel bővítését és az EKT megerősítését célzó ambiciózus csomagra, amely támogatja a tagállamok közötti együttműködést a kiválósághoz való kiegyensúlyozott hozzáférés elérése érdekében;

28. felhívja a tagállamokat, hogy a világválságból való kilábalás szempontjának figyelembevétele mellett a lehető leghamarabb támogassák az új EKT-t olyan nemzeti reformokkal és forrásokkal, amelyek új eszközök, nevezetesen a Horizont Európa „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című részének végrehajtása révén kiegészítik az uniós finanszírozási eszközöket, hozzájárulva a K+I terén megnyilvánuló teljesítménybeli különbségek csökkentéséhez és a különböző országok és régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentéséhez; e tekintetben hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a K+I területén végrehajtott beruházásokkal és reformokkal; üdvözlí az áttállással foglalkozó EKT-fórum létrehozását és a várható kutatási és innovációs paktumot; megjegyzi, hogy a paktum sikere annak az ágazaton belüli széles körű támogatásától függ, ezért kéri, hogy a Parlamentet és az érdekelt feleket vonják be a paktum kidolgozásának folyamatába;

29. elismeri a regionális kormányzatok jelentős szerepét a K+I politikák előmozdításában, valamint a regionális K+I ökoszisztémák fontosságát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fogadjanak el egy többszintű kormányzási formát, amely magában foglalja a regionális és helyi önkormányzatokat a regionális ökoszisztémák és az „EKT-központok” megerősítése érdekében;

30. hangsúlyozza, hogy szinergiákat kell biztosítani az „EKT-központok” és más K+I központok, például az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) innovációs központjai, a digitális innovációs központok és hálózatok, például a mesterséges intelligenciával foglalkozó digitális innovációs központok és az Európai Vállalkozói Hálózat között;

31. ösztönzi azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a készségekbe, a kutatásba és az innovációba való beruházás további fokozása azokban a tagállamokban, amelyek az európai innovációs eredménytábla szerint továbbra is szerény és mérsékelt innovátoroknak minősülnek; üdvözlí az ilyen tagállamok előtt álló szakadék áthidalására irányuló, már meglévő kezdeményezéseket, köztük az EIT regionális innovációs programját;

2021. július 8., csütörtök

32. hangsúlyozza, hogy az EKT-nek prioritásként kell kezelnie a kiválóságához való hozzáférést, a kutatók mobilitását és a tudás szabad áramlását, elő kell mozdítania az inkluzivitást és terjesztenie kell a lehetőségeket Európa egész területén, megerősítve a különböző K+I közösségek közötti kapcsolatokat és szinergiákat, hozzájárulva ezáltal Európa kutatási és innovációs potenciáljának teljes körű kiaknázásához; kiemeli, hogy a kiválóság előtérbe helyezésével az EKT központi szerepet játszhat az Unión belüli egyenlőtlenségek csökkentésében, és segíthet a még mindig meglévő kutatási szakadék áthidalásában;

33. hangsúlyozza, hogy a társadalmi igényeknek és érdekeknek kell a K+I középpontjában állniuk, és hogy ezért a polgárok, a helyi közösségek és a civil társadalom szerepvállalásának kell az új EKT alapjául szolgálnia annak érdekében, hogy elősegítsék a társadalmi befogadást, és ezáltal nagyobb társadalmi hatást érjenek el, és növeljék a tudományba vetett bizalmat; ezért fokozott tudományos kommunikációs és figyelemfelkeltő kampányokra szólít fel, valamint a civil társadalom és a végfelhasználók szoros bevonására a K+I folyamat elejétől kezdve, beleértve a kirekesztés kockázatának nagyobb mértékben kitett csoportok – például a fogyatékkal élő személyek és a társadalom egyéb alulreprezentált csoportjai – képviselői szervezeteit a K+I-ből való kirekesztettségükkel kapcsolatos kritikus kérdések kezelése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a később kifejlesztett technológiák és innovációk valóban a társadalmat szolgálják, ne pedig fordítva;

34. üdvözli a Bizottság arra irányuló terveit, hogy Unió-szerte javítsa a kutatók kiválósági intézményekhez és infrastruktúrákhoz való hozzáférést; hangsúlyozza azonban, hogy célzottabb támogatásra van szükség a K+I területén jelentkező hiányosságok megszüntetéséhez az Unióban;

35. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a kutatási adatokhoz való hozzáférés széttagoltságát, és elismeri az európai nyílt tudományosadat-felhő (EOSC) fontosságát az „új EKT” összefüggésében, amelynek célja az intézményi, nemzeti és európai érdekelt felek, kezdeményezések és adatinfrastruktúrák összekapcsolása egy inkluzív, nyílt tudományos ökoszisztéma kialakítása érdekében az EU-ban; kéri, hogy az európai adatmegosztási infrastruktúrák javítása és az adatszabványok használatának előmozdítása révén mozdítsák elő a nyílt tudományban való részvételt és az adatmegosztásra irányuló kezdeményezéseket;

Szakmai pályafutások

36. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nők és lányok részt vehessenek a STEM-szakmákban, és kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy dolgozzanak ki olyan intézkedéseket, amelyek javítják a nők számára a kutatói karrierhez szükséges feltételeket és csökkentik az elszivárgás hatását; kéri, hogy javítsák a foglalkoztatási lehetőségek vonzerejét a fiatal kutatók és az alulreprezentált csoportok számára, figyelembe véve azt is, hogy a nők döntő mértékben járulnak hozzá a tudományos és K+F tevékenységekhez, és mindeközben csökkentsék a nemek közötti bérszakadékot az ágazatban; ösztönzi a tagállamokat és a kutatószervezeteket, köztük az egyetemeket, hogy támogassák a rugalmas munkafeltételeket és szabályokat a kutatás és innováció területén dolgozó nők és férfiak számára egyaránt, többek között támogassák a gondozási feladatok egyenlő megosztását, és vizsgálják felül a kutatók teljesítményének értékelését a nemi előítéletek kiküszöbölése érdekében; ragaszkodik továbbá a nemi dimenzió jobb integrálásához a K+I-be, valamint lebontott adatok és eredmények gyűjtésének javításához;

37. nagyra értékeli az ERA4You kezdeményezést, amely célzott mobilitási intézkedéseket irányoz elő az alacsony K+I teljesítményt felmutató tagállamok kutatóinak támogatására a kiválóság tanulása és fejlesztése, valamint a kutatók ipar és tudományos körök közötti mobilitásának előmozdítása érdekében;

38. tudomásul veszi az átállással foglalkozó EKT-fórum elindítását, melynek célja a tagállamok támogatása a nemzeti K+I finanszírozás és reformok koordinálásában és rangsorolásában;

39. megjegyzi, hogy a tehetségek áramlása és a K+I lehetőségek jelentősen eltérnek a tagállamok között; úgy véli, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak a tehetségek áramlására kell törekednie, a kutatók kiegyensúlyozott, körkörös mobilitása révén kezelve az „agyelszívás” problémáját; úgy véli, hogy egy ilyen egyensúly eléréséhez európai szintű fellépésre van szükség politikai intézkedések és eszközök révén;

40. kiemeli a kutatók mobilitását ösztönző rendszerek fontosságát (ERASMUS+, Marie Skłodowska-Curie-cselekvések, Európai Kutatási Tanács); ezzel összefüggésben emlékeztet a Horizont Európában előírt, a kutatóknak az Unióba és az Unión belüli származási országukba való visszatérését támogató intézkedésekről szóló tanulmányra, amely hasznos eszköz lehet a kutatók visszatérését elősegítő intézkedések szükségességének bizonyítására;

41. felszólítja a Bizottságot, hogy e cél elérése érdekében dolgozzon ki újabb eszközöket és intézkedéseket többek között az EKT-központokon és az ERA4You kezdeményezésen, a részvétel bővítésére irányuló cselekvéseken, valamint azon támogató eszközökön keresztül, amelyek segítik a nemzeti K+I rendszerek reformjának megtervezését és végrehajtását, például a Horizont keretprogram szakpolitika-támogató eszközének felhasználásával;

2021. július 8., csütörtök

42. üdvözli a kutatói karrierek támogatására szolgáló eszköztár kidolgozására irányuló kezdeményezést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság csak 2024-re tervezi annak elfogadását, és kéri mielőbbi elfogadását a mobilitás fokozása, a kompetenciák és készségek fejlesztése, célzott képzések biztosítása és a foglalkoztathatóság javítása érdekében;

43. felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa és bontsa le azokat a régóta fennálló akadályokat, amelyekkel a kutatók szembesülnek, amikor fontolóra veszik, hogy más európai országokba és régiókba költözzenek, ideértve a kutatáshoz nem kapcsolódó akadályokat is, mint például a társadalombiztosítási, nyugdíj- és humánerőforrás-politikákat, beleértve az elismerési és jutalmazási rendszereket, valamint a gyermekgondozási létesítményeket és a munka és a magánélet közötti egyensúlyt; ezért felhívja a Bizottságot és a nemzeti ügynökségeket, hogy működjenek együtt, és javítsák a kutatók felvételével és mobilitásával, valamint a szakmai előmeneteli lehetőségekkel kapcsolatos információk gyűjtését és összehasonlíthatóságát;

44. támogatja a Bizottság arra irányuló tervét, hogy kidolgozza a kutatók páneurópai nyugdíjalapját (RESAVER) és egy átfogó kutatói karrierkeretet a határokon és ágazatokon átnyúló mobilitás további előmozdítása, a karrierlehetőségekkel kapcsolatos összehasonlíthatóság és átláthatóság javítása, valamint a magasan képzett tehetségek harmadik országokból történő jobb bevonása érdekében;

45. meggyőződése, hogy a kutatók a kutatási rendszerek, az innováció és a fenntartható növekedés egyik legfontosabb erőforrását jelentik, és hogy munkájuk elvégzéséhez megfelelő feltételeket kell biztosítani számukra; úgy véli továbbá, hogy a munkáltatóknak és a finanszírozóknak biztosítaniuk kell, hogy a kutatók munkakörülményei biztosítsák a sikeres kutatási teljesítményhez elengedhetetlennek ítélt rugalmasságot és autonómiát, lehetővé tegyék mind a nők, mind a férfiak számára a család és a munka összeegyeztetését, valamint javítsák az infrastruktúrákhoz, a számítási teljesítményhez és a lehetőségekhez való hozzáférést; felszólít a virtuális kutatói mobilitás kínálta lehetőségek szisztematikus elismerésére;

46. hangsúlyozza a készségek alapvető szerepét; úgy véli, hogy a tudás előtérbe helyezése az új EKT egyik alapvető pillére; hangsúlyozza az egyetemek szerepét az egész életen át tartó tanulás, a készségfejlesztés és az átképzés előmozdításában annak érdekében, hogy valamennyi munkavállaló számára javítsák a lehetőségeket, és kielégítsék a zöld és digitális átállásból eredő munkaerőpiaci készségigényeket, valamint hogy hozzájáruljanak a Covid19-válságból való gyors kilábaláshoz;

47. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal azon politikák és eljárások meghatározása érdekében, amelyek támogathatják a kutatói karrierek jobb irányítását, csökkenthetik a bizonytalanságot, előmozdíthatják a befogadást és a sokszínűséget, és végső soron javíthatják a tudományos eredmények minőségét;

A kutatást lehetővé tevő feltételek

48. úgy véli, hogy az Uniónak világszínvonalú infrastruktúrával és eszközökkel kell rendelkeznie a K+I tevékenységek végrehajtása, az iparágak és a kkv-k támogatása, valamint az európai szakpolitikai célkitűzések megvalósítása terén az innovációs potenciál felszabadítása érdekében;

49. elismeri a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma ütemtervének fontosságát a K+I infrastruktúra fejlesztése szempontjából, amely az EKT kulcsfontosságú pillére, és hangsúlyozza az új páneurópai infrastruktúrák fejlesztésének fontosságát;

50. felhívja az illetékes intézményeket, hogy megfelelő feltételek és lehetőségek biztosításával támogassák a fiatal kutatókat, és fogadjanak el sürgős intézkedéseket, mint például a támogatások és projektek időtartamának meghosszabbítása, a határidők kiigazítása és a létesítményekhez való hozzáférés javítása;

51. kéri, hogy támogassák az új és a már meglévő tehetségeket, és biztosítsanak kapcsolattartó és együttműködési felületet a kutatók számára karrierjük minden szakaszában a mesterséges intelligencia valamennyi területén, mivel az az innováció, a jövőbeli növekedés és a versenyképesség egyik fő hajtóerejévé vált, és alapvető fontosságú a társadalom előtt álló fő kihívások – például az éghajlatváltozás, az energia és mobilitás, az élelmezés, a természeti erőforrások, az egészségügy és a befogadó társadalmak – kezelésében; kiemeli az „EKT-központok” fejlesztésének fontosságát az EU-ban, amelyek növelik az ezen eszközökhöz való hozzáférést, és hozzájárulnak a szellemi hiány csökkentéséhez ezen a területen;

2021. július 8., csütörtök

52. kiemeli, hogy alapvető fontosságú a FAIR-elveken alapuló európai nyílt tudományosadat-felhő gyors kidolgozása; aggodalmát fejezi ki az e célkitűzés felé történő lassú előrehaladás miatt; sürgeti a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az európai nyílt tudományosadat-felhő megbízható K+I adatterré történő bővítését; emlékeztet annak fontosságára, hogy összekapcsolják az adatmegosztással kapcsolatos valamennyi kezdeményezést, például az egészségügy, az energia, a gyártás, a mobilitás, a mezőgazdaság, a pénzügyek, a készségek és a közigazgatás területén működő európai adatterek létrehozásával kapcsolatos kezdeményezéseket;

Alapelvek

53. hangsúlyozza, hogy az EKT nem hajtható végre az Unión belül garantált tudományos szabadság nélkül; üdvözlí a tudományos élet szabadságának elvét, amely az új EKT egyik alappillére;

54. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az EKT valamennyi európai országban előmozdítsa a tudományos élet szabadságának tiszteletben tartását a tudományos kiválóság biztosítása érdekében, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 13. cikkével összhangban;

55. hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az etikai gyakorlatokat és alapvető etikai elveket, valamint az etikai normákat, amint azt a különböző nemzeti, ágazati vagy intézményi etikai kódexek rögzítik; emlékeztet annak fontosságára, hogy a Horizont Európa keretprogram 19. cikkében meghatározott etikai elveket alkalmazzák az uniós kutatási programokra;

56. hangsúlyozza, hogy be kell vonni a polgárokat annak céljából, hogy társadalmunk érdekében hozzájáruljanak az új ismeretek és az innováció fejlesztéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a társadalommal folytatott párbeszédet, növelje a tudatosságot, részesítse előnyben az aktív részvételt a tudományos kutatás minden szakaszában, lehetővé téve ezáltal a polgárok számára a megoldások közös megtervezését, az ötletekhez való hozzájárulást és a tudománnyal és annak küldetésével kapcsolatos konstruktív hozzáállás megteremtését; felkéri az érintett intézményeket, hogy fordítsanak különös figyelmet a fiatalok és a diákok bevonásának lehetőségeire;

Globális dimenzió

57. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi együttműködés fontos tényező, amely lehetővé teszi az EKT számára a tudásmegosztás és a készségek fejlesztését, valamint a kutatási és innovációs kapacitások javítását;

58. hangsúlyozza, hogy az EKT megreformálásának, valamint az EKT-n túlmutató nemzetközi együttműködésre vonatkozó uniós és tagállami stratégiai megközelítés aktualizálásának együtt kell járnia; ezért felszólít a K+I terén folytatott nemzetközi együttműködésről szóló 2012. évi bizottsági közlemény aktualizálására, amelynek új megközelítést kell alkalmaznia az alacsony és közepes jövedelmű országokkal való együttműködésre vonatkozóan;

o

o o

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0355

Ahmadreza Dzsallali ügye Iránban**Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása Ahmadreza Dzsallali ügyéről Iránban (2021/2785(RSP))**

(2022/C 99/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, különösen az Iránról, különösen a 2012-ben Szaharov-díjjal kitüntetett Naszrin Szotudeh ügyéről szóló 2020. december 17-i ⁽¹⁾, az Iránról, különösen a női jogvédők és a bebörtönzött uniós kettős állampolgárok helyzetéről szóló 2019. szeptember 19-i ⁽²⁾, az Iránról, különösen Naszrin Szotudeh ügyéről szóló 2018. december 13-i ⁽³⁾, valamint az Iránban bebörtönzött uniós-iráni kettős állampolgárok helyzetéről szóló 2018. május 31-i ⁽⁴⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által 2021. március 18-án kiadott, Dr. Ahmadreza Dzsallali azonnali szabadon bocsátását kérő és 2020. november 25-i, Iránt a kivégzés leállítására felszólító nyilatkozatokra, valamint az önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportjának 2017. november 24-i, Dr. Ahmadreza Dzsallaliról (Iráni Iszlám Köztársaság) szóló véleményére,
 - tekintettel az ENSZ-nek az emberi jogok Iráni Iszlám Köztársaságban fennálló helyzetével foglalkozó különmegbízottjának 2020. október 26-i nyilatkozatára, amelyben sürgeti az erőszakos tüntetések leverése miatti felelősségre vonást, valamint az emberi jogok Iráni Iszlám Köztársaságban fennálló helyzetéről szóló, 2020. július 21-i jelentésére,
 - tekintettel a 2020. december 9-i ötödik EU–Irán magas szintű párbeszédre,
 - tekintettel a halálbüntetésről, a kínzásról és más kegyetlen bánásmódról, az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról, valamint az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966), amelynek Irán is részes fele, valamint az iráni alkotmányban foglalt, kínzás és önkényes fogva tartás elleni biztosítékokra,
 - tekintettel a 2021. június 18-án tartott iráni elnökválasztásra,
 - tekintettel az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a belgiumi Vrije Universiteit Brussel és az olasz Università del Piemonte Orientale tudósát, a sürgősségi orvoslásra szakosodott, svéd-iráni állampolgárságú Dr. Ahmadreza Dzsallalit 2016. április 24-én az iráni biztonsági erők letartóztatták; mivel 2017 októberében hamis kémkedés vádjával halálra ítélték egy súlyosan igazságtalan, kínzással kicsikart vallomáson alapuló eljárást követően; mivel az iráni legfelsőbb bíróság 2018. június 17-én helybenhagyta az ítéletet; mivel a teheráni Evin börtönből írt levelében azt állította, hogy egy iráni útja során börtönözték be azért, mert nem volt hajlandó európai intézmények ellen kémkedni; mivel az ügyészség 2020. november 24-én arról tájékoztatta, hogy kivégzése küszöbön áll, majd 2021 áprilisáig több mint 100 napra magánzárkába helyezték, ezt követően pedig áthelyezték a börtön egyik közönséges szárnyába; mivel megtagadták tőle, hogy svédországi családtagjaival találkozzon, valamint telefonon kapcsolatot tarthasson velük; mivel halálos ítéletét nem változtatták meg azóta, hogy áthelyezték egy közönséges börtönszárnyba; mivel az elmúlt hét hónapban csak időnként találkozhatott az ügyvédjével, azelőtt pedig egyáltalán nem;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0376.⁽²⁾ HL C 171., 2021.5.6., 17. o.⁽³⁾ HL C 388., 2020.11.13., 127. o.⁽⁴⁾ HL C 76., 2020.3.9., 139. o.

2021. július 8., csütörtök

- B. mivel 2017 novemberében az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportja arra a következtetésre jutott, hogy Dr. Ahmadreza Dzsallali szabadságtól való megfosztása – az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 3., 5., 8., 9., 10. és 11. cikkének, valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 7., 9., 10. és 14. cikkének megsértésével – önkényes, és felszólított a szabadon bocsátására;
- C. mivel Dr. Ahmadreza Dzsallali egészségi állapota a magánzárkában töltött hosszú hónapokat követően kritikussá vált; mivel 2016 óta nem kap orvosi ellátást a börtönön kívülről, és arra kényszerítik, hogy egy erős fénnel folyamatosan megvilágított helyiségben tartózkodjon; mivel fizikai és pszichológiai állapota azóta súlyosan romlott, a tünetek között szerepel az alváshiány, a drámai súlyvesztés és a beszédzavar;
- D. mivel Irán aktívan bebörtönöz külföldi állampolgárokat, hogy ezzel zsaroljon külföldi kormányokat; mivel Iránban legalább tucatnyi uniós állampolgárt tartanak önkényesen fogva; mivel Fariba Adelkhah francia-iráni egyetemi tanárt, a párizsi Sciences Po kutatási igazgatóját 2019 júniusa óta önkényesen fogva tartják, kezdetben az Evin börtönben, majd 2020 októbere óta házi őrizetben; mivel Benjamin Brière francia fotóst 2020. május 26. óta önkényesen fogva tartják a mashhadi börtönben, és mivel 2021. május 30-án kémkedés címén vádat emeltek ellene; mivel Nahid Taghavi német-iráni állampolgárt 2020 októbere óta kétes nemzetbiztonsági vádak alapján önkényesen fogva tartják az Evin börtönben; mivel Irán nem ismeri el a kettős állampolgárságot, ezáltal akadályozva, hogy a külföldi nagykövetségek kettős állampolgárokat alkalmazzanak;
- E. mivel Irán saját állampolgárait is önkényesen, szörnyű körülmények között tartja fogva; mivel a bíróságok gyakran megtagadják a vádlottaktól a tisztességes eljáráshoz való jogot, és korlátozzák a jogi tanácsadást, valamint a konzuli hatóságok, az ENSZ és a humanitárius szervezetek látogatásait; mivel az ítéletek gyakran megalapozatlan állításokon alapulnak; mivel Irán igazságszolgáltatási rendszere és bírái távolról sem függetlenek, és nem felelnek meg a nemzetközi normáknak; mivel az iráni hatóságok nem vizsgálták ki a kínzással és a fogvatartottak jogainak egyéb súlyos megsértésével kapcsolatos állításokat; mivel a bírósági zaklatást az emberi jogok védelmezőinek elhallgatására használják;
- F. mivel a lakosság arányában Iránban hajtják végre a legtöbb kivégzést a világon;
- G. mivel az EU és tagállamai folyamatosan diplomáciai tárgyalásokat folytatnak az Iránnal való kapcsolatok javítása érdekében, amelyek 2015. október 18-án a közös átfogó cselekvési terv elfogadásához vezettek; mivel az EU bizonyos feltételek mellett továbbra is elkötelezett a kapcsolatok javítása mellett; mivel az emberi jogok tiszteletben tartása lényegi összetevője e kapcsolatok további fejlődésének;
1. felszólítja Iránt, hogy újonnan megválasztott elnöke, Ebrahim Raisi alatt állítsa le Dr. Ahmadreza Dzsallali svéd-iráni tudós küszöbön álló kivégzését, azonnal és feltétel nélkül kegyelmezzenek meg neki és bocsássák szabadon, valamint tegyék lehetővé, hogy visszatérhessen családjához Svédországba; határozottan elítéli megkínzását, önkényes fogva tartását és a megalapozatlan vádak alapján ellene hozott halálos ítéletet, amint azt az ENSZ Emberi Jogi Főbiztossága önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportjának 2017-es véleménye dokumentálja; sürgeti Iránt, hogy a fentiek alapján haladéktalanul biztosítsa számára a rendszeres kapcsolattartást családjával és ügyvédjével, garantálja biztonságát, és biztosítson számára sürgős és megfelelő orvosi ellátást; felszólítja Iránt, hogy ne fenyegetse tovább a családját sem Svédországban, sem Iránban;
2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Irán politikai vallomások kicsikarása céljából önkényesen fogva tartja az EU, az Egyesült Királyság és más országok állampolgárait;
3. sürgeti Iránt, hogy haladéktalanul ejtsen minden vádat Dr. Ahmadreza Dzsallali, valamint az összes önkényesen fogva tartott uniós állampolgár, köztük Nahid Taghavi és Jamshid Sharmahd (német állampolgárok), Benjamin Brière és a továbbra is utazási tilalom alatt álló Fariba Adelkhah (francia állampolgárok), valamint Kamran Ghaderi és Massud Mossaheb (osztrák állampolgárok), továbbá Morad Tahbaz, Anoosheh Ashoori, Mehran Raoof és a továbbra is házi őrizetben levő Zaghari-Ratcliffe (brit állampolgárok) ellen;

2021. július 8., csütörtök

4. mélységesen sajnálja, hogy a Parlament 2020. december 17-i állásfoglalása óta egyetlen uniós tagállamnak sem sikerült látogatást szerveznie az önkényesen fogva tartott uniós állampolgárokhoz, köztük Dr. Ahmadreza Dzsallalihoz; ismételten sürgős felhívást intéz a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez és az EU tagállamaihoz, hogy tegyenek meg mindent Dr. Ahmadreza Dzsallali kivégzésének megakadályozása érdekében;
5. felszólítja a Tanácsot, hogy fontolja meg további célzott szankciók bevezetését, beleértve az iráni rezsim uniós állampolgárok önkényes fogva tartásában és halálra ítéelésében közreműködő tisztviselői és szervezetei vagyonának befagyasztását, és beleértve – Dr. Ahmadreza Dzsallali további fogva tartása esetén – akár az Irán elleni jelenlegi uniós emberi jogi szankciórendszer, akár az EU globális emberi jogi szankciórendszerének (uniós Magnyickij-törvény) alkalmazását;
6. üdvözlí, hogy a 2019-ben legalább 303 tüntető meggyilkolásában játszott szerepüket követően 2021. április 12-én nyolc iráni személyre és három iráni szervezetre kiterjesztették az uniós szankciórendszert, és ezzel eszközbefagyasztás és beutazási tilalom alá helyezték őket; megjegyzi, hogy 2013 óta ez az első alkalom, hogy az EU ilyen határozatot hoz;
7. megismétli, hogy minden körülmények között határozottan ellenzi a halálbüntetést, és hangsúlyozza, hogy semmilyen erkölcsi, jogi vagy vallási megfontolás nem indokolhatja; felszólítja Iránt, hogy a halálbüntetés eltörlése felé tett lépésként azonnal vezessen be moratóriumot a halálbüntetés alkalmazására;
8. felszólítja Iránt, hogy engedje szabadon a politikai foglyokat, köztük az emberi jogok védelmezőit is, mivel önkényesen tartják őket fogva kizárólag azért, mert gyakorolták a véleménynyilvánítás, a hit, az egyesülés, a publikálás, a békés gyülekezés és a média szabadságához fűződő alapvető jogukat; felszólítja Iránt, hogy indítson megfelelő vizsgálatot az emberi jogok súlyos megsértéséért, többek között a tüntetőkkel szembeni túlzott és halálos erőszak alkalmazásáért felelős tisztviselők esetében; elítéli, hogy Irán nemzetközi kötelezettségeit megsértve rendszeresen alkalmazza a hosszan tartó magánzárást;
9. sürgeti a Tanácsot, hogy az alelnök/főképviselő és az iráni külügyminiszter által 2016 áprilisában közösen kiadott nyilatkozattal összhangban az Iránnal fenntartott kétoldalú kapcsolatokban vesse fel az emberi jogok megsértését; felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy az EU és Irán közötti magas szintű párbeszéd keretében továbbra is vesse fel az emberi jogi kérdéseket; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg az emberi jogi jogvédők, különösen a nők védelmét és támogatását, többek között a demokrácia és az emberi jogok európai eszközei keretében nyújtott sürgősségi támogatások révén;
10. határozottan elítéli az iráni emberi jogi helyzet folyamatos romlását, beleértve és különösen – a rendszerszintű politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális megkülönböztetés miatt – az etnikai és vallási kisebbségekhez tartozó személyek esetében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tüntetők, másként gondolkodók és kisebbségi csoportok tagjai ellen riasztó mértékben fokozódik a halálbüntetés alkalmazása;
11. felszólítja Iránt, hogy teljes mértékben működjön együtt az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának valamennyi különleges eljárásával, köztük az emberi jogok Iráni Iszlám Köztársaságban fennálló helyzetével foglalkozó ENSZ-különmegbízottal, illetve tegye lehetővé látogatásaikat;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ENSZ főtitkárának, az Iráni Iszlám Köztársaság legfőbb vezetőjének és elnökének, valamint az iráni Mádzslesz tagjainak.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0356

Hongkong, nevezetesen az Apple Daily hírlap ügye

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása Hongkongról, nevezetesen az Apple Daily hírlap ügyéről (2021/2786(RSP))

(2022/C 99/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Hongkongról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a hongkongi demokratikus ellenzékkal szembeni kemény fellépésről szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁾, „a Kínai Népköztársaság Hongkongra vonatkozó nemzetbiztonsági törvényéről és arról, hogy az EU-nak védelmeznie kell Hongkong magas fokú autonómiáját” című, 2020. június 19-i állásfoglalására ⁽²⁾, a hongkongi helyzetről szóló, 2019. július 18-i állásfoglalására ⁽³⁾, valamint Gui Minhai, a Kínában bebörtönzött kiadó ügyéről szóló, 2016. november 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Kínáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az uniós szervezetek, valamint európai parlamenti és tagállami parlamenti képviselők elleni kínai ellenszankciókról szóló, 2021. május 20-i ⁽⁵⁾, az EU és Kína közötti kapcsolatok helyzetéről szóló, 2018. szeptember 12-i ⁽⁶⁾ és az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló, 2015. december 16-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a „20 évvel az átadást követően Hongkongról” című, a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, 2017. december 13-i ajánlására ⁽⁸⁾,
- tekintettel David McAllister és Reinhard Bütikofer európai parlamenti képviselők 2020. július 1-jei közös nyilatkozatára az új hongkongi nemzetbiztonsági törvényről,
- tekintettel az Európai Parlament Elnökök Értekezletének 2020. július 6-i sajtónyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének az Apple Daily hongkongi napilap működésének beszüntetéséről szóló, 2021. június 23-i, valamint a hongkongi demokráciapárti aktivisták elítéléséről szóló 2021. április 17-i nyilatkozatára, az alelnök/főképviselő által a hongkongi választási rendszer megváltoztatásáról tett, 2021. június 9-i nyilatkozatra, az alelnök/főképviselő által az EU nevében tett, a hongkongi választási rendszerről szóló, 2021. március 11-i nyilatkozatra és a 2020. júliusi hongkongi demokráciapárti előválasztások résztvevőit érintő tömeges letartóztatásokról szóló, 2021. január 7-i nyilatkozatra, valamint a hongkongi helyzetről szóló minden egyéb nyilatkozatra,
- tekintettel az alelnök/főképviselő 2021. május 2-án, a sajtószabadság világnapján az EU nevében tett nyilatkozatára,
- tekintettel az EU 2020. évi politikai és gazdasági fejleményekről szóló, 2021. március 12-i éves jelentésére,
- tekintettel a 2019. november 28-án Hongkongban tartott 13. éves strukturált párbeszédre,
- tekintettel a Tanács Hongkongról szóló, 2020. július 28-i következtetéseire,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. december 16-i Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR), valamint az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága által a 2020. augusztus 26-i hongkongi témajegyzékben felvetett aggályokra,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0027.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0174.

⁽³⁾ HL C 165., 2021.5.4., 2. o.

⁽⁴⁾ HL C 224., 2018.6.27., 78. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0255.

⁽⁶⁾ HL C 433., 2019.12.23., 103. o.

⁽⁷⁾ HL C 399., 2017.11.24., 92. o.

⁽⁸⁾ HL C 369., 2018.10.11., 156. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel Michelle Bachelet-nek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának 2021. június 24-i nyilatkozatára, amely szerint az új hongkongi nemzetbiztonsági törvény az újságírókat „öncenzúrára” készíti annak érdekében, hogy elkerüljék a „homályosan megfogalmazott bűncselekményeken alapuló” összeütközést, valamint az Emberi Jogi Tanács 47. ülészakán tett 2021. június 21-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ szakértőinek 2020. június 26-i felhívására, amely határozott intézkedéseket sürget az alapvető szabadságok Kínában történő védelme érdekében,
 - tekintettel a hongkongi nemzetbiztonsági törvény a Kínai Nemzeti Népi Kongresszus Állandó Bizottsága általi, 2020. június 30-i elfogadására,
 - tekintettel a G7-ek csúcstalálkozójának 2021. június 13-i közleményére és a hongkongi választási változásokról szóló, 2021. március 12-i G7-nyilatkozatra,
 - tekintettel Hongkong Különleges Közigazgatási Terület (Hongkong KKT) 1990. április 4-én elfogadott és 1997. július 1-jén hatályba lépett alaptörvényére,
 - tekintettel az Egyesült Királyság kormányának és a Kínai Népköztársaság kormányának a hongkongi kérdéssel szemben 1984. december 19-i együttes nyilatkozatára, amely „kínai–brit együttes nyilatkozat” néven is ismert,
 - tekintettel a Bizottságnak, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, „Az EU és Kína – stratégiai kilátások” című, 2019. március 12-i közös közleményére (JOIN(2019) 0005),
 - tekintettel az EU „egy Kína” politikájára és az „egy ország – két rendszer” elvre,
 - tekintettel az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdításának és tiszteletben tartásának az EU és Kína közötti, komoly múltra visszatekintő kapcsolat középpontjában kell maradnia, összhangban az EU-nak ezen értékek külső fellépései során való fenntartására vonatkozó kötelezettségvállalásával, továbbá Kína azon kifejezett szándékával, hogy érvényesíti azokat saját fejlesztési és nemzetközi együttműködése során;
- B. mivel 2021. június 17-én 500 fegyveres hongkongi rendőr szállta meg az ellenzék támogatását célzó legnagyobb újság, az Apple Daily irodáit, arra kényszerítve az újságírókat, hogy hagyják el a szerkesztőséget, és kutatta át az újságírók számítógépeit, telefonjait és újságírói anyagait, és mivel ez az első olyan eset, amikor a hatóságok arra hivatkoztak, hogy egyes cikkek potenciálisan sérthetik a hongkongi nemzetbiztonsági törvényt; mivel az újság vezető tisztségviselői és szerkesztői közül ötöt letartóztattak, köztük Ryan Law főszerkesztőt, Cheung Kim-hung vezérigazgatót, Royston Chow ügyvezető igazgatót, Chan Puiman felelős kiadót és Cheung Chi-wait, az Apple Daily digitális kiadásáért felelős igazgatót;
- C. mivel a hongkongi rendőrség szóvivője szerint az újság vezetőit és szerkesztőit több mint 30 olyan cikk közzétételében betöltött szerepük miatt tartóztatták le, amely arra szólít fel külföldi országokat, hogy szabjanak ki szankciókat a nemzetbiztonsági törvény miatt; mivel a hongkongi hatóságok szerint az ilyen felhívások a nemzetbiztonságot veszélyeztető, külföldi országokkal való összejárásnak minősülnek;
- D. mivel 2021. június 23-án a rendőrség letartóztatta az Apple Daily China Beat Yeung Ching-kee (más néven Li Ping) nevű vezércikkíróját, és őt is „külföldi erővel való összejárás” vádolták meg, és 2021. június 27-én ugyanezen bűncselekmény miatt letartóztatták az Apple Daily Fung Wai-kwong (más néven Lo Fung) nevű, volt vezető szerkesztőségi cikkíróját;
- E. mivel miután a hongkongi hatóságok a nemzetbiztonsági törvény alapján befagyasztották valamennyi pénzeszközét (körülbelül 2 millió EUR értékben), az Apple Daily 26 év után kénytelen volt 2021. június 24-én végleg beszüntetni működését; mivel az Apple Daily több mint 800 munkatársa veszítette el állását, és nem valószínű, hogy Hongkongban újra munkát találhatnak;

2021. július 8., csütörtök

- F. mivel az Apple Daily alapítója, Jimmy Lai 20 hónapos börtönbüntetést tölt a 2019-es tiltakozó megmozdulásban való részvétele miatt, és a nemzetbiztonsági törvény alapján további olyan vádaknak néz elébe, amelyek életfogytiglani börtönbüntetést vonhatnak maguk után; mivel az Apple Daily mindig is nyílt és kritikus hangon szólalt fel a szárazföldi Kína és Hongkong vezetésével szemben, és ez volt az egyetlen olyan kínai nyelvű hongkongi újság, amely nem állt a kínai kormány ellenőrzése alatt;
- G. mivel a nemzetbiztonsági törvény lehetővé tette, hogy egyetlen tisztviselő, nevezetesen a hongkongi biztonsági miniszter hivatalos vádemelés vagy tisztességes eljárás nélkül befagyassza az Apple Daily valamennyi pénzeszközét, pusztán a nemzetbiztonsági törvény megsértésére vonatkozó állítások alapján; mivel ez az eljárás alkalmazható bármely nyilvánosan működő szervezetre vagy bármely olyan vállalatra, amely egyszerűen üzleti tevékenységet folytat Hongkongban;
- H. mivel 2021. június 30-án volt a nemzetbiztonsági törvény hatálybalépésének első évfordulója; mivel a hatóságok bejelentették, hogy a törvény csak a közbiztonságot fenyegető „szélsőséges kisebbségre” irányul; mivel azonban ezen egy év alatt a törvényt arra használták, hogy a hongkongi szabad társadalmat szinte minden fronton teljesen felszámolják, olyan homályosan meghatározott vádak sora alapján, mint a „felforgatás”, az „elszakadás” és a „külföldi hatalmakkal való összejátszás”, ami teljes mértékben átalakította Hongkong politikai és jogi környezetét, és elfojtotta a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát; mivel a nemzetbiztonságot a cenzúra, a demokráciapárti táborba tartozó politikai és választott képviselőkkel, aktivistákkal, diákokkal és újságírókkal szembeni zaklatás, letartóztatások és büntetőeljárások indokolására használták fel; mivel a becslések szerint 128 személyt tartóztattak le a nemzetbiztonsági törvény alapján és 64 személyt helyeztek hivatalosan vád alá, akik közül 47 jelenleg előzetes letartóztatásban van; mivel a nemzetbiztonsági törvény teljes mértékben megsérti az „egy ország – két rendszer” elvet; mivel a sajtószabadság gyengülése Hongkong nemzetközi üzleti központi szerepre való törekvése ellen hat;
- I. mivel a nemzetbiztonsági törvényt a hatálybalépése óta az újságírók és a média megfélemlítésére, megtámadására, sőt zaklatására használják fel, akik ennek következtében már megkezdték munkahelyeik elhagyását; mivel jelenleg legalább 10 újságíró és a sajtószabadság védelmezője néz szembe potenciálisan életfogytiglani ítélettel; mivel az Apple Daily kikényszerített bezárása, amely azon a vádon alapul, hogy tevékenységei veszélyt jelentenek a nemzetbiztonságra, a tömegtájékoztatás szabadságának és a véleménynyilvánítás szabadságának végleges megszűnését jelenti Hongkongban;
- J. mivel 2021. június 27-én egy másik független médiaorgánum, a Stand News jelentette be, hogy honlapjáról töröl minden véleménycikket, és hat igazgató lemondott; mivel a Hongkongi Újságírók Szövetsége óva intett az újságírók további letartóztatásától, és beszámolt arról, hogy a hatóságok összeállították a nemzetbiztonsági törvény alapján letartóztatandó személyek listáját;
- K. mivel legalább két külföldi bíró mondott le tisztségéről, fő indokként a nemzetbiztonsági törvényt említve; mivel idén júniusban Peking-párti jogalkotók első alkalommal vettek részt sikeresen a Hongkongi Legfelsőbb Fellebbviteli Bíróság vezető bírójának kinevezésében, ami a jelek szerint az első konkrét lépés az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségének aláásására;
- L. mivel a hongkongi hatóságok forródrótot vezettek be a nemzetbiztonsági törvénnyel kapcsolatos visszaélést bejelentő személyek számára; mivel az általános és középiskolák – köztük a külföldi közösség gyermekei által látogatott nemzetközi iskolák – oktatási anyagait és tanterveit is jelenleg a nemzetbiztonsági törvény elvei alapján ellenőrzik;
- M. mivel 2021. április 16-án Hongkongban 10 demokráciapárti személyiséget – nevezetesen Martin Leet, Albert Hot, Jimmy Lait, Margaret Ng, Cyd Ho, Lee Cheuk-yant, Leung Kwok-hungot, Au Nok-hint, Leung Yiu-chungot és Yeung Sumot – két külön ügyben ítélték el tiltakozásokban való békés részvételükért; mivel a rájuk kirótt büntetés 8-tól 18 hónapig terjedő börtönbüntetés, illetve öt esetben 8-tól 12 hónapig terjedő felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés; mivel a legutóbbi ítéletek Joshua Wong és Sze-Yiu Koo 2021. április 13-i ítéletét követően születtek; mivel egyes személyeknek a védett polgári jogok gyakorlása közben elkövetett nem erőszakos cselekmények miatti hosszú ideig tartó bebörtönzése a demokratikus tér folyamatos szűkülésének és az alapvető szabadságok gyengülésének további jele Hongkongban;

2021. július 8., csütörtök

- N. mivel a nemzetbiztonsági törvény de jure és de facto egyértelműen megsérti az 1984. évi kínai–brit együttes nyilatkozatot és Hongkong Különleges Közigazgatási Terület (Hongkong KKT) 1990. évi alaptörvényét, amely garantálja, hogy Hongkong a szuverenitás átadását követően 50 évig megőrzi a végrehajtás, a törvényhozás és az igazságszolgáltatás autonómiáját és függetlenségét, valamint az alapvető jogokat és szabadságjogokat, beleértve a szólás-, a gyülekezési, az egyesülési és a sajtószabadságot; mivel a nemzetbiztonsági törvény megakadályozza Hongkongot abban is, hogy eleget tegyen nemzetközi emberi jogi kötelezettségeinek, többek között a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának; mivel mind az együttes nyilatkozat, mind az alaptörvény rögzíti az „egy ország, két rendszer” elvet, ahogyan arról Kína és az Egyesült Királyság megállapodott;
- O. mivel az EU és az Európai Parlament mindig is határozottan támogatta az „egy ország, két rendszer” elvet és Hongkong magas szintű autonómiájának az alaptörvénnyel és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban történő megőrzését, és mivel az EU-nak komoly érdeke fűződik ahhoz, hogy ezen elv alapján Hongkong stabilitása és jóléte fennmaradjon; mivel a jelenlegi körülmények között ezeket az elveket elkerülhetetlenül és visszafordíthatatlanul aláássák és semmissé teszik;
- P. mivel az EU-nak továbbra is komoly aggályai vannak a Kínai Népköztársaság Hongkonggal kapcsolatos nemzetbiztonsági törvényével kapcsolatban; mivel ez érzékeny kérdés, amely messzemenő következményekkel jár Hongkongra és lakosságára, az uniós és külföldi polgárokra, az uniós és nemzetközi civil társadalmi szervezetekre, valamint a Hongkongba vetett üzleti bizalomra nézve; mivel a nemzetbiztonsági törvény hatálybalépése növelné az uniós polgárok által viselt kockázatokat;
- Q. mivel a Human Rights Watch éves jelentése szerint Kína a Tienanmen téri tömegmészárlás óta az emberi jogok szempontjából legsötétebb időszakát éli;
- R. mivel a makaói közszolgálati műsorszolgáltató újságíróit arra utasították, hogy népszerűsítsék a Kína iránti „patriotizmust, tiszteletet és szeretetet”, és az új szerkesztői szabályok bevezetését követően legalább hat újságíró mondott le, ami arra utal, hogy a nemzetbiztonsági törvénnyel kapcsolatos aggodalmak más régiókat is érintenek; mivel a makaói alaptörvény a sajtószabadságot is védi, és 2049-ig van hatályban;
- S. mivel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának jelenleg zajló ülésén elfogadtak egy Kanada által 44 ország – ideig ez a legmagasabb szám, köztük 23 uniós tagállam – nevében tett közös nyilatkozatot;
1. a leghatározottabban elítéli az Apple Daily újság kikényszerített bezárását, vagyoni eszközeinek folyamatos befagyasztását és újságíróinak letartóztatását, ami a Kínai Népköztársaság részéről újabb lépés a szabad hongkongi társadalom felszámolása és a médiaszabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága végleges megszüntetése felé;
 2. riasztónak tartja a hongkongi emberi jogi helyzet gyors romlását, és konkrétan a szólásszabadság és a sajtószabadság elleni nyílt támadásokat, mivel a Kínai Népköztársaság továbbra is példátlanul keményen elnyomja az alapvető szabadságjogokat, ami emberi jogi vészhelyzethez vezetett, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak sürgős és határozott lépéseket kell tennie;
 3. maximális szolidaritását fejezi ki valamennyi hongkongi újságíró iránt, akik a nemzetbiztonsági törvény hatálybalépése ellenére továbbra is határozottan védelmezték a média szabadságát és a független újságírást, és folyamatosan beszámolnak a hongkongi események drámai alakulásáról; felszólítja a hongkongi hatóságokat, hogy vessenek véget minden, az újságírókat célzó jogi zaklatásnak és megfélemlítésnek, és törekedjenek arra, hogy megvédjék az újságírókat az erőszak, a nyomásgyakorlás, a megkülönböztetés, a tisztességtelen bírósági eljárások minden formájával és minden olyan kísérlettel szemben, amelynek célja, hogy megakadályozzák vagy meggyengítsék őket a nemzetközi normákkal, különösen a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának a véleménynyilvánítás szabadságához való jogról és a békés gyülekezés szabadságához való jogról szóló 19. és 21. cikkével összhangban végzett feladatuk teljesítésében;
 4. sürgeti a hongkongi hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon az összes újságírót, valamint minden békés tüntetőt, aktivistát és politikai képviselőt, akik pusztán a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jogukkal és más emberi jogokkal éltek, és akiket a nemzetbiztonsági törvény alapján emelt vádakkal letartóztattak, és sürgeti a hatóságokat, hogy ejtsék az ellenük felhozott valamennyi vádat; felszólítja a békés tüntetőket elleni, politikai indíttatású büntetőeljárások és egyéb jogi eljárások beszüntetésére, amelyek célja a kritikus hangok elhallgattatása és az emberek visszatartása a közéletben való részvételtől;

2021. július 8., csütörtök

5. ismételten súlyos aggodalmának ad hangot a nemzetbiztonsági törvény 2020. június 30-i hatálybalépése miatt, amely sérti a Kínai Népköztársaság nemzetközi jog szerinti vállalásait és kötelezettségeit, nevezetesen a kínai-brit együttes nyilatkozatot, és amely átfogó támadás a város magas szintű autonómiája, jogállamisága és alapvető szabadságai ellen; elismeri, hogy a törvényt számos alkalommal használták fel a választásokon induló jelöltek és politikusok kizárására és bebörtönzésére, a diákoknak a közösségi média csatornáin megjelent bejegyzéseik miatti letartóztatására és a közös tiltakozó jelmondatok betiltására; hangsúlyozza, hogy a nemzetbiztonsági törvény megakadályozza a Kína és az EU közötti bizalmi kapcsolatot, aláássa a jövőbeli együttműködést, és a nemzetközi szinten Peking hitelességének további romlásához vezet;

6. elítéli a demokráciapárti aktivistáknak a nemzetbiztonsági törvény alapján történő elhallgattatására irányuló kísérleteket, beleértve a demokráciapárti weboldalak letiltását; megismétli, hogy a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága a hongkongi nemzeti jogban és a nemzetközi jogban rögzített alapvető jog;

7. súlyos aggodalmának ad hangot a hongkongi rendőrség által a hongkongi börtönökben elkövetett titkos fogva tartás, kínzás és bántalmazás, valamint erőszakos vallatás miatt, többek között a jelenleg tárgyalásra váró, hosszú időre magánzárkába zárt személyekkel kapcsolatos aggodalmak miatt;

8. elítéli az igazságszolgáltatás függetlenségének legújabb korlátozásait és a bíróságok növekvő átpolitizálódását; hangsúlyozza, hogy a következő lépésként sürgősen meg kell akadályozni Hongkong független igazságszolgáltatásának felszámolását, és felhívja az EKSZ-t, hogy a Hongkongról szóló éves jelentés mellett készítsen részletes nyilvános jelentést a jogállamiságról és az igazságszolgáltatás függetlenségéről;

9. aggodalmát fejezi ki a hongkongi választási törvény közelmúltban elfogadott módosításai miatt, amelyek bevezetik a „csak hazafi” elvet, és átvilágítási bizottságot hoznak létre az összes választási jelölt átvilágítására, amely felszámolja az utolsó, még meglévő eltérő nézeteket, és teljes mértékben ellentétes a hongkongi alaptörvényben foglalt, a szélesebb demokratikus képviselőre vonatkozó kötelezettségvállalásokkal;

10. sürgeti a kínai hatóságokat, hogy helyezték hatályon kívül a Hongkong nemzetközi státuszát romboló nemzetbiztonsági törvényt, és sürgeti a hongkongi hatóságokat, hogy teljes mértékben állítsák vissza a jogállamiság, az emberi jogok, a demokratikus elvek és a magas szintű autonómia tiszteletben tartását az „egy ország – két rendszer” elv alapján, a hongkongi alaptörvényben foglaltak szerint, valamint hazai és nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően;

11. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzetbiztonsági törvényt kiemelt prioritásként kezeljék valamennyi EU–Kína találkozó napirendjében, beleértve az ezen ülések előkészítése során folytatott diplomáciai konzultációkat is; emlékeztet annak fontosságára, hogy az EU a kínai hatóságokkal folytatott minden politikai és emberi jogi megbeszélés során folyamatosan felfesse a Kínában elkövetett emberi jogi jogsértések kérdését, különösen a Hszincsiang tartományban és Tibetben élő kisebbségek ügyét, összhangban az EU azon kötelezettségvállalásával, hogy Kínára vonatkozó megközelítése keretében határozott, világos és egységes hangon kell megszólalnia; emlékeztet arra, hogy Kína számos nemzetközi emberi jogi szerződést és egyezményt írt alá, és ezért hangsúlyozza, hogy párbeszédet kell folytatni Kínával annak biztosítása érdekében, hogy Kína teljesítse a nemzetközi emberi jogi keret tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségvállalását;

12. mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU Külügyek Tanácsának áprilisi ülésén Hongkongra vonatkozóan nem fogadtak el tanácsi következtetéseket; határozottan támogatja, hogy az alelnök / főképviselő a lehető leghamarabb nyújtson be következtetéstervezetet, és sürgeti a tagállamokat, hogy találjanak megoldást a pathhelyzet feloldására, valamint fogadjanak el új intézkedéseket, egyebek mellett vezessenek be a Hongkongban elkövetett súlyos emberi jogi és nemzetközi jogi jogsértések miatt célirányos szankciókat, így utazási tilalmakat és a vagyoni eszközök befagyasztását előíró intézkedéseket az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében hongkongi és kínai természetes személyekkel és szervezetekkel szemben, többek között Carrie Lam, Teresa Yeuk-wah Cheng, Xia Baolong, Zhang Xiaoming, Luo Huining, Zheng Yanxiong, Chris Tang Ping-keung, Stephen Lo Wai-chung és John Lee Ka-chiu esetében, továbbá a Kínai Népköztársaság intézményeivel szemben, amelyek meghatározó szerepet játszanak a Hongkong magas szintű autonómiájának és szabadságainak aláásását célzó intézkedések elfogadásában és támogató tevékenységekben;

13. megismétli az EU–Kína átfogó beruházási megállapodás kapcsán képviselt, a 2021. május 21-i állásfoglalásában kifejtett álláspontját, így többek között azt, hogy szükség szerint sürgősen további célirányos intézkedéseket kell elfogadni az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében a Hszincsiangban és Hongkongban alkalmazott elnyomás további kezelése, valamint annak érdekében, hogy Kína véget vessen az összes jogsértésnek;

2021. július 8., csütörtök

14. felhívja az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy folytassák a 2020 júliusában elfogadott intézkedéscsomag értékelését és tegyenek további előremutató lépéseket a csomag kapcsán, valamint határozzanak meg egyértelmű ütemtervet az intézkedések végrehajtására; felhívja az EKSZ-t, hogy folytassa a nemzetbiztonsági törvény esetleges extraterritoriális hatásainak értékelését, valamint dolgozzon ki konkrét válaszingedéseket azok tekintetében, kiemelt figyelmet fordítva a törvény 38. cikkére, amely rögzíti, hogy a törvény azokra is alkalmazandó, akik nem rendelkeznek állandó lakóhellyel Hongkongban; üdvözlözi az uniós tagállamok és más nemzetközi partnerek azon döntését, hogy felfüggesztik a Hongkonggal fennálló kiadatási megállapodások alkalmazását; megismétli azon felhívását, hogy az a tíz tagállam, amely nem függesztette fel a Kínával kötött kiadatási megállapodását, függesse fel ezen megállapodásokat;

15. emlékeztet arra, valamint ismételten elítéli, hogy uniós székhelyű bankok együttműködtek korábbi demokráciapárti jogalkotók pénzeszközeinek és bankszámláinak befagyasztásában; felhívja az EKSZ-t annak értékelésére, hogy a nemzetbiztonsági törvény végrehajtása során az uniós székhelyű vállalkozások részéről milyen szintű megfelelés, érintettség és együttműködés tapasztalható a hongkongi hatóságok tekintetében, továbbá felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek kapcsolatba az uniós székhelyű bankokkal a hongkongi demokráciapárti aktivisták vagyoni eszközeinek felszabadítása érdekében;

16. felhívja a Bizottságot, hogy a hongkongi nemzetbiztonsági törvény végrehajtásának fényében, továbbá a jogállamisággal, valamint az információk és a tőke szabad áramlásával kapcsolatos hongkongi változások figyelembevételével értékelje a Hongkongban működő uniós cégekre gyakorolt hosszú távú kereskedelmi hatást; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a jövőben is alkalmazzák és fejlesszék tovább azokat az exportellenőrzési mechanizmusokat, amelyek alkalmasak arra, hogy Kínától és Hongkongtól meg lehessen tagadni az emberi jogi jogsértésekhez alkalmazott technológiákhoz való hozzáférést, továbbá hogy vegyék fontolóra olyan szabályok bevezetését, amelyek megakadályozzák a Kínában és Hongkongban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértésekben bűnrészes vállalkozásokba történő európai befektetéseket, ideértve a szervezetek jegyzékbe vételének lehetőségét is;

17. határozottan üdvözlözi az Egyesült Királyság, Ausztrália és Kanada azon intézkedéseit, amelyek célja olyan programok elérhetővé tétele a hongkongi állampolgárok számára, amelyek lehetővé teszik e személyeknek, hogy az adott országban éljenek és munkát vállaljanak; megismétli a tagállamokhoz intézett sürgető felhívását, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok egyre nagyobb mértékű erodálódása nyomán hangolják össze a hongkongi demokráciapárti aktivistáknak és politikai vezetőknek szóló „mentőcsónakrendszer” végrehajtását, és állítsanak ki ideiglenes úti okmányokat a Hongkongban lévő újságírók számára, akiket a nemzetbiztonsági törvény alapján letartóztathatnak;

18. sürgeti a teljes uniós és európai diplomáciai személyzetet, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy védelmet és támogatást nyújtsanak a Hongkongban tevékenykedő békés aktivistáknak és politikai vezetőknek, egyebek mellett azáltal, hogy ellátogatnak a bírósági tárgyalásokra, börtönlátogatásokat kérelmeznek, és következetesen és eltökélten megszólítják a helyi hatóságokat az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatás és más vonatkozó uniós politikák, többek között az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó új uniós cselekvési terv teljes körű alkalmazásával; elvárja, hogy az EKSZ és a Tanács dolgozzon ki konkrét intézkedéseket a hongkongi civil társadalom és média fokozottabb támogatása érdekében, például oly módon, hogy kiterjeszti a Demokráciáért Európai Alapítvány hatókörét a délkelet-ázsiai projektekre, valamint aktívan együttműködik a hongkongi diaszpórával;

19. felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy egyfelől az emberi jogi jogsértések nyilvántartásba vételéhez, nyilvánosságra hozatalához és dokumentálásához nyújtott segítség révén gondoskodjanak arról, hogy az elnéमित hongkongi nép ismét hallathassa hangját, másfelől pedig játsszák ki a Kínai Népköztársaságot azzal, hogy a Hongkongban betiltott könyveket széles körben elérhetővé teszik az interneten; támogatja, hogy a nemzetközi televíziós csatornák – így például a Deutsche Welle és a France 24 – törekedjen rendszeres beszámolókkal szolgálni a hongkongi fejleményekről;

20. felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy a kormányképviselőknek és diplomatáknak címzett, a Pekingben tartandó 2022. évi téli olimpián való részvételre szóló meghívásokat utasítsák el, hacsak a kínai kormány nem támasztja alá, hogy az emberi jogi helyzet bizonyíthatóan javult Hongkongban, Hszincsiang-Ujgur Területen, Tibetben, Belső-Mongóliában és Kína más területein;

21. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Erasmus program keretében biztosítsanak több lehetőséget a hongkongi diákok és fiatal diplomások számára a felsőoktatásban és képzésekben való részvételhez; felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy dolgozzanak ki intézkedéseket, és azokat hangolják össze annak érdekében, hogy megvédjék az európai egyetemek hongkongi hallgatóinak és tudományos munkatársainak tudományos szabadságát a kínai hatóságok nyomásgyakorlásával szemben;

22. újfent felhívja az Uniót és az összes uniós tagállamot, hogy egységes és határozott módon lépjenek fel annak érdekében, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa tartson rendkívüli ülést vagy sürgősségi vitát Kínáról, és hogy az ENSZ indítson független vizsgálatot Kína kapcsán; kiemeli, hogy a független vizsgálat megindítása egyre nagyobb nemzetközi támogatottságot élvez;

2021. július 8., csütörtök

23. felhívja az Uniót és az uniós tagállamokat, hogy ösztönözzék az ENSZ főtitkárát, hogy vizsgálja meg az összes rendelkezésre álló mechanizmust – többek között egy ENSZ-különmegbízott kinevezésének lehetőségét is – a Kínában fennálló helyzettel kapcsolatos független nyomon követés és jelentéstétel biztosítása érdekében; felhívja a Tanácsot és az alelnököt / főképviselőt, hogy működjenek együtt a nemzetközi közösséggel egy Hongkonggal foglalkozó nemzetközi kapcsolattartó csoport létrehozása érdekében, és gondoskodjanak arról, hogy a hongkongi kérdést más nemzetközi szervezetek napirendjére is rendszeresen felvegyék;

24. arra ösztönzi az ENSZ tagjait, hogy tartsanak rendszeres nyilvános rendezvényeket – többek között legalább egy Arria-formátumban megrendezett ENSZ BT-ülést – annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a kínai kormány által elkövetett súlyos emberi jogi jogsértésekre, így például az emberiesség elleni bűncselekményekre és a nemzetközi jogot érintő egyéb jogsértésekre; üdvözlőné, ha az uniós intézmények és a tagállamok fontolóra vennék, hogy július 1-jét mint a Hongkonggal vállalt szolidaritás napját ünneplik meg annak érdekében, hogy minden évben felhívják az európai közvélemény figyelmét a hongkongi helyzetre; ismét felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy fontolják meg kereset benyújtását a Nemzetközi Bírósághoz arra hivatkozva, hogy Kína döntése, mely szerint a nemzetbiztonsági törvényt és annak alkalmazását Hongkongra kényszeríti, sérti a kínai–brit együttes nyilatkozatot és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát;

25. elítéli, hogy a hongkongi rendőrség úgy határozott, hogy betiltja a Tienanmen téri események kapcsán évente, június 4-én tartott néma tüntetést és a július 1-jei menetet, miközben a Covid19-korlátozások alól külön mentességet biztosított annak érdekében, hogy a hongkongi tisztviselők megünnepelhessék a Kínai Kommunista Párt fennállásának 100. évfordulóját;

26. felhívja az alelnököt / főképviselőt, hogy a hongkongi szabadságjogok eróziójának megállítása érdekében folytasson szoros együttműködést a hasonló gondolkodású országokkal és partnerekkel; üdvözlő az EU és az USA között újonnan létrejött kétoldalú, Kínával kapcsolatos párbeszédet, és kitarthat emellett, hogy az emberi jogokkal összefüggő – többek között a Hongkongban kialakult helyzetre összpontosító – intenzívebb koordinációnak kulcsfontosságú célkitűzésnek kell lennie;

27. megállapítja, hogy a Kínai Népköztársaság arra irányuló politikája, hogy az „egy ország, két rendszer” megközelítéstől eltérjen, nagymértékben elidegenítette Tajvan népét, továbbá hangsúlyozza együttműködési hajlandóságát a nemzetközi partnerekkel a tajvani demokrácia erősítéséhez való hozzájárulás érdekében;

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének, valamint Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányzójának és parlamentjének.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0357

Halálbüntetés Szaúd-Arábiában, nevezetesen Musztafa Hásim ed-Darvís és Abdelláh el-Hovajti ügye**Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a halálbüntetésről Szaúd-Arábiában, nevezetesen Musztafa Hásim ed-Darvís és Abdelláh el-Hovajti ügyéről (2021/2787(RSP))**

(2022/C 99/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szaúd-Arábiáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Dzsamál Hasogdzsi újságírónak az isztambuli szaúdi konzulátuson történt meggyilkolásáról szóló 2018. október 25-i ⁽¹⁾, a szaúd-arábiai nőjogi jogvédőkről szóló 2019. február 14-i ⁽²⁾, a szaúd-arábiai idegenrendészeti fogdákbán tartott etióp migránsok helyzetéről szóló 2020. október 8-i ⁽³⁾, valamint a jemeni humanitárius és politikai helyzetről szóló 2021. február 11-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Josep Borrell, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által a Külügyek Tanácsa 2020. december 10-i ülésén tett kijelentésre, mely szerint „az emberi jogok az Európai Unió DNS-ét jelentik”,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR),
- tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára (ICESCR),
- tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni ENSZ-egyezményre (UNCAT),
- tekintettel Szaúd-Arábia 2018. novemberi egyetemes időszakos felülvizsgálatára (UPR),
- tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (CRC),
- tekintettel az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályaira („Mandela-szabályok”),
- tekintettel a halálbüntetésről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásra,
- tekintettel az EU globális emberi jogi szankciórendszerére,
- tekintettel az Emberi Jogok Arab Chartájára,
- tekintettel az ENSZ különleges előadóinak a halálbüntetések megváltoztatásáról szóló, 2021. március 3-i nyilatkozatára,
- tekintettel a bírósági eljárás nélküli, azonnali vagy önkényes kivégzésekkel foglalkozó különleges ENSZ-előadó, Agnes Callamard 2021. júniusi jelentésére, amely szerint Szaúd-Arábia felelős Dzsamál Hasogdzsi szaúdi újságíró „előre kitervelt kivégzéséért” (Callamard-jelentés),

⁽¹⁾ HL C 345., 2020.10.16., 67. o.⁽²⁾ HL C 449., 2020.12.23., 133. o.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0260.⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0053.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel az ENSZ emberi jogi jogvédők helyzetével foglalkozó különleges előadójának, Mary Lawlornak az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2021. márciusi 46. ülésén bemutatott jelentésére, amely emberijog-védők meggyilkolását elemzi Szaúd-Arábiában,
 - tekintettel a nemzeti hírszerzési igazgató hivatalának a szaúdi kormány Dzsamál Hasogdzsi meggyilkolásában játszott szerepét értékelő, 2021 februárjában közzétett jelentésére,
 - tekintettel arra, hogy Lúdzsán Alhatlul 2020-ban elnyerte az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által adományozott Vaclav Havel Emberi Jogi Díjat,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a Szaúd-arábiai Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy új jogszabályok révén 2016-ig kivétel nélkül eltörli a halálbüntetést valamennyi fiatalkorú bűnöző esetében, és ezt a kötelezettségvállalást diplomáciai nyilatkozatokban is megerősítette; mivel ezeket a nyilatkozatokat a Szaúd-Arábia Külügyminisztériuma 2016 szeptemberében tette az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága ülésén, valamint 2018 augusztusában, amikor kijelentette, hogy „ha egy fiatalkorú által elkövetett bűncselekmény halállal büntethető, a büntetést legfeljebb 10 évig tartó fogva tartásra kell csökkenteni”;
- B. mivel Szaúd-Arábia 2018. július 31-én királyi rendelettel kihirdetett, a fiatalkorúakról szóló 2018. évi törvényének 15. cikke kimondja, hogy „ha a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmény halállal büntethető, a büntetés időtartama nem haladhatja meg a tíz évet az intézményben”; mivel Szaúd-Arábia 2018. évi egyetemes időszakos felülvizsgálata az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában ezt követően megállapította, hogy az ország „jelentős előrelépéseket tett a gyermekek jogai tiszteletben tartásának, védelmének és betartásának előmozdítása terén”;
- C. mivel Musztafa Hásim ed-Darvíst, a síita kisebbséghez tartozó fiatal szaúdi férfit 2021. június 15-én kivégezték olyan bűncselekmények miatt, amelyeket a jogászok állítása szerint kiskorúként követett el, annak ellenére, hogy a királyság nemrégiben bejelentette, hogy eltörölte a kiskorúakra kiszabott halálbüntetést; mivel sokáig előzetes letartóztatásban tartották, megkínózták és tisztességtelen tárgyalásnak vetették alá; mivel az ed-Darvís vád elleni vád nem határozza meg az állítólagos bűncselekmény elkövetésének pontos időpontját, ami azt jelenti, hogy fennáll a valószínűsége annak, hogy az állítólagos bűncselekmények idején kiskorú volt, és ezért büntetését felül kell vizsgálni az 18 éven aluliakkal szembeni halálbüntetés alkalmazásáról szóló új nemzeti jogszabályok értelmében;
- D. mivel Abdelláh el-Hovajti fegyveres rablással kapcsolatos ügyét egy hat személy elleni tömeges tárgyaláson tárgyalták; mivel a tabuki (Észak-Szaúd-Arábia) büntetőbíróóság 2019. október 27-én halálra ítélte Abdelláh el-Hovajtit annak ellenére, hogy letartóztatása után vettek tőle DNS-mintát, ami érvényteleníti a lehetséges gyanúsítottként való azonosítását; mivel el-Hovajtit 2017 májusában, 14 éves korában tartóztatták le; mivel a bírósági dokumentumok szerint négy hónapig magánzárkában tartották fogva, és a szülei és ügyvédje távollétében végzett kihallgatása során kínzásnak vetették alá; mivel ebben az időszakban a tubaki bűnügyi nyomozóegység fogdájában tartották fogva, nem pedig egy fiatalkorúak fogva tartására szolgáló fogdában; mivel Abdelláh el-Hovajtit, aki állítólagos bűncselekményeinek idején 14 éves volt, még mindig fogva tartják egy siralomházban; mivel a Legfelsőbb Bíróság 2021 júniusa óta vizsgálja felül az ügyét;
- E. mivel 2019. április 23-án a szaúdi hatóságok hat fiatalkorú bűnözőt végeztek ki, köztük Saeed al-Scafit, Salman al-Quraisht, Abdul Aziz al-Sahawit, Abdul Karim al-Hawajt, Abdullah al-Asriht és Mujtaba al-Sweikatot; mivel jelenleg legalább kilenc további fiatalkorú bűnözőt fenyeget a kivégzés veszélye;
- F. mivel Szaúd-Arábiában jelenleg legalább 40 fogvatartottat fenyeget a kivégzés veszélye; mivel ez a szám magában foglal számos olyan feltételezett bűncselekményt, amelyet kiskorúként és békés kritikusként követtek el, például Salman al-Odah és Hassan al-Maliki iszlám tanulók ügyét, akik esetében az ügyész továbbra is halálbüntetést követel;
- G. mivel Szaúd-Arábia évek óta a világon a legtöbb kivégzést végrehajtó országok közé tartozik; mivel 2015 januárja óta több mint 800 kivégzésre került sor, amelyek közül sok nem erőszakos, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt történt, míg mások a hatóságok által terrorizmussal összefüggőnek minősített, de békés bűncselekmények miatt történtek;

2021. július 8., csütörtök

- H. mivel Szaúd-Arábia 2021 első felében összesen 32 kivégzést hajtott végre, ami több, mint a 2020-ban végrehajtott kivégzések száma, és legalább nyolc fiatalkorú bűnözőt végzett ki, amióta vállalta a fiatalkorú bűnözők halálbüntetésének eltörlését;
- I. mivel egy 2020. évi szaúdi királyi rendelet szerint a halálos ítéleteket meg kell változtatni azok esetében, akik kiskorúként követtek el bűncselekményt; mivel a rendelet sok joghézagot tartalmaz, amelyek több lehetőséget is hagynak a kiskorúak kivégzésére, például azáltal, hogy nem tartoznak hatálya alá a *hudud* (előre meghatározott büntetésekkel járó bűncselekmények) vagy *qisas* (megtorláson alapuló büntetéssel járó bűncselekmények) esetén kiszabott halálbüntetések és a terrorizmus elleni törvény hatálya alá tartozó ügyek;
- J. mivel Szaúd-Arábia megváltoztatta az Ali al-Nimr, Dawood al-Marhoon és Abdullah al-Zaher ellen olyan bűncselekményekért kiszabott halálos ítéleteket, amelyeket a szakértők korábban az alapvető jogok – többek között a gyülekezés és a véleménynyilvánítás szabadsága – gyakorlásának bűncselekménnyé nyilvánításának tekintettek, és amelyeket állítólag kiskorúként követtek el; mivel újból tíz év börtönbüntetésre ítélték őket, az előzetes letartóztatásban töltött időt is beleszámítva; mivel ENSZ-szakértők kérték szabadon bocsátásukat;
- K. mivel annak ellenére, hogy Szaúd-Arábia Emberi Jogi Bizottsága 2021 januárjában bejelentette a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények esetében a halálbüntetésre vonatkozó moratóriumot, még nem tették közzé a törvény módosítását, és a bírák és a hatóságok továbbra is szabhatnak ki halálbüntetést;
- L. mivel a halálbüntetés eltörlése világszerte az EU emberi jogi politikájának egyik fő célkitűzése;
- M. mivel az elmúlt néhány hónapban számos emberi jogi aktivistát szigorú börtönbüntetésre ítélték a tisztességes eljárást nélkülöző tárgyalásokon és kínzásra vonatkozó hiteles állítások mellett; mivel Abdurahman al-Szadánt 20 év börtönbüntetésre és 20 éves utazási tilalomra ítélték a kormányt bíráló tweetekkel kapcsolatos tevékenységek miatt; mivel tárgyalása súlyosan megsértette a tisztességes eljárás nemzetközi garanciáit;
- N. mivel 2021 márciusában Mohammed al-Otaibi, az Emberi Jogok Uniójának alapítója, aki a halálbüntetés eltörlése és a nők társadalomban betöltött szerepének megerősítése mellett foglalt állást, börtönbüntetését 14 évről 17 évre növelték békés emberi jogi aktivizmusa miatt;
- O. mivel a nőjogi jogvédők elleni 2018-as erőszakos fellépés során letartóztatott számos nőt kizárólag emberi jogi aktivizmusuk miatt hosszú börtönbüntetésre ítélték; mivel a szaúdi hatóságok a közelmúltban szabadon bocsátották női jogvédőket, köztük Lúdzsán Alhatlult, Nouf Abdulazizt, Samar Badavit és Nassima al-Sadát; mivel büntetéseiket csak felfüggesztették, és a szaúdi hatóságok utazási tilalmat rendeltek el a szabadon engedett emberijog-védőkkel szemben;
- P. mivel a terrorizmussal és annak finanszírozásával kapcsolatos bűncselekmények elleni küzdelemről szóló 2017. évi törvény homályosan határozza meg a terrorizmus fogalmát, és nem követeli meg az erőszak alkalmazását ahhoz, hogy egy fellépést terrorista cselekménynek lehessen minősíteni;
- Q. mivel a bírósági eljárás nélküli, azonnali vagy önkényes kivégzésekkel foglalkozó különleges ENSZ-előadó szerint a szaúdi hatóságok az elektronikus megfigyelési technológia alkalmazásával visszaéléseket követnek el; mivel a kettős felhasználású termékek kivételének ellenőrzéséről szóló, 2021. évi korszerűsített uniós rendeletben ⁽³⁾ új ellenőrzéseket vezettek be a kibertér-felügyeleti technológiákra vonatkozóan;
- R. mivel a Szaúd-arábiai Királyság ratifikálta szinte a legkevesebb alapvető nemzetközi emberi jogi szerződést, és nem csatlakozott az élethez való jog normatív alapját képező központi emberi jogi szerződésekhez, például a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányához (ICCPR);
- S. mivel a börtönökben alkalmazott kínzás és megalázó bánásmód széles körben elterjedt gyakorlat Szaúd-Arábiában, és mind a kihallgatások, mind a fogva tartás során büntetésként alkalmazzák; mivel a kínzással kapcsolatos állításokat ritkán vizsgálják ki;

⁽³⁾ HL L 206., 2021.6.11., 1. o.

2021. július 8., csütörtök

1. határozottan elítéli, hogy azon állításai ellenére, amelyek szerint eltörölte az ilyen kivégzéseket, a Szaúd-arábiai Királyság továbbra is kivégzi a kiskorú elkövetőket, így a közelmúltban Musztafa Hásim ed-Darvíst, akit olyan bűncselekmények miatt ítélték el, amelyek elkövetésekor kiskorú volt, és akit tisztességtelen tárgyalással, kínzással kicsikart vallomás alapján ítélték el, és elítéli azt is, hogy Szaúd-Arábiában jelenleg legalább 40 fogvatartott vár kivégzésre, akik közül legalább kilencet kiskorúként elkövetett állítólagos bűncselekmények miatt ítélték el;
2. felszólítja Szaúd-Arábiát annak megerősítésére, hogy Abdelláh el-Hovajti, Mohammed al-Faraj és az összes többi halálra ítélt kiskorú bűnöző nem kerül kivégzésre, hogy a kínzással kicsikart vallomásokat kizárják a tárgyalásból, és hogy valamennyi kiskorú bűnöző számára – a halálbüntetés mellőzésével – tisztességes tárgyalást fognak biztosítani; kéri Abdelláh el-Hovajti azon állításainak kivizsgálását, amelyek szerint kínzásnak vetették alá, és kéri valamennyi elkövető bíróság elé állítását;
3. sürgeti Szaúd-Arábiát, hogy a gyermek jogairól szóló egyezmény szerinti kötelezettségeivel összhangban ténylegesen törölje el a halálbüntetést a kiskorú bűnözők esetében, tekintet nélkül a bűncselekmény típusára, beleértve a *ta'zirt* (mérlegelési ítélet hatálya alá tartozó bűncselekmények), a *hududtot* és a *qisast*, amelynek értelmében legalább négy gyermeket fenyeget halálbüntetéssel; felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy tegye közzé 2020. évi királyi rendeletét annak érdekében, hogy teljes körű és visszamenőleges védelmet biztosítson a kiskorú bűnözők számára, amint azt a szaúdi hatóságok kijelentették, valamint hogy a fiatalkorúakról szóló törvényt hozza összhangba a nemzetközi normákkal;
4. megismétli, hogy minden esetben és minden körülmények között határozottan ellenzi a halálbüntetést; felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy vezessen be moratóriumot a kivégzésekre azok eltörléséig, és végezze el büntető igazságszolgáltatási rendszerében valamennyi olyan ügy független felülvizsgálatát, amelyben gyermekkori bűncselekményekre kiszabható halálbüntetés merül fel, vagy amely kínzás során kicsikart vallomáson alapul, illetve hogy tegye közzé a felülvizsgálat eredményeit; nemzetközi és nemzeti párbeszédre szólít fel a halálbüntetés eltörlése előtt még fennálló akadályokról valamennyi fiatalkorú bűnöző esetében, megnyitva az utat a halálbüntetés teljes eltörléséhez Szaúd-Arábiában;
5. üdvözli a hatóságok arra vonatkozó közelmúltbeli döntését, hogy megváltoztatják az Ali al-Nimr, Dawood al-Marhoon és Abdelláh al-Zaher ellen hozott halálos ítéleteket olyan bűncselekményekért, amelyeket kiskorúakként követtek el, mivel ez szükséges lépés ahhoz, hogy Szaúd-Arábia megfeleljen nemzeti és nemzetközi emberi jogi kötelezettségeinek, különösen a gyermek jogairól szóló egyezmény értelmében; felszólít szabadon bocsátásukra az ENSZ emberi jogi szakértőinek kéréseivel összhangban, mivel ezek a szakértők korábban úgy vélték, hogy bűncselekményeik az alapvető jogok, köztük a gyűlekezési és véleménynyilvánítási szabadság gyakorlásának bűncselekménnyé nyilvánítása;
6. felhívja a szaúdi hatóságokat, hogy vizsgálják felül a jelenleg halálbüntetésre váró valamennyi fogvatartott ügyét azzal a céllal, hogy megváltoztassák ítéleteiket, vagy olyan új és tisztességes tárgyalást ajánljanak fel, amelyben nem szabnak ki halálbüntetést;
7. sürgeti az uniós képviselőket és az uniós tagállamok Szaúd-Arábiában működő diplomáciai képviselőit, hogy sürögösen szorgalmazzák a siralomházban fogva tartott gyermekkori bűnözők meglátogatását;
8. sürgeti a Tanácsot, hogy függessze fel az olyan tömeges megfigyelési technológiák és más kettős felhasználású termékek Szaúd-Arábiába irányuló uniós kivitelét, amelyek felhasználhatók a belső elnyomás megkönnyítésére és a civil társadalom elhallgattatására; hangsúlyozza az informatikai biztonsági vállalatok, valamint az EU-ban működő nemzeti hírszerző szolgálatok különleges felelősségét, valamint erkölcsi és jogi kötelezettségüket, hogy elkerüljék az olyan helyzeteket, amikor jelenlegi vagy korábbi alkalmazottaik segítik Szaúd-Arábiát saját lakosságának a belső véleménykülönbségek és a szólásszabadság miatti elnyomásában azáltal, hogy közvetve vagy közvetlenül a szaúdi hatóságoknál dolgoznak;
9. sürgeti a szaúdi kormányt, hogy tartsa tiszteletben az általa ratifikált Kínzás Elleni Egyezményben (CAT) vállalt kötelezettségeit, és határozottan ösztönzi a Szaúd-arábiai Királyságot, hogy ratifikálja a kínzás elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának a halálbüntetés eltörlését célzó második fakultatív jegyzőkönyvét;
10. határozottan elítéli az emberijog-védőkre, békés kritikusokra és aktivistákra kiszabott szigorú börtönbüntetéseket, és ismételten kifejezi szolidaritását az emberijog-védők fontos munkájával, valamint a szólásszabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága védelmének szükségességével;

2021. július 8., csütörtök

11. követeli az összes emberi jogi jogvédő, nőjogi jogvédő, békés kritikus és aktivista, köztük Abdurahman al-Sadhan, Mohammed al-Otaibi, Khaled Al-Omair, Mohammed al-Rabiah, Israa al-Ghomgham, Mousa al-Hashim, Ahmed al-Matrood, Khaled al-Ghanim, Ali al-Ouwaisher, Muftaba al-Muzain, Waleed Abu al-Khair, Abdulaziz al-Shubaili, Issa al-Nukhaifi és Natheer al-Majedi azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását;
12. felszólít az ideiglenesen szabadon engedett, de még mindig korlátozásokkal szembesülő emberi jogvédők – például Lúdzsán Alhatul – teljes szabadságának garantálására, többek között a rájuk és családtagjaikra vonatkozó utazási tilalmak eltörlésével, a munkavállalási tilalmak megszüntetésével, az online megfigyelés leállításával és az állampolgári jogaik teljes körű visszaállításával;
13. emlékeztet arra, hogy a Szaharov-díjas Ráif Badavi immár kilenc éve börtönben van; felhívja az EU-t, a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy gyakoroljanak még nagyobb nyomást a szaúdi kormányra azonnali szabadon bocsátása érdekében;
14. hangsúlyozza, hogy a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, valamint a békés egyesülés és gyülekezés jogát az emberi jogok nemzetközi joga védi; sürgeti a szaúdi hatóságokat, hogy töröljék el az emberijog-védőkre vonatkozó azon korlátozásokat, amelyek értelmében nem szólalhatnak meg a közösségi médiában és a nemzetközi médiában;
15. aggodalmát fejezi ki a titkos meghallgatások gyakorlata miatt; kitart amellett, hogy a megfelelő és tisztességes bírósági eljárások betartásának biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a diplomáciai képviselők, köztük az EU szaúd-arábiai képviselője vagy az uniós intézmények megfigyelői, valamint a nemzetközi nem kormányzati szervezetek számára a meghallgatásokon való részvételt és a szaúdi börtönök meglátogatását;
16. felszólítja Szaúd-Arábia kormányát, hogy teljes mértékben működjön együtt az ENSZ szerveivel, és azt az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának valamennyi különleges eljárására hívja meg, továbbá proaktív módon működjön együtt különösen az ENSZ kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel foglalkozó különleges előadóival;
17. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ország terrorizmusellenes törvénye homályosan határozza meg a terrorizmus fogalmát; elítéli a terrorizmussal foglalkozó szakosított büntetőbíróságnak az emberi jogi jogvédők megbüntetésére szolgáló eszközként való alkalmazását;
18. sürgeti Szaúd-Arábia kormányát, hogy ratifikálja a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmány fakultatív jegyzőkönyvét;
19. ismételten hangsúlyozza az olyan eszközök fontosságát, mint az EU és Szaúd-Arábia közötti, a további megbeszéléseket előmozdító emberi jogi párbeszéd, és sürgeti annak haladéktalan megkezdését; sürgeti az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a párbeszédben részt vevő valamennyi uniós küldöttséget, hogy a párbeszédet megelőzően működjenek együtt a civil társadalommal annak biztosítása érdekében, hogy naprakész információk és ismeretek álljanak rendelkezésre a konkrét esetekről; ösztönzi referenciaértékek használatát a megbeszélések előrehaladásának mérésére;
20. elítéli, hogy a szaúdi politikai rendszer továbbra is mélyen antidemokratikus, és az ambiciózus emberi jogi reformok bejelentése ellenére továbbra is kegyetlenül elnyomja a legtöbb eltérő hangot; kiemeli, hogy Dzsamál Hasogdzsi újságíró 2018. október 2-i isztambuli szaúdi konzulátuson történt meggyilkolása továbbra is visszatartó erejű üzenet minden Szaúd-Arábiában tartózkodó kritikus hang számára, beleértve azokat is, akiket jelenleg békés aktivizmusuk miatt tartanak fogva; határozottan támogatja a globális emberi jogi szankciós mechanizmus alkalmazását a Szaúd-Arábiában elkövetett súlyos emberi jogi jogsértésekért, többek között a Dzsamál Hasogdzsi újságíró meggyilkolásáért felelős személyekkel szemben; felhívja a nemzetközi közösséget, hogy alaposan kövesse nyomon a Callamard-jelentést, amely feltárja Mohamed bin Szalmán szaúdi koronaherceg érintettségét;
21. felhívja a tagállamokat és a Tanács elnökét, valamint az alelnököt/főképviselőt és az EKSZ-t, hogy szaúdi partnereikkel tartott valamennyi hivatalos és nem hivatalos megbeszélésen vessék fel az emberi jogi aggályokat, különösen a halálbüntetést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos nyilvános diplomáciával kapcsolatban az EU bátorítatlan megközelítést alkalmaz Szaúd-Arábiával szemben; kéri ezért a Rijádban és más, Szaúd-Arábiában működő európai diplomáciai szolgálatokat, hogy módszeresen alkalmazzák az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokban előírt mechanizmusokat, beleértve a nyilvános nyilatkozatokat, a diplomáciai manővereket, a perek nyomon követését és a börtönlátogatásokat;
22. felszólítja az EU-t, hogy támogassa az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának minden olyan intézkedését, amely a Szaúd-arábiai Királyság hatóságait felelősségre vonja az emberi jogok megsértése miatt; felszólítja az Uniót, hogy javasolja az emberi jogok szaúd-arábiai helyzetével foglalkozó különmegbízott kinevezését az ENSZ Emberi Jogi Tanácsába;

2021. július 8., csütörtök

23. felhívja az uniós küldöttséget és a tagállami képviselőket az országban, hogy a szaúdi hatóságokkal való együttműködésük során erősítsék a civil társadalomnak nyújtott támogatásukat, és használjanak fel minden rendelkezésükre álló eszközt az emberjog-védők munkájának fokozott támogatására, valamint adott esetben könnyítsék meg a sürgősségi vízumok kiadását, és biztosítsanak ideiglenes menedéket az uniós tagállamokban;

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ emberi jogi főbiztosának, a Nők Helyzetével Foglalkozó ENSZ-Bizottságnak, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának, őfelsége Szalmán bin Abdul-Azíz al-Szaúd királynak és Mohamed bin Szalmán al-Szaúd trónörökösnek, a Szaúd-arábiai Királyság kormányának, valamint a Szaúd-arábiai Királyság Nemzeti Párbeszéd Központja főtitkárának.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0358

A makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálata

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálatáról az európai reálgazdaságra gyakorolt hatás fokozása, valamint a döntéshozatal és a demokratikus ellenőrzés átláthatóbbá tétele érdekében (2020/2075(INI))

(2022/C 99/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Gazdasági Közösség létrehozásáról szóló, 1957-ben Rómában aláírt szerződésre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen annak 121., 122., 126. és 136. cikkére, valamint 12. jegyzőkönyvére,
- tekintettel a „Pénzügyi, gazdasági és szociális válság: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások (féldős jelentés)”⁽¹⁾ című, 2010. október 20-i, valamint a „Pénzügyi, gazdasági és szociális válság: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások”⁽²⁾ című, 2011. július 6-i állásfoglalására,
- tekintettel a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelvre⁽³⁾,
- tekintettel a költségvetési felügyelet euróövezetbeli eredményes érvényesítéséről szóló, 2011. november 16-i 1173/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁴⁾,
- tekintettel a túlzott makrogazdasági egyensúlytalanságoknak az euróövezeten belüli kiigazítására vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló, 2011. november 16-i 1174/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁵⁾,
- tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló 1466/97/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2011. november 16-i 1175/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁶⁾,
- tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁷⁾,
- tekintettel a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2011. november 8-i 1177/2011/EU tanácsi rendeletre⁽⁸⁾,
- tekintettel a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló, 2013. május 21-i 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL C 70. E, 2012.3.8., 19. o.

⁽²⁾ HL C 33. E, 2013.2.5., 140. o.

⁽³⁾ HL L 306., 2011.11.23., 41. o.

⁽⁴⁾ HL L 306., 2011.11.23., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 306., 2011.11.23., 8. o.

⁽⁶⁾ HL L 306., 2011.11.23., 12. o.

⁽⁷⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽⁸⁾ HL L 306., 2011.11.23., 33. o.

⁽⁹⁾ HL L 140., 2013.5.27., 1. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel a költségvetés-tervezési javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2013. május 21-i 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „A gazdasági kormányzás keretének felülvizsgálatáról: mérleg és főbb kérdések” című, 2015. június 24-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel „A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználása” című, 2015. február 10-i bizottsági közleményre (COM(2015)0012/2),
- tekintettel a négy elnök „A cél a valódi gazdasági és monetáris unió” című, 2012. december 5-i jelentésére, az öt elnök „Az európai gazdasági és monetáris unió kiteljesítése” című, 2015. június 22-i jelentésére, az Európa jövőjéről szóló, 2017. március 1-jei bizottsági fehér könyvre, valamint a gazdasági és monetáris unió elmélyítéséről szóló, 2017. május 31-i bizottsági vitaanyagra,
- tekintettel az Európai Számvevőszék makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás ellenőrzéséről szóló, 3/2018. sz. különjelentésére,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0055),
- tekintettel „A Covid19-járvány nyomán hozott koordinált gazdasági válaszpénzüszkedések” című, 2020. március 13-i bizottsági közleményre (COM(2020)0112),
- tekintettel a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról szóló, 2020. március 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0123),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel az „Uniók költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0442),
- tekintettel a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniók Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0441),
- tekintettel a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló, 2020. június 18-i (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Európai szemeszter: az országspecifikus ajánlások fontos kérdésekkel foglalkoznak, de végrehajtásuk még nem megfelelő” című, 16/2020. sz. különjelentésére,
- tekintettel az uniós költségvetési szabályoknak az Európai Költségvetési Tanács általi, a hatos és kettes jogalkotási csomagra összpontosító, 2019. szeptember 11-i értékelésére, az Európai Költségvetési Tanács 2019. október 29-i éves jelentésére, az Európai Költségvetési Tanács Covid19-ről szóló 2020. március 24-i nyilatkozatára, az Európai Költségvetési Tanácsnak az euróövezet számára 2021-ben megfelelő költségvetési irányvonalról szóló, 2020. július 1-jei értékelésére, valamint az Európai Költségvetési Tanács 2020. évre vonatkozó, 2020. október 20-i éves jelentésére,

⁽¹⁰⁾ HL L 140., 2013.5.27., 11. o.

⁽¹¹⁾ HL C 407., 2016.11.4., 86. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

⁽¹³⁾ HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel az Európai Tanácsnak a többéves pénzügyi keretről és a Next Generation EU helyreállítási eszközről, a Covid19-ről, az éghajlatváltozásról, a biztonságról és a külkapcsolatokról szóló, 2020. december 11-i következtetéseire,
- tekintettel a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról, többek között az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az új többéves pénzügyi keretről, a saját forrásokról és a helyreállítási tervről szóló, 2020. május 15-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 21-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 17–21-i rendkívüli ülésének következtetéseiről szóló, 2020. július 23-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a Bizottság 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégiájára (2020. szeptember 17.) (COM(2020)0575),
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2020. szeptember 16-i álláspontjára ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a „Fenntartható Európa beruházási terv – a zöld megállapodás finanszírozásának módja” című, 2020. november 13-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²¹⁾,
- tekintettel a Bizottság 2021 telére vonatkozó, 2021. februárban kiadott európai gazdasági előrejelzésére (144. sz. intézményi dokumentum),
- tekintettel az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0105),
- tekintettel „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata – Jelentés az 1173/2011/EU, 1174/2011/EU, 1175/2011/EU, 1176/2011/EU, 1177/2011/EU, 472/2013/EU és 473/2013/EU rendeletek alkalmazásáról és a 2011/85/EU tanácsi irányelv megfeleléséről” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0055),
- tekintettel a Bizottság 2021 tavaszára vonatkozó, 2021. májusban kiadott európai gazdasági előrejelzésére (149. sz. intézményi dokumentum),
- tekintettel a Bizottság 2021. június 2-i, a „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című közleményére (COM(2021)0500),
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és az Alkotmányügyi Bizottság véleményére (A9-0212/2021),
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,

⁽¹⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0124.

⁽¹⁷⁾ HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

⁽¹⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0206.

⁽¹⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0220.

⁽²⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0305.

⁽²¹⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2021. július 8., csütörtök

- A. mivel az elmúlt 30 évben a gazdasági kormányzási keret számos változáson ment keresztül tervezési és végrehajtási hibáinak kiküszöbölése érdekében, valamint azért, hogy hozzáigazítsák az új gazdasági kihívásokhoz;
- B. mivel a jelenlegi irányítási keret nem mentes a fogalmi és gyakorlati hiányosságoktól, amelyek következtében túlságosan bonyolultak a szabályok, gyenge a végrehajtás, nincs kellő felelősségvállalás, sem szimmetrikus anticiklikus politikák folytatására irányuló ösztönzők; mivel a jelenlegi keret nem tudta csökkenteni az Unión belüli különbségeket, és nem tudta megvédeni vagy ösztönözni a növekedést ösztönző állami beruházásokat;
- C. mivel a pénzügyi világválságot követően a GMU egymást követő reformjai a kockázatsökkentésre összpontosítottak, de nem vezettek be kockázatmegosztási elemeket;
- D. mivel a makrogazdasági kiigazítási programokat a nemzeti felelősségvállalás hiánya jellemezte, és azok megsértették a végrehajtó országok társadalmi szövetét;
- E. mivel 2015-ben a Bizottság útmutatást fogadott el arra vonatkozóan, hogy miként lehet a legjobban kihasználni a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályai által biztosított rugalmasságot a strukturális reformok, a beruházás és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás közötti kapcsolat megerősítésére;
- F. mivel az Európai Unió számos hosszú távú kihívással néz szembe, a népegészségügyi válságtól kezdve az éghajlati válságon át az állami infrastruktúrába való beruházások hiányáig, amelyek elmélyítik a társadalmi-gazdasági különbségeket;
- G. mivel a párhuzamosan zajló átmenetek jelentette kihívás további közberuházásokat igényel, amelyeket a jelenlegi költségvetési keret akadályoz; mivel mind a köz-, mind a magánszektorbeli beruházások már a válság előtt is elégtelenek voltak a példátlanul alacsony kamatlábak ellenére;
- H. mivel a bruttó állami beruházást csökkentették a pénzügyi és államadósság-válságot követően, sőt, számos tagállamban a nettó állami beruházás egyenlege negatív, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi költségvetési keretrendszer túl recesszív konszolidációs intézkedésekhez vezet, valamint elősegíti a közberuházások visszaesését a költségvetési konszolidáció időszakaiban;
- I. mivel jelentős beruházás-támogatási hiányok mutatkoznak, amelyeket kezelni kell: 2030-ig évi 470 milliárd EUR hiányzik az uniós környezetvédelmi célkitűzések teljesítésére ⁽²²⁾, évi 142 milliárd EUR a szociális infrastruktúrára, például kórházakra vagy iskolákra ⁽²³⁾, valamint évi 190 milliárd EUR az állami tőkeállomány stabilizálására ⁽²⁴⁾;
- J. mivel az államadósságok szintje már a világválság kezdetén is magas volt, és mivel a példa nélküli gazdasági recesszió, a világválságra válaszul hozott példa nélküli nemzeti költségvetési intézkedések, valamint a fenntartható és inkluzív helyreállítás támogatásának szükségesség hatással lesz az államháztartásokra, aminek következtében az Unió GDP-arányos államadóssága új csúcspontot fog elérni, meghaladva a GDP 100 %-át;
- K. mivel a környezeti ⁽²⁵⁾ és társadalmi fenntarthatóság nem választható el a hosszú távú költségvetési fenntarthatóságot érintő kockázatoktól;
- L. mivel a világválság példa nélküli külső sokkhatást okoz, hatalmas aszimmetrikus hatásokkal, negatívan befolyásolva az uniós gazdasági kilátásokat, valamint elmélyítve a tagállamok közötti különbségeket;

⁽²²⁾ Bizottság, SWD(2020)0098 – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, 2020.5.27., 14–16. o.

⁽²³⁾ Ez a becslés csak az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás (70 milliárd EUR), az oktatás és az élethosszig tartó tanulás (15 milliárd EUR), valamint a megfizethető lakhatás (57 milliárd EUR) kapcsán felmerülő szükségleteket veszi figyelembe. Forrás: Fransen, L., Bufalo, G., Reviglio, E., „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe – Report of the High-Level Task Force on Financing Social Infrastructure in Europe” (A társadalmi infrastruktúra beruházásainak növelése Európában – az európai társadalmi infrastruktúra finanszírozásával foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentése), 2018, 116. o.

⁽²⁴⁾ Bizottság, SWD(2020)0098 – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, 2020.5.27., 18–20. o.

⁽²⁵⁾ Extreme disasters tend to lower economic output (A szélsőséges katasztrófák általában csökkentik a gazdasági teljesítményt, Botzen, Deschenes és Sanders, 2019); az IMF előrejelzése szerint az időjárással kapcsolatos jelentős katasztrófák negatív hatással lehetnek az egy főre jutó GDP-re, valamint a nagy természeti katasztrófák kezelésére jobban felkészült országok könnyebben enyhíthetik ezt a hatást.

2021. július 8., csütörtök

- M. mivel a világválság felerősítette a már meglévő egyenlőtlenségeket és a szegénységet, valamint rámutatott az európai szociális modell és az általa nyújtott szociális védőháló fontosságára;
- N. mivel Európában a gazdasági előrejelzések ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾ többsebességes, nem teljes mértékű és egyenetlen helyreállítást jósolnak; mivel a vakcinázási kampányok felgyorsulóban vannak, és jelentős a kockázata az országok, ágazatok és társadalmi szegmensek közötti különbségek kialakulásának és az egyenlőtlenségek súlyosbodásának, különösen a fiatal munkavállalók, a nők és az alacsony képzettségű munkavállalók tekintetében;
- O. mivel egyes tagállamok esetében továbbra is fennáll a hosszú távú gazdasági károk kockázata, és ezért a támogatások visszavonását olyan intézkedésekkel kell kiegészíteni, amelyek – például átképzési és szakképzési programok révén – megkönnyítik a munkahelyteremtést és a munkaerő átcsoportosítását, valamint szükség esetén jövedelemtámogatást kell biztosítani;
- P. mivel a geopolitikai kockázatok hatással lehetnek az államadósság fenntarthatóságára;
- Q. mivel a diszkrecionális költségvetési támogatás mérete és összetétele tagállamonként eltért, egyértelmű pozitív összefüggéssel a költségvetési mozgáster és a szakpolitikai válaszlelések mérete között, amely aszimmetrikus válaszhoz vezet, emellett növelheti az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának kockázatát a belső piacon és további különbségeket idézhet elő a helyreállítás sebességében;
- R. mivel az Unió válságreakálása ⁽²⁸⁾ megerősítette a GMU-t, és ezidáig sikerült bizalmat teremtenie és megszelídítenie a pénzügyi piacok volatilitását; hangsúlyozza e tekintetben az uniós kötvények kibocsátásának fontosságát;
- S. mivel 2020-ban a Bizottság nyilvános konzultációt kezdett a gazdasági kormányzási keret hatékonyságának értékeléséről, amelyet a Covid19-világválság kitörése megszakított;
1. felszólítja a Bizottságot, hogy indítsa újra az európai gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatáról szóló nyilvános vitát, és annak eredményei alapján terjesszen elő átfogó és előrettekintő jogalkotási javaslatokat; megjegyzi, hogy a gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatának folyamatát a világválság megszakította;

A fenntartható és inkluzív helyreállítást célzó költségvetési politika

2. üdvözli a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválását, amit teljes mértékben indokol a világválság gazdasági és társadalmi hatása; megjegyzi, hogy az általános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait, és elismeri, hogy ez lehetővé teszi a Bizottság és a Tanács számára, hogy a Paktum keretében megtegyék a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket, miközben eltérnek a rendes körülmények között alkalmazandó költségvetési követelményektől; kiemeli, hogy az általános mentesítési rendelkezés lehetővé tette a tagállamok számára, hogy nagyon jelentős kiadási és bevételi intézkedéseket fogadjanak el a világválság gazdasági és társadalmi hatásának minimalizálása érdekében, és hogy a költségvetési támogatást fokozatosan kell megszüntetni a helyreállítás fenntartására és a gazdasági és társadalmi reziliencia megerősítésére irányuló tagállami erőfeszítések támogatása érdekében; megjegyzi, hogy a jelenlegi gazdasági kormányzási keret kellő mértékű rugalmasságot nyújt a Covid19-válságra adott összehangolt szakpolitikai válaszhhoz;
3. üdvözli a Bizottság 2021. március 3-i közleményét, amelyben kifejti az általános mentesítési rendelkezés deaktiválásával vagy aktiválásának folytatásával kapcsolatos megfontolásait; megjegyzi, hogy figyelembe kell venni a gazdaság állapotának elsősorban mennyiségi kritériumokon alapuló általános értékelését; egyetért azzal, hogy a fő kritériumnak az EU vagy az euróövezet gazdasági aktivitásának a válság előtti állapothoz viszonyított szintjét kell tekinteni; hangsúlyozza azonban e tekintetben, hogy figyelembe kell venni az EU-ban és az euróövezetben az egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzet alakulását is; üdvözli a Bizottság gazdaságpolitikai koordinációról szóló közleményét, amely arról tájékoztat, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének alkalmazása 2022-ben is folytatódik, ám 2023-tól várhatóan megszűnik;

⁽²⁶⁾ A Bizottság 2021. tavaszi gazdasági előrejelzései szerint 2020-ban az EU-ban a GDP 6,1 %-kal, az euróövezetben pedig 6,6 %-kal csökkent. A GDP növekedése rövid távon várhatóan csak lassan fog helyreállni: az EU-ra vetítve 2021-ben 4,2 %-os, 2022-ben 4,4 %-os, az euróövezetre vetítve 2021-ben 4,3 %-os, 2022-ben pedig 4,4 %-os növekedés várható.

⁽²⁷⁾ World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries, (Világ gazdasági kilátások: az eltérő helyreállítások kezelése) IMF (2021. április).

⁽²⁸⁾ Különösen a helyreállítási csomagon és a SURE eszközön keresztül.

2021. július 8., csütörtök

4. úgy véli, hogy a gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatára kihívásokkal teli helyzetben kerül sor, melyet az alacsony kamatlábak, a példátlan adósságörökség, valamint egy olyan nagy költségvetési helyreállítási csomag végrehajtása jellemez, amely uniós adósságokból finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokat és hiteleket foglal magában;
5. úgy véli, hogy szükség van az uniós gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatára; egyetért az Európai Költségvetési Tanáccsal (EFB) abban, hogy lehetőleg az általános mentesítési rendelkezés deaktiválása előtt ki kell rajzolódnia a felülvizsgált költségvetési keret felé mutató egyértelmű pályának;
6. tudatában van annak, hogy ha a felülvizsgálat csak az általános mentesítési rendelkezés deaktiválását követően kezdődik el, a folyamat nehezebb, vitákkal terhelt és megosztó lehet; ezért úgy véli, hogy a gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatának megvitatását már az előtt el kell kezdeni, hogy felmerülne a költségvetési követelményekhez való visszatérés lehetősége;
7. megjegyzi, hogy jelen körülmények között a jelenlegi költségvetési keretrendszer alkalmazása – különös tekintettel a kiigazítási pályákra – az államadósság csökkentésének jelentős felgyorsulásához vezetne, ami veszélyeztetheti a gazdaságok helyreállítási pályáját, és potenciálisan gyengítheti a szabályok tiszteletben tartása melletti tagállami elköteleződést;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy az általános mentesítési rendelkezés aktiválásának időszakában nyújtson egyértelmű költségvetés-politikai iránymutatásokat a tagállamok számára, amelyek célja a prudens középtávú költségvetési pozíció elérése és a költségvetés középtávú fenntarthatóságának biztosítása; az általános mentesítési rendelkezés deaktiválását követően, és amíg a felülvizsgált keret még nem áll rendelkezésre, felszólítja a jelenlegi gazdasági kormányzási keret által biztosított valamennyi meglévő rugalmassági mechanizmus, például a „rendkívüli eseményekre vonatkozó rendelkezés” országspecifikus alkalmazására az elhamarkodott költségvetési konszolidáció megelőzése és a hosszú távú károk kockázatának csökkentése érdekében;
9. úgy véli, hogy a gazdasági mutatókat és a kiigazítási pályákat óvatosan kell végrehajtani, ezért kéri a vademecum és a Stabilitási és Növekedési Paktum magatartási kódexének felülvizsgálatát; hangsúlyozza, hogy a költségvetési iránymutatás nem ösztönözhet prociklikus magatartásformákat, elő kell mozdítania a felfelé irányuló konvergenciát, erősítenie kell a fenntartható, inkluzív, zöld és digitális helyreállítást, az európai zöld megállapodáshoz és a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához való hozzájárulás révén, figyelembe kell vennie a tagállamok eltérő helyzetét, valamint ellensúlyoznia kell a makrogazdasági egyensúlyhiányokat;
10. úgy véli, hogy a Next Generation EU (NGEU) által nyújtott hiteleket nemzeti adóssággént kell nyilvántartani; felszólítja a Bizottságot, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtási iránymutatásainak aktualizálása során az NGEU által nyújtott hitelekkel finanszírozott kiadásokat ugyanolyan elbánásban részesítse, mint az Európai Stratégiai Beruházási Alapot (ESBA) a rugalmasságról szóló bizottsági közleménnyel összefüggésben;
11. továbbra is expanzív költségvetési irányvonalat szorgalmaz mindaddig, amíg az szükséges a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatásához és a gazdaságokat zölddebbé, digitálisabbá és inkluzívabbá tevő, átalakító erejű változások ösztönzéséhez, miközben középtávon biztosítja a költségvetés fenntarthatóságát; óva int a támogatások idő előtti megvonásától, és egyetért a Bizottság azon javaslatával, hogy a költségvetési politikának agilisan kell maradnia és igazodnia kell a helyzet diktálta változó feltételekhez; úgy véli, hogy a költségvetési támogatási intézkedéseknek a helyreállítás előrehaladtával célzottabbá kell válniuk; támogatja az olyan szakpolitikákat, amelyek a világjárvány aktuális állásához, a gazdasági helyreállítás pályájához, valamint az országok egyéni körülményeihez igazodnak;
12. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok dolgozzanak ki hiteles kilépési stratégiákat a válsággal összefüggő intézkedésekből, anélkül, hogy korlátoznák a jövőbeli költségvetési pályát;
13. megjegyzi, hogy a világjárvány miatt fennáll a tőkefelhalmozás és a munkaerőpiac hosszú távú károsodásának kockázata, ami visszatarthatja a gazdaságot; rámutat, hogy a helyreállítás vélhetően egyenetlen ütemű lesz, és a költségvetési politikának korlátoznia kell a maradandó hatásokat és csökkentenie kell az egyenlőtlenségeket azáltal, hogy a gazdaság és társadalom azon részeit támogatja, amelyek az eltérések nagyobb kockázatának vannak kitéve;
14. felszólítja a tagállamokat, hogy a jó minőségű költségvetési támogatást építsék be hiteles középtávú keretekbe, és készítsenek szilárd középtávú államháztartási terveket annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben expanziós költségvetési intézkedésekre van szükség, azokat növekedésbarát és inkluzív intézkedésekkel támogassák, továbbá a költségvetési politikai anticiklikus szerepének biztosítása érdekében, szem előtt tartva, hogy a szükséghelyzeti költségvetési intézkedések átmenetiek, korlátozottak, és a középtávú költségvetési fenntarthatóság biztosítását célozzák;

2021. július 8., csütörtök

felszólítja a tagállamokat, hogy szükség szerint kövessék nyomon a költségvetési kockázatokat, többek között a függő kötelezettségeket; emlékeztet a fenntarthatósághoz kapcsolódó költségvetési kockázatok nyomon követésének növekvő fontosságára; megjegyzi, hogy az államháztartási gazdálkodás ilyen bevált gyakorlatai növelik az átláthatóságot és elszámoltathatóságot;

15. üdvözli az uniós intézmények és a tagállamok azonnali és összehangolt gazdaságpolitikai válaszigazgatásait, amelyek célja a vállalati fizetési képtelenségek száma és a munkanélküliség jelentős növekedésének elkerülése; javasolja, hogy az általános támogatást fokozatosan a vállalati nehézségek és károk kockázatának csökkentésére irányuló célzottabb programokkal váltsák fel; javasolja, hogy az állami támogatást csak a hosszú távon életképes vállalatokra összpontosítsák, az EU zöld és digitális menetrendjének fényében;

16. megjegyzi, hogy a tagállami szintű költségvetési irányvonal és makrogazdasági keret gyakran ösztönzött prociklikus költségvetési politikákat, mind a kedvező, mind a kedvezőtlen időszakokban, azaz nem képeztek elegendő tartalékot egyes időszakokban, máskor pedig nem használták ki kellőképpen a rendelkezésre álló költségvetési mozgásteret; megjegyzi továbbá, hogy a költségvetési mozgástérrel rendelkező tagállamok hamarabb és gyorsabb ütemben tudtak költségvetési ösztönző csomagokat mozgósítani, ehhez kapcsolódó hitelfelvételi költségek nélkül, ami hozzájárult a világjárvány negatív társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítéséhez;

17. hangsúlyozza a költségvetési politikák szerepét annak érdekében, hogy a tagállamok egyaránt képesek legyenek biztosítani egyrészt a fenntartható, zöld, digitális és inkluzív helyreállítást, másrészt fenntartható költségvetési politikákat és az államadósság hosszú távú fenntarthatóságát;

18. úgy véli, hogy a közös európai költségvetési válasz (NGEU) nélkülözhetetlen a helyreállításhoz; kéri a NGEU-ból származó források gyors és hatékony felhasználását a megállapított kritériumok teljes körű tiszteletben tartása mellett, amely Unió-szerte fontos szerepet játszik majd a fenntartható és inkluzív gazdasági helyreállítás támogatásában, valamint a termelékenység és a beruházások ösztönzésében;

A makrogazdasági jogszabályi keret értékelése

19. hangsúlyozza a monetáris és költségvetési politikák közötti belső kölcsönhatást, miközben teljes mértékben tiszteltetben tartja az EKB megbízatását, függetlenségét és demokratikus legitimitását; megállapítja, hogy e két, megfelelően és felelősségteljesen alkalmazott szakpolitika sikerrel biztosította a Covid19 utáni gazdaságok számára a szükséges támogatást, a monetáris politika a kedvező finanszírozási feltételek fenntartásával, a költségvetési politika pedig a vállalatok, a munkavállalók és az emberek támogatásával, bizonyítva, hogy e politikák készen állnak a válságra való reagálásra; úgy véli, hogy el kell kerülni a költségvetési intézkedések elhamarkodott visszavonását is, mivel az a gazdaságélénkítési program nyújtotta ösztönzéssel ellentétes hatást fejthet ki;

20. hangsúlyozza, hogy az elmúlt évek és válságok során a monetáris politika hordozta a stabilizáció fő terhet; megjegyzi, hogy a világjárvány okozta válság megmutatta, hogy a stabilizáció terhet nem lehet kizárólag a monetáris politikára hárítani, és hogy a költségvetési politikának erőteljesebb szerepet kell játszania; bár a jelenlegi laza monetáris feltételek támogatják a gazdaság válságból való kilábalását, óva int a laza monetáris politikai irányvonalra és az államadósság rendkívül alacsony költségeire való túlzott hagyatkozástól;

21. hangsúlyozza, hogy a nemzeti költségvetési politikák az uniós politikákkal együtt fontos szerepet fognak játszani az Európai Unió által az éghajlatváltozás elleni globális küzdelem terén vállalt kötelezettségek és feladatok teljesítésében;

22. hangsúlyozza, hogy vannak olyan strukturális tényezők, mint az idősödés, a növekvő megtakarítások, az alacsony infláció, a beruházási hajlandóság és a termelékenység lassulása, amelyek közép- és hosszú távon alacsonyan tarthatják a reálkamatokat; úgy véli, hogy a makrogazdasági politikáknak foglalkozniuk kell a tartós stagnálás kockázata mögött meghúzódó tényezőkkel, a fenntartható növekedést és a termelékenységet serkentő, kiegyensúlyozott és társadalmilag igazságos reformok révén; emlékeztet arra, hogy a tartós stagnálás tipikus jellemzői egyebek mellett a munkavállalók számának csökkenése, a kereslet alacsony szintje, a túlzott megtakarítások és a befektetések alacsony szintje;

23. hangsúlyozza, hogy készen kell állni kevésbé pozitív forgatókönyvekre is; megjegyzi, hogy a Covid19 okozta sokkhatás növelte a megtakarításokat, és egyes beruházási döntéseket elhalasztottak; rámutat arra, hogy a korlátozások enyhítését és a gazdaság fellendülését követően a magasabb inflációs várakozások miatt emelkedhetnek a kamatlábak; hangsúlyozza, hogy a további tőke mozgósítása érdekében fontos az állami és magánberuházások előmozdítása, különösen

2021. július 8., csütörtök

az uniós helyreállítási erőfeszítések keretében; hangsúlyozza, hogy a növekedés szempontjából nemcsak a beruházások szintje számít, hanem a beruházási programok kidolgozása, minősége és végrehajtása is; megjegyzi, hogy a legutóbbi válság során jelentősen visszaestek a beruházások, és hangsúlyozza a gazdasági fellendülés fontosságát a beruházások jövedelmezőségének növelése szempontjából;

24. úgy véli, hogy egy megfelelő és hiteles gazdasági kormányzási keret a fenntartható költségvetési politikák szükséges feltétele, az adósság- és hiánypályák biztosítják az adósságcsökkentés realisztikus útvonalaival a hosszú távú, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása révén, ugyanakkor kedvező finanszírozási feltételeket biztosítva, különösen hosszú távon; úgy véli továbbá, hogy a keretnek olyan elemeket is magában kell foglalnia, amelyek célja a prociklikus politikák elkerülése és elegendő tartalék képzése a kedvező időszakokban, amely szükség esetén rövid távú makrostabilizáció céljából mozgósítható, valamint a jobb és átlátható kormányzás biztosítása, amely a gazdaságot az emberek szolgálatába állítja;

Átfogó államadósság-fenntarthatósági elemzés

25. megállapítja, hogy az államadósság-szintek jelentősen emelkedtek, majdnem elérve az euróövezeti összesített GDP-arányos adósság 102 %-át, és 2021-ben és 2022-ben ezek további növekedése várható, és hogy egyes tagállamok már jelentős visszamaradt adósságállományt halmoztak fel; megjegyzi, hogy a maastrichti kritériumok meghatározása óta a körülmények megváltoztak; hangsúlyozza ezért, hogy a gazdasági kormányzási keretet a jelenlegi gazdasági környezet kontextusában felül kell vizsgálni, és azt a meglévő keret tapasztalataira építve és a Szerződések maradéktalan tiszteletben tartása mellett a tényekre kell építeni és jövő szempontjait kell a középpontjába állítani;

26. úgy véli, hogy az Unió gazdasági kormányzási keretét felül kell vizsgálni annak érdekében is, hogy egyszerűbbé és végrehajthatóbbá tegyék az adósságra vonatkozó szabályokat, és hogy megfelelő köz- és magánberuházásokkal a hosszú távú gazdasági növekedést támogassa;

27. úgy véli, hogy a felülvizsgált gazdasági kormányzási keretnek meg kell vizsgálnia, hogy miként biztosítható az államadósság csökkentésének országspecifikus üteme, amely mellett biztosítható a hosszú távú költségvetési fenntarthatóság, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés; kéri, hogy az adósságcélok megfelelően tükrözzék az új gazdasági realitást és az országspecifikus kihívásokat;

28. úgy véli, hogy az Európai biztonságos eszközök növelnék a pénzügyi stabilitást, javítanák a monetáris transzmissziós mechanizmust, és hozzájárulnának az euró nemzetközi szerepének erősítéséhez;

29. tudatában van annak, hogy a 2020-as és 2021-es nagyon magas költségvetési hiányok, valamint a névleges GDP-vesztés tükröződni fog az államadósság GDP-hez viszonyított arányában;

30. elismeri, hogy az alacsony kamatkörnyezet csökkenti a költségvetési politikára nehezedő nyomást az államadósság-szolgálat költségeinek csökkentése révén; ragaszkodik ahhoz, hogy az alacsony kamatlábak következményeit, a kamatkörnyezet lehetséges változását, valamint a lehetséges jövőbeli monetáris politikai intézkedéseket megfelelően vegyék figyelembe az államadósság középtávú fenntarthatóságának elemzése során; megjegyzi, hogy a tagállamok kockázati prémiumai emelkedhetnek, különösen a magas vagy növekvő adóssággal rendelkező országok esetében, és hogy ez további nyomást gyakorolhat a költségvetési politikára és a gazdaságra;

31. hangsúlyozza, hogy az adósságszolgálati költségek a belátható jövőben valószínűleg alacsonyak maradnak – annak köszönhetően, hogy az adósságterhek nagy részét a hosszú lejáratú idejű és néha negatív hozamú kötvények teszik ki –, és az elsődleges hiányt ellensúlyozhatják a kedvező kamat/növekedés különbözetek; megjegyzi, hogy az államadósság-szolgálat költségeinek jelenlegi kedvező szintje viszonylag gyorsan változhat, miközben a felhalmozott államadósság fenntartható csökkentése jelentősen hosszabb időt vesz igénybe; úgy véli, hogy az alacsony adósságszolgálati költség előnye, hogy lehetőséget kínál a magas adósság-szint fenntartható szintre történő fokozatos csökkentésére, a potenciális növekedés fellendítésére és a gazdaság rezilienciájának növelésére;

32. rámutat, hogy a tagállamok növekedési üteme közötti aszimmetria mögött strukturális problémák húzódnak meg; úgy véli, hogy a növekedés nem az egyetlen célkitűzés, mivel az emberek szolgálatában álló, a zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit elérni képes gazdaság kiépítése célzott szakpolitikai támogatást követel, ideértve a költségvetési erőfeszítéseket is;

2021. július 8., csütörtök

33. emlékeztet a reformokon túl a növekedést serkentő politikák, valamint az olyan fenntartható állami és magánberuházások fontosságára, melyek a növekedési potenciál növelését, a zöld és digitális átállásra összpontosító uniós célkitűzések elérését, a versenyképesség és a termelékenység fokozását és az egységes piac fellendítését célozzák; emlékeztet arra, hogy a jövőorientált beruházások és kiadások kedvező hatást gyakorolnak az államadósság közép- és hosszú távú fenntarthatóságára; felszólítja a tagállamokat, hogy folytassanak fenntartható költségvetési politikát a nemzeti finanszírozású és növekedést támogató közberuházások megőrzése mellett;

34. kéri a Bizottságot, hogy a megfelelő országspecifikus, világos és átlátható kiigazítási pálya meghatározására irányuló szakpolitikai döntéshozatal támogatása érdekében végezzen átfogó és átlátható államadósság-fenntarthatósági elemzést; kiemeli az olyan innovatív eszközök és technikák alkalmazását, mint a stressztesztek és sztochasztikus elemzések, mivel azok jobban tükrözik az államadósság dinamikáját vélhetően befolyásoló kockázatokat – például a kamat/növekedés különbözetet, az adósság összetételét, a demográfiát és a fenntarthatóságot – és a közkiadások minőségét;

Az uniós költségvetési politika koordinációs kerete

35. felkéri a Bizottságot, hogy a felülvizsgálati folyamat során értékelje a költségvetési politika szerepét az európai gazdaságban, orvoslva az uniós költségvetési keretben már a járvány kitörése előtt azonosított hiányosságokat⁽²⁹⁾, valamint tekintettel a világjárvány tanulságaira is;

36. felszólítja a Bizottságot, hogy mérje fel, hogyan lehet előmozdítani a költségvetési fenntarthatóságot és az anticiklikus szabályokat, és fontolja meg a keret egyszerűsítését és a Bizottság autonómiájának javítását a szabályok érvényesítése terén egy nagyobb felelősségvállalást igénylő, elszámoltathatóbb kereten belül; továbbá jól meghatározott és átlátható módon aktivált rugalmassági mechanizmusok létrehozására szólít fel minden olyan esetben, amikor ezt a rugalmasságot a nagyobb hatékonyság és hitelesség biztosítása megfelelően indokolja; hangsúlyozza egy olyan keret fontosságát, amely biztosítja a költségvetési politika koordinációját, figyelembe veszi a gazdaságokban és a finanszírozási feltételekben bekövetkező változásokat, valamint a tagállamok sajátosságait és szakpolitikai célkitűzéseit; úgy véli továbbá, hogy a költségvetési politikák összehangolására vonatkozó uniós keretnek lehetővé kell tennie az EU hosszú távú, fenntartható és inkluzív növekedésének előmozdítását, megőrizve ugyanakkor az adósság fenntarthatóságát fenyegető kockázatokkal szembeni biztosítékokat;

37. tudomásul veszi az Európai Költségvetési Tanács javaslatát, amely szerint az uniós költségvetési keretet három elv alapján kell újraépíteni: i. adóssághorgony, vagyis az adósságrátára vonatkozó célkitűzés és az ahhoz vezető országspecifikus, csökkenő adósságkiigazítási pálya, ii. a költségvetési teljesítmény egységes mutatója, vagyis egy kiadási szabály az adósságrátára vonatkozó célkitűzést meghaladó adóssággal rendelkező országok számára, és iii. egy független elemzésen és tanácsadáson alapuló véleménnyel alátámasztott általános mentesítési rendelkezés;

38. rámutat arra, hogy reális és átlátható módon meghatározott országspecifikus adósságkiigazítási pályára van szükség, mivel azok jobban igazodnak az országok valós helyzetéhez, és jobban tükrözik a tagállami adósságok fenntarthatóságának mértékét;

39. az Európai Költségvetési Tanács javaslatával összhangban úgy véli, hogy amennyiben egy ország államadóssága meghalad egy bizonyos küszöbértéket, egy, a nominális közkiadások terén felső korlátot előíró kiadási szabály⁽³⁰⁾ átláthatóbb költségvetési szabályokat biztosíthat az Unión belül; úgy véli, hogy a kiadásokat érintő felső korlát növelésének ütemét a várt potenciális teljesítménynövekedéstől, a várt inflációtól és az adóssághorgonytól való távolságtól kell függővé tenni; megjegyzi, hogy az adósságszolgálati kiadások és a munkanélküli ellátások (változatlan mértékű) kifizetései nem tartoznak ide, és a kiadások növelését az államháztartási bevételeket módosító diszkrecionális intézkedések (azaz a közvetlen és közvetett adókulcsok változása) hatásával kiigazítják;

⁽²⁹⁾ Európai Költségvetési Tanács (2018), 2018. évi éves jelentés, szeptember, EKT és Európai Költségvetési Tanács (2020), 2020. évi éves jelentés, szeptember.

⁽³⁰⁾ 3–5 évre rögzített felső korlát, amely a várható potenciális teljesítménynövekedéstől, a várható inflációtól és az adóssághorgonytól való távolságtól függ.

2021. július 8., csütörtök

40. megjegyzi, hogy az országspecifikus pálya a tagállamok fokozottabb felelősségvállalása mellett erősíteni fogja a hitelességet és javítja a tagállamok szabályoknak való megfelelését; megjegyzi továbbá, hogy az országspecifikus pályáknak átlátható és átfogó gazdasági elemzésen, valamint a tagállamok és az Európai Bizottság között az európai szemeszter keretében folytatott egyeztetésen kell alapulniuk, amelynek keretében adott esetben konzultálni lehet az Európai Költségvetési Tanáccsal és a nemzeti független költségvetési intézményekkel;

41. hangsúlyozza, hogy a kiadási szabályoknak automatikus stabilizáló hatásuk van⁽³¹⁾; megjegyzi, hogy a kiadási szabályok hatékonyabbnak bizonyultak a költségvetési politika prociklikus tendenciájának csökkentése terén⁽³²⁾; hangsúlyozza az automatikus stabilizátorok fontosságát az egyre bizonytalanabb környezetben; tudomásul veszi továbbá az Európai Költségvetési Tanács arra vonatkozó ajánlását, hogy hozzanak létre kompenzációs számlát, ahol az elsődleges kiadások tervezett nettó növekedésétől való eltéréseket lehet felhalmozni;

42. rámutat, hogy a gazdasági kormányzási keret középpontjában álló mérőszámoknak a politikai döntéshozók által könnyen megfigyelhetőnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük az átláthatóság és érthetőség érdekében, mind a politikai döntéshozók, mind a nyilvánosság számára; megjegyzi, hogy az olyan módszerek, mint a teljesítményrész elemzése nem tesznek eleget e kritériumoknak; hangsúlyozza, hogy a válság utáni időszakban a teljesítményrész körüli bizonytalanság még a korábbinál is jelentősebb lesz; úgy véli, hogy bár a potenciális teljesítménynövekedés nem megfigyelhető, így azt becslés útján kell megállapítani, mégis kisebb valószínűséggel kell felülvizsgálni, mint a teljesítményrészt;

43. az Európai Költségvetési Tanáccsal egyetértésben javasolja, hogy a Bizottság terjesszen elő javaslatot egy általános mentesítési rendelkezés elfogadására, melyet független és jól körülírt gazdasági elemzésen nyugvó vélemény alapján előre nem látható gazdasági fejlemények esetén lehetne alkalmazni, és amelynek célja az összetettség csökkentése, valamint az ez előre nem látható körülményekre való reagálás képességének megőrzése; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy ha egy független testület bevonására kerül sor, akkor további pontosításra van szükség annak összetételével kapcsolatban, a szabályokra vonatkozó döntések objektivitásának biztosítása érdekében, biztosítva annak függetlenségét és garantálva, hogy a folyamat ne szenvedjen késedelmet;

44. hangsúlyozza, hogy amikor az államháztartásra nyomás nehezedik, az a tendencia figyelhető meg, hogy visszafogják a kormányzati beruházásokat; megjegyzi, hogy az EU-ban felmerült gazdasági, társadalmi és környezeti kihívások célzott erőfeszítéseket tesznek szükségessé, különösen a társadalmi reziliencia növelése, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a digitalizáció terén; kiemeli az uniós gazdasági kormányzási keret fontosságát, amely lehetővé teszi a kormányok számára az állami beruházások megvédését az államadósság fenntarthatóságának veszélyeztetése nélkül; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az államháztartás minőségének javítása érdekében; kéri, hogy a felülvizsgált keret helyezzen nagyobb hangsúlyt az államadósság minőségére; kiemeli, hogy a minőségi államháztartás javítja az ország hosszú távú adósságának fenntarthatóságát és fokozza a hosszú távú növekedési potenciált;

45. kiemeli az Európai Költségvetési Tanács azon véleményét, hogy bizonyos jól körülhatárolt, fenntartható növekedést ösztönző kiadásokat mentesíteni kellene az elsődleges kiadások nettó növekedési plafonja alól;

46. hangsúlyozza, hogy a kormányok bevételei fontos részét képezik az államháztartás fenntarthatóságának és stabilitásuk segítheti a hiteles államadósság-csökkentési stratégia biztosítását; felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek további lépéseket az adócsalás, az adókerülés és az adókijátszás, valamint a pénzmosás ellen; megismétli, hogy a tagállamok e területen tett hatékony intézkedései bizalmat ébresztenek az államháztartás irányítása iránt; megjegyzi, hogy az adóemelés irányába ható nyomás elkerülése érdekében felelősségteljes kiadási politikát kell biztosítani;

47. megjegyzi, hogy az Európai Költségvetési Tanács határozottan kiállt egy közös költségvetési kapacitás európai szintű bevezetése mellett, amely ösztönözhet az unió költségvetési szabályainak való nagyobb mértékű megfelelésre; megjegyzi továbbá, hogy ezt a véleményt más intézmények, például az IMF és az EKB is osztották;

⁽³¹⁾ Az Európai Költségvetési Tanács uniós költségvetési szabályokról szóló értékelése, különös tekintettel a hatos csomagra és a kettes csomagra: „az elsődleges kiadások nettó felső határának automatikus stabilizáló hatása van: amikor a tényleges teljesítmény növekedésének üteme elmarad a potenciális teljesítménynövekedés ütemétől, az elsődleges kiadások nettó növekedése meghaladja a várt szintet, és a kiadások GDP-arányos növekedése hozzájárul a gazdaság stabilizálásához; ugyanakkor, ha a tényleges GDP-növekedés üteme meghaladja a trend alapján várt szintet, a nettó kiadások GDP-arányos mértéke csökkenni fog.”.

⁽³²⁾ Manescu, C., Bova, E. (2021), Effectiveness of national expenditure rules: Evidence from EU member states (A nemzeti kiadási szabályok hatékonysága: Az uniós tagállamokból származó bizonyítékok.).

2021. július 8., csütörtök

48. üdvözli az NGEU és a SURE kezdeményezést; hangsúlyozza, hogy az NGEU-t az uniós költségvetés által garantált adósságkibocsátás révén finanszírozzák; hangsúlyozza, hogy az uniós adósságkibocsátás⁽³³⁾ új, jó minőségű európai biztonságos eszközöket fog biztosítani; felszólítja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a helyreállítási csomagban és a SURE eszközben rejlő lehetőségeket a tagállamok közötti konvergencia javítása, az uniós politikák előmozdítása és az EU gazdasági sokkhatásokkal szembeni sebezhetőségének csökkentése érdekében; megjegyzi, hogy a jelenlegi NGEU és SURE eszközöket ideiglenesnek tervezték, és hangsúlyozza a NGEU- és a SURE-kötvényekből eredő adósságok átlátható visszafizetési tervének fontosságát;

A makrogazdasági egyensúlyhiány felügyelete

49. hangsúlyozza a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás fontosságát az EU-n belüli makrogazdasági egyensúlyhiányok észlelése, megelőzése és kezelése szempontjából; tudomásul veszi az Európai Számvevőszék arra vonatkozó megállapításait⁽³⁴⁾, hogy ugyan a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás végrehajtási mechanizmusa általában jól kialakított, a benne rejlő lehetőségeket eddig nem aknázták ki teljes körűen, így nem tudta biztosítani az egyensúlyhiányok hatékony megelőzését és kiigazítását; megjegyzi továbbá, hogy az egyensúlyhiánnyal küzdő tagállamok besorolása nem átlátható, a nyilvánosság nem ismeri az eljárást és annak következményeit, és az ajánlások nem mozdítják elő kellőképpen az említett egyensúlyhiányok kezelésére irányuló szakpolitikai intézkedéseket, különösen az euróövezetben;

50. kéri a riasztási mechanizmus keretében készült jelentés hatékonyabb alkalmazását, ugyanakkor tudomásul veszi a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárásban használt eredménytábla (MIP-eredménytábla) Bizottság általi, legutóbbi technikai felülvizsgálatát, és üdvözli a jelentést alátámasztó részletes és átfogó elemzést; kitart amellett, hogy a MIP-eredménytáblát adataalapúvá és átláthatóvá kell tenni, valamint egyszerűsíteni kell olyan érdemi mutatókra és küszöbértékekre összpontosítva, amelyek egyértelműbben meghatározzák az euróövezet egyensúlyhiányait; emlékeztet arra, hogy az országspecifikus ajánlásokat a tagállamoknak címzett előretekintő iránymutatásként kell megfogalmazni; úgy véli, hogy el kell érni a mérsékelt ajánlásoknak való nagyobb megfelelést, és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljáráshoz kapcsolódó országspecifikus ajánlásoknak az egyensúlyhiányra közvetlen hatást gyakorló szakpolitikai intézkedésekre kell összpontosítaniuk, és adott esetben összhangban kell lenniük az euróövezeti ajánlásokkal;

51. kiemelten fontosnak tartja, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás és a Stabilitási és Növekedési Paktum közötti kölcsönhatás egyértelmű és következetes legyen, mert csak így biztosítható célkitűzéseik megvalósítása;

52. e tekintetben támogatja az Európai Költségvetési Tanács arra irányuló javaslatait, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás során alkalmazott szempontokat a fent említett kiadási szabály meghatározásakor is érvényesítsék, amely szerint – kölcsönös megállapodás alapján – a magas folyófizetésimérleg-hiánnyal rendelkező országoknak alacsonyabb felső korlátot kellene meghatározni kiadási célkitűzéseik tekintetében, míg a túlzott külső többlettel rendelkező országok esetében a kiadások növekedésének mértéke magasabb lenne;

53. felszólít a makroprudenciális hatóságok fokozottabb bevonására a makrogazdasági egyensúlyhiányok makroprudenciális szempontból történő jobb észlelése érdekében, valamint a nemzeti termelékenységi tanácsok fokozottabb bevonására a makrogazdasági fejleményeknek a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás során történő jobb megértése érdekében;

Kormányzás

54. hangsúlyozza az uniós intézményi keret és a közösségi módszer fontosságát a szabályok megállapítása és hatékony érvényesítése, valamint a határozott politikai felelősségvállalás és elszámoltathatóság megőrzése és további erősítése szempontjából, és kiemeli, hogy a nemzeti szintű politikai felelősségvállalás vagy elszámoltathatóság hiánya növeli a szabályoknak való meg nem felelés mértékét;

55. ragaszkodik a gazdasági kormányzási keret demokratikus legitimitációjának, számonkérhetőségének és ellenőrzésének megerősítéséhez; úgy véli, hogy a felelősségvállalás javítása érdekében a felelősségi köröket a döntéshozatal vagy a döntésvégrehajtás szintjén kell kijelölni, és a nemzeti parlamenteknek ellenőrizniük kell a nemzeti kormányok tevékenységét, az Európai Parlamentnek pedig az európai végrehajtókét; kiemeli ezért az intézmények szerepét, és hangsúlyozza a felelősségi körök különböző intézmények közötti kiegyensúlyozott megosztásának fontosságát az uniós gazdasági kormányzási keret végrehajtása során;

⁽³³⁾ NGEU- és SURE-kötvények.

⁽³⁴⁾ 03/2018. sz. különjelentés: A makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás ellenőrzése, Európai Számvevőszék.

2021. július 8., csütörtök

56. emlékeztet arra, hogy az európai szemeszter a költségvetési, gazdasági, szociális és foglalkoztatási politikák Unió-szerte történő összehangolásának jól kialakított kerete, amely a fenntartható növekedésre, a fenntartható államháztartásra és a felfelé irányuló konvergenciára vonatkozó hosszú távú uniós célokat támogatja; megjegyzi, hogy a szemeszter kezdettől fogva kiterjedt többek között a pénzügyi ágazattal és az adózással kapcsolatos kérdésekre, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira; megjegyzi, hogy a gazdasági és társadalmi reziliencia további erősítése érdekében az EU-nak teljesítenie kell a szociális jogok európai pillérének elveit; emlékeztet arra, hogy a fenntartható növekedés előmozdítása a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és a költségvetés középtávú fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikák előmozdítását jelenti, továbbá a társadalmilag igazságos strukturális reformok előmozdítását, a növekedési potenciál növelését célzó beruházások fokozását, valamint a fenntartható és digitális gazdaságra való inkluzív átállás támogatását; hangsúlyozza, hogy fontos lenne a foglalkoztatási és szociális miniszterek és a pénzügyminiszterek közötti szorosabb együttműködés a szakpolitikai koordináció terén, különösen az euróövezetben; megjegyzi, hogy az európai szemeszter koncepcióját az uniós gazdasági kormányzás felülvizsgálatának részét képező 1175/2011/EU rendelet vezette be, és hogy üdvözlendő a szemeszter folyamatának javítására irányuló bizottsági javaslatok;

57. rámutat, hogy a felelősségvállalás hiánya az európai szemeszter egyik fő gyengesége; megjegyzi, hogy e keretnek tartalmaznia kell egy sor hosszú távú célkitűzést és uniós iránymutatást, amelyek összehangolják a nemzeti szükségleteket és prioritásokat megfelelően tükröző szakpolitikai döntéseket, az EU és a nemzeti intézmények és érdekelt felek közötti nyílt és inkluzív szakpolitikai párbeszéd alapján; úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányítási struktúrájából szerzett tapasztalatok nagyszerűen felhasználhatók a nemzeti felelősségvállalás, az EU stratégiai céljainak előmozdítása, a fenntartható növekedés és az országspecifikus ajánlások területén;

58. felszólít az Európai Parlamentnek az európai szemeszter folyamatába való szorosabb bevonására; hangsúlyozza a mindenre kiterjedő vita fontosságát az átfogó célok és az iránymutatás meghatározása terén;

59. emlékeztet arra, hogy a jogalkotás minőségének javításáról szóló megállapodás megismétli, hogy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak mint társjogalkotóknak egyenrangú felekként kell gyakorolniuk hatásköreiket, és ezért a Bizottságnak egyenlő módon kell kezelnie őket, továbbá hangsúlyozza a nemzeti parlamentek szerepét és felelősségét; rámutat, hogy az EUMSZ 121. és 126. cikke értelmében az Európai Parlament nem ellenőrizheti és nem módosíthatja a Tanács által az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat;

60. felszólít az uniós és nemzeti szintű demokratikus ellenőrzés szigorítására a nemzeti kormányok felelősségre vonása érdekében; hangsúlyozza, hogy az erősebb nemzeti politikai felelősségvállalás és elszámoltathatóság magasabb szintű megfelelést eredményez; felszólít a parlamentközi együttműködés – többek között költségvetési paktum 13. cikkében előírt parlamentközi konferencia – továbbfejlesztésére annak érdekében, hogy szükség esetén érdemi megbeszéléseket lehessen folytatni a kellő időben;

61. elismeri az EU makrogazdasági párbeszédének fontosságát a felelősségvállalás és a szakpolitikai koordináció javítása szempontjából, ezért kéri azok élénkítését a kormány, a munkáltatói szövetségek és a szakszervezetek képviselőivel folytatott, euróövezeti és nemzeti szintű párbeszéd révén, és mindkét szinten kéri eszmecsere kezdeményezését a központi bankokkal;

62. emlékeztet arra, hogy – a jogszabályokkal összhangban – az Európai Parlament illetékes bizottsága felkérheti a Tanács elnökét, a Bizottságot és adott esetben az Európai Tanács vagy az eurócsoport elnökét, valamint a konkrét gazdasági kormányzási eljárások valamelyikének hatálya alatt álló tagállamokat, hogy jelenjenek meg az érintett bizottság előtt;

63. hangsúlyozza a szociális jogok európai pillére és a környezetvédelmi célkitűzések végrehajtásának fontosságát összhangban az Unió éghajlati, környezeti és fenntartható fejlődési kötelezettségvállalásaival; arra ösztönzi a Bizottságot és az Európai Tanácsot, hogy ezeket a vállalásokat vegyék figyelembe az uniós gazdasági kormányzásban; kéri, hogy maradéktalanul vegyék figyelembe a szociális jogok európai pillérének szociális eredménytábláját a szociális jogok európai pillérének alapelveivel kapcsolatos tagállami teljesítmények nyomon követése során; tudomásul veszi a Bizottság kezdeményezését annak megerősítésére, hogy a felülvizsgált szociális eredménytábla az európai szemeszter keretében a szakpolitikai koordinációs keret részét fogja képezni; tudomásul veszi, hogy az uniós vezetők üdvözlötték az európai szociális partnerek közös javaslatát a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés mérésére szolgáló alternatív mutatókra vonatkozóan, amelyek kiegészítik a GDP-t mint az inkluzív és fenntartható növekedést szolgáló jóléti mutatót; kéri, hogy a politikai ajánlások jobban tükrözzék az eredménytáblákat;

2021. július 8., csütörtök

64. úgy véli, hogy prioritásként kell kezelni a nemzeti költségvetési politikáknak a Párizsi Megállapodás szerinti uniós kötelezettségvállalásokkal való összehangolását, és hogy a 2020-as éves fenntartható növekedési stratégiában meghatározott versenyképes fenntarthatóság koncepcióját és négy tengelyét továbbra is az EU hosszú távú növekedési stratégiájának átfogó prioritásként kell kezelni, az európai zöld megállapodással összhangban; megjegyzi, hogy az éghajlat valós és súlyos kockázatot jelent a tagállamok költségvetési politikáinak fenntarthatóságára nézve;

65. egyetért az Európai Számvevőszékkel abban, hogy az európai szemeszteren belül javítani kell az országspecifikus ajánlások felépítését és végrehajtását⁽³⁵⁾; javasolja a szakpolitikai ajánlások célzottabb megfogalmazását, rövid és hosszú távú országspecifikus szakpolitikai célkitűzésekkel;

66. üdvözli a független pénzügyi intézmények nemzeti költségvetési folyamatban betöltött szerepét érintő jelentős előrelépéseket, amelyek nyomon követés és független elemzés révén növelik a költségvetési politika átláthatóságát és elszámoltathatóságát; kéri a tagállamoktól annak biztosítását, hogy a független költségvetési intézmények teljesítsék a megbízatásuk és feladataik teljesítéséhez szükséges feltételeket, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell ezen intézmények elszámoltathatóságát az Európai Parlament és adott esetben a nemzeti parlamentek felé;

67. hangsúlyozza, hogy a jobb végrehajtás érdekében minden tagállamnak törekednie kell a határozott felelősségvállalásra a gazdaságpolitikai ajánlások tekintetében, valamint ezzel összefüggésben meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a kölcsönös támogatás, az egymásra gyakorolt nyomás, valamint az ösztönzők és a fékek között;

68. üdvözli az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között létrejött intézményközi megállapodást;

69. felszólítja a Bizottságot, hogy az érdekelt felek és az Európai Parlament megfelelő bevonásával folytassa a makrogazdasági kiigazítási programok kialakításának és végrehajtásának vizsgálatát, különösen tekintettel arra, hogy miként fokozható a döntéshozatali folyamat átláthatósága, demokratikus elszámoltathatósága és az azzal kapcsolatos felelősségvállalás; e tekintetben emlékezteti a Bizottságot és a Tanácsot a 472/2013/EU rendelettel kapcsolatban a plenáris ülésen elfogadott álláspontjára;

70. megjegyzi, hogy a makrogazdasági kiigazítási programból kilépő tagállamok az európai szemeszter keretén belül is fokozott felügyelet alatt állnak, valamint hogy szükség esetén részletes felülvizsgálat végezhető;

71. megjegyzi, hogy az eurócsoport és az euróövezeti csúcstalálkozó informális egyeztető fórumok a Gazdasági és Pénzügyi (Ecofin) Tanácson belül; felszólítja a tagállamokat, hogy a közösségi keretek között járjanak el, biztosítva az Európai Parlament társjogalkotói szerepét és demokratikus felügyelethez való jogát;

72. kéri, hogy az eurócsoporthoz olyan eljárási szabályok vonatkozzanak, amelyek növelik a döntéshozatal átláthatóságát és demokratikus elszámoltathatóságát; kéri kölcsönös egyetértés kialakítását az eurócsoport és az Európai Parlament között arra vonatkozóan, hogy miként lehetne e célkitűzéseket a leghatékonyabban megvalósítani; hangsúlyozza azon mechanizmusok fontosságát, amelyek lehetővé teszik az euróövezeten kívüli tagállamok számára, hogy adott esetben részt vegyenek a vitában;

73. hangsúlyozza, hogy az EU gazdasági kormányzására vonatkozó döntéshozatali keretnek a közösségi módszer alá kell tartoznia;

74. hangsúlyozza, hogy fontos vitát folytatni a gazdasági kormányzásról az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében a polgárokkal, civil társadalmi szervezetekkel és szociális partnerekkel, valamint egy sor érdekelt féllel európai, tagállami, regionális és helyi szinten; e tekintetben úgy véli, az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencia lehetőséget nyújthat arra, hogy megvitassák a nagyobb demokratikus legitimáció biztosítását azáltal, hogy az Európai Parlament nyilvános és demokratikus fórumként nagyobb szerepet kap a gazdaságpolitikai koordináció közös uniós szabályainak meghatározásában és végrehajtásában;

o

o o

75. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az eurócsoportnak, a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽³⁵⁾ Európai Számvevőszék.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0359

A nicaraguai helyzet

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a nicaraguai helyzetről (2021/2777(RSP))

(2022/C 99/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Nicaraguáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az emberi jogok és a demokrácia nicaraguai helyzetéről szóló, 2019. december 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾, valamint a külföldi ügynökökről szóló nicaraguai törvényről szóló, 2020. október 8-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az egyrészlől az Európai Unió és tagállamai, másrészlől Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾ és (KKBP) 2020/1999 tanácsi határozatra ⁽⁵⁾, a nicaraguai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló (KKBP) 2019/1720 határozat módosításáról szóló, 2020. május 4-i (KKBP) 2020/607 tanácsi határozatra ⁽⁶⁾, a nicaraguai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló (EU) 2019/1716 rendelet végrehajtásáról szóló, 2020. május 4-i (EU) 2020/606 tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽⁷⁾, valamint az ilyen szankciók 2021. október 15-ig történő megújításáról szóló határozatra,
- tekintettel a főképviseletnek az Európai Unió nevében a romló nicaraguai politikai helyzetről tett, 2021. június 10-i nyilatkozatára, szóvivőjének az új választási törvényről szóló, 2021. május 6-i nyilatkozatára, valamint 59 ország Nicaraguáról szóló, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2021. június 22-i 47. ülésén tett együttes nyilatkozatára,
- tekintettel a Külügyi Bizottság elnökének és a Közép-Amerika országaival fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnökének az ellenzéki vezetők jelenleg is tartó nicaraguai fogva tartásáról szóló, 2021. június 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa szóvivőjének Nicaraguáról szóló, 2021. május 28-i nyilatkozatára, valamint az ENSZ emberi jogi főbiztosának, Michelle Bachelet-nek az Emberi Jogi Tanács 2021. június 22-i 47. ülésén a nicaraguai emberi jogi helyzetről adott szóbeli tájékoztatására,
- tekintettel az Amerikai Államok Szervezete (OAS) főtitkárságának a nicaraguai Legfelsőbb Választási Tanács bírának megválasztásáról és a nicaraguai választási reformról szóló, 2021. május 6-i nyilatkozatára, valamint a nicaraguai helyzetről szóló, 2021. június 15-i állásfoglalására,
- tekintettel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottságának nyilatkozataira, a Nicaraguai Különleges Megfigyelő Mechanizmus (MESENI) által közzétett hírlevelekre, valamint Antonia Urrejola biztosnak, az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága elnökének az Amerikai Államok Szervezete Állandó Tanácsának a nicaraguai helyzetről tartott 2021. június 23-i rendkívüli ülésén tett észrevételeire,
- tekintettel az emberi jogok és a demokrácia 2020. évi világbeli helyzetéről szóló, a Tanács által 2021. június 21-én elfogadott uniós éves jelentés Nicaraguáról szóló fejezetére,
- tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel Nicaragua alkotmányára,

⁽¹⁾ HL C 255., 2021.6.29., 65. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0259.

⁽³⁾ HL L 346., 2012.12.15., 3. o.

⁽⁴⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 13. o.

⁽⁶⁾ HL L 139. I, 2020.5.4., 4. o.

⁽⁷⁾ HL L 139. I, 2020.5.4., 1. o.

2021. július 8., csütörtök

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

- A. mivel az emberi jogok és a demokrácia tekintetében Nicaraguában kialakult helyzet a 2018. áprilisi polgári tiltakozások erőszakos leverése óta jelentős mértékben tovább romlott; mivel azóta politikai okokból legalább 130 embert megfosztottak szabadságától, míg a kormány ellentáborához tartozók és családtagjaik a rendőség és a kormány-szimpatizánsok folyamatos közvetlen és online zaklatásának árnyékában élnek; mivel az önkényes fogva tartást egyre gyakrabban használják az aktivisták és a másként gondolkodók büntetésére a 2018-as tiltakozások óta; mivel az aktivisták különösen ki vannak téve az erőszaknak, többek között a szexuális és a nemi alapú erőszaknak; mivel a fogva tartottakkal rosszul bánnak a börtönben, megtagadják tőlük az orvosi ellátást és az ügyvédekhez való hozzáférést, támadják őket és szexuális erőszakot követnek el velük szemben, miközben a kormány ellen tiltakozó személyeket a lesgigorúbban őrzött cellákba helyezik, ahol fokozott megfigyeléssel, átvizsgálással és elkülönítéssel szembesülnek; mivel különös aggodalomra ad okot a szabadságuktól megfosztott nők és idősebb felnőttek helyzete;
- B. mivel a jelenlegi helyzet miatt 2018 óta több mint 108 000 nicaraguai kényszerült elmenekülni és menedéket keresni szomszédos országokban, akik háromnegyede Costa Ricában keresett védelmet;
- C. mivel 2021. május 4-én a nicaraguai nemzetgyűlés elfogadta a 331. számú választási törvény reformját, amely magában foglalja a közelmúltban elfogadott büntető törvényeket; mivel az említett reform a választási versenyt és a politikai jogok gyakorlását korlátozó szabályokat is bevezet, amelyek tovább korlátozzák a politikai ellenzék részvételét, valamint – a nemzetközi normákkal ütköző módon – korlátok közé szorítja a polgári szabadságjogokat, így különösen például a közéletben való szerepvállaláshoz fűződő jogot, az egyesülés szabadságát, a véleménynyilvánítás szabadságát, a társadalmi ellenálláshoz való jogot, valamint a jogvédelemhez fűződő jogot; mivel ezek a reformok figyelmen kívül hagyják az ellenzék, a civil társadalom és a nemzetközi közösség követeléseit;
- D. mivel az új Legfelsőbb Választási Tanács (SEC) a nicaraguai választási folyamatot felügyelő és irányító testület; mivel ezt a folyamatot egy pártatlan, független és átlátható testületnek kell irányítania, amely tiszteletben tartja a demokratikus elveket és a lakosság polgári és politikai jogainak tényleges és pluralisztikus gyakorlását; mivel a Legfelsőbb Választási Tanács tagjait az Ortega által szigorúan ellenőrzött nicaraguai nemzetgyűlés nevezte ki; mivel a Legfelsőbb Választási Tanács ezért elfogult és átláthatatlan szerv, és ez tovább bomlasztja a politikai folyamatot; mivel ezek a kinevezések, a közelmúltbeli választási reformmal együtt a kormányzó többség akarát tükrözik, nem pedig a kormány és az ellenzéki csoportok közötti, az EU és a nemzetközi közösség által több alkalommal is szorgalmazott párbeszéd eredményeként születtek;
- E. mivel a nicaraguai hatóságok az elmúlt hetekben két politikai pártot oszlattak fel jogszerű eljárás nélkül, a nemzetközi normákkal ellentétes módszerek alkalmazásával; mivel a politikai pártok – a Partido de Restauración Democrática és a Partido Conservador – feloszlátása és olyan politikailag motivált bűnügyi nyomozások indítása, amelyek a demokratikus ellenzéki jelöltek jogszerű eljárás nélküli kizárásához vezethetnek, nemcsak a jelöltek választhatósághoz való jogát, hanem a választók azon jogát is aláássák, hogy a választásuk szerinti jelölteket válasszák meg; mivel ezek az intézkedések az igazságszolgáltatási rendszer politikai célú felhasználásával párosulva ellentétesek az alapvető demokratikus elvekkel, és súlyosan sértik a nicaraguai népnek a nicaraguai alkotmány és a nemzetközi jog szerinti jogait;
- F. mivel 2021. június eleje óta a demokratikus ellenzék legalább 21 tagját – köztük hat elnökeljölte, valamint szakszervezeti és politikai vezetőket – önkényesen tartóztatták le politikailag motivált és homályos büntetőjogi vádak alapján, anélkül, hogy az eljárási garanciákat súlyosan sértő eljárás során bármilyen bizonyíték állt volna rendelkezésre, ami bizonyítja az igazságszolgáltatás függetlenségének hiányát; mivel az ellenzék több tucat vezető tagja számolt be arról, hogy módszeresen zaklatják őket, és folyamatos megfélemlítés árnyékában élnek, a rendőrök szinte állandó jelleggel otthonaik előtt állomásoznak vagy követik őket az utcákon, ezzel korlátozva szabad mozgásukat;
- G. mivel a nicaraguai kormány az elmúlt években egyre korlátozóbb jogszabályokat fogad el, például a külföldi ügynökök szabályozásáról szóló törvényt, a számítástechnikai bűnözés elleni külön törvényt, a gyűlöletbűncselekmények elleni törvényt, a nép függetlenséghez, szuverenitáshoz és önmeghatározáshoz való jogainak a békét szolgáló védelméről szóló törvényt, valamint a büntetőeljárási törvénykönyv módosításáról szóló törvényt, amely az alkotmány szerinti 48 órás időtartam helyett 90 napra emelte a vizsgálati időszakot; mivel ezek a törvények intézményesítik az elnyomást, és legalizálják az országban az elfogadásuk óta elkövetett cselekményeket;

2021. július 8., csütörtök

- H. mivel a független média folyamatos zaklatása és kriminalizálása korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot és aláássa a nyilvánosság valódi tájékoztatáshoz való jogát; mivel a véleménynyilvánítás szabadsága – mind online, mind offline – mindig alapvető fontosságú minden demokrácia számára, de különösen fontos a választási időszakokban; mivel a kormányzati hatóságok és a kormánypárti média nyilvános nyilatkozatai arra irányulnak, hogy megbélyegezzék a másként gondolkodónak tekintett személyeket;
- I. mivel ezek a nicaraguai kormány felügyelt aggasztó fejlemények azt mutatják, hogy a rezsim egyre inkább tekintélyelvűvé válik azáltal, hogy elzárja a demokrácia, a nemzeti megbékélés és a konfliktus békés megoldása érdekében történő nemzetközi közvetítés terét, és egyértelműen akadályozza, hogy 2021. november 7-én szabad és tisztességes választásokat tartsanak; mivel az Unió és más nemzetközi szereplők és emberi jogi szervezetek figyelmeztettek arra, hogy fennáll annak a komoly kockázata, hogy ezeket a jogszabályokat kifejezetten az elnyomó politikákat bíráló személyekkel szemben fogják alkalmazni;
- J. mivel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottságának független szakértők alkotta interdiszciplináris csoportja már jelezte, hogy az utcai tüntetések leveréséhez alkalmazott módszerek akár emberiesség elleni bűncselekményeknek is minősülhetnek;
- K. mivel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által Nicaragua számára kiadott ajánlások szinte egyikét sem hajtották végre, ami folyamatos büntetlenséghez és további jogsértésekhez vezetett;
- L. mivel a nicaraguai nemzetgyűlés fogyasztóvédelmi törvényének (842. számú törvény) reformja arra kötelezi a bankokat, hogy nyissanak számlát azon személyek hozzátartozói számára, akiket az Egyesült Államok kormánya vagy más országok szankciókkal sújtottak, és akiket korrupcióval, pénzmosással és az emberi jogok megsértésével vádolnak; mivel a vádak szerint az Ortega-Murillo család egy távközlési, energiaipari és más ágazatokra is kiterjedő vállalatbirodalmat épít ki;
- M. mivel a demokrácia és a jogállamiság fejlődése és megszilárdulása, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása az EU külső politikáinak szerves részét képezi, és azokat az Európai Unió és Közép-Amerika országai között 2012-ben kötött társulási megállapodás is magában foglalja;
- szolidaritását fejezi ki a nicaraguai lakossággal, és erőteljesen elítéli a nicaraguai hatóságok által a demokratikus ellenzéki pártokkal és azok tagjaival, újságírókkal és a média más szegmenseiben dolgozókkal, diákokkal, öslakosokkal, emberijog-védőkkel és a civil társadalommal, valamint családtagjaikkal szembeni elnyomó intézkedéseket, és különösen az okozott haláleseteket; felszólít a korlátozó intézkedések, az elnyomás és az emberi jogi jogsértések azonnali beszüntetésére, és felszólít a nicaraguai kormány elszámoltatására a 2018 óta elkövetett súlyos jogsértésekért;
 - felszólít az önkényesen fogva tartott valamennyi politikai fogoly, többek között Cristiana Chamorro, Arturo Cruz, Félix Maradiaga, Juan Sebastián Chamorro, Miguel Mora és Medardo Mairena előzetes elnökjelöltek, José Pallais, José Adán Aguerri, Dora María Téllez, Hugo Torres, Víctor Hugo Tinoco, Violeta Granera, Ana Margarita Vijil, Suyen Barahona és Pedro Joaquín Chamorro politikai vezetők és egyéb ellenzéki aktivisták, emberi jogi jogvédők és újságírók azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására; felszólít továbbá alapvető jogi biztosítékaik, emberi jogaik, valamint polgári és politikai jogaik tiszteletben tartásának biztosítására; követeli, hogy a kormány haladéktalanul szolgáljon bizonyítékokkal arra vonatkozóan, hogy a bebörtönzöttek még életben vannak, és hogy jelenleg hol tartják őket fogva; emlékeztet arra, hogy teljes körű biztosítékot kell nyújtani a száműzetésben lévők számára, hogy visszatérhessenek hazájukba;
 - kéri, hogy Nicaragua kormánya oldja fel a de facto ostromállapotot, tartsa tiszteletben a nemzeti rendőrség mint nem politikai, pártatlan és tanácskozási joggal nem rendelkező erő szerepét, fegyverezze le a félkatonai erőket, tegyen eleget a Polgári Szövetséggel kötött megállapodásoknak és állítsa helyre a polgárok jogait; ismételten felszólítja a kormányt, hogy tegye lehetővé a civil társadalmi szervezetek számára, hogy biztonságos és támogató környezetben működjenek anélkül, hogy megtorlástól kellene tartaniuk;
 - ismételten felszólít az inkluzív párbeszéd és a demokrácia helyreállítására, mivel ez az egyetlen békés kivezető út a nicaraguai politikai, gazdasági és társadalmi válságból; hangsúlyozza, hogy befogadó és átlátható módon kell reformokat elfogadni; felhívja az EU nicaraguai küldöttségét, hogy folytassa és fokozza diplomáciai szerepvállalását a választási folyamat kapcsán, és továbbra is lépjen kapcsolatba a hatóságokkal a nicaraguai válság politikai megoldása érdekében;

2021. július 8., csütörtök

5. sürgeti a nicaraguai hatóságokat, hogy az OAS 2020. október 21-i állásfoglalásában előírt nemzetközi paraméterekkel összhangban azonnal módosítsák a választási törvényt, nevezzenek ki pártatlan személyeket a különböző választási struktúrákba, állítsák vissza a jogaiktól megfosztott pártok jogállását, tartsák tiszteletben a nicaraguaiak választáshoz és választathatósághoz való jogát, és garantálják a hazai és nemzetközi választási megfigyelő szervek korlátlan jelenlétét, miközben elkötelezik magukat a választások utáni békés politikai együttélés mellett; hangsúlyozza, hogy a választások és az azokon megválasztandó kormány Európai Parlament által történő elismerése érdekében végre kell hajtani az Amerikai Államok Szervezete és a nemzetközi szervezetek által kért változtatásokat, különösen a szabad, hiteles és méltányos választási folyamatot lehetővé tevő jogok és szabadságok helyreállítását;

6. elítéli a korlátozó és büntető törvények elfogadását és végrehajtását, és felszólít azok azonnali hatályon kívül helyezésére; hangsúlyozza, hogy ezek a jogszabályok ellentétesek a nicaraguai állampolgárokat illető, a Nicaraguai Köztársaság alkotmányában, az Amerikai Köztársaság Demokratikus Chartájában, valamint a többi olyan nemzetközi egyezményben rögzített jogokkal és szabadságokkal, amelyeket Nicaragua aláírt; elutasítja, hogy Nicaragua tekintélyelvű kormánya nem megfelelően használja fel az intézményeket és a jogszabályokat azzal a szándékkal, hogy kriminalizálja a civil társadalmi szervezeteket és a politikai ellenzéket;

7. ismételten felszólítja a nicaraguai hatóságokat, hogy biztosítsanak akadálytalan hozzáférést az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR), az Emberi Jogok Amerikai Bizottsága (IACHR) és annak interdiszciplináris független szakértői csoportja (GIEI), a Nicaraguai Különleges Megfigyelő Mechanizmus (MESENI), a nemzetközi civil társadalmi szervezetek és az európai intézmények számára az emberi jogok Nicaraguában való tiszteletben tartásának biztosítása érdekében; ismételten felszólít az emberi jogokat védő szervezetek, így például a Nicaraguai Emberi Jogi Központ (Centro Nicaragüense de Derechos Humanos – CENIDH) jogi személyiségének azonnali helyreállítására;

8. felszólítja Nicaragua kormányát, hogy hozzon létre független vizsgáló testületet, amely nemzetközi szakértők bevonásával ellenőrzi, hogy a főügyészség hiteles, pártatlan és kimerítő vizsgálatokat végez a rendőrség vezető beosztású tagjainak a 2018. évi erőszakos fellépésekkel kapcsolatban és azt követően elkövetett súlyos emberi jogi jogsértésekkel összefüggő állítólagos felelőssége kapcsán;

9. felhívja a Közép-amerikai Integrációs Rendszert (SICA) és annak tagállamait, hogy vállaljanak aktív szerepet a demokrácia Nicaraguán belüli védelmében, megóvásában és előmozdításában, valamint az emberi jogok nicaraguai védelmében, amint azt az 1991. évi Tegucigalpai Jegyzőkönyv rögzíti, a Közép-Amerika demokratikus biztonságáról szóló 1995. évi keretegyezmény pedig megerősített azzal, hogy 1. cikkében kimondja, hogy a demokrácia az általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon megválasztott kormányokon, valamint az emberi jogoknak a közép-amerikai régiót alkotó államokon belüli, feltétel nélküli tiszteletben tartásán alapul;

10. felhívja a Pénzügyi Akció Munkacsoportot (FATF), hogy hozza létre a szükséges koordinációt az Egyesült Államok Külföldi Vagyon Ellenőrzésével Foglalkozó Hivatalával annak érdekében, hogy az Ortega-Murillo-rezsimtől és annak kollaboránsaitól eredő, valamint az európai országokban fennálló kereskedelmi kapcsolataikból és eszközeikből származó illegális műveletekkel szemben biztosítani lehessen a nemzetközi pénzügyi biztonságot; hangsúlyozza, hogy Nicaragua 2020 októbere óta szerepel az FATF tiltólistáján;

11. felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy mielőbb terjesszék ki a szankcionálandó személyek és szervezetek listáját, többek között Nicaragua elnökére és alelnökére, valamint belső körükre, különös figyelmet fordítva arra, hogy ne érje kár a nicaraguai népet; hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani és biztosítani kell, hogy a civil társadalmi szervezeteknek, az emberi jogi aktivistáknak és a nicaraguai népnek többek között az EU fejlesztési és humanitárius programjain keresztül nyújtott uniós támogatás a tényleges kedvezményezettekhez, ne pedig a kormányhoz és a hatóságokhoz jusson el, a Covid19 és a jelenlegi kormányzati elnyomás hatásának enyhítése, valamint annak megelőzése érdekében, hogy ez a válság humanitárius válsággá váljon; emlékeztet arra, hogy az EU–Közép-Amerika társulási megállapodás fényében Nicaraguának tiszteletben kell tartania és meg kell szilárdítania a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok alapelveit, és megismétli azon követelését, hogy a jelenlegi körülmények fényében léptessék életbe a társulási megállapodás demokratikus záradékát;

12. elismeri és támogatja az EU nicaraguai küldöttsége által egy rendkívül bonyolult környezetben tett erőfeszítéseket és az elvégzett hasznos munkát; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy képviselőiken és nicaraguai nagykövetségeiken keresztül a helyszínen kísérik szoros figyelemmel a helyzet alakulását, többek között a bírósági tárgyalások nyomán követésével, valamint a börtönben vagy házi őrizetben lévő, rendszert bíráló személyek és ellenzéki vezetők meglátogatásával;

2021. július 8., csütörtök

13. felhívja az EU nicaraguai küldöttségét és adott esetben a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a sürgősségi vízumok kiadását és biztosítsanak ideiglenes politikai menedéket az uniós tagállamokban;
 14. kéri, hogy az Elnökök Értekezlete a Közép-Amerika országaival fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség bevonásával küldjön tényfeltáró küldöttséget Nicaraguába az emberi jogi és politikai helyzet értékelése céljából;
 15. ismételten emlékeztet arra, hogy 2019. március 14-i állásfoglalásában kérte a továbbra is a nicaraguai kormány védelme alatt Managuában élő Alessio Casimirri azonnali kiadatását Olaszországnak, ahol hatszoros, jogerős életfogytiglani szabadságvesztést kell letöltenie a volt miniszterelnök és a Kereszténydemokrata Párt vezetője, Aldo Moro 1978. március 16-i római elrablásában és meggyilkolásában, valamint testőreinek meggyilkolásában való bizonyított részvétele miatt;
 16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Amerikai Államok Szervezete főtitkárának, az Euro–Latin-amerikai Parlamenti Közgyűlésnek, a Közép-amerikai Parlamentnek, a Limai Csoportnak és a Nicaraguai Köztársaság kormányának és parlamentjének.
-

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0360

A törökországi ellenzék elnyomása, különös tekintettel a HDP-re**Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a törökországi ellenzékkel, különösen a Népek Demokratikus Pártjával (HDP) szembeni elnyomásról (2021/2788(RSP))**

(2022/C 99/23)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Törökországról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Bizottság Törökországról szóló 2019. és 2020. évi jelentéseiről szóló 2021. május 19-i ⁽¹⁾, a törökországi emberi jogi helyzetről, különösen Selahattin Demirtaş és más lelkiismereti foglyok ügyéről szóló 2021. január 20-i ⁽²⁾, valamint a törökországi helyzetről, különösen a megválasztott polgármesterek elmozdításáról szóló, 2019. szeptember 19-i ⁽³⁾ állásfoglalására,
- tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló, 2020. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2020)0660) és az azt kísérő, Törökországról szóló 2020. évi jelentésre (SWD(2020)0355),
- tekintettel az EU és Törökország közötti, 2005. október 3-i tárgyalási keretre, valamint arra, hogy az összes tagjelölt országhoz hasonlóan Törökország EU-hoz való csatlakozásának feltétele, hogy maradéktalanul eleget tegyen a koppenhágai kritériumoknak,
- tekintettel az Európai Tanács külkapcsolatokról szóló 2021. június 24-i következtetéseire, valamint a Tanács és az Európai Tanács Törökországról szóló egyéb következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2021. március 22-i közös nyilatkozatára az EU és Törökország közötti politikai, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok aktuális állásáról (JOIN(2021)0008),
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat külügyi és biztonságpolitikai szóvivőjének a megválasztott polgármesterek felfüggesztéséről és több száz személy délkelet-törökországi fogva tartásáról szóló 2019. augusztus 19-i nyilatkozatára, valamint 2020. december 21-i és 25-i nyilatkozatára,
- tekintettel Josep Borrell, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint Várhelyi Olivér, az európai szomszédságpolitikáért és a csatlakozási tárgyalásokért felelős biztos 2021. március 18-i közös nyilatkozatára a Népek Demokratikus Pártjával kapcsolatos legutóbbi fellépésekről;
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményének (EJEE) 46. cikkére, melynek értelmében a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) végleges ítéletét minden olyan ügyben, amelyben félként szerepelnek,
- tekintettel az EJEB nagytanácsának a Selahattin Demirtaş kontra Törökország ügyben 2020. december 22-én hozott ítéletére (14305/17),
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2020. október 23-i 2347. számú, „Új elnyomó intézkedések a politikai ellenzékkel és a polgári ellenvéleményekkel szemben Törökországban: az Európa Tanács normái védelmének sürgős szükségessége” című állásfoglalására, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2019. január 24-i 2260. számú, „Az ellenzéki politikusok romló helyzete Törökországban: mit lehet tenni alapvető jogaik védelme érdekében az Európa Tanács egyik tagállamában?” című határozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0234.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0028.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0017.

2021. július 8., csütörtök

- A. mivel az alapvető szabadságokat és a jogállamiságot érintő általános visszaesés közepette a török hatóságok folyamatosan és egyre inkább célba vették a törökországi ellenzéki pártokat, különösen a Népek Demokratikus Pártját (HDP);
- B. mivel 2021. március 17-én a török Semmítőszék főügyése benyújtotta a HDP – a török parlament harmadik legnagyobb pártja – megszüntetésére irányuló első indítványát az Alkotmánybírósághoz; mivel az Alkotmánybíróság nagykamarája 2021. március 31-én eljárási hiányosságokat állapított meg ebben a vádiratban, és úgy határozott, hogy visszaküldi azt a főügyész hivatalának; mivel 2021. június 7-én felülvizsgált vádirat benyújtására került sor, amely a párt megszüntetése mellett a HDP közel 500 politikusának a politikai tevékenység gyakorlásától való eltiltását és a párt bankszámláinak befagyasztását kérte; mivel az Alkotmánybíróság nagykamarája 2021. június 21-én egyhangúlag elfogadta a felülvizsgált vádiratot;
- C. mivel a főügyész a HDP elleni vádak többségét a Kobaniban tartott 2014. októberi tüntetésekre alapozta, amelyekkel kapcsolatban a HDP politikusai, köztük Selahattin Demirtaş és Figen Yüksesdağ volt társelnökök ellen jogi eljárás van folyamatban; mivel ezek a vádak főként a HDP Központi Igazgatóságának (2014. október 6-i) Twitter-üzenetén alapultak, amely arra hívta fel az embereket, hogy tiltakozzanak Kobani népével szolidaritásban az ISIS ellen és Törökország Kobanival szembeni embargója ellen; mivel a tüntetések során elhunyt több mint ötven ember, akiknek túlnyomó többsége a HDP tagja vagy szimpatizánsa volt, akik a török rendőrséggel folytatott összecsapásokban veszítette életét;
- D. mivel a „Kobani-perben” 108 HDP-tag ellen emeltek vádat; mivel közülük 28 személy előzetes letartóztatásban van; mivel hat személlyel szemben bírósági természetű korlátozások vannak érvényben, és 75 személy ellen elfogatóparancsot adtak ki; mivel a Parlament továbbra is szorosan figyelemmel kíséri a Kobani-per és más vonatkozó ügyeket;
- E. mivel az Alkotmánybíróság a múltban hat kurdbarát politikai pártot tiltott be;
- F. mivel az EJEB több alkalommal megállapította, hogy a politikai pártok feloszlata sérti az emberi jogok európai egyezményének 11. cikke szerinti egyesülési jogot; mivel az Európai Tanács 2021. június 24-i következtetéseiben megállapítja, hogy a politikai pártok elleni célzott támadások jelentős visszaesést jelentenek az emberi jogok szempontjából, és ellentétesek Törökországnak a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségeivel, továbbá megállapítja, hogy az e kérdésről folytatott párbeszéd a jövőben is szerves részét képezi az EU és Törökország közötti kapcsolatoknak;
- G. mivel 2021. június 17-én meggyilkolták Deniz Poyrazt, a HDP alkalmazottját és tagját a párt izmiri irodájában; mivel halála után állítólag megcsonkították; mivel 2015-ben és 2016-ban támadás ért több száz HDP pártirodát – köztük az ankarai székházat is –, és sok iroda le is égett;
- H. mivel a HDP mintegy 4 000 tagja és tisztviselője – köztük számos parlamenti képviselő – továbbra is börtönben van;
- I. mivel a HDP három parlamenti képviselőjét megfosztották parlamenti képviselői mandátumától és mentelmi jogától, és ezt követően letartóztatták őket;
- J. mivel 2021. június 30-án az igazságügyi minisztérium ügyészei az eljárásokról szóló összefoglalókat terjesztettek a török Nagy Nemzetgyűlés közös alkotmányügyi és igazságügyi parlamenti bizottsága elé, kérve hat különböző ellenzéki párt 20 ellenzéki parlamenti képviselője jogalkotási mentelmi jogának felfüggesztését; mivel ezek az eljárások a HDP 15 parlamenti képviselője, Kemal Kılıçdaroğlu, a Köztársasági Néppárt (CHP) vezetője és minden ellenzéki párt – nevezetesen a Demokratikus Régiók Pártja (DBP), az İYİ (Jó) párt, a Török Munkáspárt (TİP) és a Demokrata Párt (DP) – egy-egy törvényhozója ellen irányulnak;
- K. mivel Kemal Kılıçdaroğluval, a fő ellenzéki párt vezetőjével szemben eljárás folyik a török elnök állítólagos megsértése miatt, ami miatt négy évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető; mivel Recep Tayyip Erdoğan elnök is pert indított vele szemben 2021. január 11-én, amelyben egy millió TRY kártérítést követel;
- L. mivel Selahattin Demirtaş, a HDP korábbi társelnökét és a 2014-es és 2018-as választások elnökjelöltjét több mint négy éve tartják fogva megalapozatlan vádak alapján és a szabadon bocsátását támogató két EJEB-határozat ellenére;

2021. július 8., csütörtök

- M. mivel ugyanebben az ítéletben az EJEB megállapította, hogy a HDP központjának a Kobani népével való szolidaritásra irányuló felhívása a politikai véleménynyilvánítás keretein belül maradt, mivel nem értelmezhető erőszakra való felhívásként; mivel a bíróság kijelentette, hogy a 2014. október 6. és 8. között elkövetett erőszakos cselekmények – bármennyire is sajnálatosak – nem tekinthetők a HDP központjától származó Twitter-üzenetek közvetlen következményének;
- N. mivel a 2019. március 31-i helyhatósági választások óta a Törökország délkeleti részén a HDP színeiben demokratikusan megválasztott 65 polgármester közül 59-et kormány által kinevezett tartományi kormányzók vagy megbízottak váltottak fel azon az alapon, hogy terrorizmussal való állítólagos kapcsolatuk miatt bűnügyi nyomozás alatt állnak; mivel a 36 letartóztatott személy közül 32-t a bírósági eljárás során szabadon bocsátottak, de 6 megválasztott társpolgármester továbbra is börtönben van;
- O. mivel az igazságszolgáltatás intézményi függetlenségének hiányához vezető romló strukturális problémák továbbra is hatással vannak az ellenzéki pártok jogaira;
1. továbbra is mély aggodalommal töltik el a törökországi ellenzéki pártok ellen irányuló folyamatos támadások és a nyomásgyakorlás, és különösen az, hogy a HDP-t – és annak ifjúsági szervezetét – a török hatóságok egyre inkább kiemelten célba veszik; elítéli a HDP-vel és a bármely más török ellenzéki párttal szembeni ezen elnyomást, ami aláássa a demokratikus rendszer megfelelő működését; sürgeti a török kormányt, hogy vessen véget ennek a helyzetnek, és biztosítsa, hogy az ország valamennyi politikai párta a pluralista és demokratikus rendszer alapelveivel összhangban szabadon és teljes mértékben gyakorolhassa legitim tevékenységét;
 2. határozottan elítéli, hogy Törökország főügyésze ismételten vádat emelt az Alkotmánybíróságon a HDP feloszlatása és közel 500 HDP-tag – köztük jelenlegi vezetőinek nagy része – politikai tevékenységének betiltása céljából, ami megakadályozná őket abban, hogy a következő öt évben bármilyen politikai tevékenységet folytassanak; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Alkotmánybíróság egyhangúlag úgy határozott, hogy tárgyalni fogja ezt az ügyet; komoly aggodalommal állapítja meg, hogy a HDP feloszlatásának ügye a párttal szembeni, évek óta zajló leszámolás csúcspontja, amelynek során több ezer párttagot, vezetőt, parlamenti képviselőt, helyi önkormányzati képviselőt és társpolgármestert állítottak bíróság elé, főként terrorizmussal kapcsolatos vádak alapján;
 3. szilárd meggyőződése, hogy a HDP Törökország demokratikus intézményeiben való részvétele alapvetően fontos a török társadalom befogadóbbá tételének és a kurd kérdés békés rendezéséhez vezető pozitív kilátások kialakításának szempontjából; e tekintetben megismétli, hogy mivel a HDP szilárdan elkötelezett a demokratikus intézmények révén történő részvétel mellett, középtávon súlyos politikai hiba lenne a párt betiltása, és visszafordíthatatlan csapást jelentene a pluralizmusra és a demokratikus elvekre, több millió törökországi választót hagyva képviselet nélkül;
 4. határozottan elítéli a HDP tagja és munkatársa, Deniz Poyraz meggyilkolását és a párt irodái elleni támadást İzmirben; részvétét fejezi ki Deniz Poyraz rokonainak és barátainak; sürgeti a hatóságokat, hogy alaposan vizsgálják ki ezt az esetet, és a felelősöket állítsák bíróság elé;
 5. felhívja a török hatóságokat, hogy tartózkodjanak a HDP elleni uszítástól, és hozzák meg a szükséges intézkedéseket a párt irodáinak és tisztségviselőinek – többek között parlamenti képviselőinek, választott önkormányzati képviselőinek és társpolgármestereinek – védelmére;
 6. elítéli a jogállamiság önkényes alkalmazását a folyamatban lévő Kobani-per során, amely az ügy újbóli megnyitásához vezetett, és elítéli a bírósági eljárások során különösen a bírói függetlenség, a pártatlanság, a teljes méltányosság és az eljárási biztosítékok hiányát; mély aggodalmát fejezi ki a tágran értelmezhető terrorizmus elleni jogszabályokkal való visszaélések miatt; ismét felszólítja a törökországi hatóságokat, hogy hangolják össze terrorizmusellenes jogszabályaikat a nemzetközi normákkal az alapvető jogok és szabadságok, valamint az arányosság és a törvény előtti egyenlőség hatékony védelme érdekében;
 7. elítéli a HDP parlamenti képviselői, Leyla Güven, Ömer Faruk Gergerlioğlu és Musa Farisoğulları parlamenti képviselői mandátumuktól és mentelmi joguktól való megfosztását és azt követő letartóztatásukat; üdvözlí az Alkotmánybíróság legutóbbi, 2021. július 1-jei ítéletét, amelyben egyhangúlag megállapította, hogy megsértették Gergerlioğlu képviselő megválasztásához és politikai tevékenységben való részvételhez való jogát, valamint a személyes szabadsághoz és biztonságához való jogát; üdvözlí Gergerlioğlu szabadon bocsátását, és sürgeti a török hatóságokat és az alsóbb szintű

2021. július 8., csütörtök

bíróságokat, hogy hajtsák végre az Alkotmánybíróság határozatát, és állítsák vissza parlamenti státuszát; felszólít a HDP két másik parlamenti képviselőjének azonnali szabadon bocsátására és az ellenük felhozott valamennyi vád ejtésére; elítéli az ellenzéki parlamenti képviselők képviselői jogállásának ismétlődő visszavonását, ami súlyosan rontja a török parlamentről mint demokratikus intézményről alkotott képet;

8. határozottan elítéli a HDP volt társelnökei, Figen Yüksesdağ és Selahattin Demirtaş, ellenzéki vezető és korábbi elnökjelölt 2016 novembere óta tartó folyamatos fogva tartását; emlékeztet az EJEB által a Selahattin Demirtaş kontra Törökország ügyben hozott, 2018. november 20-i ítéletre, amelyet a nagytanács 2020. december 22-i ítélete is megerősített, és amely felszólítja a török hatóságokat, hogy haladéktalanul helyezték szabadlábra Selahattin Demirtaş; megdöbbenésének ad hangot amiatt, hogy a török hatóságok folyamatosan figyelmen kívül hagyják és nem alkalmazzák az EJEB ítéleteit, többek között az Osman Kavala ügyben hozott ítéleteket, ami miatt az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága kötelezettségszegési eljárást indíthat Törökországgal szemben; sürgeti a teljes körű együttműködést az Európa Tanáccsal a jogállamiság, a kisebbségi jogok, a demokrácia és az alapvető jogok megerősítése terén;

9. mélységesen aggódik a fő ellenzéki pártra (CHP) és annak vezetőjére, Kemal Kılıçdaroğlura nehezedő egyre nagyobb nyomás miatt, ideértve a párt kiadványainak bírósági végzés útján történő elkobzását, a vele szemben megfogalmazott nyilvános fenyegetéseket és a fizikai támadásokat; elítéli Kılıçdaroğlu úr mentelmi jogának politikai nyilatkozatai miatti felfüggesztésére irányuló kérelmet, beleértve a török elnök állítólagos megsértése miatt ellene indított eljárást, ami miatt négy évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető; ismételten komoly aggodalmának ad hangot Canan Kaftancıoğlu, a CHP isztambuli tartományi elnöke folyamatos politikai és bírósági zaklatása miatt;

10. rendkívül aggasztónak tartja az összes ellenzéki pártra nehezedő egyre nagyobb nyomást, és azt, hogy az igazságügyi minisztérium ügyészei nemrégiben úgy határoztak, hogy az eljárásokról szóló összefoglalókat terjesztenek a török Nagy Nemzetgyűlés közös alkotmányügyi és igazságügyi parlamenti bizottsága elé, kérve hat különböző ellenzéki párt 20 ellenzéki parlamenti képviselője jogalkotási mentelmi jogának felfüggesztését; kiemeli, hogy az általánosan ellenséges környezet más ellenzéki vezetőkre, így Meral Akşenerre, az İYİ párt elnökére is kihat, aki ellen a kormányzó párt támogatói a közelmúltban szóbeli támadást intéztek Rizében tett látogatása során;

11. elítéli a török hatóságok azon döntését, hogy megkérdőjelezhető bizonyítékok alapján eltávolítják a demokratikusan megválasztott polgármestereket hivatalukból, és senki által meg nem választott megbízottakkal helyettesítik őket, ami aláássa a helyi demokráciát; felhívja a figyelmet a török kormány politikai, jogalkotási és közigazgatási intézkedéseire, amelyek célja az ellenzéki pártok polgármesterei által vezetett önkormányzatok megbénítása Isztambulban, Ankarában és İzmirben; sajnálja, hogy a jelenlegi kormány az ellenzék meggyöngyítése vagy elhallgattatása érdekében visszaél az állam a pénzügyi forrásaival és közigazgatási hatalmával;

12. hangsúlyozza, hogy e fellépések folyamatosan aláássák a politikai ellenzék azon képességét, hogy jogait gyakorolni tudja és betöltse demokratikus szerepét; rendkívül aggasztónak tartja az ellenzéki pártok szabad működése terén történt súlyos visszalépést, amely rávilágít a törökországi emberi jogi helyzet súlyosságára, valamint a demokrácia és a jogállamiság folyamatos romlására, ami összeegyeztethetetlen a koppenhági kritériumokkal;

13. úgy véli, hogy a jogállamiság gyengülése és az igazságszolgáltatás függetlenségének rendszerszintű hiánya továbbra is megmutatkozik az ellenzéki pártok működési szabadságára vonatkozó bírósági határozatokban; felszólítja Törökországot, hogy biztosítsa a pluralizmust, és tartsa tiszteletben az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, összhangban a török alkotmányban foglaltakkal és Törökország nemzetközi kötelezettségeivel;

14. felhívja az Unió törökországi küldöttségét, hogy továbbra is kövesse nyomon a politikai ellenzék helyzetét, többek között a perek, ezen belül a „Kobani-per” megfigyelése, nyilvános nyilatkozatok tétele és börtönlátogatások engedélyezése iránti kérelmek révén;

2021. július 8., csütörtök

15. úgy véli, hogy a külpolitikai kérdések terén elért javulás mellett a Törökországnak felkínálható pozitív menetrenddel kapcsolatos előrelépést az országban a polgári és emberi jogok, valamint a jogállamiság helyzetének javulásától is függővé kell tenni, beleértve a nők – többek között az isztambuli egyezmény által garantált – jogait, a vallásszabadságot, az etnikai kisebbségek jogait és az LMBTI-közösséget;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a Török Köztársaság kormányának és parlamentjének.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0361

Antarktiszi védett tengeri területek létrehozása és a Déli-óceán biodiverzitásának megőrzése

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az antarktiszi védett tengeri területek létrehozásáról és a Déli-óceán biológiai sokféleségének megőrzéséről (2021/2757(RSP))

(2022/C 99/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra, különösen a 13. és 14. számú célra,
- tekintettel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményére (CBD),
- tekintettel az ENSZ tengerjogi egyezményére (UNCLOS), különösen annak XII. részére,
- tekintettel az Antarktiszi tengeri élővilágának védelméről szóló egyezményre (CAMLR-egyezmény),
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos, 2019. május 31-i globális értékelő jelentésére,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) a változó éghajlat összefüggésében az óceánról és a krioszféráról szóló, 2019. szeptember 24-i különjelentésére és a 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló, 2018. október 8-i különjelentésére,
- tekintettel a Bizottság „Egészséges óceánok, tengerek, parti és belvizek” testületének „Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters” (A Starfish 2030 küldetés: óceánjaink és vizeink helyreállítása) című, 2020. szeptember 22-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel az Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke által az Unió helyzetéről az Európai Parlament 2020. szeptember 16-i plenáris ülésén elmondott beszédre,
- tekintettel a 2019. április 9-én rendezett, 21. EU–Kína-csúcstalálkozón kiadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel a G7-ek vezetőinek „Közös cselekvési programunk a jobb újjáépítésért tett globális fellépés terén” című, 2021. június 13-i közleményére,
- tekintettel az EU–USA csúcstalálkozó „A megújított transzatlanti partnerség felé” című, 2021. június 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i közleményére ⁽³⁾,

⁽¹⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a tengeri hulladék halászatra gyakorolt hatásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az 1959. december 1-jén aláírt Antarktiszi-egyezményre,
 - tekintettel az Antarktiszi-egyezmény környezetvédelemről szóló madridi jegyzőkönyvére (madridi jegyzőkönyv), amelyet 1991. október 4-én írtak alá,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a biológiai sokféleség megőrzéséhez és az ökoszisztéma folyamatos működéséhez – például a szén-dioxid-elnyelés és az oxigéntermelés fenntartásához – elengedhetetlen, hogy az óceánok ökológiai szempontból jó állapotban legyenek;
- B. mivel Antarktiszi és a Déli-óceán a vadon élő állatok rendkívül gazdag növény- és állatvilágának ad otthont, miközben bizonyos fajok szerepelnek a Természetvédelmi Világszövetség veszélyeztetett vagy sebezhető fajokról összeállított vörös listáján;
- C. mivel az óceán elengedhetetlen az éghajlatváltozás mérsékléséhez, és a szén-dioxid-kibocsátásunk által befogott hő több mint 90 %-át elnyelte; mivel ez a világ legnagyobb aktív szénelnyelője, amely az e kibocsátásokból származó szén több mint 30 %-át megkötötte ⁽⁶⁾;
- D. mivel 1989 és 2018 között Antarktiszi átlaghőmérséklete 1,8 °C-kal növekedett, ami a globális átlag háromszorosa ⁽⁷⁾; mivel a grönlandi és az antarktiszi jégmezők az előrejelzések szerint a 21. század során és azon túl egyre nagyobb mértékben veszítenek tömegükből;
- E. mivel az antarktiszi krill számos tengeri ragadozó (pingvin, bálna, fóka, hal) élelmiszerláncának alapvető részét képezi a déli-óceáni térségben;
- F. mivel az IPCC „Az óceánok és a krioszféra az éghajlatváltozás tükrében” című különjelentése ⁽⁸⁾ vázolta, hogy az éghajlati mechanizmusok az óceáni és tengeri ökoszisztémák egészségétől függenek, amelyet jelenleg károsít a globális felmelegedés, a szennyezés, a tengeri biodiverzitás kizsákmányolása, a savasodás, az oxigénszint csökkenése és a tengerpart eróziója;
- G. mivel az ENSZ kihirdette a fenntartható fejlődést szolgáló oceanográfia évtizedét (2021-2030) az óceánokkal kapcsolatos tudás növelése és a kollektív ismeretek kiépítése érdekében;
- H. mivel az Antarktiszi-egyezmény, amely 60 évvel ezelőtt, 1961. június 23-án lépett hatályba, IX. cikkében Antarktiszi élő erőforrásainak megőrzésére és megőrzésére szólít fel; mivel ezeket az erőfeszítéseket a Madridi Jegyzőkönyv határozza meg; mivel ez a jegyzőkönyv Antarktiszt „a békének és a tudománynak szentelt természeti tartalékként” jelöli ki, és meghatározza az Antarktiszon folytatott tevékenységekre alkalmazandó alapelveket;

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0015.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0096.

⁽⁶⁾ Bindoff, N. és mások, „Observations: Oceanic Climate Change and Sea Level” (Megfigyelések: Óceáni éghajlatváltozás és a tengerszint), *Climate Change 2007: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, Egyesült Királyság és New York, NY, USA, 2007. <https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/ar4-wg1-chapter5-1.pdf>; Rhein, M. és mások, „Observations: Ocean” (Megfigyelések: Óceán), *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, Egyesült Királyság és New York, NY, USA, 2013. <https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/ar4-wg1-chapter5-1.pdf>; Cheng L. és mások, 2019, „Record-Setting Ocean Warmth Continued in 2019” („2019-ben folytatódott az óceánok minden eddigig meghaladó felmelegedése”), *Advances in Atmospheric Sciences*, 37. kötet, 2020. február <https://link.springer.com/article/10.1007/s00376-020-9283-7>

⁽⁷⁾ Kyle R. Clem, Ryan L. Fogt, John Turner, Benjamin R. Lintner, Gareth J. Marshall, James R. Miller, James A. Renwick, „Record warming at the South Pole during the last decade” *Nature Climate Change*, 2020; 10.1038/s41558-020-0815-z.

⁽⁸⁾ Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület különjelentése a változó éghajlat összefüggésében az óceánról és a krioszféráról (angol nyelvű oldal) *Summary for Policymakers* (Összefoglaló a politikai döntéshozók számára), 2019. <https://www.ipcc.ch/srocc/chapter/summary-for-policymakers/>

2021. július 8., csütörtök

- I. mivel az Egyesült Államok és Új-Zéland 2021. április 28-én csatlakozott az Európai Unióhoz és tagállamaihoz, Ausztráliához, Norvégiához, az Egyesült Királysághoz és Uruguayhoz azon javaslat támogatójaként, hogy két védett tengeri területet hozzanak létre a Déli (Antarktiszt)-óceánon, Kelet-Antarktiszon és a Weddell-tengeren;
 - J. mivel az Antarktiszi Tengeri Élővilágának Védelmével Foglalkozó Bizottságban (CCAMLR) jelenleg folynak a tárgyalások e két új védett tengeri terület létrehozásáról, amelyek együttes mérete körülbelül 3 millió km² lenne; mivel e tengeri területek védetté nyilvánításának jóváhagyása hozzájárulna a tengeri biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos uniós és globális kötelezettségvállalások teljesítéséhez;
 - K. mivel a védett tengeri területek az óceáni ökoszisztémák védelmének fontos eszközei, mivel növelhetik a fajok sokféleségét és bőségét, ugyanakkor fokozhatják az óceánok környezeti hatásokkal, többek között az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét;
 - L. mivel a G7-ek vezetői kijelentették, hogy teljes mértékben támogatják a CCAMLR azon kötelezettségvállalását, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek alapján létrehozza a védett tengeri területek reprezentatív rendszerét a CAMLR-egyezmény hatálya alá tartozó dél-óceáni térségben;
 - M. mivel az EU és az USA teljes mértékben elkötelezték magukat amellyel, hogy a biológiai sokféleségről szóló egyezmény keretében előmozdítják a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020 utáni időszakra szóló, sikeres és ambiciózus globális keretet, és teljes mértékben támogatják új védett tengeri területek kijelölését a Déli-óceánon, valamint továbbra is együttműködnek a fenntartható kék gazdaság, a fenntartható halászat előmozdítása és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzése érdekében;
 - N. mivel a Parlament határozottan támogatta a tengeri biológiai sokféleség védelmére és helyreállítására irányuló ambiciózus fellépést, különösen „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” közleményről szóló állásfoglalásában és a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló állásfoglalásában,
 - O. mivel a Parlament felszólította a Bizottságot, hogy a nemzeti joghatóságokon kívül is álljon ki a tengeri biológiai sokféleségre vonatkozó ambiciózus nemzetközi irányítási modell mellett, és ismerje el az összes tengert és óceánt mint globális közjót; mivel emellett felszólította az Uniót, hogy a nemzeti joghatóságokon kívül eső területeken a tengeri biológiai sokféleség védelme érdekében törekedjen egy ambiciózus globális óceánszerződés elfogadására a nemzeti joghatóságokon kívül eső biodiverzitással foglalkozó kormányközi konferencia következő ülésszakán;
 - P. mivel az ENSZ-ben tárgyalások folynak egy végrehajtási megállapodásról az ENSZ Tengerjogi Egyezménye értelmében – amely védett tengeri területek létrehozását írja elő a nyílt tengeren – a nemzeti joghatóságokon kívül eső területeken a tengeri biológiai sokféleség védelméről;
1. hangsúlyozza, hogy Antarktiszt és a Déli-óceán különleges értékű és tudományos szempontból jelentős ökoszisztémákat tartalmaz, illetve ilyen biológiai sokféleség jellemzi, és hogy a Weddell-tenger kulcsfontosságú az óceánok globális áramlása és a világ éghajlata szempontjából; hangsúlyozza gyors és hatékony védelmük biztosításának fontosságát;
 2. teljes mértékben támogatja az Európai Unió és tagállamai, Ausztrália, Norvégia, az Egyesült Királyság, Uruguay, az Egyesült Államok és Új-Zéland arra irányuló erőfeszítéseit, hogy két új védett tengeri területet hozzanak létre az Antarktiszt keleti részén és a Weddell-tengeren az Antarktiszt-óceánon; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a CCAMLR 2021. évi éves ülésének előkészítése során fokozzák két- és többoldalú erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy az elkövetkező hónapokban támogatást nyújtsanak e védett tengeri területek létrehozásához, és különösen azokra a CCAMLR-tagokra összpontosítsanak, amelyek ellenezték a védett tengeri területekre vonatkozó javaslatokat;
 3. emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia szerint az EU-nak valamennyi diplomáciai befolyását és tájékoztatási képességét fel kell használnia annak érdekében, hogy segítsen megállapodásra jutni a Dél-óceán déli részén található kiterjedt védett tengeri területek kijelöléséről;

2021. július 8., csütörtök

4. emlékeztet arra, hogy az Unió elkötelezte magát a tengervédelem mellett az EU tengeri területei legalább 30 %-ának jogi védelme mellett, beleértve tengerei 10 %-ának szigorú védelmét; emlékeztet arra, hogy az EU-nak biztosítania kell, hogy a 2020 utáni időszakra vonatkozó globális keret az uniós kötelezettségvállalásokkal összhangban nagyratörő 2030-as célokat tartalmazzon; megismétli továbbá álláspontját, hogy az EU-nak globális vezető szerepet kell betöltenie, és a globális kereteket célzó tárgyalások során törekednie kell a saját szintjének megfelelő vagy azt meghaladó, magas szintű célokra, beleértve a jogilag kötelező erejű, 2030-ig elérendő, legalább 30 %-os globális helyreállítási és védelmi célok meghatározását; hangsúlyozza, hogy a védett területeket hatékonyan kell védeni;
5. emlékeztet a CCAMLR azon kötelezettségvállalására, hogy 2012-ig létrehozza a védett tengeri területek reprezentatív rendszerét a CAMLR-egyezmény hatálya alá tartozó területen, amely védi a tengeri ökoszisztémák, a biológiai sokféleség és az élőhelyek reprezentatív példáit;
6. hangsúlyozza, hogy a Madridi Jegyzőkönyv a tudományos kutatási célok kivételével tiltja az antarktiszi ásványkincsekhez kapcsolódó tevékenységeket; kéri, hogy a jövőbeli megállapodásokban tartsák meg ezt a döntő fontosságú rendelkezést;
7. rámutat arra, hogy a déli-óceáni térség földrajzi elszigeteltsége bonyolulttá teszi és megnehezíti a CAMLR-egyezmény hatálya alá tartozó területen végzett nyomkövetési műveleteket;
8. kiemeli, hogy a tengerfenék több mint 80 %-a továbbra is feltérképezetlen⁽⁹⁾, és további oceanográfiai kutatásokra van szükség, különösen a szennyezés és az éghajlatváltozás ökoszisztémákra gyakorolt hatásaival kapcsolatban;
9. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy globális partnereikkel együtt erősítsék meg a védett tengeri területek hálózatát a fokozott irányítás, a jobb területrendezés, az értékelések és a végrehajtás révén, a védett tengeri területek ökológiai koherenciájának és összeköttetésének növelése érdekében;
10. hangsúlyozza, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat jelentős fenyegetést jelent a fenntartható halászatra és a tengeri ökoszisztémák ellenálló képességére nézve;
11. hangsúlyozza, hogy az antarktiszi turizmust fenntartható módon kell gyakorolni; ezért kéri, hogy a CCAMLR gondoskodjék arról, hogy az idegenforgalom ennek megfelelően történjen, és ne gyakoroljon kedvezőtlen hatást az ökoszisztémára;
12. hangsúlyozza, hogy e két új védett tengeri terület létrehozása jelentősen hozzájárulna az EU biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájának globális dimenziójához; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használják fel e védett tengeri területek létrehozását a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-konferencia részes feleinek 15. konferenciáján (Kunming, Kína) a biológiai sokféleségről szóló egyezmény keretében folytatott globális tárgyalások alapjául;
13. megjegyzi, hogy az Antarktiszi keleti részén és a Weddell-tengeren több mint 3 millió km²-re kiterjedő védett tengeri területek létrehozásával a történelem egyik legnagyobb tengeri védelmi területe alakulna ki;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a tagállamoknak és a CCAMLR-nek.

⁽⁹⁾ National Ocean Service, 2021: <https://oceanservice.noaa.gov/facts/exploration.html>

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0362

Az uniós jog és az LGBTIQ-személyek jogainak megsértése Magyarországon a magyar Országgyűlésben elfogadott jogszabályváltozások következtében

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása az uniós jog és az LGBTIQ-személyek jogainak a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében Magyarországon történő megsértéséről (2021/2780(RSP))

(2022/C 99/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága (EUB) és az EJEB ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: az LGBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2020)0698),
- tekintettel „Az EU gyermekjogi stratégiája (2020–2025)” című, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
- tekintettel az LGBT-személyekkel kapcsolatos, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) által 2019-ben indított uniós felmérés eredményeire,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a Tanácsot az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az LGBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédről, többek között az LGBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-650/18. sz. ügyben hozott, 2021. június 3-i határozatára, amely elutasította Magyarországnak az Európai Unió alapját képező értékek valamely tagállam általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására irányuló eljárást megindító, 2018. szeptember 12-i parlamenti állásfoglalás elleni keresetét ⁽⁵⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽²⁾ HL C 433., 2019.12.23., 66. o.

⁽³⁾ HL C 255., 2021.6.29., 7. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0014.

⁽⁵⁾ 2021. június 3-i ítélet, Magyarország kontra Parlament, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0251.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a nők egészségével összefüggésben a szexuális és reprodukciós egészség és jogok EU-ban fennálló helyzetéről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a „2020. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0580),
- tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. számú magyarországi törvényre (a továbbiakban: „a törvényjavaslat” és kihirdetést követően „a törvény”),
- tekintettel az egyenlőségért felelős európai biztos által 2021. június 16-án indított, a magyar jog uniós jognak való megfelelésére vonatkozó vizsgálatra,
- tekintettel a jogérvényesülésért és a belső piacért felelős biztosok által a magyar igazságügyi miniszternek címzett levélre (Ares S(2021) 4587976), amely szerint a törvényjavaslat nem felel meg több uniós jogi rendelkezésnek, köztük az EUSZ-nek az emberi jogok, a szabadság és a megkülönböztetésmentesség tiszteletben tartásáról szóló 2. cikkének,
- tekintettel az Európai Tanács 2021. júniusi ülésén 17 állam-, illetve kormányfő által aláírt levélre, amely célul tűzte ki „az LMBTI-közösséggel szembeni megkülönböztetés elleni küzdelem folytatását” ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsa 2021. június 22-i ülésének kísérőnyilatkozatára, amelyet 18 tagállam írt alá a magyar törvényjavaslat elfogadásáról ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a tagállamokhoz intézett, a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemről szóló CM/Rec(2010)5. számú ajánlására, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által elfogadott normákra,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának a törvényjavaslatra vonatkozó nyilatkozatára ⁽¹²⁾,
- tekintettel az EJEB által a Bajev és mások kontra Oroszország ügyben, 2017. június 20-án hozott ítéletre (67667/09. sz. és két egyéb kereset) ⁽¹³⁾,
- tekintettel a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében az uniós jog és az LMBTIQ-személyek jogainak Magyarországon történő megsértésével kapcsolatos, a Bizottsághoz intézett, 2021. június 22-i szóbeli választ igénylő kérdésre (O-000050/2021),
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0089.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0314.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0313.

⁽¹⁰⁾ <https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457/photo/1>

⁽¹¹⁾ <https://wilmes.belgium.be/en/thirteen-countries-unite-belgiums-initiative-defend-lgbtq-rights-europe>

⁽¹²⁾ <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity>

⁽¹³⁾ <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-174422>

2021. július 8., csütörtök

- A. mivel a magyar Országgyűlés 2021. június 15-én törvényjavaslatot fogadott el, amelynek eredeti célja a gyermekek pedofil bűnelkövetőkkel szembeni védelme, mely célkitűzést valamennyi uniós intézmény és tagállam oszt és követ; mivel a törvényjavaslatot 2021. június 23-án kihírdették, és az 2021. július 8-án hatályba lép⁽¹⁴⁾; mivel a törvény súlyosan és szándékosan korlátozni fogja az LMBTIQ-személyek jogait és szabadságait, valamint a gyermekek jogait;
- B. mivel Magyarország a közelmúltban több nyilatkozatot tett a Tanácsban, amelyekben a társadalmi nem („gender”) fogalmát bizonyos szövegekben a nemre való hivatkozásként értelmezi és így tagadja a társadalmi nem létezését, különösen az esetleges mozambiki közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP), nem végrehajtási jellegű uniós katonai misszió válságkezelési koncepciója, a Méltányos Átállást Támogató Alapról szóló rendelet és a közös rendelkezésekről szóló rendelet tekintetében és más alkalmakkor is;
- C. mivel a törvény fogalommeghatározásai szándékosan homályosak azzal a céllal, hogy visszatartó hatást váltsanak ki; mivel a törvény tiltja „a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérésnek, a nem megváltoztatásának, valamint a homoszexualitásnak a népszerűsítését és megjelenítését” 18 év alatti személyek számára az iskolákban, a televízióműsorokban és a nyilvánosan elérhető, bármilyen felületen közzétett hirdetésekben, még akkor is, ha azok oktatási célt szolgálnak; mivel a törvény kizárja, hogy az ilyen tartalmak közérdekű közleménynek vagy társadalmi célú reklámnak minősüljenek, még akkor is, ha azokat felnőtteknek szánják; mivel a törvény módosítja a gyermekek védelméről szóló törvényt, a családok védelméről szóló törvényt, a gazdasági reklámtevékenységről szóló törvényt, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvényt és a nemzeti köznevelésről szóló törvényt;
- D. mivel a Parlament korábban már elítélte a kiskorúak számára – különösen az oktatás és a média területén – rendelkezésre bocsátott információkról szóló törvényekkel való visszaélést az LMBTI-vonatkozású tartalmak és anyagok cenzúrázása érdekében, különösen Litvániában és Lettorszában;
- E. mivel 2018-ban Andrzej Duda lengyel köztársasági elnök kijelentette, hogy fontolóra veszi egy, az Oroszországban elfogadotthoz hasonló, az úgynevezett „meglegpropagandáról” szóló törvény kiadását, amely betiltaná az LMBTIQ-médiatermékeket, -irodalmat és olyan rendezvényeket, mint a Pride; mivel 2021 júniusában Michał Woś lengyel igazságügyminiszter-helyettes bejelentette, hogy Lengyelország jelenleg egy olyan törvényjavaslaton dolgozik, amelynek célja az „LMBT-propaganda” betiltása;
- F. mivel 2021 júniusában Miloš Zeman, a Cseh Köztársaság elnöke egy, az új magyar LMBTIQ-ellenes törvénnyel kapcsolatos médiainterjúban megalázó megjegyzéseket tett a transznemű közösségre;
- G. mivel hasonló aggasztó fejlemények figyelhetők meg Horvátországban, ideértve a konzervatív Most párt által előterjesztett azon javaslatot, hogy „az LMBT-propaganda gyermekek körében való terjesztésének tilalmát” építsék be a horvát parlament által jelenleg tárgyalta jogszabályokba, valamint az LMBTI-személyek elleni támadásokat a 2021. július 3-i, 20. zágrábi meggyelvonulás alatt; mivel 2021. július 4-én a Most párt elnöke és alelnöke bejelentette, hogy pert indítanak azon LMBTI-szervezetek ellen, amelyek a Most pártot intolerancia és homofóbia terjesztésével, valamint a társadalom megosztásával és gyűlöletkeltéssel vádolták meg;
- H. mivel Oroszország 2013-ban szövetségi törvényt vezetett be „a gyermekeknek a hagyományos családi értékek megtagadását terjesztő propagandától való megvédése érdekében”, amelynek célja a médiában a homoszexualitás normálisként való ábrázolásának betiltása volt; mivel világszerte számos emberi jogi szervezet jelentette ki, hogy az orosz törvény veszélyt jelent az LMBTIQ-fiatalok számára;
- I. mivel az EUSZ 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul;
- J. mivel az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló bizottsági stratégia meghatározza az Unió által követendő közös irányvonalat az LMBTIQ-személyek jogainak valamennyi tagállamban történő védelme tekintetében, és megismétli, hogy az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség az EU fő értékei és alapvető jogai közé tartozik, amelyeket a Szerződés és az Alapjogi Charta is rögzít;

⁽¹⁴⁾ A Magyar Közlönyben közzétett törvény: <https://njt.hu/jogszabaly/2021-79-00-00>; <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/ba643dee7b59c2a1901132e6e3320483d2245b56/megtekintes>

2021. július 8., csütörtök

- K. mivel a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen „szégyenteljesnek” minősítette a törvényt, és utasította az illetékes biztosokat, hogy vegyék fel a kapcsolatot a magyar kormánnyal ⁽¹⁵⁾; mivel a jogérvényesülésért és a belső piacért felelős biztosok levelet intéztek a magyar igazságügyi miniszterhez, amelyben kijelentették, hogy a törvény sérti a következő jogokat: a magánélethez és a családi élethez való jog (a Charta 7. és 9. cikke); a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog (a Charta 11. cikke); a vállalkozás szabadsága (a Charta 16. cikke); és a megkülönböztetésmentesség (a Charta 21. cikke); mivel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv ⁽¹⁶⁾, az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv ⁽¹⁷⁾ és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 56. cikke alkalmazható legalább néhány, a jogszabályok hatálya alá eső forgatókönyvre, továbbá az EUMSZ 34. és 36. cikke is alkalmazható lehet, és a törvény vitatott rendelkezései sérthetik azokat; mivel erre a levélre 2021. június 30-ig kértek választ; ⁽¹⁸⁾ mivel a magyar igazságügyi miniszter 2021. július 1-jén válaszolt;
- L. mivel 18 tagállam ⁽¹⁹⁾ nyilatkozatot írt alá, amelyben felkérték a Bizottságot, hogy használja fel a rendelkezésére álló valamennyi eszközt az uniós jog teljes körű tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, többek között azért, hogy az ügyet az EUB elé utalja;
- M. mivel 17 állam-, illetve kormányfő 2021. június 24-én közös nyilatkozatot fogadott el, amelyben kijelentették, hogy folytatni fogják az LMBTIQ-közösséggel szembeni megkülönböztetés elleni küzdelmet, ismét megerősítve, hogy védelmezni kívánják az LMBTIQ-személyek alapvető jogait ⁽²⁰⁾;
- N. mivel az Európa Tanács emberi jogi biztosa sürgette a magyar Országgyűlés képviselőit, hogy utasítsák el a törvényjavaslatot; mivel állítása szerint a törvényjavaslat sérti az LMBTIQ-személyek jogait és identitását, továbbá korlátozza a véleménynyilvánítás és az oktatás szabadságát valamennyi magyar állampolgár számára ⁽²¹⁾;
- O. mivel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a tagállamokhoz intézett, a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemről szóló CM/Rec(2010)5. számú ajánlása szerint az Európa Tanácsban képviselt tagállamok vezetői felelősek az oktatásért, az előítélet és a megkülönböztetés elleni küzdelemért és azért, hogy elősegítsék az LMBTIQ-személyek elfogadását;
- P. mivel az EJEB a Bajev és mások kontra Oroszország ügyben úgy határozott, hogy a homoszexualitás előmozdítását tiltó jogszabály, más néven „a melegpropagandáról szóló törvény” sérti az emberi jogok európai egyezményének 10. cikkét (a véleménynyilvánítás szabadsága) és 14. cikkét (a megkülönböztetés tilalma) és ezért diszkriminatív, és felerősíti az LMBTIQ-személyekkel szembeni előítéleteket, ami összeegyeztethetetlen a demokratikus társadalom értékeivel;
- Q. mivel a Parlament több alkalommal is arra ösztönözte a tagállamokat, hogy biztosítsák a jogot az olyan átfogó szexuális és párkapcsolati oktatáshoz, amely tudományos szempontból pontos, tényeken alapuló, életkornak megfelelő és nem ítélező jellegű; mivel nemzetközi emberi jogi szervezetek ⁽²²⁾, köztük az Európa Tanács, kijelentették, hogy a gyermekeknek és a fiataloknak joguk van az átfogó szexuális neveléshez;
- R. mivel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének LMBT-felmérése kiemeli, hogy a válaszadók több mint fele az iskolában töltött idő alatt állandóan, illetve gyakran hallott negatív megjegyzéseket vagy tapasztalt negatív megnyilvánulásokat azzal összefüggésben, hogy egy iskola- vagy tanuló társukat LMBTI-személynek tekintették; mivel ez az arány a 15–17 év közötti válaszadók körében 70 %-ra emelkedik, ami rávilágít arra, hogy az oktatási környezetben foglalkozni kell az elfogadás és a tolerancia kérdésével;

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/statement_21_3164

⁽¹⁶⁾ HL L 303., 2018.11.28., 69. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 178., 2000.7.17., 1. o.

⁽¹⁸⁾ <https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/869254/Letter%20by%20Commissioners%20Reynders%20and%20Breton.pdf>

⁽¹⁹⁾ Belgium, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Németország, Írország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Spanyolország, Svédország, Lettország, Olaszország, Görögország, Ausztria, Ciprus és Portugália,

⁽²⁰⁾ <https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457?s=20>

⁽²¹⁾ <https://www.coe.int/be/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity>

⁽²²⁾ ENSZ-egyezmény a gyermek jogairól, Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről, az ENSZ különleges előadójának az oktatáshoz való jogról szóló jelentése.

2021. július 8., csütörtök

A törvény, annak rendelkezései és az uniós jog megsértése

1. a lehető leghatározottabban elítéli a magyar Országgyűlés által elfogadott törvényt, amely egyértelműen sérti az uniós értékeket, elveket és jogszabályokat; emlékeztet arra, hogy a törvény olyan rendelkezéseket vezet be különböző magyar jogszabályokba, amelyek sértik a Chartában, a Szerződésekben és az uniós belső piacra vonatkozó jogszabályokban (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv és az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) rögzített alapvető jogokat; úgy véli, hogy a törvény sérti a meglévő uniós vívmányokat;
2. üdvözli, hogy 18 tagállam nyilatkozatot írt alá, amelyben jogi lépések megtételére kérték a Bizottságot, valamint hogy a Bizottság elnöke és az egyes biztosok elítélték a törvényjavaslatot; tudomásul veszi a magyar igazságügyi miniszternek küldött levelet, amely 2021. június 30-ig pontosításokat és tájékoztatást kért a felvetett kérdésekkel kapcsolatban; kéri a Bizottságot, hogy a választ hozza nyilvánosságra;
3. tudomásul veszi, hogy a Bizottság konstruktív és lojális vitára szólított fel Magyarországgal; sajnálatosnak tartja, hogy a törvényt a nemzetközi szervezetek felháborodása ellenére 2021. június 23-án kihirdették; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul tegyen jogi lépéseket, mégpedig azáltal, hogy az EUMSZ 258. cikke alapján gyorsított kötelezettségszegési eljárást indít Magyarország ellen a törvénnyel kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy szükség esetén vegye igénybe a Bíróságnál rendelkezésre álló valamennyi eljárási eszközt, többek között a gyorsított eljárás és ideiglenes intézkedések, illetve az ezen intézkedéseknek való meg nem felelés esetén bírság kiszabásának kérelmezését;
4. emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 259. cikkével összhangban bármely tagállam az Európai Unió Bíróságához fordulhat, ha megítélése szerint egy másik tagállam a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét nem teljesítette; felkéri a tagállamokat, hogy a Bizottság intézkedésének elmaradása esetén indítsák meg az e cikk szerinti eljárást a törvénnyel kapcsolatban; felkéri a tagállamokat, hogy nyújtsanak be államközi kérelmet az Emberi Jogok Európai Bíróságához az uniós jog által nem szabályozott kérdések tekintetében;

A 7. cikk (1) bekezdése alapján folyamatban lévő eljárások

5. hangsúlyozza, hogy a törvény nem elszigetelt eset Magyarországon, hanem egy újabb szándékos és előre kitervelt lépés az alapvető jogok fokozatos leépítése felé; hangsúlyozza, hogy a szervezett és államilag támogatott LMBTIQ-ellenesség, valamint a félretájékoztatási kampányok a magyar kormány politikai cenzúrájának eszközeivé váltak, és úgy véli, hogy ez sérti az EUSZ 2. cikkét; emlékeztet, hogy az Európai Uniót „az LMBTIQ-szabadság zónájává” nyilvánították ⁽²³⁾;
6. emlékeztet, hogy az LMBTIQ-személyek emberi jogainak megsértése egy szélesebb körű politikai menetrend részét képezi, amely a demokrácia és a jogállamiság – többek között a média szabadsága – felszámolásához vezet, és azt az EUSZ 2. cikkének rendszerszerű megsértésének kell tekinteni; emlékeztet, hogy a Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása ⁽²⁴⁾ már hangot adott az egyenlő bánásmódhoz és a véleménynyilvánítás szabadságához való joggal kapcsolatos aggályainak;
7. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy mióta a Parlament elindította a 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárást, Magyarországon tovább romlott a jogállamiság és az alapvető jogok helyzete; ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy a Tanács éveken keresztül nem lépett és nem vállalta felelősségét;
8. üdvözli, hogy a portugál elnökség a 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárás keretében megtartotta a 2019 óta húzódó első meghallgatást a magyarországi jogállamiságról, valamint 18 tagállam nyilatkozatát, amelyben elítélik a törvényt; hangsúlyozza azonban, hogy a párbeszédnek kézzelfogható eredményeket kell felmutatnia az alapvető jogok romló magyarországi helyzetének aktív kezelése érdekében; ismét felszólítja a Tanácsot, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően fogadjon el konkrét ajánlásokat Magyarország számára, többek között a törvény visszavonására vonatkozóan, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására; felhívja a szlovén elnökséget, hogy 2021 szeptemberében tartson meghallgatást Magyarországról, és a lehető leghamarabb tűzze napirendre az ajánlásokról szóló szavazást; megjegyzi, hogy az LMBTIQ-személyek emberi jogait az elmúlt néhány évben fokozatosan építették le;
9. emlékeztet, hogy a magyar Médiatanács 2021. március 2-án bejelentette, hogy eljárást indít az RTL Magyarország médiacsoport ellen „A család az család” elnevezésű kampányának sugárzását követően; úgy véli, hogy ezek az intézkedések a médiatartalmak és a hirdetések cenzúráját jelentik, és ezért sértik az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet;

⁽²³⁾ Az Európai Parlament 2021. március 11-i állásfoglalása az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról.

⁽²⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0340.

2021. július 8., csütörtök

hangsúlyozza, hogy Unió-szerte számos műsorszolgáltató és civil társadalmi szervezet felszólította a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárást⁽²⁵⁾; felhívja a Bizottságot, hogy minden rendelkezésére álló jogi eszközt használjon fel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv és a Charta rendelkezéseit sértő cenzúra kezelésére;

10. komoly aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a sajtószabadság romlása a kisebbségek – köztük az LMBTIQ-személyek – fokozódó bűnbakká tételéhez és célba vételéhez vezet;

11. emlékeztet, hogy Magyarország Alaptörvényét (alkotmányát) 2020 decemberében módosították annak rögzítése érdekében, hogy az anya nő, az apa pedig férfi, valamint hogy Magyarország védi a gyermekek azon jogát, hogy személyazonosságukat születési nemükkel összhangban állapítsák meg, továbbá az ország alkotmányos identitásának és a keresztény kultúrán alapuló értékrendszernek megfelelő oktatáshoz való jogukat; megjegyzi, hogy annak ellenére, hogy a családjog nemzeti hatáskörbe tartozik, az alkotmány ily módon történő módosítása és azt követő jogszabályok, többek között a kifogásolt törvény az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek védelmének közvetlen gyengülését eredményezi; megjegyzi, hogy a Velencei Bizottság véleményt fogadott el a magyar parlament által 2020 decemberében elfogadott alkotmánymódosításokról⁽²⁶⁾;

12. emlékeztet, hogy 2013. június 18-án a Velencei Bizottság elfogadta CDL-AD (2013)022-e számú véleményét az úgynevezett „homoszexuális propaganda” betiltásáról az Európa Tanács egyes tagállamaiban korábban elfogadott jogszabályok fényében;

13. emlékeztet, hogy a magyar parlament elfogadott egy olyan jogszabályt, amely az örökbefogadást kizárólag házaspároknak teszi lehetővé, de facto megtiltva az azonos neműek, valamint az egyedülálló és nem házas személyek számára az örökbefogadást, kivéve, ha a családpolitikáért felelős miniszter külön engedélyt ad erre; hangsúlyozza, hogy ez utóbbi előírás e tekintetben egyoldalú döntések meghozatalára jogosítja fel a kormány egy tagját;

14. emlékeztet, hogy a 2020. évi salátatörvény 33. cikkének elfogadása de facto megtiltotta a transznemű és interszexuális személyek nemének jogi elismerését Magyarországon, megsértve magánélethez való jogukat és hátrányos megkülönböztetésnek téve ki őket, ami súlyos pszichológiai hatásokkal járhat és korlátozhatja a civil társadalomban való aktív részvételhez való jogukat; megjegyzi, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság véleményt adott ki a 33. cikkel kapcsolatban, azzal érvelve, hogy az sérti az általános adatvédelmi rendelet⁽²⁷⁾ 5. cikke (1) bekezdésének d) pontját; emlékeztet, hogy a Bizottság eddig nem tett lépéseket e kérdés megoldása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja ki az ügyet, és szükség esetén tegyen jogi lépéseket; megjegyzi, hogy bár a magyar Alkotmánybíróság a törvény egyes részeit alkotmányellenesnek találta⁽²⁸⁾, a hatóságok még mindig nem hajtották végre határozatát, és továbbra is elutasítják a kérelmeket, még akkor is, ha azokat a törvény hatálybalépése előtt nyújtották be; megjegyzi, hogy ez a jogállamiság megsértését jelenti;

15. elítéli a budapesti fogyasztóvédelmi hatóság határozatát⁽²⁹⁾, amely arra kötelezi a könyvkiadókat, hogy a szivárványcsaládokat ábrázoló gyermekkönyveken tüntessenek fel figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy azok „a hagyományos nemi szerepekkel összeegyeztethetetlen magatartást” mutatnak be;

16. komoly aggodalmának ad hangot a nem kormányzati szervezetek, köztük az LMBTIQ-ügyekkel foglalkozó nem kormányzati szervezetek mozgásterének szűkülése miatt; üdvözlí az EUB C-78/18. sz. ügyben hozott ítéletét⁽³⁰⁾, amely kimondja, hogy a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény diszkriminatív és indokolatlan korlátozásokat vezetett be a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott külföldi adományokra vonatkozóan, megsértve ezzel a tőke szabad mozgásával, a magánélet tiszteltben tartásával, a személyes adatok védelmével és az egyesülés szabadságával kapcsolatos kötelezettségeket; tudomásul veszi e törvény hatályon kívül helyezését, de aggályokat vet fel a magyarországi civil társadalom finanszírozásának olyan új korlátozásai miatt, mint például az Állami

⁽²⁵⁾ ACT, Hungary: Broadcasting associations across Europe express dismay at anti-LGBTIQ bill & urge European Commission to open infringement proceedings, (Műsorszolgáltató szervezetek Európa-szerte megdöbbenésüket fejezik ki az LMBTIQ-ellenes törvényjavaslattal kapcsolatban és az Európai Bizottságot kötelezettségszegési eljárás indítására szólítják fel), Brüsszel, 2021. június 29.

⁽²⁶⁾ Hungary – Opinion on the constitutional amendments adopted by the Hungarian parliament in December 2020, adopted by the Venice Commission at its 127th Plenary Session, (Magyarország – Vélemény a magyar parlament által 2020 decemberében elfogadott alkotmánymódosításokról, elfogadva a Velencei Bizottság 127. plenáris ülésén (Velence és online, 2021. július 2–3.) (CDL-AD(2021)029-e).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽²⁸⁾ <http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument>. Angol nyelvű összefoglaló a következő címen érhető el: <http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument&english&english>

⁽²⁹⁾ <https://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest/hirek/tisztessegtelen-kereskedelmi-gyakorlatot-folytat-a-labrisz-egyesulet-a-meseország-mindenkie-cimu-konyv-ertekezesekor>.

⁽³⁰⁾ A Bíróság 2020. június 18-i ítélete, Európai Bizottság kontra Magyarország, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

2021. július 8., csütörtök

Számvévszék által végzett szelektív ellenőrzések, vagy az a kötelezettség, hogy az összes adományozót nyilvánosan hozzáférhető közhasznú jelentésekben tüntessék fel; úgy véli, hogy ezek a korlátozások nem szükségesek és nem arányosak, továbbá nem felelnek meg sem az EUB ítélezési gyakorlatának, sem pedig az egyesületek finanszírozásáról szóló, a Velencei Bizottság 2019. március 15–16-i 118. plenáris ülésén elfogadott jelentés következtetéseinek;

17. szilárd elkötelezettségét fejezi ki a gyermekek jogainak védelme mellett az EU-ban és külföldön egyaránt; úgy véli, hogy az LMBTIQ-ellenesség és a gyűlölet szítása helyett a tolerancia, az elfogadás és a sokszínűség előmozdításának kellene vezérelként szolgálnia a gyermek mindenek felett álló érdeke tiszteletben tartásának biztosításához; e tekintetben úgy véli, hogy a szexuális irányultságnak és a nemi identitásnak a pedofíliaval vagy a gyermekek jogai elleni támadásokkal való összehasonlítása egyértelmű kísérletet jelent az emberi jogi nyelvezet eszközként való felhasználására diszkriminatív politikák végrehajtása érdekében; úgy véli, hogy ez ellentétes a nemzetközi emberi jogi elvekkel és normákkal;

18. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a törvény hasonlít az LMBT-propagandáról szóló 2013-as orosz törvényre, amely súlyos károkat okozott az LMBTIQ-közösségnek Oroszországban; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja tovább az LMBTIQ-ellenes kampányok finanszírozását az EU-ban, amelyek egyértelműen veszélyeztetik a demokráciát és a nemzetbiztonságot az EU-ban;

A Bizottságnak lépéseket kell tennie

19. ismét felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ismerjék végre fel, hogy sürgősen cselekedni kell az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek védelme érdekében, és jelentsék ki, hogy a tagállamok nem módosíthatják jogszabályait – beleértve az alkotmányos rendelkezéseket is – oly módon, hogy az ezen értékek védelmének gyengülését eredményezze ⁽³¹⁾; rámutat, hogy a Szerződések tiltják ezt, amint azt az EUB a közelmúltban a C-896/19. sz. ügyben is kijelentette ⁽³²⁾;

20. úgy véli, hogy a törvény közvetlenül ellentmond az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló bizottsági stratégiának; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a stratégiát az EU minden tagállamában egyformán hajtásák végre;

21. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy sürgősen oldják fel a horizontális megkülönböztetésről szóló irányelv elfogadása előtt álló akadályokat, amelyet a Tanács több mint 10 éve blokkol ⁽³³⁾;

22. emlékeztet, hogy még nem érkezett megfelelő válasz a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozására irányuló parlamenti kezdeményezésre, amelyet egy, a Parlament, a Bizottság és a Tanács közötti intézményközi megállapodás szabályozna; felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az EUMSZ 295. cikkével összhangban haladéktalanul kezdjenek tárgyalásokat a Parlamenttel egy intézményközi megállapodásról;

23. megismétli álláspontját a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatban, amely 2021. január 1-jén lépett hatályba és teljes egészében közvetlenül alkalmazandó az Európai Unióban és valamennyi tagállamában az uniós költségvetés valamennyi pénzeszköze tekintetében, beleértve az azóta az Európai Helyreállítási Eszközön keresztül elkülönített forrásokat is;

24. emlékeztet, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet világosan meghatározza a jogállamiság fogalmát, amelyet az Unió többi értékének – többek között az alapvető jogok és a megkülönböztetés tilalma – összefüggésében kell értelmezni; úgy véli, hogy a kisebbségek elleni államilag támogatott hátrányos megkülönböztetés közvetlenül befolyásolja azt, hogy a tagállamok mely projektekre kívánnak uniós pénzt fordítani, ezért közvetlenül érinti az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul indítsa el a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárást;

25. úgy véli, hogy komoly kétségek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a magyar hatóságok képesek-e megkülönböztetésmentesen és a Chartának megfelelően kezelni az uniós alapokat; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a törvény elfogadását a horizontális előfeltétel vonatkozásában annak biztosítása érdekében, hogy az megfeleljen a Chartának és az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament 2021. június 10-i állásfoglalása a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról.

⁽³²⁾ A Bíróság 2021. április 20-i, *Repubblika kontra Il-Prim Ministru* ítélete, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

⁽³³⁾ 2008. július 2-i javaslat a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre (COM(2008)0426).

2021. július 8., csütörtök

előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁴⁾ (közös rendelkezésekről szóló rendelet); felhívja a Bizottságot, hogy tegye meg a közös rendelkezésekről szóló rendeletben a vonatkozó alapokkal kapcsolatos kiadásokra vonatkozóan előírt lépéseket, és biztosítsa, hogy a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló partnerségi megállapodást és Magyarország programjait mindaddig ne hagyják jóvá, amíg a Charta tiszteletben tartásához kapcsolódó horizontális előfeltételnek való teljes megfelelés nem biztosított, amint azt a közös rendelkezésekről szóló rendelet cikkei előírják; emlékeztet, hogy minden olyan bizottsági jogi aktus, amely nem felel meg az uniós jognak, megtagadható az EUB előtt;

26. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv tervezete megfelel-e a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁵⁾ és a Chartának; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy alaposan elemezze a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv tervezetében felvázolt valamennyi intézkedést, és csak akkor hagyja jóvá a tervet, ha megállapítást nyer, hogy az nem járul hozzá a kifogásolt törvény végrehajtásához, és azáltal ahhoz, hogy az uniós költségvetés aktívan támogassa az alapvető jogok megsértését Magyarországon;

27. emlékeztet, hogy az LMBTIQ-jogok egyben emberi jogok is; ismét felszólítja a tagállamokat, és különösen Magyarországot annak biztosítására, hogy a kiskorúak oktatására és tájékoztatására vonatkozó hatályos jogszabályok teljes mértékben megfeleljenek az uniós és a nemzetközi jogban rögzített alapvető jogoknak, és biztosítsák a tudományosan pontos, tényeken alapuló, életkornak megfelelő és nem ítélező, átfogó szexuális és párkapcsolati oktatáshoz való hozzáférést; emlékeztet, hogy a közzétett információknak tükrözniük kell a szexuális irányultságok, nemi identitások, kifejezések és nemi jellegek sokféleségét, fellépve a sztereotípiákon vagy elfogultságon alapuló félretájékoztatás ellen; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges lépést az alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében Magyarországon; felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy szólaljanak fel az LMBTIQ-ellenes gyűlöletbeszéd ellen, különösen ha az kormányok és politikusok részéről hangzik el;

o

o o

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

⁽³⁴⁾ HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

⁽³⁵⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2021. július 7., szerda

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0330

A Parlament eljárási szabályzatának módosításai

Az Európai Parlament 2021. július 7-i határozata az Európai Parlament eljárási szabályzata 99., 197., 213., 214., 222., 223., 230., 235. cikkének és V. mellékletének módosításáról, valamint új, 106a. cikkel történő kiegészítéséről (2021/2048(REG))

(2022/C 99/26)

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 236. és 237. cikkére,

— tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0214/2021),

1. úgy határoz, hogy az alábbi módon módosítja eljárási szabályzatát;
2. úgy határoz, hogy a módosítások az elfogadásukat követő plenáris ülés első napján lépnek hatályba az alábbiak kivételével:
 - a) a 213. cikk (1) bekezdésének a nemi sokszínűség tekintetében történő módosítása, amely a következő, 2024-ben tartandó európai parlamenti választásokat követő első plenáris ülés megnyitásakor lép hatályba;
 - b) a 223. cikknek a küldöttségek elnökségi tagjainak hivatali ideje tekintetében történő módosítása, amely a következő, 2024-ben tartandó európai parlamenti választásokat követő első plenáris ülés megnyitásakor lép hatályba;
3. utasítja elnökét, hogy tájékoztatás céljából továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

Módosítás 1

A Parlament eljárási szabályzata

99 cikk

Hatályos szöveg

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés pénzügyi rendelkezései és a **966/2012/EU**, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾(a továbbiakban: költségvetési rendelet) értelmében a Bizottság számára a költségvetés végrehajtására vonatkozó mentesítés megadásával kapcsolatos eljárást szabályozó rendelkezések e szabályzat mellékletét képezik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács **966/2012/EU**, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az **1605/2002/EK**, Euratom **tanácsi** rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

Módosítás

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés pénzügyi rendelkezései és az (EU, Euratom) **2018/1046** európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: költségvetési rendelet) értelmében a Bizottság számára a költségvetés végrehajtására vonatkozó mentesítés megadásával kapcsolatos eljárást szabályozó rendelkezések e szabályzat mellékletét képezik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) **2018/1046** rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az **1296/2013/EU**, az **1301/2013/EU**, az **1303/2013/EU**, az **1304/2013/EU**, az **1309/2013/EU**, az **1316/2013/EU**, a **223/2014/EU** és a **283/2014/EU** rendelet és az **541/2014/EU** határozat módosításáról, valamint a **966/2012/EU**, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Módosítás 2

A Parlament eljárási szabályzata

106 a cikk (új)

Hatályos szöveg

Módosítás

106a. cikk

A külső fellépésekre elkülönített uniós vagyongazdálkodási alapok létrehozására vagy meghosszabbítására vonatkozó parlamenti álláspont kialakítására irányuló eljárás

1. Amennyiben a Bizottság a költségvetési rendelet 234. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése vagy 234. cikke (5) bekezdésének első albekezdése alapján konzultál a Parlamenttel a vészhelyzeti vagy vészhelyzetet követő tevékenységek céljából létrehozandó uniós vagyongazdálkodási alap létrehozására vagy meghosszabbítására irányuló szándékáról, az illetékes bizottság ajánlástervezeteket dolgoz ki.

Az említett ajánlástervezetek konkrét ajánlásokat tartalmazhatnak a Bizottság számára a vagyongazdálkodási alap részleteire, például az általa elérendő célkitűzésekre vagy működésének módjára vonatkozóan.

A 118. cikk (2)–(6) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

2021. július 7., szerda

Hatályos szöveg

Módosítás

2. Amennyiben a Bizottság felkéri a Parlamentet, hogy hagyja jóvá a tematikus tevékenységek céljából létrehozandó vagyongazdálkodási alaphoz a költségvetési rendelet 234. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése vagy 234. cikke (5) bekezdésének első albekezdése szerinti létrehozásáról vagy meghosszabbításáról szóló határozattervezetet, az illetékes bizottság ajánlást készít a határozattervezet jóváhagyására vagy elutasítására vonatkozóan.

A 105. cikk (1)–(4) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

3. Legalább a közepes érvényességi küszöbértéket elérő számú képviselő vagy képviselőcsoport, illetve az illetékes bizottság állásfoglalási indítványt nyújthat be a Parlamentnek, amelyben felkéri a Bizottságot, hogy szüntesse meg az uniós vagyongazdálkodási alaphoz szánt előirányzatokat, vagy vizsgálja felül az alapító megállapodást az uniós vagyongazdálkodási alap felszámolása céljából, a költségvetési rendelet 234. cikke (5) bekezdésének második albekezdése szerint.

Módosítás 3

A Parlament eljárási szabályzata

197. cikk

Hatályos szöveg

Módosítás

197. cikk

törölve

Elfogadhatatlanság megállapítására irányuló indítvány

1. Valamely napirendi pont vitájának kezdetén bármely képviselőcsoport vagy legalább az alacsony érvényességi küszöbértéket elérő számú képviselő a napirendi pont elfogadhatatlanságának megállapítására irányuló indítványt nyújthat be. Az ilyen indítványt azonnal szavazásra kell bocsátani.

Az elfogadhatatlanság megállapítására irányuló indítvány benyújtásának szándékát legalább huszonnégy órával korábban be kell jelenteni az Elnöknek, aki erről a Parlamentet haladéktalanul tájékoztatja.

2. Ha az indítványt elfogadják, a Parlament haladéktalanul rátér a következő napirendi pontra.

2021. július 7., szerda

Módosítás 4

A Parlament eljárási szabályzata

213 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg

1. A bizottsági tagok 209. cikk alapján történő kinevezését követő első bizottsági ülésen, majd két és fél év elteltével ismét a bizottság külön választási fordulók során elnökséget választ, amely a rendes tagjai közül megválasztott elnökből és alelnökökből áll. A megválasztandó alelnökök számát a Parlament határozza meg az Elnökök Értekezletének javaslata alapján. A Parlament sokszínűségének minden bizottság elnökségének összetételében tükröződnie kell; nem **megengedhető, hogy egy elnökség csak férfiakkól vagy csak nőkkel álljon, vagy** hogy **valamennyi alelnök** ugyanabból a tagállamból származzon.

Módosítás

1. A bizottsági tagok 209. cikk alapján történő kinevezését követő első bizottsági ülésen, majd két és fél év elteltével ismét a bizottság külön választási fordulók során elnökséget választ, amely a rendes tagjai közül megválasztott elnökből és alelnökökből áll. A megválasztandó alelnökök számát a Parlament határozza meg az Elnökök Értekezletének javaslata alapján. A Parlament sokszínűségének minden bizottság elnökségének összetételében tükröződnie kell. **Egy bizottság elnöke és első alelnöke nem lehet azonos nemű. A nemek közötti egyensúlynak ezenfelül az elnökség többi tagjára vonatkozóan is érvényesülnie kell. Nem megengedhető, hogy egy elnökség valamennyi tagja** ugyanabból a tagállamból származzon.

Módosítás 6

A Parlament eljárási szabályzata

214 cikk – 2 bekezdés – 4 albekezdés

Hatályos szöveg

Az elnök a bizottságban bejelenti a koordinátorok valamennyi határozatát és ajánlását, amelyeket kifogás hiányában elfogadottnak kell tekinteni. Ezeket megfelelően szerepeltetni kell a bizottsági ülés jegyzőkönyvében.

Módosítás

Az elnök a bizottságban bejelenti a koordinátorok valamennyi határozatát és ajánlását, amelyeket kifogás hiányában elfogadottnak kell tekinteni. **Vita esetén a bizottság egyszerű többséggel szavaz.** Ezeket a határozatokat és ajánlásokat megfelelően szerepeltetni kell a bizottsági ülés jegyzőkönyvében.

Módosítás 7

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

Hatályos szöveg

1. Amikor a Bizottság **a 211/2011/EU** európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ **10. cikke** (1) **bekezdésének a) pontjával** összhangban polgári **kezdeményezést** tett közzé az e célra szolgáló nyilvántartásban, az Európai Parlament elnöke a Bizottsági Elnökök Értekezlete elnökének javaslatára:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács **211/2011/EU** rendelete (2011. február 16.) a polgári kezdeményezésről (HL L 65., 2011.3.11., 1. o.).

Módosítás

1. Amikor a Bizottság **az (EU) 2019/788** európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ **14. cikkének** (1) **bekezdésével** összhangban polgári **kezdeményezésről szóló értesítést** tett közzé az e célra szolgáló nyilvántartásban, az Európai Parlament elnöke a Bizottsági Elnökök Értekezlete elnökének javaslatára:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács **(EU) 2019/788** rendelete (2019. április 17.) az **európai** polgári kezdeményezésről (HL L 130., 2019.5.17., 55. o.).

2021. július 7., szerda

Módosítás 8

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 1 bekezdés – a pont

Hatályos szöveg

- a) megbízza a VI. mellékletnek megfelelően a téma szerint illetékes bizottságot **a 211/2011/EU rendelet 11. cikkében** említett közmeghallgatás megszervezésével; a petíciók tárgyában illetékes bizottság automatikusan társbizottsággá válik az 57. cikkben foglaltaknak megfelelően;

Módosítás

- a) megbízza a VI. mellékletnek megfelelően a téma szerint illetékes bizottságot **az (EU) 2019/788 rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében** említett közmeghallgatás megszervezésével; a petíciók tárgyában illetékes bizottság automatikusan társbizottsággá válik az 57. cikkben foglaltaknak megfelelően;

Módosítás 9

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 1 bekezdés – b pont

Hatályos szöveg

- b) abban az esetben, ha két vagy több, az e célra szolgáló nyilvántartásban **a 211/2011/EU rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban közzétett** polgári kezdeményezés tárgya hasonló, a szervezőkkel folytatott konzultációt követően dönthet úgy, hogy közös közmeghallgatást kell szervezni, amelyen az összes érintett polgári kezdeményezéssel azonos feltételek mellett kell foglalkozni.

Módosítás

- b) abban az esetben, ha két vagy több, az e célra szolgáló nyilvántartásban **az (EU) 2019/788 rendelet 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban közzétett értesítésekben szereplő** polgári kezdeményezés tárgya hasonló, a szervezőkkel folytatott konzultációt követően dönthet úgy, hogy közös közmeghallgatást kell szervezni, amelyen az összes érintett polgári kezdeményezéssel azonos feltételek mellett kell foglalkozni.

Módosítás 10

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 2 bekezdés – a pont

Hatályos szöveg

- a) megvizsgálja, hogy a Bizottság **a 211/2011/EU rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) pontjával** összhangban megfelelő szinten fogadta-e a **szervezőket**;

Módosítás

- a) megvizsgálja, hogy a Bizottság **az (EU) 2019/788 rendelet 15. cikkének (1) bekezdésével** összhangban megfelelő szinten fogadta-e a **szervezői csoportot**;

2021. július 7., szerda

Módosítás 11

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 3 bekezdés

Hatályos szöveg

3. A téma szerint illetékes bizottság elnöke a kezdeményezésnek a Bizottsághoz **a 211/2011/EU** rendelet **9.** cikkével összhangban történő benyújtásától számított három hónapon belül egy megfelelő időpontban összehívja a közmeghallgatást.

Módosítás

3. A téma szerint illetékes bizottság elnöke a kezdeményezésnek a Bizottsághoz **az (EU) 2019/788** rendelet **13.** cikkével összhangban történő benyújtásától számított három hónapon belül egy megfelelő időpontban összehívja a közmeghallgatást.

Módosítás 12

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

Hatályos szöveg

A téma szerint illetékes bizottság felkér egy a szervezőket képviselő csoportot, amelynek **a 211/2011/EU** rendelet **3.** cikke (2) bekezdésének **második** albekezdésében említett kapcsolattartó személyek közül legalább az egyik tagja, hogy a meg-hallgatáson ismertesse a kezdeményezést.

Módosítás

A téma szerint illetékes bizottság felkér egy a szervezőket képviselő csoportot, amelynek **az (EU) 2019/788** rendelet **5.** cikke (3) bekezdésének **első** albekezdésében említett kapcsolattartó személyek közül legalább az egyik tagja, hogy a meg-hallgatáson ismertesse a kezdeményezést.

Módosítás 13

A Parlament eljárási szabályzata

222 cikk – 8 bekezdés

Hatályos szöveg

8. A Parlament **a 211/2011/EU** rendelet **10. cikke** (1) **bekezdésének a) pontjával** összhangban a vonatkozó nyilván-tartásban közzétett polgári kezdeményezésről a **nyilvános meg-hallgatást** követő plenáris ülésen vitát tart, és már a vita napirendre tűzésekor határoz arról, hogy a vitát állásfoglalással zárja-e majd le. A Parlament nem zárja le állásfoglalással a vitát, ha ugyanezen vagy a következő plenáris ülés napirendjén azonos vagy hasonló tárgyú jelentés szerepel, kivéve, ha az Elnök kivételes indokok alapján más javaslatot tesz. Ha a Parlament úgy határoz, hogy a vitát állásfoglalással zárja le, akkor a téma szerint illetékes bizottság, egy képviselőcsoport vagy legalább az alacsony érvényességi küszöbértéket elérő számú képviselő állásfoglalási indítványt terjeszthet be. A 132. cikk (3)–(8) bekezdése az állásfoglalási indítványok előterjesztéséről és a róluk tartott szavazásokról értelemszerűen alkalmazandó.

Módosítás

8. A Parlament **az (EU) 2019/788** rendelet **14. cikkének** (1) **bekezdésével** összhangban a vonatkozó nyilvántartásban közzé-tett **értesítésben szereplő** polgári kezdeményezésről a **közmeg-hallgatást** követő plenáris ülésen vitát tart, és már a vita napirendre tűzésekor határoz arról, hogy a vitát állásfoglalással zárja-e majd le. A Parlament nem zárja le állásfoglalással a vitát, ha ugyanezen vagy a következő plenáris ülés napirendjén azonos vagy hasonló tárgyú jelentés szerepel, kivéve, ha az Elnök kivételes indokok alapján más javaslatot tesz. Ha a Parlament úgy határoz, hogy a vitát állásfoglalással zárja le, akkor a téma szerint illetékes bizottság, egy képviselőcsoport vagy legalább az alacsony érvényességi küszöbértéket elérő számú képviselő állásfoglalási indítványt terjeszthet be. A 132. cikk (3)–(8) bekezdése az állásfoglalási indítványok előterjesztéséről és a róluk tartott szavazásokról értelemszerűen alkalmazandó.

2021. július 7., szerda

Módosítás 14

A Parlament eljárási szabályzata

223 cikk – 3 bekezdés

Hatályos szöveg

3. A küldöttségek elnökségeit a 213. cikk szerint **az állandó bizottságokra** megállapított eljárásnak megfelelően kell kialakítani.

Módosítás

3. A küldöttségek elnökségeit a 213. cikk szerint **a bizottsági elnökségekre** megállapított eljárásnak megfelelően kell kialakítani. **A küldöttségek elnökségeinek tagjait azonban a parlamenti ciklus teljes időtartamára kell megválasztani.**

Módosítás 15

A Parlament eljárási szabályzata

230 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg

1. Amikor a Parlament tájékoztatást kap arról, hogy a Bizottságot az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikkének (4) bekezdése alapján és **a 211/2011/EU** rendelettel összhangban felkérték egy jogi aktusra irányuló javaslat előterjesztésére, a petíciók tárgyában illetékes bizottság megvizsgálja, hogy mindez befolyással van-e munkájára, és adott esetben értesíti erről azokat a személyeket, akik kapcsolódó ügyekben petíciót nyújtottak be.

Módosítás

1. Amikor a Parlament tájékoztatást kap arról, hogy a Bizottságot az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikkének (4) bekezdése alapján és **az (EU) 2019/788** rendelettel összhangban felkérték egy jogi aktusra irányuló javaslat előterjesztésére, a petíciók tárgyában illetékes bizottság megvizsgálja, hogy mindez befolyással van-e munkájára, és adott esetben értesíti erről azokat a személyeket, akik kapcsolódó ügyekben petíciót nyújtottak be.

Módosítás 16

A Parlament eljárási szabályzata

230 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg

2. Azokat a javasolt polgári kezdeményezéseket, amelyeket **a 211/2011/EU** rendelet **4.** cikkének megfelelően nyilvántartásba vettek, azonban az előírt valamennyi vonatkozó eljárás és feltétel teljesítésének hiányában nem nyújthatók be a Bizottságnak e rendelet **9.** cikkével összhangban, a petíciók tárgyában illetékes bizottság megvizsgálhatja, amennyiben az ügy további vizsgálatát helyénvalónak ítéli. A 226., a 227., a 228. és a 229. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

Módosítás

2. Azokat a javasolt polgári kezdeményezéseket, amelyeket **az (EU) 2019/788** rendelet **6.** cikkének megfelelően nyilvántartásba vettek, azonban az előírt valamennyi vonatkozó eljárás és feltétel teljesítésének hiányában nem nyújthatók be a Bizottságnak e rendelet **13.** cikkével összhangban, a petíciók tárgyában illetékes bizottság megvizsgálhatja, amennyiben az ügy további vizsgálatát helyénvalónak ítéli. A 226., a 227., a 228. és a 229. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

2021. július 7., szerda

Módosítás 17**A Parlament eljárási szabályzata****235 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés***Hatályos szöveg*

1. Amennyiben a költségvetési rendelet **65.** cikkének (1) bekezdése értelmében a Parlament úgy határoz, hogy fenntartja magának a jogot a kiadások engedélyezésére, az Elnökségén keresztül kell fellépnie.

Módosítás

1. Amennyiben a költségvetési rendelet **73.** cikkének (1) bekezdése értelmében a Parlament úgy határoz, hogy fenntartja magának a jogot a kiadások engedélyezésére, az Elnökségén keresztül kell fellépnie.

Módosítás 18**A Parlament eljárási szabályzata****V melléklet – 2 cikk – 1 bekezdés***Hatályos szöveg*

1. A Parlament – a költségvetési rendeletnek megfelelően – a Számvevőszék éves jelentésének elfogadását követő év **április 30-ig** megvizsgálja az illetékes bizottság mentesítésre vonatkozó jelentését.

Módosítás

1. A Parlament – a költségvetési rendeletnek megfelelően – a Számvevőszék éves jelentésének elfogadását követő év **május 15-ig** megvizsgálja az illetékes bizottság mentesítésre vonatkozó jelentését.

2021. július 6., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0318

A TEN-T megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedések *II**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10537/1/2020 – C9-0215/2021 – 2018/0138(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/27)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (10537/1/2020 – C9-0215/2021),
 - tekintettel a cseh szenátus, a német Bundestag, az ír parlament, valamint a svéd parlament által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján előterjesztett, indokolt véleményekre, melyek szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2019. február 7-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0277) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0223/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 269. o.⁽²⁾ HL C 168., 2019.5.16., 91. o.⁽³⁾ HL C 449., 2020.12.23., 576. o.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0319

Technológiák használata adatok kezelésére a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelem céljából (ideiglenes eltérés a 2002/58/EK irányelvtől) *I**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől a technológiáknak a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a gyermekek online szexuális zaklatása elleni küzdelem céljából a személyes és egyéb adatok kezelésére történő használata tekintetében való ideiglenes eltérésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0568 – C9-0288/2020 – 2020/0259(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 99/28)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0568),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 16. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0288/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2020. október 29-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. május 21-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0258/2020),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0259

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. július 6-án került elfogadásra a 2002/58/EK irányelv bizonyos rendelkezéseitől a technológiáknak a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelem céljából a személyes és egyéb adatok kezelésére történő használata tekintetében való ideiglenes eltérésről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1232 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 10., 2021.1.11., 63. o.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0320

A harmadik országbeli bizonyítványok elismerése a belvízi hajózásban *I**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2017/2397 irányelvnek a harmadik országbeli bizonyítványok elismerésére vonatkozó átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2021)0071 – C9-0026/2021 – 2021/0039(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 99/29)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0071),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0026/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. március 24-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2021. június 30-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 59. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A9-0210/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, javaslatát lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0039

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. július 6-án került elfogadásra az (EU) 2017/2397 irányelvnek a harmadik országok által kiállított bizonyítványok elismerésére vonatkozó átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1233 irányelvvel.)

⁽¹⁾ HL C 220., 2021.6.9., 87. o.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0321

3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezet: a 2020. évi pénzügyi év többlete

Az Európai Parlament 2021. július 6-i állásfoglalása az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó, 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetéről – a 2020. évi pénzügyi év többletének a költségvetésbe való beviteléről – szóló tanácsi álláspontról (09904/2021 – C9-0232/2021 – 2021/0102(BUD))

(2022/C 99/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
 - tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
 - tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 44. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2020. december 18-án fogadtak el véglegesen ⁽²⁾,
 - tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre (a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet) ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a Bizottság által 2021. április 15-én elfogadott, 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2021)0270),
 - tekintettel a Tanács által 2021. június 21-én elfogadott és a Parlamenthez ugyanazon a napon továbbított, a 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (09904/2021 – C9-0232/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 94. és 96. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0218/2021),
- A. mivel a 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezet célja a 2020-as pénzügyi év 1 768 617 610 EUR összegű többletének a 2021-es költségvetésbe történő bevezetése,
- B. mivel e többlet fő forrása egy 1 647,3 millió eurós, a bevételi oldalon jelentkező pozitív bevételi kimutatás, valamint a kiadási oldalon egy 121,3 millió eurós alulköltség;
- C. mivel a bevételi oldalon a többletet elsősorban a beszedett vámoknak a vártnál magasabb összege okozza;

⁽¹⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁵⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

2021. július 6., kedd

D. mivel a kiadási oldalon a Bizottság kifizetési előirányzatainak alulteljesítése 2020-ban eléri az 100,98 millió eurót (ebből 61,7 millió EUR az 5. fejezet (Igazgatás) alatt, amely a Covid19-világjárvány kiküldetésekre, találkozókra, szakmai gyakorlatokra és munkaerő-felvételre gyakorolt hatásának tudható be), 120,38 millió EUR pedig a többi intézmény általi alulteljesítés;

1. tudomásul veszi a 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetet a Bizottság által benyújtott formájában, amely kizárólag a 2020. évi 1 768 617 610 EUR összegű többletnek a költségvetésbe való bevezetésére vonatkozik, a költségvetési rendelet 18. cikkével és a Tanács ezzel kapcsolatos álláspontjával összhangban;

2. megismétli azon álláspontját, hogy az uniós költségvetésben rendelkezésre álló valamennyi eszközt és fel nem használt pénzt – a többletet is beleértve – a Covid19-világjárvány által leginkább sújtottak számára nyújtott pénzügyi támogatás gyors folyósítására kell felhasználni; ezzel összefüggésben felhívja a tagállamokat, hogy a GNI-alapú hozzájárulásuk a 2020-as többletből eredő várható csökkentését teljes egészében a Covid19-világjárvány hatásainak kezelésével, valamint az Unió helyreállításával és rezilienciájával kapcsolatos intézkedések költségvetésbe való beállítására fordítsák a források optimális elosztásának biztosítása érdekében;

3. jóváhagyja a 3/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi álláspontot;

4. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy a 2/2021. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, továbbá a többi érintett intézménynek és szervnek, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0322

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége ***

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról szóló 168/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendelet tervezetéről (09827/2021 – C9-0243/2021 – 2020/0112(APP))

(Különleges jogalkotási eljárás – egyetértés)

(2022/C 99/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi rendelet tervezetére (09827/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0243/2021),
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról szóló 168/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2021. május 20-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽¹⁾;
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 52. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A9-0227/2021),
1. egyetért a tanácsi rendelet tervezetével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0258.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0323

Interbus megállapodás: Jegyzőkönyv az autóbusszal végzett menetrend szerinti és különcélú menetrend szerinti nemzetközi személyszállításról ***

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása az autóbusszal végzett nemzetközi különjáratú személyszállításról szóló megállapodáshoz (Interbus megállapodás) csatolt, az autóbusszal végzett menetrend szerinti és különcélú menetrend szerinti nemzetközi személyszállításra vonatkozó jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről (11441/2020 – C9-0027/2021 – 2020/0258(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 99/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (11441/2020),
 - tekintettel az autóbusszal végzett nemzetközi különjáratú személyszállításról szóló megállapodáshoz (Interbus megállapodás) csatolt, az autóbusszal végzett menetrend szerinti és különcélú menetrend szerinti nemzetközi személyszállításra vonatkozó jegyzőkönyv tervezetéről (11442/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 91. cikkével és a 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban a Tanács által előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0027/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A9-0176/2021),
1. egyetért a jegyzőkönyv megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0324

Belső Biztonsági Alap *II**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Belső Biztonsági Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06488/1/2021 – C9-0227/2021 – 2018/0250(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (06488/1/2021 – C9-0227/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 18-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0472) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság második olvasatra vonatkozó ajánlására (A9-0221/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 189. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 451. o.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0325

Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap *II**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjáról az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából (06975/3/2021 – C9-0224/2021 – 2018/0210(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/34)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (06975/3/2021 – C9-0224/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. december 12-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. május 16-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0390) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére, valamint 42. cikkére, 43. cikkének (2) bekezdésére, 91. cikkének (1) bekezdésére, 100. cikkének (2) bekezdésére, 173. cikkének (3) bekezdésére, 175. cikkére, 188. cikkére, 192. cikkének (1) bekezdésére, 194. cikkének (2) bekezdésére, 195. cikkének (2) bekezdésére és 349. cikkére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0222/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. jóváhagyja a Parlament, a Tanács és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatát;
 3. tudomásul veszi a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozatát, valamint a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatait;
 4. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 5. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 6. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 104. o.

⁽²⁾ HL C 361., 2018.10.5., 9. o.

⁽³⁾ HL C 116., 2021.3.31., 81. o.

2021. július 6., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elismeri, hogy sürgős fellépésre van szükség a tengeri és a part menti ökoszisztémák és a biológiai sokféleség védelme és megőrzése érdekében. A három intézmény egyetért abban, hogy a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozásához, az ökoszisztémák megvédéséhez és helyreállításához és/vagy azok jó állapotban történő fenntartásához nemzeti és európai szinten is jelentős állami és magánberuházásra van szükség, és hogy az ETHAA kiadásainak jelentős hányadát kell a biológiai sokféleségre fordítani. A három intézmény megállapodik arról, hogy a Bizottság az ETHAA 2021–2027-re vonatkozó programozás keretében együtt fog működni a tagállamokkal a (15) preambulumbekzdésben kiemelt, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozó átfogó törekvés megvalósítása érdekében.

A Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata

A Bizottság és a Tanács a fenntartható halászati partnerségi megállapodások keretében továbbra is elkötelezetten igyekszik megelőzni a halászati tevékenységek megszakadását azáltal, hogy igyekszik kellő időben megújítani a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokat és azok végrehajtási jegyzőkönyveit.

A Bizottság nyilatkozata

A Bizottság minden uniós halászhajó tekintetében elfogadta a halászati ellenőrzéshez és végrehajtáshoz kapcsolódó fedélzeti beruházások támogathatóságát, függetlenül attól, hogy az adott beruházások kötelezők-e. A Bizottság úgy véli, hogy ezek a beruházások lehetővé fogják tenni a tagállamok számára, hogy teljes mértékben kihasználják az ETHAA keretében az ellenőrzésre és a végrehajtásra elérhető pénzügyi erőforrásokat, és így teljesítsék az ellenőrzési rendelet és a közös halászati politika egyéb szabályai szerinti kötelezettségeiket, valamint jelentős mértékben javítsák a jogkövetést a halászati ágazatban. A Bizottság továbbá arra számít, hogy – az ellenőrzési rendelet folyamatban lévő felülvizsgálata keretében – az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslatának megfelelően támogatni fogja a meglévő ellenőrzési eszközök korszerűsítését és az új technológiák alkalmazását. Ez különösen a következőket jelenti: a kisüzemi hajók követésére és fogásbejelentésére vonatkozó intelligens megoldások bevezetése, a motorteljesítmény folyamatos nyomon követésére szolgáló rendszerek telepítése, a teljeskörűen digitalizált, valamennyi halászati termékre (a friss, a fagyasztott és a feldolgozott termékekre) vonatkozó nyomonkövethetőségi rendszerekre történő átállás, valamint a kötelező elektronikus távellenőrzési rendszerek bevezetése a halászhajók fedélzetén, kockázatértékelés alapján, mivel ez jelenti az egyetlen hatékony ellenőrzési módot a kirakodási kötelezettség alkalmazása, valamint az érzékeny fajok járulékos fogásai és visszadobásai tekintetében.

A Bizottság nyilatkozata

A Bizottság tisztában van azzal, hogy a legkülső régiókban eddig nehézségekbe ütközött a flottafelújításra vonatkozó állami támogatás biztosítása. Az érintett régiók fenntartható fejlődésének biztosítása érdekében a Bizottság igyekszik segítséget nyújtani a tagállamoknak az állami támogatásokról szóló iránymutatásokban meghatározott támogathatósági feltételnek való megfeleléshez szükséges tudományos adatok hatékonyabb összegyűjtéséhez, annak érdekében, hogy megkönnyítse az állami támogatások vizsgálatára vonatkozó iránymutatások alkalmazását a legkülső régiók halászati és akvakultúra-ágazata tekintetében.

A Bizottság nyilatkozata

A Bizottság az ETHAA 2021–2027 programozásának keretében aktívan ösztönözní fogja a tagállamokat arra, hogy maximálisan használják ki a programjaikban szereplő intézkedéseket – különösen a 25. cikk (a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme) körében –, azon átfogó törekvés elérése céljából, amely arra irányul, hogy a többéves pénzügyi keret alapján éves kiadásokat biztosítsanak a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozása, az ökoszisztémák megvédése és helyreállítása, valamint az ökoszisztémák jó állapotban történő megőrzése érdekében, a következők szerint: 2024-ben a többéves pénzügyi keret szerinti éves kiadások 7,5 %-át, 2026-ban és 2027-ben pedig annak 10 %-át kell a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítani. A Bizottság rendszeresen ellenőrzi e kiadások szintjét, a kedvezményezettek által az irányító hatósághoz bejelentett összes támogatható kiadás, valamint a tagállamok által benyújtott adatok alapján. Ha a nyomon követés alapján nem történt kellő előrelépés az átfogó törekvés elérése felé, akkor a Bizottság az éves felülvizsgálati ülés során aktívan együttműködik a tagállamokkal a korrekciós intézkedések – köztük a program módosításának – elfogadása érdekében.

2021. július 6., kedd

P9_TA(2021)0326

Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap *II**

Az Európai Parlament 2021. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06486/2/2021 – C9-0225/2021 – 2018/0248(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/35)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli állásponinjára (06486/2/2021 – C9-0225/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0471) kapcsolatban az első olvasat során kialakított állásponinjára ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0224/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott állásponinjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács állásponinjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásponinját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 184. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 356. o.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0329

Közös hozzáadottértékadó-rendszer: egyes rendelkezésekben használt kifejezések jelentésének meghatározására vonatkozó végrehajtási hatáskörök Bizottságra ruházása *

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a 2006/112/EK irányelvnek az említett irányelv egyes rendelkezéseiben használt kifejezések jelentésének meghatározására vonatkozó végrehajtási hatáskörök Bizottságra ruházása tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0749 – C9-0002/2021 – 2020/0331(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2022/C 99/36)

Az Európai Parlament

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0749),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0002/2021),
 - tekintettel a svéd parlament által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján előterjesztett indokolt véleményre, amely szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0201/2021),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;
 2. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0339

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz ***II

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi állásponttról (06115/2/2021 – C9-0214/2021 – 2018/0228(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/37)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (06115/2/2021 – C9-0214/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. október 10-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0438) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottságok által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0219/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 191. o.

⁽²⁾ HL C 461., 2018.12.21., 173. o.

⁽³⁾ HL C 158., 2021.4.30., 884. o.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0340

Az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések ***

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2003/76/EK határozat módosításáról szóló tanácsi határozat tervezetéről (09399/2021 – C9-0242/2021 – 2020/0142(APP))

(Különleges jogalkotási eljárás – egyetértés)

(2022/C 99/38)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (09399/2021),
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv 2. cikkének első bekezdésével összhangban a Tanács által előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0242/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság ajánlására (A9-0229/2021),
1. egyetért a tanácsi határozat tervezetével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0341

A felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelése *

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a felszámolás alatt álló ESZAK eszközeinek, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról szóló 2003/77/EK határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2020)0321 – C9-0216/2020 – 2020/0143(NLE))

(Konzultáció)

(2022/C 99/39)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0321),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyvre és különösen annak 2. cikke második bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0216/2020),
- tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0228/2021),
- 1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;
- 2. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
- 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
- 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0342

Vízuminformációs Rendszer (VIS): a vízumkérelmek feldolgozása *II**

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a Vízuminformációs Rendszer megreformálásának céljából a 767/2008/EK, a 810/2009/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1860, az (EU) 2018/1861, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05950/1/2021 – C9-0198/2021 – 2018/0152A(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/40)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (05950/1/2021 – C9-0198/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0302) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽²⁾,
 - tekintettel a Jogi Bizottságnak a javasolt jogalapra vonatkozó véleményére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel az Elnökök Értekezlete 2020. szeptember 25-i határozatára, amely engedélyezi az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság számára, hogy szétbontsa a jogalkotási eljárást, és ennek megfelelően járjon el,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. és 40. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság második olvasatra vonatkozó ajánlására (A9-0207/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 154. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 286. o.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0343

Vízuminformációs Rendszer (VIS): egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek *II**

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a VIS céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (05951/1/2021 – C9-0199/2021 – 2018/0152B(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/41)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (05951/1/2021 – C9-0199/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0302) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel az Elnökök Értekezlete 2020. szeptember 25-i határozatára, miszerint engedélyezi az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság számára, hogy szétbontsa a jogalkotási eljárást és ennek megfelelően járjon el,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság második olvasatra vonatkozó ajánlására (A9-0208/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 154. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 286. o.

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0344

Integrált Határigazgatási Alap: a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz 2021–2027 *II**

Az Európai Parlament 2021. július 7-i jogalkotási állásfoglalása a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06487/2/2021 – C9-0226/2021 – 2018/0249(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 99/42)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontyára (06487/2/2021 – C9-0226/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0473) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontyára ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0220/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontyával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontyjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikke (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontyját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 184. o.

⁽²⁾ HL C 23., 2021.1.21., 406. o.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0351

Európai Gyógyszerügynökség*I**

Az Európai Parlament 2021. július 8-án elfogadott módosításai az Európai Gyógyszerügynökség által a gyógyszerek és orvostechikai eszközök tekintetében a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságkezelés terén betöltött szerep megerősítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0725) – C9-0365/2020 – 2020/0321(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 99/43)

Módosítás 1**Rendelethez irányuló javaslat****1 a preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) A Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a vadvilág és egyéb természeti erőforrások túlzott mértékű kihasználása, valamint a Föld biológiai sokféleségének egyre gyorsabb csökkenése milyen kockázatokat jelent az emberi egészségre. Az új betegségek hozzávetőlegesen 70 %-a és szinte minden ismert világjárvány (influenza, HIV/AIDS és Covid19) zoonózis. Ezek a betegségek az elmúlt 60 évben az egész világon nagyobb mértéket öltöttek, és az emberi tevékenység és annak ökológiai lábnyoma következtében a zoonózis-kórokozók száma egyre nagyobb. A földhasználat megváltoztatása, az erdőirtás, az urbanizáció, a mezőgazdaság terjeszkedése és intenzívebbé válása, a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme, valamint a fogyasztási szokások drámai mértékben hozzájárulnak ehhez a növekedéshez. A zoonózis-kórokozók lehetnek baktériumok, vírusok, paraziták vagy akár nem hagyományos kórokozók, amelyek közvetlen kapcsolat révén vagy az élelmiszereken, a vízen vagy a környezeten keresztül átvihetők az emberekre. Egyes betegségek – például a HIV/AIDS – zoonóziként kezdődnek, de a kórokozók később mutáció útján csak emberre veszélyes törzssé alakulnak. Más zoonózisok újra meg újra kitörő járványokat idézhetnek elő, ilyen az ebolavírus és a salmonellosis. Ismét másokból – például a Covid19-et okozó koronavírusból – akár globális világjárványok is kialakulhatnak. A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) becslései szerint 1,7 millió jelenleg ismeretlen vírus él emlős és szárnyas gazdaállatokban. E vírusok közül 631 000 és 827 000 közöttire tehető azoknak a száma, amelyek képesek lehetnek arra, hogy embereket is megfertőzzenek.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0216/2021).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

1 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1b) Amint azt az Egészségügyi Világszervezet elismerte, ugyanezen mikroorganizmusok közül sok állatokat és embereket egyaránt megfertőz, ezért egyetlen ágazat erőfeszítései nem elegendőek a probléma megelőzéséhez vagy megszüntetéséhez. A betegségek áttejedhetnek emberekről állatokra vagy fordítva, ezért mind az embereket, mind az állatokat érintő fertőzéseket kezelni kell, kihasználva a kutatás és a kezelések terén kialakuló potenciális szinergiákat. A Covid19-világjárvány egyértelmű példaként mutat rá arra, hogy az Unión belül a népegészségügy jobb teljesítménye érdekében meg kell erősíteni a globális egészségzemplét érvényesítését, mivel – amint az az (EU) 2021/522 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) által létrehozott „az EU az egészségért” programban szerepel – az emberi egészség összefügg az állatok egészségével és a környezettel, és az egészségügyi veszélyek kezelésére irányuló intézkedéseknek mindhárom dimenziót figyelembe kell venniük.

- ^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/522 rendelete (2021. március 24.) a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program („az EU az egészségért program”) létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 107., 2021.3.26., 1. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) A példátlan Covid19-világjárvány tapasztalatai **rámutat-tak**, hogy a **népegészségügyet fenyegető veszélyek kezeléséhez az Uniónak hatékonyabban kell irányítania** a gyógyszerek és **az orvosi** eszközök rendelkezésre állását, valamint az egészségügyi **ellenintézkedések kidolgozását**. Az Unió e képességét súlyosan akadályozza az, hogy hiányzik az egyértelműen meghatározott jogi keret a pandémiára való reagálásának irányításához, valamint az, hogy az Unió korlátozottan **van** felkészülve a tagállamok többségét érintő népegészségügyi szükséghelyzetre.

Módosítás

- (2) A példátlan Covid19-világjárvány tapasztalatai **rávilágí-tottak arra is, hogy az Unió és a tagállamok nehezen tudnak megbirkózni egy ilyen népegészségügyi szükség-helyzettel, és rámutattak, hogy meg kell erősíteni az Unió szerepét annak érdekében, hogy hatékonyabban irányíthassa** a gyógyszerek és **orvostechikai** eszközök rendelkezésre állását, valamint **hatékonyabb egészségügyi ellenintézkedéseket dolgozzon ki a népegészségügyi szükséghelyzetek korai szakaszban történő kezelésére, összehangolt módon biztosítva az uniós, nemzeti és regionális illetékes hatóságok, az ipar és a gyógyszer- és orvostechikai eszköz-ellátási láncok egyéb szereplői, köztük az egészségügyi szakemberek közötti együttmű-ködést és koordinációt. Az Uniónak nagyobb hangsúlyt kell fektetnie az egészségügyre, biztosítania kell a magas színvonalú egészségügyi szolgáltatások folyamatos nyújtását, és fel kell készülnie a járványok és más egészségügyi veszélyek kezelésére.** Az Unió e képességét súlyosan akadályozza az, hogy hiányzik az egyértelműen meghatározott jogi keret a pandémiára való reagálásának irányításához, **az egészségüggyel foglalkozó ügynökségei nem rendelkeznek megfelelő felhatalmazással és erőfor-rásokkal**, valamint az, hogy az Unió és tagállamai korlátozottan **vannak** felkészülve a tagállamok többségét érintő népegészségügyi szükséghelyzetre.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

2 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) A hiányok különböző és összetett kiváltó okok eredmé-nyeként alakulnak ki, amelyeket az összes érdekelt féllel együtt kell feltérképezni, megérteni és elemezni annak érdekében, hogy azokat átfogóan kezelni lehessen. A hiányok megfelelőbb megértésének magában kell foglalnia az ellátási lánc szűk keresztmetszeteinek azonosítását is. Konkrétan a Covid19-járvány esetében a betegség adjuváns kezelésének elégtelensége számos okra vezethető vissza – a harmadik országokban tapasztalt gyártási nehézségektől kezdve az Unióban tapasztalt logisztikai vagy gyártási nehézségekig –, míg az oltóanyaghiányt egy ritkább jelenség okozta, neve-zetesen a váratlanul magas és egyre növekvő kereslet.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök gyakran összetett ellátási láncai, a nemzeti exportkorlátozások és -tilalmak, az említett áruk szabad mozgását akadályozó határlezárások, **valamint** a kínálatukkal és keresletükkel kapcsolatos bizonytalanság a Covid19-világjárvány során jelentősen akadályozták az Unióban az egységes piac zavartalan működését, valamint a népegészségügyet fenyegető súlyos veszélyek kezelését.

Módosítás

- (3) A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök gyakran összetett ellátási láncai, a nemzeti exportkorlátozások és -tilalmak, az említett áruk szabad mozgását akadályozó határlezárások, a kínálatukkal és keresletükkel kapcsolatos bizonytalanság **és az, hogy egyes alapvető gyógyszereket vagy hatóanyagokat nem gyártanak az Unióban** a Covid19-világjárvány során jelentősen akadályozták az Unióban az egységes piac zavartalan működését, valamint a népegészségügyet fenyegető súlyos veszélyek kezelését, **és ez súlyos következményekkel járt az Unió polgárai számára.**

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) A gyógyszerhiány **kérdésének** kezelése régóta elsődlegesen fontos kérdés a tagállamok és az Európai Parlament számára, amint azt az Európai Parlament számos jelentése ⁽¹⁾, valamint az Európai Unió Tanácsának legutóbbi elnökségei alatt folytatott megbeszélések is bizonyítják.

Módosítás

- (4) A gyógyszerhiány kezelése régóta elsődlegesen fontos, **azonban eddig megoldatlan** kérdés a tagállamok és az Európai Parlament számára, amint azt az Európai Parlament számos jelentése ⁽¹⁾, valamint az Európai Unió Tanácsának legutóbbi elnökségei alatt folytatott megbeszélések is bizonyítják.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a gyógyszerhiányról – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát? (2020/2071(INI))

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a gyógyszerhiányról – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát? (2020/2071(INI))

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

4 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (4a) A gyógyszerhiány egyre nagyobb népegészségügyi veszélyt jelent, súlyos hatást gyakorolva az egészségügyi rendszerekre és a betegek megfelelő orvosi ellátáshoz való jogára. A Covid19-világjárvány által súlyosbított megnövekedett globális kereslet tovább súlyosbította a gyógyszerhiányt, gyengítve a tagállamok egészségügyi rendszereit, valamint jelentős, a betegek egészségét és ellátását veszélyeztető kockázatokkal idézve elő, különösen a betegségek előrehaladása és a tünetek súlyosbodása, az ellátás vagy a kezelés hosszabb késedelme vagy megszakítása, a kórházi ellátás hosszabb időtartama, a hamisított gyógyszereknek való kitettség növekedése, a gyógyszerelési hibák, a nem elérhető gyógyszerek más gyógyszerekkel való helyettesítéséből fakadó mellékhatások, a betegek jelentős pszichés zavarai és az egészségügyi rendszerek megnövekedett költségei tekintetében.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5) A Covid19-világjárvány kiélezte a gyógyszerhiány problémáját a pandémia kezelése szempontjából kritikus fontosságúnak tekintett egyes gyógyszerek esetében, és rávilágított arra, hogy az Uniót strukturális korlátok gátolják abban, hogy népegészségügyi válságok idején gyorsan és hatékonyan **tudjon** reagálni az ilyen kihívásokra.
- (5) A Covid19-világjárvány kiélezte a gyógyszerhiány **már meglévő** problémáját a pandémia kezelése szempontjából kritikus fontosságúnak tekintett egyes gyógyszerek esetében, és rávilágított arra, hogy **a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök Unión belüli előállítása külső forrásoktól függ, hiányos a koordináció, valamint az Uniót és a tagállamokat** strukturális korlátok gátolják abban, hogy népegészségügyi válságok idején gyorsan és hatékonyan **tudjanak** reagálni az ilyen kihívásokra, **emellett rávilágított arra is, hogy megfelelő szakpolitikák révén támogatni kell és meg kell erősíteni az ipari szerkezetet, és hogy az uniós polgárok egészségével foglalkozó uniós intézményeknek, szervezeteknek, hivataloknak és ügynökségeknek aktívabb és kiterjedtebb szerepet kell vállalniuk.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) A Covid19-járvány gyors kifejlődése és a vírus terjedése bizonyos orvostechnikai eszközök, például a lélegeztetőgépek, a sebészeti maszkok és a Covid19-tesztkészletek iránti kereslet erőteljes növekedéséhez vezetett, miközben a termelés megszakadása vagy a termelés gyors növelésére irányuló korlátozott kapacitás, valamint az orvostechnikai eszközök ellátási láncának összetettsége és globális jellege **viSSZavette** a **kínálatot**. E problémák következtében új szereplők kapcsolódtak be e termékek előállításába, ami azután szűk keresztmetszeteket eredményezett a megfelelőségértékelésben, valamint a nem megfelelő, nem biztonságos és egyes esetekben hamisított termékek gyakori előfordulásához vezetett. Helyénvaló tehát egy megfelelő uniós szerven belül hosszú távú struktúrákat létrehozni az orvostechnikai eszközök népegészségügyi **szükséghelyzetből eredő** hiányának nyomon követésére.

Módosítás

- (6) A Covid19-járvány gyors kifejlődése és a vírus terjedése bizonyos orvostechnikai eszközök, például a lélegeztetőgépek, a sebészeti maszkok és a Covid19-tesztkészletek iránti kereslet erőteljes növekedéséhez vezetett, miközben a termelés megszakadása vagy a termelés gyors növelésére irányuló korlátozott kapacitás, valamint az orvostechnikai eszközök ellátási láncának összetettsége és globális jellege **súlyos ellátási nehézségeket és olykor komoly készlethiányt is eredményezett, és versenybe kényszerítette a polgáraik jogos igényeit ellátni igyekvő tagállamokat, hozzájárulva ezzel a koordinálatlan nemzeti szintű fellépésekhez, például a készletfelhalmozáshoz.** E problémák következtében **továbbá** új szereplők kapcsolódtak be e termékek **sietős** előállításába, ami azután szűk keresztmetszeteket eredményezett a megfelelőségértékelésben, valamint a **túlárazott**, nem megfelelő, nem biztonságos és egyes esetekben hamisított termékek gyakori előfordulásához vezetett. Helyénvaló **és sürgős** tehát egy megfelelő uniós szerven belül hosszú távú struktúrákat létrehozni **a szilárdabb és hatékonyabb koordináció és az orvostechnikai eszközök népegészségügyi szükséghelyzet során esetlegesen bekövetkező hiányának nyomon követésére, valamint fokozottabb és korai párbeszédet folytatni az orvostechnikai eszközök ágazatával és az egészségügyi szakemberekkel e hiányok megelőzése és enyhítése érdekében.**

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

6 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (6a) A Covid19-járvány és az azt követő egészségügyi válság rávilágított arra, hogy a válságkezelés terén összehangoltabb uniós megközelítésre van szükség. Bár a helyzet sürgőssége magyarázatot ad a hatásvizsgálat hiányára, a személyzet és a finanszírozás tekintetében megfelelő forrásokat kell biztosítani, figyelembe véve a különböző tagállamok egészségügyi ágazatának sajátosságait.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) A Covid19-világjárványhoz hasonló népegészségügyi szükséghelyzet során a kínálat és a kereslet bizonytalansága, valamint az alapvető gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának kockázata a tagállamok közötti exportkorlátozásokat és más nemzeti védintézkedéseket vonhat maga után, amelyek súlyosan befolyásolhatják a belső piac működését. A gyógyszerhiány ezenfelül súlyos kockázatot jelenthet a betegek egészségére az Unióban, mivel ha nem áll rendelkezésre gyógyszer, az gyógyszerelési hibákhoz, a kórházi tartózkodások időtartamának növekedéséhez vezethet, **valamint** a nem elérhető termékek nem megfelelő készítményekkel való helyettesítése mellékhatásokat okozhat. Ami az orvostechnikai eszközöket illeti, a hiány a diagnosztikai erőforrások hiányához vezethet, ami negatív következményekkel jár a népegészségügyi intézkedések tekintetében, a kezelés hiányához vagy a betegség súlyosbodásához vezethet, és az egészségügyi szakembereket is akadályozhatja feladataik megfelelő ellátásában. E hiány – például a COVID-19 tesztkészletek elégtelen kínálata – jelentős hatást gyakorolhat egy adott kórokozó terjedésének megfékezésére is. Ezért fontos a hiányok kérdésének **kezelése, valamint** a kritikus gyógyszerek és orvostechnikai eszközök nyomon **követésének megerősítése** és hivatalossá **tétele**.

Módosítás

- (7) A Covid19-világjárványhoz hasonló népegészségügyi szükséghelyzet során a kínálat és a kereslet bizonytalansága, valamint az alapvető gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának kockázata a tagállamok közötti exportkorlátozásokat és más nemzeti védintézkedéseket vonhat maga után, amelyek súlyosan befolyásolhatják a belső piac működését, **tovább súlyosbítva a népegészségügyi következményeket, illetve a kivitelek átláthatóságával és engedélyezésével kapcsolatos ideiglenes mechanizmusok létrehozását tehetik szükségessé.** A gyógyszerhiány ezenfelül súlyos kockázatot jelenthet a betegek egészségére az Unióban, mivel ha nem áll rendelkezésre gyógyszer, az gyógyszerelési hibákhoz **és** a kórházi tartózkodások időtartamának növekedéséhez vezethet, a nem elérhető termékek nem megfelelő készítményekkel való helyettesítése **pedig** mellékhatásokat **és haláleseteket** okozhat. Ami az orvostechnikai eszközöket illeti, a hiány a diagnosztikai erőforrások hiányához vezethet, ami negatív következményekkel jár a népegészségügyi intézkedések tekintetében, a kezelés hiányához vagy a betegség súlyosbodásához vezethet, és az egészségügyi szakembereket is akadályozhatja feladataik megfelelő ellátásában **vagy a feladataik ellátása közbeni védelemben – amint az a Covid19-világjárvány során megfigyelhető volt –, ami súlyos következményekkel járhat az egészségügyi szakemberek egészségére nézve.** E hiány – például a COVID-19 tesztkészletek elégtelen kínálata – jelentős hatást gyakorolhat egy adott kórokozó terjedésének megfékezésére is. Ezért fontos, **hogy rendelkezünk egy megfelelő, uniós szintű kerettel a hiányok kérdésének kezelésére irányuló tagállami válaszok koordinálására, hogy kezeljük a hiányokat, megerősítsük a kritikus fontosságú gyógyszerek és orvostechnikai eszközök nyomon leghatékonyabb követését és hivatalossá tételét, továbbá elkerüljük, hogy az érdekelt felekre indokolatlan terhek háruljanak, amelyek megterhelhetik az erőforrásokat és további késedelmeket okozhatnak.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) A népegészségügyi szükséghelyzeteket okozó betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására szolgáló biztonságos és hatékony gyógyszereket az ilyen szükséghelyzetek idején a lehető leghamarabb ki kell fejleszteni és elérhetővé kell tenni az **Unióban**. A Covid19-világjárvány rámutatott arra is, hogy a multinacionális klinikai vizsgálatok, valamint a gyógyszereknek az engedélyezés előtti alkalmazásra vonatkozó nemzeti programokban vagy a gyógyszerek engedélyezett javallatain kívül történő felhasználásával kapcsolatos uniós szintű tanácsadás tekintetében nem optimális a koordináció és a döntéshozatal, ami késedelmet okoz a kutatási eredmények elfogadásában, valamint az új gyógyszerek, illetve az új indikációs területen alkalmazott gyógyszerek kifejlesztésében és rendelkezésre állásában.

Módosítás

- (8) A népegészségügyi szükséghelyzeteket okozó betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására szolgáló biztonságos és hatékony gyógyszereket az ilyen szükséghelyzetek idején a lehető leghamarabb – **a hatóságok, a magánszektor és a tudományos élet közös erőfeszítései révén – azonosítani kell**, ki kell fejleszteni és elérhetővé kell tenni az **uniós polgárok számára**. A Covid19-világjárvány rámutatott arra is, hogy a multinacionális klinikai vizsgálatok, valamint a gyógyszereknek az engedélyezés előtti alkalmazásra vonatkozó nemzeti programokban vagy a gyógyszerek engedélyezett javallatain kívül történő felhasználásával kapcsolatos uniós szintű tanácsadás tekintetében nem optimális a koordináció és a döntéshozatal, ami késedelmet okoz a kutatási eredmények elfogadásában, valamint az új gyógyszerek, illetve az új indikációs területen alkalmazott gyógyszerek kifejlesztésében és rendelkezésre állásában.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) A Covid19-világjárvány ad hoc megoldásokat kellett találni – beleértve a Bizottság, az Európai Gyógyszerügynökség (a továbbiakban: Ügynökség), a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai, a gyártók és a tagállamok közötti nem tervezett megállapodásokat – a Covid19 kezelésére vagy terjedésének megakadályozására szolgáló biztonságos és hatékony gyógyszerek rendelkezésre bocsátására vonatkozó célkitűzés eléréséhez, valamint a kezelések és oltóanyagok kifejlesztésének és forgalomba hozatal céljából való engedélyezésének megkönnyítéséhez és felgyorsításához.

Módosítás

- (9) A Covid19-világjárvány ad hoc megoldásokat kellett találni – beleértve a Bizottság, az Európai Gyógyszerügynökség (a továbbiakban: Ügynökség), a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai, a gyártók, **a gyógyszerellátási lánc egyéb szereplői** és a tagállamok közötti nem tervezett megállapodásokat – a Covid19 kezelésére vagy terjedésének megakadályozására szolgáló biztonságos és hatékony gyógyszerek rendelkezésre bocsátására vonatkozó célkitűzés eléréséhez, valamint a kezelések és oltóanyagok kifejlesztésének és forgalomba hozatal céljából való engedélyezésének megkönnyítéséhez és felgyorsításához.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) E termékek belső piaca jobb működésének biztosítása és az emberi egészség magas szintű védelméhez való hozzájárulás érdekében ezért helyénvaló közelíteni a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának nyomon követésére vonatkozó szabályokat, és elősegíteni az olyan gyógyszerek kutatását és fejlesztését, amelyek alkalmasak lehetnek a népegészségügyi válságot okozó betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására.

Módosítás

- (10) E termékek belső piaca jobb működésének biztosítása és az emberi egészség magas szintű védelméhez való hozzájárulás érdekében ezért helyénvaló **megegyeztetni** és közelíteni a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának nyomon követésére vonatkozó szabályokat, és elősegíteni az olyan gyógyszerek kutatását és fejlesztését, amelyek alkalmasak lehetnek a népegészségügyi válságot okozó betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására; **mindennek célja, hogy stratégiaileg kiegészítse a Bizottság és uniós ügynökségek e célból tett erőfeszítéseit, valamint a jövőben létrehozandó kulcsfontosságú ügynökségek, például a javasolt Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reakálási Hatalóság (HERA) erőfeszítéseit.**

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

10 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (10a) **A hatékony egészségügyi rendszerek biztosítása érdekében elengedhetetlen az egészségügyi rendszerek válsághelyzetnek való ellenálló képességét mérő stresszteszt bevezetése, amelyek lehetővé teszik a világjárványok esetén kialakuló hiányokkal szembeni hatékony küzdelmet, valamint a hiányok kialakulását befolyásoló strukturális kockázati tényezők meghatározását.**

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

10 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (10b) **A termékek belső piaca jobb működésének biztosítása és az emberi egészség magas szintű védelméhez való hozzájárulás érdekében helyénvaló elősegíteni azon gyógyszerek kutatását és fejlesztését, amelyek alkalmasak lehetnek a népegészségügyi válságot előidéző betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) E rendelet célja a belső piac zökkenőmentes működésének **biztosítása** a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök tekintetében, **alapvetően az emberi egészség magas szintű védelme érdekében**. E rendelet célja ezenfelül a népegészségügyi szükséghelyzetek eredményes kezelésére alkalmasnak ígérkező gyógyszerek minőségének, biztonságosságának és hatásosságának biztosítása. Ez a rendelet párhuzamosan törekszik mindkét célkitűzés megvalósítására, amelyek elválaszthatatlannak egymástól, és amelyek egyike sincs a másiknak alárendelve. Az EUMSZ 114. cikke tekintetében ez a rendelet keretet hoz létre a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök népegészségügyi válságok során fellépő hiányának nyomon követésére és az arról való jelentéstételre. Az EUMSZ 168. cikke (4) bekezdésének (c) pontját illetően e rendelet megerősített uniós keretet hoz létre a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök minőségének és biztonságosságának biztosítására.

Módosítás

- (11) E rendelet célja **az emberi egészség magas szintű védelméről való gondoskodás** a belső piac zökkenőmentes működésének a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök tekintetében **való biztosítása révén**. E rendelet célja ezenfelül a népegészségügyi szükséghelyzetek eredményes kezelésére alkalmasnak ígérkező gyógyszerek minőségének, biztonságosságának és hatásosságának biztosítása. Ez a rendelet párhuzamosan törekszik mindkét célkitűzés megvalósítására, amelyek elválaszthatatlannak egymástól, és amelyek egyike sincs a másiknak alárendelve. Az EUMSZ 114. cikke tekintetében ez a rendelet keretet hoz létre a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök népegészségügyi válságok során fellépő hiányának nyomon követésére és az arról való jelentéstételre. Az EUMSZ 168. cikke (4) bekezdésének (c) pontját illetően e rendelet megerősített uniós keretet hoz létre a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök minőségének és biztonságosságának biztosítására.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

11 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11a) Ez a rendelet a népegészségügyi szükséghelyzetek és a jelentős események során jelentkező hiányok problémájának kezelésére szolgáló keretrendszer hoz létre. A gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök hiánya azonban állandó probléma, amely évtizedek óta egyre inkább hatással van az uniós polgárok egészségére és életére. Ezért ez a rendelet csupán az első lépés, amelyet az Unió e tartós probléma jobb kezelése felé tesz. A Bizottságnak ezt követően javaslatot kell tennie a tervezett keret kiterjesztésére annak érdekében, hogy a 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet^(1a) és a 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv következő felülvizsgálata során a hiányok kérdésének kezelése átfogó és végleges jelleggel történjen^(1b).

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács 726/2004/EK rendelete (2004. március 31.) az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról (HL L 136., 2004.4.30., 1. o.).

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács 2001/83/EK irányelve (2001. november 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök tekintetében a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságkezelés javítása, valamint az ellenálló képesség és a szolidaritás Unió-szerte történő fokozása érdekében tisztázni kell a különböző részt vevő szervezetek eljárásait, valamint azok szerepét és kötelezettségeit. A keretnek építenie kell a Covid19-világjárványra adott reagálás során talált ad hoc megoldásokra.

Módosítás

- (12) A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök tekintetében a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságkezelés javítása, valamint az ellenálló képesség és a szolidaritás Unió-szerte történő fokozása érdekében tisztázni kell a különböző részt vevő szervezetek eljárásait, valamint azok szerepét és kötelezettségeit. A keretnek építenie kell a Covid19-világjárványra adott reagálás során talált, **hatékonyan bizonyult** ad hoc megoldásokra, **valamint a többi ország tapasztalatára és példájára, ugyanakkor kellően rugalmasnak kell maradnia ahhoz, hogy a népegészségügy és a betegek javát szolgáló leghatékonyabb módon kezelje a jövőbeli egészségügyi válságokat.**

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (13) Harmonizált rendszert kell létre hozni a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának nyomon követésére, amely megkönnyíti a kritikus fontosságú gyógyszerekhez és orvostechnikai eszközökhöz való megfelelő hozzáférést a népegészségügyi szükséghelyzetek és az olyan jelentős események esetén, amelyek súlyos hatással lehetnek a népegészségre. Ezt a rendszert jobb struktúrákkal kell kiegészíteni a népegészségügyi válsághelyzetek megfelelő kezelésének biztosítása, valamint a népegészségügyi szükséghelyzetek **eredményes kezelésére** alkalmasnak ígérkező gyógyszerek kutatásának és fejlesztésének koordinálása és az azzal kapcsolatos tanácsadás érdekében. A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányával kapcsolatos nyomon követés és jelentéstétel megkönnyítése érdekében az Ügynökség számára lehetővé kell tenni, hogy a kijelölt kapcsolattartókon keresztül információkat és adatokat kérjen és szerezzen be az érintett forgalombahozatali engedélyek jogosultjaitól, valamint az érintett gyártóktól és tagállamoktól.

Módosítás

- (13) Harmonizált rendszert kell létre hozni a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök hiányának nyomon követésére, amely megkönnyíti a kritikus fontosságú gyógyszerekhez és orvostechnikai eszközökhöz való megfelelő hozzáférést a népegészségügyi szükséghelyzetek és az olyan jelentős események esetén, amelyek súlyos hatással lehetnek a népegészségre. Ezt a rendszert jobb struktúrákkal kell kiegészíteni a népegészségügyi válsághelyzetek megfelelő kezelésének biztosítása, valamint a népegészségügyi szükséghelyzetek **mérséklésére** alkalmasnak ígérkező gyógyszerek kutatásának és fejlesztésének koordinálása és az azzal kapcsolatos tanácsadás érdekében. A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányával kapcsolatos nyomon követés és jelentéstétel megkönnyítése érdekében az Ügynökség számára lehetővé kell tenni, hogy a kijelölt kapcsolattartókon keresztül információkat és adatokat kérjen és szerezzen be az érintett forgalombahozatali engedélyek jogosultjaitól, valamint az érintett gyártóktól és tagállamoktól, **ugyanakkor el kell kerülni az igényelt és benyújtott adatok megkettőzését.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 21

Rendelethez irányuló javaslat

13 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (13a) A gyógyszerhiány megelőzésének, nyomon követésének és bejelentésének megkönnyítése érdekében az Uniónak és a tagállamoknak létre kell hozniuk egy olyan elektronikus platformot, amely képes a mindenkor rendelkezésre álló készletek mennyiségének meghatározására, valamint a gyógyszerhiány kimutatására, előrejelzésére és megelőzésére. Egy ilyen rendszer kifejlesztésének megkönnyítéséhez hasznos segítséget nyújthatnak az Unió által a Horizont Európa program keretében finanszírozott projektek, például a CISMED tanulságai. A platformnak valós idejű hozzáférést kell biztosítania az illetékes nemzeti hatóságok számára a nagykereskedelmi forgalmazók, közösségi és kórházi gyógyszerárak részéről jelentkező kielégítetlen keresletre vonatkozó információkhoz, pontos adatokat nyújtva az ellátási lánc működésének megismerése és a potenciális gyógyszerhiányok előrejelzése érdekében. Emellett a platformnak olyan kizárólagos portálként kell működnie a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és a nagykereskedelmi forgalmazók számára, amely – teljes megvalósulását követően – jelentős események esetén és népegészségügyi szükséghelyzetekben biztosítja a szükséges információkat, ezáltal válsághelyzetben lehetővé teszi a hatékonyság és a kiszámíthatóság növelését, a döntéshozatali folyamat felgyorsítását, egyúttal a párhuzamos erőfeszítések és az érdekelt felekre rótt indokolatlan terhek elkerülését. Az Ügynökség koordinációs szerepének megkönnyítése érdekében a tagállamok ellátás-nyomonkövetési platformjainak interoperábilisnak kell lenniük, és az információikat egy, az Ügynökség által kezelt uniós adatbázisnak is tartalmaznia kell. A rendszer uniós és nemzeti szintű végrehajtásának felgyorsítása érdekében a fejlesztéséhez és a végrehajtásához uniós finanszírozást kell nyújtani többek között „az EU az egészségért” programból vagy az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből ^(1a).

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (15) A gyógyszerek tekintetében az Ügynökségen belül ügyvezető irányítócsoporthoz kell létrehozni a jelentősebb eseményekre való határozott reagálás biztosítása és a gyógyszerellátással kapcsolatos kérdések kezelésével kapcsolatos sürgős uniós intézkedések koordinálása érdekében. Az irányítócsoporthoz jegyzékeket kell összeállítani a kritikus fontosságú gyógyszerekről és termékekről nyomon követésének biztosítása érdekében, és képesnek kell lennie arra, hogy tanácsot adjon a gyógyszerek minőségének, biztonságosságának és hatásosságának megőrzéséhez, valamint az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához szükséges intézkedésekről.

Módosítás

- (15) A gyógyszerek tekintetében az Ügynökségen belül ügyvezető irányítócsoporthoz kell létrehozni a jelentősebb eseményekre való határozott reagálás biztosítása és a gyógyszerellátással kapcsolatos kérdések kezelésével kapcsolatos sürgős uniós intézkedések koordinálása érdekében. Az irányítócsoporthoz jegyzékeket kell összeállítani a kritikus fontosságú gyógyszerekről és termékekről nyomon követésének biztosítása érdekében, és képesnek kell lennie arra, hogy tanácsot **és ajánlásokat** adjon a gyógyszerek minőségének, biztonságosságának, hatásosságának és **kínálatának** megőrzéséhez, valamint az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához szükséges intézkedésekről.

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (18) A szükséghelyzeti munkacsoport munkáját el kell különíteni az Ügynökség tudományos bizottságainak munkájától, és azt e bizottságok tudományos értékelésének sérelme nélkül kell végezni. A szükséghelyzeti munkacsoportnak ajánlásokat kell megfogalmaznia a gyógyszereknek a népegészségügyi **válsághelyzetért felelős betegség elleni** küzdelemben való alkalmazására vonatkozóan. Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek bizottsága számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket az ajánlásokat felhasználhassa, amikor tudományos szakvéleményeket készít egy gyógyszer engedélyezés előtti alkalmazásáról, vagy a forgalombahozatali engedély megadását megelőző egyéb korai alkalmazásáról.

Módosítás

- (18) A szükséghelyzeti munkacsoport munkáját el kell különíteni az Ügynökség tudományos bizottságainak munkájától, és azt e bizottságok tudományos értékelésének sérelme nélkül kell végezni. A szükséghelyzeti munkacsoportnak ajánlásokat kell megfogalmaznia a gyógyszereknek a népegészségügyi **válsághelyzet leküzdéséért folytatott** küzdelemben való alkalmazására vonatkozóan. Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek bizottsága számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket az ajánlásokat felhasználhassa, amikor tudományos szakvéleményeket készít egy gyógyszer engedélyezés előtti alkalmazásáról, vagy a forgalombahozatali engedély megadását megelőző egyéb korai alkalmazásáról. **A kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékeinek összeállításakor a gyógyszerhiánnyal és gyógyszerbiztonság-gal foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz a szükséghelyzeti munkacsoport munkájára is támaszkodhat.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (19) A szükséghelyzeti munkacsoportot azon támogatás alapján kell létrehozni, amelyet az Ügynökség a **Codiv**19-világjárvány során nyújtott, különösen a klinikai vizsgálatok tervezésére és a termékfejlesztésre vonatkozó tudományos tanácsadás, valamint a népegészségügyi szükséghelyzetekben a gyógyszerek, köztük az oltóanyagok hatékonyabb értékelését lehetővé tevő új bizonyítékok „gördülő”, folyamatos felülvizsgálata tekintetében.

Módosítás

- (19) A szükséghelyzeti munkacsoportot azon támogatás alapján kell létrehozni, amelyet az Ügynökség a **Covid**19-világjárvány során nyújtott, különösen a klinikai vizsgálatok tervezésére és a termékfejlesztésre vonatkozó tudományos tanácsadás, valamint a népegészségügyi szükséghelyzetekben a gyógyszerek, köztük az oltóanyagok hatékonyabb értékelését lehetővé tevő új bizonyítékok „gördülő”, folyamatos felülvizsgálata tekintetében, **az emberi egészség magas szintű védelmének biztosítása mellett.**

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

19 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (19a) A Covid19-világjárvány alatt végzett klinikai vizsgálatok során szerzett tapasztalatok hatalmas mennyiségű átfedést, számos kisebb vizsgálatot, fontos – nem, életkor, etnikai hovatartozás vagy komorbiditás alapján képzett – népességi részcsoportok esetében alulreprezentáltságot, valamint a felesleges kutatások kockázatát hordozó együttműködéshiányt tártak fel. A klinikai kutatási menetrend javítása érdekében a nemzetközi szabályozó szervek hangsúlyozták, hogy meggyőző bizonyítékokra van szükség a gyógyszerek minőségére, hatásosságára és biztonságosságára vonatkozóan. A megbízható bizonyítékok megszerzésének fő módját a koordinált, jól megtervezett, megfelelő teljesítményű, randomizált kontrollált vizsgálatok jelentik. A klinikai vizsgálatok eredményeit és adatait nyilvánosságra kell hozni.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

19 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(19b) *A klinikai vizsgálatok szakasza – amelynek során a gyógyszerjelöltek biztonságosságát, hatásosságát és minőségét embereken vizsgálják – kulcsfontosságú lépés a gyógyszerek, többek között az oltóanyagok fejlesztésében. Ezért fontos az 536/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) teljes körű alkalmazása, különösen egy működő, a klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos információs rendszer elindítása tekintetében.*

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács 536/2014/EU rendelete (2014. április 16.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatáról és a 2001/20/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2014.5.27., 1. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) Egyes kutatást végző szervezetek megállapodhatnak egymás között vagy egy másik féllel abban, hogy megbízóként járnak el annak érdekében, hogy egy harmonizált, az egész Unióra kiterjedő klinikai vizsgálati tervet készítsenek, a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a nagy nemzetközi vizsgálatok elindítására irányuló kezdeményezések nagy nehézségek árán valósulnak meg, mivel egyetlen olyan szervezet sincs, amely az Unión belül képes a megbízó valamennyi feladatát és tevékenységét ellátni, miközben több tagállammal is együttműködik. Ezért **helyénvaló**, hogy az Ügynökség azonosítsa és **megkönnyítse** az ilyen kezdeményezéseket azáltal, hogy tanácsot ad a megbízóként való **fellépése** lehetőségével kapcsolatban, vagy adott esetben azzal **kapcsolatban**, hogy az (EU) 536/2014 rendelet 72. cikkével összhangban meghatározza a társszponzorok feladatait. Ez a megközelítés erősítené az Unióban a kutatási környezetet, előmozdítaná a harmonizációt, valamint általa azután elkerülhető lenne, hogy késlekedjen a kutatási eredmények forgalombahozatali engedélybe való beépítése. A vizsgálat fejlesztésének, alkalmazásának, benyújtásának és lefolytatásának megkönnyítése érdekében az uniós megbízó igénybe vehetné a népegészségügyi szükséghelyzet idején rendelkezésre álló uniós kutatási finanszírozást, valamint a meglévő klinikai vizsgálati hálózatokat. Ez különösen értékes lehet az uniós vagy nemzetközi népegészségügyi vagy kutatási szervezetek által létrehozott vizsgálatok esetében.

Módosítás

- (20) Egyes kutatást végző szervezetek megállapodhatnak egymás között vagy egy másik féllel abban, hogy megbízóként járnak el annak érdekében, hogy egy harmonizált, az egész Unióra kiterjedő klinikai vizsgálati tervet készítsenek, a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a nagy nemzetközi vizsgálatok elindítására irányuló kezdeményezések nagy nehézségek árán valósulnak meg, mivel egyetlen olyan szervezet sincs, amely az Unión belül képes a megbízó valamennyi feladatát és tevékenységét ellátni, miközben több tagállammal is együttműködik. **Ehhez kapcsolódóan a „HERA-inkubátor: közös felkészülés a Covid19 variánsainak fenyegetésére” című, 2021. február 17-i bizottsági közleménnyel összhangban megkezdte működését az egész Unióra kiterjedő és az Unió által finanszírozott, VACCELERATE elnevezésű új oltóanyag-vizsgálati hálózat. A szükséghelyzeti munkacsoportnak támaszkodnia kell erre a vizsgálati hálózatra és más, már működő hálózatokra, így például a gyógyszerügynökségek vezetőire, a klinikai vizsgálatok elősegítésével és koordinálásával foglalkozó csoportra és az Európai Klinikai Kutatási Infrastruktúra-hálózatra, hogy egy esetleges népegészségügyi szükséghelyzetre való tekintettel biztosítsa az új gyógyszerekre vonatkozó megfelelő adatok célirányos előállítását.** Ezért **rendkívül fontos**, hogy az Ügynökség azonosítsa és **könnyítse meg** az ilyen kezdeményezéseket azáltal, hogy tanácsot ad a megbízóként való **fellépés** lehetőségével kapcsolatban, vagy adott esetben azzal, hogy az 536/2014/EU rendelet 72. cikkével összhangban meghatározza a társszponzorok feladatait **és összehangolja a klinikai vizsgálati protokollok kidolgozását. A szükséghelyzeti munkacsoportnak meg kell határoznia a vakcinák és kezelések klinikai vizsgálatok során mérendő, klinikai szempontból leginkább releváns teljesítménycéljait, hogy azok megfeleljenek a hatékony népegészségügyi beavatkozások kritériumainak.** Ez a megközelítés erősítené az Unióban a kutatási környezetet, előmozdítaná a harmonizációt, valamint általa azután elkerülhető lenne, hogy késlekedjen a kutatási eredmények forgalombahozatali engedélybe való beépítése. A vizsgálat fejlesztésének, alkalmazásának, benyújtásának és lefolytatásának megkönnyítése érdekében az uniós megbízó igénybe vehetné a népegészségügyi szükséghelyzet idején rendelkezésre álló uniós kutatási finanszírozást, valamint a meglévő klinikai vizsgálati hálózatokat. Ez különösen értékes lehet az uniós vagy nemzetközi népegészségügyi vagy kutatási szervezetek által létrehozott vizsgálatok esetében.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (22) Ez a rendelet arra is felhatalmazza az Ügynökséget, hogy támogassa az (EU) 2019/1396 bizottsági végrehajtási határozat ⁽¹²⁾ alapján kijelölt, orvostechnikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságokat, amelyek független tudományos és technikai segítséget nyújtanak a tagállamoknak, a Bizottságnak, az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó koordinációs csoportnak, a bejelentett szervezeteknek és a gyártóknak.

⁽¹²⁾ Bizottság (EU) 2019/1396 végrehajtási határozata (2019. szeptember 10.) az (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságok kijelölése tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok meghatározásáról (HL L 234., 2019.9.11., 23. o.).

Módosítás

- (22) Ez a rendelet arra is felhatalmazza az Ügynökséget, hogy támogassa az (EU) 2019/1396 bizottsági végrehajtási határozat ⁽¹²⁾ alapján kijelölt, orvostechnikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságokat, amelyek független tudományos és technikai segítséget nyújtanak a tagállamoknak, a Bizottságnak, az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó koordinációs csoportnak, a bejelentett szervezeteknek és a gyártóknak, **miközben fenntartja a legmagasabb szintű átláthatóságot, amely az uniós szabályozási rendszerbe vetett bizalom előmozdításának egyik feltétele.**

⁽¹²⁾ Bizottság (EU) 2019/1396 végrehajtási határozata (2019. szeptember 10.) az (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságok kijelölése tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok meghatározásáról (HL L 234., 2019.9.11., 23. o.).

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

22 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (22a) **A szükséghelyzeti munkacsoportnak felül kell vizsgálnia a klinikai vizsgálati protokollokat és az Unióban végzett klinikai vizsgálatokra vonatkozóan tanácsokat kell nyújtania a fejlesztők számára, iránymutatást adva az oltóanyagok és kezelések klinikailag releváns végpontjairól és céljairól annak érdekében, hogy iránymutatást adjon a hatékony népegészségügyi beavatkozások kritériumait teljesítő klinikai vizsgálatok megtervezéséhez.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

24 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (24) Az Ügynökség gyógyszerek terén szerzett hosszú múltra visszatekintő és bizonyított szakértelmére tekintettel, valamint figyelembe véve az Ügynökség számos szakértői csoporttal való együttműködése során szerzett tapasztalatait, helyénvaló az Ügynökségen belül megfelelő struktúrákat létrehozni az orvostechikai eszközök népegészségügyi szükséghelyzet esetén fellépő esetleges hiányának nyomon követésére, és helyénvaló az Ügynökséget megbízni azzal, hogy helyet adjon az orvostechikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságoknak. Ez lehetővé tenné e bizottságok működésének hosszú távú fenntarthatóságát, és egyértelmű szinergiákat biztosítana a kapcsolódó, a gyógyszerekre vonatkozó válsághelyzeti felkészültségre irányuló munkával. Ezek a struktúrák semmilyen módon nem változtatnák meg az orvostechikai eszközök területén az Unióban már meglévő szabályozási rendszert vagy döntéshozatali eljárásokat, amelyeknek továbbra is egyértelműen el kell különülniük a gyógyszerek esetében alkalmazott rendszertől.

Módosítás

- (24) Az Ügynökség gyógyszerek terén szerzett hosszú múltra visszatekintő és bizonyított szakértelmére tekintettel, valamint figyelembe véve az Ügynökség számos szakértői csoporttal való együttműködése során szerzett tapasztalatait, helyénvaló az Ügynökségen belül megfelelő struktúrákat létrehozni az orvostechikai eszközök népegészségügyi szükséghelyzet esetén fellépő esetleges hiányának nyomon követésére, és helyénvaló az Ügynökséget megbízni azzal, hogy helyet adjon az orvostechikai eszközökkel foglalkozó szakértői bizottságoknak. **Tekintettel erre, az orvostechikai eszközök készletezésével foglalkozó valamennyi tagállami és – végső soron – uniós jogalanyra be kell jelentenie készleteit az Ügynökségnek.** Ez lehetővé tenné e bizottságok működésének hosszú távú fenntarthatóságát, és egyértelmű szinergiákat biztosítana a kapcsolódó, a gyógyszerekre vonatkozó válsághelyzeti felkészültségre irányuló munkával. Ezek a struktúrák semmilyen módon nem változtatnák meg az orvostechikai eszközök területén az Unióban már meglévő szabályozási rendszert vagy döntéshozatali eljárásokat, amelyeknek továbbra is egyértelműen el kell különülniük a gyógyszerek esetében alkalmazott rendszertől.

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

25 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (25) Az e rendelet szerinti munka és információcsera megkönnyítése érdekében rendelkezni kell az informatikai infrastruktúrák létrehozásáról és kezeléséről, valamint az egyéb meglévő vagy fejlesztés alatt álló informatikai rendszerekkel – többek között az orvostechikai eszközök EUDAMED informatikai platformjával – való szinergiákról. Ezt a munkát adott esetben az olyan feltörekvő digitális technológiákkal is elő kell segíteni, mint a klinikai vizsgálatokhoz használt számítási modellek és szimulációk, valamint az olyan uniós űrprogramból származó adatok, mint például a Galileo földrajzi helymeghatározási szolgáltatások és a Kopernikusz Föld-megfigyelési program.

Módosítás

- (25) Az e rendelet szerinti munka és információcsera megkönnyítése érdekében rendelkezni kell az informatikai infrastruktúrák létrehozásáról és kezeléséről, valamint az egyéb meglévő vagy fejlesztés alatt álló informatikai rendszerekkel – többek között az orvostechikai eszközök EUDAMED informatikai platformjával – való szinergiákról, **továbbá az adatinfrastruktúrák az esetleges kibertámadásokkal szembeni fokozott védelméről és az e támadásoktól való elrettentésre irányuló intézkedésekről.** Ezt a munkát adott esetben az olyan feltörekvő digitális technológiákkal is elő kell segíteni, mint a klinikai vizsgálatokhoz használt számítási modellek és szimulációk, valamint az olyan uniós űrprogramból származó adatok, mint például a Galileo földrajzi helymeghatározási szolgáltatások és a Kopernikusz Föld-megfigyelési program.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

26 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (26) A népegészségügyi szükséghelyzetek és más jelentős események hatékony kezeléséhez elengedhetetlen az egészségügyi adatokhoz – köztük a valós környezetből származó, azaz a klinikai vizsgálatokon kívül előállított egészségügyi adatokhoz – való gyors hozzáférés és a rájuk vonatkozó információcsere. E rendeletnek lehetővé kell tennie az Ügynökség számára az ilyen információcsere használatát és megkönnyítését, valamint azt, hogy az Ügynökség részt vegyen az európai egészségügyi adattér infrastruktúrájának létrehozásában és működtetésében.

Módosítás

- (26) A népegészségügyi szükséghelyzetek és más jelentős események hatékony kezeléséhez elengedhetetlen az egészségügyi adatokhoz – köztük a valós környezetből származó, azaz a klinikai vizsgálatokon kívül előállított egészségügyi adatokhoz – való gyors hozzáférés és a rájuk vonatkozó információcsere. E rendeletnek lehetővé kell tennie az Ügynökség számára az ilyen információcsere használatát és megkönnyítését, valamint azt, hogy az Ügynökség részt vegyen az európai egészségügyi adattér **interoperabilis** infrastruktúrájának létrehozásában és működtetésében, **kihasználva a szuper-számítástechnikában, a mesterséges intelligenciában és a nagy adathalmazok tudományában az előrejelzési modellek kidolgozása, valamint a jobb és idősebb döntések meghozatala tekintetében rejlő valamennyi lehetőséget, a magánélethez való jog veszélyeztetése nélkül.**

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

26 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (26a) A gyógyszerekkel kapcsolatos információk megbízható, robusztus és következetes cseréjének megkönnyítése érdekében az emberi gyógyszerek azonosítása a Nemzetközi Szabványügyi Szervezetnek (ISO) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek azonosítására vonatkozó szabványain (IDMP) alapul.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

26 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (26b) A potenciális népegészségügyi szükséghelyzetek kezelésében kulcsfontosságú különleges adatok kezelése a kibertámadásokkal szembeni magas szintű védelmet követel meg. A Covid19-világjárvány közepette az egészségügyi szervezeteket is fokozott kiberbiztonsági fenyegetések érték. Maga az Ügynökség is kibertámadást szenvedett, amelynek következtében több jogellenesen megszerzett és harmadik felek tulajdonát képező, a Covid19-betegséggel kapcsolatban alkalmazott gyógyszerekre és oltóanyagokra vonatkozó dokumentumot kiszivárogtattak az interneten. Ezért az Ügynökségnek magas szintű védelemmel kell rendelkeznie a kibertámadásokkal szemben, hogy az Ügynökség rendes működése mindig biztosított legyen, különösen a népegészségügyi szükséghelyzetekben. Ennek érdekében az Ügynökségnek ki kell dolgoznia egy tervet a kibertámadások megelőzésére, felderítésére, kezelésére és hatásuk csökkentésére, hogy a működése mindig biztosított legyen, ugyanakkor senki se férhessen hozzá jogellenesen az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokhoz.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

26 c preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(26c) A személyes egészségügyi adatok érzékeny jellege miatt az Ügynökségnek biztosítania és garantálnia kell, hogy adatkezelési műveletei tiszteletben tartsák a jogszerűség, a méltányosság és az átláthatóság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság, a korlátozott megőrzés, az integritás és a titoktartás adatvédelmi elveit. Ha e rendelet alkalmazásában személyes adatok kezelésére van szükség, azt a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően kell végezni. A személyes adatok e rendelet alapján történő kezelését az (EU) 2016/679^(1a) és az (EU) 2018/1725^(1b) európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kell végrehajtani.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

26 d preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (26d) Elengedhetetlenül fontos az e rendelet hatálya alá tartozó gyógyszerekre és orvostechnikai eszközökre vonatkozó, az Ügynökség által végzett szabályozási tevékenységekkel kapcsolatos szilárd átláthatósági intézkedések és előírások bevezetése. Ezeknek az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a jóváhagyott termékekre és a klinikai adatokra vonatkozó valamennyi lényeges információ időben történő közzétételét, beleértve a teljes körű klinikai vizsgálati terveket is. Az Ügynökségnek nagyfokú átláthatóságot kell biztosítania az újonnan létrehozott irányítócsoporthoz és a szükséghelyzeti munkacsoport tagjai, ajánlásai, véleményei és határozatai tekintetében. Az irányítócsoporthoz és a szükséghelyzeti munkacsoport tagjai nem rendelkezhetnek olyan anyagi vagy egyéb érdekeltséggel a gyógyszeriparban vagy az orvostechnikai eszközök ágazatában, amely befolyásolhatja pártatlanságukat.

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

26 e preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (26e) Az Ügynökség hitelessége és a közvélemény részéről a határozatai iránti bizalom a nagyfokú átláthatóságon alapul. Ezért a nagyközönség vonatkozásában a megfelelő kommunikációs eszközök proaktív alkalmazását kell előírni. Ezenfelül a közvélemény bizalmának megnyeréséhez és fenntartásához rendkívül fontosak azok a megerősített és gyorsított átláthatósági normák és intézkedések, amelyek az Ügynökség munkaszervezeteire, valamint a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök értékelése és felügyelete céljából vizsgált klinikai adatokra vonatkoznak. Ez a rendelet a megerősített átláthatósági normák és intézkedések keretét hozza létre az Ügynökség Covid19-világjárvány során tett erőfeszítései, valamint bevezetett standardjai és intézkedései alapján.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

27 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (27) Népegészségügyi szükséghelyzetben vagy jelentős esemény kapcsán az Ügynökségnek együtt kell működnie az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal és adott esetben más uniós ügynökségekkel. Az ilyen együttműködésnek magában kell foglalnia az adatok megosztását, többek között a járványügyi előrejelzésekre vonatkozóan, a rendszeres vezetői szintű kommunikációt, valamint az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és adott esetben más uniós ügynökségek képviselőinek meghívását a szükséghelyzeti munkacsoport, a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz és az orvostechikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz való részvételre.

Módosítás

- (27) Népegészségügyi szükséghelyzetben vagy jelentős esemény kapcsán az Ügynökségnek együtt kell működnie az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal és adott esetben más uniós ügynökségekkel. Az ilyen együttműködésnek magában kell foglalnia az adatok megosztását, többek között a járványügyi előrejelzésekre vonatkozóan, a rendszeres vezetői szintű kommunikációt, valamint az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és adott esetben más uniós ügynökségek képviselőinek meghívását a szükséghelyzeti munkacsoport, a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz és az orvostechikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz való részvételre. **Az együttműködésnek ki kell terjednie az Unió érintett szerveivel, például a javasolt HERA-val folytatott stratégiai megbeszélésekre is, amelyek célja a megfelelő megoldások és technológiák kutatásának és fejlesztésének fellendítése a népegészségügyi szükséghelyzet vagy a jelentős esemény hatásainak enyhítése, illetve a jövőbeni hasonló népegészségügyi szükséghelyzetek vagy jelentős események megelőzése érdekében.**

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

27 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (27a) Népegészségügyi szükséghelyzetben vagy jelentős esemény kapcsán az Ügynökségnek lehetővé kell tennie az ágazattal, a gyógyszerellátási lánc érintett szereplőivel, az egészségügyi szakemberek képviselőivel, a betegekkel és a fogyasztókkal folytatott rendszeres információcserét annak érdekében, hogy a népegészségügyi szükséghelyzet vagy jelentős esemény enyhítése és az arra való reagálás céljából korai megbeszéléseket biztosítson a lehetséges piaci gyógyszerhiányokról és ellátási korlátokról.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

27 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(27b) *Tekintettel arra, hogy a Covid19-világjárvány még nem ért véget, és hogy az egészségügyi válságok – például a világjárványok – időtartama és lefolyása bizonytalan, rendelkezni kell az ezzel a rendelettel összhangban létrehozott struktúrák és mechanizmusok működésének hatékonyságára vonatkozó felülvizsgálatról. E felülvizsgálat fényében adott esetben módosítani kell a struktúrákat és mechanizmusokat.*

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

29 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(29) Annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet szerint végzett munkához elegendő forrás álljon rendelkezésre, az Ügynökség költségeit az Ügynökség bevételeihez való uniós hozzájárulásból kell finanszírozni.

(29) Annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet szerint végzett munkához elegendő forrás álljon rendelkezésre – **beleértve a megfelelő személyzetet és szakértelmet is** –, az Ügynökség költségeit az Ügynökség bevételeihez való uniós hozzájárulásból kell finanszírozni.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a jelentős események emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre gyakorolt hatására, valamint a népegészségügyi szükséghelyzeteknek az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre és az orvostechikai eszközökre gyakorolt **hatására** való felkészülés és azok kezelése;

a) a jelentős események emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre gyakorolt hatására, valamint a népegészségügyi szükséghelyzeteknek az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre és az orvostechikai eszközökre gyakorolt **hatásának megelőzése, az arra** való felkészülés és azok **uniós szintű koordinálása és** kezelése;

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és **az** orvostechikai eszközök hiányának nyomon követése és az arról való jelentéstétel;

b) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és **a kritikus fontosságú** orvostechikai eszközök hiányának **megelőzése**, nyomon követése és az arról való jelentéstétel;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 44**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) uniós szintű interoperábilis és digitális adatbázis létrehozása a gyógyszerhiány nyomon követésére és az azzal kapcsolatos jelentéstételre;

Módosítás 45**Rendeletre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) állatgyógyászati készítmény: az (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkének 1. pontja értelmében vett állatgyógyászati készítmény ^(1a);

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/6 rendelete (2018. december 11.) az állatgyógyászati készítményekről és a 2001/82/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 4., 2019.1.7., 43. o.).

Módosítás 46**Rendeletre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) kínálat: egy forgalombahozatali engedély jogosultja vagy egy gyártó által a piacon forgalomba hozott adott gyógyszer vagy orvostechnikai eszköz készletének teljes mennyisége;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) kereslet: egészségügyi szakember vagy beteg igénye egy gyógyszerre vagy orvostechnikai eszközre orvosi kezelési szükséglet kielégítése céljából. A kereslet megfelelő kielégítéséhez a gyógyszert vagy orvostechnikai eszközt időben és elegendő mennyiségben kell beszerezni úgy, hogy az folyamatosan biztosítsa a legjobb ellátást a betegek számára. A nagykereskedők általában kulcsfontosságú ellátási láncot jelentenek a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai vagy gyártói és a gyógyszerek vagy orvostechnikai eszközök felhasználói között, és ezekben az esetekben a kereslet becslése érdekében figyelembe kell venni a nagykereskedelmi megrendelésekben igényelt mennyiséget;

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

d) hiány: az emberi felhasználásra szánt gyógyszer vagy az orvostechnikai eszköz tekintetében a kínálat nem elégíti ki az adott gyógyszer vagy orvostechnikai eszköz iránti **igényeket**;

d) hiány: az emberi felhasználásra szánt gyógyszer vagy az orvostechnikai eszköz tekintetében **nemzeti szinten** a kínálat nem elégíti ki az adott gyógyszer vagy orvostechnikai eszköz iránti **keresletet, az októól függetlenül**;

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) jelentős esemény: olyan esemény, amely egynél több tagállamban a gyógyszerekhez kapcsolódóan komoly népegészségügyi kockázattal járhat. Olyan biológiai, vegyi, környezeti vagy más eredetű, halálos vagy más súlyos egészségügyi fenyegetést vagy egyéb váratlan eseményt takar, amely hatással lehet a gyógyszerek kínálatára vagy minőségére, biztonságosságára és hatékonyságára. Az ilyen esemény egynél több tagállamra kiterjedő gyógyszerhiányhoz vezethet, és az emberi egészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében sürgős uniós szintű koordinációt tesz szükségessé.

f) jelentős esemény: olyan esemény, amely egynél több tagállamban a gyógyszerekhez kapcsolódóan komoly népegészségügyi kockázattal járhat. Olyan biológiai, vegyi, környezeti vagy más eredetű, halálos vagy más súlyos egészségügyi fenyegetést vagy egyéb váratlan eseményt takar, amely hatással lehet a gyógyszerek **gyártására**, kínálatára, **keresletére** vagy minőségére, biztonságosságára és hatékonyságára. Az ilyen esemény egynél több tagállamra kiterjedő gyógyszerhiányhoz vezethet, és az emberi egészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében sürgős uniós szintű koordinációt tesz szükségessé. **A gyógyszerellátással kapcsolatos visszatérő problémák nem tartoznak bele ebbe a fogalom meghatározásba.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) E rendelettel az Ügynökség részeként létrejön a gyógyszerhiánnyal és gyógyszerbiztonsággal foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz (a továbbiakban: gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz). Az irányítócsoporthoz személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet formájában ülésezik a népegészségügyi szükséghelyzetre való felkészülés céljából vagy az ilyen helyzetek idején, illetve a 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás

(1) E rendelettel az Ügynökség részeként létrejön a gyógyszerhiánnyal és gyógyszerbiztonsággal foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz (a továbbiakban: gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz). Az irányítócsoporthoz személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet formájában **rendszeresen** ülésezik, **és ha a helyzet úgy kívánja**, a népegészségügyi szükséghelyzetre való felkészülés céljából vagy az ilyen helyzetek idején, illetve a 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően **is összeül**. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz az Ügynökség egy képviselőjéből, a Bizottság egy képviselőjéből és tagállamonként egy-egy magas rangú képviselőből áll. Minden tagállamnak ki kell jelölnie képviselőjét. A tagokat meghatározott tudományos vagy technikai szakterületen jártas szakértők kísérik.

Módosítás

(2) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz az Ügynökség egy képviselőjéből, a Bizottság egy képviselőjéből és tagállamonként egy-egy **meghatalmazott** magas rangú képviselőből áll. Minden tagállamnak ki kell jelölnie képviselőjét. A tagokat meghatározott tudományos vagy technikai szakterületen jártas szakértők kísérik. **A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz megfigyelőként részt vesz a betegek és fogyasztók érdekvédelmi munkacsoportjának, valamint az egészségügyi dolgozók érdekvédelmi munkacsoportjának egy-egy képviselője is. A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz tagjegyzéke átlátható, és azt közzéteszik az Ügynökség internetes portálján.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elnöki tisztséget az Ügynökség látja el. A csoport ülésein való részvételre **az elnök meghívhat** harmadik feleket, például a gyógyszerek területén működő érdekcsoportok képviselőit és forgalombahozatali engedélyek jogosultjait.

Módosítás

(3) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elnöki tisztséget az Ügynökség látja el. A **gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz valamennyi tagja javasolhatja az elnöknek, hogy a csoport ülésein való részvételre hívjon meg** harmadik feleket, például a gyógyszerek területén működő érdekcsoportok képviselőit, forgalombahozatali engedélyek jogosultjait, **nagykereskedelmi forgalmazókat, vagy az orvostechnikai eszközök ellátási láncának bármely más szereplőjét, továbbá az egészségügyi szakemberek, betegek és fogyasztók képviselőit, amennyiben részvételük érdemben hozzájárulhat az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz megbeszéléseihez.**

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(3a) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz nyílt kommunikációt és szoros együttműködést is garantál a forgalombahozatali engedélyek jogosultjaival, a gyártókkal, a gyógyszerellátási lánc érintett szereplőivel, valamint az egészségügyi szakemberek, a betegek és a fogyasztók képviselőivel annak érdekében, hogy lehetővé tegye a kritikus fontosságúnak tekintett gyógyszerek esetleges vagy tényleges hiányának korai bejelentését vagy azonosítását jelentős esemény vagy népegészségügyi szükséghelyzet során, a 6. cikkben előírtak szerint.

Módosítás

(3a) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz nyílt kommunikációt és szoros együttműködést is garantál a forgalombahozatali engedélyek jogosultjaival, a gyártókkal, a gyógyszerellátási lánc érintett szereplőivel, valamint az egészségügyi szakemberek, a betegek és a fogyasztók képviselőivel annak érdekében, hogy lehetővé tegye a kritikus fontosságúnak tekintett gyógyszerek esetleges vagy tényleges hiányának korai bejelentését vagy azonosítását jelentős esemény vagy népegészségügyi szükséghelyzet során, a 6. cikkben előírtak szerint.

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz felelős a 4. cikk (4) bekezdésében és az 5–8. cikkben említett feladatok elvégzéséért.

Módosítás

(6) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz felelős a 4. cikk (3) és (4) bekezdésében és az 5–8. cikkben említett feladatok elvégzéséért.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz konzultálhat az állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek bizottságával, ha azt a zoonózisokkal vagy az emberi egészségre potenciálisan jelentős hatást gyakorló, csak állatokat érintő betegségekkel összefüggő népegészségügyi szükséghelyzetek és jelentős események kezeléséhez szükségesnek ítéli.

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 6 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6b) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz tagjai nem rendelkezhetnek olyan anyagi vagy egyéb érdekeltséggel a gyógyszeriparban, amely befolyásolhatja pártatlanságukat. A közös érdekében és függetlenül járnak el, és pénzügyi érdekeltségeikről évente nyilatkozatot tesznek, amelyet minden lényeges változás esetén frissítenek. Valamennyi közvetett érdekeltséget, amely a gyógyszeriparhoz fűződhet, feltüntetnek az Ügynökség által vezetett nyilvántartásban, amely a nyilvánosság számára kérésre elérhető. Az érdekeltségi nyilatkozatokat az Ügynökség weboldalán nyilvánosságra kell hozni.

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Az Ügynökség folyamatosan nyomon követ minden olyan eseményt, amely jelentős eseményhez vagy népegészségügyi szükséghelyzethez vezethet.

(1) Az Ügynökség **az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve** folyamatosan nyomon követ minden olyan eseményt, amely jelentős eseményhez vagy népegészségügyi szükséghelyzethez vezethet. **E tekintetben az Ügynökség szorosan együttműködik az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal (ECDC) és adott esetben más uniós ügynökségekkel.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az (1) bekezdésben említett nyomkövetési feladat megkönnyítése érdekében az illetékes nemzeti hatóságok a 3. cikk (5) bekezdésében említett egyedüli kapcsolattartó pontokon keresztül, az Ügynökség által a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében meghatározott jelentéstételi kritériumok alapján jelentést tesznek az Ügynökségnek minden olyan eseményről – az egy adott tagállamban fellépő gyógyszerhiányt is beleértve –, amely jelentős eseményhez vagy népegészségügyi szükséghelyzethez vezethet. Amennyiben egy illetékes nemzeti hatóság egy adott tagállamban fennálló gyógyszerhiányról tájékoztatja az Ügynökséget, átad az Ügynökségnek minden olyan információt, amelyet a forgalombahozatali engedély jogosultjától a 2001/83/EK irányelv 23a. cikke értelmében kapott. Az illetékes nemzeti hatóság eseményről szóló jelentése alapján, valamint az esemény más tagállamokra gyakorolt hatásának megértése érdekében az Ügynökség a 3. cikk (5) bekezdésében említett munkacsoporton keresztül tájékoztatást kérhet az illetékes nemzeti hatóságoktól.

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett nyomkövetési feladat megkönnyítése érdekében az illetékes nemzeti hatóságok a 3. cikk (5) bekezdésében említett egyedüli kapcsolattartó pontokon **vagy a 12a. cikkben említett, teljes mértékben működőképesé vált adatbázison** keresztül, az Ügynökség által a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében meghatározott jelentéstételi kritériumok alapján **haladéktalanul** jelentést tesznek az Ügynökségnek minden olyan eseményről – az egy adott tagállamban fellépő gyógyszerhiányt is beleértve –, amely jelentős eseményhez vagy népegészségügyi szükséghelyzethez vezethet. Amennyiben egy illetékes nemzeti hatóság egy adott tagállamban fennálló gyógyszerhiányról tájékoztatja az Ügynökséget, átad az Ügynökségnek minden olyan információt, amelyet a forgalombahozatali engedély jogosultjától a 2001/83/EK irányelv 23a. cikke értelmében kapott. Az illetékes nemzeti hatóság eseményről szóló jelentése alapján, valamint az esemény más tagállamokra gyakorolt hatásának megértése érdekében az Ügynökség a 3. cikk (5) bekezdésében említett munkacsoporton keresztül tájékoztatást kérhet az illetékes nemzeti hatóságoktól.

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Amennyiben az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy egy tényleges vagy küszöbön álló jelentős eseményt kezelni kell, tájékoztatja erről a Bizottságot és a tagállamokat. A Bizottság – saját kezdeményezésére vagy egy vagy több tagállam kérésére –, illetve az Ügynökség ügyvezető igazgatója **kérheti** a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz segítségét a jelentős esemény **kezeléséhez**.

Módosítás

(3) Amennyiben az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy egy tényleges vagy küszöbön álló jelentős eseményt kezelni kell, tájékoztatja erről a Bizottságot és a tagállamokat. A Bizottság – saját kezdeményezésére vagy egy vagy több tagállam kérésére –, illetve az Ügynökség ügyvezető igazgatója **kéri** a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz segítségét a **rendelkezésre álló információk elemzéséhez. Az információk elemzése alapján a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz javasolhatja a Bizottságnak, hogy hivatalosan ismerje el a jelentős eseményt, és az 5. cikk értelmében ajánlásokat fogalmaz meg az esemény kezelésére.**

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz tanácsot ad a Bizottságnak és a tagállamoknak az érintett gyógyszerekkel kapcsolatban általa szükségesnek ítélt, a 2001/83/EK irányelv vagy a 726/2004/EK rendelet⁽¹⁸⁾ rendelkezéseivel összhangban uniós szinten meghozandó megfelelő intézkedésekkel kapcsolatban.

Módosítás

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz tanácsot **és ajánlásokat** ad a Bizottságnak és a tagállamoknak az érintett gyógyszerekkel kapcsolatban általa szükségesnek ítélt, a 2001/83/EK irányelv vagy a 726/2004/EK rendelet rendelkezéseivel összhangban uniós szinten meghozandó megfelelő intézkedésekkel kapcsolatban⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ 726/2004/EK rendelet.⁽¹⁸⁾ 726/2004/EK rendelet.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ha a Bizottság és a tagállamok figyelmen kívül hagyják a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz ajánlásait, ezt megalapozott érvekkel meg kell indokolniuk. A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz ajánlásait, valamint a Bizottság és a tagállamok megalapozott indoklásait nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni a 13. cikkben említett internetes portálon.

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz felveheti a kapcsolatot az állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek bizottságával, ha megállapítást nyer, hogy kapcsolat áll fenn zoonózisokkal vagy az emberi egészségre ténylegesen vagy potenciálisan jelentős hatást gyakorló, csak állatokat érintő betegségekkel, vagy ha az állatgyógyászati készítmények hatóanyagainak felhasználása hasznosnak bizonyulhat a népegészségügyi szükséghelyzet vagy jelentős esemény kezeléséhez, vagy más oknál fogva minden szükséges alkalommal.

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően és a munkacsoportjával folytatott konzultációt követően a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a 2001/83/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett azon gyógyszerek jegyzékét, amelyeket a jelentős esemény szempontjából kritikusnak ítélt (a továbbiakban: a jelentős esemény kritikus fontosságú gyógyszereinek jegyzéke). A jegyzéket a jelentős esemény rendeződéséig **valahányszor szükséges, frissíteni kell.**

(1) A 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően és a munkacsoportjával folytatott konzultációt követően a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a 2001/83/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett azon gyógyszerek jegyzékét, amelyeket a jelentős esemény szempontjából kritikusnak ítélt (a továbbiakban: a jelentős esemény kritikus fontosságú gyógyszereinek jegyzéke). A jegyzéket **minden szükséges alkalommal frissíteni kell** a jelentős esemény rendeződéséig, **amíg megerősítést nem nyer, hogy a jelen rendelet 4. cikkének (4) bekezdése értelmében a továbbiakban nincs szükség a gyógyszerek irányítócsoporthoz segítségére.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Közvetlenül a népegészségügyi szükséghelyzet fennállásának elismerését követően és a munkacsoportjával folytatott konzultáció után a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a 2001/83/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett azon gyógyszerek jegyzékét, amelyeket a népegészségügyi szükséghelyzet szempontjából kritikusnak ítélt (a továbbiakban: a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú gyógyszereinek jegyzéke). A jegyzéket a népegészségügyi szükséghelyzet elismerésének megszűnéséig valahányszor szükséges, frissíteni kell.

Módosítás

(2) Közvetlenül a népegészségügyi szükséghelyzet fennállásának elismerését követően és a munkacsoportjával folytatott konzultáció után a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a 2001/83/EK irányelvvel vagy a 726/2004/EK rendelettel összhangban engedélyezett azon gyógyszerek jegyzékét, amelyeket a népegészségügyi szükséghelyzet szempontjából kritikusnak ítélt (a továbbiakban: a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú gyógyszereinek jegyzéke). A jegyzéket a népegészségügyi szükséghelyzet elismerésének megszűnéséig valahányszor szükséges, frissíteni kell. **A jegyzéket adott esetben a jelen rendelet 16. cikke szerinti felülvizsgálati folyamat eredményének megfelelően frissíteni lehet; ehhez a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz felveszi a kapcsolatot a szükséghelyzeti munkacsoporttal.**

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja az (1) és (2) bekezdésben említett jegyzékekbe (a továbbiakban: kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékei) felveendő gyógyszerekre vonatkozó kínálat és kereslet nyomon követéséhez szükséges információkészletet, és tájékoztatja arról a munkacsoportját.

Módosítás

(3) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja az (1) és (2) bekezdésben említett jegyzékekbe (a továbbiakban: kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékei) felveendő gyógyszerekre vonatkozó kínálat és kereslet nyomon követéséhez szükséges információkészletet **és intézkedéseket**, és tájékoztatja arról a munkacsoportját. **Erről tájékoztatja a gyógyszerkészletek összeállításával foglalkozó uniós vagy nemzeti szervezeteket. A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz kellő időben jelentést tesz az Ügynökségnek és a Bizottságnak a nyomon követésről, és haladéktalanul értesíti azokat a bekövetkező jelentős eseményekről vagy ellátási hiányokról.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) Az Ügynökség létrehoz egy nyilvánosan hozzáférhető weboldalt, amely információkat tartalmaz a kritikus fontosságú gyógyszerek tényleges hiányáról. A gyógyszerhiányra vonatkozó nemzeti nyilvántartásokra való hivatkozásokat is fel kell tüntetni. A weboldal többek között a következőkre vonatkozó információkat tartalmazza:

- a) kereskedelmi név és nemzetközi szabadnév;
- b) javallat;
- c) a hiány oka;
- d) időszak kezdete és vége;
- e) érintett tagállamok;
- f) információk egészségügyi szakemberek és betegek számára, beleértve az alternatív kezelésekre vonatkozó információkat is.

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékei szerint, valamint a 10. és 11. cikkben foglaltaknak megfelelően rendelkezésre bocsátott információk és adatok alapján nyomon követi az említett jegyzékekre felvett gyógyszerek kínálatát és keresletét, hogy meghatározhassa az adott gyógyszerek bármely esetleges vagy tényleges hiányát. E nyomon követés részeként a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz adott esetben kapcsolatot tart az (EU) 2020/[...] rendelet⁽¹⁹⁾ 4. cikkével létrehozott Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal, valamint népegészségügyi szükséghelyzet esetén az említett rendelet 24. cikke alapján létrehozott, népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottsággal.

⁽¹⁹⁾ [illessze be a 4. lábjegyzetben említett elfogadott szövegre való hivatkozást].

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékei szerint, valamint a 10. és 11. cikkben foglaltaknak megfelelően rendelkezésre bocsátott információk és adatok, **továbbá a 12a. cikknek megfelelően létrehozott, teljes mértékben működőképpé vált adatbázis** alapján nyomon követi az említett jegyzékekre felvett gyógyszerek kínálatát és keresletét, hogy meghatározhassa az adott gyógyszerek bármely esetleges vagy tényleges hiányát. E nyomon követés részeként a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz adott esetben kapcsolatot tart az (EU) 2020/[...] rendelet⁽¹⁹⁾ 4. cikkével létrehozott Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal, valamint népegészségügyi szükséghelyzet esetén az említett rendelet 24. cikke alapján létrehozott, népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottsággal, **valamint az ECDC-vel**.

⁽¹⁹⁾ [illessze be a 4. lábjegyzetben említett elfogadott szövegre való hivatkozást].

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállása alatt vagy a 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően és annak lezárásáig a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak és a 9. cikk (2) bekezdésében említett alhálózatnak az általa végzett nyomon követés eredményeiről, és különösen jelzi a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek esetleges vagy tényleges hiányát.

Módosítás

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállása alatt vagy a 4. cikk (3) bekezdésében említett segítségnyújtás iránti kérelmet követően és annak lezárásáig a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak és a 9. cikk (2) bekezdésében említett alhálózatnak az általa végzett nyomon követés eredményeiről, és különösen jelzi a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek esetleges vagy tényleges hiányát. **E jelentések adott esetben a gyógyszerellátási lánc egyéb szereplői rendelkezésére bocsáthatók.**

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben a Bizottság vagy a 9. cikk (2) bekezdésében említett alhálózat kéri, a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz összesített adatokat és igény-előrejelzéseket kell szolgáltatnia megállapításai alátámasztására. E tekintetben a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz kapcsolatot tart az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, hogy járványügyi adatokat szerezzen a gyógyszerek iránti igények előrejelzésének elősegítése érdekében, valamint – amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszereket orvostechikai eszközökkel alkalmazzák – a 19. cikkben említett, az orvostechikai eszközök hiányával foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz.

Módosítás

(2) Amennyiben a Bizottság, **egy vagy több illetékes nemzeti hatóság** vagy a 9. cikk (2) bekezdésében említett alhálózat kéri, a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz összesített adatokat és igény-előrejelzéseket kell szolgáltatnia megállapításai alátámasztására. E tekintetben a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz **a 12a. cikknek megfelelően létrehozott, teljes mértékben működőképesé vált adatbázisból származó adatokat használja és** kapcsolatot tart az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, hogy járványügyi adatokat, **modelleket és fejlesztési forgatókönyveket** szerezzen a gyógyszerek iránti igények előrejelzésének elősegítése érdekében, valamint – amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszereket orvostechikai eszközökkel alkalmazzák – a 19. cikkben említett, az orvostechikai eszközök hiányával foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz. **Az összesített adatokat és keresleti előrejelzéseket adott esetben a gyógyszerellátási lánc más szereplői számára is hozzáférhetővé lehet tenni a potenciális vagy tényleges hiányok jobb megelőzése vagy mérséklése érdekében. A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a megállapításait és következtetéseit megosztja a gyógyszerek és orvostechikai eszközök készletével foglalkozó uniós és nemzeti szereplőkkel is.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) E jelentéstétel részeként a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz ajánlásokat is megfogalmazhat olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a Bizottság, a tagállamok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és más szervezetek hozhatnak az esetleges vagy tényleges hiányok megelőzése vagy mérséklése érdekében. E tekintetben a csoport adott esetben kapcsolatot tart az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal, valamint népegészségügyi szükséghelyzet esetén a népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottsággal.

Módosítás

(3) E jelentéstétel részeként a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz ajánlásokat is megfogalmazhat olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a Bizottság, a tagállamok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és más szervezetek – **köztük az egészségügyi szakemberek és a betegek szervezeteinek képviselői** – hozhatnak az esetleges vagy tényleges hiányok megelőzése vagy mérséklése érdekében. E tekintetben a csoport adott esetben kapcsolatot tart az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal, valamint népegészségügyi szükséghelyzet esetén a népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottsággal.

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére ajánlásokat tehet olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a Bizottság, a tagállamok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és más szervezetek hozhatnak annak érdekében, hogy biztosítsák a népegészségügyi szükséghelyzetek vagy a jelentős események által okozott esetleges vagy tényleges gyógyszerhiány kezelésére való felkészültséget.

Módosítás

(4) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére ajánlásokat tehet olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a Bizottság, a tagállamok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai, **az egészségügyi szakemberek képviselői** és más szervezetek hozhatnak annak érdekében, hogy biztosítsák a népegészségügyi szükséghelyzetek vagy a jelentős események által okozott esetleges vagy tényleges gyógyszerhiány kezelésére való felkészültséget.

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a Bizottság kérésére adott esetben koordinálhatja az illetékes nemzeti hatóságok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és más szervezetek között azon intézkedéseket, amelyek a jelentős eseménnyel vagy a népegészségügyi szükséghelyzettel összefüggésben fellépő esetleges vagy tényleges hiányok megelőzését vagy mérséklését célozzák.

Módosítás

(5) A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a Bizottság kérésére adott esetben koordinálhatja az illetékes nemzeti hatóságok, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és más szervezetek – **köztük az egészségügyi szakemberek és a betegek szervezeteinek képviselői** – között azon intézkedéseket, amelyek a jelentős eseménnyel vagy a népegészségügyi szükséghelyzettel összefüggésben fellépő esetleges vagy tényleges hiányok megelőzését vagy mérséklését célozzák.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) Ha a (3) és (4) bekezdésben említett ajánlásokat figyelmen kívül hagyják vagy nem hajtják végre, a Bizottságnak, a tagállamoknak és a forgalombahozatali engedélyek jogosultjainak adott esetben ezt megalapozott érvekkel meg kell indokolniuk.

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) meghatározza a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékének összeállítására vonatkozó eljárásokat;

a) meghatározza a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékének összeállítására és felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokat és kritériumokat, biztosítva a forgalombahozatali engedélyek jogosultjaival és a gyógyszerellátási lánc más érintett szereplőivel, valamint az egészségügyi szakemberekkel, a fogyasztókkal és a betegekkel folytatott megfelelő konzultációt;

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) meghatározza a 4., 7. és 8. cikkben előírt nyomon követés, adatgyűjtés és jelentéstétel módszereit és kritériumait;

b) meghatározza a 4., 7. és 8. cikkben előírt nyomon követés, adatgyűjtés és jelentéstétel módszereit és kritériumait, valamint egy alapvető minimális adatállományt;

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) korszerű elektronikus nyomonkövetési és jelentéstételi rendszereket fejleszt ki;

c) az egyes tagállamokra vonatkozó nemzeti harmonizált adatmezők alapján korszerű elektronikus nyomonkövetési és jelentéstételi rendszereket fejleszt ki az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve, amíg a 12a. cikk szerinti adatbázis teljesen működőképesé nem válik;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) internetes portálján közzéteszi az e bekezdés a), b) és f) pontjában említett információkat.

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) információkat kér a kapcsolattartó pontok a) pontban említett alhálózatától, és határidőt állapít meg azok benyújtására;

b) információkat kér – **többek között a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékében szereplő gyógyszerek kínálatáról** – a kapcsolattartó pontok a) és aa) pontban említett alhálózatától, és határidőt állapít meg azok benyújtására, **ha az adott információk nem állnak rendelkezésre a 12a. cikk szerinti adatbázisban;**

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz által elfogadott információkészlet alapján információkat kér a tagállamok illetékes hatóságainak egyedi kapcsolattartó pontjaitól, és határidőt állapít meg azok benyújtására.

c) a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz által elfogadott információkészlet alapján információkat kér a tagállamok illetékes hatóságainak egyedi kapcsolattartó pontjaitól, és határidőt állapít meg azok benyújtására, **ha az adott információk nem állnak rendelkezésre a 12a. cikk szerinti adatbázisban.**

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

d) az esetleges vagy tényleges hiányra vonatkozó részletes adatok, mint például a tényleges vagy becsült kezdő és záró dátumok, **valamint** a feltételezett vagy ismert ok;

d) az esetleges vagy tényleges hiányra vonatkozó részletes adatok, mint például a tényleges vagy becsült kezdő és záró dátumok, a feltételezett vagy ismert ok, **valamint az ellátási láncban belüli esetleges szűk keresztmetszetekre vonatkozó információk;**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 81

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) rendelkezésre álló készletek;

Módosítás 82

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) már leszállított mennyiségek;

Módosítás 83

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – e c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ec) tervezett szállítások;

Módosítás 84

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

g) **hiánymérséklési** tervek, többek között a **termelési** és ellátási kapacitásra **vonatkozóan**;

g) **megelőzési és hiánymérséklési** tervek, többek között a **gyártási** és ellátási kapacitásra, **a gyógyszeripari késztermékek és a gyógyszerhatóanyagok gyártási helyszíneire, a lehetséges alternatív gyártási helyekre vagy a minimális készletszintekre vonatkozó információkat, a folyamatos ellátás garانتálása és a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékében szereplő gyógyszerek hiányának megelőzése érdekében.**

Módosítás 85

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

h) **a nagykereskedelmi forgalmazóktól és a lakossági gyógyszerellátásra jogosult jogi személytől származó információk.**

törölve

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 86

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az Unióban engedélyezett gyógyszerek forgalombahozatali engedélyeinek jogosultjai az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 6 hónapon belül a 726/2004/EK rendelet 57. cikke (1) bekezdésének l) pontjában említett adatbázisba történő elektronikus benyújtás formájában rendelkezésre bocsátják a 9. cikk (1) bekezdésének e) pontjában előírt információkat. A forgalombahozatali engedélyek jogosultjai szükség esetén naprakésszé teszik a benyújtott információkat.

Módosítás

(2) Az Unióban engedélyezett gyógyszerek forgalombahozatali engedélyeinek jogosultjai az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 6 hónapon belül a 726/2004/EK rendelet 57. cikke (1) bekezdésének l) pontjában említett adatbázisba történő elektronikus benyújtás formájában **és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által kidolgozott, emberi felhasználásra szánt gyógyszerek azonosítására (IDMP) vonatkozó szabványoknak megfelelően** rendelkezésre bocsátják a 9. cikk (1) bekezdésének e) pontjában előírt információkat. A forgalombahozatali engedélyek jogosultjai szükség esetén naprakésszé teszik a benyújtott információkat.

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének jogosultjai azt jelzik, hogy **a** benyújtott információ üzleti szempontból bizalmas jellegű információt tartalmaz, azonosítaniuk kell a vonatkozó részeket, és egyértelműen meg kell határozniuk a bizalmasságra vonatkozó jelzés okait. Az Ügynökség értékeli az egyes kérelmek megalapozottságát, és védi az üzleti szempontból bizalmas információkat az indokolatlan nyilvánosságra hozatallal szemben.

Módosítás

(4) Amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének jogosultjai azt jelzik, hogy **az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által kért**, benyújtott információ üzleti szempontból bizalmas jellegű információt tartalmaz, azonosítaniuk kell a vonatkozó részeket, és egyértelműen meg kell határozniuk a bizalmasságra vonatkozó jelzés okait. Az Ügynökség értékeli az egyes kérelmek megalapozottságát, és védi az üzleti szempontból bizalmas információkat az indokolatlan nyilvánosságra hozatallal szemben.

Módosítás 88

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékében szereplő gyógyszerek forgalombahozatali engedélyeinek jogosultjai bármely olyan további információval rendelkeznek, amely az esetleges vagy tényleges hiányt bizonyítja, haladéktalanul az Ügynökség rendelkezésére bocsátják ezt az információt.

Módosítás

(5) Amennyiben a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékében szereplő gyógyszerek forgalombahozatali engedélyeinek jogosultjai **és/vagy a gyógyszerellátási lánc más érintett szereplői** bármely olyan további információval rendelkeznek, amely az esetleges vagy tényleges hiányt bizonyítja, haladéktalanul az Ügynökség rendelkezésére bocsátják ezt az információt.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 89

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 6 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) tájékoztatják a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a meghozott intézkedésekről, és jelentést tesznek ezen intézkedések eredményeiről, beleértve az esetleges vagy tényleges hiány megoldására vonatkozó információkat is.

Módosítás

c) tájékoztatják a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz a meghozott intézkedésekről, és jelentést tesznek ezen intézkedések **nyomon követéséről** és eredményeiről, beleértve az esetleges vagy tényleges hiány megoldására vonatkozó információkat is.

Módosítás 90

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) **A kritikus fontosságú gyógyszerekre vonatkozó hiány-megelőzési és -mérséklési tervek kiegészítése érdekében az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok további információkat kérhetnek a nagykereskedelmi forgalmazóktól és más érintett szereplőktől a nagykereskedelmi ellátási láncban felmerülő logisztikai kihívásokról.**

Módosítás 91

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 7. cikkben említett nyomon követés elősegítése érdekében, valamint az Ügynökség kérését követően a tagállamok az Ügynökség által kijelölt határidőn belül:

Módosítás

(1) A 7. cikkben említett nyomon követés elősegítése érdekében, valamint az Ügynökség kérését követően a tagállamok az Ügynökség által kijelölt határidőn belül **benyújtják a következő információt, amennyiben az nem áll rendelkezésre a 12a. cikk szerint létrehozott adatbázisban:**

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott jelentéstételi kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges, a tagállamok az Ügynökség támogatásával információkat és adatokat gyűjtenek a nagykereskedelmi forgalmazóktól és a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékein szereplő gyógyszerek terén lakossági ellátásra jogosult egyéb jogi személyektől.

Módosítás

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott jelentéstételi kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges, a tagállamok az Ügynökség támogatásával **releváns, többek között a készlet-szintre vonatkozó** információkat és adatokat gyűjtenek a nagykereskedelmi forgalmazóktól és a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékein szereplő gyógyszerek terén lakossági ellátásra **engedéllyel rendelkező vagy** jogosult egyéb jogi és **természetes** személyektől.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A gyógyszerek tekintetében illetékes nemzeti hatóságok elősegítik a gyógyszerhiánynak a betegekre és a fogyasztókra gyakorolt hatásáról szóló online adatgyűjtést. A 3. cikk (5) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóságok egyablakos ügyintézési pontokból álló alhálózata a gyógyszerhiány kezelésére vonatkozó megalapozott ajánlások kidolgozása érdekében megosztja a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthal az e felmérésekből származó releváns összesített adatokat.

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) a gyártók és más érdekelt felek közötti koordináció elősegítése a keresletnövekedés kezelése érdekében;

Módosítás 95

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) mérlegeli, hogy szükség van-e a tagállamoknak, a forgalom-bahozatali engedélyek jogosultjainak és más szervezeteknek címzett iránymutatásokra;

b) mérlegeli, hogy szükség van-e a tagállamoknak, a forgalom-bahozatali engedélyek jogosultjainak és más szervezeteknek címzett iránymutatásokra és ajánlásokra – többek között a gyógyszerellátási láncról és az egészségügyi szakemberektől –, hogy támogassák őket munkájukban és a betegekkel való kommunikációban;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 96

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) felveszi a kapcsolatot harmadik országokkal és adott esetben az érintett nemzetközi szervezetekkel a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek vagy azok összetevői esetleges vagy tényleges hiányának mérséklése érdekében, amennyiben ezeket a termékeket vagy összetevőket az Unióba importálják, és amennyiben az ilyen esetleges vagy tényleges hiány nemzetközi kihatással bír.

Módosítás

f) felveszi a kapcsolatot harmadik országokkal és adott esetben az érintett nemzetközi szervezetekkel a kritikus fontosságú gyógyszerek jegyzékén szereplő gyógyszerek vagy azok összetevői esetleges vagy tényleges hiányának mérséklése érdekében, amennyiben ezeket a termékeket vagy összetevőket az Unióba importálják, és amennyiben az ilyen esetleges vagy tényleges hiány nemzetközi kihatással bír, **és jelenti a meghozott intézkedéseket és az elért eredményeket a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz.**

Módosítás 97

Rendeletre irányuló javaslat

12 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

12a. cikk

Az európai gyógyszerellátási adatbázis

(1) Az Ügynökség a Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködve az alábbi célok érdekében létrehozza, fenntartja és kezeli az európai gyógyszerellátási adatbázist (EUMSD):

- a) a gyógyszerek kínálatának és keresletének uniós és tagállami szintű nyomon követésének lehetővé tétele;
- b) a gyógyszerhiány uniós és tagállami szintű nyomon követésének és az azzal kapcsolatos jelentéstétel lehetővé tétele;
- c) a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai és a nagykereskedelmi forgalmazók számára a 10. cikkben foglalt tájékoztatási kötelezettségek teljesítésének lehetővé tétele;
- d) a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok számára annak lehetővé tétele, hogy az e rendelettel kapcsolatos feladataikat a megfelelő információk birtokában lássák el, és hogy javuljon a közöttük fennálló együttműködés.

2021. július 8., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az európai gyógyszerellátási adatbázis – amely nemcsak a népegészségügyi szükséghelyzetekben és jelentős események idején fog működni, hanem rendes körülmények között is – a (2) bekezdés értelmében létrehozott nemzeti elektronikus platformokon keresztül szolgáltatott adatokon alapuló interoperábilis és digitális uniós szintű adatbázis lesz. Az adatbázis lehetővé teszi, hogy az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok egyidejűleg férjenek hozzá az adatbázisban található információkhoz és osszák meg azokat.

(2) Minden tagállam kifejleszt egy olyan, a gyógyszerellátás valós idejű nyomon követésére szolgáló elektronikus platformot, amely képes meghatározni az egyes gyógyszerek mindenkori kínálatának mennyiségét, valamint észlelni, előre jelezni és megelőzni a gyógyszerhiányt. E platformoknak – amelyek kezelését az illetékes nemzeti hatóságok végzik – tagállami szinten ... [e rendelet hatálybalépése után 30 hónappal]-ig teljesen működőképessé kell válniuk.

A kínálatra és keresletre vonatkozó adatokat tagállami szinten a következő szervezetek jelentik be:

- a) a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai
- b) nagykereskedelmi forgalmazók
- c) közforgalmú és kórházi gyógyszertárak.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl az elektronikus platformok az illetékes nemzeti hatóságoknak valós idejű hozzáférést biztosítanak a nagykereskedelmi forgalmazók, közforgalmú gyógyszertárak és kórházi gyógyszertárak részéről nemzeti szinten jelentkező kielégítetlen kereslethez. Ezek a platformok továbbá lehetővé teszik a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára, hogy jelentsenek minden gyógyszerellátási problémát, ideértve a gyártási problémákat is.

(4) A tagállami platformok interoperábilisak, és az információikat az Ügynökség által kezelt európai gyógyszerellátási adatbázisnak is tartalmaznia kell, ami megakadályozza a 9. cikk (2) bekezdése szerint létrehozott egyedüli kapcsolattartó pontok általi jelentéstétellel kapcsolatos átfedéseket.

(5) A tagállami platformok – és ennek következtében az európai gyógyszerellátási adatbázis – által előállított adatok az ellátási lánc egészében lehetővé teszik az ellátási problémák azonosítását, továbbá a nagy adathalmazokra épülő technológiák és adott esetben mesterséges intelligencia alkalmazásával képesek előre jelezni az ellátási problémákat.

2021. július 8., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) A beküldött adatoknak meg kell felelniük a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet által kidolgozott szabványoknak, és a gyógyszeripari szabályozási folyamatokban használt törzs-adatok négy területén kell alapulniuk: hatóanyag, készítmény, szervezet és referenciaadatok.

(7) Az Ügynökség a Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködve ... [e rendelet hatálybalépésének napja után 6 hónappal]-ig kidolgozza az adatbázis működési előírásait, valamint az európai gyógyszerellátási adatbázis és a tagállami platformok végrehajtási tervét. A terv azt hivatott biztosítani, hogy az európai gyógyszerellátási adatbázis ... [e rendelet hatálybalépésének napja után 48 hónappal]-ig teljesen működőképesé váljon.

(8) Amennyiben egy illetékes nemzeti hatóság jelzi, hogy a benyújtott információ bizalmas üzleti információkat tartalmaz, azonosítania kell a vonatkozó részeket, és egyértelműen meg kell határozni a bizalmasságra vonatkozó jelzés okait. Az Ügynökség értékeli az egyes kérelmek megalapozottságát, és védi a bizalmas üzleti információkat az indokolatlan nyilvánosságra hozattal szemben.

(9) Az európai gyógyszerellátási adatbázisban tárolt adatok üzleti szempontból érzékeny jellegére való tekintettel az adatbázishoz kizárólag a Bizottság, az Ügynökség, az adatbázisba adatokat betápláló illetékes nemzeti hatóságok és a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz hozzáféréssel.

Módosítás 98

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Ügynökség, internetes **portálján** és más megfelelő eszközökön keresztül, az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve tájékoztatja a nyilvánosságot és az érdekcsoportokat a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkájáról.

Módosítás

Az Ügynökség, internetes **portáljának erre a célra létrehozott helyén** és más megfelelő eszközökön keresztül, az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve **kellő időben** tájékoztatja a nyilvánosságot és az érdekcsoportokat a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkájáról, **és adott esetben reagál a gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkáját célzó dezinformációra.**

Módosítás 99

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz által folytatott eljárásoknak átláthatóknak kell lenniük. A gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz napirendjét és jegyzőkönyvét, valamint eljárási szabályzatát és ajánlásait, illetve adott esetben a leadott szavazatokat dokumentálni kell és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, beleértve a nézetkülönbségeket is.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 100

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az Ügynökség részeként létrejön a szükséghelyzeti munkacsoport. Összehívására népegészségügyi szükséghelyzetekben, személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet keretében kerül sor. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás

(1) Az Ügynökség részeként létrejön a szükséghelyzeti munkacsoport. Összehívására **a népegészségügyi szükséghelyzetekre való felkészülés során és** népegészségügyi szükséghelyzetekben, személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet keretében kerül sor. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás 101

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) az uniós szervekkel és ügynökségekkel, az Egészségügyi Világszervezettel, harmadik országokkal és nemzetközi tudományos szervezetekkel való szükség szerinti együttműködés a népegészségügyi szükséghelyzetekkel és a népegészségügyi szükséghelyzetek kezelésére alkalmasnak ígérkező gyógyszerrel kapcsolatos tudományos és technikai kérdésekben.

Módosítás

f) az **illetékes nemzeti hatóságokkal, az** uniós szervekkel és ügynökségekkel, az Egészségügyi Világszervezettel, harmadik országokkal és nemzetközi tudományos szervezetekkel való szükség szerinti együttműködés a népegészségügyi szükséghelyzetekkel és a népegészségügyi szükséghelyzetek kezelésére alkalmasnak ígérkező gyógyszerrel kapcsolatos tudományos és technikai kérdésekben.

Módosítás 102

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A szükséghelyzeti munkacsoport a tudományos bizottságok, munkacsoportok képviselőiből, az Ügynökség személyi állományának tagjaiból, a 2001/83/EK irányelv 27. cikke értelmében létrehozott koordinációs csoportból, valamint az 536/2014/EU rendelet⁽²¹⁾ 85. cikke értelmében létrehozott, klinikai vizsgálatokkal foglalkozó tanácsadó és koordinációs csoportból áll. Szükség szerint eseti alapon külső szakértőket lehet kinevezni, valamint más uniós szervek és ügynökségek képviselőit is meg lehet hívni. Az elnöki tiszteket az Ügynökség tölti be.

Módosítás

(3) A szükséghelyzeti munkacsoport a tudományos bizottságok, munkacsoportok képviselőiből, **köztük a betegek és fogyasztók munkacsoportjának (PCWP) és az egészségügyi szakemberek munkacsoportjának (HCPWP) képviselőiből,** az Ügynökség személyi állományának tagjaiból, a 2001/83/EK irányelv 27. cikke értelmében létrehozott koordinációs csoportból, valamint az 536/2014/EU rendelet⁽²¹⁾ 85. cikke értelmében létrehozott, klinikai vizsgálatokkal foglalkozó tanácsadó és koordinációs csoportból áll. Szükség szerint eseti alapon külső szakértőket lehet kinevezni, valamint más uniós szervek és ügynökségek képviselőit is meg lehet hívni. Az elnöki tiszteket az Ügynökség tölti be.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 536/2014/EU rendelete (2014. április 16.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatáról és a 2001/20/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2014.5.27., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 536/2014/EU rendelete (2014. április 16.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatáról és a 2001/20/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2014.5.27., 1. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 103

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az elnök az üléseken való részvétel céljából meghívhatja a tagállamok képviselőit, az Ügynökség tudományos bizottságainak és munkacsoportjainak tagjait, valamint harmadik feleket, beleértve a gyógyszerek területén működő érdekcsoportok képviselőit, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjait, gyógyszerfejlesztőket, a klinikai vizsgálatok megbízóit, a klinikai vizsgálati hálózatoknak, valamint a betegeket és az egészségügyi szakembereket képviselő érdekcsoportoknak a képviselőit.

Módosítás

(5) Az elnök az üléseken való részvétel céljából meghívhatja a tagállamok képviselőit, az Ügynökség tudományos bizottságainak és munkacsoportjainak tagjait, valamint harmadik feleket, beleértve a gyógyszerek területén működő érdekcsoportok képviselőit, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjait, gyógyszerfejlesztőket, a klinikai vizsgálatok megbízóit, a klinikai vizsgálati hálózatoknak, **a független klinikai vizsgálati szakértőknek és kutatóknak**, valamint a betegeket és az egészségügyi szakembereket képviselő érdekcsoportoknak a képviselőit.

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) A tagok átlátható és független működésének tekintetében a 726/2004/EK rendelet 63. cikke alkalmazandó a szükséghelyzeti munkacsoportra.

Módosítás

(8) A tagok átlátható és független működésének tekintetében a 726/2004/EK rendelet 63. cikke alkalmazandó a szükséghelyzeti munkacsoportra. **A szükséghelyzeti munkacsoport tagjai minden lényeges változás esetén frissítik a 726/2004/EK rendelet 63. cikkében előírt, pénzügyi érdekeltségeikről szóló éves nyilatkozatukat.**

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A szükséghelyzeti munkacsoport eljárásokat dolgoz ki a szükséges információk és adatok bekérésére és benyújtására, beleértve az azon tagállamra vagy tagállamokra vonatkozó információkat is, ahol klinikai vizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nyújtottak be vagy terveznek benyújtani.

Módosítás

(3) A szükséghelyzeti munkacsoport eljárásokat **és iránymutatásokat** dolgoz ki a szükséges információk és adatok bekérésére és benyújtására, beleértve az azon tagállamra vagy tagállamokra vonatkozó információkat is, ahol klinikai vizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nyújtottak be vagy terveznek benyújtani.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az olyan klinikai vizsgálati kérelem engedélyezésekor, amellyel kapcsolatban a munkacsoport tudományos tanácsot adott, a tagállamok kellően figyelembe veszik az említett tanácsot.

Módosítás

(5) Az olyan klinikai vizsgálati kérelem engedélyezésekor, amellyel kapcsolatban a munkacsoport tudományos tanácsot adott, a tagállamok kellően figyelembe veszik az említett tanácsot. **A szükséghelyzeti munkacsoport által nyújtott tudományos tanácsadás nem sértheti az 536/2014/EU rendeletben előírt etikai felülvizsgálatot.**

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

15 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

15a. cikk

Nyilvános információk a klinikai vizsgálatokról és a forgalombahozatali engedélyekkel kapcsolatos határozatokról

(1) A népegészségügyi szükséghelyzet időtartama alatt az EU-ban végzett klinikai vizsgálatok szponzorai:

a) a vizsgálat kezdetén közzéteszik a vizsgálati tervet a klinikai vizsgálatok uniós nyilvántartásán keresztül;

b) az Ügynökség által meghatározott, az 536/2014/EU rendelet 37. cikkében megállapítottnál rövidebb határidőn belül közzéteszik az eredmények összefoglalóját a klinikai vizsgálatok uniós nyilvántartásán keresztül.

(2) Amennyiben egy gyógyszer forgalombahozatali engedélyt kap, az Ügynökség közzéteszi a következőket:

a) a terméktájékoztatót a forgalombahozatali engedély időpontjában érvényes felhasználási feltételek részletes ismertetésével;

b) az európai nyilvános értékelő jelentéseket a lehető legkorábbi időpontban, lehetőleg a forgalombahozatali engedélyt követő hét napon belül;

c) a kérelem alátámasztására az Ügynökséghez benyújtott klinikai adatokat, lehetőleg a Bizottság általi engedélyezéstől számított két hónapon belül, a személyes adatok anonimizálását és a kereskedelmi szempontból bizalmas információk kitakarását követően;

d) a kockázatkezelési terv teljes szövegét és annak valamennyi frissített változatát.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállásának elismerését követően a szükséghelyzeti munkacsoport felülvizsgálja az azon gyógyszerekről rendelkezésre álló tudományos adatokat, amelyek felhasználhatók lehetnek a népegészségügyi szükséghelyzet kezelésére. A népegészségügyi szükséghelyzet időszakában rendszeresen frissíteni kell e felülvizsgálatot.

Módosítás

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállásának elismerését követően a szükséghelyzeti munkacsoport felülvizsgálja az azon gyógyszerekről rendelkezésre álló tudományos adatokat, amelyek felhasználhatók lehetnek a népegészségügyi szükséghelyzet kezelésére. A népegészségügyi szükséghelyzet időszakában rendszeresen frissíteni kell e felülvizsgálatot, **többek között a szükséghelyzeti munkacsoport és az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek bizottsága által a forgalombahozatali engedély iránti kérelem értékelésének előkészítése céljából elfogadott megállapodás alapján.**

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A felülvizsgálat előkészítése során a szükséghelyzeti munkacsoport információt és adatokat kérhet a forgalombahozatali engedélyek jogosultjaitól és a fejlesztőktől, akikkel emellett előzetes eszmecserét kezdeményezhet. A szükséghelyzeti munkacsoport a klinikai vizsgálatokon kívül generált adatokon alapuló megfigyelő vizsgálatokat is felhasználhat – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak –, figyelembe véve azok megbízhatóságát.

Módosítás

(2) A felülvizsgálat előkészítése során a szükséghelyzeti munkacsoport információt és adatokat kérhet a forgalombahozatali engedélyek jogosultjaitól és a fejlesztőktől, akikkel emellett előzetes eszmecserét kezdeményezhet. A szükséghelyzeti munkacsoport a klinikai vizsgálatokon kívül generált adatokon alapuló megfigyelő vizsgálatokat is felhasználhat – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak –, figyelembe véve azok megbízhatóságát. **A szükséghelyzeti munkacsoport kapcsolatot tarthat a harmadik országok gyógyszerügynökségeivel további információk beszerzése és adatcsere céljából.**

Módosítás 110

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) Az Ügynökség az internetes portálján közzéteszi a (4) bekezdés alapján elfogadott véleményeket, és azok valamennyi naprakésszé tett változatát.

Módosítás

törölve

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 111

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Ügynökség, internetes **portálján** és más megfelelő eszközökön keresztül, valamint az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve tájékoztatja a nyilvánosságot és az érintett érdekcsoportokat a szükséghelyzeti munkacsoport munkájáról.

Módosítás

Az Ügynökség, internetes **portáljának erre a célra létrehozott** és más megfelelő eszközökön keresztül, valamint az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve **haladéktalanul** tájékoztatja a nyilvánosságot és az érintett érdekcsoportokat a szükséghelyzeti munkacsoport munkájáról, **és adott esetben reagál a szükséghelyzeti munkacsoport munkáját célzó dezinformációra.**

Módosítás 112

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A szükséghelyzeti munkacsoport tagjainak jegyzékét, eljárási szabályzatát, valamint a 16. cikk (3) bekezdése szerint készített ajánlásokat és a 16. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott véleményeket közzé kell tenni az Ügynökség internetes portalján.

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) kifejleszti és karbantartja az információk és adatok – ezen belül a klinikai vizsgálatok **keretein** kívül generált elektronikus egészségügyi adatok – benyújtására szolgáló elektronikus eszközöket;

Módosítás

a) kifejleszti és karbantartja az információk és adatok – ezen belül a klinikai vizsgálatok **hatókörén** kívül generált elektronikus egészségügyi adatok – benyújtására szolgáló elektronikus eszközöket, **köztük egy interoperábilis és digitalizált platformot is;**

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a közigazgatási szervek birtokában lévő releváns adatok felhasználásával koordinálja **az oltóanyagok** hatékonyságára és biztonságosságára vonatkozó független vizsgálatokat. Ezt a koordinációt az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal közösen, nevezetesen egy új oltóanyag-nyomonkövetési platformon keresztül végzi;

Módosítás

b) a közigazgatási szervek birtokában lévő releváns adatok felhasználásával koordinálja **a betegségek kezelésére, megelőzésére vagy diagnosztizálására szánt gyógyszerek felhasználására**, hatékonyságára és biztonságosságára vonatkozó független vizsgálatokat; **oltóanyagok esetében** ezt a koordinációt az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal közösen, nevezetesen egy új oltóanyag-nyomonkövetési platformon keresztül végzi;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) szabályozási feladatai részeként digitális infrastruktúrák vagy eszközök használatával megkönnyíti **a** klinikai vizsgálatok hatókörén kívül generált, rendelkezésre álló elektronikus egészségügyi adatokhoz való gyors hozzáférést és azok elemzését, valamint az ilyen adatoknak a tagállamok, az Ügynökség és más uniós szervek közötti cseréjét;

Módosítás

c) szabályozási feladatai részeként digitális infrastruktúrák vagy eszközök használatával megkönnyíti **az intervenció**s klinikai vizsgálatok hatókörén kívül generált, rendelkezésre álló elektronikus egészségügyi adatokhoz való gyors hozzáférést és azok elemzését, valamint az ilyen adatoknak a tagállamok, az Ügynökség és más uniós szervek közötti cseréjét;

Módosítás 116

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) E rendelettel az Ügynökség részeként létrejön az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz (a továbbiakban: orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz). A csoport személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet formájában ülésezik a népegészségügyi szükséghelyzetre való felkészülés céljából vagy ilyen helyzetek idején. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás

(1) E rendelettel az Ügynökség részeként létrejön az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó ügyvezető irányítócsoporthoz (a továbbiakban: orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz). A csoport személyes jelenléttel járó ülés vagy távértekezlet formájában **rendszeresen** ülésezik, **és ha a helyzet úgy kívánja**, a népegészségügyi szükséghelyzetre való felkészülés céljából vagy ilyen helyzetek idején **is összeül**. Titkárságát az Ügynökség biztosítja.

Módosítás 117

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz az Ügynökség egy képviselőjéből, a Bizottság egy képviselőjéből és minden tagállam egy-egy magas rangú képviselőjéből áll. Minden tagállamnak ki kell jelölnie képviselőjét. A tagokat meghatározott tudományos vagy technikai szakterületen jártas szakértők kísérhetik.

Módosítás

(2) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz az Ügynökség egy képviselőjéből, a Bizottság egy képviselőjéből és minden tagállam egy-egy **meghatalmazott** magas rangú képviselőjéből áll. Minden tagállamnak ki kell jelölnie képviselőjét. A tagokat meghatározott tudományos vagy technikai szakterületen jártas szakértők kísérhetik. **Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz tagjai közé tartozik a betegek és fogyasztók érdekvédelmi munkacsoportjának és az egészségügyi dolgozók érdekvédelmi munkacsoportjának egy-egy képviselője megfigyelőként. Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz tagjegyzékének átláthatónak kell lennie és azt közzé kell tenni az Ügynökség internetes portálján.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 118

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz elnöki tisztséget az Ügynökség tölti be. Az **üléseken való részvételre** az **elnök meghívhat** harmadik feleket, **például** az orvostechnikai eszközök területén működő érdekcsoportok képviselőit.

Módosítás

(3) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz elnöki tisztséget az Ügynökség tölti be. Az **orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz valamennyi tagja javasolhatja az elnöknek, hogy hívjon meg** harmadik feleket – **többek között** az orvostechnikai eszközök területén működő érdekcsoportok képviselőit – **a csoport ülésein való részvételre, például a gyártók és a bejelentett szervezetek képviselőit, vagy az orvostechnikai eszközök ellátási láncának bármely más szereplőjét, továbbá az egészségügyi szakemberek, betegek és fogyasztók képviselőit, amennyiben részvételük érdemben hozzájárulhat az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz megbeszéléseihez.**

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz nem rendelkezhetnek olyan anyagi vagy egyéb érdekeltiséggel az orvostechnikai eszközök ágazatában, amely befolyásolhatja pártatlanságukat. A közjó érdekében és függetlenül járnak el, és pénzügyi érdekeltiségeikről évente nyilatkozatot tesznek, amelyet minden lényeges változás esetén frissítenek. Valamennyi közvetett érdekeltiséget, amely az orvostechnikai eszközök ágazatához fűződhet, feltüntetnek az Ügynökség által vezetett nyilvántartásban, amely a nyilvánosság számára kérésre elérhető. Az érdekeltiségi nyilatkozatokat az Ügynökség weboldalán nyilvánosságra kell hozni.

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközökre vonatkozó kínálat és kereslet nyomon követéséhez szükséges információkészletet, és tájékoztatja arról a munkacsoportját.

Módosítás

(2) Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz elfogadja a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközökre vonatkozó kínálat és kereslet nyomon követéséhez szükséges információkészletet, és tájékoztatja arról a munkacsoportját. **Erről tájékoztatja az orvostechnikai eszközök készletezésével foglalkozó uniós vagy nemzeti szervezeteket.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az Ügynökség internetes portálján közzéteszi a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékét és annak minden naprakésszé tett változatát.

Módosítás

(3) Az Ügynökség internetes portálján, **egy erre a célra szolgáló helyen** közzéteszi a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékét és annak minden naprakésszé tett változatát.

Módosítás 122

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Az Ügynökség a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú orvostechnikai eszközeinek jegyzékében szereplő kritikus fontosságú orvostechnikai eszközök hiányáról a 6. cikk (4a) bekezdésében említett weboldalon keresztül tesz jelentést.

Módosítás 123

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállása alatt az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak és a 23. cikk (1) b) bekezdésében említett alhálózatnak az általa végzett nyomon követés eredményeiről, és különösen jelzi a kritikus fontosságú eszközök jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközök minden esetleges vagy tényleges hiányát.

Módosítás

(1) Népegészségügyi szükséghelyzet fennállása alatt az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak és a 23. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett alhálózatnak az általa végzett nyomon követés eredményeiről, és különösen jelzi a kritikus fontosságú eszközök jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközök minden esetleges vagy tényleges hiányát.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 124

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben a Bizottság vagy a **23. cikk (2) b) bekezdésében** említett alhálózat kéri, az orvostechikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz összesített adatokat és igény-előrejelzéseket kell szolgáltatnia megállapításai alátámasztására. E tekintetben az irányítócsoporthoz kapcsolatot tart az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, hogy járványügyi adatokat szerezzen az orvostechikai eszközök iránti igények előrejelzésének elősegítése érdekében, valamint a 3. cikkben említett, gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz, amennyiben a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechikai eszközök valamely gyógyszerrel együttesen használatosak.

Módosítás

(2) Amennyiben a Bizottság, egy vagy több illetékes nemzeti hatóság vagy a **23. cikk (2) a) bekezdésében** említett alhálózat kéri, az orvostechikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz összesített adatokat és igény-előrejelzéseket kell szolgáltatnia megállapításai alátámasztására. E tekintetben az irányítócsoporthoz kapcsolatot tart az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, hogy járványügyi adatokat szerezzen az orvostechikai eszközök iránti igények előrejelzésének elősegítése érdekében, valamint a 3. cikkben említett, gyógyszerekkel foglalkozó irányítócsoporthoz, amennyiben a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechikai eszközök valamely gyógyszerrel együttesen használatosak. **Az orvostechikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz a megállapításait és következtetéseit megosztja a gyógyszerek és orvostechikai eszközök készletezésével foglalkozó uniós és nemzeti szereplőkkel is.**

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) **Ha a (3) és (4) bekezdésben említett ajánlásokat figyelmen kívül hagyják vagy nem hajtják végre, a Bizottságnak, a tagállamoknak, az orvostechikai eszközök gyártóinak és a bejelentett szervezeteknek ezt adott esetben megalapozott érvekkel meg kell indokolniuk.**

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) meghatározza a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközei jegyzékének összeállítására vonatkozó eljárásokat;

Módosítás

a) meghatározza a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközei jegyzékének összeállítására **és felülvizsgálatára** vonatkozó eljárásokat **és kritériumokat, biztosítva a gyártókkal és az orvostechikai eszközök ellátási láncának más érintett szereplőivel, valamint az egészségügyi szakemberekkel, a fogyasztókkal és a betegekkel folytatott megfelelő konzultációt;**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) korszerű elektronikus nyomkövetési és jelentéstételi rendszereket fejleszt ki;

Módosítás

- b) korszerű elektronikus nyomkövetési és jelentéstételi rendszereket fejleszt ki **az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve;**

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) létrehozza és fenntartja az orvostechnikai eszközök gyártói, a meghatalmazott képviselők és a bejelentett szervezetek egyedüli kapcsolattartó pontjainak jegyzékét;

Módosítás

törölve

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a népegészségügyi szükséghelyzet időtartamára a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékére felvett orvostechnikai eszközök alapján létrehozza és fenntartja az orvostechnikai eszközök gyártói és a bejelentett szervezetek egyedüli kapcsolattartó pontjainak alhálózát;

Módosítás

- a) a népegészségügyi szükséghelyzet időtartamára a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékére felvett orvostechnikai eszközök alapján létrehozza és fenntartja az orvostechnikai eszközök gyártói és a bejelentett szervezetek egyedüli kapcsolattartó pontjainak alhálózát **azon egyedüli kapcsolattartó pontok alapján, amelyeknek minden orvostechnikai eszköz-gyártó vonatkozásában szerepelniük kell az (EU) 2017/745 rendelet 33. cikkében és az (EU) 2017/746 rendelet 30. cikkében említett adatbázisban;**

Módosítás 130

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 3 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ea) rendelkezésre álló készletek;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 131

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 3 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) már leszállított mennyiségek;

Módosítás 132

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 3 bekezdés – e c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ec) tervezett szállítások;

Módosítás 133

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 3 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) **hiánymérséklési** tervek, többek között a termelési és ellátási kapacitásra **vonatkozóan**;

f) **hiánymegelőzési és -mérséklési** tervek, többek között a termelési és ellátási kapacitásra **vonatkozó információk, a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú orvostechnikai eszközeinek jegyzékein szereplő orvostechnikai eszközök folyamatos ellátásának biztosítása és hiányának megelőzése érdekében**;

Módosítás 134

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott jelentéstételi kötelezettségük teljesítéséhez szükséges, a tagállamok információkat gyűjtenek a gyártóktól, importőröktől, forgalmazóktól és bejelentett szervezetektől a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközökről.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott jelentéstételi kötelezettségük teljesítéséhez szükséges, a tagállamok információkat gyűjtenek a gyártóktól, importőröktől, forgalmazóktól, **egészségügyi szakemberektől** és bejelentett szervezetektől a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközökről.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 135

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 4 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) mérlegelik, hogy szükség van-e tagállami szintű ideiglenes mentességekre az (EU) 2017/745 rendelet 59. cikkének (1) bekezdése vagy az (EU) 2017/746 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése alapján a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostech-nikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányának enyhítése céljából;

Módosítás

- a) mérlegelik, hogy szükség van-e tagállami szintű ideiglenes mentességekre az (EU) 2017/745 rendelet 59. cikkének (1) bekezdése vagy az (EU) 2017/746 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése alapján a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostech-nikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányának enyhítése céljából, **ugyanakkor biztosítják a betegek és a termékek magas szintű biztonságát;**

Módosítás 136

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a rá ruházott hatáskörök keretein belül megtesz minden szükséges intézkedést a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostech-nikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányának mérséklé-sére, beleértve szükség esetén az (EU) 2017/745 rendelet 59. cikkének (3) bekezdése vagy az (EU) 2017/746 rendelet 54. cikkének (3) bekezdése szerinti uniós szintű ideiglenes mentességek biztosítását;

Módosítás

- a) a rá ruházott hatáskörök keretein belül megtesz minden szükséges intézkedést a népegészségügyi szükséghelyzet kritikus fontosságú eszközeinek jegyzékébe felvett orvostech-nikai eszközök esetleges vagy tényleges hiányának mérséklé-sére, beleértve szükség esetén az (EU) 2017/745 rendelet 59. cikkének (3) bekezdése vagy az (EU) 2017/746 rendelet 54. cikkének (3) bekezdése szerinti uniós szintű ideiglenes mentességek biztosítását, **ugyanakkor biztosítja a betegek és termékek biztonságát egyaránt;**

Módosítás 137

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) mérlegeli, hogy szükség van-e a tagállamoknak, az orvos-technikai eszközök gyártóinak, a bejelentett szervezeteknek és más szervezeteknek címzett iránymutatásokra;

Módosítás

- b) mérlegeli, hogy szükség van-e a tagállamoknak, az orvos-technikai eszközök gyártóinak, a bejelentett szervezeteknek, **az egészségügyi szakembereknek** és más szervezeteknek címzett iránymutatásokra, **amennyiben ez arányos, indokolt és szükséges;**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) felveszi a kapcsolatot harmadik országokkal és adott esetben az érintett nemzetközi szervezetekkel a kritikus fontosságú eszközök jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközök vagy azok alkotórészei esetleges vagy tényleges hiányának mérséklése érdekében, amennyiben ezeket az eszközöket vagy alkotórészeit az Unióba importálják, és amennyiben az ilyen esetleges vagy tényleges hiány nemzetközi kihatással bír.

Módosítás

e) felveszi a kapcsolatot harmadik országokkal és adott esetben az érintett nemzetközi szervezetekkel a kritikus fontosságú eszközök jegyzékébe felvett orvostechnikai eszközök vagy azok alkotórészei esetleges vagy tényleges hiányának mérséklése érdekében, amennyiben ezeket az eszközöket vagy alkotórészeit az Unióba importálják, és amennyiben az ilyen esetleges vagy tényleges hiány nemzetközi kihatással bír, **továbbá jelenti a meghozott intézkedéseket és az elért eredményeket az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz.**

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Ügynökség, internetes **portálján** és más megfelelő eszközökön keresztül, **valamint** az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve tájékoztatja a nyilvánosságot és az érintett érdekcsoportokat az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkájáról.

Módosítás

Az Ügynökség, internetes **portáljának erre a célra létrehozott helyén** és más megfelelő eszközökön keresztül, az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve **kellő időben** tájékoztatja a nyilvánosságot és az érintett érdekcsoportokat az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkájáról, **és adott esetben reagál az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz munkáját célzó dezinformációra.**

Módosítás 140

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz által folytatott eljárásoknak átláthatóknak kell lenniük. Az orvostechnikai eszközökkel foglalkozó irányítócsoporthoz napirendjét és jegyzőkönyvét, valamint eljárási szabályzatát és ajánlásait, illetve adott esetben a leadott szavazatokat dokumentálni kell és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, beleértve a nézetkülönbségeket is.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 141

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Ügynökség a Bizottság nevében **2022. március 1-jétől** biztosítja az (EU) 2019/1396 végrehajtási határozattal összhangban kijelölt szakértői bizottságok titkárságát, és biztosítja az ahhoz szükséges támogatást, hogy e bizottságok hatékonyan el tudják látni az (EU) 2017/745 rendelet 106. cikkének (9) és (10) bekezdésében meghatározott feladataikat. Az Ügynökség:

Módosítás

Az Ügynökség a Bizottság nevében biztosítja az (EU) 2019/1396 végrehajtási határozattal összhangban kijelölt szakértői bizottságok titkárságát, és biztosítja az ahhoz szükséges támogatást, hogy e bizottságok hatékonyan el tudják látni az (EU) 2017/745 rendelet 106. cikkének (9) és (10) bekezdésében meghatározott feladataikat. Az Ügynökség:

Módosítás 142

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) adminisztratív és technikai támogatást nyújt a szakértői bizottságoknak a tudományos szakvélemények, vélemények és tanácsadás biztosítása céljából;

Módosítás

a) adminisztratív, **tudományos** és technikai támogatást nyújt a szakértői bizottságoknak a tudományos szakvélemények, vélemények és tanácsadás biztosítása céljából;

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

29 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

29a. cikk

Kibertámadások elleni védelem

Az Ügynökségnek magas szintű védelmi ellenőrzésekkel és eljárásokkal kell rendelkeznie a kibertámadásokkal, kiberkémkedéssel és más adatvédelmi incidensekkel szemben, hogy az egészségügyi adatok védelme és az Ügynökség rendes működése mindig biztosított legyen, különösen az uniós léptékű népegészségügyi szükséghelyzetekben és jelentős események idején. Ennek érdekében az Ügynökség aktívan folytatja és alkalmazza a kiberbiztonság terén bevált gyakorlatokat az uniós intézményeken, szerveken, hivatalokon és ügynökségeken belül a kibertámadások megelőzése, felderítése, hatásuk csökkentése és elhárítása érdekében.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 144
Rendeletre irányuló javaslat
29 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

29b. cikk**Szankciók**

A tagállamok megállapítják a 10. és 24. cikkben megállapított kötelezettségek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghozzák a végrehajtásukhoz szükséges intézkedéseket. Az előírt szankcióknak – ideértve a pénzügyi szankciókat – hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok ... [e rendelet hatálybalépésének napja után 6 hónappal]-ig értesítik a Bizottságot ezekről a szabályokról és intézkedésekről, és haladéktalanul bejelentik az ezeket érintő későbbi módosításokat.

Módosítás 145
Rendeletre irányuló javaslat
30 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában, valamint az 1049/2001/EK rendelet ⁽²⁴⁾ és a bizalmas kezelésre vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezések és tagállami gyakorlatok sérelme nélkül az e rendelet alkalmazásában részt vevő felek tiszteletben tartják a feladataik végzése során szerzett információk és adatok bizalmas jellegét, az alábbiak védelme érdekében:

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

(1) E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában, valamint az 1049/2001/EK rendelet ⁽²⁴⁾, **az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv ^(24a)** és a bizalmas kezelésre vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezések és tagállami gyakorlatok sérelme nélkül az e rendelet alkalmazásában részt vevő felek tiszteletben tartják a feladataik végzése során szerzett információk és adatok bizalmas jellegét, az alábbiak védelme érdekében:

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

^(24a) **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).**

Módosítás 146
Rendeletre irányuló javaslat
30 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a 32. cikk szerinti személyes adatok;

törölve

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 147

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) természetes vagy jogi személy **bizalmas üzleti információi és üzleti titkai, ideértve a szellemi tulajdon-jogokat is, kivéve, ha ezek nyilvánosságához közérdek fűződik;**

Módosítás

- b) természetes vagy jogi személy üzleti titkai **az (EU) 2016/943 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban^(1a), valamint egyéb bizalmas üzleti információk és szellemi tulajdon-jogok;**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/943 irányelve (2016. június 8.) a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről (HL L 157., 2016.6.15., 1. o.).

Módosítás 148

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok megoszthatnak bizalmas üzleti információkat, **valamint – amikor a népegészségügy védelme miatt szükséges – személyes adatokat** azon harmadik országok szabályozó hatóságaival, amelyekkel a bizalmas kezelésre **vonatkozóan** kétoldalú vagy többoldalú megállapodást kötöttek.

Módosítás

- (5) A Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok megoszthatnak bizalmas üzleti információkat azon harmadik országok szabályozó hatóságaival, amelyekkel a bizalmas kezelésre **vonatkozó** kétoldalú vagy többoldalú megállapodást kötöttek.

Módosítás 149

Rendeletre irányuló javaslat

30 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

30a. cikk

A személyes adatok védelme

- (1) A személyes adatok e rendelet szerinti továbbítása az (EU) 2016/679, illetve az (EU) 2018/1725 rendelet hatálya alá tartozik.

- (2) A személyes adatok harmadik országba történő továbbítása esetén megfelelési határozat vagy az (EU) 2016/679 rendelet 49. cikkének (1) bekezdésében és az (EU) 2018/1725 rendelet 50. cikkének (1) bekezdésében említett megfelelő biztosítékok hiányában a Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok személyes adatokat cserélhetnek olyan harmadik országok szabályozó hatóságaival, amelyekkel kétoldalú vagy többoldalú titoktartási megállapodást kötöttek, amennyiben ez fontos közérdekből, például közegészség-védelem érdekében szükséges.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 150
Rendeletre irányuló javaslat
30 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

30b. cikk**Felülvizsgálat**

A Bizottság 2026. december 31-ig egy értékelő jelentést is benyújt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet működéséről, adott esetben a rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslattal kísérve azt. E jelentésben külön meg kell vizsgálni a hatálynak az állatgyógyászati készítményekre való esetleges kiterjesztését.

Módosítás 151
Rendeletre irányuló javaslat
31 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Hatálybalépés

Hatálybalépés és az alkalmazás kezdőnapja

Módosítás 152
Rendeletre irányuló javaslat
31 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A IV. fejezet ... [a hatálybalépés időpontja + 12 hónap]-tól/-től alkalmazandó.

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0352

A 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési program *I**

Az Európai Parlament 2021. július 8-án elfogadott módosításai a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatához (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 99/44)

Módosítás 1**Határozatra irányuló javaslat****3 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) A 7. környezetvédelmi cselekvési program bizottsági értékelése ⁽²⁴⁾ arra a következtetésre jutott, hogy a program 2050-re szóló jövőképe és kiemelt célkitűzései továbbra is érvényesek; hogy a program elősegítette a kiszámíthatóbb, gyorsabb és összehangoltabb fellépéseket a környezetvédelmi politika terén; valamint hogy struktúrája és támogató kerete elősegítette a szinergiák létrejöttét, ezáltal pedig hatékonyabbá és eredményesebbé tette a környezetvédelmi politikát. Az értékelés továbbá arra a következtetésre jutott, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program előrevetítette az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét annak hangsúlyozása révén, hogy a gazdasági növekedés és a társadalmi jólét az egészséges természeti erőforrásokon alapul, és elősegítette a fenntartható **fejlesztési** célok megvalósítását. Lehetővé tette továbbá az Unió számára, hogy egységes álláspontot képviseljen a globális szinten az éghajlattal és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben. A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelésében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a természetvédelemmel, az egészséggel és a szakpolitikai **integrációval** kapcsolatos előrehaladás nem elegendő.

⁽²⁴⁾ COM(2019)0233.

Módosítás

- (3) A 7. környezetvédelmi cselekvési program bizottsági értékelése ⁽²⁴⁾ arra a következtetésre jutott, hogy a program 2050-re szóló jövőképe és kiemelt célkitűzései továbbra is érvényesek; hogy a program elősegítette a kiszámíthatóbb, gyorsabb és összehangoltabb fellépéseket a környezetvédelmi politika terén; valamint hogy struktúrája és támogató kerete elősegítette a szinergiák létrejöttét, ezáltal pedig hatékonyabbá és eredményesebbé tette a környezetvédelmi politikát. Az értékelés továbbá arra a következtetésre jutott, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program előrevetítette az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét annak hangsúlyozása révén, hogy a gazdasági növekedés és a társadalmi jólét az egészséges természeti erőforrásokon alapul, és elősegítette a fenntartható **fejlesztési** célok megvalósítását. Lehetővé tette továbbá az Unió számára, hogy egységes álláspontot képviseljen a globális szinten az éghajlattal és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben. A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelésében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a természetvédelemmel, az egészséggel és a **környezetvédelmi szempontok más szakpolitikai területekbe való integrálásával** kapcsolatos előrehaladás nem elegendő. **Az értékelés azt is megállapította, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program a környezetvédelem és a szociálpolitika között meglévő kapcsolatokra építve jobban figyelembe vehette volna a szociális kérdéseket, például a veszélyeztetett csoportokra, a munkahelyekre, a társadalmi befogadásra és az egyenlőtlenségre gyakorolt hatást illetően. Ezenfelül a Bizottság azt is megállapította értékelésében, hogy a sok szakpolitikai területen egyre ambiciózusabb környezeti célok ellenére a környezetvédelmi kiadások sok éve viszonylag alacsonyak Európában (a GDP mintegy 2%-a), és hogy a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásának elmulasztása az így felmerülő egészségügyi költségek és a környezettel kapcsolatos közvetlen költségek miatt minden évben körülbelül 55 milliárd EUR terhet jelent az uniós gazdaság számára. Az értékelés megállapította továbbá, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását erőteljesebb monitoringmechanizmussal is meg lehetett volna erősíteni.**

⁽²⁴⁾ COM(2019)0233.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0203/2021).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 2

Határozatra irányuló javaslat

4 preambulubekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európába való átmenetért” című jelentése (SOER 2020) szerint a **2020. év** egyedülálló lehetőséget kínál az Unió számára, hogy vezető szerepet töltsön be a fenntarthatóság terén, és **szembenézzon** a rendszerszintű **megoldásokat igénylő sürgős fenntarthatósági kihívásokkal**. A SOER 2020 szerint **a globális éghajlatban és ökoszisztémákban az 1950-as évek óta észlelt változások nagy része a korábbi évtizedek, sőt évezredek során nem volt tapasztalható**. A világ népessége 1950 óta megháromszorozódott, míg a városokban élő lakosság száma megnégyesződött. A jelenlegi növekedési modell várhatóan tovább növeli a környezeti terhelést, ami közvetlen és közvetett káros hatást gyakorol az emberi egészségre és jólétre. Ez különösen igaz a legnagyobb környezeti hatással járó ágazatokra, így az élelmiszer-, a mobilitási és az energiaágazatra, valamint az **infrastrukturára és az épületekre**.

Módosítás

- (4) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európába való átmenetért” című jelentése (SOER 2020) szerint a **következő évtized** egyedülálló lehetőséget kínál az Unió számára, hogy **globális** vezető szerepet töltsön be a fenntarthatóság terén **oly módon, hogy kezeli azokat a sürgős és példa nélküli fenntarthatósági kihívásokat, amelyekkel csak rendszerszintű változás révén lehet megbirkózni**. A rendszerszintű változás alapvető, átalakító hatása és horizontális változást jelent, amely jelentős változásokat és irányváltást von maga után a rendszercélok, ösztönzők, technológiák, szociális gyakorlatok és normák, valamint a tudásrendszerek és irányítási megközelítések terén. A SOER 2020 szerint az Európát érintő tartós környezeti és fenntarthatósági kihívások egyik legfontosabb mögöttes tényezője az, hogy ezek elválaszthatatlanul összekapcsolódnak a gazdasági tevékenységekkel és életmóddal, különösen azokkal a társadalmi rendszerekkel, amelyek biztosítják az európaiak számára az olyan szükségleteket, mint az áruk, az energia és a mobilitás. A szakpolitikák meglévő környezetpolitikákkal való koherenciájának, valamint a meglévő környezetpolitikák teljes körű végrehajtásának biztosítása nagymértékben előrevinné Európát a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó környezetvédelmi céljainak a megvalósítása felé. Ugyanakkor az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célok tekintetében kötelező célokat tartalmazó rendszerszintű, hosszú távú keretekre is szükség van. A SOER 2020 arra a következtetésre jut, hogy Európa nem fogja megvalósítani a „Jólét bolygónk felélése nélkül” fenntarthatósági jövőképét pusztán azáltal, hogy előmozdítja a gazdasági növekedést, és környezet- és szociálpolitikai eszközökkel próbálja kezelni a káros mellékhatásokat. Ehelyett az ambiciózus és egységes szakpolitikák és fellépések vezérelvévé kell tenni a fenntarthatóságot az egész társadalom számára.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 3

Határozatra irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) Az Európai Bizottság a SOER 2020 keretében azonosított kihívásokra **válaszul elfogadta** az európai zöld **megállapodást** ⁽²⁵⁾, a kettős – digitális és zöld – átállást támogató új növekedési **stratégiát, amely** az Uniót **olyan** igazságos és virágzó társadalommá **kívánja alakítani, amely klímasemleges, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik.** Az (EU) XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁶⁾ a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére vonatkozó uniós célkitűzést **ülteti át a jogba.**

⁽²⁵⁾ COM(2019)0640.

⁽²⁶⁾ COM(2020)0080.

Módosítás

- (5) Az Európai Bizottság a SOER 2020 keretében azonosított kihívásokra **adandó válaszingtőzkezőseket** az európai zöld **megállapodásban vázolta fel** ⁽²⁵⁾ a kettős – digitális és zöld – átállást támogató új növekedési **stratégiaként, amelynek célja, hogy** az Uniót **versenyképes, klímasemleges és erőforrás-hatékony gazdasággal rendelkező, igazságos és virágzó társadalommá alakítsa, valamint hogy megvédje, megőrizze és javítsa az Unió természeti tőkéjét a jelenlegi és a jövőbeli generációk életminőségének javítása mellett.** Prioritásként kell kezelni az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célok gyors elérését, az emberek egészségének és jóllétének a környezeti kockázatokkal és hatásokkal szembeni védelmét, **valamint a igazságos és inkluzív átmenet biztosítását is.** Az (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁶⁾ **rőgzíti az uniós jogban** a klímasemlegesség **legkésőbb** 2050-ig történő elérésére vonatkozó uniós célkitűzést.

⁽²⁵⁾ COM(2019)0640.

⁽²⁶⁾ COM(2020)0080.

Módosítás 4

Határozatra irányuló javaslat

5 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5a) Az Európai Parlament 2019. november 28-án állásfoglalást fogadott el, amelyben Európában és globálisan éghajlati és környezeti veszélyhelyzetet hirdetett ki, és sürgette az új Bizottságot, hogy hozzon gyors és jelentős intézkedéseket, így például többek között a mezőgazdasági, kereskedelmi, közlekedési, energiaügyi és infrastrukturális beruházási politikáinak mélyreható reformja révén orvosolja az éghajlati és környezeti veszélyhelyzettel kapcsolatos jelenlegi uniós politikák következetlenségeit, valamint biztosítsa, hogy az összes releváns jövőbeli jogalkotási és költségvetési javaslat maradéktalanul összeegyeztethető legyen a globális felmelegedés mértékének 1,5 °C alatti szintre való korlátozására irányuló célkitűzéssel, és ne járuljon hozzá a biológiai sokféleség csökkenéséhez.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 5

Határozatra irányuló javaslat

5 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5b) Az emberi tevékenységek széles körének – például (gyakran más tényezőkkel együttesen) a nem megfelelő földgazdálkodásnak, a földhasználat megváltoztatásának, a fenntarthatatlan mezőgazdasági gyakorlatoknak, a földterületek termelésből való kivonásának, a szennyezésnek, a nem fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatoknak és a talajfedésnek, a biodiverzitás elvesztésének, valamint az éghajlatváltozásnak – tulajdoníthatóan az Unióban és világszerte is tovább romlik a termőföld és a talaj minősége, és csökken az arra való képességük, hogy ökoszisztéma-szolgáltatásokat és funkciókat nyújtsanak, illetve lássanak el. Ennek ellenére az Unió és a tagállamok jelenleg nem haladnak jó úton a talajjal és a földdel kapcsolatos nemzetközi és európai kötelezettségvállalásaik teljesítése felé, ideértve az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény szerinti kötelezettségeket is, amelyek célja az elsivatagosodás elleni küzdelem, a leromlott földterületek és talaj helyreállítása, valamint a talajromlástól mentes világ 2030-ig történő megvalósítása. A talajvédelemről szóló, 2021. április 28-i európai parlamenti állásfoglalással összhangban az egész Unióra kiterjedő közös jogi keretre van szükség a talaj védelme és fenntartható használata érdekében, amely teljes mértékben tiszteltben tartja a szubszidiaritás elvét, és amely a talajokat veszélyeztető valamennyi jelentős fenyegetés kezelésére irányul. Ennek a keretnek tartalmaznia kell többek között a talaj és funkciói közös meghatározását, a jó állapot és a fenntartható használat elérésére vonatkozó kritériumokat, valamint a köztes és végső célkitűzéseket, amelyeket harmonizált mutatók, valamint nyomonkövetési és jelentéstételi módszertan kísérnek.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 6

Határozatra irányuló javaslat

5 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5c) A Covid19-világjárvány, amely példa nélküli gazdasági és egészségügyi válsághoz vezetett, ismét megmutatta annak fontosságát, hogy a szakpolitikai döntéshozatal során alkalmazni kell a több ágazatot átfogó „Egy az egészség” koncepciót, amely elismeri, hogy az emberi egészség összefügg az állati egészséggel és a környezettel, valamint hogy az egészséget fenyegető veszélyek kezelésére irányuló fellépéseknek figyelembe kell venniük mindhárom dimenziót. Többek között a zoonózisok okozta megbetegedések és élelmiszer-biztonsági fenyegetések hatékony észlelése, kezelése és megelőzése érdekében meg kell osztani az információkat és az adatokat az ágazatok között, és fokozni kell a nemzeti és szubnacionális szintű együttműködést a hatékony és közös válaszlépések végrehajtása érdekében. A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az „Egy az egészség” koncepció teljes mértékben beépüljön a szakpolitikai döntéshozatal valamennyi szintjébe.

Módosítás 7

Határozatra irányuló javaslat

5 d preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5d) A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és világjárványokról szóló 2020-as jelentése ^(1a) szerint a világjárványok mögöttes okai ugyanazok a globális környezeti változások, amelyek a biológiai sokféleség csökkenését és az éghajlatváltozást is előidézik, ideértve a földhasználat megváltozását, a mezőgazdaság bővülését és intenzívebbé válását, valamint a vadon élő állatok és növények kereskedelmét és fogyasztását és egyéb mozgatórugókat. Az éghajlatváltozás szerepet játszott a betegségek megjelenésében, és valószínűleg jelentős jövőbeli járványveszélyt fog okozni, miközben a biológiai sokféleség csökkenése a tájak átalakulásával is összefügg, és egyes esetekben növelheti az újonnan megjelenő betegségek kockázatát. A jelentés szerint a téltenség költsége jelentősen meghaladja a vadon élő állatok és növények kereskedelmének és a földhasználat megváltoztatásának csökkentésén, valamint az egységes egészségügyi felügyelet fokozásán alapuló, a világjárványok megelőzésére irányuló globális stratégiák végrehajtásának költségeit.

^(1a) IPBES, A biológiai sokféleséggel és a világjárványokkal foglalkozó munkaértekezlet – Összefoglaló, 2020.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 8

Határozatra irányuló javaslat

5 e preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5e) A környeztkárosodás és az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai várhatóan tovább fognak növekedni az elkövetkező években, ami a fejlődő országokra és a veszélyeztetett népességcsoportokra gyakorolja majd a legsúlyosabb hatást. Az ellenálló képesség kiépítésének elősegítése és a harmadik országoknak az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a biológiai sokféleség védelmére irányuló erőfeszítéseikben való támogatása érdekében az Unió és a tagállamok által a harmadik országoknak nyújtott pénzügyi támogatásnak elő kell mozdítania az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodást ^(1a) (Párizsi Megállapodás) és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény 2020 utáni globális keretét, továbbá összhangban kell lennie a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseivel. Az Uniónak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy a Párizsi Megállapodást és az egyéb nemzetközi éghajlat-változási és környezetvédelmi megállapodásokat a méltányosság, valamint a közös, de differenciált felelősség és képességek elveit tükröző módon hajtsák végre, amint azt a Párizsi Megállapodás 2. cikkének (2) bekezdése is rögzíti.

^(1a) HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 9

Határozatra irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Az európai zöld megállapodás alátámasztja a Next Generation EU uniós helyreállítási tervet, amely előmozdítja a reziliencia kiépítéséhez, valamint egy méltányos és befogadó társadalomban a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez szükséges kulcsfontosságú zöld ágazatokba történő beruházásokat. Az Unió koronavírus okozta válságból való gazdasági kilábalását a 2021–2027-es időszakra szóló uniós költségvetéssel együtt vezérlő gazdaságélénkítési és rezilienciajavítási eszköz szintén az európai zöld megállapodásban meghatározott kiemelt célkitűzéseken alapul. **Ezenkívül** a Next Generation EU helyreállítási terv keretébe tartozó valamennyi kezdeményezésnek tiszteletben kell tartania az európai **zöld megállapodás** károkozás **elkerülése melletti elkötelezettségét**.

Módosítás

- (6) Az európai zöld megállapodás alátámasztja a Next Generation EU uniós helyreállítási tervet, amely előmozdítja a reziliencia kiépítéséhez, valamint egy méltányos és befogadó társadalomban a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez szükséges kulcsfontosságú zöld **és digitális** ágazatokba történő beruházásokat. Az Unió koronavírus okozta válságból való gazdasági kilábalását a 2021–2027-es időszakra szóló uniós költségvetéssel együtt vezérlő gazdaságélénkítési és rezilienciajavítási eszköz szintén az európai zöld megállapodásban meghatározott kiemelt célkitűzéseken alapul. **Ezen túlmenően** a Next Generation EU helyreállítási terv keretébe tartozó valamennyi kezdeményezésnek tiszteletben kell tartania az (EU) 2020/852 európai **parlamenti és tanácsi rendeletben** (a „taxonómiai rendelet”) ^(1a) meghatározott „a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet”. A helyreállítási terv fontos lehetőséget kínál a klímasemlegességre és a környezetvédelemre való átállás ütemének felgyorsítására.

- ^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

Módosítás 10

Határozatra irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) Az uniós környezetvédelmi politika irányát a hetvenes évek elejétől kezdve környezetvédelmi cselekvési programok határozzák meg. A 2020. december 31-én hatályát **vesztő hetedik környezetvédelmi cselekvési program** 4. cikkének (3) bekezdése **előírja** a Bizottság számára, hogy szükség esetén kellő időben nyújtson be javaslatot egy (nyolcadik) környezetvédelmi cselekvési programra, ügyelve rá, hogy a hetedik környezetvédelmi cselekvési program és a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program között ne legyen törés. Az európai zöld **megállapodás** bejelentette **egy új** környezetvédelmi cselekvési program **elfogadását**.

Módosítás

- (7) Az uniós környezetvédelmi politika irányát **és koordinálását** a hetvenes évek elejétől kezdve környezetvédelmi cselekvési programok határozzák meg. A **hetedik környezetvédelmi cselekvési program** 2020. december 31-én **vesztette** hatályát, és 4. cikkének (3) bekezdése **előírta** a Bizottság számára, hogy szükség esetén kellő időben nyújtson be javaslatot egy nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programra, ügyelve rá, hogy a hetedik környezetvédelmi cselekvési program és a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program között ne legyen törés. Az európai zöld **megállapodásról** szóló, 2019. december 11-i **bizottsági közlemény** bejelentette, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program **tartalmazni fog egy új nyomonkövetési mechanizmust annak biztosítása érdekében, hogy az Unió továbbra is jó úton haladjon környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése felé.** A Bizottság közleményében kötelezettséget vállalt arra is, hogy **elindít egy olyan eredménytáblát, amely nyomon követi az európai zöld megállapodás valamennyi célkitűzése tekintetében elért előrehaladást.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 11

Határozatra irányuló javaslat

8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak **támogatnia kell** az európai zöld megállapodás **környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzését** azzal a 2050-ig teljesítendő hosszú távú **célkitűzésével összhangban**, hogy a magas életminőséget bolygónk tűrőképességének határain belül fenntartsuk, amely célkitűzés már a 7. környezetvédelmi cselekvési programban is szerepelt. **A cselekvési programnak hozzá kell járulnia az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjének és fenntartható fejlődési céljainak megvalósításához.**

Módosítás

- (8) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak **mint átfogó uniós környezetvédelmi cselekvési programnak** az európai zöld megállapodás **célkitűzéseire kell épülnie és támogatnia kell azok megvalósítását, összhangban** azzal a **legkésőbb** 2050-ig teljesítendő hosszú távú **célkitűzéssel**, hogy a magas életminőséget bolygónk tűrőképességének határain belül fenntartsuk, amely célkitűzés már a 7. környezetvédelmi cselekvési programban is szerepelt. **Teljes mértékben össze kell hangolni továbbá az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjével és annak fenntartható fejlődési céljaival, amelyek egymással összefüggenek és egymástól elválaszthatatlanok, és elő kell mozdítani azok végrehajtását és megvalósítását, továbbá összhangban kell lennie a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és más vonatkozó nemzetközi megállapodások céljaival. A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak lehetővé kell tennie az uniós gazdaság rendszerszintű megváltoztatását, amely bolygónk tűrőképességének határain belül biztosítja a jóllétet és a regeneratív növekedést, továbbá biztosítania kell, hogy a környezeti és éghajlati átmenet igazságos és inkluzív módon valósuljon meg, miközben hozzájárul az egyenlőtlenségek csökkentéséhez.**

Módosítás 12

Határozatra irányuló javaslat

8 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8a) A 8. környezetvédelmi cselekvési program **kiemelt célkitűzései irányt szabnak az uniós szakpolitikai döntéshozatalnak, az európai zöld megállapodás stratégiáiban és kezdeményezéseiben foglalt kötelezettségvállalásokra építve, de nem korlátozódva azokra.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 13

Határozatra irányuló javaslat

8 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8b) A 8. környezetvédelmi cselekvési program az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjében és annak fenntartható fejlődési céljaiban meghatározott környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításának alapját jelenti. A Stockholmi Rezilienciaépítési Központ által kidolgozott modell szerint a környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos fenntartható fejlődési célok megvalósítása alapul szolgál a társadalmi és gazdasági fenntartható fejlődési célok eléréséhez, mivel társadalmaink és gazdaságaink függenek az egészséges bioszférától, és mivel a fenntartható fejlődés csak egy stabil és ellenálló bolygó biztonságos cselekvési mozgásterén belül valósulhat meg. Ahhoz, hogy az Unió globális vezető szerepet töltsön be a fenntarthatósági átmenetek megvalósításában, alapvető fontosságú lesz a fenntartható fejlődési célok Unió általi megvalósítása és a harmadik országok ennek érdekében történő támogatása.

Módosítás 14

Határozatra irányuló javaslat

9 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak fel kell gyorsítania a regeneratív **gazdaságra** való áttérést, amely többet ad vissza a Földnek, mint amennyit elvesz tőle. A **regeneratív növekedési modell** elismeri, hogy társadalmaink jóléte és jóléte a stabil éghajlattól, az egészséges környezettől és a virágzó ökoszisztémáktól függ, **amelyek** biztonságos cselekvési mozgásteret **biztosítanak gazdaságaink számára**. Mivel a világ népessége és a természeti erőforrások iránti kereslet folyamatosan nő, a gazdasági tevékenységnek olyan módon kell alakulnia, hogy az ne okozzon kárt, hanem éppen ellenkezőleg, **viSSzafordítsa** az éghajlatváltozást és a környezetkárosodást, minimalizálja a szennyezést és a **természeti tőke** fenntartását és gazdagítását **eredményezze**, ezáltal biztosítva a megújuló és nem megújuló erőforrások **bőséges elérhetőségét**. A **regeneratív gazdaság** a **folyamatos innováció**, az új kihívásokhoz való alkalmazkodás és a közös alkotás révén erősíti a rezilienciát, és védi a jelen és a jövő nemzedékeinek **jólétét**.

- (9) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak fel kell gyorsítania a regeneratív **növekedési modellre** való áttérést, amely többet ad vissza a Földnek, mint amennyit elvesz tőle, **összefüggésben a rendszerszintű változást lehetővé tevő, fenntartható, jóléti gazdasággal, amely** elismeri, hogy társadalmaink jóléte és jóléte a stabil éghajlattól, az egészséges környezettől és a virágzó ökoszisztémáktól függ, és biztonságos cselekvési mozgásteret **biztosít bolygónk tűrőképességének határain belül**. Mivel a világ népessége és a természeti erőforrások iránti kereslet folyamatosan nő, a gazdasági tevékenységnek olyan **fenntartható** módon kell alakulnia, hogy az ne okozzon kárt, hanem éppen ellenkezőleg, **fordítsa vissza** az éghajlatváltozást, **védje és állítsa helyre az ökoszisztémákat és a biológiai sokféleséget, miközben megállítja és visszafordítja azok csökkenését, megelőzi a** környezetkárosodást, **védi az egészséget és a jólétet a negatív környezeti hatásoktól, megelőzi és minimalizálja a szennyezést, továbbá a természeti erőforrások és a biológiai sokféleség** fenntartását és gazdagítását **eredményezi**, ezáltal biztosítva a megújuló és nem megújuló erőforrások **bőségét**. A **folyamatos kutatás és innováció, a termelési és fogyasztási minták átalakítása, valamint** az új kihívásokhoz való alkalmazkodás és a közös alkotás révén **a regeneratív és fenntartható jóléti gazdaság** erősíti a rezilienciát, **javitja a természet állapotát, és védi a jelen és a jövő nemzedékeinek jólétét, valamint az egészséges környezethez való jogukat**.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 15

Határozatra irányuló javaslat

9 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9a) Az OECD szerint a gazdasági teljesítmény és a társadalmi fejlődés „GDP-n túli” mérése jól megalapozott, és a GDP mint egyedüli iránytű nem nyújt elég pontos képet a politikai döntéshozóknak arról, hogy a gazdaság hogyan teljesít a polgárok számára, illetve hogy a növekedés hosszú távon milyen hatást gyakorol a fenntarthatóságra ^(1a). Annak érdekében, hogy az Unió a fenntartható fejlődési célokkal, a Párizsi Megállapodással és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban holisztikusabb megközelítést alakítson ki a gazdaságpolitikai döntéshozatal terén, a 8. környezetvédelmi cselekvési program a 7. környezetvédelmi cselekvési program kérésének megfelelően előírja a GDP-n túli mutatók átfogó készletének kidolgozását a fenntartható jóléti gazdaság felé tett előrehaladás mérése, valamint a jövőbeli szakpolitikai döntéshozatal irányítása és megalapozása érdekében.

- ^(1a) Az SDD 2019. szeptember 18-i 102. sz. munkadokumentuma: „The Economy of Well-being – Creating opportunities for the people’s wellbeing and economic growth” (Jóléti gazdaság – Lehetőségek teremtése az emberek jólétére és a gazdasági növekedésre).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 16

Határozatra irányuló javaslat

9 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9b) A biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020 utáni időszakra szóló hatékony globális keret végrehajtása a biológiai sokféleséget károsító finanszírozási források csökkentésétől függ, ugyanakkor az OECD jelentése szerint a kormányoknak a biológiai sokféleségre potenciálisan káros éves kiadásai ötször-hatszor nagyobbak, mint a biológiai sokféleségre fordított éves globális kiadások ^(1a). A biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célok azt a kötelezettséget fogalmazták meg, hogy legkésőbb 2020-ig meg kell szüntetni, fokozatosan meg kell szüntetni vagy meg kell reformálni a biológiai sokféleségre káros támogatásokat, és a környezetvédelmi szempontból káros támogatások uniós és tagállami szintű fokozatos megszüntetése a 7. környezetvédelmi cselekvési program keretében is kötelezettség volt. Annak érdekében, hogy az Unió legkésőbb 2050-ig megvalósíthassa a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseit, köztük a klímasemlegességet, fokozatosan meg kell szüntetni a környezeti szempontból káros támogatásokat, beleértve a fosszilis tüzelőanyagok támogatását is. Ebbe minden közvetlen és közvetett támogatást, többek között az adómentesség formájában nyújtott támogatásokat is bele kell érteni. Ki kell dolgozni továbbá egy olyan mechanizmust, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy jelentést tegyenek a fosszilis tüzelőanyagok támogatásától eltérő, környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetéséről. Valamennyi környezeti szempontból káros támogatás fokozatos megszüntetésének az igazságos átmenet elvét kell követnie, és azt olyan intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten megelőzik vagy enyhítik a negatív társadalmi-gazdasági hatásokat, biztosítva ugyanakkor, hogy senki se maradjon ki.

^(1a) OECD végleges jelentés, 2020. április: „A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance” (A biológiai sokféleség globális finanszírozásának átfogó áttekintése).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 17

Határozatra irányuló javaslat

9 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9c) *A környezeti számlák 2019–2023-as időszakra szóló európai stratégiájának egyik prioritása az európai környezeti számlák által lefedett területek jegyzékének kibővítése, és a kidolgozás alatt álló területek egyike „a környezetre potenciálisan káros támogatások vagy támogatási intézkedések”. Az előkészítő intézkedéssel kapcsolatos munkája révén a Bizottság eszköztárat fog biztosítani az érdekelt felek számára, hogy segítse őket a környezeti szempontból káros támogatások feltérképezésében, majd a kivezetésük társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak azonosításán keresztül tényeken alapuló érvek előterjesztésére a reformjukat vagy megszüntetésüket illetően.*

Módosítás 18

Határozatra irányuló javaslat

9 d preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9d) *A tengeri és part menti ökoszisztémák, például a mangroveerdőségek, a korallzátonyok, a sós mocsarak és a tengeri fűágak állapota egyre romlik és negatív hatást gyakorolnak rájuk az olyan folyamatok, mint az eutrofizáció és a savasodás, ami kihat az általuk táplált biológiai sokféleségre és az általuk biztosított ökoszisztéma-szolgáltatásokra és funkciókra, valamint arra, hogy képesek legyenek szénelnyelőként működni. Sürgős fellépésre van szükség e tengeri és part menti ökoszisztémák – többek között az óceánfenék – védelme és helyreállítása érdekében, illetve annak elismerése, hogy az óceánok globális javak, elősegítheti a tudatosság növelését, javíthatja az óceánokkal kapcsolatos ismereteket, valamint ösztönözheti a fellépést és a hatékony intézkedések elfogadását a társadalom minden szintjén és szereplője részéről.*

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 19

Határozatra irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak kiemelt tematikus célkitűzéseket kell meghatároznia a **klímasemlegesség**, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, a körforgásos gazdaság, a szennyezőanyag-mentességi célkitűzés, valamint a termelésből és a fogyasztásból eredő környezeti terhelés **csökkentése** terén. Emellett meg kell határozni azokat az előfeltételeket, amelyek valamennyi érintett szereplő számára lehetővé teszik a hosszú távú és kiemelt tematikus célkitűzések elérését.

Módosítás

- (10) A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak kiemelt tematikus célkitűzéseket kell meghatározni a **klímaváltozás enyhítése**, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a **szárazföldi és tengeri** biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, a **nem toxikus** körforgásos gazdaság, a szennyezőanyag-mentességi célkitűzés, valamint a termelésből és a fogyasztásból eredő környezeti terhelés **minimalizálása** terén **a gazdaság minden ágazatában**. **Ezek a kiemelt tematikus célkitűzések a környezeti károk kiváltó okait és hatásait egyaránt kezelik, és szervesen egymáshoz kapcsolódnak, ezért elérésükhöz rendszerszintű megközelítésre van szükség.** A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak emellett **koherens módon** meg kell határozni azokat az előfeltételeket, amelyek valamennyi érintett szereplő számára lehetővé teszik a hosszú távú és kiemelt tematikus célkitűzések elérését, **valamint össze kell hangolnia az említett feltételek eléréséhez szükséges intézkedéseket.**

Módosítás 20

Határozatra irányuló javaslat

10 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10a) Az „ökoszisztéma-alapú megközelítés” fogalmát a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény a földdel, vízzel és élő erőforrásokkal való integrált gazdálkodásra vonatkozó stratégiaként határozza meg, amely előmozdítja a méltányos módon történő megőrzést és fenntartható használatot annak érdekében, hogy elősegítse az egyezmény három célkitűzése, a biológiai sokféleség megőrzése, fenntartható felhasználása és előnyeinek megosztása közötti egyensúly megteremtését.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 21

Határozatra irányuló javaslat

10 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(10b) Az EEA szerint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és a katasztrófakockázatok csökkentésére irányuló természetalapú megoldások olyan intézkedések, amelyek együttműködnek a természettel és erősítik azt az ökoszisztémák helyreállítása és védelme terén, valamint segítik a társadalmat az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásban és a további felmelegedés lassításában, miközben számos további előnyt nyújtanak ^(1a). Bár a természetalapú megoldások gazdasági előnyökkel járhatnak, el kell ismerni, hogy ezek csak hosszabb távon valósulhatnak meg. A természetalapú megoldásoknak tiszteletben kell tartaniuk bizonyos kritériumokat annak biztosítása érdekében, hogy végrehajtásuk összhangban legyen a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseivel, és ne ássa alá azokat. Továbbá, amennyiben a természetalapú megoldások finanszírozása a biológiai sokféleség csökkenését ellensúlyozó mechanizmusokból történik, ezeknek a mechanizmusoknak szigorúan be kell tartaniuk a mérséklési hierarchiát, biztosítva többek között azt, hogy az ellentételezések csak végső eszközként legyenek alkalmazhatók.

^(1a) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 1/2021. sz. jelentése: „Természetalapú megoldások Európában: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és a katasztrófakockázatok csökkentésére vonatkozó politika, ismeretek és gyakorlat”.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 22

Határozatra irányuló javaslat

11 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) Mivel a környezetvédelmi politika nagymértékben decentralizált, a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérésére irányuló intézkedéseket a kormányzás különböző szintjein, azaz európai, nemzeti, regionális és helyi szinten kell meghozni, együttműködésen alapuló megközelítést alkalmazva a több szintű kormányzás tekintetében. A szakpolitika kidolgozása és végrehajtása terén fokozottan kell érvényesíteni az integrált megközelítést a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági célkitűzések közötti szinergiák maximalizálása érdekében, ugyanakkor **kiemelt figyelmet kell fordítani a lehetséges kompromisszumokra és a kiszolgáltatott csoportok szükségleteire. Ezenkívül a 8. környezetvédelmi cselekvési program eredményessége és a kiemelt célkitűzések teljesítése érdekében nem kormányzati szereplőket is fontos – átlátható módon – bevonni.**

Módosítás

- (11) Mivel a környezetvédelmi politika nagymértékben decentralizált, a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérésére irányuló intézkedéseket a kormányzás különböző szintjein, azaz európai, nemzeti, regionális és helyi szinten kell meghozni, együttműködésen alapuló megközelítést alkalmazva a több szintű kormányzás tekintetében. **A hatékony nyomon követés, végrehajtás, érvényesítés és elszámoltathatóság alapvető fontosságú, és hatékony irányításra van szükség a szakpolitikák közötti koherencia biztosítása érdekében.** A szakpolitika kidolgozása és végrehajtása terén fokozottan kell érvényesíteni az integrált megközelítést a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági célkitűzések közötti szinergiák maximalizálása érdekében, ugyanakkor **módszeresen értékelni kell az ezek közötti lehetséges kompromisszumokat, valamint módszeresen értékelni kell a kiszolgáltatott és marginalizált csoportok szükségleteit. Ennek az integrált megközelítésnek meg kell felelnie valamennyi régió – többek között a városi és vidéki térségek, valamint a legkülső régiók – sajátos igényeinek. Ezenkívül a környezeti információkhoz való hozzáférés, a nyilvánosság környezeti döntéshozatalban való részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog az Aarhusi Egyezményvel összhangban, valamint a hatóságok, a nem kormányzati szereplők és a szélesebb nyilvánosság – átlátható módon történő – bevonása a döntéshozatal minden szintjén fontos szerepet játszanak a 8. környezetvédelmi cselekvési program eredményességének és a kiemelt célkitűzések teljesítésének biztosításában.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 23

Határozatra irányuló javaslat

11 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11a) A 8. környezetvédelmi cselekvési program keretében végzett hatásvizsgálatoknak figyelembe kell venniük a környezetre és az éghajlatra gyakorolt azonnali és hosszú távú hatások teljes körét, beleértve azok kumulatív hatásait, valamint a cselekvés és a tétlenség költségeit, és ehhez eszközöket kell kidolgozni. E hatásvizsgálatoknak széles körű és átlátható konzultáción kell alapulniuk, és a nyilvános konzultációk lezárását követő nyolc héten belül a Bizottságnak rendszerszerű és részletes visszajelzéssel kell szolgálnia az érdekelt felek konzultációk keretében adott válaszaikról, megkülönböztetve az érdekelt felek különböző kategóriáitól érkező hozzászólásokat. Ezenkívül a hatásvizsgálatokat azok elkészültét követően haladéktalanul közzé kell tenni annak érdekében, hogy az érdekelt felek – a Bíróság C-57/16. P sz. ügyben 2018. szeptember 4-én hozott ítéletének ^(1a) fényében – kellően részletesen átvizsgálhassák őket, és tartalmazniuk kell a következtetések megalapozásához felhasznált valamennyi információt, beleértve a társadalmi-gazdasági hatásokat is.

- ^(1a) A Bíróság C-57/16. , ClientEarth kontra Bizottság ügyben 2018. szeptember 4-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2018:660).

Módosítás 24

Határozatra irányuló javaslat

11 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11b) Az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló intézkedéseket a szociális jogok európai pillérének megvalósításával egyidejűleg – és azzal összeegyeztethető módon – kell végrehajtani.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 25

Határozatra irányuló javaslat

11 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11c) Az ENSZ Környezetvédelmi Programja és az OECD környezettel foglalkozó globális fóruma kiemelte, hogy a környezeti változások a nemek szempontjából specifikus hatásokat vonnak maguk után. A nemek szerint megkülönböztetett szerepek miatt a nők és a férfiak különböző mértékben sebezhetőek az éghajlatváltozás hatásaival szemben, és az éghajlatváltozás hatásai súlyosbítják a nemek közötti egyenlőtlenségeket. Ezért a nemek közötti egyenlőtlenségek állandósulásának elkerülése érdekében a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódó intézkedések és célok tekintetében nemi dimenzióra van szükség, beleértve a tervezett intézkedések nemi szempontú hatásvizsgálatát és azt, hogy a hangsúlyt a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő intézkedésekre helyezik. A 8. környezetvédelmi cselekvési program elismeri, hogy a nemek közötti egyenlőség a fenntartható fejlődésnek és az éghajlati és környezeti kihívások hatékony kezelésének is előfeltétele.

Módosítás 26

Határozatra irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (12) A **partnerországokkal** folytatott együttműködés **megerősítése**, a megfelelő globális környezetvédelmi irányítás, valamint az Unió belső és külső **politikái** közötti szinergiák **kulcsfontosságú szerepet játszanak az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek elérésében.**
- (12) A **harmadik országokkal – köztük a fejlődő országokkal – folytatott megerősített együttműködés és zöld diplomácia, valamint** a megfelelő globális környezetvédelmi irányítás **támogatása – beleértve az információhoz való hozzáférés előmozdítását, a nyilvánosság részvételét a döntéshozatalban és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítását környezeti ügyekben – kulcsfontosságú a fenntartható fejlesztési célok, valamint az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez. Alapvető fontosságú továbbá az Unió valamennyi belső és külső politikája közötti szinergia és koherencia biztosítása, ideértve a kereskedelempolitikákat és megállapodásokat is, valamint a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia tiszteletben tartását.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 27

Határozatra irányuló javaslat

13 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (13) Az Európai Bizottságnak értékelnie kell a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek Unió és tagállamok általi megvalósítása terén elért eredményeket a **fokozott mértékű** fenntarthatóság, jólét és reziliencia irányába történő átállással összefüggésben. Ez összhangban van a Tanács⁽²⁷⁾ és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság⁽²⁸⁾ – OECD által is támogatott⁽²⁹⁾ – azon felhívásával, hogy a gazdasági teljesítmény és a társadalmi haladás mérése „GDP-n túlmutató” módon történjen és elinduljunk afelé, hogy a jólét a szakpolitika iránytűjeként érvényesüljön.

⁽²⁷⁾ Lásd: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

⁽²⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/hu/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>

⁽²⁹⁾ Lásd: jóléti OECD-keret, az inkluzív növekedést szolgáló szakpolitikai intézkedések OECD-kerete, a jobb élet kezdeményezés, valamint a gazdasági kihívások új megközelítése című kezdeményezés.

Módosítás

- (13) Az Európai Bizottságnak értékelnie kell a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek Unió és tagállamok általi megvalósítása terén elért eredményeket a **bolygó tűrőképességét figyelembe vevő** fenntarthatóság, jólét és reziliencia irányába történő **méltányos és inkluzív** átállással összefüggésben. Ez összhangban van a Tanács⁽²⁷⁾ és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság⁽²⁸⁾ – OECD által is támogatott⁽²⁹⁾ – azon felhívásával, hogy a gazdasági teljesítmény és a társadalmi haladás mérése „GDP-n túlmutató” módon történjen és elinduljunk afelé, hogy a jólét a szakpolitika iránytűjeként érvényesüljön.

⁽²⁷⁾ Lásd: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

⁽²⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/hu/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>

⁽²⁹⁾ Lásd: jóléti OECD-keret, az inkluzív növekedést szolgáló szakpolitikai intézkedések OECD-kerete, a jobb élet kezdeményezés, valamint a gazdasági kihívások új megközelítése című kezdeményezés.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 28

Határozatra irányuló javaslat

14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) A 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzései terén elért eredmények értékelésének tükröznie kell az adatok és mutatók hozzáférhetőségével és relevanciájával kapcsolatos legújabb fejleményeket. Összhangban kell lennie a környezetvédelmi és éghajlat-politika bizonyos vonatkozásait lefedő nyomonkövetési vagy irányítási eszközökkel, azok sérelme nélkül, mint például az **1999/2018/EK** európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁰⁾, a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatával vagy a körforgásos gazdaságra, a szennyezőanyag-mentességre, a biológiai sokféleségre, a levegőre, a vízre, a talajra, a hulladékra vagy bármely más környezetvédelmi **politikára** vonatkozó nyomonkövetési eszközökkel. Az európai szemeszterrel, az Eurostat fenntartható fejlődési célok nyomon követéséről szóló jelentésével, és a Bizottság stratégiai előrejelzési jelentésével⁽³¹⁾ összefüggésben alkalmazott **más** eszközökkel együtt a nyomonkövetési és irányítási eszközök koherens és összehangolt tárának részét **képezné**.

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽³¹⁾ COM(2020)0493.

Módosítás

- (14) A 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzései terén elért eredmények értékelésének tükröznie kell az adatok és mutatók hozzáférhetőségével és relevanciájával kapcsolatos legújabb fejleményeket, **és a céltól való távolságon alapuló, robusztus, átfogó és átlátható módszertanon kell alapulnia**. Összhangban kell lennie a környezetvédelmi és éghajlat-politika bizonyos vonatkozásait lefedő nyomonkövetési vagy irányítási eszközökkel, azok sérelme nélkül, mint például az **(EU) 2018/1999** európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁰⁾, a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatával vagy a **nem toxikus** körforgásos gazdaságra, a szennyezőanyag-mentességre, a biológiai sokféleségre, a levegőre, a vízre, a talajra, a hulladékra vagy bármely más környezetvédelmi **és iparpolitikára** vonatkozó nyomonkövetési eszközökkel. Az európai szemeszterrel, az Eurostat fenntartható fejlődési célok nyomon követéséről szóló jelentésével, és a Bizottság stratégiai előrejelzési jelentésével⁽³¹⁾ összefüggésben alkalmazott eszközökkel együtt a **8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredmények értékelésének a** nyomonkövetési és irányítási eszközök **tágabb**, koherens és összehangolt tárának részét **kell képeznie, amely a környezeti tényezők mellett társadalmi, oktatási és gazdasági tényezőkre is kiterjed**.

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽³¹⁾ COM(2020)0493.

Módosítás 29

Határozatra irányuló javaslat

14 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (14a) **A bolygónk tűrőképességének határait és a környezeti lábnyomra vonatkozó tudományos ismeretek bővítése – többek között a releváns mutatókészletekkel kapcsolatban – fontos a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzései, különösen a hosszú távú kiemelt célkitűzése szempontjából.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 30

Határozatra irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (15) A Bizottság, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és más érintett ügynökségek számára biztosítani kell, hogy az alkalmazandó uniós jogi aktusokkal összhangban hozzáférjenek a tagállamok által szolgáltatott adatokhoz és mutatókhoz, és azokat felhasználják. Emellett biztosítani kell más adatforrások, például az európai Föld-megfigyelési programból (Kopernikusz), az európai erdőtűz-információs rendszerből és az európai árvíz-előrejelző rendszerből származó műholdas adatok és feldolgozott információk, vagy olyan adatplatformok, mint az európai tengeri megfigyelési és adathálózat vagy a vegyi anyagok nyomon követésével foglalkozó információs platform használatát is. A modern digitális eszközök és a mesterséges intelligencia alkalmazása lehetővé teszi az adatok hatékony kezelését és elemzését, és ezáltal csökkenti az adminisztratív terheket, miközben növeli az adatok időszerűségét és minőségét.

Módosítás

- (15) **Szilárd és érdemi adatokra és mutatókra van szükség a 8. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzései terén elért haladás megfelelő nyomon követéséhez.** A Bizottság, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és más érintett ügynökségek számára biztosítani kell, hogy az alkalmazandó uniós jogi aktusokkal összhangban hozzáférjenek a tagállamok által szolgáltatott adatokhoz és mutatókhoz, és azokat **újra** felhasználják **és építsenek rájuk**. Emellett biztosítani kell más adatforrások, például az európai Föld-megfigyelési programból (Kopernikusz), az európai erdőtűz-információs **rendszerből, a biológiai sokféleség európai információs rendszeréből, a mezőgazdasági parcellaazonosító** rendszerből és az európai árvíz-előrejelző rendszerből származó műholdas adatok és feldolgozott információk, vagy olyan adatplatformok, mint az európai tengeri megfigyelési és adathálózat vagy a vegyi anyagok nyomon követésével foglalkozó információs platform használatát is. A modern digitális eszközök és a mesterséges intelligencia alkalmazása lehetővé teszi az adatok hatékony kezelését és elemzését, és ezáltal csökkenti az adminisztratív terheket, miközben növeli az adatok időszerűségét és minőségét.

Módosítás 31

Határozatra irányuló javaslat

17 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (17) A környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérése érdekében az EEA-t és az ECHA-t megfelelő kapacitással és elegendő forrással kell ellátni, hogy megbízható, hozzáférhető és átlátható tudás- és tényalapot tudjanak biztosítani az európai zöld megállapodás stratégiai prioritásainak megvalósításához és a program keretében elért eredmények értékeléséhez.

Módosítás

- (17) A környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérése érdekében az EEA-t és az ECHA-t megfelelő kapacitással és elegendő forrással kell ellátni, hogy megbízható, hozzáférhető és átlátható tudás- és tényalapot tudjanak biztosítani az európai zöld megállapodás stratégiai prioritásainak megvalósításához és a program keretében elért eredmények értékeléséhez. **Adott esetben más szerveket és ügynökségeket is be kell vonni, és azoknak hozzá kell járulniuk e stratégiai prioritások megvalósításához és a 8. környezetvédelmi cselekvési program keretében elért eredmények értékeléséhez.**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 32

Határozatra irányuló javaslat

17 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17a) A Bizottság 2024. március 31-ig elkészíti a 8. környezetvédelmi cselekvési program felidős értékelését, hogy beszámoljon a program által elért eredményekről és segítse az új Bizottságot a prioritások kialakításában. A 2024-es európai parlamenti választások után hivatalba lépő Bizottságtól meg kell követelni, hogy a felidős értékelésben körvonalazott eredmények fényében megbízatásának első 100 napján belül készítsen egy jelentést, amelyben körvonalazza azokat a környezet- és éghajlat-politikai prioritásokat, amelyekkel kapcsolatban megbízatásának ideje alatt fel kíván lépni, valamint hogy ez a fellépés hogyan fogja biztosítani a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek teljes körű megvalósítását.

Módosítás 33

Határozatra irányuló javaslat

18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (18) A változó szakpolitikai célkitűzések és az elért eredmények figyelembevétele érdekében a Bizottságnak 2029-ben értékelnie kell a 8. környezetvédelmi cselekvési programot.
- (18) A változó szakpolitikai célkitűzések és az elért eredmények figyelembevétele érdekében a Bizottságnak 2029-ben értékelnie kell a 8. környezetvédelmi cselekvési programot. A Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely tartalmazza az értékelés megállapításait, és amelyhez adott esetben a következő környezetvédelmi cselekvési programra vonatkozó jogalkotási javaslatot mellékel. Ezt a jogalkotási javaslatot kellő időben kell benyújtani, hogy ne legyen törés a 8. és a 9. környezetvédelmi cselekvési program között.

Módosítás 34

Határozatra irányuló javaslat

18 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (18a) Az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 191. cikke alapján az Unió környezetpolitikájának a magas szintű védelemre kell irányulnia, figyelembe véve ugyanakkor az Unió különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket, és e politikának az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának elvén, valamint a „szennyező fizet” elven kell alapulnia.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 35

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Ez a határozat általános környezetvédelmi cselekvési programot határoz meg a 2030. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan (a továbbiakban: 8. környezetvédelmi cselekvési program). Meghatározza kiemelt célkitűzéseit, azonosítja **az azok megvalósításához** szükséges előfeltételeket, valamint keretet hoz létre annak mérésére, hogy az Unió és tagállamai jó úton haladnak-e a **szóban forgó** kiemelt célkitűzések elérése felé.

Módosítás

(1) Ez a határozat általános környezetvédelmi cselekvési programot határoz meg a 2030. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan (a továbbiakban: 8. környezetvédelmi cselekvési program). Meghatározza kiemelt célkitűzéseit, azonosítja **a** szükséges előfeltételeket, valamint **az elérésükhöz szükséges fellépéseket**. **Nyomonkövetési** keretet hoz létre annak mérésére, hogy az Unió és tagállamai jó úton haladnak-e a kiemelt célkitűzések elérése felé, **és az elért eredmények értékelésére**. **Emellett irányítási mechanizmust hoz létre a kiemelt célkitűzések teljes körű elérésének biztosítása érdekében**.

Módosítás 36

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A 8. környezetvédelmi cselekvési program célja, hogy igazságos és inkluzív módon felgyorsítsa a klímasemleges, erőforrás-hatékony, **tiszta és körforgásos** gazdaságra való átállást, és **támogassa** az európai zöld megállapodás környezetvédelmi és éghajlat-politikai **célkitűzéseit** és **kezdemenyezéseit**.

Módosítás

(2) A 8. környezetvédelmi cselekvési program célja, hogy igazságos, **méltányos** és inkluzív módon felgyorsítsa a klímasemleges, **fenntartható, toxikus anyagoktól mentes**, erőforrás-hatékony, **megújuló energiaforrásokra alapuló, reziliens és versenyképes** gazdaságra való átállást, **támogatva, helyreállítva és javítva a környezet, ezen belül a levegő, a víz és a talaj minőségét, védelmezve és helyreállítva a biológiai sokféleséget, valamint az ökoszisztémákat**. Az európai zöld megállapodás környezetvédelmi és éghajlat-politikai **célkitűzéseire és kezdemenyezéseire épít, és támogatja azok elérését**.

Módosítás 37

Határozatra irányuló javaslat

1 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A 8. környezetvédelmi cselekvési program az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjében és annak fenntartható fejlesztési céljaiban meghatározott környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításának alapját jelenti, a program nyomonkövetési **kerete** pedig a nagyobb fenntarthatóság – többek között az éghajlat-semlegesség, az erőforrás-hatékonyság, a jólét és az ellenálló képesség – irányába tett előrelépés mérésére irányuló uniós erőfeszítések környezetvédelmi és éghajlat-politikai **részét képezi**.

Módosítás

(3) A 8. környezetvédelmi cselekvési program az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjében és annak fenntartható fejlesztési céljaiban, **valamint a vonatkozó multilaterális környezetvédelmi és éghajlat-politikai megállapodásokban** meghatározott környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításának alapját jelenti, a program nyomonkövetési **mechanizmusa** pedig **hozzájárul** a nagyobb fenntarthatóság – többek között az éghajlat-semlegesség, az erőforrás-hatékonyság, a jólét és az ellenálló képesség – irányába tett előrelépés mérésére irányuló uniós erőfeszítések környezetvédelmi és éghajlat-politikai **részéhez**.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 38

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 8. környezetvédelmi cselekvési program **2050-re szóló** hosszú távú kiemelt **célja**, hogy a polgárok bolygónk tűrőképességének határain belül jól éljenek egy olyan **regeneratív** gazdaságban, ahol semmi nem megy veszendőbe, **megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő és nem okoz környezetkárosodást.** Az egészséges környezet megalapozza **a polgárok** jólétét, a biológiai sokféleség **kibontakozik és a természeti tőke védelme, helyreállítása és értékelése oly módon történik, amely fokozza az éghajlatváltozással és más környezeti kockázatokkal szembeni ellenálló képességet.** Az Unió globális szinten meghatározó szerepet játszik a jelenlegi és jövőbeni nemzedékek jólétének biztosításában.

Módosítás

(1) A 8. környezetvédelmi cselekvési program hosszú távú kiemelt **céljaként azt kell kitűzni**, hogy a polgárok **mielőbb, de legkésőbb 2050-ig** bolygónk tűrőképességének határain belül jól éljenek egy olyan **fenntartható jóléti** gazdaságban, ahol semmi nem megy veszendőbe, a **növekedés regeneratív, megvalósul a klímasemlegesség, és ahol minimálisra csökkentek az egyenlőtlenségek.** Az egészséges környezet megalapozza **minden ember** jólétét és **egészségét, biztosítja** a biológiai sokféleség és az **ökoszisztémák kibontakozását és a természet védelmét, megőrzését és helyreállítását, fokozott ellenálló képességet nyújtva** az éghajlatváltozással, **a természeti katasztrófákkal** és más környezeti kockázatokkal **szemben.** Az Unió globális szinten meghatározó szerepet játszik a jelenlegi és jövőbeni nemzedékek jólétének biztosításában, **összhangban a generációk közötti felelősséggel.**

Módosítás 39

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A 8. környezetvédelmi cselekvési program hat kiemelt tematikus célkitűzése a következő:

Módosítás

(2) A 8. környezetvédelmi cselekvési program hat, **egymással összefüggő, legkésőbb 2030-ig megvalósítandó** kiemelt tematikus célkitűzése a következő:

Módosítás 40

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az üvegházhatású gázok kibocsátásának **fokozatos és visszafordíthatatlan** csökkentése, **illetve** az ilyen gázok természetes **vagy más** úton történő elnyelésének növelése az Unióban az ÜHG-kibocsátás csökkentésére vonatkozó, 2030-ig elérendő uniós célkitűzés teljesítése **és a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósítása** érdekében az (EU) .../... rendeletben ⁽³²⁾ meghatározottak szerint;

Módosítás

a) az üvegházhatású gázok kibocsátásának **visszafordíthatatlan gyors és tervezhető** csökkentése, **ugyanakkor** az ilyen gázok természetes úton történő elnyelésének növelése az Unióban az ÜHG-kibocsátás csökkentésére vonatkozó, 2030-ig elérendő uniós célkitűzés teljesítése érdekében az (EU) .../... rendeletben ⁽³²⁾ meghatározottak szerint, **összhangban az Unió éghajlati és környezeti célkitűzéseivel, biztosítva a méltányos átállást, amely senkit nem hagy hátra;**

⁽³²⁾ COM(2020)0080.⁽³²⁾ COM(2020)0080.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 41

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) folyamatos előrelépés az alkalmazkodóképesség növelése, a reziliencia erősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése terén;

Módosítás

- b) folyamatos előrelépés az alkalmazkodóképesség növelése **és általános érvényesítése terén, többek között ökoszisztéma-alapú megközelítések alapján, továbbá** a reziliencia **és az adaptáció** erősítése, **az alkalmazkodás** és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése terén **a környezetben és társadalomban, valamint a gazdaság minden ágazatában, a természeti katasztrófák megelőzésének és az azokra való felkészültségnek a javítása mellett;**

Módosítás 42

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) előrelépés egy olyan **regeneratív növekedési modell** felé, amely többet ad vissza a Földnek, mint amennyit elvesz tőle, **a gazdasági növekedés függetlenítése az erőforrás-felhasználástól és a környezetkárosodástól, valamint a körforgásos gazdaságra való átállás felgyorsítása;**

Módosítás

- c) előrelépés egy olyan **fenntartható jóléti gazdaság** felé, amely többet ad vissza a Földnek, mint amennyit elvesz tőle, **és a nem toxikus, körforgásos gazdaságra való átállás biztosítása, amelyben a növekedés regeneratív és az erőforrásokat hatékonyan, a hulladékhierarchiával összhangban használják fel;**

Módosítás 43

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) **szennyezőanyag-mentességi célkitűzés megvalósítása** a mérgező anyagoktól mentes környezet (levegő, víz és talaj) megteremtése és **a polgárok** egészségének és jóllétének a környezeti kockázatokkal és hatásokkal szembeni védelme érdekében;

Módosítás

- d) **szennyezőanyag-mentességre törekvés** a mérgező anyagoktól mentes környezet (levegő, víz és talaj, **valamint a fény- és a zajszennyezés tekintetében is**) megteremtése, és **az emberek, állatok és ökoszisztémák** egészségének és jóllétének a környezeti kockázatokkal és hatásokkal szembeni védelme érdekében, **többek között az „Egy az egészség” koncepció alkalmazása és előmozdítása révén;**

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 44

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) a biológiai sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása, valamint a **természeti tőke** – különösen a levegő, a víz, a **talaj** és az **erdők**, az **édesvíz**, a **vizes élőhelyek** és a **tengeri ökoszisztémák** – növelése;

Módosítás

- e) a biológiai sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása, **többek között a védett területeken belüli és kívüli veszteségeinek megállítása és visszafordítása révén**, valamint a **környezet** – különösen a levegő, a víz és a **talaj** – **egészségének javítása**, valamint a **tengeri és szárazföldi ökoszisztémák romlásának kezelése**, különösen a **biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott, valamint a vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott célok végrehajtása révén**;

Módosítás 45

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) a környezeti fenntarthatóság **előmozdítása**, valamint **a termeléssel és a fogyasztással** kapcsolatos fő környezeti és éghajlati terhelések csökkentése, különösen az energia, az ipari fejlesztés, az épületek és az infrastruktúra, a mobilitás és az **élelmiszerrendszer területén**.

Módosítás

- f) a környezeti fenntarthatóság **biztosítása**, valamint **az uniós termelés és fogyasztás lábnyomával** kapcsolatos fő környezeti és éghajlati terhelések – **többek között az uniós ösztönzésű globális erdőirtás** – **jelentős** csökkentése, különösen az energia, az ipari fejlesztés, az épületek és az infrastruktúra, a mobilitás, **az idegenforgalom, a nemzetközi kereskedelem és élelmiszerláncok területén, beleértve a mezőgazdaságot, a halászatot és az akvakultúrát is, az éghajlati és környezeti externáliák internalizálása mellett**;

Módosítás 46

Határozatra irányuló javaslat

2 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) A (2) bekezdésben megállapított kiemelt tematikus célkitűzéseket úgy kell értelmezni, hogy kiterjednek az európai zöld megállapodás stratégiáiban és kezdeményezéseiben meghatározott célkitűzésekre, célértékekre és intézkedésekre, valamint az e célkitűzések megvalósításához hozzájáruló, uniós jogszabályokban foglalt célértékekre. Ezeket a célkitűzéseket, célokat és intézkedéseket figyelembe kell venni a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzései felé tett előrehaladás értékelésére szolgáló nyomonkövetési keret kidolgozásakor.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 47

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Az e program kiemelt célkitűzéseinek eléréséhez szükséges előfeltételek

Módosítás

Az e program kiemelt célkitűzéseinek eléréséhez szükséges előfeltételek **és ezen előfeltételek megvalósításához szükséges intézkedések**

Módosítás 48

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos uniós jogszabályok eredményes és **hatékony** végrehajtásának biztosítása, valamint a környezeti teljesítmény terén a kiválóságra való törekvés uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, többek között **megfelelő** igazgatási és megfelelésbiztosítási kapacitás biztosítása révén, a környezetvédelmi politikák végrehajtásának rendszeres felülvizsgálatában meghatározottak szerint, **valamint a környezeti bűnözés elleni fellépés fokozása;**

Módosítás

a) a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos uniós jogszabályok eredményes, **gyors** és **teljes körű** végrehajtásának biztosítása, valamint a környezeti teljesítmény terén a kiválóságra való törekvés uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, többek között **további és elegendő** igazgatási és megfelelésbiztosítási kapacitás biztosítása révén, a környezetvédelmi politikák végrehajtásának rendszeres felülvizsgálatában meghatározottak szerint;

Módosítás 49

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) az iránymutatás és az ajánlások javítása, valamint **hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciók – többek között bírságok – biztosítása a környezetvédelmi jogszabályoknak való meg nem felelés kockázatának csökkentése érdekében, többek között a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmével, a hulladékkal kapcsolatos bűncselekményekkel és az illegális fakitermeléssel kapcsolatban, valamint a környezetvédelmi felelősség és a meg nem felelésre adott válaszok terén a vonatkozó uniós jogszabályokban, például a 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ^(1a), valamint a nemzetközi szervezett bűnözésről szóló egyezmény és a nemzetközi szervezett bűnözésről szóló ENSZ-egyezmény hatálya alá tartozó rendelkezésekben meghatározott, a környezeti bűnözésre és a bűnüldözésre vonatkozó ügyészi és igazságügyi együttműködés megerősítése;**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/99/EK irányelve (2008. november 19.) a környezet büntetőjog általi védelméről (HL L 328., 2008.12.6., 28. o.).

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 50

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – a b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ab) az uniós környezetvédelmi jogszabályok betartatásának kiemelt kezelése, a végrehajtás elmaradása esetén a kötelezettségszegési eljárások gyors és módszeres nyomon követésével, többek között annak biztosításával is, hogy uniós és tagállami szinten egyaránt elegendő pénzügyi forrást és humán erőforrást rendeljenek hozzá e célhoz;

Módosítás 51

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – b pont – 1 francia bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a 2. cikkben meghatározott kiemelt célkitűzések **általános** érvényesítése valamennyi releváns uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű stratégiában, jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezésben, programban, beruházásban és projektben annak érdekében, hogy **azok** és végrehajtásuk **ne sértse** a 2. cikkben meghatározott kiemelt **célkitűzések egyikét sem**;

- a 2. cikkben meghatározott kiemelt célkitűzések, **valamint a fenntartható fejlesztési célok** érvényesítése valamennyi releváns uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű stratégiában, jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezésben, programban, beruházásban és projektben, **valamint az Unió által kötött vonatkozó nemzetközi megállapodásokban** annak **biztosítása** érdekében, hogy **ezek a stratégiák, jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezések, beruházások, projektek és megállapodások** és végrehajtásuk **adott esetben hozzájáruljanak a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében** meghatározott kiemelt **célkitűzésekhez, és ne okozzanak kárt, többek között a taxonómiai rendelet 17. cikkével összhangban**;

Módosítás 52

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – b pont – 3 francia bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- **kitüntetett figyelem a gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi célkitűzések közötti szinergiákra és lehetséges kompromisszumokra** annak érdekében, hogy a **polgárok táplálkozással, lakhatással és mobilitással kapcsolatos igényeinek** biztosítása fenntartható módon, senkiről sem megfélekezve történjen;

- **valamennyi kezdeményezés környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági célkitűzései közötti szinergiák és lehetséges kompromisszumok szisztematikus és átfogó értékelése** annak **biztosítása** érdekében, hogy a **jólét, és különösen az emberek egészséges környezethez való joga és annak szükségessége, valamint a megfizethető, jó minőségű, hozzáférhető víz, élelem, lakhatás, energia, egészségügyi ellátás és mobilitás** biztosítása fenntartható módon, senkiről sem megfélekezve történjen;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 53

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – b pont – 3 a francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a „gondoljunk először a fenntarthatóságra” megközelítés elfogadása a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatókban és eszköztárban, többek között a taxonómiai rendelet 17. cikkében említett „jelentős károkozás elkerülését célzó elv” integrálása és gyakorlati megvalósítása révén;

Módosítás 54

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – b pont – 3 b francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- az uniós intézkedések és szakpolitikák, többek között az ágazati jogszabályok, az Unió külső tevékenysége, az uniós költségvetés, valamint az uniós jogszabályok végrehajtására vonatkozó, a tagállamok által a Bizottságnak benyújtott nemzeti vagy regionális tervek összhangjának biztosítása a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzésekkel;

Módosítás 55

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – b pont – 4 francia bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a meglévő politikák rendszeres értékelése és hatásvizsgálatok készítése az új kezdeményezésekre vonatkozóan, széles körű és olyan eljárásoknak megfelelő konzultációk alapján, amelyek elszámoltathatók, inkluzívak, megalapozottak és egyszerűen végrehajthatók, és amelyek **kellően** figyelembe veszik a környezetre és az éghajlatra gyakorolt **várható hatásokat**;

- a meglévő politikák rendszeres értékelése és **átfogó** hatásvizsgálatok készítése az új kezdeményezésekre vonatkozóan, széles körű, **átlátható** és olyan eljárásoknak megfelelő konzultációk alapján, amelyek elszámoltathatók, inkluzívak, megalapozottak és egyszerűen végrehajthatók, és amelyek figyelembe veszik a környezetre és az éghajlatra gyakorolt **azonnali és hosszú távú hatások teljes körét, beleértve azok kumulatív hatásait, valamint a cselekvés és a tétlenség költségeit**;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 56

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a környezeti és **éghajlati fenntarthatóság** hatékony integrálása a gazdasági kormányzás európai szemeszterébe, többek között a nemzeti reformprogramokba és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe;

Módosítás

- c) a **fenntartható fejlesztési célok, valamint az éghajlat-politikai, környezeti – köztük a biológiai sokféleséggel kapcsolatos – és társadalmi célkitűzések** hatékony integrálása a gazdasági kormányzás európai szemeszterébe, **annak eredeti céljának sérelme nélkül**, többek között **az ország-specifikus ajánlásokba**, a nemzeti reformprogramokba és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe **annak érdekében, hogy a tagállamok elemzésekkel és további mutatókkal rendelkezzenek**;

Módosítás 57

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ca) az olyan **fenntartható jóléti gazdaság felé tett előrehaladás mérésére és megvalósítására szolgáló átfogó uniós keret létrehozása, amely összhangban van a fenntartható fejlődési célokkal, a Párizsi Megállapodással és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével, az európai szemeszter sérelme nélkül, és amely segíti az új és meglévő szakpolitikák és kezdeményezések kidolgozását és összehangolását, miközben integrálja a fenntartható jóléti gazdaságra való átállást, ahol a növekedés regenerálódik az Unió politikai prioritásaiba és éves programozásába, valamint a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatókba és eszköztárba**;

Módosítás 58

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) az állami és magánforrásokból – többek között az uniós költségvetés keretében rendelkezésre álló alapokból és eszközökből – finanszírozott fenntartható beruházások mobilizálása az Európai Beruházási Bankon keresztül és nemzeti szinten;

Módosítás

- d) az állami és magánforrásokból – többek között az uniós költségvetés keretében rendelkezésre álló alapokból és eszközökből – finanszírozott fenntartható beruházások mobilizálása **és azok elegendőségének biztosítása** az Európai Beruházási Bankon keresztül és nemzeti szinten, **összhangban az Unió fenntartható finanszírozási stratégiájával, beleértve a taxonómiai rendeletben és annak a jelentős károkozás elkerülését célzó elvében meghatározott intézkedéseket, továbbá tekintettel ezen intézkedések munkahelyteremtési képességére, az Unió hosszú távú versenyképességének és az uniós gazdaság és társadalom rezilienciája növelésének biztosítása**;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 59

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetése uniós és nemzeti szinten, a piaci alapú eszközök és a zöld költségvetés-tervezési eszközök – köztük a társadalmilag igazságos átállás biztosításához szükséges eszközök – lehető legjobb kihasználása, valamint a vállalkozások és más érdekelt felek támogatása a természeti tőkére vonatkozó standard számviteli gyakorlatok kidolgozásában;

Módosítás

- e) a fosszilis tüzelőanyagok valamennyi közvetlen és közvetett támogatásának haladéktalan, de legkésőbb 2025-ig történő fokozatos megszüntetése uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten;

Módosítás 60

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ea) a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának kivételével minden környezeti szempontból káros közvetlen és közvetett támogatás haladéktalan, de legkésőbb 2027-ig történő fokozatos megszüntetése uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten;

Módosítás

Módosítás 61

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- eb) a környezetvédelmi adózás és a piaci alapú eszközök, valamint a zöld költségvetés-tervezési és finanszírozási eszközök és a környezetvédelmi szempontból pozitív ösztönzők legjobb kihasználása, beleértve a társadalmilag igazságos átmenet biztosításához szükséges ösztönzőket, valamint a vállalkozások és más érdekelt felek támogatása a természeti tőkére vonatkozó szabványosított számviteli gyakorlatok alkalmazásában, feltéve, hogy ez nem helyettesíti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vagy a biológiai sokféleség védelmére irányuló célokat és intézkedéseket;

Módosítás

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 62

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ec) beruházás a biológiai sokféleség védelmébe és helyreállításába a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben elfogadott minimális éves kiadási célokkal összhangban (2024-ben 7,5 %, 2026-ban és 2027-ben 10 %), azzal a szándékkal, hogy a következő többéves pénzügyi keretben fokozatosan növeljék ezeket a célokat, valamint összhangban a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégiában foglalt finanszírozási célkitűzésekkel, amelyet az uniós taxonómiai kritériumokat figyelembe vevő, szilárd, átlátható és átfogó módszertan segítségével kell nyomon követni;

Módosítás 63

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ed) az éghajlati szempontok és a biológiai sokféleség hatékony érvényesítésének és vizsgálatának biztosítása az uniós és a nemzeti költségvetésekben, valamint az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos finanszírozás közötti összhang biztosítása;

Módosítás 64

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e e pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ee) annak biztosítása, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérése érdekében hozott intézkedéseket társadalmilag méltányos és inkluzív módon hajtsák végre, hozzájárulva a szociális jogok európai pilléréhez, és hatékonyan kezelve és csökkentve az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos hatásokból és szakpolitikákból esetlegesen származó társadalmi egyenlőtlenségeket, beleértve a nemek közötti egyenlőtlenséget;

Módosítás 65

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – e f pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ef) a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a 8. környezetvédelmi cselekvési programban, többek között nemi szempontú hatásvizsgálatok és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő intézkedések révén;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 66

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) annak biztosítása, hogy **a** környezetvédelmi politikák és intézkedések a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken alapuljanak, valamint a környezetvédelmi tudásalap és annak felhasználásának erősítése, többek között a kutatás, az innováció, a zöld készségek előmozdítása, valamint a környezeti és ökoszisztéma-alapú számvitel további kiépítése révén;

Módosítás

f) annak biztosítása, hogy **az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű** környezetvédelmi politikák és intézkedések a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken **és technológiákon** alapuljanak, valamint a környezetvédelmi tudásalap – **ideértve az őslakosok és a helyiek tudását is** – és annak felhasználásának erősítése, többek között a kutatás, az innováció, a zöld készségek előmozdítása, **a képzés és az átképzés**, valamint a környezeti és ökoszisztéma-alapú számvitel további kiépítése révén;

Módosítás 67

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

fa) a különböző ökoszisztémák azon képességére vonatkozó tudományos ismeretek bővítése, hogy az üvegházhatású gázok elnyelőiként és tárolóiként működjenek;

Módosítás

Módosítás 68

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

**fb) a rendszerszintű változás követelményeire vonatkozó tudásalap kiépítése, beleértve többek között a fordulópon-
tok, visszacsatolási hurkok, bezáródások, kölcsönös füg-
gőségek és a környezeti és társadalmi-gazdasági
rendszerek alapvető megváltoztatását akadályozó tényezők
azonosításának, mérésének és értékelésének módját, vala-
mint azt, hogy miként lehet áttérni az elszigetelt és ágazati
alapú szakpolitikai fókuszról a szakpolitikai koherencia
rendszerszintű megközelítésére, továbbá hogy miként lehet
megelőzni vagy enyhíteni a kedvezőtlen társadalmi,
gazdasági és környezeti hatásokat;**

Módosítás

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 69

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fc) a többek között a rendszerszintű változásokkal, bolygónk tűrőképességének határaival, az Unió környezeti lábnyomával – többek között a termelési és fogyasztási rendszerekkel, az irányítással, a fenntartható finanszírozással és az egyenlőtlenségekkel – kapcsolatos hiányosságok megszüntetése és optimalizálása, valamint annak biztosítása, hogy ezek a mutatók a szakpolitikai döntéshozatal valamennyi szintjén összehasonlíthatók legyenek;

Módosítás 70

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fd) a regionális és helyi hatóságok teljes körű részvételének és a velük való együttműködésnek a biztosítása a környezetvédelmi politikaalkotás valamennyi dimenziójában, együttműködésen alapuló és többszintű megközelítés révén, valamint annak biztosítása, hogy a helyi és regionális közösségek megfelelő forrásokkal rendelkezzenek a helyi végrehajtáshoz;

Módosítás 71

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f e pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fe) az éghajlat- és környezetvédelmi politika területén az összes uniós intézmény, többek között a Bizottság és a Régiók Bizottsága közötti együttműködés megerősítése a környezetvédelmi együttműködés technikai platformja keretében, valamint annak feltárása, hogy miként lehetne javítani a párbeszédet és az információmegosztást;

Módosítás 72

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f f pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ff) az elővigyázatosság elvének, a megelőzés elvének, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának, valamint a szennyező fizet elvének teljes mértékben történő tiszteletben tartása és biztosítása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkének megfelelően;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 73

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f g pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fg) a talajromlás kezelése, valamint a talaj védelmére és fenntartható használatára vonatkozó uniós szintű jogi keret létrehozása, amely harmonizált mutatókat, valamint nyomkövetési és jelentéstételi módszertant foglal magában;

Módosítás 74

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f h pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fh) az élelmiszerrendszer átalakítása – többek között a közös agrárpolitika révén – annak érdekében, hogy az összhangba kerüljön a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseivel, hogy hozzájáruljon többek között a biológiai sokféleség védelméhez és helyreállításához az Unión belül és kívül egyaránt, minimalizálja a vegyi, antibiotikumos és fosszilis tüzelőanyagokon alapuló bevitelt, és biztosítsa az állatjólét magas szintjét, miközben biztosítja az érintett érdekelt felek számára az igazságos átmenetet;

Módosítás 75

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f i pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fi) az Unióban nem jóváhagyott peszticidek globális kivezetésének előmozdítása, és kötelezettségvállalás annak biztosítására, hogy az Unióban való használatra nem jóváhagyott peszticideket ne exportálják az Unión kívülre az Unió belső és külső politikái közötti egyenlő versenyfeltételek és összhang biztosítása érdekében;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 76

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – f j pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ff) a különös aggodalomra okot adó anyagok és más veszélyes vegyi anyagok – köztük az endokrin károsító anyagok, a nagyon perzisztens vegyi anyagok, a neurotoxikus anyagok és az immuntoxikus anyagok – gyors helyettesítése, valamint a vegyi anyagok kombinált hatásainak, az anyagok nanoformáinak és a termékekből származó veszélyes vegyi anyagoknak való kitettségnek a kezelése, értékelve az egészségre és a környezetre gyakorolt hatásukat, beleértve az éghajlatot és a biológiai sokféleséget is, előmozdítva ugyanakkor a biztonságos alternatívák jobb használatát és megfizethetőségét, valamint fokozva és összehangolva az állatkísérletek alternatíváinak fejlesztését és validálását;

Módosítás 77

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

g) a digitális és adatalapú technológiákban rejlő lehetőségek kiaknázása a környezetvédelmi politika támogatása érdekében, környezeti **lábnyomuk minimalizálása** mellett;

g) a digitális és adatalapú technológiákban rejlő lehetőségek kiaknázása a környezetvédelmi politika támogatása érdekében, **többek között az ökoszisztémák állapotára vonatkozó valós idejű adatok és információk biztosítása révén, az e technológiák környezeti lábnyomának minimalizálására irányuló erőfeszítések fokozása mellett, valamint az adatok és információk átláthatóságának és nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása;**

Módosítás 78

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) az emberi egészség, az állategészségügy és a környezet közötti összefüggések holisztikus felismerése az „Egy az egészség” koncepciónak a szakpolitikai döntéshozatalba való teljes integrációja révén;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 79

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – g b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gb) az egészséges környezethez való jognak az Európai Unió Alapjogi Chartájában való elismerése és egy ehhez hasonló jog előmozdítása nemzetközi szinten;

Módosítás 80

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

h) a természetalapú megoldások és a szociális innováció teljes körű kihasználása;

h) az ökoszisztéma-megközelítések és a zöld infrastruktúra teljes körű kihasználása, beleértve a természetalapú megoldásokat is, ugyanakkor:

Módosítás 81

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 1 francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

— az ökoszisztémák és a helyreállítási előnyök közötti összekapcsoltság maximalizálása, valamint támaszkodás a biológiai sokféleség megőrzése és az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás közötti szinergiákra;

Módosítás 82

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 2 francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

— annak biztosítása, hogy végrehajtásuk javítsa az ökoszisztéma-szolgáltatásokat és -funkciókat, ne veszélyeztesse a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma épségét, ne helyettesítse vagy ássa alá a biológiai sokféleség védelme érdekében hozott intézkedéseket, és ne ássa alá az Unión belüli üvegházhatásúgáz-kibocsátás gyors csökkentését, tartsa tiszteletben az elővigyázatosság elvét, járjon egyértelmű járulékos társadalmi előnyökkel, valamint biztosítsa az érintett őslakos népek és helyi közösségek teljes körű bevonását és beleegyezését;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 83**Határozatra irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 3 francia bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- *a természetalapú megoldások nyomkövetési módszereinek, értékelési eszközeinek és mérhető mutatóinak továbbfejlesztése, valamint a kizárt tevékenységek listájának összeállítása;*

Módosítás 84**Határozatra irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 4 francia bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- *annak biztosítása, hogy amennyiben a természetalapú megoldások finanszírozása a biológiai sokféleséget ellensúlyozó mechanizmusokból történik, ezeket a mechanizmusokat megfelelően hajtsák végre, kövessék nyomon, értékeljék és érvényesítsék, és teljes mértékben vegyék figyelembe a közvetlen, közvetett és kumulatív hatásokat, a földrajztól és időtől függetlenül, miközben szigorúan ragaszkodnak a mérséklési hierarchiához, biztosítva többek között, hogy a biológiai sokféleség ellensúlyozását csak végső eszközként lehessen alkalmazni;*

Módosítás 85**Határozatra irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 5 francia bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- *annak biztosítása, hogy amennyiben a biológiai sokféleséget ellensúlyozó mechanizmusokat alkalmaznak a természetalapú megoldások finanszírozására, az e mechanizmusokra vonatkozó információk nyilvánosan elérhetők legyenek az interneten;*

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 86

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – h pont – 6 francia bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- *a társadalmi innováció és a közösségvezérelt intézkedések teljes körű kiaknázása annak érdekében, hogy az egyének, a közösségek és a kkv-k intézkedéseket hozhassanak a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek elérése érdekében;*

Módosítás 87

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- i) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény (Aarhusi Egyezmény) ⁽³⁵⁾ összhangban az átláthatóságra, a nyilvánosság részvételére és az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó magas szintű normák hatékony alkalmazása;

⁽³⁵⁾ <https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43-hu.pdf>

- i) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény (Aarhusi Egyezmény) ⁽³⁵⁾ összhangban az átláthatóságra, a nyilvánosság részvételére és az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó magas szintű normák hatékony alkalmazása **uniós és tagállami szinten egyaránt;**

⁽³⁵⁾ <https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43-hu.pdf>

Módosítás 88

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ja) kommunikációs tevékenységek előmozdítása uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, amelyek célja a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek jelentőségével kapcsolatos figyelemfelkeltés, valamint a párbeszéd lehetővé tétele a kormányzás és a társadalom minden szintjén;*

Módosítás 89

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – j b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- jb) az Unió anyag- és fogyasztási lábnyomának jelentős csökkentése a bolygónk tűrőképességének való mielőbbi megfelelés érdekében, többek között az Unió anyag- és fogyasztási lábnyomának jelentős csökkentésére irányuló kötelező uniós célok, valamint az elsődleges nyersanyagok felhasználásának csökkentésére vonatkozó kötelező közép- és hosszú távú célok bevezetése révén;*

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 90

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont – 1 franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- együttműködés a **partnerországokkal** az éghajlat- és környezetvédelmi intézkedések terén, ösztönözve és támogatva őket abban, hogy ezeken a területeken az Unióéhoz hasonló ambiciózus szabályokat fogadjanak el és hajtsanak végre, valamint annak biztosítása, hogy az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi termék teljes mértékben megfeleljen a vonatkozó uniós követelményeknek;

Módosítás

- együttműködés a **harmadik országokkal** az éghajlat- és környezetvédelmi intézkedések terén, ösztönözve és támogatva őket abban, hogy ezeken a területeken **legalább** az Unióéhoz hasonló ambiciózus szabályokat fogadjanak el és hajtsanak végre, valamint annak biztosítása, hogy az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban az uniós piacon forgalomba hozott **vagy az Unióból exportált** valamennyi termék teljes mértékben megfeleljen a vonatkozó uniós követelményeknek;

Módosítás 91

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont – 1 a franciabekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- a fenntartható vállalatirányítás előmozdítása, valamint a kötelező átvilágítási követelmények uniós szintű meghatározása, továbbá e követelmények figyelembevétele az uniós kereskedelempolitika végrehajtása során, többek között a kereskedelmi és beruházási megállapodások megerősítésével összefüggésben;

Módosítás

- a fenntartható vállalatirányítás előmozdítása, valamint a kötelező átvilágítási követelmények uniós szintű meghatározása, továbbá e követelmények figyelembevétele az uniós kereskedelempolitika végrehajtása során, többek között a kereskedelmi és beruházási megállapodások megerősítésével összefüggésben;

Módosítás 92

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont – 2 franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- a harmadik országok kormányaival, vállalkozásaival és civil társadalmával, valamint a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés fokozása környezetvédelmi partnerségek és szövetségek kialakítása érdekében, valamint a **G7- és G20-csoporton belüli** környezetvédelmi együttműködés előmozdítása;

Módosítás

- a harmadik országok kormányaival, vállalkozásaival, **szociális partnereivel** és civil társadalmával, valamint a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés fokozása környezetvédelmi partnerségek és szövetségek kialakítása érdekében, valamint a környezetvédelmi együttműködés előmozdítása;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 93

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont – 3 franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- a Párizsi **Megállapodás**, a Biológiai **Sokféleség Egyezmény** és **más** többoldalú környezetvédelmi **megállapodások Unió és partnerei általi végrehajtásának megerősítése, többek között** az e megállapodások keretében tett kötelezettségvállalások terén elért eredményekkel összefüggő átláthatóság és elszámoltathatóság növelése révén;

Módosítás

- vezető szerep vállalása a nemzetközi fórumokon, többek között oly módon, hogy az Unió teljesíti a fenntartható fejlődési célokat, valamint a Párizsi Megállapodásban, a biológiai sokféleségről szóló egyezményben és az egyéb többoldalú környezetvédelmi megállapodásokban meghatározott célkitűzéseket, továbbá támogatja a harmadik országokat e célok és célkitűzések megvalósításában, egyebek mellett növelve az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot az e megállapodások keretében tett kötelezettségvállalások terén elért eredményekkel összefüggésben;

Módosítás 94

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont – 5 franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- annak biztosítása, hogy az Unió és a tagállamok által a harmadik országoknak nyújtott pénzügyi támogatás előmozdítsa az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét.

Módosítás

- annak biztosítása, hogy az Unió és a tagállamok által a harmadik országoknak nyújtott pénzügyi támogatás előmozdítsa az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét, a Párizsi Megállapodást és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény 2020 utáni időszakra vonatkozó globális keretét, és az összhangban álljon a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseivel.

Módosítás 95

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) Az (1) bekezdésben meghatározott előfeltételek megvalósítása érdekében a Bizottság a következő intézkedéseket hozza:

- a) 2022. június 30-ig fejleszti és kibővíti, majd ezt követően naprakészen tartja a kötelezettségességi határozatok meglévő nyilvános adatbázisát, hogy a környezetvédelem és éghajlat-politika terén indított összes kötelezettségességi eljárással kapcsolatos tagállami és bizottsági lépéseket egyértelmű, érthető és hozzáférhető módon nyomon lehessen követni;

2021. július 8., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- b) rendszeresen értékeli, hogy az uniós intézkedések és szakpolitikák összhangban állnak-e a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzésekkel, és ezeket az értékeléseket a tervezett és meglévő uniós intézkedések és szakpolitikák tekintetében is elvégzi; következtetések feltárása esetén a tervezett intézkedést vagy szakpolitikát a közzététel előtt össze kell hangolni ezekkel a kiemelt célkitűzésekkel, a meglévő uniós intézkedések és szakpolitikák tekintetében pedig javaslatot kell tenni a szükséges korrekciós intézkedésekre;
- c) kialakítja a tervezett és meglévő intézkedések és szakpolitikák hosszú távú környezeti és éghajlati – többek között halmozott – hatásainak, valamint társadalmi egyenlőtlenségekre, köztük a nemek közötti szakadéokra gyakorolt potenciális hatásának, továbbá a fellépés elmaradása esetén megvalósuló forgatókönyv költségeinek értékelésére szolgáló eszközöket;
- d) a nyilvános konzultációk lezárását követő nyolc héten belül módszeres és részletes visszajelzéssel szolgál az érdekelt felekkel folytatott konzultációk során kapott válaszokról, külön rendszerezve az egyes válaszadói kategóriákat;
- e) a hatásvizsgálatokat közvetlenül azok elkészültét követően, a levont következtetések alapján szolgáló összes információval együtt haladéktalanul közzéteszi;
- f) mutatót dolgoz ki a tagállami költségvetések struktúrája és az egyes nemzeti költségvetéseknek a Párizsi Megállapodás teljesítéséhez igazított forgatókönyve közötti eltérés értékeléséhez, hogy így módon ajánlásokat lehessen kiadni a tagállamok számára a Párizsi Megállapodás és a 8. környezetvédelmi cselekvési program kapcsolódó kiemelt célkitűzéseinek teljesítéséhez szükséges pálya eléréséhez, valamint fenntartásához;
- g) 2022. június 30-ig jelentést terjeszt elő, amelyben egyfelől meghatározza az uniós szinten alkalmazott, a társadalmi, gazdasági és környezeti előrehaladást mérő különféle mutatókészletek, nyomonkövetési keretek és folyamatok közötti összefüggéseket, másfelől pedig kiemeli, hogy ezeket miként lehetne egyszerűsíteni; ennek alapján a Bizottság az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal konzultálva 2023. június 30-ig kidolgozza a „GDP-n túlmutató” mutatók átfogó készletét, hogy – az európai szemeszter sérelme nélkül – iránymutatást nyújtson és információkkal szolgáljon a jövőbeli szakpolitikai döntéshozatalhoz;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 96

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1b) Az (1) bekezdés ea) pontjában meghatározott előfeltétellel megvalósítása érdekében a Bizottság 2022 decemberéig – és a folyamatban lévő munka alapján – értékeli, hogy mely támogatások károsak a környezetre, és iránymutatással szolgál az ilyen jellegű támogatások uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű azonosításához, valamint fokozatos kivezetésük lehetséges módjairól. A tagállamok kötelesek évente információkat gyűjteni a nemzeti, regionális és helyi szinten már meglévő támogatásokról, valamint a fokozatos kivezetésük érdekében tett intézkedéseikről. A tagállamoknak ezeket az információkat évente továbbítaniuk kell a Bizottságnak. A Bizottság a tagállamok szerinti bontásban közölt információkat jelentésben gyűjti össze, amelyet a 2023-as első referenciaévvvel kezdődően legkésőbb minden referenciaév végét követő 6 hónapon belül kell közzétenni. E jelentést a Bizottság évente benyújtja az Európai Parlamentnek.

Módosítás 97

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek eléréséhez széles körű támogatást kell mozgósítani a polgárok, a szociális partnerek és más érdekelt felek bevonásával, valamint ösztönözni kell az együttműködést a 8. környezetvédelmi cselekvési programhoz kapcsolódó stratégiák, szakpolitikák vagy jogszabályok kidolgozása és végrehajtása terén a nemzeti, regionális és helyi hatóságok között a városi és vidéki területeken.

(2) A hatóságok minden szinten együttműködnek a vállalkozásokkal – különösen a kkv-kal – és a szociális partnerekkel, a civil társadalommal, a polgárokkal, a közösségekkel és más érdekelt felekkel a 8. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásában. A 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek eléréséhez széles körű támogatást kell mozgósítani a polgárok, a szociális partnerek és más érdekelt felek bevonásával, valamint ösztönözni kell az együttműködést a 8. környezetvédelmi cselekvési programhoz kapcsolódó stratégiák, szakpolitikák vagy jogszabályok kidolgozása és végrehajtása terén a nemzeti, regionális és helyi hatóságok között a városi és vidéki területeken, valamint a legkülső régiókban.

Módosítás 98

Határozatra irányuló javaslat

3 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósítását szolgáló megfelelő fellépések megtételéért a felelősséget az Unió érintett intézményei és tagállamai viselik. A fellépéseket a hatáskör-átruházás, a szubsidiaritás és az arányosság elvének kellő figyelembevételével kell végrehajtani, az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének megfelelően.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 99

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Nyomonkövetési keret

Módosítás

Mutatók, nyomonkövetési keret és kormányzás

Módosítás 100

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság – az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség támogatásával – **rendszeresen** értékeli az Unió és a tagállamok által a 2. cikkben meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket, és erről jelentést készít, figyelembe véve a 3. cikkben meghatározott előfeltételeket.

Módosítás

(1) A Bizottság – **függetlenségük sérelme nélkül** – az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség támogatásával **évente nyomon követi**, értékeli az Unió és a tagállamok által a 2. cikkben meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket, és erről jelentést készít, figyelembe véve a 3. cikkben meghatározott előfeltételeket **és fellépéseket, valamint az általános célként kitűzött rendszerszintű változás megvalósítását. A Bizottság gondoskodik arról, hogy az említett nyomon követés, értékelés és jelentéstétel eredményeként kapott információk nyilvánosan elérhetők és könnyen hozzáférhetők legyenek, így módon biztosítva az elért eredmények hatékony nyomonkövethetőségét.**

Módosítás 101

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Bizottság az összes érintett érdekelt féllel folytatott konzultációt követően 2021. december 31-ig az elsődleges mutatókat is magában foglaló egységes eredménytábla formájában előterjeszti a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében szereplő kiemelt célkitűzések megvalósítása felé tett előrehaladás nyomon követésére és mérésére szolgáló, a meglévő nyomonkövetési keretekre és eljárásokra építő egyszerűsített keretet.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 102

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1b) Az (1) bekezdésben említett értékelés a következőkre vonatkozóan tartalmaz információkat:

- a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósításához szükséges rendszerszintű változás felé tett előrehaladás, amint ezt a nyomonkövetési keret lehetővé teszi;
- a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósítása érdekében meghatározott célértékektől való távolság;
- a 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiemelt célkitűzések megvalósításában szerepet játszó, szilárd, átlátható és átfogó módszertan alapján nyomon követett finanszírozás;
- a kiemelt célkitűzések megvalósításának biztosításához uniós és tagállami szinten alkalmazott végrehajtási eszközök, valamint azok megfelelősége; valamint
- a potenciális következtelenségekre megoldásként szolgáló ajánlások és iránymutatások.

Módosítás 103

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett értékelésnek tükröznie kell az adatok és mutatók hozzáférhetőségével és relevanciájával kapcsolatos legújabb fejleményeket, a tagállamokban és uniós szinten rendelkezésre álló – különösen az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai statisztikai rendszer által kezelt – adatokra építve. A szóban forgó értékelés nem érinti a környezetvédelmi és éghajlat-politikára vonatkozó már meglévő nyomonkövetési, jelentéstételi és irányítási kereteket és gyakorlatokat.

(2) Az (1) bekezdésben említett értékelésnek tükröznie kell az adatok és mutatók hozzáférhetőségével és relevanciájával kapcsolatos legújabb fejleményeket, és az adminisztratív terhek minimalizálása érdekében a tagállamokban, többek között regionális és helyi szinten, valamint az uniós szinten rendelkezésre álló – különösen az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai statisztikai rendszer által kezelt – adatokra kell épülnie. A szóban forgó értékelésnek a környezetvédelmi és éghajlat-politikára vonatkozó már meglévő nyomonkövetési, jelentéstételi és irányítási keretekre és gyakorlatokra kell épülnie, azokkal összhangban és azok sérelme nélkül, továbbá az eredmények mérését lehetővé tevő megbízható módszertanon kell alapulnia.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 104

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság évente eszmecserét folytatnak az (1) bekezdésben említett értékelésről, és az Unió éves programozásának részeként további jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket és fellépéseket határoznak meg, amennyiben a kiemelt célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket nem tartják elégségesnek, vagy annak érdekében, hogy az azonosított akadályokat elhárítsák.

Módosítás 105

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség támogatni fogja a Bizottságot az adatok és ismeretek rendelkezésre állásának és relevanciájának javításában, különösen a következők révén:

(3) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség támogatni fogja a Bizottságot az adatok, **mutatók** és ismeretek rendelkezésre állásának és relevanciájának javításában, különösen a következők révén:

Módosítás 106

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) bizonyítékok és adatok gyűjtése, feldolgozása és jelentése modern digitális eszközök segítségével;

a) bizonyítékok és adatok gyűjtése, feldolgozása és jelentése modern digitális eszközök segítségével, **az adatgyűjtést és -kezelést, valamint a harmonizált mutatók kialakítását szolgáló módszertanok fejlesztése mellett;**

Módosítás 107

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) az alapkutatás, a feltérképezés és a nyomon követés megerősítése és támogatása;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 108

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a nyomon követéssel kapcsolatos releváns adathiányok megszüntetésének elősegítése;

Módosítás

- b) a **szükséges erőforrások értékelése, valamint a** nyomon követéssel kapcsolatos releváns adathiányok megszüntetésének elősegítése, **többek között a rendszerszintű változás mérésével kapcsolatban;**

Módosítás 109

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) szakpolitikai szempontból releváns és rendszerszintű elemzések készítése, valamint hozzájárulás a szakpolitikai célkitűzések uniós és nemzeti szintű végrehajtásához;

Módosítás

- c) szakpolitikai szempontból releváns és rendszerszintű elemzések készítése, valamint hozzájárulás a szakpolitikai célkitűzések uniós és nemzeti szintű végrehajtásához, **többek között a célkitűzések elérésének felgyorsítására irányuló ajánlások előterjesztése révén;**

Módosítás 110

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokra vonatkozó adatok integrálása, és az egyéb rendelkezésre álló – például a Kopernikusz által szolgáltatott – adatok maradéktalan kiaknázása;

Módosítás

- ca) **eszközök, például előrejelző eszközök kialakítása, amelyek a „céltértéktől való távolságról” is információval szolgálnak;**

Módosítás 111

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokra vonatkozó adatok integrálása, és az egyéb rendelkezésre álló – például a Kopernikusz által szolgáltatott – adatok maradéktalan kiaknázása;

Módosítás

- d) a környezeti, **egészségügyi,** társadalmi és gazdasági hatásokra vonatkozó adatok integrálása, és az egyéb rendelkezésre álló – például a Kopernikusz által szolgáltatott – adatok maradéktalan kiaknázása;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 112

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) az ökológiai fordulópontokkal kapcsolatos ismeretek terén fennálló kritikus jelentőségű hiányosságok pótlása;

Módosítás 113

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – d b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

db) a környezetvédelemmel és az éghajlattal kapcsolatos szakpolitikák jövőbeli generációkra gyakorolt várható hatásainak értékelésére és előrejelzésére szolgáló modellek kidolgozása;

Módosítás 114

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

e) az adatokhoz való hozzáférés további javítása az uniós programokon keresztül;

e) az **adatok rendelkezésre állásának, interoperabilitásának, valamint az** adatokhoz való hozzáférésnek a további javítása az uniós programokon keresztül;

Módosítás 115

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

g) a civil társadalom, a hatóságok, **a polgárok**, a szociális partnerek és a magánszektor támogatása az éghajlati és környezeti kockázatok azonosításában, valamint az **azok** megelőzésére, enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló lépések meghozatalában, továbbá a tudásbeli hiányosságok megszüntetésében való szerepvállalásuk támogatása.

g) a civil társadalom, a **nemzeti, regionális és helyi szintű** hatóságok, **az egyének és közösségek**, a szociális partnerek és a magánszektor támogatása az éghajlati és környezeti kockázatok azonosításában, **azok hatásának értékelésében**, valamint az **e kockázatok** megelőzésére, enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló lépések meghozatalában, továbbá a tudásbeli hiányosságok megszüntetésében való szerepvállalásuk támogatása;

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 116

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) a polgárok ösztönzése a környezeti problémák és a megfelelési hiányosságok figyelemmel kísérésére és bejelentésére, többek között a bejelentések megkönnyítését szolgáló online mechanizmusok és mobilalkalmazások használatával.

Módosítás 117

Határozatra irányuló javaslat

4 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A Bizottság rendszeresen megvizsgálja az adatok és ismeretek iránti uniós és nemzeti szintű igényeket, beleértve az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség (3) bekezdésben említett feladatok ellátásával összefüggő kapacitását.

(4) A Bizottság rendszeresen megvizsgálja az adatok és ismeretek iránti uniós és nemzeti szintű igényeket, beleértve az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Vegyianyag-ügynökség, **valamint adott esetben más európai szervek és ügynökségek** (3) bekezdésben említett feladatok ellátásával összefüggő kapacitását, **és jelentést tesz e felülvizsgálat eredményeiről, többek között javaslatokat tesz a humánerőforrás- és pénzügyierőforrás-szükségletek fedezésére vagy bármely más hiányosság megoldására.**

Módosítás 118

Határozatra irányuló javaslat

5 cikk – - 1 bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(-1) A Bizottság 2024. március 31-ig elkészíti a 8. környezetvédelmi cselekvési program féléves értékelését, és azt benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A féléves értékelés, amelynek a 4. cikk (1) bekezdésében említett értékelés legfrissebb változatán és a nyilvános konzultáció eredményén kell alapulnia, áttekintéssel szolgál a 2. cikk (2) bekezdésében meghatározott kiemelt tematikus célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladásról, ideértve az európai zöld megállapodás szerinti célokat is, a 3. cikkben meghatározott előfeltételek és fellépések aktuális helyzetéről, valamint a rendszerszintű változás nyomon követése és értékelése kapcsán elért eredményekről. A féléves értékelés tartalmazza a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzéseinek megvalósításához szükséges, a program végéig végrehajtandó ajánlásokat és korrekciókat.

2021. július 8., csütörtök

Módosítás 119

Határozatra irányuló javaslat

5 cikk – 1a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(-1a) A (-1) bekezdésben említett félidős értékelésben felvázolt eredmények, az egyéb vonatkozó szakpolitikai fejlemények, továbbá az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európa környezete – Helyzetkép és kilátások” című jelentése alapján a 2024. évi európai parlamenti választások után hivatalba lépő Bizottság megbízatásának első 100 napján belül az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti azon jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések jegyzékét és ütemtervét, amelyeket megbízatása alatt tervez meghozni annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ig, illetve 2050-ig maradéktalanul megvalósuljanak a 8. környezetvédelmi cselekvési program kiemelt célkitűzései.

Módosítás 120

Határozatra irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Bizottság 2029. március 31-ig értékeli a 8. környezetvédelmi cselekvési programot. A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely tartalmazza az értékelés **főbb** megállapításait, és amelyhez – **amennyiben szükségesnek ítéli** – a következő környezetvédelmi cselekvési programra vonatkozó jogalkotási javaslatot mellékel.

A Bizottság 2029. március 31-ig értékeli a 8. környezetvédelmi cselekvési programot. A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely tartalmazza az értékelés megállapításait, és amelyhez – **adott esetben** – a következő környezetvédelmi cselekvési programra vonatkozó jogalkotási javaslatot mellékel, **kellő időben ahhoz, hogy a 9. környezetvédelmi cselekvési program 2031. január 1-jéig hatályba léphessen, ezáltal biztosítva azt, hogy ne szakadjon meg a 8. környezetvédelmi cselekvési program és a 9. környezetvédelmi cselekvési program közötti folytonosság.**

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0354

A különbizottságok és a vizsgálóbizottság összetétele

Az Európai Parlament 2021. július 8-i határozata a különbizottságok és a vizsgálóbizottság összetételéről (2021/2802(RSO))

(2022/C 99/45)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Elnökök Értekezletének javaslatára,
 - tekintettel a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság létrehozásáról, feladatairól, létszámáról és megbízási idejéről szóló, 2020. június 18-i határozatára ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába – többek között a félretájékoztatásba – történő külföldi beavatkozással foglalkozó különbizottság létrehozásáról, valamint feladatainak, létszámának és megbízásának meghatározásáról szóló, 2020. június 18-i határozatára ⁽²⁾,
 - tekintettel a digitális korban a mesterséges intelligenciával foglalkozó különbizottság létrehozásáról, valamint feladatainak, létszámának és hivatali idejének meghatározásáról szóló, 2020. június 18-i határozatára ⁽³⁾,
 - tekintettel az uniós jog alkalmazása során felmerülő állítólagos jogsértéseket és hivatali visszasságokat az állatoknak az EU-n belül és kívül történő szállítását közbeni védelme tekintetében kivizsgáló vizsgálóbizottság létrehozásáról, és feladatainak, létszámának és hivatali idejének megállapításáról szóló, 2020. június 19-i határozatára ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 207. és 208. cikkére,
1. úgy határoz, hogy az alábbiak szerint rögzíti a különbizottságok és a vizsgálóbizottság összetételét:
 - a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság: 34 tag,
 - az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába történő külföldi beavatkozással, többek között a félretájékoztatással foglalkozó különbizottság: 34 tag,
 - a digitális korban a mesterséges intelligenciával foglalkozó különbizottság: 34 tag,
 - az állatok EU-n belül és kívül történő szállítását közbeni védelmével foglalkozó vizsgálóbizottság: 31 tag;
 2. utasítja elnökét, hogy tájékoztatás céljából továbbítsa e határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0160.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0161.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0162.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0163.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU